

VILNIAUS UNIVERSITETAS

IRENA KAMINSKAITĖ

MEDINIAI DIRBINIAI VILNIAUS ŽEMUTINĖJE PILYJE
ARCHEOLOGINIAIS DUOMENIMIS

Daktaro disertacija
Humanitariniai mokslai, istorija (05 H)

Vilnius, 2017 metai

Disertacija rengta 2006–2010 ir 2015–2016 metais Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto Archeologijos katedroje

Mokslinis vadovas – prof. dr. Albinas Kuncevičius (Vilniaus universitetas, humanitariniai mokslai, istorija – 05 H).

Mokslinis konsultantas – prof. hab. dr. Mykolas Michelbertas (Vilniaus universitetas, humanitariniai mokslai, istorija – 05 H)

Turinys

Turinys.....	3
1. ĮVADAS	4
2. VILNIAUS ŽEMUTINĖS PILIES RAIDA, ISTORINIAI ŠALTINIAI, TYRINĖJIMŲ ISTORIJA	9
2.1. Vilniaus Žemutinės pilies raida, istoriniai šaltiniai.....	9
2.2. Archeologinės medienos tyrimai Lietuvoje	24
2.3. Medinių artefaktų tyrimai užsienyje	31
3. MEDŽIO APDIRBIMO ĮRANKIAI, TECHNOLOGIJOS, NAUDOTOS MEDŽIŲ RŪŠYS.....	38
3.1. Medžio apdirbimo įrankiai, technologijos	38
3.2. Naudotos medienos rūšys	49
4. ARCHEOLOGINIAI MEDINIAI DIRBINIAI VILNIAUS ŽEMUTINĖJE PILYJE	60
4.1. Buities priemonės, kasdienių darbų, amatų bei verslų įrankiai ir rakandai	61
4.1.1. Balanos	61
4.1.2. Maisto gaminimo įrankiai.....	64
4.1.3. Universalūs įrankiai, įrankių kotai ir rankenos.....	70
4.1.4. Amatininkų įrankiai	82
4.1.5. Pluošto apdirbimo įrankiai ir priemonės.....	88
4.1.6. Matuoklės ir skaičiuoklės	95
4.1.7. Verslų priemonės	99
4.2. Baldai, interjero ir architektūrinės detalės	103
4.3. Ginklų dalys	107
4.4. Mediniai indai ir stalo įrankiai	113
4.4.1. Tekinti ir drožti stalo indai ir įrankiai.....	113
4.4.2. Indai iš šulų.....	125
4.4.3. Skobti, pinti, tošies ir karnos indai	133
4.5. Higienos reikmenys, avalynės detalės, sagos	136
4.5.1. Šukos	136
4.5.2. Veidrodžių rėmeliai	143
4.5.3. Medinės avalynės detalės	150
4.5.4. Sagos.....	156
4.6. Dvasinio gyvenimo ir laisvalaikio reikmenys.....	159
4.6.1. Žaislai ir pramogų reikmenys	159
4.6.2. Muzikos instrumentai	172
4.6.3. Lazdos su buoželėmis	177
4.7. Susisiekimo priemonės	193
4.8. Nenustatytos paskirties dirbiniai	204
5. ŽENKLAI ANT MEDINIŲ DIRBINIŲ	206
6. IŠVADOS	209
7. PRIEDAI.....	215
7.1. Iliustracijos.....	215
7.2. Santrumpų sąrašas.....	275
7.3. Šaltinių sąrašas.....	276
7.4. Literatūros sąrašas.....	288
7.5. Medinių dirbinių katalogas (pridedama atskirai).....	1–361

1. ĮVADAS

Mediena buvo ir yra viena iš pagrindinių medžiagų, iš kurios žmogus gamina svarbiausius reikmenis. Ypač ši žaliava buvo svarbi priešistorinėms bendruomenėms, gyvenusioms miškų zonose ar netoli jų. Žmonės jau akmens amžiuje įvertino lengvai gaunamos žaliavos privalumus. Ši medžiaga tam tikru metu visiškai nekainavo, o vėliau buvo viena iš pigiausių, lengvai gaunama. Be to, mediena gana paprastai apdirbama, pasižymi geru svorio ir mechaninio atsparumo santykiu, šilumine izoliacija, estetineis savybėmis.

Net ir labai skirtingų laikotarpių kasdienybės studijos neįmanomos be medienos panaudojimo analizės. Medis supo žmogų nuo gimimo iki mirties – nuo lopšio iki karsto. Paradoksalu, tačiau informacijos apie dažniausiai buityje naudotus dirbinius, pagamintus iš medžio, Lietuvoje iki etnografinių tyrinėjimų pradžios turime labai nedaug.

Apie medinius dirbinius iki XVII a. yra mažai rašytinių bei ikonografinių duomenų. Mediniai dirbiniai buvo naudoti ilgą laiką ir aptariamuoju laikotarpiu (XIII–XVII a.) jau turėjo funkcionaliai tobulas formas, kurias įvardinti ar aprašinėti nebuvo reikalo. Ikonografija rodo, kad iš esmės vienodi medžio įrankiai naudoti visoje Europoje, o etnografiniai medžio dirbiniai beveik nesiskiria nuo viduramžių.

Pagrindinė priežastis, kodėl apie medinius dirbinius žinome tiek mažai, yra ta, kad mediena, kaip ir kitos organinės kilmės medžiagos, išlieka ne visose archeologinėse terpėse. Esant tam tikroms sąlygoms, mediena yra itin neatspari biologiniam nykimui, kurį sukelia mikroskopiniai grybai bei kiti organizmai.

Lietuvoje archeologinių vietovių su palankiu organikos išlikimui dirvožemiu yra nedaug. Vienas iš išsamiausiai archeologiškai ištirtų objektų yra Vilniaus Žemutinės pilies teritorija (toliau – VŽP). Iki 2016 m. ištirta apie 12 000 m² Vilniaus pilių ploto, o iš jo didžiąją dalį sudaro būtent tyrinėjimai VŽP. Šio objekto hidrogeologinės sąlygos lemia skirtingais metų laikais išliekantį aukštą gruntinių vandenų lygį. Dirvožemio drėgmei tiesiogiai daro įtaką šalia tekanti Neris upė, ypač jos potvyniai. Anksčiau šią teritoriją juosė

kairioji Vilnios atšaka. Pelkėta vietovė, aukštai slūgsantys gruntiniai vandenys ir storas, durpingas kultūrinis sluoksnis nulėmė organinės kilmės radiniams palankią anaerobinę terpę, kuri per ilgus amžius išsaugojo vizualiai beveik nepakitusių medinius dirbinius.

Intensyvūs archeologiniai tyrimai VŽP leido surinkti didžiausią XIII–XVII a. medinių artefaktų kolekciją Lietuvoje. Dirbiniai, datuojami vėliau nei XVII a., šiame darbe bus pristatomi tik kaip kontekstinė ir nenutrūkstama tam tikrų daiktų raidą iliustruojanti medžiaga. Iki 2016 m. šioje teritorijoje aptikta beveik trys tūkstančiai ypačiųjų šios grupės radinių, kurie leidžia nuosekliai atskleisti jų raidą viduramžiais ir vėlesnėse epochose iki XVII a. Pagrindinį VŽP aptinkamų dirbinių kontekstą Lietuvos teritorijoje sudaro Kernavės, Vilniaus, Klaipėdos senamiesčių tyrinėjimų duomenys.

Darbo aktualumas: XIII–XVII a. laikotarpio medinių dirbinių raida iki šiol tyrinėta menkai. Nėra aiški dirbinių funkcinių grupių tipologija bei raida. Nedaug žinoma apie medinių dirbinių gamybą, pagrindines jų technologijas. Labai nedaug informacijos apie medinius dirbinius yra publikuota, dažniausiai ją galima rasti tik archeologinių tyrimų ataskaitose. Medinių (kaip bet kokios kitos medžiagos) artefaktų tyrimai gali suteikti informacijos ne tik apie tam tikro laikotarpio medinių dirbinių evoliuciją, technologijas, žmonių kasdienybę, bet ir parodyti ekonominius, socialinius, religinius, kultūrinius niuansus.

Darbo objektas: tyrimo objektas – archeologinių tyrimų metu VŽP aptikti XIII–XVII a. mediniai ypatieji dirbiniai.

Darbe analizuojami 2 848 vienetai medinių ir su šia medžiaga bei metalu, kaulu ar oda kombinuotų dirbinių. Minėtą skaičių sudaro archeologinių tyrimų ataskaitose, radinių sąrašuose, tyrimų fotografijose esantys dirbiniai bei tokie, kurie neturi archeologinių tyrimų dokumentacijos. Darbo objektas yra tik individualūs (kilnojami) mediniai dirbiniai, todėl stambiagabaričiai radiniai (medinių statinių, tiltų, konstrukcijų dalys ir detalės, šuliniai, vandentiekio vamzdžiai, nuotekų kolektorių latakai ir kiti panašaus pobūdžio elementai) nėra analizuojami ir neįtraukti į šio darbo statistiką.

Darbo tikslas: šio darbo tikslas – ištirti VŽP teritorijoje surastus XIII–XVII a. medinius dirbinius, sudarant jų tipologiją, patikslinant chronologiją bei nustatant medinių dirbinių bei jų gamybos panašumus bei išskirtinumus Europos kontekste bei įvertinant šios radinių grupės panaudojimo svarbą to meto kasdienybėje. Aptikti artefaktai analizuoti ne tik kaip tam tikras funkcijas atliekantys daiktai, bet ir kaip amatininkystės, ekonomikos, socialinių, kultūrinių ir net religinių procesų indikatoriai.

Darbo uždaviniai:

- 1) išanalizuoti publikuotus rašytinius šaltinius, kuriuose minimi viduramžiais ir vėlesnėse epochose VŽP ir LDK su medžiu dirbę amatininkai, naudoti mediniai dirbiniai, aprašoma jų gamyba, darbų organizacija;
- 2) atskleisti medienos dirbinių gamybos specifiką, pristatyti VŽP aptiktus įrankius bei naudotas gamybos technologijas;
- 3) nustatyti, kokios ir kiek vietinės bei atvežtinės medienos naudota VŽP surastiems dirbiniams pagaminti;
- 4) naudojantis archeologiniais duomenimis sužinoti, kokiose žmonių gyvenimo srityse buvo naudojami iš medžio gaminami dirbiniai, kokios buvusios jų tipologinės grupės;
- 5) remiantis medinių dirbinių pobūdžiu ir statistika išaiškinti, kokie amatininkai gyveno arba dirbo VŽP ir naudojo medinius įrankius bei priemones;
- 6) parodyti VŽP ir likusioje miesto dalyje bei dabartinės Lietuvos teritorijoje naudotų medinių dirbinių inventoriaus tiek panašumus, tiek skirtumus;
- 7) atskleisti medinių dirbinių estetinius bruožus, jų reikšmę, populiarumą bei išskirtinumą, lyginant su kituose to paties laikotarpio miestų senamiesčiuose aptinkamais dirbiniais;
- 8) ištirti medinių dirbinių žymėjimą, ženklų kilmę, pobūdį bei raidą;
- 9) nustatyti kai kurių medinių dirbinių grupių tęstinumą XIX–XX a. Lietuvos etnografinėje medžiagoje;

10) išryškinti medinių dirbinių svarbą ir reikšmę XIII–XVII a. VŽP teritorijoje gyvenusiems žmonėms.

Darbo metodai: atlikus morfologinį artefaktų tyrimą, mediniai dirbiniai suklasifikuoti į aštuonias grupes, kurios atspindi jų funkcijas bei reikšmę didikų ir šalia jų gyvenusių miestiečių kasdienybėje. Disertacijoje taikomi analizės, tipologiniai bei lyginamieji tyrimo metodai. Tyrime panaudoti kompleksiniai archeologijos, istorijos, etnografijos, mitologijos, iš dalies – kalbotyros duomenys. Darbe naudojami iki 2009 m. Pilių tyrimo centre „Lietuvos pilys“ veikiančioje dendrochronologijos ir dendrologijos laboratorijoje, o nuo 2009 m. Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų Mokslinių tyrimų centre dr. Rūtilės Pukienės atlikti medienos rūšių ir dendrochronologijos tyrimų rezultatai. Taip pat naudoti pastarajame centre atlikti ant medinių daiktų aptiktų dažų, klijų ir dangų cheminių analizių rezultatai. Rengiant šį darbą, peržiūrėti ne tik VŽP teritorijoje, bet ir Vilniaus, Kernavės, Klaipėdos senamiesčiuose aptikti mediniai radiniai. Taip pat pasinaudota gretimose šalyse surastų to paties pobūdžio dirbinių analogijomis bei kaimyninių šalių mokslininkų interpretacijomis.

Darbą sudaro septynios dalys. Tyriminį jo sandą (neįskaičiuojant įvado, išvadų bei priedų) apima 4 skyriai: 1) Vilniaus Žemutinės pilies raida, istoriniai šaltiniai, tyrinėjimų istorija; 2) Medžio apdirbimo įrankiai, technologijos, naudotos medžių rūšys; 3) Archeologiniai mediniai dirbiniai Vilniaus Žemutinėje pilyje; 4) Ženklaai ant medinių dirbinių. Prieduose pristatoma tyrimą papildanti vizualinė medžiaga bei VŽP aptiktų dirbinių katalogas.

Darbo naujumas ir reikšmė: Lietuvoje iki šiol mediniai dirbiniai archeologijoje nebuvo išsamiai tirti. Tą lėmė šios radinių grupės kolekcijų archeologiniuose objektuose nebuvimas arba nedidelis jų kiekis. Apie medinius buities dirbinius nedaug žinoma ir iš rašytinių šaltinių, kadangi viduramžių ir vėlesnių epochų amžininkai dėl jų paprastumo, pigumo ar net primityvumo juos retai minėdavo ar aprašinėdavo. Šią istorijos spragą bent iš dalies užpildo šiame darbe analizuojami archeologiniai duomenys.

Apibendrinti duomenys leidžia susipažinti su medinių dirbinių įvairove, chronologija, gamybos technologijomis bei jų reikšme. Gauti rezultatai padeda dar detaliau rekonstruoti ne tik vilniečių, bet ir visos dabartinės Lietuvos teritorijoje gyvenusių žmonių kasdienybę.

Darbo problematika: Šis medinių dirbinių tyrimas atliktas naudojantis šią dieną prieinama informacija, tad kai kurių atliktų analizių rezultatų išvados daugiau hipotetinės. VŽP teritorija, nors ir yra viena iš išsamiausiai tyrinėtų vietovių, vis tik ištirta ne visai (beveik pusėje jos teritorijos ploto nebuvo atlikti archeologiniai kasinėjimai arba vykdant juos nepasiekti giliausieji sluoksniai), tad gali būti, kad tolesni tyrimai pakeistų ne tik medinių dirbinių statistiką, bet ir šio tyrimo išvadas. Nors atlikti archeologiniai tyrimai suteikė labai daug informacijos, tačiau dar ne visa ji išanalizuota, ne visi tyrimai atlikti. Didžioji dalis dendrochronologiniams tyrimams paimtų medienos pavyzdžių vis dar laukia analizės, dėl to gali būti, kad kai kurių kultūrinių sluoksnių, o ir juose surastų medinių dirbinių, datavimas ateityje bus pakoreguotas. Analizuojama medinių dirbinių kolekcija nėra proporcingai pasiskirsčiusi pagal chronologiškumą, o tai trukdo atsekti tiriamųjų artefaktų raidą. Dėl nenuosekliai vykdomų archeologinių tyrinėjimų Vilniaus mieste sudėtinga palyginti Žemutinės pilies, kaip gana uždaros ir išskirtinę padėtį turėjusios teritorijos, ir Vilniaus miesto archeologinius duomenis, susijusius su medienos apdirbimo ar gamybos iš šios medžiagos amatais. Dėl medinių dirbinių išlikimo problematikos neįmanoma kontekstinės medžiagos analizė, kuri leistų lyginti tiek dirbinius, tiek gamybos technologijas ar pačius amatininkus visoje dabartinės Lietuvos teritorijoje. Tačiau, nepaisant išvardintų problemų, VŽP aptikti dirbiniai leidžia sudaryti XIII–XVII a. medinių dirbinių tipologijos ir jos naudosenos modelį, kuris gali būti naudojamas kaip pavyzdys tiriant bet kurios Lietuvos vietovės panašaus pobūdžio artefaktų kolekciją.

2. VILNIAUS ŽEMUTINĖS PILIES RAIDA, ISTORINIAI ŠALTINIAI, TYRINĖJIMŲ ISTORIJA

2.1. Vilniaus Žemutinės pilies raida, istoriniai šaltiniai

Vilniaus Žemutinė pilimi yra vadinama teritorija, plytinti Vilniaus Aukštutinės pilies kalno šiaurinėje, vakarinėje ir pietvakarinėje pašlaitėje¹. Būtent šios teritorijos ribomis yra apibrėžiama šio darbo lokalizacija (žr. 1 pav.).

Šioje teritorijoje pirmųjų gyventojų pėdsakai buvo palikti dar akmens amžiuje. Priešpaskutiniojo sudarytas ir paskutiniojo ledyno slinkimo metu išlaikytas šios teritorijos landšaftas su kalvomis bei upėmis tiko saugiam ir patogiam gyvenimui. Ankstyvąjį žmonių apsilankymą šioje teritorijoje įrodo VI–II tūkst. pr. Kr. palikti pavieniai titnago ir akmens dirbiniai. I tūkst. pradžioje aptariamoje teritorijoje ėmė kurtis gyvenvietė. Ši faktą liudija aptikti keramikos, buities ir juvelyriniai dirbiniai, Romos imperijos moneta (Faustinos sertercija) (Blaževičius, Ožalas, 2008, 183–187; Lietuvos Didžiosios..., 2015, 22).

Deja, iš ankstyvųjų šios teritorijos laikotarpių neturime nė vieno iš medienos pagaminto daikto. Šio laikotarpio kultūrinių sluoksnių yra išlikę labai nedaug, nes jie buvo sunaikinti vėlesniais amžiais čia gyvenusių žmonių ūkinės veiklos, statant pastatus, kuriant gynybines sistemas, tiesiant gatves, įvedant vandentiekį, įrengiant nuotekų kolektorius, kasant ūkines duobes ar tiesiog prisitaikant prie drėgno grunto jį drenuojant, sausinant, keliant jo lygį, kalant rūmų pamatams polius ir pan.

Ar buvo gyventa šioje teritorijoje IX–XII a., kol kas įtikinančių duomenų neturima. Vieni pirmųjų šios teritorijos tyrinėtojų Elenos ir Vladimiro Holubovičių nuomone, IX–XII a. kultūrinis sluoksnis nėra užfiksuotas, nors yra išlikusių šio laikotarpio pavienių dirbinių (Holubovičiai,

---

¹ Dažnai Vilniaus Žemutinė pilimi yra vadinama tik LDK kunigaikščiui priklausiusi pilis ir jos prieigos, o ne visa uždara teritorija su svarbiausiais valstybinės reikšmės pastatais bei amatininkų gyvenvieta, kurios ribas natūraliai saugojo iš vienos pusės Neris, o iš kitų pusių – kairioji Vilnios atšaka.

1941, 14). Neabejotinų duomenų apie šioje teritorijoje vykdytą ūkinę veiklą turima iš XIII a. Šiuo amžiumi datuojami mediniai pastatai, konstrukcijos ir ankstyviausieji medžio dirbiniai (Tautavičius, 1961š; Striška, 2007ša; Kuncėvičius, 2015ša). Tačiau šio laikotarpio Vilniaus kaip religinio bei politinio centro reikšmė vis dar apipinta legendomis ir yra diskusijų objektas (Vaitkevičius, 2010, 43–45).

Daugiausiai duomenų apie medinius dirbinius bei apskritai medienos naudoseną yra XIV–XVI a. vid. datuojamuose kultūriniuose sluoksniuose. Remiantis turimais archeologiniais duomenimis XIV a. pab. prasidėjo intensyvus šios teritorijos apgyvendinimas (žr. 2 pav.). Storiausias kultūrinis sluoksnis šioje teritorijoje susidarė XIV a. pab.–XV a. pr.

Šio sluoksnio intensyvumą ir radinių įvairumą lėmė nemažai faktorių, iš kurių svarbiausi yra politiniai ir socialiniai procesai. Lietuvos valstybės stiprėjimas, krikštas, unija su Lenkija sudarė sąlygas atkelti importo prekėms bei naujovėms, vystyti vietinei amatininkystei. Dėl Gediminaičių dinastijos įpėdinių tarpusavio kovų ir dažnų kryžiuočių puolimų šios teritorijos pastatai būdavo dažnai sunaikinami ir atstatomi. Karai, gaisrai bei kitos negandos sudarė aplinkybes išlikti dar tinkamiems naudoti dirbiniams, kurie su kitu pastatų inventoriumi buvo suniveliuoti griauant senus ir statant naujus pastatus ar įrenginius bei tvarkant anuometinę aplinką. Be abejo, tai, kad surastas didelis kiekis gerai išsilaikiusių radinių, lėmė ir geros hidrogeologinės sąlygos, anaerobinė terpė. Atliekant tyrimus, paaiškėjo, kad be ypačiųjų radinių, šio laikotarpio durpių sluoksniai yra gausiai užpildyti medinių statinių ar konstrukcijų struktūromis, skiedromis, medžio gabalais, mėšlu. Didžiausia medinių dirbinių koncentracija yra būtent XIV a. pab.–XV a. pr. kultūriniuose sluoksniuose. Remiantis radiniais ir kitais durpės sluoksnio sudedamaisiais komponentais, galima daryti prielaidą, kad gana plačioje VŽP teritorijoje be su Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovo dvaro aplinka susijusių dvariškių galėjo gyventi ar dirbti ir eiliniai miestiečiai (dvarą aptarnavę žmonės, amatininkai, pirkliai, kariai, dvasininkai). Dabartiniai duomenys rodo, kad teritorija buvo apstatyta kelių tipų mediniais pastatais (vienuose, tikėtina,

gyventa, kituose laikyti gyvuliai, trečiuose sandėliuota ir dirbta), per šią teritoriją buvo nutiestos gatvės, įrengta šulinių, drenažo, vandens surinkimo sistemų, įvairių įrenginių (žr. 3 pav.). Tačiau kalbant apie šį laikotarpį, tenka pripažinti, kad dar daug klausimų yra neatsakytų ir tai apsunkina viso VŽP teritorijos medinių pastatų užstatymo rekonstrukciją. Nėra išaiškinta, kokio dydžio ir kokios sudėties bendruomenė gyveno aptariamoje teritorijoje. Vis dar nėra aišku, kokios buvusios šioje teritorijoje gyvenusių ir dirbusių žmonių profesijos ir konfesijos. Kol kas nėra tiksliai lokalizuotos konkrečių amatininkų dirbtuvės. Šiuo metu galima teigti, kad VŽP buvo kaulo, gintaro, metalo apdirbimo, avalynės gamybos dirbtuvės, tačiau kol kas nėra žinoma jų lokalizacija (Abaravičius, Remecas, 1997š, 166–168; Striška, 2003–2004š). Daug diskusijų apie šios teritorijos apgyvendinimą kelia surastų pastatų dydis ir tai, kad daugelyje jų nebuvo įrengtos krosnys.

Didžiausia dalis XIV–XV a. laikotarpio kultūrinių sluoksnių buvo atidengta tyrinėjant pietinę VŽP teritoriją, kurioje dabar stovi atkurtieji Valdovų rūmai. Išsamiausiai tirti rūmų rūšiai, vidinis ir išorinis kiemas, kuriame surasti ir ankstyviausių Vilniaus mieste mūrinių pastatų pamatai (žr. 4 pav.).

Valdovų rūmų atstatymo užduotis mokslininkus sutelkė daugiausiai tyrinėti šioje teritorijoje buvusius mūrinius pastatus, ypač valdovų rūmų architektūros raidą, jų interjerus bei su valdovo dvaro aplinka susijusius klausimus. Šioje teritorijoje dar iki rūmų statybų gyvenusių miestiečių kasdienybė vis dar laukia savo tyrinėtojų. Kol kas apie medinių pastatų, konstrukcijų išsidėstymą, jų raidą, architektūrinius sprendinius informacijos nėra daug (Tautavičius, 1964, 171–186). Kai kuriose publikacijose minima, kad čia buvo įsikūrusi „kunigaikščiui priklausiusių amatininkų gyvenvietė“, „randama daug medinių pastatų liekanų“ (Kitkauskas, 2009, 44).

XVI a. viduryje šios teritorijos vaizdas ir statusas pasikeitė. Tuo metu VŽP buvo palaipsniui užstatyta mūriniais pastatais, priklausiusiais valdovui, vyskupui ir kapitulai. Rekonstruojant valdovų rūmus, pilies teritorijoje gyvenę amatininkai buvo iškelti (Lietuvos pilys, 1971, 65–66; Kitkauskas, 2012, 34).

Statant buvo apardyti ankstyvesni kultūriniai sluoksniai. XVI, XVII a. datuojamuose kultūriniuose sluoksniuose didžioji dalis aptinkamų radinių yra statybinė ir architektūrinė keramika: sienų ir apdailos plytos, grindų plytelės, čerpės, architektūrinės detalės, koklių duženos. Žinoma, rasta ir kitų tam laikotarpiui būdingų radinių, kaip kad metaliniai dirbiniai ar buitinė keramika. Medinių bei kitų organinės kilmės dirbinių, susijusių su laikotarpiu, kai VŽP klestėjo kultūrinis gyvenimas, juose gyveno valstybės valdovai, aptikta nedaug. XVI–XVII a. radinių aptikta tyrinėjant pietinės valdovų rūmų dalies prieigas. Įdomių radinių aptikta atliekant archeologinius tyrimus valdovų rūmų pietiniame bokštelyje bei XVI–XVII a. rūmų sodo teritorijoje. Dėl to, kad šio laikotarpio kultūriniuose sluoksniuose išliko labai mažai medinių dirbinių, tenka tik apgailestauti, mat šis laikotarpis reprezentuoja valdovo dvaro klestėjimą. Daugelį šio laikotarpio kasdienybės detalių, susijusių su dirbiniais, pagamintais iš medžio, mokslininkai atkuria remdamiesi negausiais rašytiniais, ikonografiniais šaltiniais, kitų panašaus statuso objektų tyrimų medžiaga, aptiktų radinių ir iki šiol išlikusių daiktų analogijomis.

Kitas VŽP istorijos etapas atskleidžia šios teritorijos regresą. Didžiausią žalą pastarajai teritorijai bei visam Vilniaus miestui padarė XVII a. vid. kilęs karas su Maskva. Dėl karo, gaisrų ir kitų nelaimių miestas ištuštėjo, didžiąją dalį VŽP pastatų užgrobė maskvėnai. Nors aptariamąsios teritorijos pastatai liko sveiki, jų naujaisiais šeimininkais tapo caro armijos įgula. Gausus kareivių būrys grobė ne tik prabangius, bet ir menkaverčius daiktus. Amžininkai liudija, kad grobis buvęs itin didelis: iš Vilniaus miesto kone pusę metų judėjo nesuskaičiuojama virtinė vežimų, pilnų įvairiausio turto (Bianchi, 2004, 139). Tikėtina, kad tuo metu daugelis prabangių medinių baldų, vertybių ir kitų buitinių daiktų galėjo būti ne tik išgrobta, bet ir sudeginta (Lietuvos pilys, 1971, 75). Po VŽP atgavimo valdovų rūmai nebuvo atstatyti, nors kiti svarbūs objektai, tokie kaip Vyriausiasis tribunolas, arsenalas ir katedra, imti atstatinėti iškart. Palaipsniui, XVII a. II p.–XVIII a. daugelis VŽP pastatų buvo apleisti. Apgriauti pastatai buvo nenaudojami, kartkartėmis juose apsigyvendavo atsitiktiniai asmenys. Vėliau miesto valdžia dalį patalpų išnuomojo

prekybininkams. XVIII a. valdovų rūmai pradėti griauti. Pietinėje apytuštės aikštės dalyje įsikūrė prekyvietė, vėliau visa teritorija buvo paversta parku (Samalavičius, 1991, 77–95).

1831 m. sukilimo metu caro nurodymu didesnėje dalyje VŽP teritorijos buvo įrengta antros kategorijos tvirtovė. Ją statant stipriai apardyta dalis čia glūdinčių kultūrinių sluoksnių. Tvirtovės viduje likę pastatai buvo paversti kareivinėmis ir tokia jų funkcija išliko iki XX a. vid. Pirmojo pasaulinio karo metais čia buvo įsikūręs caro armijos štabas, vėliau, jau po karo, čia atsikėlė lenkų kareiviai.

Po Antrojo pasaulinio karo palaiptams imti atstatinėti, remontuoti likę apgriuvę pastatai, jie pritaikyti visuomenės poreikiams. Dviaukščiame pastate, XIX a. pastatytame ant nugriautų valdovų rūmų pamatų, įsikūrė Respublikiniai pionierių ir moksleivių rūmai, dalyje pagalbinių pastatų įsikūrė Lietuvos nacionalinis bei Taikomosios dailės muziejai. Šis buvusių pastatų atstatymo ir pritaikymo visuomeninėms reikmėms procesas vis dar tęsiasi – baigti atstatyti valdovų rūmai, kuriami planai atkurti ir buvusius Radvilų rūmus. Tuo pačiu metu vyksta gana aktyvi naujų istorinių šaltinių, susijusių su šia teritorija, paieška.

Tenka pastebėti, kad rašytinių duomenų apie medinius dirbinius, jų gamybos technologijas nėra daug. Publikuotuose leidiniuose medinių dirbinių tematika paliesta labai fragmentiškai. Iki XIV a. duomenų šia tema yra ypač maži. Vėliau su šia tema susijusių šaltinių ima daugėti. Šiam darbui aktualaus laikotarpio – XIII–XVII a. – istoriniuose šaltiniuose dažniausiai aptinkami tik pavieniai medinių dirbinių, medžio apdirbimo įrankių, technologijų ar meistrų specializacijų paminėjimai. Skirtingų laikotarpių ir pobūdžio šaltiniuose, susijusiuose su Lietuvos Didžiąja Kunigaikštyste, minima nemažai medinių dirbinių: skrynios, skrynelės, mediniai indai, šaukštai, samčiai, dėžutės, irklai, gorčiai, vežimai, jų ratai, balnų dalys, rogės, medinės žagrės, kitos žemės įdirbimo priemonės, trimitai, būgnai, verpimo rateliai, karstai, įvairūs krepšiai ir kiti namų apyvokos daiktai (Baltų religijos..., 1996, 267, 395, 566; Baltų religijos..., 2001, 98, 145, 149, 153, 283, 312, 313, 346, 496, 550, 551, 592,

595, 684; Baltų religijos..., 2003, 245, 284, 318, 320, 354, 359; Lasickis, 1969, 15, 17; Lietuvos Didžiosios..., 2001, 530–588).

Vienas iš pirmųjų reikšmingų dokumentų, kuriame minimi ir meistrai, dirbę su medžiu, yra iš Vilniaus rašyti Gedimino laišakai. Tuo metu, kylant ūkiniam, kariniam ir kultūriniam lygiui, atsirado prabangos poreikis ir siekis neatsilikti nuo Vakarų Europos dvasinės ir materialinės kultūros lygio. Šių procesų kontekste, Ldk Gediminas ėmė rašyti laiškus įvairiems Vakarų Europos šalių amatininkams. Jie buvo kviečiami atvykti į Vilnių ir gaminti svetur jau žinomus bei vertinamus dirbinius. Laiškuose rašyta, kad pirkliais, meistras, račiams, svaidomųjų pabūklų gamintojams, kurpiams ir bet kokios srities amatininkams su žmonomis, vaikais ir galvijais bus galima laisvai atvykti ir išvykti be jokių mokesčių ir maitų, nesukeliant jiems kliūčių (Chartularium Lithuaniae..., 2003, 46–52). Ši informacija parodo, kad XIV a. I p. amatininkai, tarp jų ir medžio meistrai, jau specializavosi pagal gaminamą produkciją, o jų gaminiai buvo paklausūs. Reikia manyti, kad tuomet Pilies kalno papėdėje gyveno ir dirbo nemažai ir vietinių meistrų, gaminusių produkciją iš medienos.

VŽP gyvenę amatininkai buvo valdovo dvaro dalis. Šis kontingentas bene vienintelis dėl savo specifikos kartu su valdovu nekeliavo po skirtingas pilis. Apie jį daugiausiai duomenų aptikta išlikusiose valdovų dvaro sąskaitose. Šiuo metu yra publikuotos trys ankstyviausios Aleksandro Jogailaičio ir dalis Žygimanto Augusto dvaro sąskaitų (Lietuvos didžiojo..., 2007; Lietuvos didžiojo..., 2009).

Iš Ldk Aleksandro sąskaitų sužinome, kad buvo mokama už statinių gamybą. Jose buvo vežamas malvazijos ir itališkas vynas (Lietuvos didžiojo..., 2007, 29, 31, 41, 47, 55, 61). Iš medžio galėjo būti pagaminti ir sąskaitose minimi suolai, stalai, skrynios, lovos (Lietuvos didžiojo..., 2007, 71, 245, 319), vežimai, kariatės, balnai (Lietuvos didžiojo..., 2007, 125, 245). Iš meistrų, kurie galėjo dirbti su medžiu, minimas tik balnius (Lietuvos didžiojo..., 2007, 21, 39, 45, 75, 127, 193).

Žymiai daugiau informacijos apie medžio meistrus ir medienos panaudą, dirbinius iš jos, surasta istoriniuose dokumentuose, susijusiuose su Žygimanto Senojo ir Žygimanto Augusto valdymo laikotarpiu. Nemaža dalis šių dokumentų publikuota. Juose išsamiai pateikiamos dvaro veiklos organizavimo išlaidos: maistui, pašarų aprūpinimui, paslaugų, daiktų įsigijimui, kelionių organizavimui, tarnavusiųjų dvare atlyginimams, statyboms.

Daugiausiai žinių apie medieną, naudotą VŽP, suteikia apibendrinti istoriniai šaltiniai, pateikti knygoje „Vilniaus žemutinė pilis XIV a.–XIX a. pradžioje. 2002–2004 m. istorinių šaltinių paieška“ (Vilniaus žemutinė..., 2006). Nagrinėjamos temos aspektu ypač informatyvios 1544–1548 m. vykdytos statybos, apie kurias daug sužinome peržiūrėję jų sąskaitų knygas, Žygimanto Augusto dvaro sąskaitas bei Lietuvos Metriką.

1544 m. jau buvo paskirti du pagrindiniai statybų superintendentai: vienas buvo atsakingas už mūrines statybas, o kitas – Andrius Bromirskis – už medinės dalies statybų priežiūrą. Jis buvo atsakingas už dailidžių, medkirčių ir stalių darbus (Vilniaus žemutinė..., 2006, 78). Įdomu tai, kad kaip rodo 1545–1548 m. dvaro sąskaitos, statybinės medžiagos ir mediena buvo ruošiami vietinių tiekėjų. Sąskaitose nurodomos medienos kirtimo vietovės, kurios tikriausiai buvo Lietuvos didžiojo kunigaikščio miškų teritorijoje (Vilniaus žemutinė..., 2006, 72–73). Jau 1545 m. pavasarį pastatomos stalių dirbtuvės prie karališkojo malūno. Rašoma, kad 1545 m. Stanislovui Vierovskiui leista stalių dirbtuves statyti prie karališkojo malūno ir skirta nemažai lėšų įrangai išvalyti bei įvairiems instrumentams renovuoti. Be to, pastebima, kad stalių dirbtuvės pastatytos per keturias savaites (1545 m. kovo 23 d.–balandžio 21 d.). Jos taip pat aprūpintos būtiniais reikmenimis ir instrumentais (Vitkauskienė, 2003ša, 20; Vilniaus žemutinė..., 2006, 81). Deja, šaltiniuose įrankiai neišvardinti. Pradėjus statyti naujus Žygimanto Augusto rūmus, pasamdyti staliai pagamino duris, stalus, suolus, o baldžiai Jokūbas ir Baltramiejus – specialią spintą sidabru (Vitkauskienė, 2003šb, 6).

Minėti šaltiniai suteikė šiek tiek informacijos apie medienos transportavimą, jos įkainius, naudojimą, su ja dirbusių amatininkų specializacijas. Tikriausiai ji buvo vežama vežimais iš netolimų miškų. Pavyzdžiui, vežimas beržo medienos kainavo 2 grašius (Vilniaus žemutinė..., 2006, 132).

Be šių paminėjimų, apie smulkius dirbinius (netgi apie baldus) konkretesnių duomenų nėra. Šaltiniuose minima, kad iš medžio gamintos perdangos tarp pastatų aukštų, gegnės, balkiai, grindų danga, lubos, grindys, laiptai, malksnos, gontai, durys, durų bei langų staktos, rėmai, langinės, stalai, suolai, krėslai, skrynios, skrynelės, vežimai, jų ratai, rogės, girnų ratai, architektūriniai apkalai, įvairios užtvaros, šuliniai, ginklų eksponavimui skirtos žirgų figūros. Kai kurie VŽP statiniai buvo dengti medinėmis čerpėmis. Statybose mediena naudota pastoliams, vežimėliams, karučiams, kastuvų kotams. Iš medžio gamintos formos plytoms. Šėpdirbiai ir baldžiai pilį aprūpindavo spintomis, skryniomis, durimis, suolais, krėslais, stalais (Vitkauskienė, 2003šb, 3, 6, 29, 56, 77; Vilniaus žemutinė..., 2006, 97, 104, 133, 134, 136, 138, 142, 222, 225, 360). Minima, kad statybose buvo naudojama beržo, ąžuolo, uosio mediena. Iš ąžuolo gamintos lentelės durų ir langų staktoms, uosio medieną naudojo vinių gamybai. Tuo tarpu (jei neįsivėlė vertimo klaida) kamštinio ąžuolo karna naudota virvėms vyti. Šios naudotos statant pastolius (Vilniaus žemutinė..., 2006, 132, 133). Gaila, tačiau detalesnių duomenų apie technologinius medžio apdirbimo aspektus rašytiniuose šaltiniuose nesurasta.

Tie patys šaltiniai atskleidžia, kad su medžiu dirbo medkirčiai, drožėjai, pjovėjai, staliai, dailidės, baldžiai, medžio meistrai (poliruotojai, šėpdirbiai, šlifuotojai), medinių statybų pilyje vyriausieji prižiūrėtojai bei paprasti darbininkai (Vitkauskienė, 2003šb; Vilniaus žemutinė..., 2006, 101, 102, 120, 130–135, 138, 222, 225).

Informacija apie VŽP dirbusius amatininkus pateikiama B. R. Vitkauskienės sudarytame Lietuvos valdovų dvaro amatininkų, architektų ir dailininkų vardyne, parengtame pagal karališkąsias sąskaitas, Lietuvos

Metriką, Vilniaus kapitulos aktus bei kitus šaltinius. Jame minimi šie su medžiu dirbę amatininkai: kubilius Albertas, baldžiai Andrius Melneris iš Kauno, Aleksijus, Baltramiejus, Jokūbas, račius Baltramiejus, ratdirbys Paulius, račius ir senų vežimų taisytojas Mikalojus, vežimų meistras Steponas, skyddirbys Mykolas iš Vengrijos, balnadirbys Sebastianas, Motiejus iš Ispanijos, dailidžių superintendentas Andrius Bromskis, dailidė Martynas (buvęs architektu ir turėjęs namą pilyje), Mikalojus iš Venecijos, Motiejus, Stanislovas, Zidelis, dailidės padėjėjas Mikalojus, dailidės pameistriai Jonas ir Stanislovas (Vitkauskienė, 2006, 54–67). Dažniausiai yra minimi kaunietis stalius ir baldžius Andrius Melneris bei baldų meistras Jokūbas (Vilniaus žemutinė..., 2006, 94).

Šis vardynas rodo, kaip pagal gaminamą produkciją ir pareigas buvo pasiskirstę XVI–XVII a. su medžiu dirbę amatininkai. Žinoma, kad anuomet su medžiu dirbo staliai, dailidės, baldžiai, balnadirbiai, kubiliai, ratdirbiai, medžio drožėjai ir medžio meistrai. Būta dailidžių vyriausiojo prižiūrėtojo ir pameistrio padėjėjo pareigų. Be to, VŽP dirbo ne vien vietiniai amatininkai. Ieškodama duomenų apie amatininkus, dirbusius valdovo dvare, ir analizuodama istorinius šaltinius, B. R. Vitkauskienė konstatavo (tai, tikriausiai, pasakytina ir apie meistrus, gaminusius medinius dirbinius), kad aukštos kvalifikacijos amatininkai buvo atvykėliai iš užsienio, o žemesniųjų profesijų atstovai buvo kilę iš Lietuvos didžiojo kunigaikščio teritorijų (Vitkauskienė, 2006, 62).

Kiek vėliau, Henriko Valua valdymo laikotarpiu, buvo sudarytas pirmasis Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos valdovų dvare privalomai laikytų amatininkų sąrašas. Jame greta pagrindinių dvare būtinų profesijų, minimi ir amatininkai, dirbę su medžiu: kubiliai, balnadirbiai, iečių meistras. Jie buvo išlaikomi iš dvaro išdo. Kitų specialybių (tarp jų ir kitų medžio meistrų) apmokėjimai buvo nustatomi sutartimis (Vitkauskienė, 2006, 54).

XVI–XVII a. kunigaikščių rūmus ir pilis prižiūrėję medžio meistrai yra pristatyti Stasio Samalavičiaus straipsnyje. Istoriniai tyrimai parodė, kad už

valdovo dvaro priežiūrą atsakingi dailidės turėjo kartą per savaitę apžiūrėti pilies pastatus, o pastebėję gedimus, turėjo juos pataisyti. Taip pat yra žinoma, kad staliai buvo samdomi pilies medžio įrangai prižiūrėti (Samalavičius, 1999, 12–52).

Su medžiu dirbę amatininkai LDK teritorijoje savo veiklą tikslingai ėmė organizuoti nuo XIV a. Iš istorinių tyrimų yra žinoma, kad būtent tuo metu atsirado būdinis verslavimas. Būdomis buvo vadinamos įvairaus pobūdžio su medienos žaliavos ruošyba, iš jos pagamintos produkcijos gamyba ir realizacija susijusios bendruomenės, įsikūrusios miškuose arba šalia jų. Būdų terminas kilo nuo laikinų pastatų, kuriuose gyveno su medžiu dirbę meistrai. Pirmą kartą būdos paminimos 1379 m. Kęstučio bei Jogailos paliaubų sutartyje su Kryžiuočių ordinu. Joje minima, kad šiuo dokumentu Lietuvos ir Prūsijos pasienio gyventojams leidžiama medžioti, žvejoti bei turėti būdas (Morkevičius, 2001). Pačių amatininkų veiklos organizavimo esminis pokytis įvyko XVI a., kai su medžiu dirbę amatininkai ėmė burtis į cechus. Cechų sistema sudarė sąlygas monopolizuotis tam tikros produkcijos gamybos ir pardavimo srityje, draudusi tuo amatu verstis ne aptariamajai organizacijai priklaususiems asmenims. Cechų veikla buvo paremta kunigaikščių suteiktomis privilegijomis ir valdžios patvirtintais statutais (Laucevičius, Vitkauskienė, 2001, 36–128).

Iki tol, kol VŽP gyveno ar dirbo įvairių specialybių su medžiu dirbę amatininkai (iki XVI a. vid.), apie šių verslų organizacijas duomenų nėra. Nuo XVI a., kai visi iki tol šioje teritorijoje dirbę meistrai buvo iškelti, situacija ėmė keistis. Esminius pokyčius medžio apdirbimo amatuose ir lėmė šios srities amatininkų būrimasis į cechus. Pirmieji medžio dirbinių gamintojų cechai atsirado būtent Vilniuje. 1562 m. buvo įsteigtas bendras stalių, balnių, pakinktininkų ir pozumentininkų cechas. Po šešiolikos metų, 1578 m., staliai atsiskyrė nuo bendro cecho ir kitais metais įkūrė savarankišką organizaciją. Pirmą kartą stalių cechui suteikta karaliaus Stepono Batoro privilegija rašytiniuose šaltiniuose paminėta 1579 m. gegužės 30 d.

Reikia pastebėti, kad lyginant su kitomis Europos valstybėmis cechai LDK ėmė kurtis gana vėlai. Vakarų Europoje pirmieji cechai buvo įsteigti X–XII a., o įsigalėjo XIV–XV a. Amatininkų, dirbusių Lietuvos teritorijoje, veiklos reglamentavimo situacija kito lėtai. Nors ryškesni pokyčiai prasidėjo XV amžiuje (1495 m. buvo įkurtas auksakalių, neužilgo siuvėjų cechas), su dirbinių gamyba iš medienos susiję amatininkai ėmė burtis į cechus tik po daugiau kaip pusšimčio metų (Morkevičius, 2001).

Lietuvos Statute (XVI a.) nurodoma, kaip specializavosi Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje su medžiu dirbę amatininkai. Šiuose dokumentuose užsimenama ir apie jų padėtį visuomenėje. Su medžiu dirbę amatininkai priskiriami prie prastų žmonių privilegijuotųjų klasių (Judickas, 1993, 94). Medžio meistrų svarbą taip pat įrodo XVI a. II p. Valakų reformos įstatymas. Jame nustatytas reikalavimas, kad įvairūs amatininkai, tarp jų – dailidės, kubiliai bei kiti medžio meistrai, dirbtų valstybiniuose dvaruose ir pilyse. Vietoj darbo užmokesčio medžio meistrai gaudavo „laisvus valakus“ (Judickas, 1993, 95).

Kalbant apie medinius daiktus, atskirai reikėtų pabrėžti kubilių pagamintų statinių reikšmę. Per visą aptariamąjį laikotarpį statinės buvo vertinamos ne tik kaip indas, bet ir kaip transportavimo ar net matavimo priemonė (Baltų religijos..., 2001, 145, 312, 346, 595, 684; Lietuvos Didžiosios..., 2001, 530–588). Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje XIV–XVIII a. naudotos lietuviškosios (Vilniaus) statinės talpa buvo 407 litrai (Lietuvos Didžiosios..., 2001, 839). Viduramžiais ir naujaisiais laikais statinė buvo pagrindinė talpykla, kurioje transportuotos įvairaus pobūdžio prekės. Iš rašytinių šaltinių, susijusių su muitinėmis, prekyba, siuntiniais, yra žinoma, kad skirtingo dydžio statinėse buvo gabenamas ne tik vynas ar alus, bet ir žuvis, aliejus, lajus, midus, degtinė, medus, druska, sviestas, taukai, muilas, garstyčios, vaškas, pelenai, ašutai, įvairūs grūdai, mėsos produktai, metalas, kailiai, linai, kiaušiniai, riešutai, siera, gintaras, strėlės, pinigai, siūlai, drabužiai ir daugelis kitų prekių (Lietuvos Didžiosios..., 2001, 552, 553, 554; Falk, 2002, 422–433). Statomiems valdovų rūmams šimtais (kartais net

tūkstančiais) skaičiuojamose statinėse buvo gabenamos įvairios statybinės medžiagos: kalkės, metalų lydiniai, vinys (Vitkauskienė, 2003ša, 11–17). Vilniaus muitinės knygoje 1616 m. balandžio 29 d. buvo užfiksuota įdomi žinia. Joje minimas Kristupas Skrekas, kuris iš Vilniaus šlėktos nupirko šimtais skaičiuojamus šulus statinėms (dalis jų buvo ąžuoliniai) ir juos plaustais plukdė į Karaliaučių (Lietuvos Didžiosios..., 2001, 554). Raseinių miesto nuostatuose 1620 m. buvo rašoma, kad vaitas grūdų matavimui privalo naudoti Vilniaus statinę, kurią sudaro keturi Krokuvos gorčiai. Už matavimą statine vaitas turi teisę imti po 2 pinigėlius (Lietuvos Didžiosios..., 2001, 556).

Peržvelgus minėtus istorinius duomenis, susijusius ne vien tik su aptariamosios teritorijos mediniais dirbiniais, jų technologijomis ar gamintojais, galima teigti, kad vis tik dauguma jų yra fragmentiški ir neinformatyvūs. Todėl medienos naudojimą, jos apdirbimo specifiką ir pačius dirbinius tenka analizuoti remiantis archeologine medžiaga.

Archeologiniai duomenys iš šios teritorijos pradėti kaupti XX a. pradžioje. 1904 m. ruošiantis statyti Jekaterinos paminklą ir kasant jam pamatus buvo atidengti akmeniniai grindiniai, mediniai sluoksniai. Tačiau, be išlikusių nuotraukų, išsamesnės informacijos nėra. Šiek tiek daugiau žinoma apie XX a. pradžioje VŽP teritorijos šiaurinėje dalyje vykdytus kasimo darbus. 1908 m. karinio garnizono reikmėms buvo tvarkomas arsenalo kiemas. Vilniaus archeologinės komisijos nariai fiksavo vykstančius darbus, aptiktus palaikus bei dalį rastų dirbinių, kuriuos surinko ir perdavė senienų muziejui (Миловидов, 1909, 43–52). XX a. vid. šiaurinę VŽP teritorijos dalį pradėjo tyrinėti Lietuvos istorijos instituto archeologai. 1955–1961 m. Gedimino kalno šiaurinėje pašlaitėje, tarp Senojo arsenalo ir Valdovų rūmams priklausiusių pastatų, archeologinius tyrimus atliko A. Tautavičius. Per šiuos 7 metus buvo ištirtas 2 500 m² plotas. Tyrimų medžiaga, informacija apie surastus medinius radinius skelbta tuometinėje Lietuvos mokslinėje literatūroje (Tautavičius, 1958b, 91–111; Tautavičius, 1959, 115–134; Tautavičius, 1960a, 43–66; Tautavičius, 1960b, 3–48; Tautavičius, 1961, 103–124; Tautavičius, 1964, 171–186). 1960–1961 m. vykdytų archeologinių tyrimų metu buvo pasiekti

medžio radiniais turtingi kultūriniai sluoksniai. Aptikta ne tik 25 medinių statinių komplekso didžioji dalis, bet ir skaitlinga medinių dirbinių kolekcija (Tautavičius, 1961š).

Šiaurinėje VŽP dalyje esančio arsenalo teritoriją tyrinėjo Vytautas Daugudis, Albertas Lisanka, o vėliau Algimantas Merkevičius, Andrius Vaicekaskas, Saulius Sarcevičius (Daugudis, 1979š; Lisanka, 1979š; Lisanka, 1983ša; Lisanka, 1983šb; Sarcevičius, 1995š; Lisanka, 1986š; Vaicekaskas, 1997š; Merkevičius, 1996š; Sarcevičius, 1996š; Sarcevičius, 1997š; Sarcevičius, 1998š). Paskutiniai didesnio masto tyrimai šioje teritorijoje vykdyti 2003 m., prieš įrengiant keltuvą į Pilies kalną (Striška, 2007ša). Archeologinių tyrimų metu iš tų kultūrinių sluoksnių, kuriuose išliko mediena, buvo paimti mėginiai dendrochronologiniams tyrimams. Jie patvirtino, kad XIII a. Gedimino kalno papėdės šiaurinėje dalyje buvo statomi pastatai (Pukienė, 2004š). Pirminis šios teritorijos apgyvendinimo etapas vyko XIII a. trečiame ketvirtyje. Tai rodo dviejų surastų pastatų medienos dendrochronologiniai tyrimai. Vieno namo rąstų tyrimai atskleidė, kad jis buvo pastatytas iš 1271 m. nukirstų rąstų, o kito pastato grindų lenta buvo išskelta iš 1275 m. nukirsto medžio. Šalia pastarojo namo esančiame stulpinės konstrukcijos name gulėjo iš 1259 m. nukirsto medžio pagaminta lenta. Vėlesniame mediniame lygyje užfiksuoti mediniai pastatai, stovėję tarp Gedimino kalno ir paminėtų pastatų, buvo suręsti iš 1278–1279 m. žiemą kirstų medžių. Antras šios teritorijos užstatymo etapas prasidėjo XIII a. pabaigoje. Tai įrodo funikulieriaus aikštelės vietoje ankstyviausiai pastatyto namo dendrochronologiniai tyrimai. Jis suręstas iš 1297 m. nukirstų rąstų (Striška, 2007, 169, 171, 177).

Pirmieji valdovų rūmų aplinkos tyrimai pradėti vykdyti XX a. ketvirtame dešimtmetyje: be Aukštutinės pilies vykdyti didelio masto archeologiniai kasinėjimai Katedroje ir šalia jos esančioje aikštėje (Kitkauskas, 2012, 170–173). 1955 m. V. Daugudis archeologinius tyrimus atliko Aukštutinės pilies kalno pietinėje pašlaitėje. Vėliau, 1964 m., A. Tautavičius tyrė jau valdovų rūmų teritoriją. Buvo kasamas griovys šiluminei trasai. Šių

archeologinių tyrimų metu buvo aptiktos ankstyvųjų mūrinių statinių liekanos bei IV–VIII a. datuojamos gyvenvietės pėdsakai (VŽP, 1989, 6–7; Lietuvos didžiųjų kunigaikščių..., 2010, 31).

1974–1985 m. archeologinius tyrimus šioje teritorijoje vykdė Paminklų restauravimo institutas (PRI). Buvo atkasta ir išvalyta dalis valdovų rūmų vakarinio korpuso rūsių. 1986 m. per rūmų vakarinę dalį buvo iškastas griovys vandentiekui, o 1987 m. PRI darbuotojai valė rūmų rytinio korpuso rūsius ir atliko archeologinius tyrimus numatytų komunikacijų vietose. Atliekant šiuos darbus aptikta įvairių laikotarpių mūrų, surasta statybinių detalių bei kitos archeologinės medžiagos. Deja, duomenų apie medinius dirbinius nėra. Surasti tik keli geležiniai įrankiai, turintys medinių rankenų fragmentus (Lasavickas, 1975š; Jurkštas, 1976š; Daugudis, 1979š; Jučienė, 1979š; Lisanka, 1983š; Grišinas, 1985š; Stankevičius, 1986š; Raškauskas, Stankevičius, 1987š).

Nuo 1988 m. prasidėjo naujas šios teritorijos tyrinėjimų etapas – sudaryta Lietuvos istorijos instituto tyrimų grupė, kuri pradėjo sistemingus tyrimus. Vėliau ši tyrimų grupė buvo performuota į VŠĮ Pilių tyrimo centrą „Lietuvos pilys“. Šiame archeologinių tyrimų etape, kuris truko beveik 20 metų, surasta didžioji dalis šiame darbe analizuojamų medinių dirbinių.

Dalis šių intensyvių archeologinių tyrimų medžiagos skelbiama leidinyje „Vilniaus Žemutinės pilies rūmai“. Jau išleistuose 5 tomuose pristatoma tyrimų medžiaga nuo 1987 m. iki 1998 m. Juose galima rasti nemažai duomenų apie medinius statinius, įrenginius bei radinius (VŽP, 1989; VŽP, 1991; VŽP, 1995; VŽP, 2003). Vėlesnių metų tyrimų medžiaga, susijusi su mediena ir iš jos pagamintais dirbiniais, pristatyta atskiruose moksliniuose straipsniuose (Kaminskaitė, 2007, 195–239; Pukienė, 2007, 182–194; Baubaitė, Kaminskaitė, 2009, 98–113; Pukienė, 2009a 89–96; Pukienė, 2009b, 95–111; Kaminskaitė, 2009, 151–170; Baubaitė, 2011a, 8–9; Baubaitė, 2011c, 10–11; Baubaitė, 2014, 160–201; Kaminskaitė, 2010c, 3–26; Kaminskaitė, 2011, 162–168; Pukienė, 2011, 28–29; Pukienė, Ožalas, 2011, 146–160) bei keliose šios teritorijos pristatymui skirtose knygose (Lietuvos didžiųjų kunigaikščių..., 2010; Lietuvos didžiųjų..., 2010).

Per valdovų rūmų atkūrimo idėjos brandinimo ir statybų laikotarpį ištirta iš esmės visa jų aplinka. Atliekant tyrimus valdovų rūmų ir jų prieigų teritorijoje, užfiksuota, kad kultūrinis sluoksnis daugelyje vietų siekia 6–8 m storį. Giliausiai aptinkamuose durpių sluoksniuose gausu medinių pastatų, tvorų, kelio grindinių liekanų, skiedrų ir įvairių medinių radinių.

MEDINIŲ DIRBINIŲ TYRIMŲ IR LITERATŪROS APŽVALGA

2.2. Archeologinės medienos tyrimai Lietuvoje

Archeologinių tyrimų metu Lietuvoje aptikti mediniai dirbiniai iki šiol nėra sulaukę didesnio mokslininkų dėmesio, nors apie pagrindines medienos naudojimo sritis ir objektus yra šiek tiek rašyta. Dėl to, jog mediniai dirbiniai išlieka nedaugelyje archeologinių vietovių bei todėl, kad dirbinių formos, gamybos technologijos atsirado anksčiau nei analizuojamasis laikotarpis, darbe naudojami skirtingų laikotarpių ir įvairių pobūdžių archeologinių objektų duomenys.

Daugiausiai nagrinėta architektūros raida, tačiau ir smulkesni medžio dirbiniai palaipsniui sulaukia savo tyrinėtojų. Pagrindinę informaciją apie medinius artefaktus galima rasti tik archeologinių tyrimų ataskaitose. Pavieniai dirbiniai skelbti informacinio pobūdžio leidiniuose, rečiau moksliniuose straipsniuose (dažniausiai tik kaip dalis konteksto tam tikrai problemai spręsti). Chronologiniu principu pristatant archeologinės medienos tyrimų apžvalgą, paaiškėja, kad šiek tiek daugiau yra žinoma apie akmens amžiaus ir viduramžių medinius radinius, tačiau yra laikotarpių, kai medienos panaudojimas yra tik numanomas. Tai – žalvario, geležies periodai.

Visų Lietuvos archeologinių periodų mediniai dirbiniai yra pristatyti organinės kilmės radinių konservavimui ir restauravimui skirtame leidinyje, atskleidžiant jų funkcinę įvairovę tam tikram laikotarpiui būdinguose archeologiniuose objektuose (Kaminskaitė, 2014, 73–106).

Medienos naudoseną akmens amžiuje išsamiausiai pristatyta Rimutės Rimantienės monografijose bei straipsniuose, skirtuose Šventosios ir Būtingės tyrinėjimams. Šios archeologės darbai, ypač monografijos „Šventoji“ (Rimantienė, 1979; Rimantienė, 1980), „Lietuva iki Kristaus“ (Rimantienė, 1995), „Akmens amžius Lietuvoje“ (Rimantienė, 1996) parodė, kaip plačiai ankstyviausiuoju laikotarpiu žmonės vartojo ne tik kaulo, akmens ir titnago žaliavą, bet ir medieną. Išvardintuose leidiniuose pristatomi mediniai namų

apvykokos reikmenys, žūklės, žemdirbystės įrankiai, įvairūs įrenginiai, pastatai. Ypač daug duomenų apie medienos panaudą pateikta R. Rimantienės monografijoje „Akmens amžiaus žvejai prie Pajūrio lagūnos“ (Rimantienė, 2005). Čia mediniai artefaktai aptariami plačiau: gausu iliustracijų, rekonstrukcinių piešinių, pateikiamos analogijos, pristatomi tiek to meto pastatų bei įrenginių, tiek smulkių dirbinių tyrimai.

Analizuotas medienos naudojimas ir statant pastatus (Kulikauskas, 1960, 33–55; Daugudis, 1982; Girininkas, 2005a, 3–14; Girininkas, 2005b, 26–32; Grinkevičiūtė, 2005, 33–58).

Informacijos apie medinius dirbinius suteikė ir povandeninė archeologija (Baubonis, Kraniauskas, Kvedaravičius, 2002, 228–321; Baubonis, Kvedaravičius, Motuzaitė, Pranckėnaitė, 2006, 315; Pranckėnaitė, Baubonis, Kvedaravičius, 2008, 526–528; Kraniauskas, Baubonis, Kvedaravičius, Pranckėnaitė, 2015, 545–547).

Apibendrinamojo pobūdžio leidiniuose, skirtuose žalvario ir ankstyvojo, senojo, viduriniojo, vėlyvojo geležies amžių charakteristikai (Puzinas, 1938; Kulikauskas, Kulikauskienė, Tautavičius, 1961; Volkaitė-Kulikauskienė, 1970; Michelbertas, 1986; Grigalavičienė, 1995; Tautavičius, 1996; Volkaitė-Kulikauskienė, 2001; Banytė-Rowell, Vaškevičiūtė, Kazakevičius, Baronas, Zabiela, 2007), mediniai dirbiniai, jų apdirbimo technologijos, vartoseną ir reikšmę kasdieniniame gyvenime aptariama labai fragmentiškai. Tik Adolfas Tautavičius savo veikale „Vidurinis geležies amžius“ išryškina kelias problemas, susijusias su indų iš šulų technologijos bei tekimo staklių atsiradimo klausimais (Tautavičius, 1996, 37). Daugelis tyrėjų nelinkę gilintis į medienos apdirbimo, medinės architektūros ir medinių buitės rakandų raidą. Dažniausiai paminimi tik atskiri radiniai ir įrankiai jiems apdirbti. Medžio panaudojimo tematika specialiai aptarta 2000 m. Simonos Matuzevičiūtės apgintame bakalauro darbe „Medžio žievės dirbiniai Lietuvoje I–XIV a.“ (Matuzevičiūtė, 2000š). Įdomių duomenų apie Lieporių gyvenvietėje aptiktus liepos karnos kibirėlius savo straipsniuose pateikia Birutė Salatkienė. Publikacijose autorė aprašo jų dydžius, aptaria gamybos procesą, pateikia

rekonstrukcijas (Salatkienė, 1994, 64–73; Salatkienė, 1998, 90–99; Salatkienė, 2006 174–189; Salatkienė, 2009, 62–64).

Kaip jau minėta, apie medienos panaudą šiek tiek daugiau žinoma iš viduramžius ir vėlesnes epochas menančių objektų. Plačiau analizuota viduramžių architektūra (Tautavičius, 1958a, 94–103, 295; Tautavičius, 1958b, 91–111; Tautavičius, 1959, 115–134; Tautavičius, 1960b, 28–32; Tautavičius, 1964, 171–186; Daugudis, 1982; Zabiela, 1995; Vainilaitis, 2000, 98–108; Vainilaitis, 2001š; Vainilaitis, Valionienė, 2004, 79–124). Lietuvos archeologai yra rašę ir apie XVI–XVIII a. medinius vandens tiekimo ir sanitarinius įrenginius (Butrimaitė, 2007, 190–199; Vainilaitis, 1999, 263–270).

Nemažai dėmesio skirta ir viduramžių bei vėlesnių epochų ypatiesiems mediniams dirbiniams. Daugiausiai duomenų apie medinius dirbinius suteikė VŽP teritorijos bei Kernavės viduramžių miesto archeologiniai tyrinėjimai. Šiuose objektuose aptikti mediniai dirbiniai sistemiškai analizuoti keliuose diplominiuose darbuose (Butrimaitė, 2002š; Butrimaitė, 2004š; Kaminskaitė, 2006š).

Pirmieji VŽP tyrinėjimuose aptikti įdomesni mediniai dirbiniai aprašyti A. Tautavičius publikacijose ir moksliniuose straipsniuose (Tautavičius, 1960a, 43–66; Tautavičius, 1960c, 3–48; Tautavičius, 1961, 103–124; Tautavičius, 1964, 171–186). Vėlesnių tyrinėjimų metu aptikti radiniai publikuoti VŽP valdovų rūmų tyrimų medžiagai skelbti skirtame tęstiniame leidinyje „Vilniaus Žemutinė pilis“ (VŽP, 1989; VŽP, 1991; VŽP, 1995; VŽP, 1999; VŽP, 2003) bei kituose šios teritorijos tyrimus pristatančiuose darbuose (Steponavičienė, 2007; Avižinis, Striškienė, Dolinskas, 2010; Lietuvos didžiųjų kunigaikščių..., 2010; Lietuvos didžiųjų..., 2010). Detaliau mediniai dirbiniai iš minimo archeologinio objekto pristatyti šio darbo autorės straipsnyje „XIII–XVII a. mediniai dirbiniai Vilniaus Žemutinėje pilyje“ (Kaminskaitė, 2007, 195–239). Jame šie skirstomi į grupes pagal pagrindines savo funkcijas. Taip pat šio darbo autorė yra paskelbusi straipsnių apie VŽP teritorijoje ir Kernavėje aptiktas medines lazdas su buoželėmis galuose (Kaminskaitė, 2009, 98–113)

bei apie VŽP teritorijoje rastus stalo indus ir įrankius (Kaminskaitė, 2010c, 3–26).

Medinių dirbinių aptinkama ne tik VŽP, bet ir dabartinės Prezidentūros teritorijoje, L. Stuokos-Gucevičiaus, Universiteto, Malūnų, Odminių, Gaono, Liepkalnio, Maironio gatvių zonose. Vilniaus senamiestis tyrinėtas gana nenuosekliai, tad ir radiniai juose pavieniai, publikacijų apie tyrimus nedaug, jos neišsamios. Galima išskirti tik buvusių Vyskupų rūmų (dabartinės Prezidentūros) teritorijoje vykdytus archeologinius tyrimus, kuriuose aptikta XVI–XVII a. datuojamų medinių dirbinių. Apie juos šiek tiek duomenų galima surasti tęstiniame leidinyje „Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje“ (Luchtanienė, 1996, 256–258; Katalynas, Luchtanienė, 1998, 382–386; Luchtanienė, 2000a, 452–457; Luchtanienė, 2002, 166–167) ir keliuose straipsniuose, kuriuose aptariamas šiame archeologiniame komplekse aptiktas medinis paveldas (Luchtanienė, 1998, 27; Luchtanienė, 2000b, 39–52; Vainilaitis, 1999, 263–270; Vainilaitis, 2000, 98–108). Tyrinėjant Prezidentūros teritoriją, surasta labai įdomių radinių, susijusių su XVI–XVII a. medine statyba bei su XVII–XVIII a. vandens tiekimo ir nuotekų sistema. Aptikti ypatingi radiniai gamybos būdais bei asortimentu yra analogiški šio laikotarpio dirbiniams, surastiems VŽP teritorijoje. Joje gyvenę žmonės naudojo iš medžio pagamintus darbo rykus, susisiekimo priemones, valgymui skirtus indus bei įrankius, baldus, architektūrines detales ir pan. Tarp šių radinių vyrauja kubilių pagaminti indai, aptikta šulų, dugnų, dangčių.

Kubilių pagaminti indai vyrauja ir kitose Vilniaus senamiesčio vietose. Nemažai jų liekanų surasta Gaono (Girlevičius, 2005, 184), Liepkalnio (Stanaitis, 1994, 250, 251), Odminių gatvių ribose (Daminaitis, 2000, 422). Viename iš pastarosios gatvės sklypų aptikta net 13 medinių kubilų ir 2 keturkampio formos statinės, skirtos odai kalkėse mirkyti (taip siekta pašalinti šerius ir plaukus nuo žvėrių bei naminių gyvulių odos) (Daminaitis, 2000, 422). Rekonstruojant Universiteto gatvę, šalia kurios XVI a. pab. dirbo ir gyveno odiniai, buvo atidengta visiškai išlikusi medinė statinė, matyt, skirta odai rauginti (Katalynas, 2008, 419–420).

Kernavėje aptikti mediniai dirbiniai minimi šio archeologinio objekto tyrinėtojų straipsniuose (Luchtanas, 1988, 137–142; Luchtanas, 1990, 148–152; Karnatka, 1994, 236–238; Vaičiūnienė, 2000, 131–134; Vaičiūnienė, 2002a, 40–41; Vaičiūnienė, 2002b, 59–60) bei dirbinius pristatančiame kataloge (Luchtanas, 2002). Kai kurie mediniai dirbiniai iš Kernavės analizuojami M. Vitkūno disertacijoje apie XIII–XIV a. kasdienį gyvenimą Pietryčių Lietuvoje (Vitkūnas, 2006š).

Šiek tiek medinių dirbinių aptikta tyrinėjant Galvės ežerą Trakuose bei Darbos upelį Kretingos rajone. Galvės ežere surasti keli buityje naudoti daiktai: samtis, tinklo plūdė, peilis medinėmis kriaunomis. Uždurpėjusiame Darbos upelyje aptikta susisiekimo priemonių liekanų: medinio vežimo galinė ašis, ratų stipinas, rogių pavaža. Taip pat rastos dvi kultuvės, kurias, matyt, pametė skalbėjos. Tačiau informacija apie šiuos radinius yra gana skurdi (Jablonskis, 1974š; Baubonis, 1998, 256–258; Baubonis, 2000, 552–554). 1974 m. pasirodė Igno Jablonskio publikacija, aprašanti Darbos upelyje aptiktus medinius dirbinius, datuojamus XIV–XV a. (Jablonskis, 1974, 58). Vadovaudamasi archeologiniais duomenimis, apie transporto priemones du straipsnius paskelbė Ona Kuncienė (Kuncienė, 1974, 36–38, Kuncienė, 1975, 51–59).

Panaši į VŽP medinių dirbinių kolekciją yra surinkta tyrinėjant Klaipėdos miestą. Daugiausiai medinių radinių aptikta tyrinėjant Žvejų, Kurpių, Skerdėjų, Tiltų gatvių teritorijas. Medinių dirbinių rinkinys, datuojamas XVI–XIX a., atspindi anuometinių klaipėdiečių kasdienybės realijas: ką jie dirbo, iš ko ir su kuo valgė, kaip puošėsi, ką žaidė, kokiomis valtimis plaukė, kokius turėjo sanitarinius įrenginius, kaip sausino drėgną gruntą, kokiose dėžėse buvo laikomi pabūklų sviediniai ir pan. (Žulkus, 2002, 77, 78, 98, 110; Bračiulienė, 2007, 325–328; Jarockis, 2007, 332–334; Masiulienė, 2008a, 341–354; Masiulienė, 2008b, 358, 359; Songailaitė, 2008, 363–365; Masiulienė, 2009, 345–353; Nabažaitė, 2011, 345; Songailaitė, 2011, 350). Didelio masto archeologiniai tyrimai Klaipėdoje vykdyti 2014 m. šalia

Klaipėdos pilies. Jų metu buvo aptikta nemažai viduramžių istoriją iliustruojančių medinių dirbinių (Zabiela, 2015š).

Archeologinės medžiagos publikavimas kol kas nėra įprastas, veikiau atvirkščiai, tai – retesnė išimtis. Todėl stinga ne tik apibendrinamojo analitinio, bet ir informacinio pobūdžio publikacijų apie daugelį dalykų, tarp jų ir apie medinius dirbinius. Dažniausiai šie radiniai publikuojami tik kaip kontekstinė tyrinėjamo objekto informacija.

Apie archeologinę medieną, kaip apie atskirą mokslinį objektą, pirmieji pradėjo kalbėti ne archeologai, o gamtos mokslų atstovai. Kol kas galime aptarti tik dendrochronologinius bei medienos rūšies nustatymo tyrimus. Nuo pirmųjų dendrochronologinių tyrimų Lietuvoje praėjus šiek tiek daugiau nei 50 metų, galime džiaugtis pastarosios mokslo šakos vystymusi ir perspektyviais šios srities mokslininkais. Daugiausia šios srities tyrimų, susijusių ne vien su archeologinės medienos datavimu, atlieka VDU Gamtos mokslų fakulteto Aplinkos tyrimo centro Dendroklimatologijos ir radiometrijos grupė. Nuo 2003 m. Pilių tyrimo centre „Lietuvos pilys“ veikė dr. R. Pukienės įkurta dendrochronologijos laboratorija, nuo 2009 m. perkelta į Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų Mokslinių tyrimų centrą. Šios laboratorijos tyrimų objektas – VŽP teritorijos archeologiniuose kasinėjimuose aptiktų medienos liekanų tyrimai. Atliekama tiek atrinktų medienos pavyzdžių dendrochronologinė analizė, tiek nustatoma medienos rūšis, naudojant anatomicinę medienos mikrostruktūros analizę pagal A. J. Panshino, C. De Zeeuw ir F. H. Schweingruberio metodiką. Šio objekto medinių dirbinių dendrochronologiniai ir medienos rūšies nustatymo moksliniai tyrimai išsamiai pristatomi R. Pukienės moksliniuose straipsniuose (Pukienė, 2007, 182–194; Pukienė, 2009a, 89–96; Pukienė, 2009b, 95–111; Pukienė, Ožalas, 2011, 146–161).

Apie organinių dirbinių iš Užpelkių kapinyno mikroskopinę analizę bei medienos rūšis straipsnį yra paskelbusi ir Eugenija Šimkūnaitė (Šimkūnaitė, 1992, 78–81).

Vakarų Lietuvoje dendrochronologija nuo 1997 m. rūpinasi archeologas Mindaugas Brazauskas, kurio veiklą pristato kelios publikacijos (Brazauskas, 2002, 282–283; Brazauskas, 2003, 127–132; Brazauskas, 2005, 251–267; Brazauskas, 2006).

Apie medinius dirbinius nemažai mokslinių straipsnių yra paskelbę restauratoriai. Didžiausias dėmesys jų veikaluose skiriamas medinių radinių konservavimo ir restauravimo specifikai. P. Gudyno restauravimo centro specialistės Laima Vedrickienė ir Elvyra Pečeliūnaitė 1998 m. ir 1999 m. išsamiai pristatė archeologinės medienos konservavimą cukrumi (Pečeliūnaitė, Vedrickienė, 1998, 173–176; Vedrickienė, Pečeliūnaitė, 1999, 93–99). Lietuvos nacionalinio muziejaus restauratorė Gražina Gleiznienė yra parengusi medinių dirbinių lauko konservavimo metodiką (Gleiznienė, 1999, 12–15). Atskirų archeologinių objektų tyrimų metu aptiktų radinių konservavimą bei restauravimą pristatančių straipsnių nėra daug. Paminėtini Lazdininkų, Turlojiškių archeologijos komplekso, Kernavės medinių radinių konservavimui skirti darbai (Jankūnienė, Butkus, 2002, 332–339; Vasiliauskaitė, Merkevičius, Vedrickienė, 2002, 340–347; Vedrickienė, 1994, 307–308).

Paveldosauginiais, konservaciniais-restauraciniais aspektais analizuoti bei pristatyti ir VŽP teritorijoje aptikti iš medienos pagaminti radiniai (Skučienė, 2005, 89–94; Baubaitė, Kaminskaitė, 2009, 98–113).

Daugeliu atvejų VŽP dirbinių tyrimas buvo atliktas remiantis etnografiniais duomenimis. Etnografinė medžiaga naudota ne tik analizuoti tam tikrų radinių tęstinumą, bet ir identifikuoti daugelio jų paskirtį. Pastarajam tikslui ypatingai pasitarnavo medinių dirbinių katalogai (Galaunė, 1930; Galaunė, 1931; Galaunė, 1956; Medžio dirbiniai..., 1962; Lietuvos istorijos..., 1990), žodynai (KEŽ, 2006; LEEŽ, 2015) bei kiti etnografinio pobūdžio leidiniai, kuriuose pateikti išsamūs daiktų aprašymai, geros kokybės fotografijos ir piešiniai. Įvairūs namų apyvokos reikmenys, baldai, buities, darbo įrankiai ir priemonės, jų gamybos technologijos ir paskirties aspektai yra aptarti atskiruose straipsniuose arba knygose, skirtose tam tikriems regionams (Milius, 1970a; Milius, 1970b; Petrulis, 1970; Kulikauskienė, 1989, 126–130;

Baltrušaitis, 1994, 288–295; Samulionytė, 1995, 295–310; Plateliai..., 1997) arba tam tikrai temai (Merkienė, Milius, 1979; Balys, 1986; Lazauskaitė, 1998, 14–23; Dundulienė, 1982; Piškinaitė-Kazlauskienė, 1998; Morkūnienė, 1994; Milius, 1979, 106–158; Milius, 1983, 68–69; Vyšniauskaitė, 1970; Vyšniauskaitė, 1972, 91–98; Vyšniauskaitė, 1974; Vyšniauskaitė, 1977, 7–138; Laniauskaitė, 1972, 132–140; Laniauskaitė, 1977, 139–213).

2.3. Medinių artefaktų tyrimai užsienyje

XX a. vid. prasidėjo intensyvūs Europos senamiesčių archeologiniai tyrimai. Tuo pačiu metu pradėti analizuoti pirmieji aptikti mediniai dirbiniai, imta skelbti šių tyrimų rezultatus. Todėl daugiau nei per pusšimtį metų užsienio šalyse šia tema susikaupė gana daug literatūros. Kadangi Lietuvoje mediniai dirbiniai tyrinėti nedaug, tiriant VŽP teritorijoje aptiktus dirbinius daugiausiai remtasi užsienio šalių archeologų tyrimais: ne tik ieškota analogijų, bet ir konstruota tyrimų metodika. Dauguma veikalų taip pat yra susiję su konkrečių archeologinių objektų medžiagos publikavimu bei analize.

Reikšmingiausios ir išsamiausios publikacijos bei straipsniai susiję su Didžiojo Naugardo archeologiniais tyrinėjimais. Šiame archeologiniame objekte tyrimai tęsiasi nuo 1932 metų. Jų metu dėl organikai palankaus grunto surinkta bene didžiausia medinių dirbinių kolekcija Europoje, pristatanti X–XV a. medinius dirbinius. Tyrimų medžiaga, ne tik duomenys apie medinius dirbinius, išsamiai pristatoma ir skelbiama specialiai Didžiojo Naugardo archeologijai skirtose knygose ar moksliniuose straipsniuose.

Svarbiausių darbų apie medinius dirbinius autorystė priklauso Borisui Kolčiniui (Б. А. Колчин). Savo studijose apie medinius dirbinius „Didžiojo Naugardo senienos. Mediniai dirbiniai“ (Колчин, 1968) ir „Didžiojo Naugardo senienos. Drožinėtas medis“ (Колчин, 1971) jis pirmasis pateikė medinių radinių klasifikaciją, didelį dėmesį skirdamas įvairiems mediniams rakandams bei įrankiams, jų funkcijoms, tipologijai, puošybai, technologijoms, chronologijai, bendram X–XV a. medinių dirbinių naudojimo kontekstui

Rusijoje bei kitose šalyse (Lenkijoje, Baltarusijoje, Vokietijoje) aprašyti. Taip pat paminėtini išsamesni Artemijaus Arcichovskio (Арциховский, 1956, 7–43), Boriso Rybakovo (Рыбаков, 1987, 682–685), Genadijaus Dubrovino (Дубровин, 1988; Дубровин, 1989; Дубровин, 2000, 126–152; Дубровин, 2002, 117–120), Piotro Gaidukovo (Гайдуков, 1992, 86, 87, 135; Гайдуков, Дубровин, 1996), Vladimiro Povietkino (Поветкин, 1996, 125–138; Поветкин, 2002, 69–77; Поветкин, 2003, 108–121; Поветкин, 2004, 77–92; Поветкин, 2005, 112–119; Поветкин, 2006, 97–105; Поветкин, 2007, 93–106; Поветкин, 2008, 85–103), Liubos Pokrovskajos (Покровская, 2004, 67–84), Liubos Smirnovos (Smirnova, 2005; Smirnova, 2007, 289–334) darbai, skirti specialiai tam tikroms funkcinėms dirbinių grupėms aptarti. Naujausi duomenys apie Didžiajame Naugarde surastus medinius dirbinius pristatomi specialiai medienos naudosenai viduramžiais skirtoje monografijoje (Wood use, 2007).

Nemažai medžiagos aptariamąja tema yra publikavę Baltarusijos mokslininkai. Mediniai dirbiniai minimi bendro pobūdžio veikaluose (Трусаў, Собаль, Здановч, 1993, 69–74; Археалогія Беларусі, 2000, 414–419; Археалогія Беларусі, 2001; Штыхов, 1975, 88–95; Лысенко, 1985, 304–322). Kituose miestuose (Plocke, Vitebske, Gardine, Breste, Pskove, Naugarduke) rastus iš medžio pagamintus dirbinius pristato tik trumpi, aprašomojo pobūdžio paminėjimai (Штыхов, 1975, 91; Лысенко, 1985, 320; Археалогія і нумізматыка, 1993, 44; Трусаў, Собаль, Здановч, 1993, 72; Археалогія Беларусі, 2001, 371, 484).

Kaimyninėje Latvijoje mediniai dirbiniai tyrinėjami jau kelis dešimtmečius. Gana išsamiai publikuoti IX a. vid.–X a. vid. datuojamos Araišių gyvenvietės mediniai dirbiniai (Apals, 1971, 81–97; Apals, 1977, 141–153; Apals, 1987, 81–97). Šio objekto archeologiniai tyrimai atskleidė, kad mediniai dirbiniai sudarė beveik pusę (43 proc.) visų radinių.

Daugiau nei 70 metų besitęsiančiuose Rygos senamiesčio archeologiniuose tyrinėjimuose aptikta apie 7 000 medinių dirbinių. Jų analizė pateikta keliuose straipsniuose, skirtuose miesto raidai (Цауне, 1989, 106–125)

ar tam tikrai dirbinių funkicinei grupei (Bebre, 2000, 112–129; Bebre, 2003, 13–36; Цауне, 1983, 130–133; Caune, 2000; Caune, 2005, 44–53; Caune, 2007, 375–390, 560–561). Vienas iš pagrindinių Rygos senamiesčio tyrinėtojų Andris Caunē yra pateikęs svarbių duomenų apie medinių dirbinių ženklumą (Caune, 1996, 109–119; Caune, 1998, 468–476, 566). Jo nuomone, iš įrėztų linijų sudarytos figūros galėjo būti nuosavybę žymėję asmenženkliai. Taip pat reikia paminėti dviejų tomų Augusto Bielensteino studiją, skirtą latvių etnografiniams mediniams pastatams bei buities reikmenims (Bielenstein, 1907; Bielenstein, 1918). Veikale išsamiai aptariami įvairūs mediniai dirbiniai: nuo pačių smulkiusių daiktų iki medinių pastatų. Latviška medžiaga lyginama su kitų Pabaltijo šalių duomenimis.

Nemažai tyrimų, susijusių su archeologine mediena, yra atlikę kaimynai lenkai. Pats žymiausias šiuo požiūriu archeologinis objektas – Biskupyno archeologinis kompleksas. Jis datuojamas ankstyvuoju metalų laikotarpiu. Šio archeologinio komplekso organinės kilmės radiniai paskatino Lenkijos mokslininkus tobulinti ir propaguoti medinių radinių konservavimo metodikas, organizuojant konferencijas, leidžiant knygas, rengiant eksperimentinės archeologijos festivalius, kuriuose rekonstruojami ir medinių dirbinių gamybos procesai, gaminamos anuometinių dirbinių replikos (Głosik, 1991; Prahistoryczny, 1991; Zajączkowski, 2011; Badacze Biskupina, 2005).

Medinių dirbinių aptikta ir tyrinėjant daugelį Lenkijos miestų senamiesčių, kuriuose gausu viduramžiškų radinių (Gdanske, Krokuvoje, Kolobžege, Ščecine, Varšuvoje, Vroclave) (Barnycz-Gupieniec, 1959; Dworaczyk, Kowalska, Rulewicz, 2003; Kołobrzeg..., 2007; Słowiński, 2004, 173–188; Rakoczy, 2016). Daug duomenų apie etnografinius medinius dirbinius pateikta Kazimiežo Mošynskio monografijoje (Moszyński, 1967).

Gana daug duomenų apie archeologinius medinius dirbinius yra surinkę Vokietijos mokslininkai. Paminėtinas medinius dirbinius, jų ženklumą Liubeke tyrinėjantis Alfredas Falkas (Falk, 1983, 31–48; Falk, 2002, 422–433). Labai svarų indėlį analizuojant ir publikuojant informaciją apie šios grupės radinius yra įdėjęs Ulrichas Mülleris (Müller, 1988, 333–340; Müller, 1996;

Müller, 2000, 239–354). Pastarasis daugiausiai rašė apie vėlyvųjų viduramžių medienos produkciją. Vienas iš didžiausių šio mokslininko darbų – monografija apie XIII–XVI a. medinius dirbinius iš Freiburgo (Müller, 1996). Įdomios publikacijos apie medinius dirbinius iš Šlėzvingo (Vogel, 1989, 44; Vogel, 2006), Rostoko (Schafer, 1987, 195–235).

Informatyvūs straipsniai apie medinius dirbinius yra paskelbti ir Čekijos miestų senamiesčius tyrinėjusių mokslininkų (Frýda, 1983, 287–297; Tomášek, 2005, 561–572; Kostrouch, 2009, 483–499; Kochan, 2012, 767–795).

Apie Vengrijoje viduramžiais ir naujaisiais laikais naudotų medinių stalo indų ir įrankių specifiką duomenų galima aptikti Georgo Goodo ir Kristoperio Tabrahamo straipsnyje (Good, Tabraham, 1981, 90–140).

Medienos dirbiniai išsamiai tyrinėti Anglijos mokslininkų ir reikia pabrėžti, kad duomenys apie juos publikuoti labai profesionaliai. Vieni jų pristato tam tikrų archeologinių objektų artefaktus, kiti analizuoja tam tikras technologijas (Holl, 1966, 46–70; Finds from..., 2008; Platt, Coleman-Smith, 1975).

Apie medienos naudoseną batų padų gamyboje, remiantis Anglijos archeologine medžiaga, šiek tiek duomenų galima rasti Francio Grewo ir Margretės Neergard knygoje apie batus ir medpadžius (Shoes and Pattens) (Grew, de Neergard, 2011, 91–101).

Būtina paminėti monografiją pavadinimu „Amatai, gamyba ir kasdienis gyvenimas: medžio apdirbimas Jorke anglo-skandinaviniu ir viduramžių laikotarpiu“ (*Craft, Industry and Everyday Life: Wood Woodworking in Anglo-Scandinavian and Medieval York*). Ypač kokybiškai parengtame darbe Kerol Morris pristato Jorko mieste, teritorijoje tarp Ūzo ir Foso upių, aptiktus medinius dirbinius bei jų gamybai skirtus įrankius. Pagrindinę duomenų bazę sudaro 1 500 artefaktų, susijusių ir su medžio apdirbimu, ir su pačia produkcija. Aptariami medžio apdirbimo įrankiai, tekinimo staklių technologija, gamybos ruošiniai, atliekos, brokas bei patys dirbiniai, kurie yra suskirstomi į kelias kategorijas (indai, dėžės, baldai, asmeniniai daiktai, žemės

ūkio reikmenys, pluošto apdirbimo priemonės, žaidimai ir pramogos) (Morris, 2000).

Išskirtina brito Robino Woodo studija (Wood, 2005), skirta tekintų dubenėlių raidos istorijai. Šiame darbe pristatomas tekimo staklėmis pagamintų dubenėlių vystymasis Didžiojoje Britanijoje nuo bronzos amžiaus iki šių dienų. Daugiausiai dėmesio skirta tekimo proceso atsiradimui ir tobulėjimui bei kitiems gamybos niuansams aptarti. Knyga gausiai iliustruota archeologinių tyrimų metu aptiktų tekintų indų fotografijomis bei piešiniais.

Ne tik Anglijos, bet ir Airijos mediniai buities dirbiniai nuo akmens amžiaus iki vikingų laikotarpio pristatomi Carolinos Earwood monografijoje (Earwood, 2006). Įdomių duomenų apie medienos apdirbimą romėniškuoju periodu Viduržemio jūros regione surinko ir publikavo Rogeris Ulrichas. Šie duomenys parodo, kokios pažengusios medžio apdirbimo technologijos buvo jau romėniškuoju periodu ir kiek nedaug jo raida pakito iki šių dienų. Jau tuo metu iš medienos buvo gaminami ne tik daugelis individualių reikmenų, bet ir sudėtingos sausumos ir vandens transporto priemonės (Ulrich, 2007).

Ypač daug duomenų apie skirtingų paskirčių medinius dirbinius, tiek sausumos, tiek transporto priemones, įvairius architektūrinius objektus yra sukaupę ir gana plačiai paskelbę skandinavų mokslininkai (Vikings, 1998; Vikings, 2000; Wilson, 2003; Bill, Daly, 2012, 808–824; Bonde, Christensen, 1993, 575–583; Bonde, 1995, 195–200; Bruun, 1997, 1282–1289; Holck, 2006, 185–210; Nordeide, 2011, 7–11; Westerdahl, 2008, 17–31; Sindbæk, Trakadas, 2014; Cederlund, 2006).

Gana plačiai Skandinavijoje vykdyti ir viduramžių paminklų tyrinėjimai, kuriuose gana gausu ir organinės kilmės radinių (The History..., 1998; Hans, 2009, 151–166).

Užsienio šalyse, kaip ir Lietuvoje, prie archeologinės medienos tyrimų ženkliai prisidėjo gamtos mokslų atstovai. Vienas įdomiausių ir naudingiausių darbų priklauso anglams Rowenai Gale ir Deividui Cutleriui. Jų parengtos knygos „Augalai archeologijoje“ (*Plants in Archaeology*) turinys atskleidžia augalų, kurie buvo naudojami archeologinių tyrimų metu aptinkamų daiktų

gamybai, kilmės ir paplitimo arealus, jų anatominę sandarą, fizines, chemines savybes bei kokie konkrečiai daiktai paprastai buvo gaminami iš tam tikro augalo (Gale, Cutler, 2000). Archeologinės medienos rūšies nustatymo problemas ir metodikas taip pat gvildeno ir kiti mokslininkai, dirbantys biomokslų srityje (Schweingruber, 1975, 2–14; Schweingruber, 1980; Schweingruber, Schoch, 1981, 83–90; Schweingruber, 1982; Hather, 2000; Wrobel, Eckstein, 1985).

Dirbant su archeologiniu medžiu būtina žinoti ne tik medienos fizines ir chemines savybes gamybos ir naudojimo fazėje, bet ir kaip jos pasikeičia ilgus šimtmečius daiktams išgulėjus žemėje ir vykstant biologiniams irimo procesams. Laboratoriniams šios srities tyrimams skirta nemažai monografių ir straipsnių (Archaeological wood, 1990; Blanchette, 2000; Čufar, Tišler, Gorišek, 2002, 69–75; Eckstein, 1984; Nash, 1999; Panshin, Zeew, 1980; Proceedings..., 1997; Schoch, 1989, 89–106).

Didelis dėmesys užsienio literatūroje, skirtoje archeologinei medienai, yra teikiamas medienos irimo procesų sustabdymui ir buvusių formų atstatymui. Daugelyje šių publikacijų galima aptikti ir informacijos apie medinius dirbinius, nors, žinoma, detaliausiai juose aptiriamos skirtingos restauravimo, konservavimo metodikos, jų rezultatai, skelbiamos tarp su mediena dirbančių specialistų (archeologų, restauratorių, botanikų, chemikų) tebevykstančios diskusijos, koks yra pats patikimiausias, optimalus, ilgaamžiškiausias konservavimo būdas, vis dar tebeieškoma tobuliausio archeologinės medienos išsaugojimo būdo. Restauravimo metodikų analizės pristatomos tiek metodinio pobūdžio knygoje, straipsniuose, tiek įvykusių konferencijų medžiagos publikacijose (Ambrose, 1970; Bryce, McKerrell, Varsanyi, 1975; Brorson, 1970; Drewno archeologiczne, 1999; Jones, 2003, 40–74; Waterlogged Wood, 2010; Wood Conservation, 1999).

Žinoma, literatūros, aptariančios medienos naudoseną, iš jos pagamintus daiktus, biologinius irimo procesus, konservavimą bei restauravimą yra ir daugiau. Aukščiau išvardintos publikacijos yra bene svarbiausios tiriant VŽP

teritorijoje aptiktus medinius radinius, nors kai kuriuose iš jų yra analizuojami ir ankstyvesni dirbiniai.

Apibendrinant apžvelgtą literatūrą, norėtusi akcentuoti, kad medinių dirbinių tyrimai ir publikacijų kiekis, jų kokybė priklauso nuo archeologinių tyrimų metu surinktų dirbinių pobūdžio ir kiekio. Kol radinių buvo randama nedaug, vyravo informacinio-publikacinio pobūdžio straipsniai. Augant Europos šalių ekonomikai bei plečiantis miestams, suaktyvėję jų senamiesčių tyrimai suteikė galimybę padidinti medinių dirbinių kolekcijas. Pastarųjų turinys paskatino mokslininkus plačiau ir giliau analizuoti anuomet vyravusius daiktus, žvelgiant į juos skirtingais rakursais, dėmesį skiriant ne tik tam tikro laikotarpio kasdienybės, amatininkystės, ekonomikos rekonstravimui, bet ir medienos rūšies nustatymo, irimo bei jo stabdymo klausimams. Kiekvieno archeologinio objekto medinių dirbinių visapusiška analizė padeda rekonstruoti ir kitose vietovėse aptinkamų aptariamąsios medžiagos radinių raidą, technologijas.

3. MEDŽIO APDIRBIMO ĮRANKIAI, TECHNOLOGIJOS, NAUDOTOS MEDŽIŲ RŪŠYS

3.1. Medžio apdirbimo įrankiai, technologijos

Miškas nuo žmonijos veiklos pradžios buvo maitintojas, saugumo ir šilumos garantas. Vėliau jis tapo verslo ir prekybos objektu. LDK nestokojo vietinės žaliavos. XIII a. bendras miškų arealas aprėpė 51 proc. kraštovaizdžio (Matulionis, 1930, 4). Šimtmečiu vėliau, XIV a., Europos landšaftą bei klimatą pradėjo veikti vadinamasis „mažasis ledynmetis“ – atšiaurus klimato periodas. Šiuo laikotarpiu plačialapių miškų augmenija pradėjo trauktis į pietus. XIV a. pab. miškai sumažėjo iki 45 proc. viso Lietuvos kraštovaizdžio ploto (Bukantis, 1998, 21). Miškingumo procentas dar labiau sumažėjo XVII–XVIII a. Yra žinoma, kad XVIII a. Vakarų Europoje vyravo bemiškiai landšaftai. Manoma, kad tokį akivaizdų miškingumo mažėjimą lėmė ne tik klimato kaita, bet ir žmogaus ūkinės veiklos suintensyvėjimas, pasireiškęs techninio, kultūrinio ir ekonominio lygio kilimu (Bukantis, 1998, 167).

VŽP kultūriniuose sluoksniuose išlikę radiniai parodo medienos naudojimo mastą: medis naudotas statant namus ar juos įrengiant, tiesiant gatves, vandentiekio ir nuotekų trasas, konstruojant įvairias apsaugos, gynybos konstrukcijas, gaminant transporto priemones. Iš medžio gaminti ir smulkesni buities rakandai, ginklai, baldai, indai, žaislai bei daugelis svarbių daiktų, be kurių neįmanoma įsivaizduoti viduramžiais gyvenusių vilniečių kasdienybės. Be medienos, šiems dirbiniams ir konstrukcijoms gaminti reikėjo specifinių įrankių bei specialių žinių.

Istoriniuose šaltiniuose apie XIII–XV a. dailidžių, stalių bei kitų su medžiu susijusių amatininkų dirbtuves ir jų inventorių rašoma nedaug. Žymiai daugiau apie medžio apdirbėjus žinoma iš XVI–XVIII a. istorinių šaltinių (Samalavičius, 2011, 309–476). Daugiausiai duomenų galima surasti statybų VŽP 1544–1548 m. sąskaitose, Lietuvos Statute bei daugelyje kitų to meto dokumentų. Iš jų žinoma, kad XVI a. stalių dirbtuvės buvo įkurtos ne VŽP

teritorijoje, o netoli jos – šalia karališkojo malūno, kuris stovėjo ties dabartiniu Bernardinų sodu. Taip pat žinoma, kad skirta nemažai lėšų įrangos bei įvairių instrumentų renovavimui. Šios dirbtuvės pastatytos gana greitai (1545 m. kovo 23 d.–birželio 21 d.). Pastarosios aprūpintos būtinais įrankiais ir instrumentais (Vitkauskienė, 2003a, 20; Samalavičius, 2011, 459). Deja, istoriniuose šaltiniuose nėra įvardinti įrankiai bei kitos darbams su medžiu reikalingos priemonės.

Trūkstamos informacijos apie medžio apdirbimą ir jo meistrus iki XVI a. suteikia archeologiniai radiniai. Ilgą laiką apie XIII–XV a. medinius dirbinius ir jų gamybos technologijas, įrankius buvo žinoma daugiausiai iš archeologinių tyrimų Rusijos bei Baltarusijos miestuose. Bresto, Didžiojo Naugardo, Maskvos, Minsko, Mstislavlio, Pskovo, Smolensko, Polocko bei kitų slavų miestų viduramžių kultūriniuose sluoksniuose aptikta medinių dirbinių, statinių, įrenginių, gatvių, gamybos įrankių. Vien Didžiajame Naugarde surinktą medinių dirbinių kolekciją sudaro keliolika tūkstančių egzempliorių. Daug surasta ir metalinių dirbinių, skirtų medžio apdirbimui. VŽP per visus archeologinių tyrinėjimų metus surinkta beveik 3 000 vienetų medinių dirbinių. Aptikta ir medžio apdirbimo įrankių.

Aptariamoje teritorijoje aptikti medžio apdirbimo įrankiai nėra gausūs, tačiau iš randamų dirbinių ir konstrukcijų aišku, jog jų būta įvairių. Be to, naudotos įvairios ir gana sudėtingos technologijos.

Prieš pradėdant iš medžio gaminti dirbinį, medieną reikėjo paruošti. Pagrindinis šio proceso įrankis buvo kirvis. Galima sakyti, kad iki XVIII a. kirvis atstojė pjūklą, nors pirmieji pastarojo variantai žinoti Mesopotamijoje jau prieš 4 000 m. pr. Kr. Be to, ilgą laiką pjūklo naudojimas nebuvo populiarus. Lietuvoje pirmieji pjūkleliai pasirodė akmens amžiuje ir buvo gaminami iš titnago. VŽP surasti keli geriau išlikę pjūklo pavyzdžiai. 1995 m. archeologinių tyrinėjimų metu buvo aptikti net trys pjūklelių fragmentai. Vidutinis jų ašmenų plotis – apie 3 cm (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, Radinių sąrašas, 30, 95).

Surinkti duomenys rodo, kad kirvių šioje teritorijoje aptikta žymiai daugiau. Jais buvo kertama, tašoma, dalinama, skeliama mediena. Miško kirtėjai bei dailidės naudojo masyvesnius plačiaašmenius kirvius, dar kitaip vadinamus skliutais. Šių kirvių korpusai trumpi, o ašmenys gana aukšti. Tokie kirviai plačiau imti naudoti nuo XIV a. Smulkesniems dirbiniams gaminti naudoti mažesni ir lengvesni kirvukai.

Kirviai dažnai naudoti ne tik medžiams kirsti, bet ir rąstams, didesniems ruošiniams gaminti, išėmoms daryti, įvairiems kuolams ir kuoliukams smailinti. Kirvių rasta skirtinguose VŽP kultūrinių sluoksnių horizontuose. Tai rodo, kad šie įrankiai buvo svarbūs gana ilgoje laiko atkarpoje. Visi VŽP teritorijoje aptikti kirviai priklauso vėlyviausiam kirvių variantui (jei išimtimi laikysime akmeninius kirvukus). Jie yra pentiniai, turintys plačius ašmenis. Kirviai plačiau analizuoti Arvydo Malonaičio darbuose (Malonaitis, 2000š; Malonaitis, 1997, 48–77; Malonaitis, 1998, 3–11; Malonaitis, 1999, 3–9; Malonaitis, 2002, 163–183; Malonaitis, 2003a, 3–9; Malonaitis, 2003b, 3–9).

Dalis kirvių buvo naudoti karyboje. Kovinius kirvius nuo darbo kirvių bandoma atskirti tik pagal grakštesnę pavidalą, metalo kokybę (retsykiaais puošyba), koto ilgį, ašmenų plotį, kuris, beje, dažniausiai yra išstėtas link koto arba turi vėduoklinę formą (Kuncevičius, 2005, 163). Atsižvelgiant į šiuos požymius, galima daryti išvadą, kad didžioji dalis VŽP aptiktų kirvių buvo naudojami medžiui apdirbti. Visgi yra ir tokių, kuriuos sunku priskirti vienai ar kitai kategorijai. Vienas tokių pavyzdžių – gerai išlikęs XV a. pab.–XVI a. pr. datuojamas plačiaašmenis kirvis su žemyn nusklembta geležte. Jis aptiktas tyrinėjant teritoriją į šiaurę nuo valdovų rūmų rytų korpuso (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 119). Visas jo ilgis – 14,5 cm, ašmenų aukštis – 12,5 cm, penties dydis – 3,4 x 5,1 cm. Iš kitų šios grupės dirbinių jis išsiskiria kokybiško plieno ašmenimis, pritvirtintais prie geležinio korpuso, bei tuo, kad viename šone turi įspaustą „Z“ raidės pavidalo ženklą, galintį priklausyti jį gaminusiam meistrui (žr. 5 pav.). Atsižvelgiant į radimo aplinkybes ir datavimą, sunku pasakyti, ar jis buvo naudojamas kaip darbo įrankis, ar kaip ginklas. Tokie

masyvūs kirviai su plačiais ašmenimis ikonografijos šaltiniuose vaizduojami ir kaip amatininkų įrankiai, ir kaip vieni iš populiariausių artimos kovos ginklų.

Vienas iš būdingiausių, skirtų medžio apdirbimui, kirvių surastas valdovų rūmų D rūsyje (žr. 6:1 pav.). Šio kirvio ašmenų plotis lygus pusei įrankio ilgio. Šio pentininio kirvio ilgis – 19 cm, ašmenų plotis – 9,5 cm, plotis prie penties – 5 cm. Įrankis turi ovalo formos (3,5 x 4,5 cm) skylę kotui. Penties viršus išplotas, ašmenys link koto yra lenkti, išorinė nugarėlė tiesi. Šio tipo kirviai buvo pradėti naudoti XV a. ir išliko populiariūs iki XVII a. Aprašytasis įrankis, kaip ir kiti D rūsyje aptikti medžio darbams skirti reikmenys, yra datuojamas XVII a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1990š, 16). Kitas kirvis, būdingas XVII a. ir vėlesniems laikams, buvo aptiktas D rūsio laiptinėje netoli laiptų. Šis kirvis yra 15 cm ilgio. Ašmenų plotis siekia 12 cm, koto link jie yra lenkti. Ašmenų plotis siauriausioje dalyje – 7,5 cm, penties plotis – 4 cm. Įrankis turi trikampio formos skylę kotui. Jos dydis – 2,5 x 5 cm. Šioje skylėje gana gerai išliko dalis medinio koto (žr. 6:2 pav.) (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1990š, 16). Įdomu tai, kad minėtame rūsyje aptiktas visas medžio apdirbimui skirtų įrankių rinkinys: kirviai, skobtai, kaltas, grąžtas (žr. 6:1–5 pav.), peiliai.

Nukirtus medį, reikėjo nuo jo pašalinti žievę. Šis darbas buvo efektyviausiai atliekamas naudojant leikenas. Tokie drožtuvai buvę dvirankiai ir vienarankiai. Populiariausieji turėjo dvi medines rankenas. Jas jungdavo horizontali, šiek tiek lenkta metalinė juosta su ašmenimis. Šie įrankiai buvo naudojami ruošiant medieną statyboms arba smulkesniems dirbiniams (geldoms, kubilams, sviestamušėms, loviams ar panašioms rykams) išdrožti ar išdailinti. Vienas tokių buvo surastas tyrinėjant valdovų rūmų pietrytinėje dalyje. Tai būta lenkto, šiek tiek suploto metalinio dirbinio, kurio ilgis – 11,5 cm, plotis – 4 cm. Viena gale įrankis turi keturkampio pjūvio smailėjančią ataugą kotui. Jos ilgis – 13,5 cm (Steponavičienė, 1998š, rad. nr. 2866).

Vienas iš dažniausiai naudotų smulkesnių medžio apdirbimo įrankių yra kaltas. Tai gana paprastas, stačiakampio formos skerspjuvio metalinis strypas.

Įvairaus pobūdžio kaltams buvo formuojami skirtingo skerspjūvio, nuolaidžio, aukščio bei pločio ašmenys. Dažniausiai kaltai naudoti skylių, įgilinimų, daubų formavimui, kartais skėlimui. Mezolito laikotarpiu buvo naudojami titnaginiai kaltai, o geležiniai pradėti naudoti tik I tūkstantmetyje (Grigalavičienė, 1995, 229; Tautavičius, 1996, 119). Dalis kaltų buvo nepamainomi tekimo darbų įrankiai (Žiemgaliai, 2005, 140, 141). Valdovų rūmų D rūsyje buvo aptikti du universalūs kaltai (žr. 6:3, 4 pav.). Vieno jų ilgis – 21 cm, jis yra keturkampio formos skerspjūvio, 1,5 x 1,5 cm dydžio. Kalto galvutės plotis – 2,3 cm, ašmenų – 2 cm. Kitas kaltas yra įtveriamasis. Jo ilgis – 18,5 cm, jis yra keturkampio formos skerspjūvio, 1,3 x 1,3 cm dydžio. Įkotė yra 5 cm ilgio. Ją sudaro 0,8 cm skersmens strypelis. Kalto ašmenys 45 laipsnių kampu pritvirtinti prie 3 x 1,8 cm dydžio plokštelės. Įrankio šonuose yra dvi lygiagrečios, nuožulnios, 0,4 cm pločio ir 0,3 cm aukščio kriaunelės, išsidėsčiusios kas 2,5 cm (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1990š, 16, 79, 112, rad. nr. 128 (180), 857 (938)). Tame pačiame rūsyje aptiktas kaltas, panašus į įrankį šaukštams ar dubenims skaptuoti. Šis yra 21 cm ilgio, keturkampio pjūvio, išplotu ir išgaubtu galu. Ašmenų plotis – 4 cm, išgaubimo gylis – 2,5 cm. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1990š, 16, 87, rad. nr. 497 (548)).

Viduramžiais skylėms gręžti buvo naudojami dviejų tipų grąžtai. Vienam tipui priklauso „T“ raidės formos įrankiai, kurių viršutinę dalį sudarydavo medinė, per suformuotą skylę perverta rankena. Paprastai tokie grąžtai užsibaigdavo šaukšto formos smaigaliu. Kitam tipui priskiriami spiraliniai grąžtai, turintys strypelio gale 1–2 apsisukimus aplink ašį. VŽP naudoti abiejų tipų gręžimo įrankiai. Pirmąjį grąžtų tipą geriausiai iliustruoja XIV a. pab.–XV a. pr. įrankis, aptiktas valdovų rūmų šiaurės rytų kampe. Tai beveik sveikas 25,5 cm ilgio grąžtas, turintis ovalią skylę rankenai (1,8 x 2,5 cm). Joje išliko beveik sveika keturkampio skerspjūvio (1,4 x 1,4 cm) rankena, pagaminta iš klevo medienos (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–08–16). Grąžto diametras – 1,9 cm (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 139). Antrojo grąžtų tipo pavyzdys taip pat aptiktas D rūsyje (žr. 6:5 pav.). Jo ilgis

siekia 16 cm, iš jų 6 cm užima įtvėriamoji dalis. Radinio skersmuo – 1,2 cm. Pagal gražto sriegius ir formą archeologai šį įrankį datavo XVII–XVIII a.

Medžiui apdirbti naudoti ir kiti universalūs įrankiai – peiliai. Tai vieni dažniausių radinių tyrinėjant ne tik viduramžių gyvenvietes, bet ir palaidojimus. Šie įrankiai turėjo labai didelę reikšmę. Gaminant medžio dirbinius peilis naudotas nužievinti ar nupjauti plonas šakeles, nedideliame skaptavimui, įpjovimams, įrėžimams, ornamento formavimui, gamybos broko pašalinimui ir kt. Valdovų rūmų D rūsyje be kitų medžio apdirbimo įrankių aptikti ir keli peiliai. Ko gero, tarp jų būta ir naudotų stalių darbuose (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1990š, 16, 17). Tikėtina, kad medžio darbams naudoti peiliai niekuo nesiskyrė nuo stalo ar buities peilių.

VŽP aptikta ir geležinių vedegų (Tautavičius, 1961š, 132). Tai – įmoviniai įrankiai, šiek tiek panašūs į kaplius, su aštriais ašmenimis, turintys tiesų medinį kotą. Paprastai vedegų ašmenys yra platesni už įmovinę dalį, išlenkti lankeliu ar bent jau išgaubtais kraštais (KEŽ, 2006, 123). Šiais įrankiais buvo galima lengvai išskaptuoti didesnio tūrio daiktus: lovius, geldas, statines, luotus. Rąstuose jos padėdavo suformuoti lenktus paviršius ar padaryti ertmes. Dėl to vedegas, kaip ir visus prieš tai minėtus įrankius, naudojo staliai, dailidės, kubiliai, račiai, balniai ir kiti medžio meistrai.

Iš etnografinių duomenų žinoma, kad apdirbimo įrankių kolekciją, reikalingą gaminant įvairius dirbinius, be jau paminėtų geležinių kirvių, vedegų, kaltų, pjūklų, skobtų, gražtelių, turėjo sudaryti ir skustukai, obliai, paprasti ir tekinimo peiliai, skliutai, įvairūs grėžimo, skaptavimo įrankiai. Daugeliui darbų atlikti taip pat buvo reikalingi specialūs darbataliai, atraminės konstrukcijos, pleištai, gnybtai, tvirtinamosios vinys, kniedės (žr. 7 pav.). Tikėtina, kad ir šiuos reikmenis naudojo ar bent jau žinojo Vilniuje gyvenę amatininkai. Siekiant pagaminti kokybiškus daiktus, neužteko vien turėti įrankių. Reikėjo žinoti, kaip taikyti skirtingus medinių dirbinių gamybos metodus. Išanalizavus VŽP teritorijoje aptiktus medinius radinius, paaiškėjo, kad jie gaminti drožimo, skaptavimo, pjaustymo, tekinimo, formavimo iš šulų, lenkimo, grėžimo, kombinuotais ar net tekstilės gamyboje naudotais būdais.

Dauguma VŽP teritorijoje aptiktų medžio apdirbimo įrankių buvo naudoti vienam iš seniausiųjų gamybos būdų – skaptavimui ir drožimui. Pagrindiniai šios technologijos įrankiai – peiliai ir skobtukai. Pirmiausia kirviu buvo suformuojamas norimo dydžio ruošinys, vėliau drožiant arba skaptuojant jam suteikiama forma. Vien pjaustymo būdu pagamintų daiktų yra nedaug. Neabejotina, kad ši technika taikyta gaminant šukas. Kiti išskaptuoti, išdrožti ar išpjaustyti. Šiais būdais pagaminta didžioji dalis vientisų (ne sudėtinių) buityje naudotų daiktų: šaukštų, indų, maisto gaminimo įrankių, darbo priemonių, transporto priemonių dalių, kaiščių, kaištukų, vinių, kastuvų, rankenų, įvairių žaislų, įrenginių detalių ir kitų svarbių buities atributų. Skobti, drožti, pjaustyti dirbiniai sudaro didžiąją dalį VŽP radinių.

Kol kas sunku atsakyti, kada dabartinės Lietuvos teritorijoje pradėtos naudoti tekimo staklės (Tautavičius, 1996, 37). Vilniaus ir Kernavės XIII a. datuojamuose kultūriniuose sluoksniuose aptikti tekinti indai liudija, kad ši technologija jau anuomet gana plačiai žinota ir taikyta. Pirmuosius bandymus gaminti daiktus tekiant reikėtų sieti su vėlyvuuju geležies amžiumi.

Germanų gentys tekimo technologiją naudojo jau IV–V a. (Krüger, 1983, 143–148). Rusijos teritorijoje šis išradimas ėmė plisti VIII a., tačiau plačiau paplito tik X–XIII a. (Давидан, 1970, 81–89). Tikėtina, kad A. Tautavičius hipotezė, jog tekimo staklės į Lietuvos teritoriją galėjo patekti I tūkstantmečio pabaigoje veikiant intensyviems ryšiams su kaimynais, yra teisinga (Tautavičius, 1996, 37). X a. tekintų indų gausiai randama daugelyje Senosios Rusijos miestų (Колчин, 1968, 72–76). Tačiau duomenų apie tai, kad medžio tekimo darbai Lietuvos teritorijoje buvo atliekami dar iki XIII a., nėra. Neaptikta nei medinių tekintų dirbinių, nei įrankių, nei gamybos liekanų. Kaip ten bebūtų, pati tekimo technologija baltų kraštuose žinoma gana seniai ir naudota gaminant gintaro karolius.

Tekimo staklių esminis veikimo principas yra gaminamo daikto sukimasis aplink savo ašį (Давидан, 1970, 86). Įrenginio esmė yra gana paprasta: medžio gabalas yra tvirtinamas prie ašies, o jam sukantis į vieną pusę, aštrūs kaltai stumiami priešinga kryptimi ir medžio ruošinys apdirbamas į

norimą formą. Tokiu būdu pagamintus daiktus galima atpažinti iš kelių požymių: jie įgauna simetriją, kurią suformuoja profilio pakartojimas aplinkui visą dirbinį; išryškėja medienos linijų koncentracija; kartais ant jų galima įžiūrėti paliktus peiliukų ašmenų įrėžius, pasikartojančias technologines klaidas (įpjovimus, įbrėžimus ar įgilinimus) (Колчин, 1968, 31, 32).

Tekinimo staklės nuo savo pirminio varianto bronzos amžiuje iki šiuolaikinių elektra varomų mašinų evoliucionavo palaipsniui. Egiptiečiai tekindavo primityviomis juostinėmis staklėmis (angl. *strap lathes*), kurioms centrinį sukimąsi suteikdavo traukoma juostelė arba diržas. Vėliau diržą pakeitė lankas. Tokios staklės vadintos lankinėmis (angl. *bow lathes*). O viduramžiais paplito polinės tekinimo staklės (angl. *pole lathes*), kurios vis dar neturėjo nenutrūkstamai besisukančio disko, mat šis judėjo pirmyn ir atgal, tad ratui grįžtant tekdavo tekinimo peilį atitraukti. XVI a. tekinimas palengvintas sukonstravus didžiojo rato stakles (angl. *great wheel lathes*), kurių sukimąsi pagreitino rankomis sukamas didelis ratas, su staklėmis sujungtas velenu. Renesanso pradžioje (apie 1500 m.) Leonardas da Vinčis sukonstravo kojomis minamas stakles (angl. *treadle lathes*). Jų veikimo principas primena dar ne taip senai naudotas mechanines siuvimo mašinas (Morris, 2000, 2116–2220; Wood, 2005, 9–22).

Kokios tekinimo staklės buvo naudotos VŽP randamiems tekintiems dirbiniams gaminti, galima tik spėti. Greičiausiai buvo tekinta polinėmis tekinimo staklėmis, kurios Vakarų Europoje neabejotinai naudotos iki XVI a. Tą rodo ne tik tekinimo atliekos, bet ir patys dirbiniai bei gana detali ir informatyvi ikonografija. Anglijos mokslininkai teigia, kad kol kas nėra nei archeologinių, nei kokių kitų įrodymų, jog būtų naudotas nors vienas neperstojamai veikęs tekinimo staklių tipas (Morris, 2000, 2116). Pastarieji yra sukonstravę rekonstrukcinį jų piešinį (žr. 8 pav.). To paties principo staklių rekonstrukcinį vaizdą (žr. 9 pav.) atliko ir Didžiojo Naugardo medinių dirbinių tyrinėtojas B. A. Kolčinas (Колчин, 1968, 76). Panašu, kad šiuose vienas nuo kito nutolusiuose kraštuose daiktai tekinti tuo pačiu principu veikiančiomis staklėmis. Pateiktose rekonstrukcijose skiriasi pamina, diržo vieta ir korpuso

matmenys: angliškajame pavyzdyje parodytas mobilus įrenginys. Manoma, kad jei tekdavo keisti darbo vietą, meistras galėjo stakles lengvai išsimontuoti ir persigabenti. Pagal Didžiojo Naugardo duomenis, atkurtų staklių korpusas daug monolitiškesnis, skirtas darbui nuolatinėse dirbtuvėse.

Įvairios Rytų Europos tekinimo staklių rekonstrukcijos paremtos aptiktų dirbinių bei jų gamybos proceso metu susidariusių atliekų tyrimais. Vertingiausios informacijos suteikia indų dugnų ir vidinių kūginių ričių analizė. Ji atskleidžia, koku būdu indas buvo įtvirtinamas tekinimo staklėse. VŽP teritorijoje kol kas nerasta nė vieno radinio, kuris būtų identifikuotas kaip tekinimo atlieka. Kurį laiką manyta, jog grybo formos radinys, aptiktas tyrinėjant plotą netoli valdovų rūmų pietryčių kampo, galėjo būti susijęs su tekinimo proceso liekanomis (Steponavičienė, 1999š, 13). Kadangi analogiškų formų atliekų kituose archeologiniuose objektuose nesurasta, šis faktas nėra patvirtintas. Didžiajame Naugarde tekinimo atliekos skaičiuojamos keliomis dešimtimis (Колчин, 1968, 74).

Prieš pradėdant tekinimo darbus, kirviu buvo suformuojamas reikiamo dydžio bei pavidalo ruošinys. Tyrinėjant valdovų rūmų aplinką, buvo aptikti keli apie 4–6 cm aukščio bei 15–30 cm skersmens apskriti dirbiniai, galėję būti planuojamų ištekinti lėkščių ruošiniais (žinoma, lygiai taip pat šiuos medinius diskus galima priskirti šulelinių dugnų ar dangčių ruošiniams) (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153, 158, rad. nr. 147, 239; Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š, rad. nr. 78). Ruošinys buvo įtvirtinamas tekinimo staklėse. Tvirtinimo vietose (išorinėje dugno ir indo vidinės pusės centre) buvo suformuojama kūgio formos duobutė. Jau tekinant pirmiausia buvo pašalinamos išorinėje ruošinio pusėje esančios kirvio tašymo žymės ir suteikiamas numatytas profilis. Vėliau ištekinamas indo vidus. Baigus tekinimo darbus, dirbinys buvo ištraukiamas iš staklių. Išorinėje dugno ir vidinėje indo pusėje jis turėdavo kūgio formos iškilimus, kuriuos reikėdavo pašalinti rankiniu būdu naudojant peilį (Колчин, 1968, 74; Barnycz–Gupieniec, 1974, 41–46).

Tekinimo būdu pagaminti dirbiniai turėjo simetrišką, taisyklingą formą. Todėl šia technologija buvo nesunku pagaminti stalų, suolų, kėdžių kojeles, baldų puošybos detales ir kt. Visgi VŽP archeologinių tyrimų metu daugiausiai aptikta tekintų indų. Reikia pažymėti, kad tekinant ant dirbinio sienelių galima išryškinti natūralias medienos tekstūros dekoracijas. Tekinimo staklių atsiradimas pakeitė iki tol vyravusias medžio apdirbimo tradicijas, o patys darbai tapo profesionalesni bei našesni. Tai buvo impulsas masinei produkcijos gamybai.

Kita labai svarbi medinių indų gamybos technologija – formavimas iš šulų. Šulelinius indus pirmieji pradėjo naudoti keltai, tačiau jie paplito tik II–I a. pr. m. e. Šia technologija padarytų rykų vartojimo arealas padidėjo, kai juos ėmė gaminti romėnai. Svarstant šios technologijos atsiradimą dabartinės Lietuvos teritorijoje, susiduriama su tais pačiais klausimais: kada ir koku būdu ji atkeliavo (Tautavičius, 1996, 37). Kaimyninėse šalyse šuleliniai indai naudoti jau VIII a.

Kubiliais arba bendoriais (terminas kilęs iš rusų kalbos *бондарь*) vadinami amatininkai iš kitų išsiskyrė tik šiai technologijai būdingu darbo pobūdžiu bei specifiniais įrankiais. Šalia įprastinių įrankių, tokių kaip kirviai, pjūklai, lankenos, grąžtai, pjaustymo peiliai, naudoti ir indų lankų trauktuvai, įvairūs matuokliai, modeliai, specialūs suoliukai – ožiai (žr. 10 pav.). Šia technologija gaminami indai buvo formuojami iš trijų skirtingų dalių: stačių lentelių (šulų), atskirai pagaminto dugno (kartais viršutinio ir apatinio, o kartais dugno ir dangčio) bei juosiamųjų lankų.

Daugiausiai laiko prireikdavo pagaminti šulams. Jie buvo atskeliami nuo kokybiško, nešakoto medžio gabalo, nepažeidžiant medienos augimo sluoksnių. Etnografiniai duomenys rodo, kad labiausiai vertinti skelti šulai. Sudėtingiausia ir bene svarbiausia užduotis formuojant indą buvo tiksliai suleisti šulus ir į juose išpjautą griovelį įstatyti dugną taip, kad viduje laikomi skysčiai ar smulkios frakcijos medžiagos neišbėgtų pro tarpus. Todėl buvo itin svarbu tinkamai suleisti šulų briaunas ir nusklembti dugno kraštą reikiamu kampu, kuris turėjo atitikti įpjovos formą vidinėje šulų pusėje. Paskutinis, bet

nemažiau sudėtingas indo formavimo etapas – lankų uždėjimas. Remiantis etnografiniais duomenimis, formuojant indą šulai buvo įstatomi į horizontaliai stovintį medinį lanką – modelį. Jo dydis priklausė nuo suplanuoto indo talpos ir formos. Po galutinės apdailos, laikini lankai buvo keičiami nuolatiniais (Milius, 1983; Колчин, 1968, 24–29; Morris, 2000, 2224–2261).

Lenkimo technologija buvo naudojama ne tik statinių lankų gamybai, bet ir formuojant vežimų ratlankius ar rogių pavažas. Metodas buvo taikomas gaminant dirbinius iš šakų, o kartais ir iš šaknų. Šiai technikai reikėjo darbatalio, spaustukų ir žinių: kokią medieną, kurią jos dalį, kiek mirkyti ir kiek padžiovinus lenkti.

Dalis dirbinių buvo gaminami derinant kelias technikas. Dažniausiai jungiant drožybos-pjaustymo bei drožybos-grėžimo būdus. Be to, mišrios technikos naudotos kombinuojant medį su geležimi. Gaminant dirbinius iš medžio, išorinės jo dalies (tošies ar karnos), taikyti pluošto gamyboje gerai žinomi metodai, tokie kaip karpymas ir siuvimas.

Aptarti VŽP teritorijoje surasti medžio apdirbimo įrankiai bei dirbinių pagaminimo technologijos turėjo neabejotinų panašumų su etnografinė XIX–XX a. Lietuvos kaimo medžiaga. Kai kurie medienos apdirbimo įrankiai susiformavo dar IX–X a. ir išliko beveik nepakitę iki XX a. vidurio. Medžio apdirbimo amatai iki pat minėto laikotarpio užėmė labai svarbią poziciją amatų srityje (Lietuvių etnografijos..., 1964, 150–168).

Tiek medienos produkcija, tiek medžio apdirbimo įrankiai, aptikti aptariamojoje teritorijoje, atitiko to meto Europos amatininkystės lygį. VŽP surasti mediniai dirbiniai rodo, kad būta tiek profesionaliai, tiek namų sąlygomis gamintos produkcijos. Tačiau kol kas nėra duomenų, ar šioje teritorijoje gyveno ir dirbo meistrai profesionalai, ar vis tik šią teritoriją kokybiškai ir sudėtingomis technologijomis pagaminti dirbiniai pasiekdavo prekybos keliu. Beveik visi surastieji medžio apdirbimo įrankiai galėjo būti naudoti statybų darbams, bet ne dirbinimas gaminti. Išimtimi galima laikyti tik šulų gamybai reikalingą formą (matuoklį) (žr. 50 pav.). Kelis storesnius apskritimo formos diskus galima priskirti šulelinių indų dugnų arba dangčių

ruošiniams (žr. katalogo nr. IVD216–2018, IVD249, IVD256), tai patvirtintų prielaidą, kad šioje teritorijoje savo dirbtuvę turėjo kubilius. Apie tekintojus, kaip jau minėta, duomenų kol kas nėra: nerasta nei staklių liekanų, nei ruošinių, nei atliekų, nei broko. Tačiau gali būti, kad jų, kaip ir kitų specializacijų amatininkų, dirbtuvių vieta iki šiol dar nerasta, nors ji anuomet galbūt ir buvusi. Tyrimai valdovų rūmų šiaurės rytų kampe parodė, kad šioje VŽP vietoje koncentravosi didesnė dalis XIV a. pab.–XV a. pr. ir XVIII a. medinių dirbinių.

3.2. Naudotos medienos rūšys

Siekiant, kad gaminami daiktai būtų tvirti ir idealiai atliktų savo funkcijas, buvo būtina išmanyti fizikines, mechanines, kartais net chemines medžio savybes. Kad VŽP surastų medinių dirbinių meistras šią informaciją puikiai žinojo, įrodo 2004 m. dr. R. Pukienės pradėti archeologinės medienos rūšies nustatymo tyrimai. Iki 2016 m. buvo nustatyta beveik 800 vienetų medinių objektų (įskaitant ir šiame darbe neaptariamų medinių statinių, jų detalių ar komunikacijų pavyzdžius) medienos rūšis. Atskiros rūšys identifikuotos atlikus anatomicinę medienos mikrostruktūros analizę pagal A. J. Panshino, C. De Zeeuwo ir F. H. Schweingruberio metodiką (Pukienė, 2005bš). Šiuo metu medienos rūšies nustatymo tyrimai tebevyksta.

Statistinę šio darbo medienos rūšių duomenų bazę sudaro 867 vienetai dirbinių, kurių medienos rūšis nustatyta. Didžiąją jų dalį sudaro dr. R. Pukienės 2004–2015 m. atlikti ypačiųjų medinių dirbinių medienos rūšies nustatymo tyrimai (667 vnt.). Taip pat į šią duomenų bazę įtraukti dirbiniai, kurių medžio rūšis buvo nustatyta vizualiai, nes tam nereikia specialių dendrologinių žinių (t. y. iš beržo tošies, pušies ir kamštinio ąžuolo žievės pagaminti dirbiniai, 200 vnt.).

Tyrimai parodė, kad VŽP teritorijoje buvo naudota ne mažiau kaip 20 skirtingų medienos rūšių (žr. 11 pav.). Nustatyta, kad čia aptikti daiktai buvo

gaminami iš pušies ir jos žievės, eglės, paprastojo ąžuolo, kamštinio ąžuolo žievės, klevo, kėnio, uosio, buksmedžio, liepos, beržo, guobinių šeimos (guobos/ skirpsto/ vinkšnos), erškėtinių šeimos (šermukšnio/ obels/ kriaušės/ vyšnios/ slyvos), lazdyno, alksnio, juodalksnio, ožekšnio, drebulės/ tuopos, gluosnio/ blindės/ karklo, buko, valgomąjo kaštainio. Keturių medinių dirbinių medienos rūšies nustatyti nepavyko, bet tarp jų identifikuotas vienas svetimžemis.

Medžio rūšies tyrimai atskleidė, kad ypatieji mediniai dirbiniai gaminti tiek iš spygliuočių, tiek iš lapuočių medienos (žr. 12 pav.). Gauti rezultatai parodė, jog vyravo lapuočiai. Šios medienos rūšys sudaro 66 proc. visų ištirtų dirbinių. Pirmiausia bus pristatyta aptariamojoje teritorijoje aptikta lapuočių, vėliau – spygliuočių mediena, aptariant jų charakteristiką bei pristatant, dėl kokių priežasčių iš jos gaminti konkretūs dirbiniai.

Kietieji lapuočiai (ąžuolas, uosis, buksmedis, guoba ir kt.) išaugina didesnio tūrio ir masės medieną, kuri, be kita ko, turi gražią spalvą ir įdomią tekstūrą. Todėl ši mediena naudojama gaminant tvirtumo bei patvarumo (kartais ir prabangumo) reikalaujančius dirbinius. Šiuolaikiniame pasaulyje ši mediena turi paklausą tarp baldų, parketo ir net meno dirbinių gamintojų. Lietuvos teritorijoje auga tik dvi itin didžiulę ūkinę reikšmę turinčios medienos rūšys – ąžuolas bei uosis (Morkevičius, Papreckis, 2004, 9–10). ąžuolas pasižymi branduoline, ryškios tekstūros mediena, su plačiais gerai pastebimais šerdies spinduliais. Jos balana gana siaura, gelsvo atspalvio, o branduolys yra šviesiai arba tamsiai rudos spalvos. Šio medžio rievės aiškiai matomos visuose pjūviuose. ąžuolo savybės tiesiogiai priklauso nuo rievų pločio. Labiausiai yra vertinama stambiarievio ąžuolo mediena, nes ji kietesnė, sunkesnė, turi geresnes mechanines savybes. Smulkiarievio ąžuolo mediena minkštesnė, lengvesnė, paprasčiau apdirbama. Pagrindinės priežastys, dėl kurių ąžuolas vyrauja tarp lapuočių medienos, yra jo ilgaamžiškumas, kietumas, didelis mechaninis atsparumas bei pasidavimas lenkimui. Ši mediena dažnai naudota statybose. Klaipėdos senamiestį tyrę mokslininkai nustatė, kad XVI–XVII a. pastatų konstrukcijoms daugiausiai naudota ši mediena – t. y.

32,8 proc. visos medienos (Žulkus, 2002, 61). Vokietijoje, Lenkijos pamyje iš ąžuolo buvo statomi įvairių konstrukcijų (karkasiniai bei fachverkiniai) pastatai. ąžuolo mediena gerai laikosi ore, žemėje, net vandenyje, nors ten išbuvusi ilgesnį laiką pajuosta. Kaip neigiamas šios medienos savybes galima paminėti tai, kad ją sunku išdžiovinti, džiūdama net normaliomis atmosferinėmis sąlygomis ji suskilinėja (Jakimavičius, 2003, 221). VŽP teritorijoje ąžuolo mediena naudota indams iš šulų (dugnams, dangčiams, šulams), vežimo dalims, architektūrinėms detalėms, kaiščiams ir kamščiams, arba leto strėlių koteliams, rutulinėms buožėms ir kitiems dirbiniams gaminti. ąžuolo mediena sudaro 18,4 proc. visų ištirtų medinių dirbinių.

ąžuolo medieną savo savybėmis primena uosis. Jis taip pat kietas, vidutinio atsparumo, šviesesnės spalvos, gražios tekstūros, nėra labai skalus, pasižymi elastingumu, lankstus (Jakimavičius, 2003, 220). Uosio balana šviesiai gelsvos, balkšvos spalvos, branduolys rusvas. Rievės matomos gerai, o šerdies spinduliai nepastebimi. Uosio mediena itin atspari, puikiai išsilaiko tiek sausoje vietoje, tiek vandenyje, tačiau dažnai ir kontrastingai svyruojant drėgmės lygiui, ima pūti. Uosis nėra rakštus, todėl jį lengva apdirbti. Dėl šios savybės iš uosio daugiausiai gaminami su žmogaus rankomis besiliečiantys dirbiniai. Jo atsparumas, tvirtumas, mažas deformacijos procentas labai tinka drožybai ir tekimui. Labai svarbi šios medienos savybė – vandens nelaidumas (Jakimavičius, 2003, 221). VŽP gyventojai iš uosio tekindavo indus, skaptuodavo kaušus, gamino architektūrines detales, kaiščius. Uosio mediena sudaro 8 proc. visų ištirtų medinių dirbinių.

Iš atvežtos kokybiškos medienos reikėtų išskirti buksmedį. Šis medis savo kilties areale užauga iki 10 m aukščio. Lietuvoje žinomas sukultūrintas dekoratyvinis visžalis krūmelis. Buksmedis paplitęs Pietų Europoje, Užkaukazėje, Turkijoje, Irane, Afrikoje, Madagaskare, Malakos pusiasalyje, Bornėje, Filipinuose, Mažosios Sundos salose, Šiaurės ir Centrinėje Amerikoje bei Vakarų Indijoje (Gale, Kutler, 2000, 54). Buksmedžio mediena yra viena iš sunkiausių ir kiečiausių. Pasižymi estetinėmis savybėmis (lygi, vienodos struktūros) ir patvarumu (Атрохин, Калущкий, Тюриков, 1982, 60).

Šios medienos savybės gerai žinotos Romos laikais. Jos kietumas labai tiko baldams, skrynelėms su dramblio kaulo inkrustacijomis, šaukštams, vaško lentelėms gaminti (Duke, 2007, 69). VŽP surasta iš buksmedžio pagamintų šukų bei peilių kriaunų. Tokie dirbiniai gaminti ir daugelyje kitų Europos šalių (Meier, 1987, 364–367). Buksmedžio mediena sudaro 1,7 proc. visų ištirtų dirbinių.

VŽP teritorijoje rasta iš kamštinio ąžuolo žievės pagamintų batų padų ir kamščių. Nors kai kurie Lietuvoje augantys medžiai ir turi kamštinį audinį, tokio storio, kokio surandama platforminiuose paduose ar kamščiuose, jie neišaugina. Kamštinis ąžuolas yra paplitęs Viduržemio jūros vakarinėje pakrantėje. Viduramžiais kamštmedis į Vakarų Europą buvo importuojamas iš Iberijos pusiasalio. Šiais laikais šią žaliavą daugiausiai eksportuoja Portugalija. Iš šios medžio dalies dažniausiai gaminami vyno butelių kamščiai. Viduramžiais ir Renesanso epochoje natūrali ir ekologiška jo žievė dažniau naudota avalynei (bent jau taip rodo VŽP archeologiniai duomenys), o XVIII a. – kamščiams gaminti. Įdomu tai, kad nuo šio medžio nulupta žievė beveik per 9 metus vėl atauga (Gale, Kutler, 2000, 205). Iš kamštmedžio pagamintas batų platformas reikėtų sieti su XVI a. I p., o kamščius – su XVIII a. pr. importu.

Lietuvoje gana gerai žinoma ir dažnai naudojama klevo mediena. Klevynai yra paplitę visoje Europoje, tačiau nėra vyraujantys tarp kitų medžių rūšių. Šalia kitų lapuočių auga orui laidžiuose priemolio arba priesmėlio dirvožemiuose (Miškininkystė, 1967, 48). Klevo mediena yra kieta, tvirta, vienalytė, gelsva su rusvu arba rausvoku atspalviu. Išilginiuose pjūviuose gana ryškiai pastebimas žvilgesys, o spinduliniame pjūvyje turi gražią tekstūrą. Fizinėmis bei mechaninėmis savybėmis ji net šiek tiek pralenkia ąžuolą. Dėl savo savybių klevo mediena yra naudojama baldams, indams gaminti. Ji labai tinka drožinėjimo darbams. VŽP teritorijoje iš klevo gaminti indai, jų dangteliai, šaukšteliai, samčiai, peilių, kitų įrankių kriaunos ar kotai, rankenėlės. Klevo mediena sudaro 8,7 proc. visos ištirtos medienos.

Viduramžiais naudotos ir guobinių šeimos medžių rūšys: guoba, vinkšna ir skirpstas. Kadangi anatomiškai šių trijų rūšių medienos nesiskiria, jos aptiriamos kartu. Iš jų labiausiai yra paplitusi guoba. Šie medžiai auga visoje Europoje, nors vinkšna ir skirpstas labiau paplitę pietinėje jos dalyje. Skirpsto mediena turi siaurą, gelsvai baltą balaną, tamsiai rausvą branduolį. Spinduliniame pjūvyje šerdies spinduliai yra tamsesni už aplinkos medieną. Guobos branduolys rudas, balana daug gelsvesnė, o šerdies spinduliai taip pat tamsesni už aplinkos medieną (bet šviesesni už skirpsto). Todėl spindulinio pjūvio paviršius atrodo raibas. Jei lygintume su guoba ar skirpstu, vinkšna Lietuvoje yra gana retas medis. Medienos balana plataka, šviesiai gelsvos spalvos, branduolys pilkai arba šviesiai rudas. Perėjimas iš balanos į branduolį neryškus. Šerdies spindulių spalva nedaug kuo skiriasi nuo aplinkinės medienos spalvos, juos galima užfiksuoti tik spinduliniame pjūvyje pagal blizgesį. Mediena naudojama stalių darbams, įrankių kotams, mašinų detalėms gaminti. Kadaisė iš šios medienos dažnai gaminti lankai, pavažos ir ratlankiai (Morkevičius, Papreckis, 2004, 25). Pastarąjį faktą puikiai iliustruoja vienas VŽP radinys – iš guobos (vinkšnos, skirpsto) pagamintas vežimo ratlankis. Taip pat iš šios medienos rasta pagaminta rutulinė buožė bei keli nenustatytos paskirties dirbiniai. Guobos, skirpsto, vinkšnos mediena sudaro 1,8 proc. visos tirtos medienos.

VŽP teritorijoje naudota ir ožekšnio krūmo mediena. Šis krūmas auga stepių ir miškų europinėje zonoje, Kryme ir Kaukaze. Lietuvos gamtinės sąlygos tinkamos dviem šio augalo rūšims: europiniam (lot. *Euonymus europaea*) ir karpotajam (lot. *Euonymus verrucosa*) ožekšniui. Mediena neturi branduolio, yra gelsvos spalvos, sunki ir tvirta, tanki, stangri, vienodos tekstūros bei lygaus paviršiaus. Šios savybės tinka drožinėti, gaminti dirbinius lygiu paviršiumi. Yra žinoma, kad šio krūmo mediena naudota smulkių dirbinių gamyboje: pavyzdžiui, virbalų, verpstukų kotelių, batų vinių (Атрохин, Калуцкий, Тюриков, 1982, 93–95; Navasaitis, Ozolinčius, Smaliukas, Balevičienė, 2003, 476). VŽP teritorijoje aptikti du iš šios medienos pagaminti daiktai: šachmatų figūrėlė ir verpstuko kotelis. Įdomu, kad

angliškas ožekšnio pavadinimas į lietuvių kalbą pažodžiui verčiamas kaip „verpsčių medis” (angl. *spindle tree*). Iš šios medienos pagaminti daiktai sudaro tik 0,2 proc. visų dirbinių, kurių medienos rūšis nustatyta.

Kietajai medienai priskiriamos ir įvairių erškėtinių genties vaiskrūmių rūšys. Dauguma jų yra auginami kaip vaismedžiai ir vaiskrūmiai: obelys, kriaušės, vyšnios. Taip pat šiai genčiai priskiriamos ievos, gudobelės ir šermukšniai. Visų jų mediena yra kieta, patvari, kai kurių – lanksti, neskali, išsiskiria savo tekstūra. Kaip neigiamą savybę galima paminėti tai, kad šie medžiai išaugina nedidelių matmenų medieną (Атрохин, Калущкий, Тюриков, 1982, 128). Ji tinka tekinimui ir drožybai. Analizuojamų medinių dirbinių rinkinyje iš šių vaiskrūmių yra pagamintų peilių kriaunų, dvejų šukos, kaušo rankena, kamštis ir nenustatytos paskirties dirbinys. Ši mediena tesudaro 0,9 proc. visų tirtų pavyzdžių.

Minkštųjų lapuočių medynai dažniausia yra savaiminės kilmės, todėl jie produktyvesni. Labiausiai Lietuvoje paplitę beržynai, baltalksnynai, juodalksnynai ir drebulynai, daug kur auga liepos. Iš išvardintų labiausiai vertinama beržo mediena, kuri dėl savo atsparumo kartais priskiriama kietiesiems lapuočiams. Ji yra vienalytės struktūros ir vientisos spalvos, vidutinio tankumo ir kietumo (Morkevičius, Papreckis, 2004, 10). Beržo medienos trūkumas yra jos neatsparumas puvimui. Ši mediena be branduolio, balkšvos su gelsvu arba rausvu atspalviu spalvos, rievės vos pastebimos. Šerdies spinduliai matomi tik spinduliniuose pjūviuose. Mediena gerai atlaiko apkrovas, smūgius. Šios savybės tinka įrankių kotams, tam tikroms vežimo dalims, baldams gaminti (Jakimavičius, 2003, 219). VŽP teritorijos gyventojai iš beržo medienos gamindavo ratų stebules, indus, tvokles. Beržo šakelės naudotos šluotoms ir vantoms rišti. Ypač dažnai naudota beržo tošis, iš kurios gaminti tošiniai kibirėliai, dėžutės, statinių dangčiai. Ši mediena sudaro 17,3 proc. visos naudotos medienos. Toks didelis jos procentas yra dėl to, kad į statistiką įtraukti aptikti beržo tošies dirbiniai, jų fragmentai bei ruošiniai. Be to, tošis naudota siuvant batus – iš jos dažniausiai formuoti užkulniai.

Gaminant medinius dirbinius, naudota ir krūminių augalų mediena. Labiausiai vertintas paprastasis lazdynas. Šis medis paplitęs ir pietinėje miškų zonoje. Mediena nebranduolinė, baltos (kirtimo) arba rausvos (medžio) spalvos, su neryškiu blizgesiu. Ji yra stipresnė už beržo medieną, lanksti. Džiūdama beveik neskilinėja, atspari puvimui. Rievės vos matomos. Šerdies spinduliai platūs, o skersiniame pjūvyje nežymiai vingiuoja (Атрохин, Калущкий, Тюриков, 1982, 79). Mediena savo savybėmis tinka įvairiems stalių gaminamiems dirbiniams.

VŽP teritorijoje aptikta ir iš juodalksnio pagamintų dirbinių. Šis medis natūraliai auga visoje Europoje, išskyrus Skandinaviją. Šiam medžiui tinka drėgnas ir šlapias dirvožemis. Tai ilgaamžis medis (auga iki 200 metų). Mediena lengva, minkšta, skali, gelsvai rusvos spalvos, be branduolio. Būdamas vandenyje išlieka patvari. Todėl dažnai naudojama povandeninėms konstrukcijoms, taip pat puikiai tinka baldų, talpų, namų apyvokos dirbinių, architektūrinių detalių gamybai (Miškininkystė, 1967, 34). Iš šios medienos pagaminti tik trys dirbiniai: gelda, indo dangtelis ir kaištis. Šie dirbiniai sudaro vos 0,2 proc. visų ištirtų ypačiųjų dirbinių.

Karklai ir gluosniai yra paplitę Šiaurės ir Pietų Amerikoje, Afrikoje, Azijoje, Madagaskare. Daug kur auga ir Europoje. Anotomiškai atskirti karklus nuo gluosnių neįmanoma, tad šios medienos aptiriamos kartu. Aptariamieji medžiai gali išauginti gana didelį tūrį medienos. Ji lengva, minkšta, lanksti, turi rusvos spalvos branduolį, tačiau nėra patvari (Navasaitis, Ozolinčius, Smaliukas, Balevičienė, 2003, 273), todėl tinka valčių, geldų, šulų ir lankų gamybai, o jų vytelės – rynnimui (Атрохин, Калущкий, Тюриков, 1982, 79, 177). VŽP teritorijoje aptikta iš gluosnio medienos pagaminta grėbliagalvė, kaiščių, šulelinio indo tvirtinimo lankų, vienas nenustatytos paskirties dirbiny, du karklo vytelių pinučiai.

Drebulė yra gana plačiai paplitusi Europoje ir Lietuvoje. Tai – neilgaamžis (auga vidutiniškai iki 100 metų), tačiau greit užaugantis (net iki 30 m aukščio) bei galintis turėti 1 m skersmens kamieną medis (Miškininkystė, 1967, 27–28). Drebulės mediena minkšta, skali, ilgaplaušė, stipresnė už beržo

medieną, šviesios spalvos. Ją lengva apdirbti, nes ji lengvai drožiama visomis kryptimis. Išlieka atspari laikoma sausoje aplinkoje. Paprastai drebulės mediena tinka statinių šulams, kastuvams gaminti, tekinimui, architektūrinėms reikmėms. VŽP teritorijoje surasta iš drebulės pagamintų indų, rėmelis, skridinys, bato pakulnė, kaištis ir nenustatytos paskirties lazda. Šie dirbiniai sudaro 0,7 proc. visų ištirtų medinių dirbinių.

Lietuvos teritorijoje savaime auga tik viena liepos rūšis. Mažalapė liepa gana plačiai paplitusi visoje Europoje. Tai – ilgaamžis medis (auga iki 600 metų), išauginantis nemažo tūrio medieną (Navasaitis, Ozolinčius, Smaliukas, Balevičienė, 2003, 358). Medieną minkšta, lengva, balsvos spalvos, be branduolio. Rievės matomos visuose pjūviuose. Šerdies spinduliai siauri, o spinduliniame pjūvyje tamsesni. Gražios vienalytės struktūros. Neturi kvapo, nelinkusi skilti. Šios savybės tinka pjaustymo ir drožybės darbams. Mechaninės savybės yra artimos drebulėi (Morkevičius, Papreckis, 2004, 223). Liepos mediena naudojama indams, šaukštams, pakinktų lankams, loviams, aviliams ir kitiems stalių dirbiniams gaminti. VŽP teritorijoje iš liepos rasta pagamintų indų, veidrodžio rėmelis, batų pakulnės, vežimo rėmo dalis, peilių kriaunos, kaiščiai ir kitų dirbinių. Šioje teritorijoje aptikta ir iš liepos karnos vytų virvių bei siūlų. Dirbiniai iš liepos sudaro 3,4 proc. visų ištirtų medinių dirbinių.

Tuo tarpu spygliuočių mediena VŽP teritorijoje sudaro 34 proc. visų ištirtų dirbinių. Ji turi paprastą struktūrą ir, lyginant su kitais medžiais, mažiau augimo ydų. Daugelis šios rūšies medžių turi sakatakus. Ši mediena yra atspari puvimui, vienodos spalvos bei tekstūros. Ją apdirbti yra nesunku: ji lengvai pjaustoma, obliuojama ir klijuojama (Morkevičius, Papreckis, 2004, 9). Dėl teigiamų spygliuočių medienos savybių ji dažnai naudojama statybose, ypač ten, kur planuojama statinius eksploatuoti lauke. VŽP teritorijoje spygliuočių mediena buvo pagrindinė žaliava pastatams, tvoroms statyti, gatvėms grįsti, individualiems buities rakandams gaminti.

Tarp spygliuočių daugiausiai naudota pušies mediena: ji sudaro 90 proc. visų spygliuočių ir 26,7 proc. visos ištirtos medienos. Pušies paplitimo arealas

apima beveik visą Europą (išskyrus Daniją ir Didžiąją Britaniją). Jos mediena turi žvilgesio, yra minkšta, lengva, išsiskiria dideliu fiziniu atsparumu, lengvai džiūsta, nesunkiai apdirbama. Kaip ir kitų spygliuočių, ji yra sakinga. Balana plati, gelsvos arba rusvai baltos spalvos, branduolys rudas. Pastebimos ryškios rievės (Jakimavičius, 2003, 217). Viduramžiais spygliuočių mediena naudota statyboms Lietuvoje (išskyrus Klaipėdą), Latvijoje (Rygoje), Rusijos šiaurės rytų teritorijose (Lietuvių liaudies architektūra, 1965, 44; Цауне, 1984, 89; Колчин, Черных, 1977). Ji dažnai naudota taros ir baldų gamyboje, įvairiuose stalių darbuose. Kaip neigiamas pušies medienos savybes galima paminėti jos pamėlynavimą, sakingumą, nepasidavimą lenkimui, terpentino kvapą. Dėl šių savybių iš pušies retai gaminami indai maisto produktams laikyti. Visgi gerosios pušies medienos savybės yra jos sausumas, atsparumas puvimui, galimybė lengvai apdirbti įvairiais pjaunamaisiais įrankiais (Morkevičius, Papreckis, 2004, 9). VŽP iš pušies medienos buvo gaminami statinių šulai, dugnai, dangčiai, irklai, mentelės, strėlių koteliai, balanos. Didelę dalį dirbinių užima iš pušies žievės pagamintos plūdės bei plūdurai.

Eglės mediena naudota mažiau nei pušies: ji sudaro 7 proc. visų spygliuočių ir 2,5 proc. visų ištirtų pavyzdžių (žr. 14 pav.). Eglės mediena, lyginant su pušies, nebuvo labai dažna, nors lyginant su kitų medienos rūšių statistika, ji vertinta. Eglė auga Europos teritorijoje (išskyrus didesniąją dalį Italijos, Ispaniją, Belgiją, Nyderlandus, Daniją, Britų salas), o ypač Šiaurės Europoje, Vidurio bei Pietų Europos kalnuose. Nors jos mediena nėra tokia atspari, kaip pušies, bei pasižymi šakotumu, ji turi daug kitų privalumų. Tai – šviesi, kone balta, smulkaus plaušo, gana ilgai išlaikanti natūralią spalvą, nelabai sakinga, lanksti ir lengvai dažoma mediena (Morkevičius, Papreckis, 2004, 10). Ji naudojama gaminant įvairias statybines konstrukcijas, baldus, muzikos instrumentus. Šakos naudojamos tvoroms tvirti, šaknys – krepšiams pinti. Kaip ir pušis, eglė naudojama tiems patiems tikslams, tačiau dėl didelio šakotumo ir šakų kietumo yra sunkiau apdirbama (Jakimavičius, 2003, 218). VŽP teritorijoje aptikta iš šios medienos pagamintų šulelinių indų dugnų, šių

indų tvirtinimo lankas, skridinys, ažuolinės skrynelės apvadas, veidrodis ir keli nenustatytos paskirties dirbiniai.

Nedaug rasta dirbinių, pagamintų iš nevietinės kėnio medienos. Ji sudaro 3 proc. visų iš spygliuočių pagamintų dirbinių ir 1,1 proc. visų VŽP teritorijoje aptiktų ir ištirtų dirbinių.

Kėnis yra spygliuotis, priklausantis pušinių šeimos genčiai. Ją sudaro 50 rūšių, kurios savaime auga Europoje, Azijoje, Šiaurės Amerikoje. Lietuvos teritorijoje kėniai natūraliai neauga. Keletą introdukuotų šio medžio rūšių, iš kurių populiariausias sibirinis kėnis, galima pamatyti mūsų šalies parkuose, skveruose ar sodybose. Kėnio medienos savybės yra panašios į eglės, tačiau ji neatspari puvimui. Mediena šviesi, neturi sakatakių. VŽP teritorijoje rasti iš kėnio medienos pagaminti arbaletų strėlių koteliai bei veidrodžių rėmeliai.

Kol nenustatyta visų dirbinių medienos rūšis, negalime tiksliai pasakyti, kokį santykį sudaro vietinė ir importinė žaliava. Deja, turimi duomenys neleidžia atsakyti ir į klausimą, ar buvo vežama žaliava, ar jau pagaminti daiktai. Vadovaujantis jau atliktų tyrimų rezultatais, galima teigti, kad daugiausia naudoti vietiniai medžiai ir jų medienos produktai. Iš Lietuvos teritorijoje natūraliai neaugančių medžių pagamintų dirbinių rasta nedaug. Importinei medienai priskiriamas buksmedis, kėnis, kamštinio ažuolo žievė bei vienas nenustatytos rūšies svetimžemis.

Atlikta medienos rūšių tyrimų statistinė analizė (kuri dar nėra baigta, nes tyrimų laukia daugiau nei 2/3 dirbinių) rodo, kad VŽP teritorijoje vietinė mediena sudarė 92 proc., o atvežtinė – 8 proc. visų ištirtų pavyzdžių (žr. 12 pav.). Tyrimų rezultatai atskleidė, kad dalis medinių dirbinių (arba žaliava jiems pagaminti) buvo importo objektas. Įdomu tai, kad nevietinė mediena daugiausia naudota prabangos reikmenims – šukoms, veidrodžių rėmeliams, platforminiams batams – gaminti. Gali būti, kad dalis dirbinių iš medienos, kuri auga tiek Lietuvoje, tiek tolimesnėse šalyse, buvo ir atvežtiniai, tačiau šiai teorijai pagrįsti kol kas trūksta duomenų. Detalesnė medinių dirbinių medienos mikrostruktūros analizė galėtų suteikti tokių žinių.

Medienos rūšies tyrimai pagrindė prielaidą, kad viduramžiais ir vėlesniais laikais žmonės puikiai žinojo kiekvieno medžio gerąsias ir blogąsias savybes, medienos mechanines, chemines ir fizines ypatybes ir iš kartos į kartą perdavinėjo šias žinias, taip sudarydami visas galimybes medžio apdirbimo amatams tobulėti.

4. ARCHEOLOGINIAI MEDINIAI DIRBINIAI VILNIAUS ŽEMUTINĖJE PILYJE

Analizuojami 2 848 vienetai medinių ar su medžiu ir metalu, oda bei kaulu kombinuoti dirbiniai. Atsižvelgiant į jų funkcijas, radiniai suskirstyti į 8 grupes: buities darbų, verslų ir amatininkų įrankiai, rakandai, priemonės; baldai ir architektūrinės detalės; ginklai ir jų dalys; mediniai indai ir stalo įrankiai; higienos ir asmens puošybos reikmenys; dvasinio gyvenimo ir laisvalaikio reikmenys; transporto priemonės; nenustatytos paskirties dirbiniai. Kai kurie skyriai turi poskyrius. Šių skyrių tekstinę dalį papildo dirbinių katalogas, suformuotas pagal temų eiliškumą. Kiekvienam dirbiniui buvo suteiktas iš raidžių ir skaičių sudarytas šifras, parodantis, kuriai dirbinių funkicinei grupei jis yra priskirtas ir koks yra jo eilės numeris. Pirmasis romėniškas skaičius rodo, kuriam skyriui priklauso radinys. Paskesnė viena arba dvi raidės nurodo konkrečią radinių funkciją, o arabiškas skaitmuo – eilę vienaarūšių radinių grupėje.

4.1. Buities priemonės, kasdienių darbų, amatų bei verslų įrankiai ir rakandai

4.1.1. Balanos

Tyrinėjant VŽP teritoriją, buvo išsaugota 12 balanų. Balanos – tai plonos medžio lazdelės, kurios degdamos skleidžia šviesą (žr. katalogo nr. IB1–13). Jos sudaro 0,3 proc. visų medinių dirbinių. Balanų surasta žymiai daugiau, tačiau ne visos jos suregistruotos ir konservuotos, minimas tik jų suradimo faktas (Steponavičienė, 1999š, 78).

Viduramžiais Europos valdovų ir turtingesnių miestiečių namuose paprastai buvo pasišviečiama aliejinėmis ir lajinėmis lempelėmis, žvakėmis, moliniais, mediniais ir metaliniais žibintais, bra, sietynais. Panašios apšvietimo priemonės naudotos ir vėlesniais laikais. Valdovų rūmus ir Vilniaus miesto gyventojų namus dažniausiai apšviesdavo į žvakides įstatytos žvakės. Pastarųjų laikikliai gaminti taip pat iš medžio (žr. 15 pav.). Sutemus norint apšviesti namuose ar ūkiniuose pastatuose esantį tamsų kampą, buvo naudojamos balanos.

Tikimybė rasti dirbinių, kurie jų naudojimo metu paprasčiausiai sudegė, yra maža, tačiau VŽP teritorijoje keletas balanų liekanų aptikta. Dirbiniai, priskirti šiai kategorijai, buvo atpažinti pagal vieną arba du apdegusius galus (žr. 16 pav.). Surastieji pagaliukai yra skirtingo ilgio: svyruoja nuo 3 iki 32 cm. Tuo tarpu plotis – nuo 0,7 iki 3 cm.

Atsakyti, ar visi pagaliukai gali būti naudotų balanų liekanos, bus lengviau, kai bus nustatyta jų medžio rūšis. Balanos buvo gaminamos dažniausiai iš pušies medienos, parenkant tiesų ir nešakotą medį, kurį supjaustydavo kaladėmis ir kirviu suskaldydavo pliauskomis. Vėliau jos buvo skeliamos peiliu, taip pagaminant iki 1 m ilgio balanas. Balanų matmenys buvo nevienodi, nes tai priklausė nuo medžio skalumo. Vertintos kuo ilgesnės balanos, nes jos degė ilgiau, reikėjo rečiau jas keisti. Paruoštas balanas rišdavo į ryšulėlius. Iš etnografinių duomenų žinoma, kad paprastai rišdavo 20–30 cm

skersmens *kūlelius*, kuriuose tilpdavo iki 180 vienetų balanų. Per vakarą buvo sudeginama nuo kelių balanų, iki pusės tokio ryšelio. XIX–XX a. pr. balanas tvirtindavo į žibinčius. Dažniausiai žibinčiams padaryti buvo naudojamos kaladės su kertele arba dvi sukryžiuotos lentelės, į kurias buvo įtaisomas balanos laikiklis. Būta ir reguliuojamo aukščio bei kalvių nukaldintų žibinčių. Vienus jų kišdavo į sienų tarpus, kitus kabindavo į lubas. Po degančiomis balanomis statydavo indą su vandeniu (Baltrušaitis, 1994, 289–291). Apie tai, kuriose vilniečių namų ar ūkinių pastatų vietose balanos buvo įstatomos, duomenų nėra. Gali būti, kad Vilniuje naudoti tokie pat žibinčiai kaip ir Didžiajame Naugarde ar Pskove. Ten rasta ne tik pušinių balanų, bet ir geležinių jų laikiklių (Лобанов, 1992, 118–121; Поветкин, 2008, 85–103) (žr. 17, 18 pav.).

Etnografinių tyrinėjimų metu užfiksuota, kad XIX a. vid. atsiradusius medinius žibinčius su metaliniais balanų laikikliais daug kas vadindavo *diedais* arba *diedukais* (žr. 19 pav.). Manoma, kad šis terminas vartotas dėl to, jog ilgą laiką laikyti balanas ir jas keisti buvo karštinčiaus – diedo (dieduko) pareiga. Taip senukų darbą pakeitęs įrenginys perėmė ne tik jų funkciją, bet ir pavadinimą (Baltrušaitis, 1997, 280; KEŽ, 2006, 30–31).

Didžioji dalis VŽP aptiktų balanų yra datuojamos XIII–XV a., išskyrus vieną, kuri buvo rasta XVIII–XIX a. riba datuojamame kultūriniam sluoksnyje. Tai tik patvirtina spėjimą, kad balanos naudotos ilgą laiką tiek kaimuose, tiek miestuose tokiomis pat aplinkybėmis ir tam pačiam tikslui.

Tokiomis pat balanomis patalpas apšviesdavo ir viduramžių Kernavės gyventojai. Vienoje viršutinio miesto sodyboje rastas visas apdegusių balanų ryšulėlis (Vaičiūnienė, 1999š, 6). Balanos Lietuvos teritorijoje naudotos iki pat elektros atsiradimo bei dar kurį laiką po to. Pagal etnografinius duomenis, jas kaimo žmonės naudojo iki pat XX a. vidurio, mat žibalinėms lempoms reikalingas žibalas tada kainavo gana brangiai (Baltrušaitis, 1994, 289). Apie balanų naudojimą viduramžiais ir senesniais laikais duomenų nėra daug. Iš prieinamų publikacijų žinoma, kad balanos naudotos ne tik Lietuvos

Didžiosios Kunigaikštystės teritorijoje, bet ir kaimyninėse šalyse (Лобанов, 1992, 118–121; Поветкин, 2008, 85–103).

Gali būti, kad archeologinių tyrimų metu ne visi aplūžę ir apdege pagaliukai buvo surinkti. Todėl sunku nustatyti aiškų santykį tarp balanų ir alternatyvaus apšvietimo. Nors archeologinių radinių fonduose saugoma tik 12 vienetų balanų (o užfiksuota mažiausiai 13 vnt.), galima teigti, kad šis skaičius neatspindi buvusios realios situacijos. Tai, kad balanos surastos ne mūrinės pilies zonoje, o šalia jos stovėjusių medinių pastatų teritorijose, rodo, kad jas naudojo pilį aptarnavę žmonės ir paprasti miestiečiai. Kaip rodo archeologiniai duomenys, tuo pačiu laikotarpiu valdovo dvare buvo naudojamos žvakės. Dėl palyginamosios medžiagos stokos sunku atsakyti, ar miestiečiai (šiuo atveju vilniečiai) balanais viduramžiais ir vėlesniais laikais naudojo tais pačiais kiekiais, ar vis dėlto turtingesni žmonės jau išgalėdavo nusipirkti alternatyvių šviesos skleidimo priemonių.

4.1.2. Maisto gaminimo įrankiai

VŽP nedidelė dalis medinių dirbinių buvo naudojami tik maistui gaminti (žr. katalogo nr. IMG1–23). Šiai dirbinių grupei priskirti menturiai (2 vnt.), grūstuvės (4 vnt.), kočėlas (1 vnt.), sviesto mušiklio dalys (4 vnt.), ližės (12 vnt.) (žr. 20 pav.). Šie dirbiniai sudaro 0,7 proc. visų medinių dirbinių.

Vienas iš archajiškiausių bei primityviausių maistui ruošti naudotų įrankių yra menturis (žr. 21 pav.). Menturiais yra vadinami pagaliai šakotais galais. Šie įrankiai buvo naudojami košėms grūsti ir maišyti, net sviestui mušti (KEŽ, 2006, 72). VŽP teritorijoje aptikti du tokie dirbiniai (žr. katalogo nr. IMG1, 21). Geriau išlikęs šio tipo dirbinys pagamintas iš pailgos, apskrito skerspjuvio šakos, kurios viename gale yra keturios šakelės (žr. 22 pav.). Jo ilgis – 10,5 cm, skersmuo – 1,2 cm. Šis menturis buvo aptiktas XIV a. datuojamame kultūriniame sluoksnyje, šalia medinio pastato. Tokie įrankiai gana gerai žinomi iš etnografinių duomenų. Dar kartais jie vadinti *reketukais* (Milius, 1970b, 111). Menturiai gaminti iš spygliuočio medžio viršūnės, turinčios kelias šakeles (dažniausiai penkias). Pastebėta, kad žemaičiai menturius gamindavo ilgiau: džiovindami pririšdavo šakutes prie koto, kad jos būtų prigludusios. Tuo tarpu panemunių dzūkai juos pasidarydavo greičiau: tik nupjaustydavo šakeles ir iškart naudodavo (Milius, 1970b, 111). Šių įrankių randama ir kituose Europos viduramžių senamiesčiuose (Khoroshev, 2007, 275; Колчин, 1968, 172).

Panašios paskirties maisto gaminimo įrankiai yra grūstuvės. Jos naudotos gaminant valgį ir pašarą gyvuliams. Grūstuvė buvo gaminama iš vientiso medžio gabalo. Viename gale būdavo suformuojama rankenėlė, o kitoje dalyje – išplatinimas, šiek tiek panašus į buožę (žr. 23 pav.). VŽP buvo aptiktos keturios grūstuvės (žr. katalogo nr. IMG2, 5, 16, 22). Pirmoji jų greičiausiai buvo skirta smulkesniems darbams. Tai nedidelė grūstuvė su prastai išlikusia rankenėle ir dailiai nusklembtu grūdamuoju galu. Bendras dirbinio ilgis – 13 cm (žr. katalogo nr. IMG2). Stambiausioji iš trijų grūstuvių turi netaisyklingo cilindro formos buoželę ir nedidelę rankenėlę. Šio įrankio

bendras ilgis – 24,3 cm (buoželės ilgis – 15 cm, kotelio – 9,3 cm). Rankenėlės skersmuo – 4 cm (žr. katalogo nr. IMG5). Panaši, tik taisyklingesnių formų grūstuvė buvo rasta tyrinėjant Gedimino pilies kalno pašlaitę, prieš įrengiant keltuvą į kalno viršūnę. Šis įrankis – 9,5 cm ilgio, grūdamosios dalies skersmuo – 4 cm, rankenos skersmuo – 1,8 cm (žr. katalogo nr. IMG16). Paskutiniai grūstuvėlė (žr. katalogo nr. IMG22) panaši į grūdams grūsti skirtus įrankius, kuriuos naudodavo XIX–XX a. pietose. Tai išlęsto, nupjauto kūgio formos dirbinys, jo ilgis – 18,1 cm, nupjauto kūgio dydis – 11,8 cm. Skerspjūvio ties pagrindu plotis – 1,9 cm, ties nupjauta viršūne – 1,3 cm. Rankenėlės skersmuo – 1 cm.

Pagal etnografinius duomenis, grūstuvės dažniausiai naudotos grūdams malti pietose (KEŽ, 2006, 42). Stambesnėmis taip pat grūstos bulvės, kopūstai, sėmenys ir kt. (LEB, 1964, 404). Deja, pietų VŽP teritorijoje nebuvo aptikta. Jos yra gerai žinomos iš etnografinės medžiagos (Milius, 1968, 125, 126; Dundulienė, 1982, 172; Kulikauskienė, 1989, 126, 127). Gali būti, kad vietoje pietų viduramžiais buvo naudojami kitokie indai (pvz., pagaminti iš šulų).

Dalį maisto gaminimo priemonių sudaro sviesto mušimui skirtų indų fragmentai (žr. 24 pav.). Aptikti keturi tokių dirbinių vienetai. VŽP teritorijoje gerai išlikusių sviesto mušimui skirtų indų nerasta, bet jų liekanų gali būti tarp daugybės iš šulų pagamintų indų dalių. Kaip jie atrodė viduramžiais, atskleidžia ikonografiniai duomenys (žr. 25 pav.). Sviesto gamybai naudotas indas etnografijos literatūroje vadinamas *muštoke*, *muštuvu*, *sviestamuše*. Į tokius indus supilta grietinėlė buvo plakama tol, kol pavirsdavo į sviestą. Archeologiniai ir etnografiniai duomenys rodo, kad šiam tikslui buvo naudojami stumiamieji arba sukamieji muštuvai (Dundulienė, 1982, 166–167; Morris, 2000, 2276). Daugiausia buvo paplitę stumiamojo (plakamojo) tipo sviestamušiai. Grietinėlė plakta naudojant muštuvį, kurio centre buvo įtaisytas ilgas kotas, stumdomas aukštyn ir žemyn. Tai gana aukštas, siauras indas su dangteliu. Dangtelyje buvo skylė, į kurią įtaisomas plaktuvas. XIX–XX a. plaktuvai buvo kryžmos pavidalo; jų gale buvo pritvirtinami du sukryžiuoti

stačiakampio formos pagaliukai (Dundulienė, 1982, 167). Kaip rodo archeologinė medžiaga, viduramžiais sviestas buvo mušamas skirtingų pavidalų muštuvais: apskritais su skylutėmis, su dantytais krašteliais, vienmenčiais.

Anksčiausias ko gero sviesto gaminimo priemonėms priskirtinas dirbinys (žr. katalogo nr. IMG4) yra datuojamas XIV a. Archeologinių tyrimų, kurių metu jis buvo surastas, vadovas A. Tautavičius 13 cm skersmens apskritimo formos dirbinį su dantytu pakraščiu priskyrė sviesto mušimo priemonėms dėl to, jog šis centre turėjo kvadratinę skylę rankenos įtaisymui bei dantytus kraštelių, pro kuriuos mušamos grietinėlės pasukos galėdavo pakilti aukščiau ir leisti suplakti sviestą (Tautavičius, 1961š, 131). Archeologiniai duomenys iš kitų Europos vietovių (Elizenhofe (Vokietija), Kopergeite, Vinčesteryje (Anglija), Kristčerčo Pleise (Airija), Lunde (Švedija) rodo, kad apskrito skersmens muštuvai buvo naudojami nuo I tūkstantmečio vidurio iki etnografinių laikų (Keene, 1990, fig. 239, 2536; Morris, 2000, 2276–2278). Jie pasižymėjo tuo, kad skridiniuose be centrinės skylės koto įstatymui, buvo pragręžta ir daugiau skylių (jų skaičiai ir diametrai įvairūs). Skylių buvimas padidina tokių plaktuvų efektyvumą mušant sviestą: pradžioje grietinėlė, o vėliau pasukos ne tik sukasi aplink skridinio išorę, kuomet muštuvio viduje jis juda aukštyn ir žemyn, bet taip pat veržiasi ir pro išgręžtas skylės. Tokie muštuvai buvo gaminami iš ąžuolo. Sprendžiant pagal archeologines ir etnografines analogijas, šių skridinių skersmenys svyravo nuo 12 iki 17 cm, tačiau pastebėta, kad indo skersmuo nebūtinai turėjo sutapti su muštuvio skersmeniu (dėl to, kad sviestamušės dažniausiai buvo į viršų siaurėjančios). Lengviausiai jų skersmenis galima nustatyti pagal dangčius, nes jie buvo tokio paties skersmens arba šiek tiek siauresni (Morris, 2000, 2276–2278).

Kito tipo plaktuvai yra vienmenčiai. Jie beveik stačiakampio formos, su tiesia cilindrine šerdimi. Pastaroji yra pragręžta, norint pritvirtinti ją prie koto. Tokio tipo plaktuvų pavyzdžių (taip pat surastų atskirai be koto) surasta Glaučesteryje, Selbyje (Anglija), Orhuse (Danija) (Morris, 2000, 2276;

Andersen, Crabb, Madsen, 1971, 261). Šio tipo plaktuvai žinomi nuo IX a. Jie taip pat gaminti iš ąžuolo (Morris, 2000, 2276). VŽP surasti du dirbiniai, panašūs į propelerio sparnus, kurie savo forma identiškai pastarojo tipo plaktuvams. Visgi dėl savo dydžio jie nebuvo priskirti šiai dirbinių kategorijai, kadangi yra gerokai didesnių matmenų ir priklauso kitokiems įrankiams ar įrenginiams. Jų ilgiai – 33 ir 22,7 cm (Ožalas, 2003ša, 68; 80, 85; Ožalas, 2003šb, 212, rad. nr. 20, 21). Pastarieji radiniai turėjo kotus, nes jų centre išliko jiems įstatyti išgręžtos skylės.

VŽP aptikti trys apskriti indų dangčiai su centre išgręžta skylė (žr. katalogo nr. IMG13, 19, 20). Jie taip pat galėjo priklausyti sviesto mušimo indams. Dangčiai yra gana ploni (0,5 ir 1,7 cm storio) ir mažesnio, nei įprasta šuleliniams indams, skersmens (14,1 ir 17,9 cm). Jų diametras ir centrinių skylių skersmenys atitinka archeologinėje bei etnografinėje medžiagoje fiksuojamų sviestamušių dangčių analogijas. Matyt, sviestamušių dangčiai buvo tvirtinami skirtingai. Vieni jų buvo įspraudžiami tarp šulų į jiems pritaikytą vietą, kiti tvirtindavosi ant skirtinguose šonuose iškilų šulų per skridinio krašte suformuotas stačiakampes skylės. Dar kiti skridiniuose turėdavo „auseles“, kurias įspraudavo į joms skirtas angas. Tokių sviestamušių yra aptikta jau minėtuose archeologiniuose objektuose: Elizenhofe, Kopergeite, Trimo pilyje (Airija) (Sweetman, 1978, 184; Morris, 2000, 2276). Žinomas ir vienas tekinimo staklėmis pagamintas uosinis 19,5 cm skersmens sviestamušės dangtis, kurio vidus yra išgaubtas. Pastarasis archeologinių tyrimų metu aptiktas Sautamptonė (Anglija) (Platt, Coleman-Smith, 1975, fig. 227, 1619).

Į maisto gaminimo įrankių kolekciją yra įtrauktas radinys, primenantis kočėlą (žr. katalogo nr. IMG9) (žr. 26 pav.). Tai yra apskrito skerspjuvio, 50 cm ilgio dirbinys su vidurine išplatinta dalimi ir dviem rankenėlėmis iš šonų (Steponavičienė, 1998š, 4, 6, 205, rad. nr. 3113). Archeologinėje medžiagoje šis dirbinys kol kas analogų neturi, tačiau yra gerai pažįstamas etnografams. Kočėlai buvo naudojami ne tik maisto gamyboje, bet ir lyginant drabužius. Tokie kočėlai paprastai neturėdavo rankenėlių, tad pirmyn ir atgal juos

stumdydavo rinte (plokščia lentelė su rankenėle, kuri plokštumoje turėjo rantelius) (KEŽ, 2006, 56).

VŽP aptikta ir 12 ližių (žr. katalogo nr. IMG3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 23). Tai – iš vientiso medžio padaryti įrankiai, kuriais duona (dažniausiai) būdavo pašauinama ir ištraukiama iš krosnies. Ši maisto gamtinimo priemonė nėra labai sena, nes duona, kokią mes žinome šiandien, vadovaujantis istoriniais šaltiniais, Europoje pradėta kepti tik IX–XI a. Aptariamųjų dirbinių prireikė atsiradus duonkepėms krosnims. Visgi sunku atsakyti, kada jos tiksliai atsirado. Esama nuomonių, kad duoną kepėdavo ne troboje, o šalia namų įrengtose krosnyse (Morris, 2000, 2279).

Iš kitų panašios formos dirbinių (kastuvų, irklų, menčių) ližės išsiskiria plačia, ovalia, apskrita arba „U“ raidės formos mentimi su gana tvirtu kotu (žr. 27 pav.). Tačiau aptiktus aplūžusius irklus, mentes, ližes ar kastuvus tiksliai identifikuoti jų paskirtį yra sudėtinga. Atsižvelgiant į geriau išlikusių ližių matmenis, galima spėti, kad jos buvusios gana įvairios. Mentys turėjo beveik stačiakampę (šiek tiek užapvalintais galais) ir ovalią „U“ raidės formą. Jų dydžiai labai nesiskyrė: 23 x 21 cm, 30 x 21,5 cm, 30 x 17 cm, 30 x 29,5 cm, 32 x 15 cm, 36,5 x 14,5 cm. Kotų ilgis svyravo nuo 1 iki 1,5 m ilgio.

Gali būti, kad ližių VŽP teritorijoje surasta ir daugiau, tačiau dėl jų fragmentiškumo ar prastos būklės jos klaidingai priskirtos prie irklų, kastuvų ar menčių kategorijų. Be to, kai kurie į ližes panašūs dirbiniai galėjo atlikti mentelių, maišytuvų ar padėklų funkcijas (Steponavičienė, 2007, 200). Tokių pat ližių surasta tyrinėjant Didįjį Naugardą. X–XV a. datuojamų dirbinių matmenys panašūs – jų galvos (menties) dydis yra apie 27 x 35 cm (Колчин, 1968, 17, 98). Panašių dirbinių aptikta ir kituose viduramžių archeologijos paminkluose (Morris, 2000, 2279, 2280).

Apie krosnis ir ližes šiek tiek informacijos suteikia ir viduramžių Europos ikonografija. Joje vaizduojamos analogiškos ar bent jau labai panašios ližės į tas, kokios naudotos VŽP. Be to, viduramžių ikonografijoje vaizduojamos ir ratus turėjusios mobiliosios krosnys (žr. 28 pav.).

Identiškos ližės XIX–XX a. dažnai naudotos Lietuvos kaimuose ir tikriausiai miestuose, kur tik buvo įrengta duonkepė krosnis. Ilgą laiką duona kepta tik šeimos poreikiams. Kaip rodo ikonografinė medžiaga, viduramžiais ji kepta ir masiniam vartojimui. Iš etnografinių duomenų žinoma, kad ližės naudotos kaip plokštuma formuojant duonos kepaliuką bei pašauant jį į krosnį. Jų bendras ilgis siekdavo kartais net iki 2,5 m (Milius, 1968, 127; Milius, 1970b, 105; Dundulienė, 1982, 177; Kulikauskienė, 1989, 129; KEŽ, 2006, 68; Dundulienė, 2007, 134).

Maisto gaminimo įrankiai paprastosios drožybės būdu buvo gaminami iš vietinių medžių. Pagrindinė jų paskirtis – funkcinė. Šie įrankiai neišsiskyrė iš kitų buities bei darbo rykų, nepasižymėjo estetiniais bruožais ar įmantria puošyba.

Visi maisto gaminimo įrankiai buvo aptikti šalia medinių pastatų. Gali būti, kad pastarieji buvo gyvenamosios arba ūkinės paskirties, kur maistas ir gamintas.

Dauguma aptiktų šios grupės radinių yra datuojami XIV a. pab.–XV a. pr. Rastos ližės galėjo priklausyti ne tik pavienėms šeimoms, bet ir kepėjams. Keli radiniai yra datuojami XVI a. ir gali būti priskiriami Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovo dvarą aptarnavusiam personalui.

Minėti maistui ruošti naudoti įrankiai ar jų dalys buvo gerai žinomi visoje Europoje. Daugiausiai šių dirbinių aptikta išsamiai tirtose archeologinėse vietovėse, pasižyminčiose organikai palankiu dirvožemiu.

Maistui gaminti skirtų dirbinių skaičius bei jų įvairovė rodo, kad VŽP XIV–XVI a. buvo įprasta maistą gamintis patiems, o ne atsivežti ar pirkti iš žemdirbyste ar gyvulininkyste užsiimančių žmonių, gyvenusių kiek atokiau. Maisto gaminimui ir jo laikymui buvo naudojami įvairių dydžių, skirtingomis technologijomis pagaminti indai, kurie, kaip kad nepaminėtos mentelės, šaukštai ar samčiai, bus aptarti kituose skyriuose.

4.1.3. Universalūs įrankiai, įrankių kotai ir rankenos

Šiai medinių dirbinių grupei priskiriamos šluotos (31 vnt.), grėbliai (2 vnt.), šakės (1 vnt.), kastuvai (8 vnt.), mentelės (31 vnt.), tvoklės (33 vnt.), neštuvai (2 vnt.) bei įvairių įrankių kotai ir rankenos (188 vnt.). Šie dirbiniai sudaro 10,4 proc. visų medinių dirbinių.

VŽP buvo aptikta medinių dirbinių, tiesiogiai sietinų su ūkio ir tvarkybos priemonėmis, kuriomis buvo dirbami tam tikri darbai ir tvarkomasi. Iš visų tvarkybos grupei priskiriamų radinių daugiausiai aptikta šluotų. Į muziejų fondus pateko net 31 toks dirbinys (žr. katalogo nr. IŠ1–31). Visos jos su naudojimo žymėmis: šluotražiai nuo šlavimo aplūžę, kai kurios jų nebeturi viso žabų ryšulio. Surinkta kolekcija rodo, kad geriausiai išlikusių šluotų ilgis yra apie 40–50 cm, mažiausi fragmentai tesiekia 21–24 cm. Šluotos rištos iš 0,2–0,9 cm storio žabų skirtingais būdais: vienos – iš pluošto šluotražių, surištų virvele, kitos – perpinant kelis jų pundelius (dažniausiai porą) viršutinėje dalyje. Perkryžiuotos ir surištos šluotos buvo tvirtesnės, o šluotražiai skleisdavosi žymiai plačiau ir tolygiau.

Daugiausiai šluotų aptikta 2014–2015 m. tyrinėjant valdovų rūmų U ir T rūsius (žr. 29 pav.). Šių tyrimų metu buvo aptiktas 5 x 2,7 m dydžio pastatas, datuotas XIII a. pab. Jis turėjo du kambarius, kurių vienas buvo užterštas, o kitas – su švariomis grindimis. Pastate ir jo aplinkoje aptikta 15 šluotų liekanų. Pastarosios buvo iširtos ir nustatyta, jog jos yra pagamintos iš beržo šakų, kurios pjautos vasaros viduryje arba antroje jos pusėje (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–15–13, 14, 27). Kai kurios turėjo išlikusius lapus. Iširtos ir virvelės, kuriomis surištos 5 iš aptiktų šluotų. Tyrimai parodė, kad jos padarytos iš kanapės ir lino.

Įdomu tai, kad anuomet šluotos turėjo ne tik praktinę, bet ir mitologinę reikšmę. Jonas Lasickis XVI a. pab. parašytoje knygoje tarp 76 dievų mini ir Šluotražio („szlotrazis“) dievybę (Lasickis, 1969, 13). Dauguma mokslininkų linkę šį faktą laikyti klaidingu: šluotražis buvo ne dievybė, o priemonė, kuriai suteikta magiška galia ir su ja sieti tam tikri prietarai (Paulauskytė, 2004, 6).

Anuomet šluota buvo gana dažna, įprasta ir svarbi tvarkos palaikymo priemonė. Kad šluotos naudotos ne tik vienai paskirčiai, rodo ir viduramžių ikonografijos šaltiniai. Juose vaizduojami žmonės, šluojantys šiukšles ir nešvarumus (žr. 30 pav.), bei naudojantys šluotas kaip „edukacinę“ (žr. 31 pav.) ar mitologinę transporto priemonę (žr. 32 pav.).

Reikia pabrėžti, kad VŽP teritorijoje surastų šluotų priskyrimas vien tvarkybos priemonėms yra neteisingas. Tokiu pat būdu rištos ir vantos. Šių dirbinių sanaupa vienoje vietoje yra lengvai paaiškinama. Siekiant išlaikyti karštį, pirtyse buvo prausiamasi ne po vieną, todėl ir vantų reikėjo daugiau. Etnografiniai duomenys rodo, kad vantos rištos taip pat kaip ir šluotos, dažnai žabų kuokštus persukant.

Gali būti, kad dalis surastų šluotų yra naminių gyvulių pašaro ruošiniai. Bent dalį jų, surastų minėtame XIII a. pab. dviejų kambarėlių pastate, galima priskirti būtent šiai kategorijai. Šią teoriją pagrindžia atlikti paleobotaniniai dirvožemio tyrimai. Jų metu vienoje iš patalpų buvusioje dėžėje aptikta ožkų ar avių išmatų, anglies, pervirškintų augalų (Blaževičius, 2015š). XIX–XX a. istoriniai šaltiniai rodo, kad šakų puokštės, panašios į šluotas, kauptos gyvūnų maitinimui žiemą. Žinant, kad avys ir ožkos buvo laikomos toje pačioje pastato patalpoje, ši hipotezė yra įtikinanti. Gyvulių pašarui skirti šakų glėbeliai buvo rišami tokiu pat būdu kaip šluotos ar vantos.

Kiti radiniai, kuriuos galima priskirti tvarkybos įrankių grupei, yra grėbliai. Tyrinėjant VŽP, aptikti du XIII–XIV a. ir XIV–XV a. sandūra datuojami šios grupės radiniai (žr. katalogo nr. IG1, 2). Daugiausiai duomenų suteikė beveik sveika grėblio galva (žr. 33 pav.). Ji – 59,8 cm ilgio, 2,6 x 2,2 cm storio. Dirbinys – stačiakampio formos skersinio pjūvio, su aštuoniais (iš devynių) išlikusiais kūgio formos dantimis. Sveikiausio dantų fragmento ilgis – 5,3 cm, skersmuo (storiausioje vietoje) – 1,9 x 1,6 cm. Išlikusios dvi stačiakampio formos (3,2 x 0,7 x 1,6 cm) skylės kotui tvirtinti. Grėblio dantys pagaminti iš uosio, galva – iš gluosnio (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–06–6:1, 2). Grėbliakotis neišliko, bet pagal galvos duomenis yra aišku, kad jis buvo pagamintas iš perskeltos medinės karties, viename gale padarant žiotis ir

įkišant jį į galvoje iškaltas skylutes. Kad žiotys toliau neplyštų, kotas jų pabaigos vietoje būdavo tvirtai apjuosiamas vytelėmis ar skardos lankeliu (Milius, 1979, 132, 133).

Pagal etnografinius duomenis, grėbliai skirstomi į paprastuosius ir didžiuosius rankinius (kai kur dar vadinti plačiaisiais). Paprastieji (tokie, kaip kad aptiktas valdovų rūmų prieigose) buvo naudojami šienui ar nupjautai žolei grėbti ir vartyti, šiaudams rinkti, dirvožemiui purenti bei lyginti, lauke kurmiarausiams nuardyti, lapams ar šiukšlėms tvarkyti. Platieji grėbliai naudoti rugienoms grėbstyti. Jie atsirado tik XIX a. (Milius, 1979, 129–134).

Nors Lietuvos archeologinėje medžiagoje informacijos apie grėblius, galima sakyti, nėra, apie juos gerai žinota viduramžių Europoje. Pastarieji dažnai naudoti ne tik kaimo vietovėse, bet ir miestų prieigose ar net jų teritorijose, kur reikėdavo tvarkyti šiukšles ar prižiūrinti sodus bei parkus (žr. 34 pav.).

Išskirtinai daug informacijos apie viduramžių grėblius surinko Didįjį Naugardą tyrinėjantys mokslininkai (žr. 35 pav.). Čia šie dirbiniai skaičiuojami dešimtimis. Išanalizavus aptiktus grėblius paaiškėjo, kad savo konstrukcija jie visiškai nesiskiria nuo šiuolaikinių. Tuo tarpu lyginant juos tarpusavyje, pastebėti koto įstatymo, grėblio galvos bei dantų dydžių skirtumai. Vienų grėblių kotas buvo įstatomi lygiai taip pat, kaip ir VŽP aptikto grėblio: į dvi grėblio galvoje padarytas angas įkišant perskeltą kartį. Kitų grėblių kotas būdavę vientisi (be įskėlimo) ir grėblio galvoje užteko vienos didesnės skylės. Skyrėsi ir grėblių galvų dydžiai. Jie tiesiogiai priklausė nuo dantų skaičiaus bei jų matmenų. Dažniausiai naudoti grėbliai, turintys 7, 6 ar 5 dantis, bet būta ir tokių, kurie turėjo jų 3 ar 4.

Dar vienas tvarkybos grupei priskirtas įrankis – šakės (žr. katalogo nr. IŠ1). Vienintelis toks dirbinys buvo aptiktas valdovų rūmų vidiniame kieme, XVIII a. datuojamo šulinio dugne (Striška, 2005š). Tai yra iš vieno medžio gabalo pagamintos dvinagės šakės (žr. 36 pav.), kurių ilgis – 1,49 m, iš jų 49 cm užima įrankio galva. Jos plotis – 19 cm, storis – 4 x 2 cm. Paprastai šakes naudodavo tvarkant aplinką arba ūkinius pastatus.

Iš etnografinės medžiagos žinoma, kad dvinagėmis medinėmis šakėmis kratydavo išskultus šiaudus, džiovinamą šieną, taip pat valydavo ūkinius pastatus: mėždavo gyvulių mėšlą, surinkdavo šiaudus. Jas gamindavo iš natūralaus dvišakio medelio arba droždavo iš lentos. Būta ne tik dvinagių, bet sudėtingesnės konstrukcijos penkianagių šakių, skirtų šiaudų ar šieno sėmimui bei kratymui. Kai kurių šakių nagai būdavo kaustomi geležiniais apkaustais (Milius, 1979, 150–151).

Nors Vilniuje šakės buvo aptiktos XVIII a. kultūriniame sluoksnyje, identiški įrankiai Europoje naudoti jau IX a., bent jau tą rodo radinys iš Osebergo (Norvegija) laivo. Vėlyvesnių dvinagių šakių surasta Bartrauve, Kopergeite (Anglija). Vienos jų naudotos žemei kasti, kitos – mėšlui mėžti (Morris, 2000, 2317). Kad dvinagės šakės buvo gana dažnas įrankis viduramžių ir vėlesnių laikų buityje, rodo ikonografiniai šaltiniai (žr. 37 pav.).

Daugelį darbų nudirbdavo kastuvais. Nors pagrindinė kastuvo paskirtis buvo kasti, purenti žemę, jais taip pat tvarkyta aplinka. Be jų neapsieita statant namus, tiesiant gatves, konstruojant drenažo, vandentiekio, nuotekų, gynybos sistemas, valant išvietes, kasant duobes ir griovius bei atliekant daugelį kitų darbų. Anuomet kastuvai gaminti kombinuojant medį ir metalą: iš medienos gamintas visas kastuvo korpusas (mentė su kotu), iš metalo – ašmenys. Panašioms reikmėms naudoti ir semtuvai.

VŽP teritorijoje buvo aptikti 8 kasimo ir sėmimo darbams naudoti įrankiai (žr. katalogo nr. IK1–8). Paaiškėjo šių įrankių formos bei medžiagos santykis su atliekama jų funkcija (žr. 38 pav.). Tyrimų metu surasti 7 kastuvai, skirti statmenam kasimui, ir vienas semtuvas – nuožulniam kasimui ar sėmimui.

Kastuvus nuo panašios formos dirbinių (ližių, irklų, menčių) reikėtų skirti pagal specialiai darbui pritaikytą bei statmenai kotui suformuotą mentį. Išlikę sveiki kastuvų korpusai rodo, kad menties viršus buvo formuojamas keliais būdais: vienu statmenu išpjovimu, dviem statmenais iškirtimais, dviem nežymiai nuožulniais arba vienu statmenu, o kitu nuožulniu išėmimu. Jų menčių dydis yra žymiai siauresnis nei ližių; plotis svyruoja nuo 18 iki

31,9 cm. Geriausiai išlikę kastuvai rodo, jog visas kastuvo ilgis siekė apie 1 m, iš jų apie 53–78 cm sudarė kotas.

Greičiausia visi jie buvo apkaustyti metalu. Gotikinių valdovų rūmų rytų korpuse, prie rytinės pamatų sienos 1990 m. aptikti trys geležimi kaustyti kastuvai. Dviejų kastuvų apkaustai rasti su medžio liekanomis (žr. katalogo nr. IK2, 3) (žr. 39 pav.). Vieno iš jų išlikusi medinė dalis – apie 26 cm ilgio ir 18 cm pločio. Kito kastuvo medinis korpusas buvęs 11 x 15 cm dydžio, o kartu su apkalu – apie 27 cm pločio ir 21 cm aukščio. Mažiau išlikusio kastuvo ašmenų apkalas – apvalus, pūstais šonais. Išlikusioje kastuvo dalyje galima pastebėti, kaip metalas buvo pritvirtintas prie medinės dalies. Apkausto krašte, kuris jungėsi su medine mentimi, buvo padarytos skylės, per kurias įkaltos vinys. Sveikesniojo kastuvo ašmenys pagaminti iš stačiakampio formos išlenkto metalo juostos. Be to, aptiktas kastuvas, kurio visa mentis pagaminta iš geležies, o kotas buvęs medinis (Urbanavičius, Kuncevičius, Tautavičius, 1991š, 21, rad. nr. 5 (66)). Šis kastuvų variantas yra analogiškas šiuolaikiniams kastuvams. Radinys į katalogą nėra įtrauktas, kadangi jame medžio liekanų neaptikta. Minėtieji kastuvai rasti valdovų rūmų B rūšio pamatų duobėje. Archeologinių tyrimų autoriai mano, kad šie kastuvai galėjo būti palikti kasant pamatus valdovų rūmų rytiniam korpusui, kuris, remiantis dendrochronologiniais ir numizmatiniais duomenimis, yra datuojamas XVI a. antruoju dešimtmečiu (Urbanavičius, Kuncevičius, Tautavičius, 1991š, 21; Rackevičius, 2010, 51).

VŽP surastieji kastuvai, nors išlikę ir fragmentiškai, gali suteikti nemažai informacijos apie savo gamybą. Patys korpusai buvo gaminami iš vientisos lentos, o ašmenys – atskirai. Gali būti, kad visi aptiktieji kastuvai buvo apkaustyti metalu be pagalbinių vinių ar kaištukų. Kaip rodo Anglijoje atlikti analogiškų kastuvų tyrimai, metalinė dalis tvirtinta ją pakaitinus ir tiesiog uždėjus ant jau paruošto medinio korpuso. Vėsdamas metalas traukdavosi ir taip sukibdavo su medžiu (Morris, 2000, 2315). Lietuvoje aptiktų kastuvų pavyzdžiai rodo, kad apkaustų tvirtinimo sistema buvusi dvejopa: kaitinant metalą bei dar papildomai jį pritvirtinant vinimis. VŽP

aptikti metaliniai apkaustai yra apskriti. Sprendžiant pagal aptiktus kastuvus, jie nebūtinai turėjo sutapti su medine menties plokštuma: kai kurie būdavo daug platesni. Didžiojoje Britanijoje surastų kastuvų analizė parodė buvus tris geležinių apkaustų formas: apskriti, trikampiai ir stačiakampiai. Šios formos, kitaip nei Lietuvos teritorijoje aptikti kastuvai ar jų ašmenys, vyravo tam tikru laikotarpiu: apskriti apkaustai buvo populiarūs iki XII a., trikampio ir stačiakampio formos – XIII–XVI a. (Morris, 2000, 2315).

Ikonografiniai duomenys rodo, kad viduramžiais kastuvų apkaustai buvo labai skirtingi. Žinoma, reikia nepamiršti, kad dailininkai šiuos įrankius piešdavo stilizuotai ir abstrakčiai, tad jų atvaizdo nereikėtų priimti kaip neginčijamo kastuvų tipologiją atspindinčio šaltinio. Įdomu tai, kad viduramžių mene vaizduojami kastuvai kartais pristatomi ne tik kaip žemės darbų įrankiai, bet ir kaip ginklai.

Kituose archeologiniuose objektuose dažniau aptinkami tik geležiniai kastuvų apkaustai. Dauguma jų turi apskritus ašmenis. Maišiagalos piliakalnyje surasti kastuvo ašmenų apkalai rodo, kad šitaip įrankiai tobulinti jau XIII–XIV a. (Volkaitė-Kulikauskienė, 2001, 230). Panašių dirbinių aptikta ir Kernavėje (Luchtanas, 1990š; Karnatka, 1994š; Vaičiūnienė, 2001š). Geležimi kaustyti kastuvų randama daugelyje viduramžius menančių Europos senamiesčių, pradedant X a. kultūriniais sluoksniais (Воронин, 1954, 56; Гуревич, 1969, 117; Зверуго, 1975; Загорульский, 1982, 61; Колчин, 1968, 17; Археология Беларуси, 2000, 414; Штыхов, 1975, 88; Morris, 2000, 2315). Mediniai kastuvai su geležiniais apkaustais tiek Lietuvoje, tiek ir slavų kraštuose naudoti iki pat XX a. (Moszyński, 1967, 161).

Semiamojo pobūdžio įrankiams priskiriamas tik vienas radinys (žr. katalogo nr. IK8). Šio tipo įrankiai buvo gaminami iš dviejų atskirų dalių – koto ir menties. VŽP teritorijoje aptikta mentis išliko beveik sveika (žr. 40 pav.). Tai – pusapvalės formos dirbinys su netaisyklingo rombo formos atauga gale ir stačiakampe, įstrižai išpjauta skylė centre. Vienoje pusėje išliko baltos spalvos apnašų. Dirbinio dydis – 20,5 x 14,5 cm, storis – nuo 0,8 iki 1 cm.

Rombo formos ataugėlės dydis – 4 x 4 cm. Radinys pagamintas iš uosio (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–07–03).

Tokie įrankiai buvo skirti sėmimui, todėl jų ašmenys nekaustyti metalu. Jų kotas su mente montuoti taip, kad tarp jų susidarytų bukas kampas. Gan dažnai archeologinėse vietovėse randamos tik semtuvų mentys su centrine skylė kotui ir dažniausiai dviem skylutėmis, skirtoms tvirtinimo vinutėms ar kaištukams (žr. 41 pav.). Tuo tarpu VŽP aptikto semtuvo mentis turi tik koto tvirtinimo angą, vadinasi, jis tvirtintas kitaip. Ko gero, jis buvo montuojamas vielomis ar virvelėmis. Tokie koto ir menties tvirtinimo pavyzdžiai yra žinomi Česteryje (Anglija), Dubline ir Balimakaldrake (Ballymacaldrack) (Airija) (Morris, 2000, 2313).

Toks semtuvas yra patogus žemei, skiediniui, grūdams, mėšlui, purvui ir pan. semti. Kasimui šis įrankis yra netinkamas. Manoma, kad surastas semtuvas galėjo būti skirtas kalkėms semti, mat pastebėta į jas panašių apnašų. Vėliau cheminiai tyrimai parodė, kad abiejose semtuvo pusėse ir ant šonų yra baltos ir mėlynos polichromijos likučių. Medžiagos pavyzdžiuose buvo aptikta kreidos, fosfatų, baltyminės kilmės klijų. Fosfatai aptinkami tik kazeininės kilmės rišamosiose medžiagose, tad tikėtina, kad „dažų“ rišamoji medžiaga buvusi kazeinas. Mėlynos spalvos polichromijos pavyzdyje aptikta divalentės geležies jonų, fosfatų ir baltyminės kilmės klijų. Ši mėlynos spalvos medžiaga gali būti mėlynos spalvos pigmentas vivianitas arba geležies korozijos produktas (tyr. D. Panavaitė (LDM restauravimo centras)) (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š., 147, rad. nr. 58). Deja, tyrimai nepadėjo nustatyti šio semtuvo paskirties.

Semtuvų konstrukcija kilo iš šiaurės Europos regiono I tūkstantmetyje po Kr. Pastaroji naudota beveik iki naujųjų laikų. Tokių pačių semtuvų menčių gausiai randama Airijoje, Anglijoje, šiaurės Skandinavijos vietovėse (Morris, 2000, 2313).

Galima paminėti ir kitą semtuvo variantą, aptiktą Kopergeite. Jis buvo pagamintas iš vientisos ažuolo lentos. Mentis turėjo įgilinimą ir įdubusius ašmenis, o tai semtuvą darė ne tik žymiai efektyvesnę perkeliant birias

medžiagas, bet tuo pačiu metu leido sunkų ir didelį įrankį žymiai lengviau valdyti. Žymės ant dirbinio rodo, kad įdubimas buvo išskaptuotas kaltu arba vedega. Dėl savo nuožulnios mentės jis yra identifikuotas kaip semtuvas. Panašūs įrankiai žinomi ir iš kitų Anglijos vietovių (Morris, 2000, 2315, 2316). Vienas tokių kastuvų-semtuvų buvo aptiktas Oseberge (Norvegija), vikingų laikotarpio laivo palaidojime. Tokios formos semtuvai dažniausiai gaminti iš lengvos medienos (pvz., buko) ir naudoti salyklui bei grūdams semti. Iš tvirtesnės medienos pagaminti semtuvai veikiau naudoti lauko darbuose (Morris, 2000, 2316).

Nemažą dalį universalių darbo įrankių sudaro mentės ir mentelės. VŽP rasti 31 vienetai skirtingo dydžio tokių dirbinių (žr. katalogo nr. IME1–31). Jie gaminti iš vientisos lentelės: vieni – dailiai, griežtai simetriškai, kiti – tik atsainiai suformuojant mentį su rankena (žr. 42 pav.).

Menteles naudodavo daug kam. Mažesnes menteles maistui gaminti naudojo namų šeimininkės, didesnėmis maišytas pašaras gyvuliams. Tvirtesnės bei masyvesnės galėjo tarnauti kaip kultuvės. Menteles naudojo ir amatininkai, ypač keramikai. Didesni dirbiniai naudoti statybose, maišant tinką bei skiedinį. Tą rodytų ir aptiktų mentelių chronologija: jų rasta ne tik turtingiausiuose XIV a. pab.–XV a. pr., bet ir vėlesniuose XVI–XVIII a. kultūriniuose horizontuose. Šios mentelės gali būti sietinos ir su skirtingų etapų valdovų rūmų statybos darbais.

Lietuvos archeologinėje medžiagoje mentelės žinomos ne tik iš VŽP. Jų rasta ir Kernavėje (Luchtanas, 1989š, 19; Luchtanas, 1990š, 19). Šių dirbinių gana gausiai randama ir kituose viduramžius menančiuose archeologiniuose paminkluose visoje Europoje (Morris, 2000, 2269–2271; Müller, 1996, taf. 24).

Dar vieną universalių dirbinių pogrupį sudaro tvoklės (žr. katalogo nr. IT1-33). Tvoklėmis yra vadinami įrankiai, skirti tvoti, kalti, skaldyti. VŽP yra aptikta trijų rūšių tvoklių (žr. 43 pav.). Pirmosios panašios į didelius plaktukus. Tokie kūjai paprastai buvo gaminami iš kietmedžių, dažniausiai iš ąžuolo (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–06–178). Šie dirbiniai gaminti iš kamieno ir šakos,

pastarąją panaudojant rankenai. Aptiktieji kūjai yra gana masyvūs, išskyrus galbūt vaikui pagamintą miniatiūrinį plaktuką, kuris priskirtas žaislų kategorijai (žr. katalogo nr. VIŽ11).

Antrosios tvoklės turi apskritą arba stačiakampio ar trapecijos formos korpusą bei apskrito skerspjuvio rankeną, savo forma yra panašios į grūstuves. Jų dydis nevienodas, skiriasi ir smūgiui skirtos dalies plotis. Kai kurių šio tipo įrankių ilgiai siekia beveik 70 cm.

Trečiajam variantui priskirtos kultuvės formos tvoklės. Jos iš pastarųjų smogiamųjų įrankių išsiskiria viena tiesia ir lygia plokštuma. Jų ilgis turėjęs būti panašus (apie 40 cm), tačiau masyvumas ir forma skyrėsi.

Dažniausiai tvoklės naudotos skaldant rąstus, jomis suduodant per pleištus, pjaunamuosius ir kertamuosius geležinius įrankius. Šiek tiek mažesnių matmenų tvoklės naudotos daugeliui kitų darbų: drabužiams skalbti, linams kulti, jų audiniui balinti, tešlai minkyti ir panašiai. Šio tipo dirbiniai yra vieni populiariausių smogiamųjų įrankių Didžiajame Naugarde. Jų aptikta net keli šimtai vienetų (Колчин, 1968, 19).

Prie universalių priemonių kategorijos galima priskirti ir neštuvus (žr. 44 pav.), etnografinėje literatūroje vadinamus *naščiais*. VŽP teritorijoje buvo aptikti du masyvūs lanko formos dirbiniai, kurie galėjo būti skirti dviem kibirams ar krepšiams iš karto nešti (žr. katalogo nr. IN1, 2). Abu lankai yra apie 1,3 m pločio, galuose turi išėmas. Jos suformuotos tam, kad prie jų galima būtų pririšti kablius, ant kurių ir kabinti kibirai. Kaip rodo etnografiniai duomenys, seniausieji kabliai buvę mediniai, pririšami virvelėmis. XX a. vid. imti naudoti geležiniai kabliai (žr. 45 pav.), kartais juos pritaissant prie metalinių grandinių (Milius, 1970b, 109).

Didžiausią universalių medinių įrankių dalį sudaro įvairios rankenos ir kotai. VŽP teritorijoje yra aptikta išlikusių medinių kotų ar rankenų, neturinčių metalinės įrankio dalies. Taip pat aptikti pavyzdžiai su išlikusia kombinuota medžiaga.

Išlikusių iš medžio pagamintų kotų, rankenų bei kriaunų aptikta 188 vienetai (žr. katalogo nr. IKR1–188). Jie galėjo priklausyti įvairiausiems namų

ūkyje ar amatininkų veikloje naudotiems įrankiams (žr. 46, 47 pav.). Kokie jie buvę, geriausiai atskleidžia gana gerai išlikę kombinuoti įrankiai. Visi surasti įrankiai buvo nukalti iš metalo, o kai kurios puošybinės detalės – iš spalvotų metalų lydinių (dažniausiai vario lydinio). Jų rankenos, kriaunos ar kotai gaminti iš medžio. Kaip rodo surinkta medžiaga, medžio kotus, rankenas ar kriaunas turėjo kirviai, grąžtai, peiliai, šakutės, ylos, mūrininko mentelės, arklių šukavimui skirtos šukos. Galima daryti pagrįstą prielaidą, kad daugelis archeologinių tyrimų metu aptiktų metalinių įrankių turėjo medines rankenas ar kotus, nors jos dėl organikai nepalankaus grunto dažniausiai neaptinkamos. Be jau išvardintų dirbinių, medines rankenas ar kotus galėjo turėti ir kiti buityje, karyboje, apdirbant medį, kaulą ar odą, kalvystėje, juvelyrikoje bei kituose amatuose naudoti įrankiai.

Surasti metaliniai dirbiniai rodo, kad įrankiai buvo įtveriamieji, įmoviniai arba kriauninio pobūdžio. Įmovinio tipo kotai naudoti kirviams, plaktukams, grąžtams, įtveriamojo – smulkesniems įrankiams (peiliams, yloms, arklio šukoms). Kriaunas turėjo peiliai ir šakutės. Įtveriamieji įrankiai buvo įtvirtinami į apdrožtą šaką ar cilindro formos medienos dalį, jos paviršių padarant lygų ir glotnų. Tokios rankenos turėjo apvalų arba ovalų skersmenį. Tam, kad rankena neskiltų ar kitaip nesideformuotų, prieš įtvirtinant įrankio geležtę, joje buvo padaromas griovelis. Kriauniniams įrankiams buvo atskirai išpjaunamos dvi identiškios rankenos detalės, vėliau sujungiamos kniedėmis arba vinukais.

Sunku pasakyti, ar pagamintiems įrankiams kotus ir rankenas darė kalvis, ar stalius. Šiek tiek daugiau žinoma apie peiliadirbius. Šis amatas bent jau kurį laiką buvo paremtas dviejų meistrų tandemu. Tai rodo dvi anglų kalbos sąvokos, apibūdinančios peiliadirbius. Žodis *bladesmith* žymi ašmenų arba geležčių kalvį, o *cutler* – meistrą, kuris iš geležtės padaro peilį sumontuodamas prie jų kriaunas. Tačiau gali būti, kad kai kurie kalviai patys pagamindavo ir įrankių kotus, ir rankenas. Ypač jei jų gamybai nereikėjo ypatingų įrankių.

Panašiais būdais metalinių įrankių rankenos ir kotai gaminti ne tik Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje, bet ir visoje Europoje. Kitų šalių archeologinė medžiaga rodo, kad dalis rankenų buvo pagamintos tekimo staklėmis (Morris, 2000, 2283).

VŽP teritorijoje įvairių įrankių kotų ir rankenų gamybai (neįtraukiant peilių kriaunų statistikos) daugiausia buvo naudojama vietinė mediena (žr. 48 pav.): klevas, pušis, ąžuolas. Ištyrus geležinių peilių kriaunas, paaiškėjo, jog jos gamintos ir iš atvežtinės medienos (žr. 49 pav.): kamštinio ąžuolo, buksmedžio. Daugiausiai duomenų apie rankenų ar kriaunų gamybą suteikė aptikti peiliai. VŽP teritorijoje aptikti net 98 peiliai su išlikusiomis kriaunomis ar bent jau medžio fragmentais.

Šis skaičius nėra kiek nestebina, mat peiliai anuomet turėjo universalią reikšmę. Jie naudoti ruošiant maistą, valgant, ūkyje, amatininkų darbuose. Gali būti, kad puošniausias peilių kriaunas gamindavo tiems, kurie juos naudodavo valgiui ar nešiodavosi su savimi kaip kostiumo dalį.

Įdomią informaciją apie peilių rankenų gamybai naudotą medieną paskelbė anglų archeologė C. A. Morris. Pavyzdžiui, peilių rankenų gamybai Jorke naudota daug skirtingų medienos rūšių: europinio ožekšnio, obels, slyvos, gudobelės, kitų obelinių pošeimio medžių, uosio, tuopos, beržo ir buksmedžio. Viduramžių Londone jos gamintos iš buksmedžio, klevo, obelinių pošeimio medžių, alksnio, kukmedžio. Ši mokslininkė iškėlė hipotezę, kad daugelis paprastų peilių rankenų galėjo būti pagamintos namuose pačių geležčių savininkų (Morris, 2000, 2282–2285).

Reikia paminėti, kad gaminant kriaunas be medienos dar naudota kaulo ar rago žaliava. Nustatyti šių medžiagų santykį yra sunku dėl organinės kilmės medžiagų išlikimo specifikos. Archeologinių tyrimų metu aptikti metaliniai dirbiniai būna jau be kotų, rankenų ar kriaunų. Vakarų Europoje šalia vietinių gyvūnų kaulo ir rago naudotas dramblio kaulas. Iš šios prabangios medžiagos pagamintų kriaunų VŽP teritorijoje kol kas nėra aptikta ar identifikuota.

Visi universalūs įrankiai ir darbo priemonės buvo gaminami iš vietinių medžių, daugiausia iš ąžuolo ir pušies. Rečiau naudota beržo, liepos, uosio

mediena. Šie dirbiniai neturėjo puošybos elementų, mat svarbiausia buvo jų funkcija. Tik peilių kriaunos buvusios išskirtinai puošnios, kartais joms pagaminti panaudojant ir nevietinę medieną.

Atvežtinės medienos naudojimas gaminant peilių kriaunas verčia iškelti hipotezę, kad ir patys peiliai atkeliavo prekybiniais keliais, o ne buvo nukaldinti vietinių kalvių.

Dauguma universalių įrankių ar jų dalių buvo aptikti XIII–XV a. kultūriniuose sluoksniuose. Tik medinės šakės, kai kurios mentelės bei gana didelė dalis metalinių įrankių su medinėmis kriaunomis aptikti XVII–XVIII a. ar dar vėlesniu laikotarpiu datuojamuose kultūriniuose sluoksniuose. Aptarti dirbiniai yra gerai žinomi kitų šalių archeologams; jų randama daugelio miestų senamiesčiuose. Dažniausiai jie yra priskiriami buitės darbų įrankių kategorijai.

Deja, šios grupės dirbiniai nėra sulaukę išskirtinio mokslininkų dėmesio, o daugelyje publikacijų tik užsimenama apie jų egzistavimą. Daugiafunkcinės paskirties dirbinių tyrimai leidžia atkurti taip trūkstantą kasdienybės, žmonių buitės istorijos dalį. Paprastai istoriniuose šaltiniuose sunku surasti net šių buitės įrankių paminėjimų, jau nekalbant apie detalesnius tam tikrų įrankių konstrukcinius ir gamybinius niuansus.

4.1.4. Amatininkų įrankiai

Archeologiniai tyrinėjimai VŽP atskleidė, kokie amatininkai gyveno šalia Lietuvos didžiojo kunigaikščio dvaro. Daugelis jų naudojo specifinius įrankius, kurių dalis buvo pagaminti iš medžio (žr. katalogo nr. IK11, IKU1–7, IP1–22, ITR1–18, IV1–9, IKK1–79). Aptikti įrankiai priklausė kubiliams (1 vnt.), batsiuviams (7 vnt.), statybininkams (128 vnt.). Šios kategorijos radiniai sudaro 4,8 proc. visų medinių dirbinių.

Vienas įdomiausių tokių įrankių – indų iš šulų matuoklis (žr. katalogo nr. IK11). Gedimino kalno šiaurinėje papėdėje buvo rasta „Z“ formos lentelė (žr. 50 pav.), kuri galėjo būti naudojama kaip šulų forma statinėms daryti. Jos ilgis – 47 cm, plotis – 14 cm, abiejuose galuose turi išpjovas, o viename krašte – lenktą liniją. Šis indų šulų matuoklis yra datuojamas XIII–XIV a. (Tautavičius, 1961š, 16–17). Be jo gaminant indus iš šulų naudoti daug sudėtingesni įrankiai: kirvis, pjūklas, lankena, gražtas, pjaustymo peilis, indų lankų trauktuvai, skriestuvai bei specialus suoliukas, vadinamas „ožiu“ (žr. 10 pav.). Deja, daugelio indų iš šulų gamybai reikalingų įrankių Lietuvos viduramžių objektuose neaptikta. Panašios formos profiliuotos lentelės ir modeliai šulams gaminti buvo naudojami Žemaitijos kaimuose dar XX a. vid. (žr. 51 pav.) (Milius, 1961, 208). Rekonstruojant viduramžiais naudotą indų iš šulų gamybos technologiją, randame neabejotinų panašumų su XIX–XX a. kubilių amatu (Milius, 1983, 69).

Indų iš šulų gamyba viduramžiais buvo labai svarbi. Šio tipo indų grupė vyrauja ir tarp medinių dirbinių, surastų VŽP teritorijoje. Be to, šulėlinių indų aptikta atliekant beveik visos Europos miestų senamiesčių archeologinius tyrimus. Apie šių indų tipus, potipius, gamybą viduramžiais ir jos tęstinumą vėlesniais laikotarpiais yra paskelbta nemažai archeologų ir etnografų mokslinių veikalų (Comey, 2007, 165–188; Earwood, 2006, 67–90; Колчин, 1968, 24–31; Merkienė, Milius, 1979, 52, 78; Milius, 1983, 62–68; Morris, 2000, 2224–2261; Müller, 1996; Федотов, 1991).

VŽP taip pat aptikta medinių įrankių, kuriuos naudojo batsiuviai. Odinės avalynės gamyba, nežiūrint į tai, iš kokių medžiagų ji buvo gaminama, neįsivaizduojama be pagrindinių įrankių – kurpalių arba šablonų (žr. 52 pav.). Naudoti skirtingi – vientisiniai ir su pleištu – kurpaliai. Pirmieji yra skirti avalynei taisyti, o antrieji – jai siūti. Dažniausiai jie nebuvo profiliuojami kairei ir dešinei kojoms (Древняя Русь, 1985, 270).

VŽP teritorijoje buvo rasti 7 kurpaliai (žr. katalogo nr. IKU1–7). Ankstyviausiai datuojamas medinis kurpalis buvo rastas 1961 m. Gedimino kalno šiaurinėje papėdėje, XIV a. datuojamame kultūriniam sluoksnyje. Jo ilgis – 28,5 cm, plotis pirštų gale – 9 cm, ties kulnu – 7,5 cm. Pastebėta, kad išilgai per padą yra išpjautas 0,6 cm pločio trikampis griovelis, kuris greičiausia buvo naudojamas kurpaliui ištraukti iš pasiūto bato (Tautavičius, 1961š; Navickas, 1964, 195, 196).

Kitas kurpalis (žr. katalogo nr. IKU2), datuojamas XIV–XV a., 2002 m. buvo rastas centrinėje ploto nr. 5 dalyje, durpės sluoksnyje tarp I ir II medinių lygių (Ožalas, 2003ša, 66; Ožalas, 2003šb, 210). Jis yra sveikas, su centriniu įsmaugimu, vienu užapvalintu, o kitu smailėjančiu galu. Jo ilgis – 17 cm, plotis – 5,4 cm, storis – 2 cm.

Keturi kurpaliai aptikti tyrinėjant valdovų rūmų šiaurės rytų kampą, XIV–XV a. datuojamo kultūrinio sluoksnio horizonte (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147, 152, 157, 162, rad. nr. 62, 132, 211, 330). Pirmasis kurpalis (žr. katalogo nr. IKU4) išliko beveik sveikas. Jis išsiskiria paaukštinta dalimi kulno srityje, turi susiaurėjimą per vidurį. Bendras dirbinio ilgis – 24,5 cm, plotis – 8,5 cm, aukštis paaukštintoje dalyje – 5,5 cm. Kurpalis pagamintas iš beržo (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–07–04). Antrasis kurpalis (žr. katalogo nr. IKU5) (žr. 52:2 pav.) yra šiek trumpesnis už pirmąjį. Bendras jo ilgis – 16,5 cm (iš jų 10,5 cm užima priekinė dalis), priekinės dalies plotis – 6 cm, kulno dalies plotis – 4 cm. Kurpalio aukštis – 4,5 cm. Dirbinio priekinės dalies šonuose pastebimi iškapojimai. Trečiasis kurpalis (žr. katalogo nr. IKU6) taip pat per vidurį turi aiškiai išreikštą susiaurėjimą, tačiau jo priekinė dalis yra nulūžusi, tad neaišku, koks buvęs visas jo ilgis. Radinio plotis priekinėje dalyje

– 6,1 cm, ties kulnu – 4,7 cm, o siauriausioje vietoje – 3,7 cm. Jo aukštis – 4,4 cm. Tuo tarpu ketvirtasis kurpalis (žr. katalogo nr. IKU7) buvo aptiktas valdovų rūmų šiaurės rytų kampe. Radinys yra visiškai išlikęs. Jo ilgis – 25 cm, aukštis – 3,8 cm, plotis priekinėje dalyje – 8,7 cm, šalia užkulnio – 5,8 cm, siauriausioje dalyje – 4,5 cm.

Medinis kurpalis surastas ir per archeologinius tyrinėjimus Kernavėje. Radinys buvo aptiktas avalynę gaminusio amatininko sodyboje ir yra datuojamas XIII a. pab.–XIV a. I p. Jo ilgis – 18 cm. Pasak šių tyrimų autorės, tokio dydžio priemonė buvo skirta moteriškai arba paauglių avalynei siūti (Vaičiūnienė, 2002š). Daroma prielaida, kad sodybos, kurioje buvo surastas kurpalis, šeimininkas pagal užsakymus siuvo ir taisė miesto gyventojų avalynę. Todėl vyrauja nuomonė, kad kurpalių radimvietės yra tiesiogiai susijusios su batų gamybos vietomis.

Profiliuotų ir neprofiluotų kurpalių randama daugelyje Europos miestų: Gardine (Воронин, 1954, 65), Minske (Штыхов, 1978, 112). Vien Didžiajame Naugarde archeologinių tyrinėjimų metu aptikta virš 100 X–XV a. datuojamų kurpalių (Колчин, 1968, 19; Kublo, 2007b, 158–164).

Avalynei siūti naudoti ir mediniai šablonai. Vienas tokių buvo aptiktas tiriant VŽP šiaurinio korpuso prieigas (žr. 52:1 pav.) (žr. katalogo nr. IKU3). Radinys yra datuojamas XV a. I ketv. Šablonas – tai plona, maždaug 1–1,5 cm storio ir apie 27 cm ilgio pado formos lentelė (Rackevičius, 2003š, 91). Galima būtų manyti, kad jis rastas avalynę gaminusio amatininko sodyboje, tačiau, kaip rodo ikonografiniai šaltiniai, paprastai batsiuvių dirbtuvėse buvo saugomi kelių tipų ir dydžių kurpaliai, šablonai, įrankių komplektas, odų ruošiniai (žr. 53 pav.). Atsižvelgiant į tai, kad be minėto kurpalio ir odos fragmentų (kurių gausu visame šio laikotarpio kultūriniame sluoksnyje) daugiau nieko neaptikta, šio teiginio įrodymui argumentų trūksta. Panašių šablonų rasta ir Didžiajame Naugarde (Kublo, 2007b, 163). XI–XIV a. Pskove naudota avalynė taip pat buvusi šabloninė. Kurpalius ir šablonus reikėtų sieti su profesionalių batsiuvių amatu, o pagal šablonus siuvamą avalynę vertinti kaip masinę produkciją, gamintą neindividualiems užsakovams (Puškorius, 2005š, 97).

Likusią dalį dirbinių sudaro amatininkų, stalių ir statybininkų naudotos priemonės: pleištai (žr. 54:1 pav.), trinkelės (žr. 54:2, 3 pav.), vinys (žr. 55 pav.), kaištukai, kaiščiai. Reikia pabrėžti, kad tokius pat daiktus savo buities ir ūkio darbuose galėjo naudoti ir dauguma miestiečių. Didžioji jų dalis jų yra pagaminta gana dailiai, todėl yra priskirti amatininkų priemonėms.

Daugelis pleiščių (žr. katalogo nr. IP1–22) ir trinkelių (žr. katalogo nr. ITR1–18) buvo naudojami įvairiems darbams, todėl jų matmenys yra skirtingi. Pleištai – tai tūrinio trikampio formos dirbiniai, turintys siaurėjančius galus (žr. 48 pav.). Jų ilgis svyruoja nuo 15 cm iki 42,3 cm. Dažniausiai randami 27,4–37 cm ilgio pleištai. VŽP teritorijoje jų surasta 22 vienetai. Dalis padaryti grubiai, tad gali būti, kad tai yra ruošiniai ar ne visai užbaigti dirbiniai.

Trinkelės – dažniausiai keturkampio formos, dailiai nusklembtais galais lentelės (žr. 48 pav.). Mažiausios trinkelės matmenys – 6,2 x 7,7 x 2,3 cm, o didžiausios – 11,2 x 11,7 x 6 cm. Tokių radinių VŽP teritorijoje rasta 18 vienetų.

Dar viena radinių dalis – įvairių dydžių vinys (žr. katalogo nr. IV1–9) bei kaiščiai ir kaištukai (žr. katalogo nr. IKK1–79). Jie naudoti statybose, sujungiant įrenginių dalis bei detales. Surastos 9 medinės vinys yra maždaug 30 cm ilgio, 2–4 cm skersmens. Kad tokios vinys naudotos medinėje statyboje, rodo rąstigaliai ir lentos, 1996 m. surasti tyrinėjant Katedros aikštę. Pastarieji sujungti būtent tokiomis vinimis. Jų skersmuo svyruoja nuo 2 iki 2,5 cm. Medinė vinis aptikta ir 2014–2015 m. vykdytų archeologinių tyrimų metu (žr. katalogo nr. IV9). Ji buvo įkalta į 32,5 x 15 cm dydžio lentą (žr. 49 pav.). Vinies išlindusios dalies ilgis – 5,6 cm (Kuncevičius, 2015ša, Kuncevičius, 2015šb, 41).

Kaiščiai ir kaištukai (žr. katalogo nr. IKK1–79) (žr. 56 pav.) buvo naudojami gaminant daugelį medžio meistrų produkcijos: architektūrinės konstrukcijas (nuo pastatų, tiltų iki gatvių grindinių), baldus, transporto priemones, žaislus ir kt. Dalis jų naudoti durų, vartelių, gardų užsklendimui, tam tikrų angų užsandarinimui. Gali būti, kad vienu iš šių tikslų naudotas kaištis, rastas kartu su odine juoste (žr. katalogo nr. IKK28). Paprastai šalia

durų, prie staktos ar greta buvo įkalamos kilpvinės. Jos sudarydavo kilputes, šalia kurių buvo pririšami kaišteliai. Jie, uždėjus medinį ar metalinį skersinį, viename gale turintį suformuotą angą, ant paminėtos kilpos turėjo užkišti atsiradusią angą ir neleisti durims atsidaryti.

Kaiščiai ir kaištukai buvo labai įvairūs – nuo miniatiūrinių (žr. katalogo nr. IKK 5, 7, 8) iki tokių, kurių ilgis siekia virš 40 cm (žr. katalogo nr. IKK78). Kadangi ši radinių grupė išsiskiria plačiu panaudojimo spektru, kaiščių ir kaištukų dydžiai bei formos yra įvairios. Vieni jų yra panašūs į vinis, kiti – į kamščius. Dalis turi suformuotus griovelius ar angas virvelėms, kiti baigiasi išplatintomis galvutėmis. Radiniai yra apskrito skerspjūvio, ovalo, trikampio, stačiakampio ar netaisyklingos formos.

Didžioji dalis amatininkų naudotų medinių įrankių bei priemonių yra pagaminti gana grubiai, mat pagrindinė jų paskirtis buvo funkcinė, o ne estetinė. Jų gamybai naudota dabartinės Lietuvos teritorijoje augančių medžių mediena.

Nors aptiktieji įrankiai ir priskiriami konkrečios srities amatininkams, jų radimo vietas vargu ar galima tapatinti su dirbtuvių vietomis. Dauguma amatininkų įrankių (tarp jų ir tos pačios paskirties) aptikti pavieniui ir gana plačiai pasklidę po visą VŽP teritoriją. Jie rasti XIII–XV a. pr. datuojamuose kultūriniuose sluoksniuose, kai šioje vietoje buvo ne tik valdovo dvaras, bet ir gana didelė amatininkų bendruomenė.

Panašūs amatininkų įrankiai bei priemonės yra gerai žinomi daugelio šalių archeologams ir etnografams. Amatų istorija yra gana plačiai išanalizuota: parašyta istorinio, archeologinio, etnografinio pobūdžio straipsnių, kuriuose aptariami skirtingų laikotarpių amatai, juose naudoti įrankiai, produkcija ir jos realizavimas.

Aptiktieji amatininkų įrankiai ir priemonės rodo, kokių sričių amatininkai naudojo iš medienos pagamintus įrankius. Nors surastieji įrankiai nėra sudėtingi ir jų aptikta nedaug, tačiau jų pobūdis ir gamybos technologija panaši į kituose to meto Europos archeologiniuose paminkluose aptinkamus dirbinius. Gali būti, kad tarp daugybės nenustatytos paskirties dirbinių yra

nemažai amatininkų įrankių kategorijai priskirtinų radinių. Savaimė suprantama, amatininkai naudojo ir universalius įrankius: menteles, tvokles, plaktukus, daugelį kitų metalinių įrankių, turėjusių medines rankenas ar kotus. Dalį įrankių ir priemonių savo reikmėms naudojo ir miestiečiai.

4.1.5. Pluošto apdirbimo įrankiai ir priemonės

Archeologiniai tyrimai parodė, kad VŽP gyventojai naudojo gyvulinės ir augalinės kilmės pluoštą, kurį apdirbę tam tikrais įrankiais, naudojo tekstilės gamybai. Vieni įrankiai buvo naudojami augaliniam pluoštui, kiti – gyvuliniam, treči – abiejų rūšių žaliavai. Archeologinių tyrimų metu buvo surasta gana įvairi pluošto apdorojimui ir paruošimui reikalingų įrankių kolekcija (žr. 57 pav.) (žr. katalogo nr. IPA1–33). Ją sudaro pirminiam augaliniam pluoštui valyti skirtos šukos (1 vnt.), peiliai (2 vnt.), krecai (3 vnt.), bruktuvės, kūlės (2 vnt.), tiek augaliniam, tiek gyvulinės kilmės pluoštui verpti skirtų verpstukų koteliai (17 vnt.), siūlų suktukai (2 vnt.), ritės (2 vnt.), verpstės dalys (2 vnt.), audimo staklių pamina (1 vnt.), virbalas (1 vnt.). Į šių radinių grupę įtrauktos ir iš medžių karnų vytos virvės (14 vnt.). Šios grupės radiniai sudaro 1,6 proc. visų medinių dirbinių.

Pagal surandamus pluošto apdirbimo įrankius galima spėti, kad daugiausiai buvo naudojamas augalinės kilmės pluoštas. Dažniausiai naudoti linai ir kanapės. Visgi daugiausiai duomenų turima apie linų pluošto paruošimą.

Žaliavos paruošimas prasidėdavo nuo linų nuėmimo. Vėliau jie buvo džiovinami arba mirkomi. Paskui atskiriamos augalo galvutės nuo stiebelių. Labai svarbus buvo linų džiovinimo ir mynimo etapas, nes nuo jo priklausė pluošto dydžio išeiga ir kokybė. Išminti linai buvo brukami, tam, kad išbyrėtų spaliai. Nubruktus linus reikėdavo iššukuoti. Po šio etapo paruoštas pluoštas buvo verpiamas (Glemžaitė, 1959, 270–282). O suverptus siūlus buvo galima naudoti tekstilei austi.

VŽP yra išlikę tik kai kurių linų apdorojimo proceso etapų įrankių. Daugiausiai jų yra susiję su karšimo, kūlimo, šukavimo ir verpimo darbais. Galvučių atskyrimas nuo stiebelių buvo atliekamas dvejopai: klotinių – kūlimo įrankiais, o merktinių – karšimo priemonėmis. Linų galvučių atskyrimas nuo stiebelių vadintas braukimu, karšimu, šukavimu. Karšimui yra priskiriami šukavimui naudoti įrankiai, kūlimui – tvojamieji.

Linų kūlimui buvo naudojami kūjai, kultuvės, įvairių tipų tvoklės bei bruktuvės. Prie pluošto apdirbimo įrankių yra priskirta kūlė (žr. katalogo nr. IPA6) ir bruktuvė (žr. katalogo nr. IPA9). Kitos tvoklės laikytinos universaliais dirbiniais (žr. katalogo nr. IT1–33). Šie pluošto apdirbimo įrankiai dažnai aptinkami viduramžių archeologiniuose objektuose, ypač jų daug Didžiajame Naugarde. Čia jų randama X–XV a. datuojamuose kultūriniuose sluoksniuose (Колчин, 1968, 65). XIV–XV a. datuojamų bruktuvių rasta ir kitose Vilniaus vietose: pvz., Maironio g. 13/6 (Vainilaitis, 1993š). Šie dirbiniai, datuojami XIII–XIV a., žinomi ir viduramžių Kernavės miesto tyrinėtojams (Luchtanas, 1987š, 54). Bruktuvėmis ir kitais smogiamaisiais įrankiais, stipriai tvojus per pluoštą, išsivalydavo ir nukrisdavo nuo linų stiebelių spaliai bei kitos nereikalingos šiukšlės (Čepaitienė, 2001, 89). Šie įrankiai (žr. 58 pav.) linų pluošto brukimui naudoti ir XIX–XX a. (Vyšniauskaitė, 1977, 54).

Kitas nereikalingų pluošto dalių atskyrimas nuo stiebelių buvo atliekamas skirtingų formų šukomis. Linininkystės tradicijų tyrinėtoja Angelė Vyšniauskaitė yra pasiūliusi medinės šukas, skirtas išdžiovintų linų galvutėms nubraukti, vadinti brauktuvais, o kitus karšimo įrankius – šukuočiais. VŽP teritorijoje, tiriant plotą buvusios valdovų rūmų II oficinios vietoje, XV a. datuojamame kultūriniame sluoksnyje buvo aptiktas medinių šukų fragmentas (žr. katalogo nr. IPA17) (žr. 59 pav.). Jos greičiausiai buvo skirtos ne žmogaus plaukams šukuoti, o linų galvutėms nuo stiebelių atskirti, tad radinį galima pavadinti brauktuvu. Tai – profiliuotos formos šukų šono fragmentas su dviem išlikusiais dantukais. Dantukų ilgis – 4,5 cm, plotis – 1 cm (Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4, rad. nr. 15). Įrankis pagamintas iš pušies. Paprastai archeologinėje ir etnografinėje literatūroje nurodoma, kad brauktuvai buvo gaminami iš kieto medžio (pvz., ąžuolo, uosio) (Vyšniauskaitė, 1977, 41; Morris, 2000, 2325–2326). Gali būti, kad šiam įrankiui gaminti buvo pasirenkamos ir kitos medžio rūšys. Iš pušies pagamintas brauktuvus buvo aptiktas Jorko (Anglija) viduramžių kultūriniame sluoksnyje. Archeologė C. A. Morris mano, kad šis brauktuvus galėjo būti importuotas iš Skandinavijos, nes ši medžio rūšis dažnai naudota vikingų laikais mažų

medinių įrankių gamyboje. Tuo tarpu Anglijoje pušies mediena nenaudota taip dažnai. Teigiama, kad brauktuvus buvo pagamintas Norvegijoje ir vėliau importuotas į Jorką.

Panašios formos brauktuvų yra surasta ir kituose Anglijos bei Airijos archeologiniuose objektuose, buvusių vikingų miestų vietovėse (Bergene, Tonsberge, Haidebiu), taip pat Didžiajame Naugarde, Senojoje Ladogoje (Morris, 2000, 2325–2327; Kublo, 2007a, 137–141). Kai kurie Rusijoje surasti įrankiai išliko gana gerai. Naudojantis rusų archeologų duomenimis, galima atkurti ir VŽP teritorijoje naudotų šukų bendrą vaizdą. Jos galėjusios būti dviejų tipų: su ilga rankena arba be jos (žr. 60 pav.). Panašu, kad surastosis šukos Vilniuje galėjo ir neturėti rankenos, nes brauktuvo profilis visiškai atitinka Didžiajame Naugarde aptikto panašaus įrankio pavidalą (Колчин, 1968, 160).

VŽP teritorijoje aptikta ir kito tipo pluošto šukavimui skirtų įrankių. Tai yra į pjūklelius panašūs dirbiniai, viename ar dviejuose šonuose turintys išpjaustytus trikampio formos dantukus. Jais buvo šukuojamas jau beveik sutvarkytas augalinis bei gyvulinės kilmės pluoštas. Tokie įrankiai etnografinėje literatūroje vadinami krecais (Vyšniauskaitė, 1977, 122). Buvo aptikti 3 vienetai šio tipo šukuotuvėlių (žr. katalogo nr. IPA7, 10, 14). Du iš jų – peilio, o trečiasis – pusmėnulio formos (žr. 61 pav.). Analogiškas krecas (tik išlikęs ir su rankenėle) (žr. 54 pav.) buvo aptiktas Didžiajame Naugarde (Kublo, 2007a, 139).

Didžiausią pluoštui apdirbti skirtų įrankių dalį sudaro verpstukų koteliai (žr. katalogo nr. IPA1–4, 13, 18–21, 24, 26–30, 32, 33). Jie naudoti augalinės bei gyvulinės kilmės pluoštui verpti. Anuomet verpimas buvęs kone kasdienis moterų darbas (žr. 56 pav.). VŽP teritorijoje aptikti dviejų tipų verpstukų koteliai (žr. 63 pav.). Daugiausiai rasta paprastų, apvalaus skersinio pjūvio, smailėjančiais galais pagaliukų (žr. 63:1–3 pav.). Šių verpstukų ilgis svyruoja nuo 13 iki 19,9 cm, skersmuo – nuo 0,6 iki 1,4 cm. Antrajam verpstukų kotelių tipui priklauso vienas dirbinys (žr. katalogo nr. IPA13) (žr. 63:4 pav.). Tai – 13,5 cm ilgio, ovalinio skersinio pjūvio (1,7 x 1,3 cm) kotelis, turintis vieną

siauresnį galą. Ant šio buvo užmautas kaulinis cilindro formos (skersmuo – 2,1 cm, aukštis – 1,8 cm) verpstukas, ornamentuotas horizontaliomis linijomis ir akutėmis (Rackevičius, 2003š). Nemažai tokių dirbinių rasta Kernavėje (Luchtanas, 1989š; Luchtanas, 1990š). Čia rasta ir į strėles panašių verpstukų su pastorinta galvute (Luchtanas, 1987š; Luchtanas, 1989š). Verpstukai – dažnas radinys daugelyje viduramžius menančių archeologinių objektų (Колчин, 1968, 66; Трусаў, Собаль, Здановіч, 1993, 70). Jų populiarumą įrodo ir ikonografiniai šaltiniai (žr. 64 pav.).

Verpstukų koteliai žinomi ir etnografams. Dar XX a. I p. moterys vilnonius, kanapinius ar šiaip storesnius siūlus verpė būtent tokiais verpstukais. Verpta dviem būdais. Pirmojo principas buvęs paprastas – verpimo kotelį stipriai įsukus tarp delnų, reikėdavo jį lengvai paleisti iš rankų. Kai verpstukas įsisukdavo, verpėja abejomis rankomis traukydavo ir formuodavo siūlą. Verpstuko svoris ir forma turėjo svarbią reikšmę gijos įtempimui. Verpiant antruoju būdu, kotelį reikėjo laikyti trimis pirštais: nykščiu, smiliumi ir didžiuoju dešinėje rankoje, o sukant kaire ranka, tempti siūlą iš kuodelio (Čepaitienė, 2001, 89). Viduramžiais naudotų verpstukų atitikmenys Lietuvos kaimuose naudoti iki pat XX a. vid. (Čepaitienė, 2001, 87–89).

Apie VŽP teritorijoje naudotas verpstes žinoma nedaug. Aptiktas tik vienas radinys, kurį galima būtų priskirti verpstės viršūnėlei (žr. katalogo nr. IPA31) (žr. 65:1 pav.). Be to, čia buvo aptiktas cilindro formos kuolelis su viršuje išgręžta skylė. Jis taip pat gali būti laikomas verpstės detale, į kurią ji ir buvo įstatoma (žr. katalogo nr. IPA11). Daugiau informacijos apie verpstes suteikia Kernavės ir Klaipėdos archeologiniai tyrinėjimai. Kernavėje aptikti du radiniai, kuriuos galima priskirti verpstėms (Luchtanas, 1987š; Vaičiūnienė, 2001š). Įdomu tai, kad viena iš verpsčių kote turi įpjautą svastikos ženklą (Luchtanas, 1987š, 54). VŽP teritorijoje aptikti du ženklais pažymėti verpstukų koteliai. Viename jų įrėžta V raidė, kitame – į rombą panaši figūra su prailgintomis linijomis (žr. katalogo nr. IPA 27, 32). Atitinkamais ženklais žymėtos ir etnografinės verpimo priemonės (Gudavičius, 1980, 38).

Suverptą siūlą toliau apdorodavo suktukais (žr. 65:2 pav.). VŽP teritorijoje aptikti du šios paskirties dirbiniai (žr. katalogo nr. IPA11, 22). Pirmasis įrankis – 29 cm ilgio ir 3 x 2,5 cm skersmens pagaliukas, išlikusiame sveikajame gale turintis išpjovą (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 215). Kitas suktukas yra mažesnių matmenų. Tai 1 x 1,1 cm skersmens ir 11,5 cm išlikusio ilgio pagaliukas, turintis 1,3 cm pločio įkartą šone. Pastaroji nuo sveikojo krašto nutolusi per 0,6 cm. Kitas lazdelės galas yra nulūžęs (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147, rad. nr. 69). Tokių siūlų formavimui skirtų suktukų (kartais dar vadinamų vijurkais) gausiai randama Didžiajame Naugarde. Šie įrankiai puošti drožinėjimu bei spalvinimu (Колчин, 1968b, 13–15). Susukti siūlai būdavo suvyniojami į rites. VŽP teritorijoje buvo aptikti du dirbiniai, kuriuos galima priskirti siūlų ritėms (žr. katalogo nr. IPA5, 22). Pirmoji jų yra datuojama XIII a. II p. ir buvo aptikta tyrinėjant Gedimino kalno šiaurinę pašlaitę. Tai 9 cm ilgio dirbinys, turintis apvalų vidurį ir platesnius keturkampio formos galus (Tautavičius, 1961š). Kita ritė yra datuojama XIV a. pab.–XV a. pr. Šio dirbinio viršutinės ir apatinės dalies skersmuo – 17,5 cm, centro skersmuo – 1,3 cm, storis – 1,6 cm (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146, rad. nr. 4).

Tarp kitų VŽP dirbinių buvo aptiktas ir XIV a. pab.–XV a. pr. datuojamas medinis strypelis, kurio vienas galas yra nusmailintas (žr. katalogo nr. IPA25) (žr. 65:3 pav.). Jo ilgis – 45,5 cm, skersinis pjūvis – nuo 1 x 0,6 cm iki 1 x 0,7 cm (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155, rad. nr. 175). Šis įrankis galėjo būti naudojamas neriant ar mezgant, tad laikomas savotišku šiuolaikinių virbalų prototipu.

VŽP teritorijoje buvo aptiktas dirbinys (žr. 66 pav.), kuris pagal savo formą ir atitikmenis ikonografinėje (žr. 67 pav.) bei etnografinėje medžiagoje įvardinamas kaip audimo staklių pamina (žr. katalogo nr. IPA8). Tikėtina, kad audimo staklėms priklausiusių detalių buvo rasta ir daugiau, tačiau dėl fragmentiškumo jos nebuvo priskirtos pluošto apdirbimo įrankių ir priemonių kategorijai. Vis tik turimi duomenys rodo, kad šioje teritorijoje austa namų reikmėms.

Iš medienos gaminti ne tik pluošto apdirbimo, verpimo ar audimo įrankiai, bet ir pačiam pluoštui priskiriami kai kurių medžių produktai. Tokio pobūdžio pluoštas naudotas jau mezolite (Rimantienė, 1996, 97).

VŽP teritorijoje aptikta 14 virvių fragmentų (žr. katalogo nr. IVI1–14). Sprendžiant iš pirminės apžiūros, jie buvo pagaminti iš karnos. XIII–XVII a. datuojamos virvės yra skirtingos. Jos suvytos iš dviejų arba iš trijų karnos pluoštelių. Skirtingi karnos storai darė įtaką virvių skersmeniui ir tvirtumui. Dailiausia iš jų – XIV–XV a. datuojama plonytė 16 cm ilgio virvutė (žr. 68:1 pav.) (Steponavičienė, 1998š, 6, 206, rad. nr. 3127). Ilgiausia virvė yra datuojama XVII a. (žr. 68:2 pav.). Buvo surastas 140 cm ilgio fragmentas su gale užrištu mazgu (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 27). Viduramžiais ir vėlesniais laikais virvės pintos taip pat ir iš kanapių arba linų pluošto. Jų panaudos spektras buvęs platus: naudotos buityje (vietoje rankenų, diržų), ūkyje (vadžioms, pančiams ir pan.) (Bružas, 1991, 80–82). Etnografiniai duomenys rodo, kad virves vydavo moterys arba vaikai.

Visi pluošto apdirbimo įrankiai drožti iš vietinių medienos rūšių. Jie nėra puošti nei drožinėjimo technika, nei tapyba, nei dažais. Tik du verpstukai buvo paženklinėti.

Surasti pluošto apdirbimo įrankiai ir priemonės po VŽP teritoriją buvo pasklidę gana plačiai. Jie aptikti medinių statinių aplinkoje, kur tikriausiai buvo apdirbamas pluoštas.

Šių radinių aptikta XIII–XVII a. kultūriniuose sluoksniuose. Didžioji jų dauguma yra datuojami XIII–XV amžiais. XVI a. rekonstravus valdovų rūmus ir stipriai juos išplėtus, amatininkai iš šios teritorijos buvo iškelti, tad nuo tada pluošto apdirbimo darbai nebuvo taip intensyviai atliekami. Dvariškiai tekstilės gaminius pirkdavo iš vietinių ar užsienio amatininkų. Pastarieji gamindavo prabangius audinius.

Apie pluoštą ir jo apdirbimo įrankius bei priemones yra duomenų tik iš tų objektų, kuriuose gerai išlieka organika: neolitinio laikotarpio Šventojoje, viduramžių Kernavėje ir Klaipėdoje. Ankstyviausieji linų auginimo paminėjimai siekia XVI–XVIII amžius. J. Lasickio, K. Baginskio, J. Georgio

darbuose minima, kad Žemaitijoje linai auginti ne tik šeimos reikmėms, bet ir prekybai (Lasickis, 1969; Vyšniauskaitė, 1977, 8). Nemažai duomenų apie linininkystę, vilnos ruošimą, audimą, verpimą, virvių vijimą surinkta etnografinių ekspedicijų metu. Linininkystę išsamiai tyrė A. Vyšniauskaitė. Jos darbai aprėpia tiek pluošto apdirbimo istoriją, tiek jo technologinius aspektus (žaliavos paruošimo seką, su šia sritimi susijusius papročius, įrankius, jų puošybą, produkcijos realizaciją ir kt.) (Vyšniauskaitė, 1970; Vyšniauskaitė, 1972; Vyšniauskaitė, 1974; Vyšniauskaitė, 1977, 7–138).

Ši tema gana išsamiai nagrinėta ir kitų Europos šalių mokslininkų. Nemažą šios grupės dirbinių kolekciją yra sukaupę kaimyninių šalių, Rusijos bei Skandinavijos archeologai. Kad tekstilės ruošyba viduramžiais buvo svarbus amatas, patvirtina ir ikonografiniai šaltiniai.

Pluošto apdirbimo įrankiai parodė, kad VŽP buvo ne tik verpiama ir audžiama, bet ruošta ir žaliava. Šių įrankių pobūdis atskleidė, kad dažniausiai tekstilės gamyboje buvo naudojami linai. Viduramžiais ir vėlesniais laikais tekstilės gamyba buvo labai svarbi ir dažna amatų centro veikla, tačiau vis tik Žemutinėje pilyje ji vyko neintensyviai. Tenka konstatuoti, kad tiek pluošto apdirbimo, tiek siūlų ar tekstilės gamybos įrankių radiniai, jų kiekis ir radimviečių kontekstas rodo, kad ši veikla XIII–XV a. buvusi labiau buitines darbų, o ne masinės gamybos dalis.

4.1.6. Matuoklės ir skaičiuoklės

Svorio, ilgio, pločio apskaičiavimui ir žymėjimui skirtų reikmenų reikėjo namų ūkyje ir amatininkų dirbtuvėse. Kai kurias matavimo priemones naudojo pirkliai. Šiai medinių dirbinių grupei priklauso svarstyklių dalys (4 vnt.) bei skaičiavimo ar žymėjimo lazdelės (4 vnt.). Matuoklės ir skaičiuoklės sudaro tik 0,3 proc. visų medinių dirbinių. Tačiau nepaisant nedidelio jų kiekio, šie dirbiniai yra labai svarbūs tyrinėjant šios srities dirbinių istoriją bei raidą.

Svorio matavimo priemonėms galima priskirti 4 dirbinius (žr. katalogo nr. IMS2, 3, 4, 6). Ankstyviausios svarstyklės yra datuojamos XV–XVI a. riba. Jas sudaro medinis pagaliukas, metalinės juostelės ir žiedai. Dirbinio ilgis naudojimo metu galėjo siekti 1 m (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š, rad. nr. 3846). Šis dirbinys galėjo būti panašus į svarstyklės, pavaizduotas Ulricho von Richentalio kronikoje (žr. 69 pav.).

Kiti du radiniai pagaminti gana paprastai – medinėje lentelėje suformuojant reikalingas išėmas (žr. katalogo nr. IMS4, 6). Tokias svarstyklės galėjo pasigaminti net ir ypatingų inžinerinių įgūdžių neturintis meistras.

Svorio matavimo priemonėms priskiriamas ir 1992 m. valdovų rūmų kieme surastas svertuvas (liaudiškai vadinamas *bezmėnu*) (žr. 70 pav.) (žr. katalogo nr. IMS3). Jis yra datuojamas XV–XVI a. Tai – 47 cm ilgio dirbinys, vienas jo galas apskritas, ornamentuotas, pripildytas metalo, siaurajame gale jis turi kilpelę, ant kurios buvo pritvirtintas kablys sveriamam daiktui pakabinti. Deja, ant jo buvusių svorio vienetų žymių neišliko. Radinio buožė yra ornamentuota septyniomis juostomis, kurių kiekvieną sudaro trys įrėžtos linijos. Aštuntoji juosta puošia lazdelę netoli buožės. Ją sudaro du iškilūs voleliai (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993šb, 140). Lietuvos teritorijoje ilgą laiką buvo paplitę mediniai bezmėnai, viduje pripildyti švino. Bezmėną sudaro lazdelė su svorio ženklais, buožė, viename gale įtaisytas kablys ir judanti rankenėlė, kuri pririšama virvele (Milius, 1970b, 112).

Kitą šios grupės radinių dalį sudaro skaičiavimo ar žymėjimo lazdelės (žr. katalogo nr. IMS1, 5, 7, 8). Tai yra mediniai pagaliukai su įkartomis. Panašūs skaičiavimui ar įrašų saugojimui skirti įrankiai viduramžiais buvo dažnai naudojami dabartinės Rusijos, Latvijos, Lenkijos, Anglijos, Italijos, Skandinavijos šalių ir kitų Europos valstybių teritorijose. Šie pagaliukai gaminti iš pigios, bet patvarios medienos, galėjo būti lengvai transportuojami bei sandėliuojami. Žymint pagaliukus, nereikėjo turėti specialių aritmetikos žinių ar būti raštingam. Kiekvienas, kuris norėjo apskaičiuoti arba padaryti įrašą, viso labo turėjo susirasti medinį pagaliuką ir aštriu įrankiu įrėžti įkartas (Kovalev, 2007, 189).

Pirmoji skaičiavimo ar įrašų lentelė buvo aptikta 1960 m. Aukštutinės pilies šiaurinėje papėdėje. Tai – apskrito pjūvio, 50,5 cm ilgio, 2,8 cm storio pagaliukas su taisyklingomis įkartomis (žr. katalogo nr. IMS1). Atstumas tarp įkartų – 1 cm. XIV a. datuojama lazdelė buvo pagaminta iš šakos. Išliko tik 12 cm ilgio dirbinio atkarpa; likusioji dalis – fragmentiška.

Analogiškas pastarajai lazdelei pagaliukas su įkartomis buvo surastas valdovų rūmų šiaurės rytų kampe (žr. katalogo nr. IMS8) (žr. 71 pav.). Tai – 43,2 cm ilgio, 1,7 cm skersmens lazdelė, ant kurios vieno iš galų įrėžtos šešios išilginės linijos ir dvylika įkartų (žr. 65 pav.). Deja, pažymėtasis galas yra nulūžęs, tad neaišku, kiek įkartų būta iš viso (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š., 157, rad. nr. 215).

Įdomu tai, kad ant vienos VŽP teritorijoje surastos lazdos su rutuline buože (žr. katalogo nr. VIL11) kotelio galo yra pastebėtos įrėžtos minėto pobūdžio linijos. Gali būti, kad tai buvęs antrinis lazdos panaudojimo atvejis, kai ji pritaikyta skaičiavimo ar žymėjimo tikslui.

Tokios lazdelės galėtų būti vadinamos skaičiavimo arba ranytomis lazdelėmis. Jos naudotos skaičiuoti, įrašams, atlikti tam tikrus aritmetinius veiksmus, sunumeruoti objektus. Deja, viduramžių šaltiniai suteikia mažai informacijos apie objektus, kurie lazdelėmis buvo skaičiuojami ar numeruojami. Etnografiniai šaltiniai rodo, kad XIX–XX a. tokiomis skaičiavimo lazdelėmis žymėti bendruomeniniai ar viešieji darbai. Viena

didžiausių tokių skaičiavimo lazdelių kolekcijų surinkta Didžiajame Naugarde. Jos buvo aptiktos daugelyje miesto vietų ir chronologiškai apima laikotarpį nuo X a. iki XV a. Nuo 1950 m. pastarajame archeologiniame objekte jų kasmet randama vidutiniškai po 10–12 vienetų. Analogiškų lazdelių randama ir kai kuriuose Anglijos miestuose (žr. 72 pav.) (Morris, 2000, 2338; Kovalev, 2007, 189–202). Pati didžiausia skaičiavimo lazdelių kolekcija surinkta Bergene (Norvegija). Ją sudaro apie 600 egzempliorių. Lazdelės yra datuojamos 1130–1350 m. Kelios jų naudotos žymėti laivų krovinius. Manoma, kad lazdelėse buvo pažymėti pakrautų arba iškrautų odų bei kailių kiekiai (Grandell, 1988, 66–70).

Kitas šios grupės radinys surastas 1997 m. (Steponavičienė 1998š, 6, 205, rad. nr. 3117). Tai – 16,5 cm ilgio, 1,8 cm pločio ir 0,7 cm storio medinė juostelė su romėniškais skaitmenimis (žr. 73 pav.) (žr. katalogo nr. IMS5). Panašiai buvo gaminamos ir Hanzos tuzino lazdelės. Viena tokių buvo aptikta Didžiajame Naugarde, tyrinėjant vokiečių gyventą zoną (žr. 74 pav.). Tai buvo plona lazdelė su dvylika įrežtų vertikalių linijų, atskirtų „X“ ženklu (žr. 63 pav.). Ši stačiakampė lazdelė į vieną galą siaurėja, tad ši dalis buvusi jos rankena, už kurios laikant buvo daromi įrežiai (Kovalev, 2007, 194).

Dar viena panašaus pobūdžio lazdelė buvo aptikta tyrinėjant valdovų rūmų II oficiną teritoriją (žr. 75 pav.). XIV a. pab.–XV a. pr. datuojamas dirbinys pagamintas iš plokščios 10 cm ilgio ir 1,7 cm pločio lentelės. Jos vienas kraštas turi netaisyklingų formų įkertas, panašias į pjūklelio dantis (Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 11, rad. nr. 148). Panašios lazdelės naudotos Didžiajame Naugarde skoloms žymėti ir jų gražinimui sekti (žr. 76 pav.). Lazdelės buvo dviejų dalių: viena kaip čekis atiduodama skolininkui, o kita likdavo skolintojui. Šios lazdelės pasklido po skirtingas Didžiojo Naugardo vietas. Jų randama pastatų zonose, kiemuose, prie gatvių. Skiriami trys lazdelių tipai: cilindrinės, netaisyklingos ir stačiakampio formos. VŽP teritorijoje aptikta lazdelė yra antrojo tipo. Nustatyta, kad įvairių dydžių įkertos turėjo skirtingą monetarinę reikšmę: kuo didesnė įkerta, tuo didesnė jos vertė piniginiu atžvilgiu. Panašios lazdelės su įkertomis ir net ant jų įrežtais

skolininkų vardais rastos kitose Europos vietose (Morris, 2000, 2338; Kovalev, 2007, 199–201).

Nepaisant didelio šių radinių kiekio ir dažno naudojimo viduramžių miestuose, iki šiol nėra išsiaiškinti visi jų naudojimo aspektai (Morris, 2000, 2338; Kovalev, 2007, 189–202).

Visus svorio, ilgio, kiekio matavimui ar žymėjimui priskirtus dirbinius greičiausiai pagamino vietiniai meistrai. Dauguma jų – gana grubaus darbo. Iš jų savo formos dailumu bei puošyba išsiskiria tik svertuvo lazdelė su buože.

Šios grupės dirbiniai buvo aptikti skirtingose VŽP teritorijos vietose. Dauguma jų yra datuojami XIV a. pab.–XV a. pr.

Be etnografinių tyrinėjimų, kurie taip pat ne itin išsamūs, kitos medžiagos, susijusios su viduramžiais naudotomis matuoklėmis ir skaičiuoklėmis, Lietuvoje nėra. Ne tiek daug informacijos šia tema turima ir tose šalyse, kur šių radinių rasta gana nemažai.

Beveik visų šiai grupei priskirtų dirbinių funkcijos yra diskutuotinos, tad jie vis dar laukia savo tyrėjų dėmesio.

Surastos svorio ir skaičiavimo priemonės parodė, kad VŽP gyvenę, dirbę ar prekyvę žmonės naudojo skirtingų pobūdžių svarstyklės, kurias, tikėtina, gamino vietiniai meistrai. Su skaičiavimu ir žymėjimu susiję radiniai atskleidė, kad skaičiavimo, žymėjimo ir net finansinių operacijų funkcijas atlikę mediniai pagaliukai su įkartomis ar išpjautais dantukais, nors ir ne itin plačiai, bet buvo naudojami ir VŽP.

4.1.7. Verslų priemonės

VŽP archeologiniai radiniai rodo, kad vilniečiai užsiiminėjo bitininkystės ir žvejybos verslais. Šie verslai ilgą laiką buvo lengvai prieinamas maisto ir mainų (vėliau ir prekybos) šaltinis. VŽP teritorijoje buvo aptiktas 1 dirbinys, galimai susijęs su drevine bitininkyste (geinio sudedamoji detalė), ir 79 radiniai, priskirtini žvejybos reikmėms (65 plūdės ar jų ruošiniai, 9 skridiniai, 1 bučius ir 4 pagaliukai virvelėms). Bitininkystei ir žvejybai priklausę radiniai sudaro 2,8 proc. visų medinių dirbinių.

Tyrinėjant valdovų rūmų šiaurės korpuso priestatą, buvo aptiktas sveikas XIV a. pab.–XV a. pr. datuojamas „U“ formos radinys (žr. katalogo nr. IGE1). Šis 24 x 22 cm dydžio dirbinys nusmailintais galais turi šalia abiejų kraštų po 2 (1 cm skersmens) apskritas skylutes. Dirbinys pagamintas kruopščiai iš pušies medienos. Plačiausioje jo vietoje dailiai įrėžtas geometrinis ženklas (žr. 77 pav.) (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š, rad. nr. 16).

Šis dirbinys buvo viena iš pagrindinės drevinės bitininkystės priemonės, vadinamos geiniu, sudedamųjų dalių. Šią priemonę sudaro ilga (nuo 30 m) virvė medžiui apjuosti ir kilpoms padaryti, suoliukas su skylėmis, iš kietmedžio pagamintas kablys kumaragis, gumbaragis virvei įverti ir medinė pusapskrita plokštelė su grioveliu, kuria slidinėdavo virvė.

Naudodami geinį bitininkai lipdavo į medį, kad pasiektų laukinių bičių drevę ir iškopinėtų medų. Tokia medaus kopinėjimo forma buvo labai svarbi viduramžiais ir savo reikšmės neprarado iki XX a. Įdomu, kad per visą drevinės bitininkystės istoriją buvo naudojamos tokios pačios priemonės: virvės ir medinės detalės (Dundulienė, 1982, 68). Kernavės žemutiniame mieste kauladirbio sodybos teritorijoje buvo aptikta lentelė su išpjovomis galuose, priskirta drevinėje bitininkystėje naudojamam suoliukui. Netoli rastas kablys su dviem išdegintomis skylutėmis (Luchtanas, 1988š, rad. nr. 1318; Luchtanas, 1989š, rad. nr. 1536).

Archeologiniai radiniai bei istoriniai duomenys rodo, kad drevinė bitininkystė buvo svarbus anų laikų žmonių užsiėmimas ne tik dėl medaus, bet

ir vaško gavybos. Ldk Jogaila 1387 m. dovanodamas Vilniaus dvasininkijai žemę kartu iš savo valdų perdavė ir drevininkus. Apie drevininkus žinių suteikia ir jų paminėjimas 1429 m. Ldk Vytauto rašte, kuriame jis prašo Ordino gražinti pabėgusius duoklininkus-drevininkus (Paulėkienė, 1964, 100). Kad kai kurie kernaviškiai užsiiminėjo vaško prekyba, žinome iš įrašų Rygos skolos knygoje, nes šalia skolininkų asmenvardžių minima ir jų profesija (Das Rigische, 1872, 84). Drevinė bitininkystė pradėjo nykti XVI a. vid. (Dundulienė, 1982, 68). Vėliau įsivyravusiems kelminiams ir rėminiams aviliams prižiūrėti nebereikėjo tokių sudėtingų laipiojimo priemonių ir jos palaiptams buvo užmirštos. Tačiau vis dėlto ir dabar apsilankius kai kuriuose Dzūkijos kaimuose galima pamatyti, kaip vyksta drevinės bitininkystės kopinėjimo procesas.

Kadangi aptariama teritorija buvo apsupta vandens, nenuostabu, jog žymiai daugiau duomenų turima apie žvejybą. Gausiausia su žvejyba susijusių radinių dalį sudaro plūdės (žr. katalogo nr. IPL1–56) ir jų ruošiniai (žr. katalogo nr. IPŽ1–9). Dažniausiai naudotos pušies žievės, kiek rečiau iš beržo tošies pagamintos plūdės (žr. 78 pav.). Pušies žievės plūdės paprastai būdavo apskritimo formos, nors yra aptikta iš ištęsto ovalo pavidalo (žr. 79 pav.). Beržo tošies plūdės buvo gaminamos susukant tošį į cilindrinis ritinėlį, tačiau aptikta ir viena apskrita (katalogo nr. IPL26) (žr. 80 pav.).

Šie dirbiniai buvo tvirtinami prie viršutinės tinklo dalies. Plūdės buvo gaminamos iš pušies žievės arba beržo tošies dėl to, kad šios medžio dalys buvo pigios, lengvos, nesudėtingai apdirbamos, be to, vandenyje šios medžiagos nepūva. Etnografiniai tyrinėjimai atskleidė, kad pušinių plūdžių reikėjo traukiamiesiems tinklams. Paprastai žievę žvejai iš miško parsinešdavo rudenį arba žiemą. Plūdes gamindavo pavasarį, kai ši jau būdavo išdžiūvusi. XX a. šios plūdės nebuvo itin vertinamos dėl skleidžiamo barškėjimo, kuris metant tinklą baidė žuvis. Taip pat būdamos vandenyje jos stipriai įmirkdavo (Piškinaitė–Kazlauskaitė, 1998, 92). Beržo tošies plūdės buvo naudojamos plukdomiesiems tinklams. Beržo tošį žvejai pradėdavo ruošti pavasarį. Tam, kad ji pasiduotų sukimui, būdavo įmerkama į karštą vandenį arba džiovinama

prie ugnies. Vėliau tereikėjo tošį susisukti ir palaikyti saulės atokaitoje (Piškinaitė–Kazlauskaitė, 1998, 92).

VŽP teritorijoje aptikti šeši skridinio pavidalo dirbiniai (žr. katalogo nr. IS1–9), kuriuos galima priskirti žuvų baidymo įrankių detalėms. Mediniai skridinėliai yra apskritimo formos su apskrita arba keturkampe skylė. Mažiausias skridinėlis yra 4,5 cm skersmens ir 1,2 cm storio (Steponavičienė, 1999š, 77). Likę skridiniai yra panašaus dydžio. Jų skersmuo svyruoja nuo 9,9 iki 15 cm, o storis įvairuoja nuo 1,7 iki 5 cm. Šių dirbinių centre esančios skylutės yra nuo 0,6 iki 3 cm skersmens. Vienareikšmiškai pasakyti, kad tai buvusios tik žvejybos priemonės, kol kas negalima. Yra nuomonių, kad šie skridiniai galėjo būti žaislinių vežimaičių ratukai (Blaževičius, 2011, 55–57). Tačiau atsižvelgiant į tai, kad žvejyba buvo labai populiarus viduramžių ir vėlesnių laikų verslas, tikėtina, kad šie dirbiniai naudoti ir žvejyboje.

Iš etnografinių duomenų yra žinoma, kad panašūs skridiniai buvo vadinamų bultokų arba baldžių detalės. Šias žvejybos priemones sudarė kartys su viename gale užmautu skridiniu. Panašių lazdu su ant galo užmautais skridiniais yra aptikta tyrinėjant Šventąją. Manoma, kad užmautas medinis skridinys neleisdavo kartims įsmigti į dumblą. Dėl to jos naudotos stumdyti sekliuose vandenyse plaukusias valtis bei galėjo būti naudojamos žuvų vijimui ar baidymui (Rimantienė, 1996, 171; Piškinaitė–Kazlauskienė, 1998, 200, 201). Klaipėdoje XV a. sluoksniuose aptinkama iš medžio tekintų statinaitės formos dirbinių, kurie, manoma, buvo naudojami kaip tinklo plūdės (Žulkus, 2002, 110).

Dar viena jau akmens amžiuje naudota žvejybos priemonė žinota ir VŽP gyvenusių žvejų – bučius (žr. katalogo nr. IBU1). Atliekant archeologinius tyrimus valdovų rūmų šiaurės rytų kampe buvo aptiktas XIV a. pab.–XV a. pr. datuojamas kūgio formos dirbinys, pagamintas iš šakelių ir beržo tošies. Bučiaus lankelis išlenktas iš 3 x 2 cm skersmens lapuočio medžio šakelės. Bendras šio dirbinio ilgis – 80 cm, lankelio skersmuo apie 50 cm. Deja, tyrimų metu mėginant iškelti dirbinį, jis sutrupėjo ir konservuoti jo nepavyko (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163, rad. nr. 346).

Užsiiminėjant žvejybos verslu reikėjo labai įvairių priemonių. Vienos buvo reikalingos skirtingais būdais gaudyti, baidyti žuvis, kitos buvo susijusios su žuvų ištraukimu, trečios – su vandens transporto priemonėmis. Tarp jų būta ir medinių indų, kurie buvo reikalingi vandeniui išsemti. Tarp visų šių reikmenų labai reikėjo virvių. Iš jų pinti tinklai, rištos plūdės, virvės naudotos ir daugeliui kitų reikmių. Joms suvynioti naudoti mediniai viduryje paploninti pagaliukai (žr. katalogo nr. IPV1–4). Tokių pagaliukų aptariamojoje teritorijoje aptikti 4 vienetai.

Daugeliui tiek bitininkystės, tiek žvejybos reikmėms pasigaminti nereikėjo turėti specialių įrankių ar kokybiškos medienos. Senas tradicijas išlaikę bitininkai ir žvejai daugelį nesudėtingų priemonių pasigamindavo namų aplinkoje: vydavo virves, išsidroždavo ar kaip kitaip pasigamindavo medines ar iš medžio produktų šiems verslams vykdyti reikalingas priemones. Didžioji dalis šių dirbinių aptikti XIV a. pab.–XV a. pr. datuojamuose kultūriniuose sluoksniuose.

Medinių drevinės bitininkystės radinių kituose Europos senamiesčiuose neaptinkama, arba jie neidentifikuojami kaip šios srities dirbiniai. Kitokia situacija yra su žvejyba. Su šiuo verslu susiję aptikti dirbiniai rodo, kad šis užsiėmimas buvo labai svarbi ne tik XIV–XV a. vilniečių, bet ir visos Europos viduramžių kasdienybės dalis. Šių dirbinių aptikta daugelyje viduramžių archeologinių objektų, ypač tuose, kurie yra šalia vandens telkinių (Штыхов, 1975, 90; Лысенко, 1985, 304; Цауне, 1989, 114).

Dauguma žvejybos reikmenų jau buvo žinomi akmens amžiuje. Jau tuomet buvo naudojamos ne tik beržo tošies ir pušies žievės plūdės, bet ir konstruojamos sudėtingos užtvankos, jose statomi bučiai, venteriai, pinami tinklai ir t. t. Visi šie žvejybos būdai su reikalingomis priemonėmis nepakitę išliko iki XX a. vid.

4.2. Baldai, interjero ir architektūrinės detalės

VŽP teritorijoje aptikti mediniai artefaktai, susiję su baldais, interjeru ar eksterjero puošyba, užima nedidelę medinių dirbinių dalį, vos 1,2 proc. Šią radinių grupę sudaro keletas baldų dalių ir nenustatytos paskirties detalės (13 vnt.), tikėtina, galėjusios tarnauti kaip puošybinės baldų ar namų aplinkos detalės (22 vnt.).

Pagrindiniai baldai, stovėję viduramžiais paprastų miestiečių namuose, buvo suolai, stalai, retsykais kėdės. Spintas atstodavo dėžės ar pagaminti iš šulų, pinti indai, lovas – ant žemės ar šiek tiek pakelta, stalą – kiek primenanti medinė, šiaudais paminkštinta vieta. Kaip atrodė tipiškas XIV a. lietuvių namų interjeras, galima pamatyti Kernavės archeologinės vietovės muziejaus ekspozicijoje įrengtoje medinio namo rekonstrukcijoje (žr. 81 pav.).

VŽP aptikti baldų fragmentai priklausė suolų, stalų, kėdžių detalėms (žr. 82 pav.). Kadangi išlikusių dirbinių dalys yra fragmentiškos, sunku nustatyti, kokiam konkrečiam baldui juos galima priskirti. Vienos jų priklausė kėdžių arba suolų kojoms (žr. katalogo nr. IIBA3, 6, 10, 24, 25), kitos – jų paviršiams (žr. katalogo nr. IIBA16, 21, 23) ir atramoms (žr. katalogo nr. IIBA2, 19), likusios – nenustatytos dalies konstrukcinėms detalėms (žr. katalogo nr. IIBA33).

Baldų ir interjero kategorijai galima priskirti 2006 m. aptiktą ąžuolinės skrynutės dangtį su išlikusia metaline rankenėle (žr. 83 pav.) (žr. katalogo nr. IIBA29). Surastoji skrynutės dangčio dalis buvo sukalta iš poros lentelių, kurių dydis – 16 x 6,5 cm. Pagal išlikusios dalies dydį, rankenos ir vyro padėtį bei turimas analogijas galima manyti, kad skrynelė galėjo būti 47 cm pločio ir 70 cm ilgio (Blaževičius, 2012b). Įdomu tai, kad sveikajame dangčio krašto centre išliko metalinė dangčio užrakto dalis. Skrynutės viršus puoštas vinimis ir kaiščiais prikaltu iš eglės pagamintu apvadėliu ir ornamentuota metaline rankenėle (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151, rad. nr. 117). Šis dirbinys aptiktas XIV a. pab.–XV a. pr. kultūriniame sluoksnyje ir tai yra kol kas vienintelis šio laikotarpio radinys Lietuvoje. Tačiau tokios skrynutės buvo,

matyt, plačiai naudotos daugelyje Europos šalių. Panaši skrynelė, datuojama XV a. pab., yra saugoma Krokuvos Vavelio karališkosios pilies muziejuje. Tokį patį dangtį, kaip ir Vilniuje aptiktas dirbinys, turinti XV a. skrynelė yra eksponuojama Talino miesto muziejuje. Yra žinoma, kad pastaroji dėžutė atkeliavo iš Šv. Jono prieglaudos, o joje buvo laikomi pinigai. Tai leidžia spėti, kad panašioms reikmėms buvo naudota ir VŽP aptikta skrynūtė (Blaževičius, 2012b).

Dar vieną šios grupės dirbinių dalį sudaro skirtingų dydžių ir konstrukcijų rėmelių nuolaužos (žr. katalogo nr. IIBA4, 5, 8, 17, 18, 22, 27, 31). Archeologinių tyrimų medžiaga neatskleidžia, kam jie buvo naudoti. Tačiau galima spėti, kad dalis jų buvo naudojama langams, baldams, veidrodžiams arba paveikslams rėminti.

Likusią šios radinių grupės dalį sudaro nenustatytos paskirties puošybinės detalės ir rankenėlės (žr. katalogo nr. IIBA1, 7, 9, 11, 12, 13, 15, 20, 26, 28, 30, 34, 35). Jos galėjo būti naudojamos tiek baldams puošti, tiek pastatams dekoruoti. Rankenėlės buvo naudotos durims ir skrynelėms atidaryti.

Šios grupės radiniai gaminti skirtingomis technologijomis. Daugiausiai buvo aptikta pjovimo ir drožimo būdu pagamintų daiktų. Keli dirbiniai buvo ištekinti ir gana profesionaliai. Iš jų išsiskiria 8,1 cm aukščio ir plačiausioje vietoje 8,2 cm skersmens šviesaus medžio profiliuota rankenėlė ar puošybinė detalė, užsibaigianti pusrutulio formos galvute (žr. katalogo nr. IIBA7). Šis dirbinys datuojamas XVI–XVII a. Jis aptiktas 1995 m. tyrinėjant bokštelį prie valdovų rūmų vakarinės sienos (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 24, 82, rad. nr. 1035 (4025)). Keli dirbiniai iš šios radinių grupės buvo puošti dažais, įrėžiais. Vienas dirbinys išmuštas oda. Tai rodo, kad šie dirbiniai turėjo ne tik praktinę, bet ir estetinę reikšmę.

Dalį šios radinių grupės dirbinių, kitaip nei daugelį kitų funkcinių grupių, sudaro ir XVI–XVIII a. datuojami dirbiniai. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pastarojo laikotarpio radinių nėra tiek daug, tad baldams ir architektūrinėms detalėms priskirtini dirbiniai sudaro ne tokią jau mažą jų dalį. Tai rodo, jog nuo Renesanso laikotarpio atsirado poreikis puošti namus, turėti

puošnesnius baldus, išsiplėtė baldų ir namų aplinkos puošybos dirbinių spektras. Taip pat tenka pastebėti, kad didžioji dalis šios grupės radinių aptikti pačių valdovų rūmų teritorijoje arba labai netoli jos. Radimo lokalizacija leidžia spėti, kad šie dirbiniai buvo naudojami dvaro reikmėms.

Archeologinių radinių, susijusių su viduramžiškais baldais, nėra daug ir kituose viduramžius menančiuose archeologiniuose objektuose. Nedaug šios grupės radinių aptikta ir gausiausią medinių dirbinių kolekciją turinčiame Didžiajame Naugarde. Tarp šiame mieste aptiktų radinių yra stalų, kėdžių ir suolų kojoms bei kitos jų detalės, rastas lopšio fragmentas (Колчин, 1968, 81). Kiek daugiau duomenų surinkta apie interjere naudotus dirbinius: drabužiams ar daiktams kabinti skirtus kablius, indams ir stalo įrankiams laikyti skirtas lentynėles. Dauguma šių dirbinių išsiskiria puošybos elementais: vieni dekoruoti dažais, kiti išdrožinėjant įmantrius ornamentus (Khoroshev, 2007, 263–270).

Tenka apgailestauti, kad taip trūkstamos informacijos apie baldus iš ankstyviausio viduramžių laikotarpio nėra daug. Šiek tiek medžiagos apie XIII–XVI a. pr. baldus ir gyvenamosios aplinkos (šiuo atveju – pilies ir rūmų) įrengimą yra surinkusi Daiva Steponavičienė. Archeologė savo disertacijoje bei jos pagrindu išleistoje knygoje nemažą dėmesį skyrė ir medinių baldų bei medinių interjero detalių aptarimui, pateikė kai kurių VŽP aptiktų medinių dirbinių funkcijų interpretacijas (Steponavičienė, 2007, 92–99).

Apie vėlesnio laikotarpio (XVI–XVII a.) interjerus daug duomenų surinko valdovų rūmų atkūrimo proceso dalyviai, ieškodami sprendimų, kaip ir kuo apstatyti muziejaus sales (Lietuvos didžiųjų kunigaikščių..., 2010, 93–112, 365–470) ir šio tyrimo rezultatus galima pamatyti aplankius Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų ekspozicijas (žr. 84 pav.). Tiesą sakant, atkurti šio laikotarpio interjerus nebuvo labai sudėtinga, kadangi jau nuo XVI a. ėmė daugėti ir šiai temai aktualių istorinių bei ikonografinių šaltinių, susijusių ne tik su tolimais kraštais, bet ir su Lietuvos Didžiąja Kunigaikštyste. Be to, daugelis Europos rezidencijų iš to laikotarpio yra išsaugojusios originalius to laikmečio baldus ir interjero elementus. Be jau

aptartų Ldk Aleksandro ir Žygimanto Augusto dvaro sąskaitų, įdomių duomenų apie XVI–XVIII a. naudotus baldus bei interjero subtilybes amatininkų ir prekybininkų namuose galima surasti S. Samalavičius (Samalavičius, 2011, 221–299).

Apibendrinus turimus duomenis, tenka konstatuoti, kad XIII–XV a. didžiosios dalies miestiečių namų interjerai buvo gana primityvūs. Pagrindiniai baldai buvo mediniai suolai, stalai, kėdės. Palaipsniui keičiantis madoms ir bent jau iš dalies kylant kultūriniam ir materialiniam šalies lygiui, atsirado poreikis turėti įvairesnių funkcijų baldų bei namų puošybos detalių. Ypač tai atsispindėjo valdovo ir didikų dvaruose.

4.3. Ginklų dalys

VŽP teritorijoje buvo aptiktas 21 strėlių kotelis bei 14 strėlių antgalių, kuriuose išliko medienos fragmentų, žaislinio arbaletos apsodas, 3 kovos kirviai su mediniais kotais bei medinė špagos rankena (žr. 85 pav.). Šie dirbiniai sudaro 1,4 proc. visų medinių dirbinių.

Daugiausiai materialių duomenų iš aptariamąsios teritorijos turima apie arbaletos naudojimą. Deja, medinių arbaletos dalių (lanko ir apsodo) neaptikta, surasti tik keli kauliniai arbaletos riešutai, bylojantys, jog kovų metu šioje teritorijoje buvo sulaužytas ne vienas ginklas. Reikia pasidžiaugti, kad šiek tiek žinių apie šio ginklo veikimo principus suteikė unikalus radinys – XV a. žaislinis arbaletos apsodas (žr. katalogo nr. VIŽ14). Jis aptiktas XIV a. pab.–XV a. pr. kultūriniame sluoksnyje, ties vidine didžiojo VŽP gynybinio aptvaro siena (M 38) (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š, rad. nr. 39). Pastarasis pagamintas iš pušies medienos; jo ilgis – 39,5 cm, plotis – 1,9–2,1 cm. Vienas jo galas skerspjūvyje yra stačiakampio, o kitas – ovalo formos. Stačiakampio skerspjūvio pusė yra išplatinta, joje yra 1,6 cm gylio ir 1,3 cm aukščio išpjova, skirta lankeliui įtvirtinti. Šalia lankelio išpjovos yra apskrita 1,2 cm skersmens skylė, per kurią buvo pririšamas lankas. Tame pačiame gale, apatinėje jo dalyje, pastebima įpjova, kuri galėjo būti naudojama kaip svirtelės užfiksavimo vieta. Atsižvelgiant į apsodo proporcijas, nustatyta, kad visas žaislinio arbaletos ilgis galėjo būti 45 cm (Blaževičius, 2012a, 294). Jis savo veikimo principais tiksliai atkartoja kovų metu naudotus arbaletus. Šį žaislą rekonstravęs žaislų tyrinėtojas Povilas Blaževičius nustatė, kad pastarasis turėjo archajišką strėlės paleidimo mechanizmą, kai įtempta lanko templė užkabinama apsodo įpjovoje, o pakėlus paleidžiamąją svirtelę, iš įpjovos iškeliamą templė paleidžia strėlę (žr. 86 pav.). Yra žinoma, kad būtent toks arbaletos mechanizmas iki pat XVI a. naudotas tiek koviniuose, tiek medžiokliniuose arbaletuose (Blaževičius, 2012a, 294). Remiantis analogijomis, yra žinoma, kad medžioklėse ir kovose naudoti arbaletų lankai buvo gaminami iš vientisos medienos, centre išimant skyles, o galuose suformuojant buoželes, prie kurių tvirtinta templė. Paprastai

šaunamieji lankai gaminti iš kukmedžio, nors buvo gaminami ir iš uosio ar guobos (Rackevičius, 2002, 39). Manoma, kad Ldk Jogaila, gindamas arbaletų lankų gamintojus, 1423 m. išleistame akte apribojo kukmedžio kirtimą ir išvežimą (Nowakowski, 1994, 215).

Šiek tiek daugiau informacijos surinkta apie arbaletų strėlių kotelius. Strėlių kotelių aptikta tiek šiaurinėje, tiek pietinėje ankstyvosios mūrinės VŽP dalyje. Į ginklų katalogą buvo įtraukti ir strėlių antgaliai, kurių įmovose ar įkotėse buvo pastebėta medienos likučių. Taip buvo padaryta dėl to, kad ateityje atlikus medžio tyrimus, galima bus detaliau kalbėti apie strėlių gamybos niuansus. Pagal sveikesnius radinius paaiškėjo, kad jie yra 1–1,5 cm skersmens. Gaila, tačiau dauguma VŽP teritorijoje aptiktų arbaletų strėlių kotelių išliko prastai, tad sunku tiksliai rekonstruoti jų ilgį. Geriausiai išlikę rodo, kad jų ilgis buvo ne trumpesnis nei 36,5 cm (žr. 87 pav.). Yra žinoma, kad iki XV a. strėlių kotelių ilgių vidurkis buvo apie 33 cm, o skersmuo – 1,2 cm, vėlyvesnių XVI–XVII a. arbaletų strėlių koteliai buvo ilgesni – nuo 30 iki 40 cm (Rackevičius, 2002, 48).

Visi surastieji strėlių koteliai priklausė įmovinio tipo strėlėms. Šių strėlių vienas galas (pirmagalys) baigiasi nusmailėjimu, o kitas – plokščias, turintis nedidelį paploninimą. Pirmagalys nusmailinamas tam, kad įlįstų į antgalio movą, o kitas galas pasiaurinamas tam, kad įtilptų tarp arbaletų riešuto ragų, laikančių templę (Rackevičius, 2002, 47).

Formuojant strėlę, buvo išdrožiamas reikiamo skersmens ir ilgio strėlės kotelis. VŽP tyrinėjant valdovų rūmų pietines prieigas buvo aptiktas tiesus, tvarkingai nušlifuotu paviršiumi pagaliukas, kurį galima būtų priskirti strėlių kotelių ruošiniui (žr. katalogo nr. IIIG21). Toks paruoštas pagaliukas buvo nušlifuojamas iš smiltainio pagamintu įrankiu, turėjusiu kotelio storio išilginį griovelį. Paruošto kotelio vienas galas buvo nusmailinamas ir prie jo pritausomi sparneliai. Galiausiai kitas galas buvo įspaudžiamas į pakaitintą strėlės antgalio įmovą. Įkaitintas metalas vėsdamas susitraukdavo ir tvirtai sukibdavo su mediniu koteliu (Nadolski, Lewandowski, 1990, 143–153; Rackevičius, 2002, 46–47). Rašytiniuose šaltiniuose minima, kad strėlės buvo gamintos iš ąžuolo

ir uosio (Ekdahl, 1992, 29). Kaip parodė surastųjų medinių kotelių medienos rūšies nustatymo tyrimai, jų gamyboje naudota ir spygliuočių mediena (Pukienė, 2009b, 99, 108). Medienos rūšies tyrimai parodė, kad dauguma surastų strėlių buvo pagamintos iš ąžuolo (36,5 proc. kotelių) ir šiek tiek mažiau iš kėnio (27,3 proc.), pušies (18,2 proc.) ir eglės (9 proc.). Įdomiausia, kad be vietinių medžių, pušies ir eglės, medienos, strėlių gamybai naudotas ir kėnis. Dėl savo teigiamų savybių, tokių kaip lengvas apdirbimas bei menkas deformacijų procentas, ši mediena labai tiko strėlių gamybai, nors jos gauti nebuvo taip lengva. Kėnis Lietuvoje neauga. Jis gana plačiai paplitęs kalnuotuose Pietų Europos regionuose. Artimiausia šio medžio augimo arealo zona yra pietų Lenkijoje (Pukienė, 2009b, 108). Todėl strėlių koteliai yra vieni iš nedaugelio medinių dirbinių, priklausančių medienos (arba jau pagamintų dirbinių) importui. Gali būti, kad šios medienos produkciją arba pačią žaliavą į Lietuvos teritoriją gabeno iš Karpatų regiono arba iš tolimesnių Pietų Europos kraštų. Neatmetama galimybė, kad šie strėlių koteliai galėjo būti palikti Vilnių puolusių priešų.

VŽP buvo aptikta kovos kirvių. Tik trys iš jų surasti su beveik visiškai sveikais kotais (žr. katalogo nr. IKR52, 126, 144). Jie datuojami XV a. Nuo kitų darbui ar universaliam naudojimui skirtų kirvių jie skiriasi metalo kokybe, plačiais ir gana plonais ašmenimis bei ilgu, siauru mediniu kotu. Pastarojo ilgis yra viena iš pagrindinių ypatybių, pagal kurią kirvį galima priskirti darbo įrankiams arba ginklams.

Pirmasis kirvis buvo aptiktas pietinėje VŽP dalyje. Jis yra panašus į darbui skirtus įrankius (žr. katalogo nr. IKR52). Pats kirvis yra pentininis, plačiaašmenis. Jo pentis yra stačiakampio formos. Pastarosios dydis – 2,6 x 3,3 cm. Medinis kotas – ovalo formos skerspjuvio; jo ilgis – 46 cm. Skylėje kotui yra išlikusi sveika 6,7 cm ilgio geležinė kaltinė vinis su 2,2 x 1,9 cm dydžio galvute (Ožalas, 2004šc, 45, rad. nr. 50).

Antrasis kirvis ilgu mediniu kotu buvo aptiktas tyrinėjant valdovų rūmų I-osios ofšinos išorę (žr. katalogo nr. IKR126). Jis yra pentininis, plačiaašmenis, profiliuotas. Kirvio ašmenys platūs. Metalo paviršius nelygus.

Jo pentis yra pusiau apskritu paviršiumi, su apskrita skylė kotui. Skylės skersmuo – 3,4 cm. Medinis kotas – apskrito-ovalaus skerspūvio. Jo ilgis – 73,3 cm. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š, rad. nr. M 1303).

Trečiasis kirvis su mediniu kotu surastas valdovų rūmų šiaurės rytų kampe (žr. katalogo nr. IKR144). Tai – pentininis, plačiašmenis ginklas. Kirvio storis ties pentimi – 4 cm, pačios įmovos dydis – 3,2 x 5,7 cm. Koto skersmuo – 3,9 cm, o ilgis – 62 cm (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 73, rad. nr. M 972). Buvo iširta antrojo ir trečiojo kirvių kotų mediena ir nustatyta, jog jie pagaminti iš klevo.

Paskutinis radinys, priskirtas medienos panaudojimui, susijusiam su ginklais, yra valdovų rūmų L rūsyje aptikta XVII a. datuojama medinė špagos rankena. Išlikęs rankenos ilgis – 7 cm, storis – 2,2 cm. Medinė rankena yra apjuosta vario lydinio viela, kuri susukta iš dviejų dalių (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 29).

Medinių ginklų tyrimai parodė, kad šiai radinių grupei buvo naudota įvairi mediena: ir spygliuočių, ir lapuočių. Įdomu tai, kad strėlių koteliams buvo naudota taip pat ir nevietinė kėnio mediena. Šis faktas suponuoja prielaidą, kad nevietinės kilmės medienos strėlių koteliai galėjo priklausyti pilies užpuolikams. Žinoma, gali būti, kad strėlių gamybai kėnio mediena arba jų ruošiniai vilniečiams buvo gabenami specialiai.

Žaislinio arba leto apsodas, strėlių koteliai, kovos kirviai su mediniais kotais buvo rasti XIV–XV a. kultūrinuose sluoksniuose, o tai sutampa su rašytiniuose šaltiniuose aprašomais Vilniaus miesto puolimais 1375–1402 m., kurių metu buvo puolamos Vilniaus pilys, tarp jų ir Žemutinė pilis (Rackevičius, 2002, 44). Tik špagos rankena buvo aptikta XVII a. sluoksnyje.

Lietuvos muziejų fonduose yra sukaupta daug su karyba susijusių įvairių laikotarpių archeologinių dirbinių, tačiau vien iš medžio pagamintų ar bent medinių jų dalių yra nedaug. Be VŽP, medinių strėlių kotelių rasta tik Trakuose. Trakų istorijos muziejuje yra saugomi du egzemplioriai. Vienas jų yra išlikęs gana gerai. XIV a. II puse datuojamas strėlės kotelis yra 48,7 cm ilgio (Rackevičius, 2002, 44, 45). Šiek tiek duomenų apie medines skydų dalis

galima aptikti Daumanto Kiulkio straipsnyje (Kiulkys, 2010, 33–114), tačiau straipsnis analizuoja ginklų liekanas iš šiek tiek ankstyvesnio laikotarpio nei šio darbo chronologiniai rėmai. Kokie galėjo būti skydai XVI a., galima pamatyti kai kuriuose Lenkijos muziejuose.

Europos archeologiniuose objektuose medinių ginklų dalių aptinkama retai. Jų liekanų – strėlių kotelių bei paprasto lanko dalių – yra aptikę Didžiojo Naugardo, Senosios Ladogos tyrinėtojai. Medinių ginklų liekanos iš šių archeologinių vietovių gana išsamiai tyrinėtos rusų mokslininko A. F. Medvedevo (А. Ф. Медведев) (Медведев, 1959, 121–191, Медведев, 1966, 31). Ypatingai reikšmingų duomenų apie strėlių kotelių gamybą suteikė Legnicos pilies Šv. Petro bokšto radiniai, aptikti pilies konservavimo darbų metu. Šio bokšto sienoje buvo aptikta keli šimtai XV a. radinių, susijusių su strėlių gamyba. Be antgalių rasta ir medinių strėlių sparnelių, pagamintų kotelių bei jų ruošinių (Nadolski, Lewandowski, 1990, 509). Medinis arba leto lankas, pagamintas iš spygliuočio medienos, buvo surastas Latvijoje, Cėsių pilyje (Rackevičius, 2002, 21).

Nepaprastai daug informacijos suteikia viduramžių ir vėlesnių laikotarpių ikonografinė medžiaga (žr. 88 pav.). Anų laikų fiksuotojai paliko gana nemažai vizualios informacijos apie įvairiausių ginklus, pabūklų postamentus, jų gabenimą mediniuose vežimuose, įvairius kitus puolimų ir gynybos konstruktyvus. Medinių ginklų naudojimo pavyzdžių galima pamatyti ir XVI a. valdovų rūmuose stovėjusių krosnių kokliuose (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 134). Viename iš koklių serijos „Pasaulis atvirkščiai“ (lot. *Mundus inversus*) koklyje vaizduojami zuikiai su mediniais ginklais, medžiojantys šunis (žr. 89 pav.).

Nors su karyba susiję radiniai VŽP neatspindi realaus viduramžių ginklų asortimento, vis tik galima teigti, kad medienos naudoseną ginklų gamyboje, kaip ir daugelyje kitų žmonių veiklos sričių, buvo itin įvairi. Nors metalo naudojimas gaminant pagrindines ginklų dalis buvo vyraujantis, iš medžio buvo gaminamos ne tik paprastų ar arba leto lankų dalys, strėlės, kovų kirvių kotai, bet ir iečių, kitų svaidomųjų ar ilgakočių ginklų, buožių kotai,

skydai, kuokos, apgulties priemonės ir konstrukcijos. Dalis ginklų net po mūšių buvo surenkami, pataisomi ir naudojami kitame puolime ar gynyboje. Būta ne tik tokių, su kuriais kariauta, bet ir tokių, kurie buvo dovanojami ar įsigijami tam, kad parodytų didiko turtus ir padėtį. Dalis vertingų, prabangių, todėl ypač saugojamų ginklų pasiekė ir mūsų laikus. Dalį jų galima pamatyti įvairiuose muziejuose, karo ar ginkluotės ekspozicijose.

4.4. Mediniai indai ir stalo įrankiai

4.4.1. Tekinti ir drožti stalo indai ir įrankiai

VŽP aptiktų stalo indų ir įrankių kolekciją sudaro 156 drožti ir tekinti stalo indai ar jų dalys (dubenėliai (119 vnt.), jų dangteliai (8 vnt.), lėkštės (27 vnt.), puodeliai (1 vnt.) ir taurelės (1 vnt.)), 23 kaušeliai ir 41 stalo įrankis: 9 samčiai ir 32 šaukštai (žr. 90 pav.). Ši radinių grupė apima 7,7 proc. visų aptiktų medinių dirbinių.

Daugelis medinių indų ir įrankių, kelis šimtus metų pragulėję drėgname, durpingame dirvožemyje, archeologinių tyrimų metu aptikti praradę savo pirmines formas, deformuoti. Dėl to ne visuomet pavyksta identifikuoti, kokiam indo tipui ir kokiai funkciniai grupei priklausė surastas indo ar įrankio fragmentas. Tačiau net ir nedideli šių dirbinių fragmentai padeda rekonstruoti viduramžiais ir vėlesniais laikais naudotų medinių indų pobūdį. Dėl formų ir matmenų deformacijos, atsiradusios ilgus metus gulint žemėje bei konservavimo ir restauravimo metu, galimos paklaidos. Pagal funkcijas indai suskirstyti į penkias grupes: dubenis, jų dangtelius, lėkštes, puodelius, taureles, kaušus. Mediniams stalo įrankiams priskiriami šaukštai ir samčiai.

156 vienetai tekintų ir drožtų stalo indų buvo skirti maisto ir gėrimų patiekimui bei individualiam valgymui ir gėrimui.

Individualius valgymui skirtus indus galima skirstyti į įvairių profilių ir gilumo dubenis bei lėkštes. 97 dubenėlių dalys neturėjo reikiamų parametru, pagal kuriuos būtų galima nustatyti, kokiam tipui jie galėję priklausyti. Iš geriau išlikusių dubenėlių išryškėjo 6 dažniau pasitaikę jų tipai.

Išskirti tipai buvo sudaryti pagal ryškiausių bruožų visumą (kojelės, profilio ir pakraštėlio formas bei matmenis). Detalesnė klasifikacija buvo neįmanoma dėl radinių deformacijos. Taip atsitiko dėl to, kad drėgnas medis pasiduoda spaudimui, o pakitusias formas fiziškai atstatyti sunku. Daugelis indų turėjo tik jiems būdingas formas, tad nepriskirti jokiai tipui.

I tipo dubenėlių surasta 12 vnt. Šie indai turi nepilnai išreikštos „S“ formos profilį. Jie yra 5–10 cm aukščio, jų angų skersmenys varijuoja nuo 16 iki 24,5 cm, turi 0,3–0,5 cm aukščio ir 9–12 cm skersmens kojeles. Daugelis tokių dubenėlių puošti netoli pakraštėlio aplink einančiu voleliu. I tipo dubenų rekonstrukcija atlikta pagal 2003–2005 m. tiriant II oficiną IX medinio užstatymo lygyje aptiktą dubenėlį (žr. 91 pav.) (žr. katalogo nr. IVSI58). Šio tipo indai datuojami XIV–XV a., nors šiek tiek daugiau jų surasta XIV a. kultūrinuose sluoksniuose. Tokio tipo indai kaimyniniuose kraštuose naudoti jau nuo X a. Didžiajame Naugarde panašūs dubenys, tik aukštesnėmis kojėlėmis, taip pat buvo labai populiarūs ir vartoti nuo X iki XIV a. (Колчин, 1968, 34–35), Gdanske jie naudoti X–XIII a. (Barnycz–Gupieniec, 1974, 12, 16, 93).

II tipo dubenims priskirti į viršų platėjančiu korpusu ir atlenktu į išorę angokraščiu indai. Jie yra nuo 4 iki 9 cm dydžio ant neaukštos 0,5 cm aukščio ir 8,3–15,8 cm skersmens kojėlės, turėję 11,4–21,5 cm skersmens angas. Šiam tipui priskirti 5 indai. II tipo dubenų rekonstrukcija atlikta pagal 2003–2005 m. tiriant II oficiną tyrimuose aptiktą indą (žr. 92 pav.) (žr. katalogo nr. IVSI53). Trys šio tipo indai datuoti XIV a., kiti du – XIV a. II puse–XV a. pr. ir XV a. pab.–XVI a. pr. Netolimuose kraštuose tokios formos indai nebuvo labai dažnas radinys (Barnycz–Gupieniec, 1974, 12, 16, 93; Колчин, 1968, 38), o indų su aiškiai atlenktais pakraštėliais iš viso nerasta. Panaši, tik mažesnių išmatavimų indų forma tiek Vilniuje, tiek Didžiajame Naugarde buvo taikoma gaminant puodelius (Колчин, 1968, 38).

III dubenėlių tipui priklauso 3 indai į viršų platėjančia anga. Nuo II tipo dubenėlių jie skiriasi tuo, jog neturi išreikštos kojėlės ir atlenkto pakraštėlio. Šiam tipui priklauso 3 indai, kurių aukštis nuo 6,4 iki 8 cm, angos skersmuo – 12–19 cm. III tipo dubenų rekonstrukcija padaryta pagal 2002 m. valdovų rūmų šiaurinio korpuso prieigose aptiktą radinį (žr. 93 pav.) (žr. katalogo nr. IVSI28). Du šio tipo indai datuoti XV a., trečiasis – XIV–XV a. Šios formos indai, matyt, nebuvo dažnas radinys kitų valstybių viduramžių ir naujųjų laikų

miestų kultūriniuose sluoksniuose. Be to, labai retai tekinti indai neturėdavo kojelių.

IV tipui priskirti 2 indeliai. Tai nežymiai platėjančiomis į viršų sienelėmis, neaukšti, apie 6 cm aukščio, plačiomis angomis (apie 28 cm pločio) indai, turėję neaukštas kojeles, pirmo trečdaliao sienelių srityje puošti iškilia tekimo metu suformuota juoste. IV tipo dubenėliai buvo rekonstruoti remiantis 1997 m. plote prie valdovų rūmų pietryčių kampo aptikto dubenėlio matmenimis (žr. 94 pav.) (žr. katalogo nr. IVSI17). Surastais šio tipo indais stalias dengtas XIV–XV a. Nors Žemutinės pilies teritorijoje šio tipo indelių surasta nedaug, identiški ar panašūs į juos, matyt, buvo gaminami didelėje Europos teritorijoje. Indų su tokiais pat profiliais surasta net ir toli nuo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės esančioje Didžiojoje Britanijoje (Good, Tabraham, 1981, 118).

V dubenėlių tipui priskirti 3 indų fragmentai. Tai buvę neaukšti – nuo 3,4 iki 5 cm aukščio indai, nuo 15 iki 18 cm skersmens angomis, beveik tiesiomis sienelėmis, susiaurėjantys tik ties dugną linija. Šio tipo dubenų rekonstrukcija atlikta pagal 2002 m. tiriant valdovų rūmų šiaurinio korpuso prieigose aptikto radinio duomenis (žr. 95 pav.) (žr. katalogo nr. IVSI27). Šie trys indai surasti XIV a. II pusėje–XV a. pr. datuojamuose kultūriniuose sluoksniuose.

VI tipui priskirta 11 indelių. Tai nedideli dubenėliai platėjančiomis angomis ir nuolaidžiomis sienelėmis. Etaloniniai šio tipo dubenėliai buvo 4–6 cm aukščio, turėjo 5,5–7 cm skersmens kojelę ir 11,7–14 cm skersmens angą. VI tipo dubenėlių rekonstrukcija padaryta pagal 2003–2005 m. tiriant valdovų rūmų II oficinios teritorijoje aptiktą radinį (žr. 96 pav.) (žr. katalogo nr. IVSI54). Šio tipo dubenėlius Vilniaus miesto gyventojai naudojo tiek XIV a., tiek XV a.

Žemutinės pilies teritorijoje aptikti keli dubenys, kurie turėjo tik jiems būdingas formas. Iš jų išskirtini 2 indai (žr. 97 pav.).

Pirmasis datuotas XIV a. Jis išlikęs fragmentiškai, todėl galime kalbėti tik apie jo rekonstrukcinį variantą. Tai indas su 3,7 cm aukščio ir 11 cm

skersmens kojele, turėjęs plačią angą (jos skersmuo galėjo siekti 34 cm) (žr. katalogo nr. IVSI76). Indai ant kojelės gerai žinomi iš Didžiojo Naugardo tyrinėjimų. Kojelės turėjo platų pagrindą – dugną ir ploną pailgintą kaklelį, dažnai puoštą ornamentais. Indai ant aukštos kojelės pastarajame mieste buvo gaminami X–XIV a. Manoma, kad tokie indai buvo naudojami ne kasdien, o šventinėmis progomis (Колчин, 1968, 40, 41). Kitas dubenėlis, atvirkišciai, turėjo labai plačią kojelę. Jis aptiktas tyrinėjant valdovų rūmų pietines prieigas ir datuojamas XV a. pab.–XVI a. pr. Indas 4,7 cm aukščio su 16,5 cm skersmens anga. Dubenėlis ištekintas iš liepos medienos ir iš kitų indų išsiskiria ne tik plačia kojele, bet ir storomis sienelėmis (žr. katalogo nr. IVSI34). Jei indas nebūtų dekoruotas aplink indą įrėžtomis linijomis, būtų galima įtarti, kad jis nebuvo baigtas.

Kita medinių indų grupė – lėkštės. Kaip rodo VŽP dirbiniai viduramžiais ir vėlesniais laikais, šie indai buvo labai svarbūs stalo serviruotėje. Lėkštės buvo naudojamos visoje Europoje (Barnycz–Gupieniec, 1974, 17–20, 94; Колчин, 1968, 36, 37, 115, 116; Falk, 1983, 40; Holl, 1966, 58; Good, Tabraham, 1981, 118). Dėl lėkščių matmenų ir skaičiaus, tikėtina, kad pagrindinė lėkščių funkcija buvo maisto patiekimas. Lėkštėmis yra vadinami plokšti ir negilūs indai su graškčiai išskėstomis sienelėmis, plačiais figūriniais kraštais, kurie dažniausiai atlenkti horizontaliai. Beveik visos lėkštės turėdavo nedidelę apskritą kojelę (žr. 98 pav.). Žymiausiais Didžiojo Naugardo medinių dirbinių tyrinėtojas B. A. Kolčinas šiuos indus priskiria dubenėliams, nors pripažįsta, kad jie yra labai panašūs į lėkštes. Anot jo, juose galėjo tiekti ant stalo pyragus, mėsą, žuvį, saldumynus (Колчин, 1968, 35). VŽP teritorijoje surastos 27 lėkščių dalys. Nors visiškai išlikusių lėkščių nerasta, pavyko nustatyti jų pagrindinius matmenis. Paaiškėjo, kad tai iki 3,8–4 cm aukščio, plačiomis angomis (skersmenys svyruoja nuo 18 iki 38 cm) indai, turėję 0,5–1,2 cm aukščio ir 11,7–13,2 cm skersmens kojeles. Daugiausiai jų rasta XIV a. pab.–XV a. pr. datuojamuose kultūriniuose sluoksniuose. Įdomu tai, kad tokios pačios formos keramikinės lėkštės atsirado

ir įsivyravo vėliau. Tikėtina, kad puodžiai kopijavo medinių ir metalinių indų formas.

Be maisto patiekimui ir valgymui skirtų indų buvo naudoti mediniai indai, iš kurių buvo galima gerti. Šiems indams priskiriami kaušai (žr. 99 pav.), puodelis (žr. 100 pav.) ir taurelė (žr. 101 pav.). Didžiausią geriamųjų indų dalį sudaro kaušai. Tai vieną rankeną turėję įvairių dydžių indai, kuriuose tilpo nuo kelių litrų iki kelių miligramų skysčio. Jie naudoti gėrimų ir skystų patiekalų pasėmimui ir patiekimui į stalą. Dalis tokių kaušų naudoti žvejyboje arba amatuose. Tyrinėjimų metu surasti 23 kaušai iš XIV–XVII a. datuojamų kultūrinių sluoksnių. Deja, daugelis ir šios grupės indų išliko fragmentiškai. Dažnai surandami tik jų korpusai, rečiau rankenėlės. Pagal sveikiau išlikusių kaušų rankenų formas jie suskirstyti į dvi grupes. Vienai grupei priskirtini kaušeliai, skirti sėmimui ir gėrimui. Pagrindinė jų funkcija buvo semiamoji, tad dažniausiai tokie indai kabodavo ant sienos šalia įvairių skysčių rezervuarų. Šiam tikslui kaušelių rankenose buvo padaroma skylutė arba pati rankenėlė buvusi kabliuko formos. Tokių indų priskyrimas stalo indams yra diskutuotinas, tačiau ikonografiniai šaltiniai rodo (žr. 102 pav.), kad ir jie buvę serviruotės dalis. Kitą grupę sudaro gėrimui skirti kaušeliai. Jie buvo mažesni, turėjo trumpesnes rankenėles. Etaloniniu tokio tipo kaušeliu galima laikyti vakarinėje Gedimino kalno pašlaitėje aptiktą indelį (žr. 99:3 pav.). Dirbinio semiamoji dalis buvo 4,4 cm aukščio, 12,4 x 11,7 cm dydžio, netaisyklingo apskritimo formos. Kaušelio rankenėlė – trapecijos formos (žr. katalogo nr. IVK19). Archeologiniai duomenys iš kitų šalių rodo, kad viduramžiais ir naujaisiais laikais drožti kaušeliai buvo labai populiarūs. Nuo XIII–XIV a. slavų kraštuose naudoti indai talpindavę nuo 1,5 iki 2 litrų, o kartais pasiekdavę net 6 litrus (Колчин, 1968, 44–46). Panašios talpos indus naudojo ir vilniečiai. Iš jų visų išsiskyrė miniatiūrinis kaušelis (žr. 99:4 pav.) (žr. katalogo nr. IVK20). 4,4 cm aukščio indelis turi 5 x 4,3 cm pločio angą ir 3 cm ilgio, 1,8 cm pločio ir 0,5 cm storio rankenėlę su skylute. Atsižvelgiant į dirbinio estetinius bruožus, galima būtų manyti, kad šis dirbinys galėjo būti naudojamas kaip kaušelis prieskoniams, padažams semti, tačiau net ir išgulėjęs

žemėje kelis šimtus metų, išlaikė į medį įsigėrusio deguto kvapą. Žinoma, deguto samtelio paskirtis galėjusi būti antrinė.

Puodelių grupei galima priskirti tik vieną radinį (žr. 100 pav.), pagamintą tekinimo būdu iš uosio (žr. katalogo nr. IVSI45). Tai beveik sveikas 7,2 cm aukščio indelis su 10,7 cm skersmens anga ir 0,3 cm aukščio kojele.

Taip pat tik vieną radinį (žr. 101 pav.) galima priskirti taurelių tipo indams (žr. katalogo nr. IVSI16). Ši taurelė šiek tiek žemesnė už aprašytą puodelį. Ji 6 cm aukščio. Indelis profiliuotas, pūstais šonais, su 0,3 cm angokraščiu ir platėjančia pėda, kurios aukštis 13 cm. Jo sienelės, pasak archeologinių tyrimų autorės D. Steponavičienės, buvo dekoruotos tapyba (Steponavičienė, 1997š, 79). Taurelė priskiriama XVI a. Reikia pastebėti, kad atsižvelgiant į indo formą, gali būti, kad jis galėjo būti naudotas ir kaip rašalinė.

Stalo indai dažniausiai buvo gaminami drožiant bei skaptuojant, tekinant, maža dalis – formuojant iš šulų (žr. 103 pav.). Seniausiuoju indų gamybos būdu – drožiant ir skaptuojant – pagamintų stalo indų tėra 16 proc., nors apskritai šia technika būdavo gaminama didžioji dauguma medinių reikmenų. Šių indų formą suformuodavo pjaunamaisiais ir skobiamaisiais įrankiais. Patys populiariausi šios technologijos įrankiai buvo peiliai. Etnografiniai duomenys rodo, kad buvo trys skobtų indų gamybos būdai: išgrėžimas, išdeginimas ir išskobimas. Gaminant pirmuoju būdu, indo vidus buvo išgrėžiamas grąžtu, o vėliau iškalamas kaltu. Dirbant indą antruoju būdu, ant trinkos sukuriama nedidelė ugnelė, kuri nereikalingą plotą išdeginavo iki pageidaujamo gylio. Trečiuoju būdu drožti indai elementariais stalių įrankiais (Milius, 1983, 68). Tad šiuo būdu pagamintus indus galėjo pasigaminti kiekviena šeima. Didžiąją dalį drožtų-skaptuotų indų sudaro kaušeliai, o likusią dalį – masyvūs dubenys.

Pastebėta, kad viduramžiais ir naujaisiais laikais drožimo-skaptavimo būdu buvo gaminami didesnių tūrių indai (pvz., geldos, statinės), naudoti buities darbams. Mažesnių talpų indai, pagal etnografinius duomenis, tokie kaip kaušeliai, buvo gaminami peiliu suformuojant pagrindinę formą ir

rankenėlę, o vidus buvo išskaptuojamas lenktu skaptu (Milius, 1983, 64). Stalo indai, kurie turėjo pasižymėti ir estetiškumu, buvo gaminami tekinimo staklėmis, kadangi tokį pat dailų dirbinį su paprastais drožimo įrankiais tekdavo gaminti ilgiau, o rezultatas nebūdavo iki galo pasiekiamas.

Tekinimo staklėmis buvo gaminama didžioji dalis stalo indų – jie sudaro 79 proc. visų stalo indų. Nors labai įmantrių dirbinių formų nepastebėta, tačiau, galima teigti, kad jau XIV a. meistrai, dirbę su medžiu, buvo profesionaliai įvaldę tekinimo staklių technologiją.

VŽP teritorijoje aptikti indai buvo gaminami iš Lietuvoje augančių medžių žaliavos (žr. 104 pav.). Dubenys, lėkštės dažniausiai tekinti iš uosio medienos, kuri puikiai tiko tokiai indų gamybos technologijai. Tačiau medienos rūšių tyrimų rezultatai parodė, kad buvo tekinta ir iš klevo, liepos, beržo, drebulės, guobinių šeimos (guobos, skirpsto, vinkšnos) medienos. Ažuolo ir pušies mediena naudota šulelinių indų gamyboje. Kaušeliai dažniausiai drožti iš klevo medienos. Ypač dailius indus pavykdavo pagaminti iš šios medienos gumbo. Paprastai gumbas buvo panaudojamas semiamojo korpuso gamybai, o iš tiesaus medžio suformuojama rankenėlė. Semiamiesiems ir geriamiesiems indams naudotas ir uosis, kiek rečiau spygliuočių mediena.

Didžioji dalis Žemutinės pilies teritorijoje surastų indų yra nepuošti (žr. 105 pav.). Tik labai nedidelė dalis jų turi tam tikrų dekoru elementų. Tai rodo, kad kiekvieną dieną naudoti indai buvo skirti funkciniam naudojimui ir estetiniams niuansams daug dėmesio neskirta. Didžiausią puošnumo efektą suteikdavo tekinimo staklėmis suformuotas indo profilis. Tekinimo būdu buvo suformuojamas ir pagrindinis indų puošybos elementas – iškili stačiakampio, trikampio ar pusės apskritimo formos juostelė, juosusi dubenėlių pakraštėlius. Pastebėta, kad indai buvo puošiami peiliu ar panašiais kitais staliaus įrankiais įrėžiant norimo dydžio linijas. Tokiu būdu puošti du dubenėliai: vienas turi šalia pakraštėlio įpjautas keturias įkertas, kitas puoštas ant sienelių suformuotomis trijų horizontalių linijų eilėmis.

Sudėtingesnis indų puošimas pastebėtas tik ant kelių indų (žr. 106, 107 pav.). Neįskaičiuojant tekinimo metu suformuotų profilių ar puošybinių juostelių, įdomesnis dekoras pastebėtas ant XIV a. pab.–XV a. pr. datuojamos lėkštės ir dubenėlio (žr. 107:3, 4 pav.). Lėkštė dekoruota korį primenančiu ornamentu. Pirmiausiai indas buvo ištekintas, o vėliau šonai papuošti besijungiančiais rombais, gaunamais nupjaunant dalį medienos nuo sienelių (žr. katalogo nr. IVSI95). Dubenėlis puoštas aplink indo korpusą einančiomis lašo formos figūromis, jos yra iškilios ir paryškintos 0,1 cm grioveliu (žr. katalogo nr. IVSI132).

Dar trys aptikti indai buvo dekoruoti polichromine tapyba, kurią liudija tik išlikusios tamsios spalvos dėmės, kurias ateityje reikėtų iširti. Pastebėta, kad stalo indai panašiai puošti daugelyje Europos miestų. Didžiajame Naugarde ant kelių indų surasta gelsvos ir raudonos spalvos dažų, kuriais paprastai buvo puošiamas tik indo vainikėlis (Колчин, 1968, 42). Kartais indai ornamentuoti siužetiniais piešinėliais arba ženklais, kurie padaryti išdeginimo būdu (Holl, 1966, 60–63; Колчин, 1968, 42).

Iš visų aptiktų medinių indų keli dubenėliai turi nedideles skylutes (žr. 108 pav.). Kaip rodo kitų šalių archeologinė medžiaga, suskilę mediniai indai nebuvo išmetami, o lūžio abiejose pusėse buvo išgręžiamos nedidelės skylutės ir indas sulopomas, prailginant jo naudojimo laiką. Tenka apgailestauti, jog nėra duomenų, kuo suskilę indai galėjo būti sutvirtinti VŽP. Kituose Europos viduramžių senamiesčiuose surasti taisyti indai buvo taisomi naudojant metalines vielutes, kniedes, lankelius, medinius kaištukus arba augalinį pluoštą (Morris, 2000, 2189; Hather, Gritsenko, 2007, 292).

Indai buvo taisomi dėl kelių priežasčių. Viena jų – taupumas. Galima numanyti, kad meistrų pagaminti indai būdavo parduodami nepigiai, nes tekintojas pats ruošdavo žaliavą arba ją pirkdavo. Kita indų taisymo priežastis galėjo būti emocinė jų vertė. Dar viena galima tekintų indų saugojimo priežastis – tekinimo darbų arba šios produkcijos prekybos sezoniškumas, dėl kurio žmonės negalėjo bet kuriuo laiku gauti reikiamų daiktų.

Be stalo indų VŽP aptikta ir serviruotėje naudotų įrankių: šaukštų ir samčių (žr. 109 pav.). Visi šie įrankiai buvo pagaminti stalių įrankiais, drožimo technika.

Viduramžiais ir net vėlesnėse epochose pagrindiniai valgymo įrankiai buvo peiliai ir šaukštai. Ypač viduramžiais pagrindiniai patiekalai dažniausiai buvo imami rankomis, o peilis tebuvo reikalingas maisto smulkinimui (Steponavičienė, 2007, 188–203). Tačiau valgant skystus patiekalus, šaukštas buvo nepakeičiamas įrankis. Šie įrankiai dažniausiai buvo gaminami iš medžio. Iš metalų lietus šaukštus galėdavo įsigyti tik pasiturintys žmonės. Aukšto rango dvariškiai turėdavo ne tik geležinių, bet ir sidabrinių, paausuotų ar auksinių stalo įrankių (Vilniaus žemutinė..., 2006, 231, 232, 233). Ne tokie turtingi asmenys dažniausiai naudodavo medinius įrankius. Iš medžio pagaminti šaukštai nepakeičiami išliko iki pat XX a. vidurio. Pasak etnografų, dar tarpukaryje jie buvo naudojami gana dažnai, tačiau po Antrojo pasaulinio karo pradėta pirkti metalinius (Samulionytė, 1995, 308).

Ne tik šaukštų reikšmė, bet ir gamybos technologija nuo viduramžių iki šių dienų beveik nepakito. Visi šaukštai buvo drožiami gana paprastais stalių įrankiais, panašiai kaip ir daugelis drožybos būdu pagamintų rakandų. Pagrindiniai įrankiai buvo peiliai ir skaptukai (Milius, 1983, 64).

VŽP teritorijoje per visus tyrimo metus aptikta 32 šaukštai (žr. 110 pav.) ar jų fragmentai. Beveik pusei jų (15 vnt.) nustatyta medžio rūšis. Paaiškėjo, kad dauguma tyrimui atrinktų šaukštų buvo drožiami iš klevo, tik vienas buvo pagamintas iš beržo medienos (žr. 111 pav.). Etnografų surinkta informacija rodo, kad XX a. I pusėje šaukštus gamindavo iš beržo („iš beržo daugiausiai“), taip pat naudojo epušies („nesmirda iš epušės“), sausos kriaušės ar obels medieną („iš obels ar grūšios neskyla, netrūksta“). Gamindavo ir iš klevo, tačiau rečiau („iš jo skyla. Klevas – trapus medis“) (Samulionytė, 1995, 308). Etnografinė medžiaga rodo, kad medinių šaukštų nepirkdavo, juos pagamindavo kiekvienos šeimos vyrai (Samulionytė, 1995, 308). Dalis VŽP teritorijoje surastų įrankių buvo pagaminti standartizuotai, nes tarpusavyje skyrėsi nedaug, visi buvo vieno modelio. Gaminant šaukštus pagrindinė

užduotis buvo išdrožti patogius valgymo įrankius. Šaukštai, lyginant su indais, beveik nebuvo puošiami. Tarp visų aptiktų šaukštų yra du, turintys įrėžtas linijas ir trikampio formos išskaptavimus (žr. 113 pav.). Iš jų tik vienas priskirtinas puoštų šaukštų kategorijai. XIV a. II p.–XV a. pr. šaukšto kotelio galiukas išdrožinėtas geometriniu ornamentu, kuris užima 2,5 cm ilgio šaukšto galiuką. Jį sudaro dvi juostelės, atskirtos 0,4 cm neornamentuota dalimi. Viena juostelė dekoruota įpjautų trikampių, išdėstytų viršuje ir apačioje, linija, kita – trikampių ir linijų kompozicija. Kotelis užbaigiamas 0,4 cm lygia, šiek tiek išskirta juoste (žr. katalogo nr. IVŠS28).

Kitas šaukštas galvutės išorinėje pusėje netoli kotelio ir semiamosios dalies jungties pažymėtas įkartomis, sudarančiomis du „V“ formos ženklus (žr. katalogo nr. IVŠS33). Greičiausiai tai ne ornamentas, o žymuo. Panašiu ženklu tokioje pat vietoje yra pažymėtas Rygoje surastas kaušas (Bebre, 2000, 125).

Pastebėta, kad retai puošti ir Rygos miestiečių šaukštai (Bebre, 2000, 121, 128). Senosios Rusios teritorijoje, Lenkijos miestuose šaukštai buvo dekoruojami dažniau. Nors Didžiojo Naugardo tyrinėjimų metu surastų šaukštų analizė parodė, kad dažniausiai šaukštai naudoti nedekoruoti, tačiau surasta ir tokių, kurie puošti spalvota tapyba. Dažniausiai šaukštai buvo gražinami rankenų srityje drožyba (Колчин, 1968, 44, 45; Колчин, 1971, 10–13).

Stalo įrankių kategorijai priskirti ir samčiai. Deja, iš 9 tik vienas išliko gana gerai (žr. 113 pav.), kiti labai fragmentiški. Sveikiausias samtis datuojamas XIV a. pab.–XV a. pr. (žr. katalogo nr. IVŠS23). Jo bendras ilgis siekia 44 cm. Vien rankenėlės ilgis yra 31 cm. Semiamoji dalis niekuo nesiskyrė nuo šaukštų, mat jos dydis tesiekė 7 cm (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147, rad. nr. 56). Likę samčiai taip pat datuoti XIV–XV a. Trūkstant duomenų sunku nustatyti, kaip kito samčiai iki XVII a. Žinomas tik vienas samtis, datuojamas XVI–XVII a. Jis surastas buvusių Vyskupų rūmų (dab. prezidentūros) teritorijoje. Tai netaisyklingo apskritimo formos apdegusi semiamosios dalies 13 x 4 cm dydžio liekana (Luchtanienė, 2000š, 18). Šis radinys niekuo nesiskiria nuo ankstesnių samčių, naudotų VŽP.

Įvairiose VŽP vietose surasti indai ir įrankiai datuojami XIV–XVIII a. (žr. 114 pav.). Tačiau daugiausiai jų aptikta XIV–XVI a. pradžios kultūriniuose sluoksniuose. XVI–XVIII a. datuoti indai ir įrankiai sudaro tik 7 proc. visos kolekcijos. Paprastai buityje naudojami mediniai dirbiniai po to, kai prarandą jų funkcijas atitinkančią kokybę, panaudojami dvejopai: arba įgauna antrinio panaudojamo paskirtį arba yra sunaikinami, dažniausiai sudeginami, panaudojant medieną kaip kurą. Staigiai užklupusios negandos (kariniai antpuoliai, gaisrai ir pan.) sudarė galimybę išlikti kitokiomis aplinkybėmis parastai sunaikinamiems kasdienybės atributams, tačiau dėl to daugelis dirbinių surasti jau sulaužyti, apdege. Indų ir įrankių radimo aplinkybės leidžia teigti, kad dalis jų buvo naudoti miestiečių, tačiau kita dalis neabejotinai puošė ir dvariškių stalus.

Stalo serviruotė yra itin daugiaplanė sritis, bet dažniausiai tiriama analizuojant tik tam tikrą jai priskirtinų atributų grupę. Daugiausiai nagrinėti keramikiniai indai. Valgymo kultūros klausimas VŽP šiek tiek paliestas D. Steponavičienės daktaro disertacijoje ir jos pagrindu išleistoje knygoje (Steponavičienė, 2007, 188–203). Kulinarijos istorija LDK teritorijoje gana išsamiai nagrinėta Rimvydo Laužiko monografijoje (Laužikas, 2014). Stalo serviruotės klausimai paliesti ir straipsnių rinkinyje, skirtame mitybai ir maisto kultūrai nuo seniausiųjų laikų iki dabarties (Prie stalo..., 2015). Tačiau išvardintuose leidiniuose, kaip ir M. Dembińskos Lenkijos valgymo ir gėrimo kultūrą analizuojančiame darbe (Dembińska, 1999) pagrindinis dėmesys skiriamas bendriems stalo serviruotės ypatumams, susijusiems su etiketu, patiekalų receptais bei kitais niuansais ir tik iš dalies indų medžiagiškumu.

Mediniai indai ir įrankiai menkai tyrinėti ne tik aptariamuoju laikotarpiu. Nedaug žinoma apie medinius indus, naudotus priešistoriniais laikais. Nors ir negausių šios grupės radinių publikavimas bei analizė padėtų rekonstruoti daugelį buities ir amatininkystės raidos detalių. Šiuo metu sudėtinga nustatyti, kokią reikšmę, lyginant su priešistorine epocha, mediniai indai užėmė viduramžiais ir naujaisiais laikais; neaiški ir technologinė jų pusė. Ši radinių grupė apibendrintai pristatyta tik šio darbo autorės straipsniuose

(Kaminskaitė, 2007, 195–239; Kaminskaitė, 2010c, 3–26). Daugiausiai duomenų apie medinius šios grupės radinius galima rasti tik archeologinių tyrimų ataskaitose. Likusi nedidelės apimties informacija apie šiuos dirbinius ar jų iliustracijos yra publikuotos keliuose informacinio ar mokslinio turinio leidiniuose, skirtuose Kernavės, Klaipėdos, Vilniaus archeologiniams tyrimams pristatyti (Luchtanas, 2002; Vilniaus Žemutinės, 2003; Žulkus, 2002). Daugiau apie šios grupės radinius yra rašę kaimynių šalių mokslininkai. Specialiai medinių indų temai yra skirti dviejų Lenkijos mokslininkų darbai (Barnycz–Gupieniec, 1974; Rakoczy, 2016). Daug medžiagos šia tema yra sukaupę rusų archeologai. Įdomiausios ir išsamiausios publikacijos susijusios su Didžiojo Naugardo tyrimais (Колчин, 1968; Колчин, 1971; Hather, Gritsenko, 2007, 272–297). Apie kaimyninės Latvijos sostinėje Rygoje XIII–XIV a. naudotų šaukštų ir kaušų tyrimus, jų klasifikaciją ir puošybą yra paskelbtas Viktorija Bebre straipsnis (Bebre, 2000, 113–129). Svarbių duomenų apie medinių dirbinių ženklumą gana nemažai yra pateikę A. Caunė (Caune, 1996, 109–119; Caune, 2007, 468–476, 566). Vykdydami kitų medinių dirbinių tyrimus apie medinius indus duomenų yra surinkę Vengrijos, Vokietijos, Anglijos mokslininkai (Holl 1966, 46–70; Falk, 1983, 31–48; Falk, 2002, 422–433; Müller, 1988; Müller, 1996; Müller, 2000, 239–254; Good, Tabraham, 1981, 90–140; Morris, 2000, 2116–2220; Wood, 2005).

Surinkti duomenys rodo, kad mediniai indai viduramžiais ir naujaisiais laikais buvo populiarūs visoje Europoje. Gali būti, kad detaliam ištyrus organikai palankių sluoksnių keramikinių, metalinių, stiklinių ir medinių indų proporcijas, reikės iš naujo perrašyti maisto gamybos, stalo serviravimo bei individualaus valgymo istoriją.

4.4.2. Indai iš šulų

Indai iš šulų yra išskirtinė medinių dirbinių grupė dėl savo naudojimo masto. Visuose viduramžių senamiesčiuose šulelinių indų fragmentai sudaro didžiąją daugumą medinių dirbinių. Tokį populiarumą lėmė įvairių talpų skirtingoms reikmėms poreikis. Jie naudoti kaip sandėliavimo, gabenimo talpos, pašaro, maisto ruošimui, skalbimui, prausimuisi bei kitiems buities darbams reikalingi rykai, laistymo ir drenavimo priemonės, stalo serviravimo indai. Tad visai nenuostabu, kad indai iš šulų sudaro didžiąją VŽP ne tik indų, bet ir visų aptiktų medinių dirbinių dalį. Iš viso aptiktos 849 šulelinių indų dalys (tarp jų įtraukti ir kamščių duomenys), o tai sudaro 29,8 proc. visų medinių radinių. Šią kolekciją sudaro 15 geriau išlikusių indų, 317 vnt. indų dugnų, 161 šulų ar jų komplektų (priklausiusių tam pačiam indui), 4 atskirai aptikti tvirtinimo lankai ir 352 vnt. statinėms užkimšti reikalingų kamščių (žr. 115 pav.).

Iš įvairaus dydžio lentelių pagaminti indai atliko skirtingas funkcijas. Iš šulų gamintos didelės ir vidutinės talpos statinės, rėčkos, kubilai, kibirai, laistytuvai, druskinės, bokalai gėrimams, kai kur net dubenėliai. Labai gaila, kad dėl šulų fragmentiškumo dažnai negalima nustatyti, kokiam indo tipui jie priklausė.

Informatyviausi yra indų šulai. Jei lentelė ne fragmentiška, gerai išsilaikiusi ir nepažeista medienos traukimosi ir deformavimo veiksmų, apytikriai galima nustatyti buvusio indo potipį ir tūrį. Skirtingų dydžių indai gaminti panašiai. Vieni šulai tiesaus profilio, kiti – šiek tiek išgaubti. Didžioji dalis šulų turi po vieną įkartą, skirtą dugnui, tačiau kai kurie turi ir dvi įkartas abiejuose lentelės kraštuose. Nedidelė dalis surastų šulų turi iškartas ar skylės, skirtas rankenų pritvirtinimui. VŽP teritorijoje surastas varinis kibiro lankas su rankenėle. Panašų į šį dirbinį yra aptikę ir Didžiojo Naugardo tyrinėtojai (VŽP, 1988, 24).

Savo dydžiu šulai skiriasi – jų ilgis svyruoja nuo 10 iki 94,6 cm aukščio (žr. 116 pav.). Skirtingi jų dydžiai ir formos byloja apie įvairias jiems priklausiusių indų paskirtis.

Patys žemiausieji šulai naudoti stalo indų gamybai (žr. 117 pav.). Iš šulų dažniausiai buvo gaminami puodukai, bokalai, dubenys, druskinės. Tikriausiai būtent tokiems indams galima priskirti lenteles, kurių aukščiai nuo 10 iki 19 cm. Visos aptiktos indų dalys priklausė skirtingiems indams. Surastos šoninės lentelės yra stačiakampio arba lygiašonės trapecijos formos, pločiai apėmė 4,6–5,4, 4,8–6,0, 5–5,5, 5,2 cm, o storiai yra gana identiški – apie 1–1,2 cm. Šulų formos rodo, kad vieni indai buvo cilindro formos, kiti į viršų platėjo, o tretieji siaurėjo. Itin stipriai platėjantys šulai priklausė įvairių tūrių dubenims, naudotiems buityje prausiantis, gaminant arba sandėliuojant. Indai, turėję statų korpusą, galėjo būti naudojami kaip puodukai, bokalai ar druskinės arba dubenys. Pastarieji indai galėjo turėti dangčius, sujungtus su korpusu. Tiriant valdovų rūmų šiaurinio korpuso prieigas buvo surastas galbūt druskinėi priklausęs dangtelis su dviem kojėlėmis, turėjusiomis įkartas mechanizmo tvirtinimui (žr. 118 pav.).

Pagal surastų artefaktų matmenis galima nustatyti, kad šio pobūdžio induose galėjo tilpti nuo maždaug 1 iki 3 litrų skysčio. Šiek tiek didesnę tūrį turėjo XV a. datuojamas bokalas, kurio rankena buvo surasta tyrinėjant valdovų rūmų pietų korpuso prieigas (žr. 119 pav.). Jo aukštis siekė 24,5 cm. Iš šulų pagaminti stalo indai retai buvo naudojami ne tik dabartinės Lietuvos teritorijoje, bet ir Senosios Rusios (Колчин, 1968, 28) bei kai kuriuose Lenkijos miestuose (Barnycz–Gupieniec, 1974, 35, 101, 102). Didžiojo Naugardo tyrinėtojai pastebėjo, kad tokia technika pagamintus indus greičiausiai atveždavo iš Vakarų Europos, kur šuleliniai stalo indai randami kur kas dažniau (Колчин, 1968, 28). Šio pobūdžio radinių gausiai randama Vokietijos miestuose (Neugebauer, 1954, 174; Falk, 1983, 31–48), šį faktą įrodo ir ikonografiniai šaltiniai (žr. 120 pav.) (Holl, 1966, 67).

Kitą dalį sudarė šulai, atlikę kibirų, laistytuvų, vidutinio dydžio kubiliukų funkcijas. Jų aukščiai svyruoja tarp 20 ir 60 cm. Šiems indams

priskiriami šulai taip pat buvo tiek tiesūs, tiek siaurėjantys tai į viršų, tai į apačią. Kibirų, laistytuvų funkcijas atlikusiems indams galima priskirti į viršų siaurėjančius šulus, o platėjančius arba cilindro formos šulus reikėtų priskirti liaudiškai vadinamoms *rečkoms*. Neabejotinai laistytuvo tipo indams priskiriami du 2014–2015 m. archeologinių tyrimų metu valdovų rūmų U rūsyje aptikti šulai su snapeliais (žr. katalogo nr. IVŠ160, 161).

Tarp šio aukščio indų būta ir uždaro tipo statinaičių. Juos sudarydavo šulai, turintys įkartas abiejuose galuose, kai kurie tokie šulai centrinėje lentelės dalyje turėjo kvadratinės skylės. Šių specialių statinaičių-gertuvių, naudojamų kelyje geriamam vandeniui gabenti, plačiai randama XIII–XIV a. Didžiojo Naugardo ir Bresto miestuose (Колчин, 1968, 26; Лысенко, 1985, 313). VŽP teritorijoje tokioms statinaitėms priskiriamų šulų rasti tik du vienetai. Ankstyviausia iš jų – datuojama XIII a. Žymiai daugiau tokių šulų rasta dabartinės prezidentūros teritorijoje (Luchtanienė, 1999š). Rasti 5 vienetai skirtingų matmenų šulų, kurių ilgis svyruoja nuo 15 iki 26 cm (žr. 121 pav.). Tačiau pastarieji radiniai datuoti XVI–XVII a.

Daugiausiai duomenų apie šulelinių indų gamybą suteikė 2002 m. šulinyje aptiktas indas (žr. katalogo nr. IVPŠI7). Kaip galima matyti jo išklotiniame vaizde (žr. 122 pav.), šulai nebuvo identiško dydžio ir formos. Panašūs indai gaminti ir naudoti XIII–XIV a. Tai rodo ir gana gerai išlikęs auseklis iš Kernavės (žr. 123 pav.).

Paskutinę šulų dalį sudaro ilgiausios, iki 110 cm ilgio, šoninės statinių lentelės. Jos galėjo atlikti transportavimo arba sandėliavimo funkcijas.

Indai iš šulų turėdavo skylės, pro kurias pildavo skysčius. Kad skysčiai neišsilaistytų, jas užkimšdavo medinėmis volėmis (špuntais), kurių gausiai randama įvairiuose viduramžių miestuose, taip pat ir Vilniuje, VŽP teritorijoje. Čia rasta didelė šių dirbinių kolekcija. Didžioji jų dalis datuojama XVIII a. ir aptikta tyrinėjant valdovų rūmų šiaurės rytų kampą. Manoma, kad 2007 m. tyrinėjant pastarąjį plotą aptiktas XVIII a. II p. datuojamas rąstinis pastatėlis galėjo priklausyti kubiliui ar staliui, kuris gamino statinių kamščius bei kitus medinius daiktus. Statinio viduje rasta keletas medinių indų šulų bei dugnelių,

taip pat keli šimtai kamščių, kaiščių ir jų ruošinių (žr. katalogo nr. IVKA, 55–110, 128–330). Atsižvelgiant į šiame komplekse aptiktus radinius, galima teigti, kad be miestiečių, gyvenusių valdovų rūmuose XVIII a. pab., čia buvo įsikūrusios staliaus dirbtuvės (Striška, 2003–2004š; Blaževičius, Bugys, 2006–2008š).

Iš aptiktų kamščių išsiskiria klevinis (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–06–10) kamštis iš dviejų dalių (žr. 124 pav.). Vieną jo dalį sudaro cilindro formos kamštis, kurio ilgis – 10,5 cm, skersmuo plongalyje – 1,7 cm, o storgalyje – 4 cm. Išilgai dirbinio padaryta 1,6 cm skersmens skylė, į kurią įstatytas papildomas kamštukas užapvalintų formų trikampė galvute. Jo kojėlė yra smailėjanti, o ilgis siekia 9,2 cm. Šis kamštis leido ypač patogiai pilstyti skystį iš statinės, o po to ją vėl uždaryti.

Kiti statinių kamščiai dažniausiai gaminti iš ąžuolo, beržo ar liepos medienos. Jų matmenys buvę gana skirtingi. Skersmenys įvairuodavo nuo 2,5 iki 7,8 cm, o aukštis – nuo 2 iki 10,5 cm. Skylių užkimšimui naudoti nupjauto kūgio formos kamščiai, o oro cirkuliavimo skylėms naudoti pailgo, ovalo arba daugiakampio skersinio pjūvio, į galą siaurėjantys kaiščiai. Deja, dėl radinių fragmentiškumo, ne visada pavyksta nustatyti kamščių paskirtį, tad daugelis išvadų lieka apriorinės.

XVIII a. datuojamame VŽP kultūriniame sluoksnyje aptikta ir greičiausiai stikliniams buteliams reikalingų iš kamštmedžio pagamintų kamščių (žr. 125 pav.) (žr. katalogo nr. IVKA27–40).

Pačią gausiausią indų iš šulų detalių grupę sudaro jų dugnai ir dangčiai. Ar tai buvę dugnai, ar dangčiai, atskirti sunku, dėl to, kad jie gaminti tokia pat metodika. Dalis šulelinių indų turėjo du uždarus galus, tad vienodai tiek vieną, tiek kitą apskritąją indo detalę galima vadinti dugnu ar dangčiu. Tačiau jei apskritoji šulelinių indų dalis turi rankenėlę, išėmas ar auseles, dirbinį neabejotinai galima vadinti dangčiu. Dangčiams galima priskirti 5 radinius (žr. katalogo nr. IVD48, 75, 145, 192, 309). Tačiau kadangi didžioji dalis aptariamųjų indų turėjo dugnus, matyt, teisingiau aptiktus radinius būtent taip ir vadinti. Jų rasta 316 vnt. Dugnų storai ir skersmenys taip pat rodo, kad jie

priklausė skirtingiems indams. Dugnų ir dangčių skersmenys buvę labai skirtingi, nuo 9,8 cm iki beveik 81 cm.

Skyrėsi ir dugnų bei dangčių kraštų paruošimas (žr. 125 pav.). Dažniausiai dugnų ir dangčių kraštai iš vienos pusės nusklembti, sudarant nupjautos piramidės formą. Tik nedidelė dalis dugnų kraštų yra kitų formų, tai yra palikti statūs arba šiek tiek užapvalinti iš abiejų pusių. Skirtingas dugnų nusklembimas byloja apie skirtingą dugnų įstatymo techniką, kuri priklausė nuo indo funkcijos. Dugnų ir dangčių medienos rūšies tyrimai atskleidė, kad jie buvo gaminami iš pušies ir ąžuolo medienos.

Mediniai dugnai buvo naudojami ne tik kibirams, kubilams ar statinėms, bet ir tošinėms dėžutėms ir indams iš liepos karnos. Kalbant apie medinius dugnus, reikėtų atkreipti dėmesį į dugnus su skylėmis. Paprastai tokie dugnai buvo skirti drenažinėms statinėms, kurios, įkastos į žemę, tarnavo kaip šuliniai arba drenažo sistemos dalys, surinkdavusios besikaupiantį lietaus arba gruntinį vandenį.

Talpos buvo gaminamos ne vien iš šulų, bet taip pat naudojant medžio produktus, išskobiant rąstą. Aptiktos dvi tūrinės talpyklos pagamintos iš medžio žievės ar karnos (žr. katalogo nr. IVPŠ11). Tokios talpos buvo įrengtos E rūsyje (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 46). Dar viena aptikta statinaitė buvo pagaminta taip pat ne iš šulų. Tyrinėjant valdovų rūmų šiaurinio korpuso išorinį kiemą (ties M22 ir M23) vieno iš atkastų pastatų išorės kampe aptikta 37 cm skersmens ir 45 cm aukščio medinė statinaitė. Jos sienelių storis siekė 2–3 cm. Statinaitė pagaminta taip pat ne iš šulų, o išskaptuota iš vientiso rąsto. Apačioje turėjo horizontalų griovelį, tikriausiai skirtą dugnui. Atkasimo metu statinaitė rasta užpildyta žemėmis, be dugno. Stovėjo ant M22 pamato praplatėjimo. Statinės viršus aptiktas 10–15 cm žemiau pastato apatinio vainiko, todėl manoma, kad ji galėjo būti naudojama kaip lietaus kanalizacijos šulinukas (Vailionis, 1996š, 14). Pastebėta, kad pastarosios ir iš šulų pagamintos statinės naudotos drenažo sistemai įrengti. Geriausiai išlikusios statinaitės, skirtos šiai funkcijai, aptiktos valdovų rūmų W rūsyje (žr. katalogo nr. IVPŠ111, 12). Toks drenažinis statinių naudojimas

dažniausiai taikytas XVI–XVIII a. Drenažui naudotų talpų aptikta daugelyje valdovų rūmų rūsių ir kitose VŽP vietose (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 20–21; Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 29; Vailionis, 1997š, 14; Ožalas, 2003ša, 48; Striška, 2007ša, 39, 40; Striška, 2007šb, 195, rad. nr. 2852; Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2008š, 124, 163–165, 175, rad. nr. 1, 2; Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š, rad. nr. 75; Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151, rad. nr. 104; Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š, rad. nr. 28). Tyrinėjant Klaipėdos senamiestį paaiškėjo, jog beveik visuose rūsiuose ir pusrūsiuose būdavo įrengiamas vietinis drenažas, pripilama smėlio arba žvyro ir pastatoma statinė – vandens kolektorius. Lauko akmenų grindiniuose būdavo padaromi latakai vandeniui į statines (Žulkus, 2002, 77). Tokia vietinio drenažo sistema taikyta Vroclavo, Rygos miestuose ir daugelyje kitų Europos senamiesčių (Caune, 2007, 85–96, 264–283; Janczewski, 2005, 85–96).

Iš geriau išlikusių indų galima rekonstruoti indų iš šulų tvirtinimo sistemą. Šulams sutvirtinti reikėjo tam skirtų lankų, kurie gaminti arba iš medžio, arba iš metalo juostų. Lankų rasta nedaug: atskirai besimėtantys užfiksuoti tik 4 lankai. Jais apjuosdavo visą indą. Kad naudoti ir metaliniai lankai, įrodo 1988 m. rastas indo šulas, kurio paviršiuje, 3,5 cm nuo dugno, liko 3,5 cm pločio metalinio lanko žymė (VŽP, 1989, 21–22).

Iš peržiūrėtų indų, pagamintų iš šulų, aiškėja, kad kasdienėje buityje dažniausiai buvo naudojami kibirėliai ir puskubiliai. Šių indų šulų randama ir kitose Vilniaus senamiesčio vietose: 13 kubilų liekanų surasta Odminių gatvėje (Daminaitis, 2000, 422), po kelis, taip pat vidutinio dydžio, kibirėliams, kubiliukams tinkamus šulus rasta Gaono gatvėje (Poška, 2003š, 12) ir prezidentūros teritorijoje (Luchtanienė, 1995š). Daugiausia šiems indams priskiriamų šulų randama tarp X–XII a. Gdansko medinių dirbinių (Barnycz-Gupieniec, 1959, 37). Didelė šių dirbinių kolekcija surinkta Didžiajame Naugarde. Šiame mieste daugiausiai randama prekių gabenimui ir buities reikmėms naudotų šulelinių indų (Колчин, 1982, 3–37; Comey, 2007, 165–188). Liubeke XII–XV a. kultūriniuose sluoksniuose didžiąją daugumą rastų

šulų sudaro puskubiliams ir bokalo tipo indams priskiriami šulai (Neugebauer, 1954, 178).

Būtina pastebėti, kad viduramžiais ir naujaisiais laikais statinė buvo pagrindinė tūrinė talpykla, kuri plačiai naudota transportuojant įvairaus pobūdžio prekes. Beje, 1996 m. tyrinėjant valdovų rūmų pietinių vartų bokštą aptiktas sklidinasis kalkių kubilas (Steponavičienė, 1997š, 81). Kai kurios su prekėmis atgabentos statinės dažniausiai buvo naudojamos toliau. Vienas naudojo kaip sandėliavimo talpyklas, kitas kaip drenažinius šulinukus.

Aptarti šia technika pagaminti rakandai buvo dažnai naudojami buityje kaip talpinimo ar transportavimo rezervuarai nuo Senovės Graikijos laikų, nors apie paplitusį jų naudojimą galime kalbėti tik nuo II–I a. pr. Kr. Kada ir kokiais keliais ši technologija atkeliavo į mūsų kraštą, nėra aišku. Yra žinoma, kad kaimyniniuose kraštuose gyvenę žmonės tokiu būdu indus gamindavo jau VIII a. (Федотов, 1991).

Šulelinių indų gamyba, kaip jau buvo minėta, buvo sudėtinga. Tam reikėjo geros medienos, specialių įrankių ir žinių. Gaminant nedidelį indelį iš šulų būdu tekdavo sugaišti žymiai daugiau laiko nei tekinant ar drožiant, skaptuojant bei pjaustant. Aptariamieji indai buvo formuojami iš kelių dalių: stačių lentelių (šulų), atskirai pagaminto dugno bei juosiamųjų lankų. VŽP naudoti šulai ir dugnai buvo pagaminti iš ąžuolo, pušies, eglės (Pukienė, 2005š, Pukienė, 2006š, Pukienė, 2007š, Pukienė, 2008š; VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–10; LIG–11, LIG–12, LIG–13, LIG–14, LIG–15). Šulai buvo gaminami ir iš pušies, ir iš ąžuolo, o dugnai iš spygliuočių bei ąžuolo medienos. XX a. šulelinius rykus gamino iš įvairios medienos (ąžuolo, pušies, eglės, drebulės, retsykais iš liepos, alksnio, juodalksnio, beržo, uosio ar gluosnio) (Milius, 1983, 67). Įdomu tai, kad aptikti šulai kituose Europos viduramžių ir naujųjų laikų sluoksniuose buvo pagaminti daugiausiai iš spygliuočių medienos. Liubeko miesto archeologinių tyrimų metu surinktų šulų 80 proc. sudaro iš eglės pagamintos lentelės, o Konstanco mieste – 100 proc. (Müller, 1996, 58–78). VŽP naudoti tvirtinimo lankai buvo gaminami iš įvairesnių medienos rūšių: ąžuolo, uosio, lazdyno (Pukienė, 2005š; Pukienė, 2006š; Pukienė, 2007š;

Pukienė, 2008š; VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–10; LIG–11, LIG–12, LIG–13, LIG–14, LIG–15). Etnografiniai duomenys rodo, kad paprastai buvo naudojamas lankstus medis, dažniausiai lazdynas (Milius, 1983, 68–69).

Šio tipo indai randami visų laikotarpių VŽP teritorijos kultūrinio sluoksnio horizontuose, datuojamuose nuo XIII iki XVIII a. Gana nemažą dalį negausių vėlyviausiųjų radinių ir sudaro būtent šios grupės radiniai. Platūs indų iš šulų chronologiniai rėmai leidžia manyti, kad šie indai kasdienėje buityje buvo ypač svarbūs. Analogiškai vėlesnių laikotarpių indai gana plačiai naudoti iki XX a. vidurio (Milius, 1983, 62, 63).

4.4.3. Skobti, pinti, tošies ir karnos indai

VŽP aptikti 5 skobti rykai: 1 lovys ir 4 geldos, 1 pintas krepšys, 67 tošies arba karnos indų fragmentai bei 17 vnt. tošies be siuvimo žymių, kurios gali būti traktuojamos kaip dirbinių ruošiniai. Šie radiniai sudaro 3,1 proc. visų medinių dirbinių, aptiktų aptariamojoje teritorijoje.

Dalis indų buvo gaminami iš karnos. Vienas iš tokių 2014 m. valdovų rūmų U rūsyje aptiktas liepos karnos (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG-16-02) indas (žr. katalogo nr. IVTKI61). Nors jo būklė nėra itin gera, pavyko nustatyti, kad tai žemo cilindro formos, apskritu dugnu indas (žr. 127 pav.). Jo skersmuo buvęs apie 27 cm, o sienelės aukštis galėjo siekti 10 cm (Kuncevičius, 2015ša, 13; Kuncevičius, 2015šb, 44).

Daugiausiai surinkta tošies ir karnos fragmentų. Kultūriniuose sluoksniuose dažnai randama į ritinėlius susuktų tošies juostų, kurios liudija apie šios žaliavos ruošybą. VŽP teritorijoje buvo aptikta beržo fragmentų, kurie greičiausiai taip pat buvo planuojami panaudoti dirbinių gamybai (žr. katalogo nr. IVT1-17).

Dažnai randama įvairiausių tošies skiaučių, iš kurių sunku spręsti apie dirbinio formą, tūrį, paskirtį. Lengviau įsivaizduoti tošinius dirbinius padeda siuvimo žymės ir iškarpu formos. Dažniausiai dėžučių siuvimui buvo naudojama karna. Tošinių dėžučių rasta ne tik VŽP, bet ir tarp Stalo ir Plikojo kalnų (Jurginis, Merkys, Tautavičius, 1968, 43).

Kernavės viršutiniame mieste aptikta apskritų ir ovalių tošinių dėžučių dugnų. Tiek VŽP, tiek Kernavėje surastųjų dugnų pakraščiuose matomos dvigubų skylių žymės, o tai leidžia manyti, kad dugnai prie sienelių buvo pritvirtinami dviguba siūle. Iš etnografinės medžiagos žinoma, kad beržo tošies indai buvo nedidelės apimties, cilindrinės formos, todėl jie tiko bieriems produktams: pipirams, sėkloms – laikyti (Petruolis, 1970, 208). Su tokiais indais uogauta, grybauta, vaistažoliauta. A. Tautavičius po 1958 m. tyrimų rašė, kad archeologiniai tyrimai parodė, jog VŽP teritorijoje medinėse sodybose gyvenę žmonės grūdus laikė nedidelėse dėžutėse, nes vieno iš pastatų rūsyje po

grindimis buvo rastos maždaug 19 cm skersmens ir panašaus aukščio iš tošies ar žievės padarytos dėžutės liekanos (Tautavičius, 1958a, 102).

Aptariamojoje teritorijoje aptikti vos keli skobtiniai indai. Apie šiaurinėje VŽP dalyje aptiktą lovį archeologinių tyrimų ataskaitoje užsimenama tik tiek, kad jame rasta pripilto šlako (Tautavičius, 1959š).

Daugiausia surinkta duomenų apie geldas. Žemutinės pilies teritorijoje rastos 4 geldos, iš kurių viena neišsaugota (žr. katalogo nr. IVLG2–5). Dvi iš jų turi visus matmenis. Tarpusavyje jos gana skirtingos, tačiau visos priskiriamos tašymo ir skobimo būdu pagamintų indų grupei. Pirmoji iš jų gana primityvus darbo, kitos dailesnės. Ši gelda aptikta rūmų E rūsio vakarinės dalies tyrimų ŠV kampe (žr. 128 pav.). Tai iš rąsto grubiai ištašyta gelda. Jos ilgis – 110 cm, plotis – 50 cm, aukštis – apie 25 cm. Pagal archeologinį kontekstą, geldą, atkastą beveik ant senosios rūsio aslos, tyrimų autoriai datavo XVI a. pradžia (Urbanavičius, Kuncevičius, Tautavičius, 1991š, 45).

Tokio tipo geldų yra aptikę rusų ir lenkų archeologai. Galima paminėti Didžiajame Naugarde ir Gdanske surastas geldas (Колчин, 1968, 132; Barnycz–Gupieniec, 1974, 26). Labai panaši gelda rasta Kernavėje, tik ji ankstyvesnė (Luchtanas, 1989, 90).

Kiek kitokia antroji puikiai išlikusi gelda (žr. 129 pav.). Ji buvo aptikta 1995 m. valdovų rūmų vakarinio korpuso priestato šiauriniame patalpos gale prie pamatų. Indas ovalo formos, ilgis – 64,5 cm, plotis – 29,5 cm, aukštis – 14 cm. Šalia vienos rankenėlės suformuota keturkampė skylutė (2,5 x 1,5 cm). XVII a. datuojama gelda žymiai dailesnė, lengvesnė, dailiai išdrožta.

Reikia pažymėti, kad etnografinėje medžiagoje sutinkamos abiejų tipų geldos. Geldos namų ūkyje dažnai naudotos įvairioms funkcijoms (produktams laikyti, gyvuliams šerti, kartais produktams transportuoti), tačiau vyraujanti buvo drabužių skalbimo, tešlos maišymo (Milius, 1968, 125–133).

VŽP teritorijoje rastas iš smulkių šakelių pintas krepšelis (žr. 130 pav.) (žr. katalogo nr. IVPK1). Krepšelio buvęs dydis – 35 x 16 cm. Medinio karkaso storis – 1,5–2 cm.

Visi aptartieji dirbiniai buvo pagaminti gana primityviai, kai kurie net grubiai. Žinoma, siūnant tošinius ir karnos indus reikėjo kruopštumo bei siuvimo įgūdžių. VŽP teritorijoje rasti tik keli tošies fragmentai su primityviu ornamentavimu. Vienas iš jų, pasak jį aptikusios archeologės, galėjo būti dekoratyvus apvadas (žr. 131:2 pav.) (Steponavičienė, 1997š, 79). Tenka pažymėti, kad VŽP tošiniai indai aptinkami gana retai ir nebuvo puošiami. Sunku atsakyti, kodėl Kernavėje beržo tošies fragmentai yra masinė medžiaga, dalis jos puošta sudėtingais ornamentais (žr. 131:1 pav.), o Vilniuje ji – retenybė. Tikėtina, kad tai priklausė nuo žaliavos prieinamumo arba nuo meistrų specializacijos. Galima būtų daryti prielaidą, jog pastarasis faktas buvo lemtas gyventojų tautinės sudėties, bet archeologiniai ir istoriniai duomenys to nepagrindžia. Vilniuje, netoli Žemutinės pilies, Latako ir Bokšto gatvių teritorijose, gyvenę rusėnai turėjo galimybę veikti vietinius amatininkus. Tačiau nei produkcijos iš tošies, nei jai ornamentuoti skirtų įrankių neaptikta visame Vilniaus senamiestyje. Visgi peržvelgus tošies naudojimą rytinių slavų teritorijose, galima pastebėti šios žaliavos masiškumą ir išradingą jos naudoseną. Vien ko verti Rusijos teritorijoje aptinkami įrašai ir net piešiniai ant beržo tošies, nekalbant jau apie įvairių formų ornamentuotas dėžutes su dangteliais (Колчин, 1968, 49–50; Янин, 2007, 203–208).

Aptiktieji tošies ir karnos dirbiniai, pintas krepšelis bei dvi fragmentiškai išlikusios geldos surasti šalia medinių pastatų XIV a. pab. XV a. pr. sluoksnyje. Likusios dvi visai išlikusios geldos yra iš vėlyvesnio laikotarpio – XVI–XVII a. ir aptiktos valdovų rūmų teritorijoje.

VŽP teritorijoje aptikti skirtingomis technologijomis pagaminti indai dar kartą įrodė, kad viduramžiais ir vėlesniais laikais medis ar jo dalys buvo vyraujanti medžiaga gaminant rykus buities reikmėms. Tošinių dirbinių analizė parodė, kad ši žaliava aptariamojoje teritorijoje buvo naudojama daugiausiai indams, tačiau jų kiekis, lyginant su kai kuriais kitais panašaus laikotarpio archeologiniais paminklais, nėra toks didelis bei indai neturi jokių puošybinių elementų.

4.5. Higienos reikmenys, avalynės detalės, sagos

4.5.1. Šukos

Per visus archeologinių tyrimų metus VŽP teritorijoje aptikti 23 vienetai šukų ar jų fragmentų (žr. katalogo Nr. Š1–Š23) (žr. 132 pav.). Iš jų 6 šukos aptiktos beveik sveikos ar bent jau turinčios visus matmenis (žr. katalogo nr. Š1, Š3, Š5, Š10, Š13, Š15), o apie dvi jas neturime jokių žinių, tik radimo faktą. Šios grupės radiniai sudaro 0,8 proc. visų VŽP medinių dirbinių.

Medinės šukos, rastos VŽP teritorijoje, nepasižymi formų įvairumu. Visos yra dvipusės. Vienoje pusėje esančius tankesnius, kitoje – retesnius dantukus skiria centrinė išplatinta dalis. Šios šukos gana taisyklingo stačiakampio formos, skiriasi tik jų skersinio pjūvio matmenys ir kraštų storis. Visos šukos turi rombo formos skerspjūvį. Visiškai išlikusios yra aptiktos tik vienerios šukos (žr. katalogo nr. VŠ20).

B. A. Kolčinas peržiūrėjo Didžiajame Naugarde anksčiausiai surastas šukas ir jas pagal jų galų formas suklasifikavo į tris pagrindines grupes. Pirmoji grupė apima daugiausiai radinių. Jai priskiriamos šukos su tiesiais galais (jos randamos nuo X a. iki ankstyvojo XII a. ir nuo XIII a. iki XV a. vid.). Antrajai grupei priklauso šukos su įgaubtais galais (jos datuojamos nuo XIII a. iki XV a.). Trečiajai grupei priskiriamos šukos su išgaubtais galais (aptinkamos XIII a. II p. kultūriniuose sluoksniuose) (Колчин, 1968, 83, 84). Visos VŽP aptiktos šukos, kurios turi išlikusius galus, turi tiesius galus, o tai atitinka Didžiojo Naugardo šukų pirmosios grupės fizinę formą ir chronologiją. Įdomu tai, kad kaulinių šukų rinkinyje yra visų tipų profilių, tačiau šukos tiesiais galais yra vyraujančios (žr. 133 pav.). Šukų su įgaubtais ir išgaubtais šonais surasta tik po vieną egzempliorių. Manoma, kad šie šukų šonų profiliai atsirado dėl kaulo ar rago ruošinių formos, o medinių šukų formos tiesiog atkartodavo šių pavidalus (Smirnova, 2007, 111). Iš vario lydinio pagamintos šukos taip pat turi tiesius šonus (žr. 134 pav.).

VŽP surastos šukos buvo pagamintos dailiai ir kruopščiai, tačiau nepasižymėjo puošnumu (žr. 135 pav.). Dažniausias naudotas puošybinis elementas – išilginiai grioveliai, kurie buvo įpjaunami centrinėje dalyje palei dantelius. Jie buvo įbrėžiami įvairiai. Vienur būdavo įpjaunama viena, kitur dvi ar net trys linijos. Linijų išdėstymas taip pat skirtingas – vienur jos iš abiejų pusių simetriškai išdėstytos palei tankuosius ir retuosius dantukus, kitur – tik vienoje pusėje, ar pasirinktinai šalia tankesnių ar retesnių dantukų. Linijomis puoštos net 12 šukų (žr. katalogo nr. Š1–Š3, Š5, Š8, Š10, Š13–Š15, Š18, Š20, Š21). Gali būti, kad šie įrėžai atliko ne puošybnę funkciją, o žymėjo dantukų pradžią, taip palengvindami amatininko darbą.

Kitas VŽP teritorijoje naudotoms šukoms būdingas ornamentavimo būdas – įrėžti apskritimai (žr. 136:3, 4 pav.). Iš kelių palaipsniui mažėjančių koncentrinų apskritimų sudarytas ornamentas žinomas nuo seno ir ilgą laiką taikytas ant kaulinių dirbinių. Tokiam ornamentavimui buvo naudojami skriestuviniai grąžteliai. Jais dirbinius papuošdavo taip vadinamu „akučių“ ornamentu. Dvidantis grąžtelis įrėždavo viengubą, o tridantis – dvigubą akutę (Luchtanas, 1996š, 15–17). Gali būti, kad panašūs arba net tokie patys skriestuviniai grąžteliai buvo naudojami ir medinių dirbinių puošyboje. Akučių ornamentu puoštų šukų aptikti 2 vienetai.

Dar vienas šukų puošimo būdas – ornamentavimas metalinėmis vinutėmis (žr. 136:1, 2 pav.). Surastos dvi tokiu būdu išdailintos šukos. Pirmosios aptiktos tyrinėjant valdovų rūmų šiaurės rytų korpuso išorę (žr. katalogo nr. Š18). Tai 5,4 cm pločio šukų fragmentas, be vienos kraštinės ir smulkių dantukų dalies. Gerai išsilaikiusioje vidurinėje šukų dalyje išliko vinučių ornamentas: vienoje pusėje dirbinys ornamentuotas septyniais metaliniais taškeliais, kitoje – penkiais. Vienoje pusėje iš taškelių suformuotas rombas ir į jį orientuotas trikampis, o kitoje – rombui ir trikampiui trūksta po vieną vinutę. Įdomu tai, kad ornamentas iš metalinių vinučių darytas ne iš kiaurai per šukų skerspjūvį jas perveriant, o iš kiekvienos pusės ornamentas buvo formuojamas atskirai iš atskirų vinučių. Antrosios šukos (žr. katalogo nr. 21) puoštos metalinėmis vinutėmis simetriškai ir vienodai abiejose pusėse.

Ornamentavimas labai paprastas: centrinėje dalyje įkaltos 2 vinutės. Kadangi šukos išliko fragmentiškai, galima manyti, jog daiktą naudojant jos buvo puoštos trimis vinutėmis, nutolusiomis vienodais atstumais. Šukos aptiktos tyrinėjant valdovų rūmų I-osios oficinios išorę. Atlikus metalo cheminės sudėties tyrimus, paaiškėjo, jog ornamentavimui buvo naudotas lydmetalis. Vienerioms šukoms naudotos alavinės su nedidele švino priemaiša vinutės (VR duomenų bazė, tyr. nr. 51/1214), o kitoms – švininės su nedidele alavo priemaiša (VR duomenų bazė, tyr. nr. 53/1474, M. Steponavičiūtė).

Ištirta ir nustatyta vienuolikos šukų medienos rūšis. Paaiškėjo, kad devynerios pagamintos iš buksmedžio, o dvejios – iš erškėtinių medžių (žr. 137 pav.). Buksmedžio mediena yra nepaprastai tanki ir kieta, turi itin smulkią ir vienodą tekstūrą. Pastaroji atrodo labai estetiškai. Šviežia buksmedžio mediena turi gelsvą spalvą, o surasta archeologinių tyrimų metu – šviesiai pilkšvą atspalvį. Ši paprastai nuo kitų medinių dirbinių išsiskiria žymiai šviesesniu atspalviu. Todėl nenuostabu, kad 1960 m. šukas aptikęs archeologas A. Tautavičius atpažino jų medienos rūšį ir be mikroskopo (Tautavičius, 1961, 103–124; Jurginis, Merkys, Tautavičius, 1968, 44). Pagrindiniai buksmedžio medienos privalumai yra šie: skirtingais metų laikais ji nesideformuoja, išlaiko aštrius ašmenis ir pasižymi puikiu, glotniu ir estetiškai gražiu paviršiumi. Reikia pastebėti, kad ši mediena lengvai apdorojama staklėmis, bet žymiai sunkiau apdirbama rankiniais įrankiais (Smirnova, 2007, 300, 301).

Pagrindinis klausimas, susijęs su medinių šukų tyrimais, yra jų gamybos lokalizacija. Nesukultūrintas buksmedis natūraliai neauga ir neaugo nei Lietuvoje, nei kaimyninėse šalyse. Todėl galima drąsiai teigti, kad kalbama apie šios žaliavos arba jau pagaminto daikto importą. Buksmedžio medeliams natūraliai augti tinkamos sąlygos yra tropikų ir Pietų Afrikoje, Madagaskare, Malakos pusiasalyje, Bornėje, Filipinuose, Mažosios Sundos salose, Šiaurės ir Centrinėje Amerikoje bei Vakarų Indijoje (Gale, Kutler, 2000, 54). Vilnių buksmedis greičiausiai galėjo pasiekti iš artimiausių šio medžių paplitimo teritorijų: iš Viduržemio jūros miškingų zonų, Mažosios Azijos, Kaukazo regiono, o gal net šiaurės Irano. Yra žinoma, kad šis medis auga ir pietinėje

Anglijoje ir Vokietijoje, šiaurinėje Prancūzijoje. Tačiau nors jis čia ir užauga iki 4 metrų aukščio, jo apatinė kamieno dalis gali siekti maksimaliai tik 15–18 cm, o tai rodo, jog iš šių teritorijų ši mediena tikriausiai nebuvo importuojama dėl nedidelio medienos ruošinio dydžio. Nors ir tokio kamieno užteko šukų gamybai. Manoma, kad buksmedis, iš kurio gamintos šukos, gabentas iš tų miškų, kurie nebuvo paveikti žmonių veiklos. Pastarieji yra lokalizuojami Turkijoje, Kaukazinėje Juodosios jūros dalyje ir šiauriniame Irane (Smirnova, 2007, 301).

Kol kas vis dar nėra tiesioginių įrodymų, kad šukos iš buksmedžio buvo gaminamos Vilniuje. Bet lygiai taip pat nėra argumentų, kurie įrodytų, jog buvo importuojamos ne šukos, bet pati žaliava. Deja, iki šiol VŽP nėra aptikta nei šukų gaminimo įrankių, nei buksmedžio medienos atliekų ar broko. Surastos šukos neturi vietinių meistrų ženklų ir nepasižymi išskirtine, tik šiai lokaliai teritorijai (pvz., baltų kultūros arealiui, LDK, Vilniaus miestui) būdinga forma ar ornamentavimo stilistika, o tai galėtų tapti tiesioginiais vietinės gamybos įrodymais.

Šis klausimas galutinai nėra atsakytas ir kitų šalių mokslininkų. Daug diskusijų šiuo klausimu vyko tarp Didžiojo Naugardo tyrinėtojų. Vienas pirmųjų medinių dirbinių tyrinėtojų B. A. Kolčinas savo darbuose teigė, kad žaliava buvo importuojama. Jo nuomone, buksmedis Volgos upės prekybos keliu buvo importuojamas iš miškingų šiaurinių Talyšo kalnų pašlaičių ir Juodosios jūros Kaukazinės dalies pakrančių. Ši hipotezė pagrįsta tuo, kad archeologinėje medžiagoje pastebėtas ryškus medinių šukų sumažėjimas paskutiniaisiais XII a. ketvirčiais, kai tuo metu Volgos prekybos kelias buvo trikdomas laukinės klajoklių polovcų genties. Kaip tik tuo metu pastebėta, kad padaugėjo kaulinių šukų (Колчин, 1968, 84). Todėl ilgą laiką rusiškoje mokslinėje literatūroje vyravo nuomonė, kad buvo importuojama buksmedžio žaliava, o ne baigti dirbiniai, ir kad ši mediena ruošta Kaukazo areale ir gabenta per Volgos prekybos kelią. Prieš dešimtmetį L. I. Smirnova išanalizavo visas aptiktas šukas iš medžio bei kaulo ir remdamasi jų chronologija bei gamybos būdais paneigė kai kurias ankstesnes dirbusių

mokslininkų hipotezes ir išskyrė kelis jų tipus. Šie buvo tiesiogiai susiję su skirtingais šukų raidos etapais Didžiajame Naugarde. Manoma, kad šiame viduramžių mieste šukų raidą labiausiai veikė krikščionybės skleidėjai, kurie šukas liturginėse apeigose naudojo gana didelėje Europos teritorijoje. Palyginus šiame mieste ir kitose Europos šalyse aptinkamas XIII–XV a. datuojamas šukas, aptiktosios Rusijoje išsiskyrė savo kiekiu, tačiau jų tipai ir puošyba buvo būdingi visam Hanzos miestų prekybiniam arealui.

Kituose viduramžių laikotarpį menančiuose objektuose taip pat vyrauja iš buksmedžio pagamintos šukos. Visgi, kaip rodo Anglijos archeologinė medžiaga, šukų gamybai buvo naudojama ir vietinė žaliava: lazdynas, obelis/slyva, uosis, obelis/gudobelė, ažuolas. Be to, Anglijos mokslininkai mano, kad Britų salyne šukoms gaminti buvo naudojamas vietinis buksmedis (Morris, 2000, 2311). Bergene (Norvegija) randama šukų, pagamintų iš buksmedžio ir kukmedžio. Kadangi Norvegijoje augančių buksmedžio medelių kamienai yra labai ploni, ši žaliava ribotais kiekiais taip pat buvo importuojama iš Viduržemio jūros regiono (Herteig, 1975, 53, 81). Minėti duomenys apie Anglijos šukas leidžia daryti prielaidą, kad ten, kur vyko šukų gamyba, jos buvo daromos iš skirtingų rūšių medienos. Gali būti, kad amatininkai, gaminę šiuos dirbinius, neturtingiems pirkėjams galėdavo jų pagaminti ir iš pigesnės, lengviau apdirbamos medienos, o turtingesniems – iš brangesnės.

Dauguma VŽP aptiktų šukų yra iš XIV–XV a. kultūrinių sluoksnių, tačiau aptikta ir vėlyvesnių, datuojamų XVI–XVII a.

Peržiūrėjus Anglijoje aptiktas 72 medines šukas ir susipažinus su jų išsidėstymu kultūriniuose sluoksniuose, paaiškėjo, kad šis higienos reikmuo dažniausiai aptinkamas XIII–XVI a. datuojamų kultūrinių sluoksnių horizontuose, o tai siejama su Europos vėlyvųjų viduramžių laikotarpiu. Kaip pastebėta, iki tol dažniausiai naudotos kaulinės šukos (Morris, 2000, 2311).

Pagal turimus duomenis, VŽP teritorijoje medinės šukos dažniausiai naudotos XIV–XV a., o tai galima sieti su ankstyviausiu krikščionybės etapu. Gali būti, kad ir Vilniuje šiuo etapu šukos turėjo ne tik plaukų bei parazitų

iššukavimo funkciją, bet ir ritualinę paskirtį. Įdomu tai, kad net ir šiais laikais ortodoksai praktikuoja švaros ritualą prieš pamaldas (žr. 138 pav.). Be to, medinės šukos buvo naudojamos ir vėliau (XVI–XVII a.) ir palaipsniui tapo svarbia higienos priemone visų luomų ir konfesijų žmonėms.

Kaip ir dauguma medinių daiktų, taip ir šukos buvo aptiktos medinio užstatymo zonose. Sunku atsakyti, kaip šie dirbiniai pateko į kultūrinius sluoksnius, tačiau panašu, kad iki jų atsidūrimo ten, kur juos surado archeologai, jie naudoti pagal paskirtį. Viena iš jų funkcijų – parazitų iššukavimas iš galvos (žr. 139 pav.). Yra nustatyta, kad šalia savo gerųjų savybių buksmedžio mediena pasižymi ir stipriai veikiančiais kenksmingais junginiais, galėjusiais gelbėti naikinant tuo metu itin paplitusias utėles (Duke, 2007, 69). Tam puikiai tiko iš buksmedžio pagamintos šukos. Kad utėlės ir kiti parazitai iš tiesų vargino VŽP gyventojus, puikiai iliustruoja atliktų parazitologinių tyrimų rezultatai. Jiems atlikti buvo paimti dirvožemio pavyzdžiai nuo dviejų medinių šukų, aptiktų tyrinėjant valdovų rūmų I-osios oficinios prieigas (žr. katalogo nr. Š20, Š21). Viename mėginyje aptikta utėlės (lot. *Pediculus humanus capitis*) liekanų. Kitame mėginyje aptikta tik žarnyno parazitų – plaukagalvių (lot. *Trichuris trichiura*) – kiaušinėlių, kurie, matyt, pateko į gruntą, o vėliau ir ant šukų, kai jos jau nebebuvo naudojamos (Blaževičius, Žiliukienė, 2013).

Ko gero, panašios į VŽP surastas šukas buvo naudojamos ir visoje likusioje Lietuvos teritorijoje. Vilniuje, Maironio gatvėje, surastos panašios rombo pjūvio šukos, datuojamos XIV–XVI a. (Vainilaitis, 1994š). Kernavėje aptikti trijų dvipusių šukų fragmentai (Luchtanas, 1987š; Luchtanas, 1988š; Karnatka, 1994š). Dvi iš jų yra analogiškos VŽP radiniams. Trečiosios yra gaubtais šonais ir puoštos dvigubomis „akutėmis“ (Karnatka, 1994š). „Akučių“ ornamentu puoštų šukų rasta ir Rygos senamiestyje (Цауне, 1989, 117).

Akivaizdu, kad šukos buvo dažnas higienos reikmuo visoje Europoje. Dvipusių medinių šukų randama Anglijoje (Morris, 2000, 2309–2312), Vokietijoje (Müller, 1996, 175–176, Taf. 33), Baltarusijoje (Загорульский, 1982, 250; Лысенко, 1974, 320), Rusijoje (Smirnova, 2005; Smirnova, 2007,

289–334), Latvijoje (Цайне, 1989, 117). Šių viduramžių miestų kultūriniuose sluoksniuose rastų šukų formos yra įvairesnės. Naudotos sulankstomos, atvežtinės šukos, pagamintos iš palmių pluošto (Hensel, 1987, 528–530). Tačiau vis dėlto visoje Europoje dažniausiai naudotos buksmedžio šukos.

Kai kurios kaimyniniuose kraštuose rastos šukos buvo ornamentuojamos gana įmantriai. Be Vilniuje žinotų ir taikytų puošybos formų, tokių kaip horizontalios linijos, akutės ar ornamentai, padaryti iš metalinių vinučių, buvo drožinėjami augaliniai ir geometriniai motyvai. Pasitaiko šukų net su paaukuotais įrašais (Гайдуков, 1992, 110, 172).

Didžiajame Naugarde surinkta kolekcija, kuri yra viena didžiausių Europoje (žr. 140 pav.), rodo, kad dvipusės šukos naudotos dažnai. Kolekciją sudaro 640 medinių šukų ir jų fragmentų, iš kurių net 181 surastos visiškai sveikos arba turi nepakitusias formas ir matmenis (Smirnova, 2007, 300). Be medinių dar aptikta ir apie 1 000 kaulinių šukų (Smirnova, 2005).

Kai kurios šukos nešiotos su savimi. Didžiajame Naugarde yra surasta kaulinių šukų su skylutėmis, kurios, matyt, buvo skirtos pakabinti jas ant virvutės ir nešioti prie diržo ar juostos. Taip pat aptiktos šukos odiniame dėkle (Smirnova, 2005, 108).

Apibendrinant norėtusi pažymėti, kad medinės šukos yra labai svarbus ne tik higienos, krikščioniškų liturginių apeigų, bet ir importo tyrimo objektas. Atsižvelgus į prieš tai aptartus Didžiojo Naugardo ir Anglijos šukų tyrimus, būtų tikslinga VŽP aptiktas šukas priskirti importo kategorijai. Kol nėra surasti gamybos įrankiai, priemonės, žaliavos, atliekos ar brokas, hipotezę, kad buvo gabenama buksmedžio žaliava, o ne jau pagamintos šukos, galima tiek palaikyti, tiek ir atmesti. Greičiausiai kaip ir daugelį europiečių, taip ir vilniečius XIV–XVII a. šukos ar jų gamybai reikalinga žaliava pasiekdavo per Hanzos sąjungos pirklius.

4.5.2. Veidrodžių rėmeliai

Apie VŽP gyventojų higienos kultūrą byloja ir kadaise gana dažnai naudoti veidrodėliai. Nors pačių veidrodinių paviršių nėra aptikta, jų egzistavimą įrodo aptikti mediniai rėmeliai, suteikiantys progą susipažinti su veidrodžių istorijos dalimi. VŽP teritorijoje aptikti 26 dirbiniai ar jų nuolaužos, priklausę veidrodėlių įrėminimo sistemai (žr. katalogo nr. VV1–26). Šios grupės dirbiniai sudaro 0,9 proc. visų medinių dirbinių. Šių dirbinių kolekcijoje yra 1 šešiakampis veidrodžio dėžutės dangtelis, 17 kišeninių apskritų veidrodžių rėmelių, 1 pastatomas ar pakabinamas veidrodžio rėmas ir 7 artefaktai, galimai priklausę veidrodžių ruošiniams ar jų gamybos atliekoms (žr. 141 pav.).

VŽP teritorijoje aptiktus dirbinius galima suskirstyti į 4 grupes. Pirmajai ir antrajai grupei priklauso tekinti apskriti veidrodėlių rėmeliai (žr. 142 pav.). Pirmojo tipo veidrodėlius galime pavadinti nešiojamais. Ši grupė yra gausiausia. Jai priklauso 16 dirbinių. Beveik visi, išskyrus vieną, yra vienpusiai. Viena jų pusė skirta veidrodėliui įrėminti, kita lygi. Šių rėmelių korpusai gana neaukšti – 0,6–0,9 cm, skersmenys svyruoja nuo 7,4 iki 18,2 cm (žr. 143 pav.). Visi šie rėmeliai turi centrinį apskritą negilų įdubimą. Iš sveikesnių fragmentų aiškėja, kad centrinio įdubimo centre buvo daroma 0,1–0,6 cm skylutė. Skylutės paskirtis kol kas neaiški, bet galima spėti, jog tai rankenėlės ar sutvirtinimo vieta. Gali būti, jog tai tvirtinimo prie tekimo staklių pėdsakas. Geriau išlikusiuose rėmelių kraštuose pastebėtos nedidelės skylutės, galbūt skirtos veidrodėliui ant virvutės ar grandinėlės pakabinti. Veidrodėlių (reflektuojančios plokštės) skersmenys svyruoja nuo 2 iki 9 cm (žr. 144 pav.).

Vienas išskirtinių šios grupės veidrodžių rėmelių buvo surastas 2010 m. XV a. datuojamame kultūriniame sluoksnyje (žr. 145 pav.). Tai apskritas, dvipusis, žemo cilindro formos veidrodėlis. Jo skersmuo – 9 cm, o storis siekia 1,2 cm. Vienoje rėmelio pusėje yra apie 6 cm skersmens skylė, kurioje galėjo būti įstatytas 5,5 cm skersmens veidrodėlis. Kitoje pusėje padaryta 3,5 cm

skersmens skylutė, į kurią tilpo nedidelis, maždaug 3 cm skersmens veidrodelis. Abiejų angų kraštuose liko baltos spalvos mastikos liekanų. Iš kitų jis išsiskiria tuo, kad tai vienintelis VŽP surastas dvipusis rėmelis, pagamintas ne iš spygliuočio, o iš liepos medienos. Be to, tai vienintelis puoštas šios grupės radinys. Pati puošyba nėra itin įmantri: mažesniojo veidrodelio pusėje jis puoštas šešiais vienodai vienas nuo kito nutolusiais juodais lygiašoniais trikampiais. Atlikus cheminius tyrimus, paaiškėjo, kad juodinimas atliktas anglimi. Panašiai dekoruotas veidrodelis pavaizduotas Vilniaus Bernardinų bažnyčios freskoje, vaizduojančioje besilinksminančius žmones (žr. 146 pav.) (Pilipavičius, 2015, 168). Kaip rodo ikonografiniai duomenys, panašiai ornamentuotų veidrodėlių būta ir kitose Europos vietose (žr. 147 pav.).

Antrajai grupei galima priskirti vieną didesnę veidrodžio rėmelį, kuris tikriausiai buvo laikomas namuose (žr. 148 pav.) (žr. katalogo nr. VV23). Kaip jis buvo naudojamas – pastatomas, pakabinamas ar paguldomas – nėra aišku. Veidrodžio nugarėlėje nepastebėta jokių laikiklio tvirtinimo pėdsakų, nėra ir pakabinimui skirtos skylės. Dirbinys pagamintas iš eglės, apskritas, jo išorinis skersmuo – 22 cm. Jis puoštas dviem ratu einančiomis iškiliomis linijomis, kurių plotis iki 1 cm. Į šį veidrodį galėjo būti įstatytas 12,5 cm skersmens stiklas. Veidrodžio rėmo storis – 1–1,5 cm. Centre ir šalia krašto pastebėtas gana nemažas kiekis baltos spalvos medžiagos. Atlikus šios medžiagos tyrimus, nustatyta, kad tai kreidos ir gyvulinės kilmės rišiklio mišinys, kurio pagrindą sudarė baltymas. Ši medžiaga tinka klijavimui. Mišiniu centre buvo priklijuotas veidrodis, o aplink jį – ornamentas (VR duomenų bazė, tyr. nr. KM 26, M. Steponavičiūtė). Likusi šio veidrodžio rėmelio dalis (du apvadėliai – kraštinis ir skiriantis veidrodį nuo papuošimo) buvo padengti alavo ir švino danga, kuri imitavo sidabravimą (VR duomenų bazė, tyr. nr. MT 55/1476, M. Steponavičiūtė).

Trečiajai grupei taip pat galime priskirti vieną dirbinį. Tai plokščia šešiakampė plokštelė (žr. 149 pav.). Ji galėjo priklausyti veidrodelio dėžutės dangteliui, kadangi vieninteliai žinomi tokios formos dirbiniai buvo gaminami veidrodėlių rėmeliams ar jų dėžučių dangčiams. Šis dirbinys yra 9 x 10 x

0,2 cm dydžio. Kaip ir daugelis kitų veidrodžių rėmelių, centre jis turi skylutę. Ji yra 0,7 cm skersmens. Galbūt tai rankenėlės liekana? Archeologinių tyrimų metu surastame dangtelyje skylutė buvo užpildyta medžiu, dabar ji yra tuščiaavidurė. Dangtelis viename krašte turi trapecijos formos išėmą, kuri, matyt, buvo skirta dangteliui pritvirtinti.

Ketvirtajai grupei yra priskirti veidrodėlių gamybos ruošiniai ir nuolaužos. Tai – plonos, apvalios (iki 0,5 cm storio) medinės plokštelės ar jų fragmentai. Daugelis jų centre turi tokias pat nedideles skylutes kaip ir veidrodžių rėmeliai. Dalis šių dirbinių yra galbūt nepavykusių rėmelių nuolaužos, brokas. Kita dalis – ruošiniai. Vienas iš įdomesnių šios grupės radinių yra fragmentiškai išlikusi 9,6 cm skersmens apskrita plona medinė plokštelė, kurios paviršius išbraižytas netaisyklingais apskritimais, tarsi siekiant plokštelės viduryje nubrėžti vidinį apskritimą, kurį vėliau galima būtų panaudoti formuojant veidrodžio rėmelį su tekinimo staklėmis (žr. 150 pav.).

Visi rėmeliai yra ištekinti. Kaip rodo Josto Ammano ir Hanso Sachso iliustruotoje knygoje esantis veidrodininko specialybės aprašas (XVI a. II p.), veidrodininkas pats darydavo stiklą, veidrodžio rėmelius ir net juos dekoruodavo (žr. 151 pav.) (Amman, Sachs, 1568). Visoje Europoje veidrodėlių rėmeliai buvo tekinami iš pušies, eglės ar kėnio medienos (Крюгер, Рыбина, 2013, 88). Vilniuje, kaip parodė medienos rūšies analizė, jie buvo gaminami iš jau paminėtų spygliuočių bei iš liepos medienos (žr. 152 pav.). Atliekoms priskirti radiniai buvo pagaminti iš pušies, o tai verčia abejoti, ar tikrai surastuosius fragmentus galima priskirti veidrodėlių gamybos liekanoms ar ruošiniams, kadangi iš šios medienos pagamintų veidrodžių rėmelių neaptikta.

Iš aptiktųjų fragmentų nėra lengva nustatyti, kaip veidrodis buvo tvirtinamas į medinius rėmelius. Duomenų apie veidrodžių įstatymą nėra daug ir kitų šalių archeologinėje medžiagoje. Galima paminėti tik Amsterdame surasto vidutinio dydžio veidrodžio su apskritais rėmais fragmentus. Jų kraštuose buvo aptikti stiklo gabaliukai. Tai bene vieninteliai radiniai, kuriuose vidinėje pusėje buvo rasti stipriai suirę stiklo gabaliukai (Крюгер, Рыбина,

2013, 83, 89). Daugiausiai duomenų apie stiklų tvirtinimą rėmeliuose turi čekų mokslininkai. Pilzene, šulinio vietoje, buvo aptiktas 21,7 cm skersmens veidrodžio rėmelis, kurio įgilintame vidiniame paviršiuje išliko lengvai išgaubtos mastikos tipo medžiagos pėdsakų. Ant šios dangos aptikta veidrodinės amalgamos arba veidrodžio padengimo sluoksnio likučių, kurie atrodė kaip „alavinė folija“. Folijos storis – 0,05 mm. Manoma, kad tai gali būti tik vienas iš metalo sluoksnių, buvusių išorinėje veidrodžio pusėje. Stiklas tikriausiai sudužo, todėl buvo ypač pažeistas irimo procesų ir bėgant laikui visiškai sunyko, o metalas išliko. Kaip tiksliai tvirtinosi veidrodėlis, nėra aišku: galėjo būti mastika priklijuotas tik apatinėje dalyje arba papildomai pritvirtintas šios medžiagos juostele iš viršaus (Frýda, 1983, 287–297). Liubeke aptikti du veidrodžių rėmeliai su baltos spalvos, į gipsą panašia mase. Ji rasta ant rėmelio vidinio įgilinimo kraštų. Nustatyta, kad ši masė buvo tepama ir ant stiklo pakraštėlio, kartu jį ir prilaikyti, ir pridengti nupjovimo kraštą (Крюгер, Рыбина, 2013, 83, 90).

VŽP buvo aptikti trys veidrodžių rėmeliai su baltos spalvos masės likučiais vidinio įgilinimo kraštuose (žr. katalogo nr. V9, V20, V22). Buvo atlikta visų jų mastikos cheminė analizė. Paaiškėjo, kad ši masė susideda iš kreidos ir baltyminės kilmės medžiagos. Žinoma, kad baltos spalvos masė buvo naudojama ne tik klijuoti, bet ir puošybai aplink veidrodėlio stiklo kraštą. Ant dvipusio veidrodėlio (žr. katalogo nr. VV25) buvo surasta metalo plokštelė. Atlikus jos cheminės sudėties tyrimą, paaiškėjo, kad tai alavas (Sn) (VR duomenų bazė, tyr. Nr. 102/1009, tyr. A. Skučienė).

VŽP surasti tik du specialiai dekoruoti veidrodėliai. Europos šalių medžiaga rodo, kad būta gana įvairių veidrodžių puošybos pavyzdžių ne tik archeologinėje medžiagoje, bet ir vaizduojamajame mene. Pagrindinis ir dažniausias nešiojamų veidrodėlių puošybos akcentas buvo tekimo metu suformuojamas rėmelio profilis. Jo variacijos yra gana įvairios: nuo beveik visai plokščių iki išraiškingų profilių. Žinomi ir tokie pavyzdžiai, kai rėmeliai buvo auksuojami, aplikuojami ar puošiami inkrustacijomis. Keli radiniai iš

Liubeko, Freiburgo, Hertogenboso, Didžiojo Naugardo atskleidžia, kad veidrodžiai buvo dažomi (Крюгер, Рыбина, 2013, 90–96).

VŽP teritorijoje pirmieji mediniai veidrodžių rėmeliai randami XIV a. kultūriniuose sluoksniuose. Tokie pat gana dažnai naudoti iki XVI a. Vėliau kultūriniuose sluoksniuose šių dirbinių neberandama. Gali būti, kad šiuo laikotarpiu medį pakeičia prabangesni metaliniai veidrodėlių rėmeliai. Įdomu tai, kad iš kitų medžiagų pagamintų rėmelių nėra aptikta nei ankstyvesniuose, nei vėlyvesniuose VŽP archeologinių sluoksnių horizontuose. Europoje pirmieji masiški šio tipo radiniai aptinkami XIII a. kultūriniuose sluoksniuose. Rusijoje aptikti veidrodiniai rėmeliai taip pat dažnai pradėti naudoti XIII a. Tai siejama su veidrodinių stiklų importo pradžia iš Vokietijos (Крюгер, Рыбина, 2013, 220). Gali būti, kad Vilnių veidrodiniai stiklai taip pat pasiekdavo iš Vokietijos arba Italijos stiklininkų.

Ilgą laiką surasti veidrodžių rėmeliai buvo priskiriami neaiškios paskirties dirbinių grupei. Surastus apskritos formos dirbinius su apskritu įdubimu centrinėje dalyje bei nedidelėmis skylutėmis centre ir šalia krašto Rusijos archeologai veidrodžiams priskyrė ne taip jau seniai. Archeologė Elena Rybina viena pirmųjų paskelbė kelis straipsnius veidrodžių datavimo, tipologizavimo bei jų paplitimo klausimais (Rybina, 1996, 131–141; Рыбина, 1999, 101–119; Рыбина, 2004, 324–329). Kiek vėliau E. Rybina kartu su Vokietijos mokslininke Ingeborga Kriuger apibendrino surinktą europietišką medžiagą ir išleido knygą, skirtą viduramžių stikliniams veidrodėliams. Joje nemenką dalį užima susisteminti archeologiniai duomenys apie medinius veidrodžių rėmelius bei dėžutes (Крюгер, Рыбина, 2013).

Minėti mokslininkų tyrimai padėjo identifikuoti šios grupės radinius, aptiktus kituose Europos archeologiniuose kompleksuose. Paaiškėjo, kad jų paplitimo arealas apėmė visą Europą. Šių dirbinių rasta Vokietijoje (Liubeke, Vaseburge, Freiberge), Nyderlanduose (Amsterdame, Hertogenbose), Čekijoje (Pilzene), Rusijoje (Didžiajame Naugarde, Pskove, Riazanėje, Vitebske, Maskvoje, Kolomnoje) (Крюгер, Рыбина, 2013, 83, 84, 208). Reikia pastebėti, kad Rusijos miestuose, ypač Didžiajame Naugarde, veidrodžių

rėmelių yra daug daugiau, nei likusioje Europos teritorijoje kartu sudėjus. Senosios Rusijos žemėse aptikta beveik pusketvirto šimto (341 vnt.) šių dirbinių, pagamintų iš skirtingų medžiagų, kurie priskiriami veidrodžių rėmeliams. Mažiau nei ketvirtadalį (tik 61 vnt.) sudaro metaliniai veidrodžių rėmeliai ir dėžutės, visą kitą šio rinkinio dalį (280 vnt.) – iš medžio pagaminti rėmeliai (Крюгер, Рыбина, 2013, 220).

Veidrodžių rėmelių naudojimo arealas apėmė visą Europą. Tai reiškia, kad tuo metu kasdienėje buityje buvo įprasta naudoti veidrodėlius, nors šie ir buvo prabangos prekė.

Įdomu tai, kad istoriniai šaltiniai atskleidžia, jog veidrodėliai buvo ne tik prabangi higienos prekė, bet po tam tikrų apeigų, manyta, įgydavo gydomųjų galių (Baronas, Černius, Jovaiša, Paknys, Raila, Streikus, Subačius, 2006, 93–95). Veikale „Agenda Vilnensis“, išleistame 1499 m., be daugelio kitų religinių apeigų yra minimas veidrodėlio palaiminimo ritualas. Jame teigiama, kad veidrodis yra vertas palaiminimo, nes stebuklingu būdu yra sukurtas iš pelenų per žmogų, kuris savo ruožtu sukurtas Dievo pagal savo atvaizdą ir panašumą. Dokumente nurodoma, kad palaimintas veidrodis turėtų padėti pašalinti dėmes ir nešvarumus nuo veido, pagydyti akis, kūną bei saugoti nuo matomų ir nematomų priešų (Obertyński, 1929).

Gali būti, kad veikale „Agenda Vilnensis“ minimo veidrodėlio palaiminimo pirminis tekstas buvo atspausdintas Klosterneuburgo vienuolyno, kuris yra šalia Vienos, 1454–1455 m. rankraštyje (Sammelhandschrift..., 1455). Neatmestina galimybė, kad veidrodėlių palaiminimo praktikai į Vilnių atkelti padėjo princesė Elžbieta Habsburgaitė, 1454 m. ištekėjusi už Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kazimiero Jogailaičio. Religinių apeigų praktikas į Vilnių perkėlė kartu su princesės palyda atvykę dvasininkai. Tačiau reikia pabrėžti, kad patys veidrodėliai buvo naudojami jau žymiai anksčiau.

Analizuojant veidrodėlių rėmelius, deja, nebuvo išspręsta problema, kokia medžiaga buvo naudota atspindinčiai plokštumai. Manoma, kad dailiai nušlifuotią bronzinį ar sidabrinį kone veidrodinį paviršių viduramžių Europoje pirmą kartą stiklas pakeitė apie IX a. Pirmieji veidrodinio stiklo radiniai sietini

su vikingų prekybos vietomis (Birka (Švedija), Šiaurės Triondelagas (Norvegija), Hedeby (Jutlandijos pusiasalis)). Stiklas gamintas tokiu pat būdu, kaip jį darė senovės romėnai (Крюгер, Рыбина, 2013, 42). Anais laikais pagaminti veidrodžiai buvo gana sudėtinga: išpūtus stiklo rutulį, jo vidų reikėjo pripildyti karšto švino, o kai šis sustingdavo, išgaubtoje dalyje stiklą sudaužydavo, o plokščiausią rutulio dalį supjaustydavo ir panaudodavo veidrodžiams. Dėl tokios technologijos stikliukai buvo šiek tiek išgaubti ir labai maži (Melchior-Bonnet, 2005, 24, 25; Крюгер, Рыбина, 2013, 42). Tačiau didesnės apimties veidrodžių gaminimas prasidėjo nuo XIII a. Nuo tada nedideli išgaubti veidrodėliai buvo gaminami Balyje (Indonezijos saloje) ir eksportuojami į Genują (Rose-Villequey, 1970, 62). Žinoma, kad XIV a. Florencijos stiklininkai jau žinojo, kaip pagaminti veidrodėlius, vieną pusę padengiant šaltu švinu, kuris vėliau buvo pakeistas alavu. Veidrodėlių rėmai ir dėžutės buvo gaminami iš skirtingų medžiagų: kaulo, metalo ir medžio. Veidrodžių rėmeliai dažniausiai buvo apskriti, kiek rečiau buvo gaminami keturkampiai, daugiakampiai ar žvaigždės formos. Tačiau reikia pripažinti, kad vis dėlto kol kas dar neaišku, kada masiškai metalinį kruopščiai nublizgintą veidrodėlį pakeitė stiklas. Ikonografiniai šaltiniai liudija, kad iki XIV a. pab. vis tik daugiausiai buvo naudojamos metalinės plokštelės.

Veidrodžių rėmelių tyrimai parodė, kad daugiausiai naudoti nedideli, nešiojami veidrodėliai. Didesnių veidrodžių pavyzdžių žinoma ne tiek daug. Panašių dirbinių kituose Lietuvos viduramžių archeologijos objektuose neaptikta arba jie neidentifikuoti kaip šios grupės radiniai. Veidrodėlių stiklų gamybos technologija, jų tvirtinimo į rėmelius būdai ir medžiagos dar nėra iki galo ištirti. Kaip ir daugelį dirbinių, taip ir šiuos radinius reikėtų labai atidžiai apžiūrėti dar vykdomų archeologinių tyrimų metu. Rekomenduotina tokio tipo radinius iškelti iš perkamos ne iki galo nuvalytus arba paimti ant veidrodėlio paviršiaus esančios žemės mėginius tyrimams. Tarp jų reikėtų ieškoti ne tik kol kas dar nerastų veidrodinio stiklo fragmentų, bet ir metalų ar mastikos liekanų. Po medinių dirbinių restauracijos pastarąsias aptikti sunku, o jos gali padėti atsakyti į dar vis kylančius veidrodėlių gamybos klausimus.

4.5.3. Medinės avalynės detalės

Tyrinėjant VŽP, buvo surinkta labai įdomi ir gana skaitlinga su apavu susijusių radinių kolekcija. Per visus tyrimų metus aptikti 77 vienetai šio pobūdžio dirbinių, o tai sudaro 2,7 proc. viso medinių dirbinių rinkinio. Jį sudaro platformos (žr. 153 pav.), padai (žr. 154 pav.), užkulniai (žr. 155 pav.), vyžų fragmentai (žr. 156 pav.), kulnai (žr. 157 pav.) ir pakulnės.

Seniausias apavas Europoje, pagal archeologinius duomenis, buvo gaminamas iš medžio produktų. Tai – iš įvairių medžio karnų gamintos vyžos. Šių seniausių apavo radinių žinoma iš Nyderlandų, Danijos, Šveicarijos pelkių gyvenviečių. Gerai išlikusių vyžų surasta prie Bodeno ežero (III tūkst. pr. Kr.), Vokietijoje esančioje Alensbacho gyvenvietėje (Rimantienė, 1995, 144).

Tačiau net ir siuvant odinius batus neapsieita be medienos žaliavos. Medis buvo reikalingas ruošiant odas. Riebintas odas papildomai rūkydavo laužo dūmuose. Degant sakingai medienai, išsiskiria fenoliai, kurie su kolagenu sudaro vandenilinius ryšius ir aldehidus, reaguojančius su kolageno amino grupėmis. Tokiu būdu oda tampa atspari aplinkos poveikiui (Puškorius, 2005š, 106). Medis taip pat buvo reikalingas rauginant odą augaliniu būdu. Tam buvo naudojami koncentruoti augalų žievės ekstraktai iš ąžuolo žievės ir lapų, gilių, maumedžių, taip pat eglės, beržo bei gluosnio. Rauginant nuvalytos odos buvo pamerkiamos dideliuose kubiluose su žievės ekstraktais. Manoma, kad ankstyviausias odų rauginimo metodas buvo jas sudėti viena ant kitos ir perkloti sutrinta, rauginių medžiagų turinčia žieve (Puškorius, 2005š, 107). Beje, augalinis rauginimas – pats patikimiausias ir geriausias odos išdirbimo būdas. Taip išdirbta oda yra atspari chemiškai ir biologiškai. Medis buvo naudojamas ne tik ruošti odai, bet ir gaminti pačius batus. Iš medžio daryti kurpaliai ar šablonai, skirti masiniam batų gaminimui, batų padai, jų užpildai ir platformos, kai kurios apavo viršaus detalės: standinės, užkulniai, užpildai. Daugelis odinių batų siūti naudojant iš liepos karnos pagamintus siūlus.

Su batų gamyba susiję radiniai buvo gaminami tiek iš vietinės, tiek iš atvežtinės medienos. Aptariant avalynėje naudotas medžio detales, kartu yra

aptariama ir žaliavos importo problematika. Be beržo tošies, liepos ar spygliuočių medienos, buvo aptikta ir iš Lietuvoje neaugančio kamštinio ažuolo žievės pagamintų batų detalių. Iš šios žievės XV–XVI a. visoje Europoje buvo gaminamos batų platformos. Šiuo atveju iškyla ta pati problema, kuri aktuali visiems dirbiniams, pagamintiems iš importinės medžiagos. Diskutuojama, ar buvo vežama nevietinė žaliava, ar jau pagaminta produkcija, kaip kad odiniai batai su dabartinės Lietuvos teritorijoje neužauginamos medienos detalėmis.

Ankstyviausia batų kolekcija, kurią sudaro medinės avalynės dalys, surasta 2002 m. tiriant valdovų rūmų šiaurines prieigas. Batai datuoti XIV a.–XV a. II puse. Tyrimų metu surasti keturi iš tošies pagaminti užkulniai. Jie trikampio formos. Du iš jų yra su siuvimo skylutėmis, kiti du – dvisluoksniai (Rackevičius, 2003š, 77, 95, 153, rad. nr. 8580, 8899, 10092z). Arūno Puškoriaus sudarytuose batų komplektuose (Nr. 14, 17–19) pastebėta karnos liekanų, veikiausiai dengusių padą ir standinusių visą apačios detalių komplektą. Be to, 2002 m. archeologinių tyrimų duomenys parodė, kad batviršio kulno dalies detalės papildomai buvo sutvirtintos plonomis medvinėmis. Klaipėdoje surasta avalynė, kurios pakulnės sutvirtintos medvinėmis, tačiau batų kulnuose rasta ir geležinių vinių liekanų.

Tyrinėjant valdovų rūmų II oficiną teritoriją XIV–XV a. sluoksnyje aptiktas pintinis, galbūt vyžoms priklausęs fragmentas (žr. katalogo nr. VAD74) (žr. 156 pav.). Tai nedidelis pinto daikto gabalas užapvalintu galu (Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 130, rad. nr. Kd 19). Vyžos yra seniausias apavas ne tik Lietuvos teritorijoje, bet ir Europoje (Rimantienė, 1995, 144). Jos paprastai buvo pinamos iš liepos, kadagio, blindės, gluosnio, karklo karnų. Lietuvoje vyžos žinomos jau nuo neolito laikotarpio (Kulikauskienė, 1988, 593). Toks apavas nešiotas ilgą laiką. Mus dominančiu laikotarpiu vyžos nešiotos taip pat dažnai, nors Žemutinės pilies teritorijoje pintų vyžų liekanų rasta ne itin daug. Panašių vyžų, pasirodžiusių dar akmens amžiaus periodu, yra ir etnografinėje medžiagoje (Vitkauskas, 1943, 290–299; Kulikauskienė, 1979, 117–127). Nepaisant itin mažo šio apavo liekanų skaičiaus Žemutinės

pilies teritorijoje, turimi etnografiniai duomenys leidžia manyti, kad nedidelis kiekis išlikusių vyžų tėra šios avalynės specifikos dalis. Pintinis apavas greit sudūlėdavo, jis nebuvo saugomas, avėtas kasdien, dažniausiai buityje. Kita vertus, šis apavas labiau skirtas prastuomenei, tad nenuostabu, jog šalia valdovo rezidencijos ar pastarojo teritorijoje gyvenusių miestiečių nebuvo dažnai avėtas. Be to, vyžos galėjo būti avimos tik esant šiltesniam orui, tad jo reikšmė nebuvo tokia didelė kaip batų iš odos.

Ypač įdomių avalynės radinių rasta tiriant valdovų rūmų pietinio korpuso vakarinį priestatą 1996 m. (Steponavičienė, 1997š, 7, 8, 80–88). Tai buvusi viena rūmų latrinų, kuri pagal savo paskirtį funkcionavo iki rūmų rekonstrukcijos XVI a. pab. ar XVII a. pradžioje. Iki tol ši vieta naudota ir kaip tualetas, ir kaip buitinių atliekų duobė. Vėliau virš šachtos buvo paklotos grindys ir naudotos tik antžeminės patalpos (Steponavičienė, 2001, 191).

Surastų batų kolekcija davė gana daug duomenų apie medinius batų kulnus ir platformas. Aptikta apie 800 beveik sveikų XVI a. I pusės avalynės detalių, kurios galėjo sudaryti apie 150 batų pusporių. Paaikškėjo, kad platformos ar žemesni batų padai buvo gaminami iš kamštinio ažuolo žievės arba iš vietinių medžių. Platformos iš vietinės medienos veikiausiai buvo nuo 0,6–0,7 cm iki 1,2–1,3 cm storio, nepofiluotos. Iš kokio vietinio medžio gaminti padai, nustatyti nepavyko (Puškorius, 2007).

Iš gana nemažo skaičiaus kamštmedžio padus turėjusių batų labiausiai išsiskyrė pusbačiai su vientiso kamštmedžio gana aukšta platforma (žr. katalogo nr. VAD3). Šis avalynės modelis ypatingas tuo, kad batviršis susiūtas iš dviejų skirtingos spalvos odos detalių, o kulno dalis neprisiūta prie platformos (žr. 153:5 pav.). Šis sprendimas anuomet buvo gana naujoviškas, nes avint tokiais batais mažiau vargdavo kojos.

Reikia paminėti, kad kamštmedžio padai buvo panaudoti ir siuvant Žygimanto Augusto karūnacinius batus, kuriuos šiuo metu galima pamatyti Vavelio karališkojoje pilyje (žr. 154:3 pav.). Mažasis karalius (jam tada tebuvo 10 m.) 1530 m. avėjo auliukinius batus su praplatinta noselės dalimi, jie buvo aptraukti rausvos spalvos aksomu. Įdomu tai, kad valdovų rūmų pietinio

korpuso latrinoje buvo aptiktas identiško modelio odinis batelis (žr. 154:2 pav.) ir toks pat iš kamštmedžio pagamintas padas (žr. 154:1 pav.) (žr. katalogo nr. VAD28). Tokio tipo avalynė Vakarų Europoje buvo ypač madinga XVI a. I p. Tuo metu buvo populiarūs ne tik patogūs, platūs, pėdos formą atitinkantys batai, kurie buvo vadinami „lokio letena“, „karvės snukiu“ ar „anties snapu“, bet ir laisvi, judesių nevaržantys drabužiai.

Iš kamštinio ąžuolo žievės pagamintų platformų storis gana įvairus. Tačiau tiksliai nustatyti, koks jis buvęs, neįmanoma, nes konservuojant radiniai pakeitė savo matmenis, susitraukė. Kamštmedžio platformos profiliuotos, storis kulno dalyje yra apie 3–4 cm, o noselės dalyje – 2–3 cm, pirštų kryptimi jos žemėja maždaug vienu centimetru. Storiausioji platforma siekia 5 cm.

Batai su platformomis kilo iš Venecijos ir yra vadinami *cokoli* tipo avalyne. Šio tipo apavas išsiskyrė aukšta, į priekį žemėjančia platforma, kartais siekusia net apie pusę metro aukščio. Ji buvo labai populiari Italijoje XVI a. Nors Lietuvoje kamštmedžio platformos nepasiekė tokio aukščio kaip Venecijoje, A. Puškorius šio modelio pusbačius sieja su dvariškių avalyne, o tiksliau (dėl siauro platumens) su dvariškių moterų apavu (Puškorius, 2005š, 74, 85). Didžiulę įtaką šios mados atkeliavimui ir paplitimui tarp Lenkijos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didikų ir pasiturinčių miestiečių turėjo Žygimanto Senojo antros žmonos Milano ir Bario (Italija) kunigaikštystės Bonos Sforcos ir jos dvare tarnavusių italų kilmės dvariškių atvykimas iš Italijos, kuri jau gyveno Renesanso idėjomis ir madomis.

Vėlyviausia avalynės kolekcija surinkta tyrinėjant pietinę VŽP teritoriją. Šią kolekciją sudaro 11 iš beržo tošies pagamintų užkulnių bei 9 medinės detalės, naudotos kaip batų kulnai, pakulnės ar platformos. Aptikti avalynės fragmentai yra datuojami XVIII–XIX a. riba.

VŽP surinkta medinių detalių kolekcija, susijusi su avalynės gamyba, apima XIV–XIX a. Dirbiniai, datuojami XIV–XV a., priklauso VŽP gyvenusiems amatininkams, kurie užsiėmė batsiuvyste ir miestiečiams, kurie nešiojo jų pasiūtus batus ar pintas vyžas. Kitą kolekcijos dalį užima XV–

XVI a. datuojamos medinės padų liekanos ar platformos, liudijančios rūmų laikotarpio gyvenimo ir prabangos detales.

XVII a. datuojamų batų su medžio detalėmis Žemutinės pilies teritorijoje neaptikta. Tačiau XVII a. avalynėje ir toliau buvo naudojamas medis ar jo produktai. Pavyzdžiui, vyravo pusbačių modeliai su sagtelėmis ir prailgintu užsegimo dirželiu, aukšta sluoksnine ar vidutine pakulne, kurių užpildas buvo medinis (Puškorius, 2005š, 92). Medinių pakulnių iš XVI–XVII a. ribos rastos Malūnų gatvės 3/5 tyrimų metu Vilniuje, taip pat dvi pakulnės iš XVII a. II p.–XVIII a. I p. aptiktos Klaipėdoje, plote tarp Tomo, Didžiosios, Vandens, Vežėjų ir Pasiuntinių gatvių (Sprainaitis, 1990š).

VŽP pietinėje dalyje aptikti XVIII–XIX a. riba datuojami iš beržo žievės pagaminti užkulniai bei mediniai pakulnių ar padų fragmentai parodė, kad avalynės gamyboje ir toliau vyravo tokios pačios gamybos bei medžiagos pasirinkimo tradicijos.

Skirtingų laikotarpių ir medžiagų radiniai aptikti gana didelėje Žemutinės pilies teritorijoje. Vieni jų pasakoja apie avalynės nešioseną, kiti – apie jų gamybą. Visi kurpaliai, išskyrus vieną, ir abu šablonai buvo aptikti šiaurinėse valdovų rūmų prieigose. Tai rodo, kad šioje dalyje tarp skirtingų sričių amatininkų XIV–XV a. gyveno ir dirbo batsiuviai. Toje teritorijoje taip pat aptikta gana nemažai odinių dirbinių (gausiausiai avalynės fragmentų). Tarp tų dirbinių rasta nemažai odos atraižų, išpjaustytų iš batviršių, kurių sveikos dalys buvo naudojamos avalynei taisyti (Rackevičius, 2003ša; Blaževičius, Bugys, 2006–2008š; Navickas, 1964, 196).

Odos tyrimai paprastai yra vykdomi paraleliai medžio dirbinių analizei, nes oda, kaip viena iš organinės kilmės medžiagų, paprastai išlieka gana gerai ten pat, kur ir medis, kaulas, tekstilė. Gaminant skirtingų rūšių avalynę, taip pat ir odinę, mediena naudota dažnai, ši tendencija būdinga visai Europai. Nemažai duomenų apie medienos panaudą siūnant batus yra surinkę kaimyninių šalių mokslininkai (Bebre, 1983, 125–141; Бебре, 1987, 25–31; Bebre, 1997a, 34–56; Bebre, 1997b, 114–118; Eberle, 1984, 199–210; Eberle, 1985, 199–214; Milewska, 1977, 529–541; Оятева, 1970, 112–118; Sarv,

2000, 79–85; Saksa, Belsky, Kurbatov, Polyakova, Suhonen, 2002, 37–64). Gana daug straipsnių, monografių šia tema išleido ir tolimesnių šalių archeologai (Goubitz, 1984, 187–196; Goubitz, 1987, 1–31; Schnack, 1994, 10–12; Thornton, Swann, 1986).

Akivaizdu, kad naudoti medieną ar medžio produktus gaminant avalynę buvo taip pat natūralu, kaip ir daugelyje kitų sričių. Europos viduramžių senamiesčių tyrimai parodė, kad beveik visoje šio žemyno teritorijoje vyravo gana panašios batsiuvystės tradicijos, tiek renkantis medžiagas, jas paruošiant, naudojant panašias darbo priemones, tiek laikantis mados tendencijų. Nors, žinoma, būta ir skirtumų. Pavyzdžiui, VŽP nėra aptikta medpadžių, kurie buvo žinomi Lenkijoje, Nyderlanduose, Anglijoje ir daugelyje kitų valstybių. Šio tipo apavas buvo populiarus XIV–XV a. Jis buvo aunamas ant odinių batų, stengiantis juos apsaugoti nuo drėgmės ir purvo (Grew, Neergard, 2011, 91–101). Tačiau gali būti taip, kad medpadžių archeologai tiesiog kol kas dar neaptiko, nes šio tipo apavas Vilniuje buvo žinomas. Tai įrodo Vilniaus Bernardinų bažnyčios freskos, kuriose vaizduojami ir tokie batai (Puškorius, 2012, 151–161).

4.5.4. Sagos

Sagos yra gana gausi VŽP surastų radinių grupė. Jų būta labai įvairių: mažų ir didelių, apskritų ir pusapskričių, plokščių, sferos ar kitokios tūrinės formos, pilnavidurių ir ažūrinių, su kilpomis ir su skylutėmis (Steponavičienė, 2007, 138). Tačiau per visus tyrimų metus buvo surastos tik 8 sagos, kurioms pagaminti naudotas medis (žr. 158 pav.). Jos sudaro vos 0,3 proc. visų medinių dirbinių.

Ankstyviausios medinės sagos iš aptariamiosios teritorijos buvo pagamintos tiesiog iš plonos medžio lentelės, suteikiant dirbiniui apskritimo formą ir centre suformuojant tvirtinimui skirtas skylutes. Vėlesnės sagos gamintos derinant medį ir vario lydinį. Iš medžio buvo suformuojamas užapvalinto kūgio formos korpusas, vėliau apvelkamas metaline skardele. Sagos apačioje buvo įkalamos metalo kilputės arba medinėje dalyje išgręžiamos tvirtinimo skylutės. Nėra aišku, kaip tokias sagas prisiūdavo prie drabužio. Gal pirmiausiai pagamintą medinį korpusą pritvirtindavo prie drabužio, o tik vėliau jį apvilkdavo metaline danga? Pastebėta, kad sagose būdavo suformuojama viena, dvi arba penkios skylutės, o ne tik dvi ar keturios, kaip kad įprasta šiuolaikinių sagų gamyboje.

Vien iš medžio pagamintoms sagoms priskiriami du radiniai (žr. 159 pav.). Pirmoji saga (žr. katalogo nr. VS6) aptikta pietinėje VŽP pusėje (Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 83). Ji yra vos 0,4 cm storio, jos skersmuo siekia 2,7 cm. Centre pragręžtos penkios skylutės: viena pačiame centre, o likusios keturios vienodai nutolusios ir sudaro keturkampį. Įdomu tai, kad vienoje pusėje išliko žievės pėdsakų. Nėra aišku, ar saga nebuvo užbaigta, ar žievės faktūra buvo panaudota kaip puošybos elementas. Antroji saga (žr. katalogo nr. VS8) aptikta tyrinėjant valdovų rūmų I oficiną išorę ir taip pat yra datuojama XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š, rad. nr. 270). Tai apskritas dirbinys, kurio skersmuo – 1,8 cm, o storis – 0,5 cm. Centre pragręžta skylutė. Jos skersmuo – 0,3 cm. Tai, kad dirbinys turi tik vieną skylutę, apsunkina jo, kaip sagos, identifikavimą. Gali būti, kad kilpelė buvo pagaminta iš virvelės arba

metalinės vielutės, išorėje suformuojant mazgelį, kuris neleisdavo sagai ištrūkti. Panašių vieną skylutę turinčių dirbinių, tik pagamintų iš kaulo, yra rasta VŽP. Šiuo atveju jie yra įvardinami kaip sagos. Yra žinoma, kad vėlyvesnės iš metalo pagamintos plokščios sagos nebuvo dekoruojamos, nes jų paviršius būdavo aptraukiamas audiniu (Steponavičienė, 2007, 140). Trečioji saga yra gana vėlyva ir ji labiau panaši į karoliuką (žr. katalogo nr. VS7).

Iš medžio ir vario lydinio kombinuotos sagos sudaro gausesnę šių dirbinių grupę (žr. 160 pav.). Jų surasta 5 vienetai. Žinoma, tokių sagų būta žymiai daugiau, tačiau XVII a. ir vėlesnių laikotarpių kultūriniai sluoksniai yra aukščiau negu palanki organikai durpinga žemė, o tai neleido išsaugoti medinių jų dalių. Išliko tik tokių sagų paviršinis (metalinis) sluoksnis.

Visų penkių sagų (žr. katalogo nr. VS1–5) korpusai buvo gaminami iš pusapvalio, nupjauto kūgio formos medinio korpuso. Skyrėsi tik jų danga. Vienos sagos buvo dengtos vario lydiniu, kitos turėjo alavinę dangą. Sagų dydžiai taip pat panašūs: skersmenys svyruoja nuo 1 iki 2 cm, o aukštis – nuo 0,5 iki 1 cm. Trys iš jų yra neornamentuotos, o dvi puoštos skirtingais ornamentais.

Saga (žr. katalogo nr. VS5), aptikta tyrinėjant valdovų rūmų pietinio korpuso prieigas, puošta aplink visą jos korpusą einančiais spurgeliais. Plokštelės paviršius buvo dengtas aukso spalvos vario lydiniu. Kitos sagos (žr. katalogo nr. VS2) plokštė pagaminta iš alavo lydinio. Ji puošta geometriniu ornamentu, kurį sudaro iš centro einantys grioveliai.

Sagos aptiktos skirtingose VŽP teritorijos vietose. Įdomu tai, kad dalis jų išliko ir ten, kur paprastai organika sunkiai išsilaiko. Pagal sagų puošybą galima spręsti, kad jos priklausė nei labai turtingiems, nei labai skurdžiai gyvenusiems asmenims.

Aptiktos sagos yra iš XIV–XV a. ir iš XVII a. kultūrinių sluoksnių. Dvi vien iš medžio pagamintos sagos priklauso ankstyvajam medinių sagų naudojimo periodui, o likusios – jau sagų masinio paplitimo laikotarpiui.

Sagas pradėjo naudoti turkai ir mongolai. Žinią apie drabužių susagstymą naudojant kilpą ir sagą atnešė kryžiuočiai, grįžtantys iš žygių

Rytuose. Sagos išpopuliarėjo XIII a. Iki to laiko mūsų šalies teritorijoje drabužiai buvo siuvami kitokių siluetų, jų sagstyti nereikėjo. Esant reikalui, naudotos segės arba juostos (Guzevičiūtė, 2001, 37; Matuškaitė, 2003; Steponavičienė, 2007, 137–138). Yra žinoma, kad antikos laikais be metalinių ir kaulinių buvo naudojamos ir medinės sagos. Viduramžiais prigijusi sagų ir kilpelių inovacija tapo tikra drabužių modeliavimo revoliucija, nes modeliai tapo patogesni dėl lengvesnio pritaikymo prie kūno linijų ir apsirengti bei nusirengti pasidarė žymiai greičiau. Kaip rodo istoriniai šaltiniai, visgi sagos buvusios išskirtinumo, statuso simbolis, neprieinamas visiems. Žinoma, kalbama apie itin puošnias, iš brangių medžiagų pagamintas ir dažnai meno kūriniais primenančias sagas (Guzevičiūtė, 2001, 37). XIV a. sagos dar labiau išpopuliarėjo ir anuometiniai siuvėjai jas siūdavo ištisomis eilėmis, kartais net skaičiuodami jas šimtais.

Sagos, dažniausiai pagamintos iš vario lydinių ar prabangesnių metalų, gan dažnai minimos kostiumo istorikų-rekonstruktorių darbuose. Apie pirmąsias sagutes Lietuvos teritorijoje, pagamintas iš kaulo bei gintaro, atlikusias ne susegimo, o puošybos funkciją, yra rašę ir Lietuvos archeologai (Rimantienė, 1999, 35–42; Bliujienė, 2007). Reikia pastebėti, kad sagos su mediniu pagrindu, kaip kad tyrimo objektas, nėra sulaukusios mokslininkų dėmesio. Nedaug žinoma apie tokias sagas kituose viduramžių ir vėlesnių laikų archeologiniuose objektuose.

Kadangi sagas pamesti visais laikais būdavo lengva, reikia manyti, kad nedidelis jų skaičius XIII–XV a. ir staigus pagausėjimas XVI–XVII a. kultūriniuose sluoksniuose tik patvirtina nusakytą sagų istoriją. Vien iš medžio pagamintos sagos viduramžiais nebuvo tokios populiarios. Vėliau, matyt, medienos žaliava naudota tik kaip jų pagrindas taupant metalą ir iš jos gaminant tik vidinę sagų pusę, kurios nesimatė.

4.6. Dvasinio gyvenimo ir laisvalaikio reikmenys

4.6.1. Žaislai ir pramogų reikmenys

Nedidelę, bet atraktyvią medinių dirbinių dalį sudaro vaikų žaislai bei suaugusiųjų žaidimų priemonės. Tyrinėjant VŽP teritoriją aptikta 21 vienetas medinių radinių, kuriuos galima priskirti šiai dirbinių kategorijai, o tai sudaro 0,7 proc. visų aptariamųjų dirbinių.

Žemutinėje pilyje iš viso (pagamintų iš skirtingų medžiagų) aptikta šiek tiek daugiau nei pusantro šimto vienetų žaislų ir žaidimų reikmenų, iš jų 13 proc. pagaminti iš medžio. Įdomu tai, kad N. A. Morozova, analizavusi Didžiojo Naugardo archeologinius radinius, išskyrė virš 1 400 įvairiausių vaikams ir suaugusiems skirtų žaislų (Morozova, 1990, 69–71). Paaiškėjo, jog net 76 proc. viso žaislų kiekio sudarė medinis inventorių (Morozova, 1990, 70). Palyginus su Didžiuoju Naugardu, medinių žaislų procentas Vilniuje yra mažesnis dėl to, kad į bendrą iš visų rūšių medžiagų pagamintų žaislų sumą yra įtraukti ir sluoksnių neišsaugojusių organinės kilmės radinių duomenys.

Archeologiniai tyrimai daugiausiai duomenų suteikė apie medinius vaikiškus žaislus. Jų pobūdis atspindėjo to meto realijas: žaisdami vaikai jau nuo mažumės imitavo suaugusiųjų gyvenimą, o kita jų dalis buvo naudojama įgūdžių ir talentų lavinimui. Koks didelis galėjęs būti žaislų rinkinys, parodo XVII a. pr. daktaro Heroardo dienoraštis, aprašantis Prancūzijos karaliaus Henriko IV sūnaus (Liudviko XIII) vaikišką rutiną. Dienoraštyje tarp įvairių žaislų minimi ir galimai iš medžio pagaminti žaislai bei lavinimo priemonės: arkliukas, vėjo malūnelis, lankas, vilkelis, šachmatai, smuikas, būgnai (Ariès, 1962, 62–67).

Įvairių žaislų turėjo ir vaikai, gyvenę VŽP teritorijoje. Dalis žaidimo priemonių priklausė miestiečiams, dalis galbūt ir didikų palikuonims. Visus vaikiškus žaislus šios srities tyrinėtojas P. Blaževičius suskirstė į karybos, ūkinės veiklos, namų apyvokos, globos, pramogų, muzikos, sporto sritis.

Mediniai dirbiniai naudoti visose išvardintose veiklose (Blaževičius, 2011, 47–92).

Viduramžių miestuose gana didelę žaislų dalį sudarė žaisliniai kalavijai, durklai, lankai, strėlės ir kitos sumažintos tikrų daiktų kopijos (žr. 161 pav.). Jos atliko tikrovės imitacijos, edukacinę bei lavinimo vaidmenį. Aptariamoje teritorijoje aptiktos dvi žaislinių kalavijų rankenos (VIŽ1, 3) du mediniai strėlių antgaliai (žr. katalogo nr. VIŽ18, 20) ir arbaletos lanko apsodas (katalogas nr. VIŽ14).

Abi ginklų rankenos rastos XIII–XIV a. kultūriniame sluoksnyje. Kadangi radiniai yra išlikę fragmentiškai, atsižvelgiant į analogijas galima spėti, jog tai žaislinių kalavijų rankenos. Išlikusi radinių dalis yra 7–8 cm ilgio. Abi turi daugiakampes buoželes. Lietuvos teritorijoje žinomas dar vienas panašus radinys iš Klaipėdos. Tai – iš ąžuolinės lentelės pagamintas žaislinis kardas vienpusiais ašmenimis, datuojamas XVII a. II p. (Žulkus, 1990š, 29). Reikia pasakyti, kad panašių žaislinių kalavijų ar jų dalių kituose viduramžių miestuose aptinkama žymiai daugiau. Vien Didžiajame Naugarde jų rasta apie šimtą vienetų (Колчин, 1971, 51, 52; Brisbane, 1992, 175; Древняя Русь, 1997, 115; Хорошев, 1998, 83; Рыбина, 2002, 141). Nemažai šių dirbinių aptikta ir Latvijoje (Caune, 1997, 130, 131), Baltarusijoje (Плавінскі, 2006, 18), Lenkijoje (Rulewicz, 1964, 108), Vokietijoje (Hoffmann, 1996, 198; Lehmhuhl, Schäfer, 2005, 364). Šiose šalyse rastų kalavijų rankenėlės puoštos šešiakampėmis, stačiakampėmis, kvadratinėmis, apvaliomis ir kitokiomis buoželėmis. Pastebėta, kad dauguma jų analogiškos to paties laikotarpio tikrų kalavijų buožėms (Хорошев, 1998, 83).

Kiti du ginklų kategorijai priskiriami žaislai aptikti tyrinėjant šiaurės rytų korpuso išorę, XIV a. pab.–XV a. pr. datuojamame sluoksnyje. Vienas iš jų buvo pagamintas iš pušies. Nors smaigalys ir nulūžęs, jis primena padidintą strėlės antgalio variantą (žr. katalogo nr. VIŽ18). Išlikęs ietigalio ilgis – 10,2 cm, įkotės skersinis pjūvis – 1,2 x 1,4 cm, o plunksnos plotis plačiausioje vietoje – 2,9 cm. Plunksnos šonai kruopščiai užaštrinti, šonuose suformuojant briaunelę. Kitas ietigalio formos dirbinys yra 26,4 cm ilgio (žr. katalogo nr.

VIŽ18). Jo plunksnos ilgis – 15 cm, o plotis – 3,3 cm. Kotelio skersinio pjūvio dydis – 0,7 x 0,8 cm. Apatinėje plunksnos dalyje šonuose padaryta po įkartėlę.

Ieties ar strėlės tipo dirbinėlis, datuojamas XIII–XIV a., aptiktas ir Kernavėje (Luchtanas, 1989š, 75). Tokie dirbiniai gana gausiai randami tyrinėjant rytų ir vidurio Europos viduramžių miestus (Колчин, 1971, 52; Гайдуков, 1992, 87; Древняя Русь, 1997, 115; Хорошев, 1998, 85; Рыбина, 2002, 141; Зверуго, 1989, рис. 76/12; Caune, 1997, 131; Gläser, 2002, 120). Nors medinės strėlės yra identifikuojamos kaip vaikų žaislai, dalis jų galėjo būti naudojamos kailinių žvėrelių medžioklei (Хорошев, 1998, 85).

Ketvirtasis ginklų kategorijai priklausantis žaislinio arba leto apsodas, aptiktas XIV a. pab.–XV a. pr. kultūriniame sluoksnyje, yra ypač įdomus ir reikšmingas ir karybos, ir žaislų istorijai. Šis radinys plačiau aprašytas pristatant VŽP aptiktas ginklų dalis (žr. 86 pav.). Pagal surastą apsodą atlikus arba leto rekonstrukciją (Blaževičius, 2012a, 294), paaiškėjo, kad žaislas buvo tiksliai veikiančio ginklo sumažinta kopija. Šis žaislas turėjo mechaniškai sudėtingą konstrukciją ir juo galima buvo ne tik imituoti šaudymą, bet ir tiksliai atlikti su juo susijusius veiksmus.

Įvertinus Lietuvos teritorijoje ir kitose valstybėse aptinkamus žaislinius ginklus, galima manyti, jog jų spektras galėjęs būti platus: be aprašytųjų, VŽP teritorijoje tikriausiai buvo naudojami mediniai lankai, strėlės, špagos bei kiti to meto populiarūs karybos ginklai. Klaipėdos senamiestyje aptiktas XVII a. II p. datuojamas iš lapuočio medienos pagamintas nedidelis, 13,8 cm ilgio ir 2,4 cm skerspjūvio, dirbinėlis rodo, kad vaikai žaisdavo su medinėmis špagomis (Žulkus, 1990š, 29).

Dalį medinių žaislų galima priskirti buities žaislų kategorijai. P. Blaževičius šios grupės radinius skaido į dvi grupes: darbo įrankius (žr. 162 pav.) ir transporto priemones (žr. 187 pav.) (Blaževičius, 2011, 30, 31). Pirmajai grupei galima priskirti du medinius peilius ir plaktuką (žr. katalogo nr. VIŽ7 11, 21). Pirmasis peilis aptiktas tyrinėjant valdovų rūmų pietines prieigas (žr. katalogo nr. VIŽ7). Tai yra 20 cm ilgio, visai išlikęs medinis peilis. Jis datuojamas XVI a. Dirbinys taisyklingai imituoja vienašmenį peilį

(Ožalas, 2004šb, 237). Kitas peilis aptiktas 2014–2015 m. tyrinėjant U ir W rūsius (žr. katalogo nr. VIŽ21). Pastarasis taip pat yra vienašmenis, jo ilgis – 22,5 cm. Geležtės plotis – 2,5 cm, storis – 0,5 cm, jos galiukas nulūžęs. Rankena buvusi netaisyklingo ovalo formos. Jos plotis – 1,5 cm, o storis – 1 cm. (Kuncevičius, 2015aš, 87).

Svarbu pasakyti, kad dažnai dirbinių paskirtys (ypač jei išlikę tik jų nuolaužos ar atskiri fragmentai) nustatytos hipotetiškai. Vieni jų gali būti tik panašūs į analizuojamus daiktus, kiti – priklausyti visai kitoms funkcinėms kategorijoms. Be to, daugelis jų gali būti daugiafunkciniai ir savo pavidalu, ir paskirtimi. Pastarojo medinio peilio paskirtis taip pat nėra tiksliai žinoma. Tokie įrankiai galėjo būti naudojami sviestui pjauti ir tepti arba kaip pjaustymo įrankis moliui keramikų dirbtuvėse, taip pat apdirbant pluoštą. Manoma, kad mentelės formos dirbinį, aptiktą Kernavėje (Luchtanas, 1989š, 19), taip pat galima laikyti žaisliniu peiliu (Blaževičius, 2011, 53–54). Tačiau šis dirbinys yra simetriškas ir pagal savo formą bei proporcijas visai nepanašus į peilį. Jis veikiau priskirtinas universaliai mentelių grupei. Kitose Europos šalyse žaisliniai peiliai sutinkami gan retai (Гайдукoв, 1992, 87; Древняя Русь, 1997, 115; Хорошев, 1998, 85; Gläser, 2002, 120).

Trečiasis buitės žaislų kategorijai priklausantis radinys yra žaislinis plaktukas (žr. katalogo nr. VIŽ11). Tai iš plono eglės (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–06–164) kamieno ir šakelės pagamintas 12 cm ilgio dirbinys, turintis masyvią galvutę ir ploną kotelį (Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 133). Panašiai buvo gaminamos įvairiems darbams naudotos tvoklės.

Viduramžių miestų senamiesčiuose vykdyti archeologiniai tyrimai parodė, kad vaikai žaidė su daugelio buitės įrankių kopijomis: kirviais (Древняя Русь, 1997, 115; Хорошев, 1998, 85; Gläser, 2002, 120), plūgais (Buchholz, 1990, 58, 60) ar net kalnakasių naudotais kirtikliais (Hoffmann, 1996, 153). Kokie įvairūs galėjo būti ūkio tipo žaislai, parodo etnografinė medžiaga. Yra žinoma, kad XIX–XX a. vaikai žaidė su miniatiūriniais dalgeliais, grėbliukais, šakėmis ir daugeliu kitų įrankių (Lazauskaitė, 2001, 21).

Dar vieną ūkio žaislų grupę sudaro transporto priemonės. Šiai grupei priskirti du radiniai. Pirmasis radinys – XV a. pr. datuojama priekinės vežimo ašies kopija, siekianti 10 cm ilgį (Striška, 2003–2004š, rad. nr. 5859). Dirbinys yra stačiakampio skerspjūvio formos su apskritomis ašelėmis galuose, tik viena iš jų neišliko (žr. katalogo nr. VIŽ9). Sveikajame ašies gale esančioje skylutėje išliko kaištuko, fiksavusio ratukus, fragmentas. Centre yra trapecijos formos išpjova su kiaurai pragręžta skylute. Vežimaitis buvęs funkcionalus: sukosi ratai ir priekinė ašis. Tokie žaislai nėra dažnas radinys Europoje. Panašių dirbinių dvi ašys buvo surastos Gdanske (Lenkija) (Okulicz, 1959, taf. IX). Pagal archeologinius ir etnografinius duomenis, tokie vežimai turėjo ratus su stipiniais ar be jų, pritaikant apskritimo formos skridinėlį su skylute viduryje (Galaunė, 1958, fotograf. 471, 474, 475; Leciejewicz, Łosinski, Tabaczyńska, 1961 pav. 51a–c; Pliūraitė-Andrejevienė, 1990a, 97–103; Urbonienė, 1998, 96; Хорошев, 1998, 87–89; Lazauskaitė, 2001, 18, 24, 27, 40–42). VŽP teritorijoje aptikti 9 mediniai skridinėliai (žr. katalogo nr. IS9), kurie šiame darbe yra priskirti žvejybos reikmėms, tačiau neatmetama galimybė, kad kažkurie iš jų galėjo būti naudojami ir kitose srityse, taip pat ir panašių vežimų (ar kitų važiuojančių žaislų) ratams. Etnografiniai duomenys rodo, kad transporto žaislai buvę labai įvairūs: vežimai, vežimaičiai, vaikštynės, paspirtukai, vežimukai lėlėms ir pan. (Galaunė, 1958, fotograf. 471, 474, 475; Pliūraitė-Andrejevienė, 1990a, 97–103; Urbonienė, 1998, 96; Lazauskaitė, 2001, 18, 24, 27, 40–42). Kitas radinys, priskirtas transporto priemonių grupei, panašus į žaislinio vežimuko ašies ruošinį (žr. katalogo nr. VIŽ5). Lygiai tokių pačių ašių ruošinių aptikta VŽP ir tikriems vežimams (žr. katalogo nr. VIIAD2).

Dar viena medinių vaikiškų žaislų grupė – pramogų žaislai. Šiai sričiai priskiriamas sukutis ir du vilkeliai (žr. 163, 164 pav.). Pirmasis dirbinys – keturmentis sukutis (žr. 163 pav.) (žr. katalogo nr. VIŽ10). Jis yra datuojamas XIV a. ir susideda iš trijų dalių – dviejų lentelių ir ašies (Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 79). Sukučio ašis yra beveik 28 cm ilgio. Ant jos užmautos statmena viena kitai dvi 18 cm ilgio apdegusiais galais lentelės, sudarančios keturias

mentis. Lentelių priešingi šonai suplokštinti, dėl to žaislas geriau sklendžia. Lietuvoje šie žaislai dar vadinami malūnėliais (LKŽ, 1966, 815). Tokie propelerio tipo žaislai gali būti dviejų tipų: vienu atveju mentys sukasi ant ašies, kitu jos tvirtai pritvirtinamos prie ašies (Колчин, 1971, 51). Tiek dviejų, tiek keturių menčių žaislai žinomi iš XII–XV a. Didžiojo Naugardo tyrinėjimų (Колчин, 1971, 51, 52; Brisbane, 1992, 175; Древняя Русь, 1997, 117; Хорошев, 1998, 91). Tokie sukučiai buvo paleidžiami skristi juos įsukus tarp delnų (Blaževičius, 2011, 63). Viduramžių Europoje žinomas dar vienas žaidimas su sukučiais. Vokiškai jis vadinamas *Nussmuehle*, tai yra „riešutinis malūnėlis“. Apvyniotą virvele žaislo ašį įstatydavo į graikinio riešuto kevale padarytas skylutes. Patraukus virvelę, sukutis imdavo suktis, bet neiškrisdavo (Siemes, Philips, 2005, 295, 296).

Jei šis žaislas būtų rastas atskiriomis dalimis, vargu ar būtų taip lengva jo fragmentus identifikuoti kaip sukučio ar malūnėlio detales. Nuo verpstukų kotelių šių žaislų ašys skiriasi tik viršutinės dalies skerspjuviu: sukučių korpusas kvadratinis, o verpstukų kotelių – apskritas.

Vilkeliai (katalogo nr. VIŽ2, 6) yra kūgio formos, 4 ir 3,6 cm aukščio dirbiniai, atitinkamai datuojami XIV a. ir XIV a. pab.–XV a. pr. (žr. 164 pav.). Paprastai tokios formos vilkeliams paleisti buvo naudojami botagėliai – pagaliukai su pririštomis virvelėmis (Buchholz, 1990, 58). Šie žaislai etnografinėje literatūroje dar vadinami ūžlėmis, sukučiais, kaukučiais (LKŽ, 1999, 389; Pliūraitė-Andrejevienė, 1990b, 105). Tokiais vilkeliais žaisdavo jau senovės Egipto, Graikijos vaikai X–IX a. pr. Kr. (Fittà, 1998, 76, 77). Viduramžių miestų senamiesčiuose tokie radiniai aptinkami gana dažnai, ypač X–XV a. kultūriniuose sluoksniuose (Rulewicz, 1964, 108; Buchholz, 1990, 56, 58; Caune, 1997, 131, 132; Svarāne, 1998, 269; Gläser, 2002, 121; Orme, 2003, 168; Lehmkuhl, Schäfer, 2005, 364; Колчин, 1971, 51; Brisbane, 1992, 176; Гайдук, 1992, 88; Древняя Русь, 1997, 116; Хорошев, 1998, 92, 93; Zabytki..., 2005, 57). Apie tokių vilkelių populiarumą ir jų paleidimo būdus daug sužinome iš XIX–XX a. etnografinių duomenų. Be naudotų botagėlių, vieni vilkeliai buvo įsukami lentele su virvele ar siūlu, kiti turėdavo rankenėles

jų paleidimui, tretį buvo paleidžiami juos gerai išsukus tarp pirštų ar delnuose (Pliūraitė-Andrejevienė, 1990b, 105, 106; Pliūraitė, 1997, 434; Lazauskaitė, 2001, 49).

Kita vaikų žaislų grupė, kuriai galima priskirti medinius dirbinius, – sporto žaidimai. Jai priklauso du 6,8 ir 7,7 cm skersmens kamuoliukai (žr. katalogo nr. VIŽ8, 12). Dabartinės Lietuvos teritorijoje yra aptikti tik šie du mediniai kamuoliukai, nors šie žaislai kitose šalyse aptinkami gana dažnai (Brisbane, 1992, 176; Гайдукoв, 1992, 88; Hoffmann, 1996, 157, 198–200; Древняя Русь, 1997, 116; Хорошев, 1998, 91; Gläser, 2002, 122; Lehmhuhl, Schäfer, 2005, 364). Vienas kamuoliukas yra pagamintas iš šakos gumbo (žr. 165 pav.) ir buvo aptiktas XIV a. pab.–XV a. pr. datuojamame kultūriniame sluoksnyje (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 239, rad. nr. 92). Dirbinys išdrožtas gana taisyklingai; jo vidutinis skersmuo – 7,7 cm. Antrasis kamuoliukas pagamintas iš klevo ir yra šiek tiek mažesnis, jo skersmuo – 6,8 cm. Tokie kamuoliukai gerai žinomi Didžiojo Naugardo tyrinėtojams. Ten rasta tiek apvalių, tiek ovalo formos kamuolių. Pastarųjų diametrai svyruoja nuo 1,3 iki 9 cm, vidutinis dydis – 3,5–5 cm. Nutno perkaso XI–XIII a. bei XV a. kultūriniuose sluoksniuose rasta 12 kamuolių, iš kurių trys yra taisyklingos formos (Гайдукoв, 1992, 88, 136) ir analogiškai VŽP teritorijoje surastiems dirbiniams. Galbūt dalį apskrito pjūvio fragmentiškų dirbinių iš rutulinių buožių grupės galima būtų priskirti kamuoliukams, tačiau tam trūksta duomenų.

Mediniai kamuoliukai naudoti skirtinguose žaidimuose. Vienas jų galėjo būti priskirtas vaikų žaidimui. Jo metu stengtasi kamuoliuką įstumti į priešininko duobutę ir kartu apsaugoti savąją (Гайдукoв, 1992, 88, 136). Taip pat yra žinoma, kad mediniai kamuoliai buvo naudojami kėglių, kriketo ar panašiuose lauko žaidimuose (Гайдукoв, 1992, 88; Hoffmann, 1996, 157; Хорошев, 1998, 91; Gläser, 2002, 122; Orme, 2003, 177–179; Lehmhuhl, Schäfer, 2005, 364). Reikia pasakyti, kad vėlyvaisiais viduramžiais ir naujaisiais laikais kėgliai gaminti ne vien iš kiaulės, karvės, ožkos, avies ar arklio kojų kaulų, bet ir iš medžio. Kėglius mušdavo ir stengdavosi nugriauti

būtent mediniu arba odiniu kamuoliu (Orme, 2003, 177). Vis dar tebevykstant diskusijai dėl rutulinių buožių naudojimo, reikia pastebėti, jog jos ar į jas bent panašūs dirbiniai galėjo būti naudojami daugelyje sporto žaidimų.

Atsižvelgiant į medinių daiktų formų universalumą ir vaikiškų žaidimų spontaniškumą, galima diskutuoti apie daugelio neaiškios (ir net aiškios) paskirties dirbinių priskyrimą žaislų kategorijai. Pavyzdžiui, miniatiūrines menteles galima priskirti žaisliniams kastuvėliams. Vadovaujantis panašiais principais, Kernavėje aptiktos dvi medinės menteles (Luchtanas, 1989š, 19; Luchtanas, 1990š, 19) yra priskirtos žaisliniam peiliui ir kastuvėliui.

Galima daug diskutuoti apie paprastus medinius pagaliukus, ypač tokius, kurie primena realius daiktus. Vieni pirmųjų vaikų žaislų ir buvo natūralios įvairių formų šakelės, atkartojančios realius daiktus, gyvūnus ar žmones.

VŽP teritorijoje aptikti keli mediniai dirbiniai, kurie pasakoja apie stalo žaidimų istoriją (žr. 166, 167 pav.). Gali būti, kad jie buvo daugiau suaugusiųjų užsiėmimas, nes tam reikėjo specialių žinių, taisyklių išmanymo, loginių gebėjimų, kantrybės ir laiko. Istoriniai duomenys liudija, kad šachmatų ir šaškių žaidimus mėgo suaugę LDK aukštuomenės atstovai. Dalis minimų stalo žaidimų buvo pagaminta iš gana prabangių atvežtinių medžiagų (Paliušytė, 1994, 113; Paliušytė, 1996, 43, 54, 55, 57; Paliušytė, 2003, 44–48). Tuo tarpu kita dalis – iš vietinės žaliavos, tarp jų ir iš medžio (Lietuvos Didžiosios..., 2001, 358–361). Tai patvirtina Lietuvos kunigaikščio Jonušo Radvilos Tikocino dvaro daiktų sąrašas (1655 m.) minimos kaulu inkrustuotos medinės šaškės (Lietuvos Didžiosios..., 2001, 358–361). Gali būti, kad juodos spalvos šaškės, kaip ir minima sąrašas, pagamintos iš juodmedžio, o baltosios – iš šviesaus, galbūt vietinio medžio.

Visi VŽP teritorijoje aptikti stalo žaidimams priskiriami radiniai priklauso strateginių žaidimų grupei: juos laimi tie, kurie tinkamai pasirenka kovos strategiją. Taigi, surastieji dirbiniai pristato šachmatų, šaškių ir kvirkato žaidimus.

Vienas iš populiariausių stalo žaidimų yra šachmatai. Remiantis archeologiniais duomenimis, dabartinės Lietuvos teritorijoje jis žinomas nuo XIV a. (Blaževičius, 2011, 98). Mūsų šalyje yra aptiktos trys medinės šachmatų figūrėlės, dvi iš jų – VŽP teritorijoje.

Ankstyviausia iš jų yra datuojama XIV a. pab.–XV a. pr. (žr. katalogo nr. VIŽ15). Šachmatų vaikštukas gana masyvus (lyginant su šio tipo kauliniais vaikštukais). Jis yra 4,3 cm aukščio ir 3,5 cm skersmens (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 149, rad. nr. 89). Radinys netaisyklingo cilindro formos, trijų pakopų. Apatinė jų nepuošta, vidurinė ir viršutinė dalis puošta geometriniu augaliniu ornamentu. Šis vaikštukas priskiriamas rytietiškos abstrakcijos šachmatų tipui. Gali būti, kad šachmatų figūrėlė turėjo nedidelę ataugėlę virš karūnėlės, nes devynialapio žiedo centre pastebimas lūžio pėdsakas. Tad ši figūrėlė neabejotinai galėtų priklausyti karaliaus arba karalienės vaikštukui. Daugelio autorių nuomone (The Archaeology, 1992, 171–173; Caune, 1983, 111; Caune, 2007, 485–489; Гайдук, 1992, 89; Древняя Русь, 1997, 112, 113; Колчин, 1964, рис. 8; Колчин, 1971, 52–54; Линдер, 1975, 76–82; Рыбина, 1991, 92–94; Рыбина, 2002, 139; Цауне, 1977, 22–25), šio stiliaus šachmatai į Rytų Europą atkeliavo XIII–XIV a.

Vienintelės penkios panašios į aprašytąją šachmatų figūrėlę, datuojamos XII–XV a. figūrėlės, buvo aptiktos Didžiajame Naugarde. Trys iš jų yra stilistiškai artimos Vilniuje aptiktam vaikštukui. Mokslininkai šio tipo figūrėles išskiria į atskirą rytietiškosios stilstikos Didžiojo Naugardo variaciją (Древняя Русь, 1997, 325, табл. 79: 37, 38, 46; Колчин, 1971, 53, рис. 24: 2, 5; Линдер, 1975, 114). Kadangi panašių šachmatų figūrėlių niekur kitur daugiau kol kas nerasta, galima manyti, kad VŽP aptikta valdovo ar valdovės figūrėlė taip pat gali priklausyti šiam rytietiškos abstrakcijos variantui, galbūt atkeliavusiam iš Senosios Rusios (Blaževičius, 2011, 107, 108). Atkreiptinas dėmesys, kad Latvijoje aptikti rytietiškos stilstikos šachmatai visi buvo pagaminti iš medžio (Caune, 1983, 111; Caune, 2007, 485–489; Цауне, 1977, 22–25).

Kitam šachmatų tipui – naujosios abstrakcijos stiliui – yra priskiriama XVI a. II p. datuojama nenustatytos funkcijos figūra (Rackevičius, 1996š, 179, rad. nr. 1524). Pastaroji tekinta, 4,3 cm aukščio, trijų pakopų. Jos pagrindas – cilindro formos, vidurinė dalis – rutulio pavidalo, o viršutinė – siaurėjančio cilindro silueto. Figūrėlė panaši į šiuolaikinių šachmatų rikio figūrėlę, tačiau gali būti priskirta ir karaliui ar karalienei. Naujosios abstrakcijos šachmatai iš rytietiškojo stiliaus išsivystė XIII a. Iki XV a. jie buvo naudojami šalia rytietiškos abstrakcijos figūrėlių ir tik XV–XVI a. sandūroje šio tipo vaikštukai tapo vyraujančiais (Blaževičius, 2011, 108). Šio tipo vaikštukai dažniausiai buvo tekinami, turėjo kelias pakopas. Trečioji Lietuvoje žinoma medinė šachmatų figūrėlė buvo surasta Klaipėdos senamiestyje ir priskiriama naujosios abstrakcijos šachmatams. Ji gana aukšta, išlikęs aukštis siekia 6 cm, viršūnėlė nulūžusi. Vaikštukas galėjo atlikti karaliaus arba karalienės vaidmenį (Žulkus, 2002, 98). Panašus medinis vaikštukas yra surastas Rygos senamiestyje, datuojamas XIII a. (Celmiņš, 1998, 56).

Antrasis strateginis stalo žaidimas, kuriam tikriausiai naudoti mediniai vaikštukai ir galbūt gamintos žaidimo lentos, yra šaškės. Šis žaidimas turi šachmatų ir kvirkato žaidimų bruožų, nesudėtingas taisykles (Bell, 1979, Endrei, 1988, 82; Blaževičius, 2011, 127). Lietuvos teritorijoje surasti trys žemo cilindro formos vaikštukai (katalogo nr. VIŽ13, 16, 17), iš kurių vienas labai panašus į tokius pat kaulinius dirbinius. Pastarasis dirbinys išliko fragmentiškai. Šaškė tekinta, 4 cm skersmens ir 1 cm aukščio. Dirbinys surastas XIV a. pab. datuojamame kultūriniame sluoksnyje (Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 239). Jos viršus, kaip ir daugelio kaulinių tokio pobūdžio vaikštukų, puoštas koncentriniais ratais. Geometriniais ornamentais puošti žemo cilindro vaikštukai tarpusavyje yra labai panašūs dekoru, forma ir dydžiu. Jų skersmuo varijuoja nuo 2,5 iki 4 cm, o aukštis – nuo 0,2 iki 1 cm (Blaževičius, 2011, 133).

Trečiasis strateginis stalo žaidimas – kvirkatas (žr. 167 pav.). Kad šis žaidimas žaistas Lietuvoje, sužinota ne taip jau seniai. Vienintelis radinys, įrodantis jo egzistavimą, yra ant pusės 62,5 cm skersmens statinės dangčio ne

itin kruopščiai išpjaustyta šio žaidimo lenta (žr. 168 pav.) (žr. katalogo nr. VIŽ19). XV a. datuojamas dirbinys buvo surastas 2007 m. tyrinėjant valdovų rūmų šiaurės rytų kampą (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162, rad. nr. 329). Žaidimo laukas užima 22,7 x 2,14 cm plotą. Šis kvadratinis laukas sudarytas iš 16 mažų (5–5,5 x 5–5,5 cm dydžio) langelių, perbrauktų pusiau. Pastarieji perbraukti taip, kad jei šie langeliai sudarytų visą kvadratą, jį reikėtų padalinti keturiomis centre susikertančiomis tiesėmis (viena – vertikaliai, kita – horizontaliai, o likusiomis dvejomis – įžambiai priešingomis kryptimis).

Vadovaudamasis šio žaidimo istorija ir originaliu pavadinimu lietuvišką „kvirkato“ terminą įvedė P. Blaževičius (Blaževičius, 2011, 125). Manoma, kad šis žaidimas galėjo būti žaidžiamas senovės Egipte maždaug nuo 1400 m. pr. Kr. (Fittà, 1998, 166), tačiau faktinės žinios apie jį žaidimą siekia tik X a. (Bell, 1979, 47). Kvirkato žaidimą sudarė lenta ir 24 dviejų spalvų vaikštukai. Jis buvo žaidžiamas dviese. Prieš pradėdant partiją, lošimo kauliuku buvo nustatoma, kas pradės žaidimą. Vaikštukai stovėdavo ant linijų susikirtimo taškų, o žaidimo metu judėdavo tiesėmis. Pagrindinis kvirkato tikslas – nukirsti kuo greičiau ir kuo daugiau priešininko figūrėlių jas peršokant (Parlett, 1999, 243–247). Gana ilgą laiką mėgtas žaidimas XVI–XVII a. buvo pakeistas šachmatų lentoje šaškėmis žaidžiamu žaidimu. Laikui bėgant, kvirkatas, kurio žaidimui reikėjo atskiros lentos, beveik visai išnyko (Endrei, 1988, 82). Manoma, kad šį žaidimą galima buvo žaisti visais žinomų formų vaikštukais, o galbūt ir dviejų atspalvių ar formų akmenėliais, keramikos šukėmis (Blaževičius, 2011, 126).

Iš archeologinių šaltinių žinome, kad panašiai kaip ir Vilniuje, ant statinės dangčio kvirkato žaidimo lentą buvo pasigaminę ir Liubeko (Vokietija) gyventojai. Kadangi aptiktas dangtis ir pats žaidimo laukas yra gana nedidelis (8 x 8 cm), manoma, kad tai galėjusi būti vaikų pagaminta lenta (Falk, Mührenberg, 1995, 107). Dar dvi panašių matmenų lentos aptiktos Estijoje, Tartu mieste. Jos išraižytos ant stačiakampių lentų ir jų laukai yra 22,5 x 18,5 cm bei 20,2 x 20,6 cm dydžio.

Analizuojant rašytinius, ikonografinius bei archeologinius šaltinius pastebėta, kad kvirkato ir jam giminingo malūno žaidimų laukai buvo ne itin kruopščiai, matyt, paskubomis išraižomi ant kitų paskirčių paviršių: stalų, suolų, grindų, palangių (Falk, Mührenberg, 1995, 107; Lehmhuhl, Schäfer, 2005, 363; Gläser, 2002, 123). Be to, iki šiol nežinoma nė viena iš brangių medžiagų pagaminta ar prabangiai puošta kvirkato lenta. Atsižvelgiant į tai, galima pritarti nuomonei, kad iš Vakarų Europos atkeliavęs žaidimas buvo populiariesnis tarp žemesnių visuomenės sluoksnių (Blaževičius, 2011, 127). Atsižvelgiant į išdėstytus faktus, galima manyti, kad ši žaidimo lenta nepriklausė Lietuvos didžiajam kunigaikščiui ar jo artimai aplinkai, o galėjo būti naudojama kad ir nuobodžiaujančių sargybinių.

Analizuojant visus VŽP aptiktus medinius žaislus, pastebėta, kad dauguma jų buvo pagaminti kruopščiai ir dailiai, tad galbūt dalis priklausė ne tik paprastiems miestiečiams, bet ir šioje teritorijoje gyvenusiems didikams.

Reikia pastebėti, kad aptartieji archeologiniai duomenys apie medinius žaislus iš VŽP teritorijos leidžia išsamiau atskleisti pramogų srities smulkmenas. Išsamiausiai šią temą, remdamasis archeologiniais duomenimis, tyrė P. Blaževičiaus. Šio mokslininko darbuose (Blaževičius, 2006, 52–55; Blaževičius, 2008, 71–122; Blaževičius, 2009, 59–104; Blaževičius, 2011; Blaževičius, 2012a, 293–298) detalai pristatyta Lietuvos ir užsienio šalių žaislų bei įvairių žaidimų, pramogų istoriografija, Lietuvos archeologinėje medžiagoje esami žaislai bei žaidimai, sudaryta jų tipologija. Atlikti tyrimai parodė, kad 83 proc. visų Vilniaus ir 66 proc. visų Lietuvos žaislų yra aptikti Vilniaus pilių komplekse (Blaževičius, 2011, 46). Tačiau didžioji dalis šių dirbinių surasti VŽP.

Žinoma, surastieji mediniai dirbiniai neatspindi realaus anų laikų žaislų, žaidimų ir pramogų spektro. Hipotetiškai mąstant yra aišku, kad medinių žaislų ir priemonių būta žymiai daugiau, tačiau faktinių duomenų trūksta. Deja, ikonografiniai bei rašytiniai šaltiniai apie vaikų žaislus bei suaugusiųjų žaidimus ar pramogų priemones Lietuvoje aptariamuoju laikotarpiu yra skurdūs. Vienas iš nedaugelio tiesioginių įrodymų, suteikiantis informacijos

apie VŽP galimai naudotus medinius žaislus, yra XVI a. pr. datuojami kokliai, vaizduojantys vaikus, žaidžiančius su arkliuku ir mušančius būgną (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 120; VŽP, 1991, 41, pav. 93–95; Steponavičienė, 2007, 211; Gendrėnas, Ožalas, 2002š, 55; Gendrėnas, Juškaitis, Ožalas, 2002š, 143–145). Šiek tiek rašytinių šaltinių surinkta apie stalo žaidimus (šachmatus ir šaškes) (Lietuvos Didžiosios..., 2001, 358–361; Paliušytė, 2003, 47). Galima pasidžiaugti tik tuo, kad Europos šalių aptariamojo laikotarpio istorinės medžiagos yra gana nemažai (Ariès, 1962, 62–67; Endrei, 1988, 14–24; Crawford, 1999, 139, 140). Daugiausiai joje aprašomos valdovų, dvasininkų ar kitų iškilių asmenybių vaikystės ir jų užsiėmimų (tarp jų ir žaislų) charakteristikos.

Kad mediniai žaislai buvo neatsiejama viduramžių kasdienybės dalis, rodo ir Kernavės tyrimai. Šio viduramžių miesto XIII–XIV a. kultūriniuose sluoksniuose aptikta 5 mediniai žaislai (Luchtanas, 1988š, 52, 37, rad nr. 54; Luchtanas, 1989š, 19, 75, rad. Nr. LNR 950 ir 214; Luchtanas, 1990š, 19, 44, rad nr. 56 ir 422). Čia aptiktų žaislų skaičius yra mažesnis, bet tai paaiškinama tuo, kad šios vietos kultūrinio sluoksnio chronologinė imtis yra siauresnė bei čia vykdytų tyrimų apimtis yra mažesnė. Medinių žaislų taip pat aptikta Klaipėdos senamiestyje (Žulkus, 1990š, 29; Žulkus, 2002, 98).

VŽP archeologiniai tyrimai parodė, kad žaislai gaminti ne vien iš geležies, keramikos, gyvulių kaulų, bet ir iš odos, medžio. Tyrimų duomenys parodė, kad mediniai žaislai sudarė nemažą šios grupės dirbinių dalį. Įvertinus šiuos faktorius, galima teigti, kad Lietuvos teritorijoje viduramžiais ir vėlesniais laikais organinės kilmės žaislai bei žaidimų inventorių buvo gana dažni.

4.6.2. Muzikos instrumentai

VŽP aptikta tik 4 dirbiniai, kuriuos galima priskirti muzikos instrumentų grupei, o tai sudaro tik 0,1 proc. visų medinių dirbinių. Tačiau mediniai dirbiniai sudaro 18 proc. visų (pagamintų iš skirtingų medžiagų) šioje teritorijoje aptiktų muzikos instrumentų (žr. 169 pav.).

Archeologinių tyrimų metu VŽP surasta nemažai smulkių nesudėtingų muzikos instrumentų (dambrelių, žvangučių, švilpynių), pagamintų iš metalo, kaulo ir keramikos (Blaževičius, 2011, 65–75, 191–192; Lietuvos didžiųjų kunigaikščių..., 2010, 88; Lietuvos didžiųjų..., 2010, 255–257). Deja, iš organinės kilmės pagamintų instrumentų ar jų dalių surasta nedaug. Tuo tarpu kita archeologinė medžiaga rodo, kad tokie daiktai anuomet buvo naudojami. Apie tai daugiausiai sužinome iš skirtingų epochų krosnių koklių. Ikonografinėje medžiagoje vaizduojami ir galimai iš medžio pagaminti muzikos instrumentai: fleitos, liutnios, fideliai, violos, basetlos ar būgnai.

Aptariamojoje teritorijoje yra surastas tik vienas dirbinys, kuris neabejotinai yra muzikos instrumentas. Tai 2006 m. aptikta XIV–XV a. datuojama medinė fleita (žr. 170 pav.) (žr. katalogo nr. VIM3). Pagal muzikos instrumentų klasifikaciją, šis instrumentas priklauso aerofonų (pučiamųjų) grupei ir priskiriamas ilgųjų fleitų be pūstuko klasei. Yra nuomonių, kad jis galėjo būti naudojamas ir kaip individualus instrumentas, ir kaip sudėtinė dūdmaišio dalis, nors manoma, kad dūdmaišiai mūsų kraštus pasiekė tik XVI a. (Lietuvos didžiųjų..., 2010, 255). Dirbinys pagamintas iš medinio pagaliuko, kurio vidus išskaptuotas. Jis yra 20 cm ilgio ir 2 cm skersmens. Viršutinėje fleitos pusėje padarytos trys skylutės garso aukščiui reguliuoti ir keisti. Apatiniame instrumento gale yra nedidelis išpjovimas, kaip spėjama, skirtas virvutei pririšti (Blaževičius, 2009š). Fleita yra jau nuo paleolito žinomas ir gana plačiai paplitęs instrumentas, kuris buvo gaminamas ne tik iš medžio, bet ir iš kaulo (Hein, 2002, 18, 19). Nedaug nuo akmens amžiaus pakitusios fleitos buvo gana populiarios Vakarų ir Centrinės Europos viduramžių ir Renesanso epochos dvaruose, kuriuose buvo laikomi pūtikų ansambliai. Tiesa, dauguma

tokių fleitų, aptiktų archeologinių tyrimų metu, yra pagamintos iš gyvulių vamzdinių kaulų ir tik nedaugelis – iš medžio. Ko gero, šis faktas lemtas organinės kilmės dirbinių mažo išlikimo procento kultūriniuose sluoksniuose. Panašios fleitos, aptiktos Vidurio ir Centrinėje Europoje, datuojamos XI–XVII a. ir gerai pažįstamos miestų senamiesčių tyrinėtojams (Borkowski, 2004, 274–276; Erath, 1996, 207; Hakelberg, 2002, 30, 31; Hurley, Scully, 1997, 669; Jaworski, 2002, 93; Kaźmierczyk J., Kramarek J., Lasota C., 1977, 185; Marcinkowski, 2003, 328; Röber, 1995, 920; Roesdahl, 2004, 257; Rulewicz, 1964, 108, 109; Schütte, 1982, 207; Staššiková-Štukovská, 1981, 421, 422; Van Vilsteren, 1987, 55; Zloch, 2005, 355, 356). Tai rodo, kad šis muzikos instrumentas buvo populiarus. Kaimyninėse valstybėse (Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje, Rusijoje) tokios fleitos taip pat yra gerai žinomos. Dauguma jų datuojamos gana plačiu laikotarpiu – X–XVII a. (Археология Беларуси, 2000, 403; Археалогія і нумізматыка, 1993, 118; Зверуго, 1975, 55; Поветкин, 1994, 69; Древняя Русь, 1997, 117; Уртан, 1970, 227, 228; Apala, 1994, 6; Apala, 1998, 6; Graudonis, 2003, tabula 47:6–9; Aus, Dubovik, 1989, 353; Mandel, 2001, 80, 81; Luik, 2002, 317, 318; Tvauri, Bernotas, 2006, 104). Žinomi ir ankstyvesni šio instrumento pavyzdžiai – Latvijoje, ties rytine Baltijos jūros pakrante, aptiktos fleitos datuojamos V a. (Уртан, 1970, 226).

Kitas dirbinys, įtrauktas į iš medžio pagamintų muzikinių instrumentų katalogą, kaip spėjama, yra stygų veržimo suktuko ruošinys (žr. 171 pav.) (žr. katalogo nr. VIM4). Jis galėjo būti panaudotas styginio instrumento (galbūt kanklių) stygoms įtempti. Kanklės ir panašūs styginiai instrumentai yra priskiriamos chordofoninei muzikos instrumentų grupei. Dirbinys aptiktas valdovų rūmų U rūsyje 2014–2015 m. archeologinių tyrinėjimų metu. Jis yra miniatiūrinės mentelės plonu koteliu formos, 8 cm ilgio bei 1–2,25 cm pločio (Kuncevičius, 2015ša, 13, Kuncevičius, 2015šb, 50). Panašių formų stygų veržimo suktukai naudojami ir dabartiniuose instrumentuose.

Styginiai instrumentai ar jų fragmentai ne taip jau retai aptinkami Didžiojo Naugardo vykdomuose archeologiniuose tyrinėjimuose. Aptikta ir

analogiškų stygų veržtukų (žr. 172 pav.) (Поветкин, 1996, 125–138; Поветкин, 2004, 82; Поветкин, 2002, 75; Поветкин, 2003, 108, 111; Поветкин, 2007, 94, 100; Поветкин, 2008, 86, 88). Vieni jų primena menteles (Поветкин, 2003, 108, 111; Поветкин, 2004, 82; Поветкин, 2008, 86, 88), kiti panašūs į grėblių dantis (Поветкин, 2002, 75). Svarbu paminėti, kad čia aptikta ne tik smulkių styginių instrumentų detalių, bet ir pačių kanklių ar kitų styginių instrumentų korpuso dalių (Поветкин, 1996, 131–137; Поветкин, 2003, 108, 111; Поветкин, 2005, 112, 114, 117–119; Поветкин, 2007, 94, 97–102). Kaip rodo Šventosios neolitinės gyvenvietės archeologiniai duomenys, Lietuvos teritorijoje kanklės naudotos jau akmens amžiuje (Rimantienė, 2005, 117; Apanavičius, 1994). Daugiau duomenų apie styginių instrumentų grupei priklausančių muzikos instrumentų liekanas, korpuso detales ar žarnines stygas nei VŽP, nei dabartinės Lietuvos teritorijoje nėra.

Tą patį galima pasakyti ir apie membranofonų grupei priklausančius būgnus. Nors pačių būgnų dalių nerasta, kai kuriuos dirbinius, bent jau sąlygiškai, galime priskirti būgnų lazdoms. Aptariamojoje teritorijoje buvo aptikti 2 tokie dirbiniai (žr. Katalogo nr. VIM1, 2). Tai lazdos, viename gale užsibaigiančios buožele ar sustorėjimu. Jų kotų ilgis svyruoja nuo 12,5 iki 44 cm. Panašius dirbinius būgnų lazdomis vadina Didžiojo Naugardo tyrinėtojai (Поветкин, 2004, 82). Kai kurie mokslininkai mano, kad lazdas su buoželėmis (žr. Katalogo nr. VII1–227) taip pat galima laikyti būgnų lazdomis. Didelis jų surastas skaičius gali būti paaiškinamas tuo, kad mūšių lauke jų būta itin daug, siekiant įvaryti priešui kuo didesnę baimę (Lietuvos didžiųjų..., 2010, 256). Būgnai gana dažnai vaizduojami ikonografijoje, dažniausiai knygų miniatiūrose (žr. 173 pav.), viduramžių kortose). Apie juos žinome iš istorinių šaltinių (Lietuvos didžiųjų..., 2010, 256, 257).

Surastieji muzikos instrumentai dėl savo primityvumo greičiausiai priklausė miestiečiams, kurių gyvenamojoje aplinkoje jie ir buvo aptikti.

Iš istorinių šaltinių, bent nuo XIV a., ne taip jau mažai, lyginant su informacija apie daugelį buities reikmenų, žinoma, kokie instrumentai priklausė valdovo dvarui ir kokie muzikantai linksmindavo jo svitą. Vienas iš

ankstyvesnių šaltinių liudija, kad Ordino magistras Ulrichas fon Jungingenas kaip dovaną pasiuntė Vytauto žmonai kunigaikščienei Onai sudėtingus muzikos instrumentus – klavikordą (fortepijono prototipą) ir portatyvą (nešiojamus vargonėlius), pagamintus Marienburge (Lietuvos didžiųjų..., 2010, 258). Yra žinoma, kad Jogaila Vilniuje išlaikė dvaro ansamblį, kurį sudarė būgnininkai, švilpynininkai, bandūrininkai ir citrininkai. Kazimiero Jogailaičio turėta kapela pasižymėjo mobilumu ir populiarumu ne tik Vilniuje ir Trakuose, bet ir už LDK ribų. Jo sūnus Aleksandras Jogailaitis turėjo kapelą, kurioje grojo vargonininkas, arfininkas, trimitininkai, fleitininkai, liutnininkas ir būgnininkas (Lietuvos didžiųjų..., 2010, 214). 1506 m. sudarytame Aleksandro brangenybių rejestre tarp prabangių indų minimi du muzikiniai bokalai ir pora ąsočių su muzikiniais mechanizmais (Lietuvos didžiųjų..., 2010, 258). Renesansiniai valdovų rūmai garsėjo nesibaigiančiomis puotomis ir riterių turnyrais. Karalienė Bona turėjo savo trimitininkų, timpanistų, liutnininkų, birbynininkų; ji pati daug prisidėjo prie karališkosios kapelos reorganizavimo 1520 metais. 1547 m. Vilniaus rūmų kapelą sudarė 5 liutnininkai, 7 pūtikai ir 1 arfininkas. Istoriniai šaltiniai byloja, kad Žygimanto Senojo ir Žygimanto Augusto dvare muzikavo ne tik vietiniai muzikantai, bet dalis jų buvo atvykę iš svetur. Pastarųjų įtaka muzikos sklaidai pastebima tiek kunigaikščio dvare, tiek apskritai Lietuvos muzikinėje kultūroje. Čia būta vokiečių, italų ir slavų kraštų (čekų, lenkų ar rusų), vengrų bei olandų muzikų. Valdovų rūmuose buvo atliekama religinė, pasaulietinė bei liaudies muzika. Muzikinis gyvenimas rūmuose ypač klestėjo XVII a. Muzika čia skambėjo įvairiomis progomis, statytos net operos (Lietuvos didžiųjų kunigaikščių, 2009, 109; Lietuvos didžiųjų..., 2010, 255–263).

Kokia galėjusi būti organinės kilmės muzikinių dirbinių kolekcija aptariamojoje teritorijoje, galime numanyti remdamiesi Didžiojo Naugardo tyrinėtojų surinktų muzikinių instrumentų rinkiniu. Žymiausias šios srities tyrinėtojas V. I. Povetkinas identifikavo nemažai iš medžio pagamintų X–XV a. naudotų instrumentų ar jų dalių: kanklių ir jų dalių, antelių, muštukų, triukšmo instrumentų (ūžynių, tarškynių, birbynių) būgnų lazdu, dūdelių ir pan.

(Поветкин, 2002, 69–77; Поветкин, 2003, 108 –121; Поветкин, 2005, 112–119; Поветкин, 2006, 97–105).

Apžvelgus archeologinius duomenis ir rašytiniuose bei ikonografiniuose šaltiniuose minimus muzikos instrumentus, tampa akivaizdu, kokią nedidelę dalį jų galima surasti archeologinių tyrinėjimų metu. Tačiau reikia pažymėti, kad gali būti, jog bent dalis paprastesnių instrumentų detalių iš nenustatytos paskirties dirbinių kategorijos gali būti priskiriami muzikos instrumentams. Tikėtina, kad dalis smulkių tokio pobūdžio radinių daugelyje archeologinių paminklų yra tiesiog neatpažįstami ir neatrenkami ilgalaikiam saugojimui.

4.6.3. Lazdos su buoželėmis

Lazdos su buožėmis priklauso vienai iš skaitlingiausių VŽP teritorijoje aptiktų medinių dirbinių grupių. Iki 2016 m. yra surasta 227 vienetų šių dirbinių (žr. katalogo nr. VIL1–227). Šioje teritorijoje analizuojami radiniai sudaro 8 proc. visų medinių radinių.

Lazdos su buoželėmis – tai dirbiniai plonais kotais, besibaigiantys sustorėjimu (žr. 174 pav.). Buoželių forma neįvairi – rutulio, kriaušės ar lašo formos. Vienos jų – lygiu paviršiumi, kitos puoštos nesudėtingu geometriniu ornamentu. Šie dirbiniai lietuviškoje medžiagoje yra žinomi iš VŽP, Kernavės viduramžių miesto ir Klaipėdos pilies tyrimų. Archeologinių tyrimų ataskaitose bei lietuviškoje literatūroje šie dirbiniai įvardinami įvairiai: žaidimo lazdomis (Tautavičius, 1960–1961š, 124, radinių sąrašas, 127, 128, 130; Tautavičius, 1961, 120), buožėmis su rankenomis (Luchtanas, 1989š, 35; radinių sąrašas, 20, 93, 94; Luchtanas, 1990š, 12, 15, radinių sąrašas, 43), apeiginėmis buožėmis (Karnatka, 1993š, 5, 10), apeiginėmis lazdomis (Ožalas, 2003ša, 68, 70, 84, 85, 99; Ožalas, 2003šb, 104, 105, 113; Ožalas, 2003šc, 211, 214, 216–218; Ožalas, 2004ša, 32–82; Ožalas, 2004šc, 260, 262–268; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6–9, 132, 134; Striška, 2007šb, 193), kuokomis, lazdomis su bumbulais, lazdomis su rutulinėmis buožėmis galuose, ar tiesiog buožėmis (Butrimaitė, 2002š, 10; Steponavičienė, 2005, 184; Steponavičienė 2007, 49–50). Slavų archeologai šios grupės dirbinius taip pat vadina gana skirtingai („тояги“, „жезлы“, „булавы“), tačiau dažniausiai vartojamas terminas – „навершня“, kuris parodo šių dirbinių viršūnių, kaip pagrindinio jų charakteristikos bruožo, svarbą. Atsižvelgiant į Lietuvos teritorijoje aptinkamų dirbinių ryškiausias išorinius požymius, siūloma juos vadinti lazdomis su buoželėmis (Kaminskaitė, 2009, 151). Aptariamuosius dirbinius vadinti tiesiog buožėmis ir kuokomis netikslinga dėl siekio išvengti painiavos su lietuvių kalbos žodyne nurodomomis tiesioginėmis šių terminų reikšmėmis. Kol vyksta diskusijos dėl šių radinių paskirties, vartoti terminus, nusakančius galimą

dirbinių funkciją („žaidimo lazdos“, „apeiginės lazdos“ ar „apeiginės buožės“) taip pat netikslinga.

Lazdos dažniausiai gamintos panaudojant kamieno ir šakos sandūros dalį: pasirinkto tipo buoželė išdrožiama iš kamienne susiformavusio gumbo, o šaka panaudojama kotui (žr. 175 pav.). Tačiau buvusi ir kita gamybos technologija, kai lazdos sujungtos iš dviejų dalių – atskirai iš storesnio medžio gabalo suformuojama kriaušės formos buožė ir, išilgai pragrėžus, į ją įstatomas kotelis (Tautavičius, 1961, 120).

Buvo atlikta kai kurių šios grupės radinių anatominė medienos mikrostruktūros analizė, nustatyta jų medienos rūšis. Iš šių tyrimų duomenų paaiškėjo, kad dauguma tyrimams atrinktų lazdu (33 vnt.) buvo pagamintos iš ąžuolo (Pukienė, 2005š, 3, 4, 6–9; 2006š, 3, 5, 7, 8, 10; 2007š, 1, 2, 4, 5, 8, 9), tik 4 pagamintos iš kitų medžių rūšių (guobos (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–05–35), klevo (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–16–23), uosio (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–16–20, 21).

VŽP aptiktų lazdu viršūnių ilgiai svyruoja nuo 4,2 iki 14 cm, skersmenys – nuo 3,5 iki 9,3 cm. Sunku išskirti vyraujančių matmenų buožes, nes išmatavimai nuo mažiausio iki didžiausio pasiskirsto gana tolygiai. Visą lazdu kotų charakteristiką atskleidžia tik gerai išlikusios lazdos (Tautavičius, 1960–1961š, radinių sąrašas, 130, rad. nr. 1146, 1147; Ožalas, Urbanavičius, 2000š, 5, 10, rad. nr. 1; Ožalas, 2003šb, 214, rad. nr. 44; Ožalas, 2004ša, 79; Ožalas, 2004šb, 241, rad. nr. 124; Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 82, 231; Blaževičius, 2005–2007š, rad. nr. 61, 182, 183, 247; Striška, 2003–2004š, rad. nr. 2538). Remiantis pastarųjų radinių matmenimis, galima daryti išvadą, jog jos buvo gana panašaus ilgio, o kotų matmenų paklaidoms galėjo daryti įtaką pasirinkto medžio ruošinys. VŽP teritorijoje aptiktų lazdu ilgiai svyruoja nežymiai – nuo 63 iki 77 cm, jų kotai atitinkamai – nuo 55 iki 72,6 cm. Kotai gana ploni, tolygaus skersmens per visą ilgį, jų paviršius vizualiai atrodo nugludintas ne tik dėl gamybos technologijos, bet ir nuo dažno jų naudojimo. Pasitaiko tam tikrų nudėvėjimo požymių: virvelės įspaudų, neatsargių įbrėžimų, įskėlimų ir pan. Apie kotų puošybą taip pat nedaug ką galima

pasakyti, kadangi dažniausiai randamos buožės be kotelių, o duomenų turima tik apie trijų lazdų kotų dailinimą. Vienos iš šių lazdų kotelis puoštas negiliomis, siauromis, peiliuko įpjovimu suformuotomis įkartėlėmis ir skersiniais ranteliais (Tautavičius, 1960–1961š, radinių sąrašas, 130, rad. nr. 1147). Jų kompozicija yra panaši į žymėjimus ant rantytų lazdų. Kitą kotų puošimo variantą iliustruoja dvi lazdos, kurių kotelio ir buožės jungtį puošia iškilus žiedas (Striška, 2003–2004š, rad. nr. 2538; Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 233, rad. nr. 11). Aptariamų radinių kotų galai gana įvairūs: kai kurie užbaigiami nežymiu nusmailėjimu, kiti – taisyklingu nuskėlimu, o dažniausiai – netaisyklingu užapvalinimu. Aptikta viena lazda pagaminta ir iš nenužievinčios šakos (LNM, AS, 360, inv. nr. 387:195).

Lazdos tiek puošyba, tiek matmenimis tarpusavyje labai panašios. Todėl nėra pagrindo kalbėti apie šių dirbinių detalesnę tipologiją.

Pagal turimą medžiagą surastas lazdas galima būtų skirstyti į ornamentuotas ir neornamentuotas. Didžioji dalis lazdų – nepuoštos, tik 34 buvo drožinėtos, o tai sudaro 15 proc. visų medinių lazdų su buoželėmis, aptiktų VŽP teritorijoje (žr. 176 pav.). Šios buožės puoštos dailiosios drožybos būdu. Išskirtinas dviejų tipų ornamentavimas (žr. 177 pav.). Daugiausiai aptikta lazdų su tiesių ar vingiuotų griovelių ornamentu, kuris prasideda vienoje kotelio pusėje ir baigiasi kitoje, apglėbdamas visą buožę. Šio tipo ornamentui priklauso 28 aptiktos lazdos. Kitam ornamento pobūdžiui galima priskirti sudėtingesnes geometrines kompozicijas, išdėstytas per visą buožės paviršių. VŽP teritorijoje rastos 6 lazdos su tokiu būdu puoštomis buoželėmis.

Lietuvos teritorijoje šio tipo radiniai taip pat žinomi iš Kernavės viduramžių miesto tyrinėjimų. Kernavėje per visus viduramžių miesto tyrinėjimų sezonus rasta 16 vnt. tokių lazdų ar jų fragmentų. Rutulinės buožės savo gamybos technologija, dydžiu, buoželių pavidalu ir puošyba yra identiškos surastoms Vilniuje. Panašios ir dvi Klaipėdos pilies teritorijoje aptiktos lazdos su buoželėmis.

Tiek Vilniuje, tiek Kernavėje aptiktų lazdų radimo aplinkybės yra panašios. Nors tenka apgailestauti, kad dėl tam tikrų priežasčių (greito lauko

darbų tempo, sudėtingų tyrimų sąlygų, aukšto gruntinio vandens lygio ir kt.) archeologinių tyrimų dokumentacijoje pateikta informacija apie šių dirbinių radimo aplinkybes ne visuomet yra detali. Daugiausiai šių dirbinių rasta 2003 m. VŽP pietrytiniame valdovų rūmų kampe. Šių archeologinių kasinėjimų metu buvo aptiktos 54 lazdos. Jos surastos tiriant XVI a. pylimą. Apatinėje pylimo dalyje esantis kultūrinis horizontas, kur ir surinkta didžioji dalis šių dirbinių, pasak autoriaus Egidijaus Ožalo, greičiausiai susiformavo XIV–XV a., dar iki pylimo pastatymo. Šių dirbinių rasta ir į šiaurę nuo jo XIV–XV a. egzistavusiame gynybiniame griovyje (Ožalas, 2004ša, 32–82). D. Steponavičienė, pastebėdama, kad daugiausia lazdu su buožėmis rasta į pietus nuo M3 pastato, šalia kurio aptiktas gynybinis griovys, jų radimvietę susiejo su lazdu naikinimo etapu. Mokslininkės manymu, po krikščionybės įvedimo buvo atsisakyta šių lazdu kaip pagoniškujų atributų, išmetant juos į šalia esantį griovį (Steponavičienė, 2007, 49). Lazdu atsikratymo, išmetimo aplinkybės užfiksuotos archeologinių tyrimų metu tiek Vilniuje, tiek Kernavėje. Dauguma jų guli netvarkingai išmėtytos kiemuose, šalia tvorų, grioviuose, jau nebenaudojamų pastatų zonose, tarp grindinių. Deja, Lietuvos archeologinėje medžiagoje kol kas neužfiksuota lazdu radimo aplinkybių, kurios parodytų jų tiesioginio naudojimo situaciją (kur ir kokiais kiekiais jos laikytos, ar šalia jų buvo papildomi atributai ir pan.). Tikėtina, kad Latvijos archeologams pavyko Rygos senamiestyje surasti lazda su buožele būtent tokiomis sąlygomis. Lazda gulėjo po grindimis pastato kampe; priešingame kampe aptikta arklio kaukolė. Šios aplinkybės leido padaryti išvadą, kad ji čia pateko apeigų metu (Caune, 2007, 381). Tyrinėjant valdovų rūmų šiaurės rytų korpuso išorę, medinio pastatėlio kampe, po grindimis taip pat buvo rasta lazdos buoželė. Tačiau nuėmus visas medinio pastato liekanas, atsidengė kito namo planas. Kadangi šioje teritorijoje kultūrinį sluoksnį sudaro juoda durpinga žemė, sunku buvo atskirti, ar šis radinys rastas po viršutinio pastato grindimis, ar virš apatinio nebenaudojamo namo grindų (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š).

Vilniuje aptiktos lazdos su buoželėmis datuojamos ne anksčiau kaip XIII a. (LNM, AS, 327–333; Striška, 2007ša, 67, 69). Vėlyviausios lazdos randamos XV a. pr. kultūrinių sluoksnių horizontuose (Rackevičius, 2003ša, 107, 116; Blaževičius, Gendrėnas, Steponavičienė, 2006š, 41). Viena lazda surasta ir XVI a. pab. datuojamame šulinyje (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š, rad. Nr. 81). Tačiau gali būti, kad šis dirbinys šulinio erdvėje atsidūrė iš ankstyvesnių sluoksnių jį kasant ar leidžiant rentinį. Didžiausia šių lazdų koncentracija aptinkama XIV a., XIV a. pab.–XV a. pr. datuojamuose kultūriniuose sluoksniuose (Ožalas, 2004ša, 32–82; Blaževičius, Gendrėnas, Steponavičienė, 2006š, 41–44). Kernavėje šie dirbiniai datuojami ne anksčiau kaip XIII a. vid., o jų išnykimas sutampa su Kernavės miesto nuosmukiu – XIV a. II p. (Vaičiūnienė, 2002š, 13). Tačiau dauguma šių radinių datuoti XIII a. pab.–XIV a. pr. / vid. (Luchtanas, 1989š, 35, radinių sąrašas, 20; Luchtanas, 1990š, 15, radinių sąrašas, 43; Karnatka, 1993š, 5, 10; Karnatka, 1994š, 15, 16, 22, 24; Vaičiūnienė, 2002š, 11, 12, 13).

Reikia pažymėti, kad nuo kaimyniniuose kraštuose aptinkamų lazdų mūsiškės skiriasi ne tik viršūnių įvairumu, bet ir chronologiniu pasiskirstymu kultūriniuose sluoksniuose. Pirmasis apibendrintą slavų teritorijoje aptinkamų lazdų datavimo seką 1982 m. pateikė B. Rybakovas. Pagal jo sudarytą chronologinę schemą, seniausios lazdos iki krikščionybės įvedimo turėdavo antropomorfinės viršūnes, kurios po krikščionybės įvedimo neišnyko, tačiau vietoje žmones vaizduojančių galvų, XI ir XII a. kultūriniuose sluoksniuose atsirado kitokių lazdų viršūnių variantų – gulbių, erelių, ančių, elnių, šunų vaizdavimų. XII–XIII a. sandūroje lazdų formos pakito, jų padaugėjo. Šio laikotarpio lazdos galuose turėjo didelius geometrinius ornamentais puoštus rutulius (analogiškus mūsų šalyje aptiktoms lazdoms). XIV a., Strigolnikų sektos egzistavimo metu, kaip ir X a., vėl buvo naudojamos lazdos su barzdotų žmonių galvomis (Rybakov, 1982, 249–255). Šį chronologinį modelį sugriovė nenutrūkstamai vykstantys archeologiniai tyrimai Didžiajame Naugarde (Покровская, 2004, 71). Remiantis naujausiais duomenimis, aiškėja, kad ne tik lazdos su buoželėmis, bet ir likusios lazdos (su antropomorfinėmis,

zoomorfinėmis, ornitomorfinėmis ar kitokiomis viršūnėmis) buvo naudojamos nuo X a. iki XV a. X–XII a. kultūriniuose sluoksniuose pastebimas jų naudojimo apogėjus, o XIII–XV a. – nykimas.

Tokia šių lazdų chronologija apsunkina Lietuvos teritorijoje aptinkamų lazdų interpretavimą. Tuomet, kai kituose šių lazdų naudojimo arealuose fiksuojamas jų mažėjimas, Vilniuje (ir Kernavėje) jos yra dažnas radinys. Galbūt jei Lietuvoje būtų X–XII a., ar X–XIII a., o dar geriau – X–XV a. datuojamas archeologinis paminklas su organikai palankiu dirvožemiu, lengviau galima būtų paaiškinti tokį chronologinį neatitikimą ir kodėl Lietuvos teritorijoje neaptinkama kitose šalyse paplitusių lazdų su antropomorfinėmis, zoomorfinėmis, ornitomorfinėmis, trikambio, kablo, rankų formos viršūnėmis.

Nors šios grupės radiniai lietuvių archeologinėje medžiagoje žinomi jau nuo 1960 m. (Tautavičius, 1960–1961š, 124, radinių sąrašas, 127, 128, 130; Tautavičius, 1961, 120), o pati radinių grupė yra gana didelė, deja, tik maža dalis jų publikuota ir vis dar tebevyksta diskusijos dėl šių lazdų paskirties. Detaliausiai lazdos su buoželėmis analizuotos šio darbo autorės straipsnyje, skirtame būtent lazdoms su buoželėmis, aptiktoms Vilniuje ir Kernavėje iki 2008 m. (Kaminskaitė, 2009, 151–170). Savo interpretacijas apie šiuos dirbinius yra pateikę ir kiti mokslininkai. D. Steponavičienė straipsnyje „Pagonybė, krikščionybė ir sinkretizmas: VŽP duomenimis“ ir daktaro disertacijos pagrindu išleistoje monografijoje aptariamuosius radinius vadina „apeiginėmis lazdomis“, jas siedama daugiau ne su buitimi, o su pagoniškų ritualų, apeigų reliktais. Neatmetama ir utilitarinė jų paskirtis. Spėjama, kad šie radiniai galėtų atlikti vėliavų kotų su bumbulais ar tam tikrų skeptrų, rodančių luominį savininko išskirtinumą, funkcijas (Steponavičienė, 2005, 184; Steponavičienė, 2007, 49–50). Manvydas Vitkūnas, tirdamas XIII–XIV a. kasdienį gyvenimą Pietryčių Lietuvoje, šiuos dirbinius priskiria maisto gamavimo priemonėms – grūstuvėms (Vitekūnas, 2006š, 187). Kita dalis publikacijų, skirtų Kernavės ar VŽP tyrimams, aprašais ir medijomis tik pristato šiuos dirbinius, neiškeldamos naujų teorijų (Kernavė..., 2002; VŽP, 2003, 50, 212; Butrimaitė, 2002š, 10; Kaminskaitė, 2007, 64–94).

Kaip jau minėta, identiškios ir panašios lazdos žinomos ne tik Lietuvos archeologinėje medžiagoje. X–XV a. aptariamų lazdų paplitimo teritorija apėmė baltų ir kai kurias slavų žemes (žr. 178 pav.). Lazdų su buožėmis randama Rusijoje, Latvijoje, Lietuvoje ir Baltarusijoje: Didžiajame Naugarde, Pskove, Polocke, Vitebske, Rygoje, Koknesėje, Vilniuje, Kernavėje, Gardine, Breste, Naugarduke, Minske.

Apie Polocke, Vitebske, Gardine, Breste, Pskove, Naugarduke rastas lazdas informacijos galima rasti tik trumpuose, aprašomojo pobūdžio paminėjimuose (Штыхов, 1975, 91; Лысенко, 1985, 320; Археологія і нумізматыка, 1993, 44; Трусаў ir kt., 1993, 72; Археологія Беларусі, 2001, 371, 484). Latvijos teritorijoje surastus panašius ar identiškus radinius yra analizavęs A. Caunė (Цауне, 1983, 130–133; Caune, 2007, 375–390, 560–561). Paminėtos publikacijos supažindina su tam tikromis lazdų charakteristikomis, vietiniais jų tyrimais, tačiau jose trūksta analitinio pobūdžio darbų, kurie spėjimus apie lazdų paskirtį paverstų išvadomis ir susietų šių radinių raidos ir išnykimo etapus skirtinguose jų paplitimo arealo taškuose.

Įdomiausias ir išsamiausias publikacijas bei straipsnius šia tema yra parengę Didžiojo Naugardo tyrinėtojai. Per daugelį metų besitęsiančius tyrimus dėl organikai palankaus grunto lazdų su buožėmis ir artimų šiai grupei dirbinių surinkta gerokai daugiau kaip pusė tūkstančio. Dauguma jų paskelbti straipsniuose ar kituose Didžiojo Naugardo archeologinių tyrinėjimų medžiagos publikacijose, kiti pristatomi tik šių lazdų tyrimui skirtuose darbuose. Akivaizdu, kad turėdami tokį didžiulį šių radinių rinkinį, rusų mokslininkai gerokai lenkia ne tik surastų radinių kiekio skaičiumi, bet ir šios medžiagos tyrimų lygiu: moksliniu lygmeniu vyksta diskusijos dėl jų paskirties, chronologijos, sudaryta tipologinė jų skalė. Paminėtini šio archeologinio komplekso radinius analizavusių mokslininkų – В. Колчина (Колчин, 1971, 21–23, 39–46), А. Арциховского (Арциховский, 1956, 7–43), В. Рыбакова (Рыбаков, 1987, 682–685), G. Dubrovino (Дубровин, 1988, 1989; Дубровин, 2000, 126–152; Дубровин, 2002, 117–120), Р. Гайдукова (Гайдук, 1992, 86, 87, 135; Гайдук, Дубровин, 1996), L. Pokrovskajos

(Покровская, 2004, 67–84) tiriamieji darbai, kuriuose išsamiai analizuojami šios kategorijos radiniai.

Kaimyninėse šalyse randama ne tik lašo, rutulio ar kriaušės formos buožėmis besibaigiančių lazdų. Jų galuose galima įžiūrėti žmonių, paukščių, žvėrių galvas, rankas (žr. 179 pav.). Be to, aptinkama lazdų su netaisyklingų formų viršūnėmis (Колчин, 1971, 21–23, 39–46; Рыбаков, 1987, 682–685; Гайдук, 1992, 86, 87, 135; Дубровин, 2002, 117 – 120; Покровская, 2004, 67–84).

Антропоморfinio pobūdžio viršūnėmis besibaigiančios lazdos siejamos su namų dvasiomis, šeimų globėjais ar užtarėjais (rus. *домовые*) (Арциховский, 1956, 33). Manoma, kad antropomorfinės viršūnės meistrautos pagal griežtą kanoną ir tikriausiai neturėjo utilitarinės funkcijos (Покровская, 2004, 70). Lazdų su žmonių galvomis sąsajas su pagoniškais stabais įrodo arabų keliautojo Ibn-Fadlano, kuris 922 m. lankėsi prie Volgos, pagoniškų dievybių paminėjimas: „[...] kiekvienas iš jų (pirklių) prieina prie įbesto medžio gabalo, kuris turi veidą, panašų į žmogaus [...]“ (Крачковский, 1939, 79–80). В. Rybakovas, remdamasis vėlyvesnėmis bulgariškomis šių radinių analogijomis, iškėlė hipotezę, kad tokios lazdos, tarsi krivulės (rus. *тояги*), galėjo būti naudojamos rusalijose (rusų žiemos ir vasaros ritualinėse šventėse, kurios pagrindinės veikėjos – undinės) (Рыбаков, 1987, 682–683). Антропоморfinio tipo lazdos aptinkamos X–XIV a., tačiau didžiausia jų koncentracija fiksuojama X–XII a. kultūriniuose sluoksniuose (Колчин, 1971, 41–46; Гайдук, 1992, 86, 87; Покровская, 2004, 70).

Аналогиškai datuojamos ir medinės skulptūros, vaizduojančios žmones. Šiuos dirbinius aptikę mokslininkai linkę juos priskirti tai pačiai radinių kategorijai, į kurią įtrauktos įvairaus pobūdžio viršūnėmis besibaigiančios lazdos. Manoma, kad šių drožinių paskirtis buvo labai panaši į lazdų su žmonių galvomis, sietinomis su namų dvasių (*домовых*) kultu ar kitomis pagoniškomis apeigomis (Арциховский, 1956, 33; Колчин, 1971, 41–46; Цауне, 1983, 130–133; Рыбаков, 1987, 682 – 685; Покровская, 2004, 72–

73). Neatmetama galimybė, kad kai kurios iš jų galėjo atlikti žaislų funkcijas (Хорошев, 1998, 87).

Dar vienas šių lazdų tipas dažnai naudotas kaimyninėse šalyse, tačiau neaptiktas dabartinės Lietuvos teritorijoje, yra lazdos su zoomorfinėmis viršūnėmis. Pastarosios galuose turi briedžių, elnių, avinų, lokių, šunų, liūtų ir kitų neatpažintų gyvūnų galvas. Šie radiniai dažniausiai aptinkami X–XI a. kultūriniuose sluoksniuose (Колчин, 1971, 41–46; Гайдужов, 1992, 86, 87, 135; Покровская, 2004, 70). Šio tipo dirbiniai sietini su dar akmens amžiuje susiformavusiais gyvūnų kultais, kurie reiškė religinės-mitologinės struktūros objektus (Покровская, 2004, 70). Kad gyvūnų kultai susiformavo gilioje senovėje bei ilgą laiką egzistavo įvairių tautų religijose, tarp jų ir anuomet gyvenusių Lietuvos teritorijoje, įrodo Šventojoje surastos trys iš kaulų, ragų pagamintos lazdos, turinčios gyvūnų galvas (Rimantienė, 2005, 100, 305, 340–342).

Panašios į prieš tai aptartą zoomorfinio tipo lazdų grupę yra lazdos su ornitomorfinėmis viršūnėmis. Jos vaizduoja paukščius. Šios aptinkamos X–XIV a. kultūriniuose sluoksniuose, tačiau ir jų didžiausia koncentracija pastebėta X–XI a. kultūriniuose sluoksniuose. Dauguma jų panašios į paukščius tik dėl snapo, tačiau yra keletas lazdų, kurias mokslininkai priskiria konkreitiems atvaizdams, pvz., ereliams, žąsims (Покровская, 2004, 70–71). B. Rybakovas pateikė teoriją, kad lazdos su paukščių galvomis arba paprasčiausiomis šakelėmis ar tiesiog atsikišimais galuose galėjo būti naudojamos kaip priemonė žiemos ritualiniame žaidime, XIX a. vadintame „*б зуся*“. Gali būti, kad šio žaidimo repertuaras ankstesniais laikais skyrėsi, nes aptinkamos lazdos su skirtingus paukščius vaizduojančiomis viršūnėmis, padėjusiomis atlikti skirtingų personažų roles (Рыбаков, 1987, 683). Lietuvos teritorijoje surasta tik viena lazda su šiek tiek į paukščio galvą panašia viršūne (žr. katalogo nr. VII1), tačiau jos priskyrimas šiai lazdų viršūnių grupei yra gana sąlyginis. Sunku pasakyti, ar Kernavėje bei Vilniuje egzistavo ritualinis paprotys – žaidimas, kuriam reikėjo lazdų su paukščių galvomis ir kuris išnyko kartu su pagonybe. Lietuvos etnografinė medžiaga rodo, kad paukščio

simbolika liaudies mene buvo svarbi (Dundulienė, 2006), tačiau panašių medinių lazdu neužfiksuota. Sigmunto Heldto piešinys „*Ein Fraw in der Littaw*“ gali paremti prielaidą, kad panašūs dirbiniai vis dėl to egzistavo ir Lietuvos teritorijoje. Piešinyje vaizduojama turtinga moteris su vaiku, įsikibusiu į motinos rūbą ir laikančiu, kaip rašo Povilas Reklaitis, žaislą – lazdelę su paukščio galva. Panašus piešinys pateikiamas ir Hanso Adelhauserio Gardino vaizde (Reklaitis, 1999, 175).

Didžiojo Naugardo tyrinėtoja L. Pokrovskaja kaip atskirą aptariamųjų dirbinių grupę išskiria lazdas su stilizuotomis viršūnėmis, primenančiomis neaiškias būtybes, padarytas iš neapdirbtos kamieninės šakos. Šio tipo lazdu chronologija yra analogiška jau aptartoms lazdoms (Покровская, 2004, 71). Randama ir kablo, trikampio ar netaisyklingų formų viršūnėmis besibaigiančių lazdu (Гайдукон, 1992, 86, 87, 135; Дубровин, 2002, 117–120).

Didžiajame Naugarde, XI–XIV a. kultūriniuose horizontuose taip pat randamos lazdos, kurių viršūnėse vaizduojamos rankas, laikančios rutulį ar lazdelę. Tarp skirtingų interpretacijų vyrauja nuomonė, kad tai galėtų būti valdžios simbolis, o ne pagoniškųjų ritualų atributas (Покровская, 2004, 72).

Paradoksalu, tačiau Lietuvoje aptiktoms lazdoms su lašo, rutulio, kriaušės formos buoželėmis analogiški dirbiniai tyrinėti menkai. Nors pastarieji paplitę gana didelėje teritorijoje (juos gerai žino Latvijos, Baltarusijos bei Rusijos mokslininkai), informacijos apie juos žinoma mažiausiai. Didžiojo Naugardo tyrinėtojai šias lazdas skirsto į dvi grupes: pirmajai priklauso lazdos su stambesnėmis rankenomis ir masyvesnėmis buoželėmis, o antrajai – trumpesnės lazdos su mažesnio dydžio, bet sudėtingais ornamentais puoštomis galvutėmis (Колчин, 1971, 21). Lazdu su buoželėmis chronologija sutampa su prieš tai aptartų lazdu datavimu: jų randama X–XIV a. kultūriniuose sluoksniuose, nors daugelis jų datuotinos X–XII a. (Гайдукон, 1992, 86, 87, 135; Покровская, 2004, 71–72). Yra nuomonių, kad šio tipo lazdas galima sieti su išskirtinumo, prestižo ženklais (Колчин, 1971, 21).

Dauguma kaimyninių kraštų mokslininkų mano, kad šie radiniai yra susiję su ikirikščioniškomis religijomis. Jie gali būti tam tikrų ritualų ar

apeigų atributais. Atsižvelgiant į tai, neatmetama galimybė, kad ir VŽP teritorijoje aptiktos lazdos gali būti tam tikri pagonybės apeigų reliktai. Ši spėjimą pagrindžia ne tik tokias lazdas tyrusių užsienio mokslininkų teorijos, bet ir VŽP randamų lazdų su buoželėmis skaičius, medžio rūšis, radimo vieta ir aplinkybės, dažnas jų naudojimas, chronologija, staigus jų išnykimas ir etnografiniai duomenys.

Daug diskusijų dėl lazdų paskirties kelia gana didelis surastų lazdų kiekis. Nuo 1960 m. iki 2015 m. VŽP teritorijoje šių radinių aptikta 227 vnt. Tai išskirtinai didelė medinių radinių grupė.

Vienas iš argumentų, kodėl lazdos laikytinos apeiginėmis, gali būti medienos rūšis. Kaip jau minėta, atlikus anatomicinę medienos mikrostruktūros analizę, nustatyta, jog dauguma lazdų buvusios ąžuolinės. ąžuolą, kaip vieną svarbiausių Perkūno atributų, mini istoriniai šaltiniai, kalbinė medžiaga, tautosaka (Laurinkienė, 1999, 180). Iš lietuvių mitologijos žinome, kad baltai vertino ir saugojo ąžuolo gyvybę, net šakų veltui nelaužė (Laurinkienė, 1999, 181–183). Nemažai autorių (P. Dusburgietis, S. Grunau, S. Rostovskis, D. Fabricius, M. Pretorijus ir kt.) minėjo ąžuolo svarbą, tačiau nėra tikslių įrodymų, kad iš jo medienos darydavo stabus, lazdas ar kitokius dirbinius. Žinoma, ąžuolas vertintinas ne tik dėl to, jog yra išskirtinis medis baltų mitologijoje, bet ir dėl savo ypatingų fizinių savybių. Remiantis Gintaro Beresnevičiaus teorija apie medžio kultines, politines, kosmogonines, įcentrinančias, mediacines ar ideologines funkcijas, galima daryti prielaidą, kad medis (šiuo atveju – priemonė iš jo) galėjo būti tarpininkas tarp žmonių ir dievų komunikacijos (Beresnevičius, 2004, 211–223).

Dar vienas faktas, leidžiantis lazdas su buoželėmis priskirti apeigų priemonėms, yra jų radimo vieta. Pagrindinės radimvietės – Vilnius ir Kernavė – dažnai siejamos ne tik su politinio, bet ir su dvasinio-religinio centro simboliu. Šis faktas ypač svarbus analizuojant krikščionybės įvedimą, kristianizacijos procesą ir pagonybės nykimą. Daugelyje šaltinių, istorikų veikaluose Kernavė ir Vilnius pristatomi kaip reikšmingos pagonybės vietos (Bumblauskas, 2005, 58–65; Steponavičienė, 2005, 175–190). Šiame darbe

aptariama VŽP teritorija neatsiejama nuo pagoniškos šventyklos egzistavimo (Rowell, 2001, 144–148), Šventaragio reformos (Vaitkevičienė, Vaitkevičius, 2001, 311–333). Tai leidžia ją vadinti XIII a. II p. dvasiniu centru. Reikia pripažinti, kad ypač daug diskusijų sukeliantis pagoniškos šventyklos egzistavimo klausimas (lokalizacija) kai kurių mokslininkų vertinamas kritiškai (Vaitkevičius, 2000, 174–183; Kuncevičius, 2003, 20). Populiariojoje literatūroje ir Kernavė pristatoma kaip pagoniškosios religijos centras, nors archeologiniai tyrimai, ypač Kriveikiškių kapinyne, parodė, kad bent jau dalis šio miestelio bendruomenės buvo laidota pagal krikščioniškas tradicijas (Vėlius, 2005, 31, 61–63, 90). Kadangi faktai, susiję su šių vietovių senosios religijos simbolika, nėra išsamiai ištirti ir dalies mokslininkų vertinami kritiškai, Vilniaus ir Kernavės, kaip pagoniškų centrų kontekstu, galima remtis tik su išlygomis.

Lazdos su buoželėmis naudotos dažnai (gal net kasdien?). Apie tai liudija šie faktai – lazdų kotai patogūs, skirti nuolatiniam naudojimui, rankenų matmenys universalūs, pritaikyti skirtingo amžiaus asmenims (tinka skirtingų dydžių plaštakoms), jų būta daug, randamos dažniausiai po kelias, ne visos gamintos kruopščiai (vienos dailios, drožinėtos, kitos grubaus greito darbo). Geriausiai išlikusių lazdų rankenose aptinkama utilitarinio pobūdžio išdilimų.

Keldami hipotezes ar darydami išvadas apie aptariamųjų lazdų funkcijas, kitų šalių mokslininkai remiasi etnografinėmis analogijomis. Vadovaujantis šiuo principu, buvo peržiūrėta dalis etnografinės medžiagos, konkrečiai – etnochoreografiniai duomenys. Tai sritis, kuri, pasak Dalios Urbanavičienės, gali įvairiapusėms atskleisti daugelį žmogaus būties sričių: papročius, meną, istorines, socialines, kultūrinės, ekonomines aplinkybes, pasaulėžiūrą ar religiją (Urbanavičienė, 2000, 9).

Peržvelgus etnografinę medžiagą, paaiškėjo, jog joje gausu duomenų apie lazdų naudojimą apeigose, šokiuose, žaidimuose. Tai verčia atsižvelgti į lazdų, kaip universalių priemonių, funkciją (Urbanavičienė, 2000, 70–72). Verta paminėti keletą lazdų naudojimo atvejų. Vienas jų – naudojimas iniciaciniuose ritualuose. Pavyzdžiui, Latvijoje vaikus į vyrus įšventindavo

per naktinį merginų lankymą: jiems liepdavo belstis į merginų langus, kad įleistų, – tada persirengęs šeimininku vyresnysis bernas naujokus vanodavo lazda ar bizūnu. Kauno rajone per „įrašymą į bernus“ vaikinai eidavo imtynių ir jų metu naudodavo lazdas (Urbanavičienė, 2000, 71). Be to, šiaurės rytinėje Lietuvos dalyje jaunimo vakarėliai buvo vadinami kuokinėmis. Šio termino semantika galėtų būti susijusi su kuokomis, tai yra lazdomis, besibaigiančiomis sustorėjimu, jas vaikinai naudodavo savo žaidimuose (LKŽ, 1962, 907–908; DLKŽ, 2000, 342).

Galima paminėti vieno iš garsiausių XVIII a. memuarų autoriaus, Lenkijos dvasininko Jandžejaus Kitovičiaus knygoje aprašytą žaidimą, vadinamą lazdomis (*palcaty*). Rašoma, kad šis užsiėmimas ypač buvo naudingas bajorų luomui, kuris treniravo jaunuolius, jog ateityje jiems būtų lengviau valdyti kardą, kuriuo kovėsi jų protėviai. Šio žaidimo metu du studentai imdavo lazdas ir mušdavosi iki paskutinių jėgų, stengdamiesi tiek pulti, tiek save apginti. Lazdomis žaista ne tik laisvalaikiu, bet ir pačiose mokyklose per pertraukas. Rašoma, kad jeigu kuris studentas buvo bailus ir neišdrįsdavo stoti su lazda prieš priešininką, tapdavo visos mokyklos pašaipų objektu (Kitowicz, 1840, 61–62).

Nemažai aptikta duomenų apie vestuvių papročiuose naudotas piršlio (Vyšniauskaitė, 1995a, 329; Vyšniauskaitė, 1995b, 329; Urbanavičienė, 2000, 107), kvieslio (Urbanavičienė, 2000, 151), vartininkų (Urbanavičienė, 2000, 202) lazdas.

Ypač gausu lazdų paminėjimų papročiuose, susijusiuose su persirengėliais. Užgavėnių metu naudotos lazdos su paukščių atvaizdais: „Paleisdavo vaikščioti gervę – apsivelka išvirškščius kailinius, o pro rankovę prakiša iš anksto paruoštą stačiu kampu nuaugusią šaką – tai snapas“ (Končius, 1961, 222). Trijų karalių dienos apraše minimos ikirikščioniškos kilmės kaukės bei tradicinėmis šimtaklostėmis sermėgomis apsirengę vyrai, kurie įvairiose Lietuvos vietovėse vaizduodavo vaidilas, krivius ar karius. Lankydami namus, linkėdami derliaus, sveikatos ir prašydami dovanų dar iki XIX a. nešiodavo Saulės atvaizdą ir krivulę (Dundulienė, 1991, 242). Dažnai

etnografiniuose aprašuose akcentuojamas karnavalininkų (persirengėlių) keliamas triukšmas, šūkaujant, barškinant įvairias barškynes, daužant pagaliais į visokius rakandus, grojant instrumentais ir pan. (Urbanavičienė, 2000, 212). Yra žinoma, jog siekdami iškraipyti garsą vietoj tradicinių muzikos instrumentų jie naudodavo įvairias lazdas ar rakandus (Urbanavičienė, 2000, 233). Lazdos taip pat buvo naudojamos įvairiuose žaidimuose ar ritualuose, kuriuose buvo atliekamas mušimo veiksmas, reiškiantis, kaip manoma, ne tik išbandymą, bet ir žadinantis bei skatinantis vaisingumą (Balys, 1993, 82).

Neatmestina galimybė, kad egzistuoja tam tikros sąsajos tarp archeologinėje medžiagoje aptinkamų ir etnografinėje medžiagoje minimų lazdų. Gaila, jog etnografai ir jų kalbinti informacijos pateikėjai nenurodo lazdų fizinių parametrų. Sprendžiant iš konteksto, galima numanyti, jog daugelis jų veiksmo metu į dalyvių rankas patekdavo atsitiktinai ir nebuvo sureikšminamos.

Reikia pastebėti, kad etnografiniai duomenys reflektuoja tik XIX a. pab.–XX a. pr. visuomenės pasaulėžiūrą, ritualus ir papročius. Todėl etnografinis tyrimo metodas nėra patikimas ir turi trūkumų, iš kurių vienas pagrindinių yra tas, kad analogijos tarp archeologijos ir etnografijos duomenų neparodo realaus istorinio proceso tęstinumo, o tai neišvengiamai lemia gautų rezultatų subjektyvumą (Покровская, 2004, 67). Akivaizdu, kad medinės lazdos XIX–XX a. buvo svarbus įvairių žaidimų, šokių ar ritualų atributas, kuris gali būti žymiai senesnių papročių rudimentas.

Neatmestina galimybė, kad aptariamą lazdos galėjo atlikti konkrečias buitinio pobūdžio funkcijas. Jungiant ritualinę ir utilitarinę šių dirbinių reikšmę, atsirado hipotezė, jog šios lazdos naudotos būgnams mušti. Šį teiginį gali iliustruoti XIV a. miniatiūra, vaizduojanti tarp muzikantų esančius būgnininkus, mušančius būgnus su panašiomis lazdelėmis. Apie būgnų naudojimą ir jų skleidžiamą garsą yra rašęs Teodoras Narbutas savo veikale „Lietuvių tautos istorija“: „[...] Per aukojimo apeigas, kurias atlikdavo vyresnieji žyniai, vadovaujami vietinio krivio, padedami vaidilų, tų žynių keliamas triukšmas prilygdavo karo triukšmui. Aukurų dūmai kildavo iki

padebesų, šventose virtuvėse kurstydavo didžiausią ugnį. Žmonės tuo metu tylėdavo, o kai žyniai liaudavosi trimitavę, mušę būgnus ir rėkavę [...] visos tos pamaldos virsdavo ilga ir linksma puota.“ (Narbutas, 1998, 343). Nuo ikonografijoje vaizduojamų būgnų lazdu aptariamieji dirbiniai skiriasi ilgesniais kotais.

Kitą teoriją apie praktinę medinių lazdu su skirtingomis viršūnėmis paskirtį yra pateikęs G. E. Dubrovinas. Jis mano, kad senovinės šių lazdu viršūnės buvo universali radinių kategorija, kadangi lazdu viršūnės skyrėsi tarpusavyje savo matmenimis bei viršūnių pobūdžiu, taigi greičiausiai buvo skirtingos ir jų funkcijos. Remdamasis etnografinėmis analogijomis, jis pateikė hipotezę, kad lazdos su zoomorfinėmis galvutėmis galėjo tarnauti kaip botagų ar rimbų rankenos (Дубровин, 1990, 99; Дубровин 2002, 118). Pasak jo, gali būti, kad ir kai kurie kiti šių lazdu tipai taip pat galėjo būti naudojami kaip rimbai (Дубровин, 1989, 64). Tenka pastebėti, kad VŽP teritorijoje surastos lazdos nepatvirtina šio archeologo hipotezės, kadangi lazdu kotai per ilgi ir neturi griovelių virvutei ar odelei užrišti, o būtent pagal šiuos kriterijus ir buvo suformuota teorija apie šių dirbinių paskirtį (Гайдуков, 1992, 87).

Abejotina, ar šios lazdos galėjo turėti skeptro ar valdžios simbolikos reikšmę, nes šių dirbinių surasta labai daug ir jos aptiktos žmonių, priklausiusių įvairiems socialiniams sluoksniams, gyvenamosiose zonose. Tiek Vilniuje, tiek Kernavėje lazdos randamos dažniausiai miestiečių sodybų teritorijose. Vargu, ar šios lazdos galėjo atlikti giminės ar šeimos ženklo paskirtį, kadangi pastarosios (net ir ornamentuotos) tarpusavyje labai panašios.

Kaip jau minėta, yra nuomonių, kad buožės galėjo būti naudojamos kaip vėliavų stiebai, grūstuvės ar vaikų žaislai, tačiau konkretus buitinis jų pritaikymas kol kas neturi pagrindimo ir laukia detalesnių tyrimų. Svarbu, kad šių dirbinių jokia kita forma neaptikta nė viename vėliau nei XV a. datuojamame archeologiniame komplekse. Kaip žinome iš archeologinių ir etnografinių duomenų, paprastai daiktai evoliucionuoja, keičiasi jų medžiagiškumas, formos. Tad toks staigus lazdu išnykimas gali būti siejamas su tam tikru pasikeitimu dvasiniame ir materialiniame gyvenime.

Kardinaliausias visuomenės pasikeitimas gali būti siejamas su krikščionybės įvedimu. Lazdų naudojimo tradicija kaip tik nutrūksta po Lietuvos krikšto. Tačiau kaimyninėse šalyse krikščionybės įvedimas iš karto nenutraukė šių dirbinių vartojimo, jos nors ir ne taip aktyviai, bet buvo naudojamos dar beveik tris šimtus metų.

Vienareikšmiškai atsakyti, kokia gi buvusi šių lazdų funkcija, nėra įmanoma. Reikia atsižvelgti į esamus faktus: lazdų su buoželėmis chronologiją, kiekį, medienos rūšį, staigų jų išnykimą, etnografinių duomenų kontekstą. Pastarieji leidžia šiuos dirbinius sieti su ikikrikščioniškosios religijos atributais. Atsižvelgiant į dažno jų vartojimo faktą, galima daryti prielaidą, kad šie dirbiniai galėjo būti naudojami tiek universaliuose, tiek su kultu susijusiuose ritualuose ar žaidimuose.

4.7. Susisiekimo priemonės

VŽP teritorijoje aptikta sausumos, vandens, žiemos transporto priemonių, balnojimo, kinkymo, gabenimo reikmenų liekanų: 43 rato fragmentai (iš jų 2 išlikę beveik visai), 19 vežimų ašių (iš jų 2 žaislinių vežimukų), 9 vežimų dalys, 5 kamantai, 1 kinkymo lankas, 1 transportavimo talpa, 2 balnai, 9 rogių stipinai ir 30 irklų (žr. 180 pav.). Medinės susisiekimo priemonių dalys sudaro 4,1 proc. visų medinių dirbinių.

Surastų dirbinių skaičius rodo, kad dažniausia transporto priemonė buvo arklių traukiami vežimai. Net ir šiandieniniame technologijų amžiuje galime pripažinti, kad vienas iš svarbiausių atradimų žmonijos istorijoje yra ratas. Ankstyviausi Lietuvoje medinių ratai fragmentai surasti VŽP šiaurinėje dalyje. Tai yra du XIII a. II p. datuojami ratų stipinai (Tautavičius, 1961š, 135, 140, rad. nr. 1220, 1282). Daugiausiai duomenų turima apie XIV–XV a. ratus. Šio laikotarpio kultūriniuose sluoksniuose aptikta ne tik pavienių jų dalių (stipinų, ratlankio fragmentų, stebulių), bet ir du gana sveiki ratai (žr. katalogo nr. VIIR4, VIIR23). Geriausiai išlikęs ratas rastas tyrinėjant pietines valdovų rūmų prieigas ir yra datuojamas XIV a. II p. (žr. katalogo nr. VIIR4). Jis aptiktas trečiojo medinio lygio horizonte tarp lentų. Medinis ratas yra daugiau nei 95 cm skersmens (žr. 181 pav.). Kartu su kitais nereikalingais medgaliais jis buvo įmestas į šlapią gruntą ir panaudotas skersiniams po trečio medinio lygio lentomis (Ožalas, 2003ša, 57). Ratą sudaro 6 cm storio lankas su išėmomis, į kurias įstatyti 8 stipinai. Kitas stipinų galas ratlankį jungia su stebule, kuri centrinėje dalyje taip pat turi išėmas, tik šiek tiek mažesnes.

Tokiu pat principu pagaminti ir kiti šioje teritorijoje aptikti ratai, tik nežymiai skyrėsi jų matmenys ir sujungimo elementai. Ratlankiai buvo gaminami iš apskrito skerspjūvio medienos. XVI a. šaltiniai mini, kad anuometiniai valstiečių vežimų ratai buvo gaminami iš vieno medžio gabalo, sujungti su taisyklingos formos stipiniais šonuose (Gwagnin, 1860, 355). Geriausiai išlikusio rato medienos rūšies nustatymo tyrimai parodė, kad ši rato

dalys buvo pagaminta iš guobos (skirpsto, vinkšnos?) (Pukienė, 2005š, 1, VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG-05-03). Surastųjų ratų ratlankių skersmuo, pagal surinktus duomenis, svyravo nuo 95 cm iki 1,05 m. Nė vienas iš aptiktų ratų nebuvo kaustytas geležimi. Matyt, ši tradicija įsivyravo tik XIX a.

Stipinų ilgis priklausė nuo rato skersmens. Ištyrus gerai išlikusius stipinus, išryškėjo dvi didesnės stipinų grupės. Pirmajai priskirtini stipinai, kurių ilgis yra apie 40 cm, kitai – apie 50 cm (žr. 182 pav.). Gali būti, kad mažesnieji priklausė priekiniams, o didesnieji galiniams ratams. Etnografiniai duomenys rodo, kad ir XIX–XX a. vežimų ratai buvę nevienodo dydžio. Klaipėdos krašte priekinių ratų skersmenys siekė 90–97 cm, o galinių – 104–108 cm. Mažesnio skersmens ratai buvo naudoti Sūduvoje. Priekinių ratų skersmuo čia buvęs 70–80 cm, galinių – 80–100 cm. Patys mažiausi ratai gaminti rytų ir vidurio Lietuvos šiaurinėje dalyje: priekiniai siekė tik 70 cm, o galiniai – 70–80 cm (Laniauskaitė, 1977, 145). Kaip parodė medienos rūšies nustatymo tyrimai, visi VŽP aptikti stipinai buvo pagaminti iš ąžuolo (Pukienė, 2005š, 1; VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG-12-26, LIG-12-27).

Ratų stebulės buvo gaminamos iš beržo medienos (Pukienė, 2005š, 1; VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG-12-28) (žr. 183 pav.). Geriau išlikusios stebulės rodo, kad ratai būdavę su aštuoniais ar devyniais stipiniais. Gali būti, kad didesnieji ratai turėjo daugiau stipinų, mažesnieji – mažiau. Pačios stebulės buvo gaminamos skirtingo aukščio (nuo 40 iki 51 cm) (žr. 184 pav.). Tai priklausė nuo rato dydžio. XIX–XX a. ratų pavyzdžiai rodo, kad priekinių ratų stebulės buvo šiek tiek mažesnės nei galinių ratų (Laniauskaitė, 1977, 145).

VŽP teritorijoje surasta 17 vienetų ratus jungiančių vežimų ašių. Pagal formą ir konstrukciją jos skirstomos į priekines ir galines. Priekinės buvusios šiek tiek trumpesnės, galinės – ilgesnės. Dalį priekinių ašių galima atskirti pagal vieną trapecijos formos išėmą centre, skirtą palengvinti vežimo manevringumą. Tokiu pat principu pagaminta ir viena žaislinio vežimėlio ašis (žr. katalogo nr. VIŽ9). Ji rodo, jog anuomet gaminti žaislai buvo sumažintos tikrų daiktų kopijos. Kitos vežimų ašys turi tik praplatintą centrinę dalį. Vienų ir kitų ašių centre buvo išgręžiama skylė, skirta pritvirtinti vežimo priekines ir

galines ašis jungiančią kartį ir vežimo viršutinę dalį. Tokių ašių aptariamoje teritorijoje aptikti 9 vienetai.

Galinės vežimų ašys išsiskiria keliomis (dažniausiai dviem arba trim) išėmomis, per kurias tvirtinama ašis jungianti kartis (pertraukas) ir dvišakė atrama, etnografinėje literatūroje vadinama *traininiu*. Tokių ašių iš VŽP teritorijos žinomi 6 vienetai.

Atlikus dviejų ašių medienos rūšies nustatymo tyrimus, paaiškėjo, kad jos pagamintos iš ąžuolo (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–12–18, LIG–15–26).

Analogiškų vežimo ašių (tiek priekinių, tiek galinių) rasta ir Baltarusijos senuosiuose miestuose: Minske, Vitebske (žr. 185 pav.) (Археология Беларуси, 2001, 483). Gandsko tyrinėtojai yra aptikę dvi žaislinių vežimukų ašis (žr. 186 pav.) (Okulicz, 1959, 107–143).

Dar vieną VŽP aptiktų ašių dalį sudaro ruošiniai. Tai yra lentos, turinčios ašių formą, tačiau neturinčios konstrukcinių išėmų ir skylių. Surasti 2 nebaigtų gaminti ašių vienetai. 2002 m. netoli šių radinių buvo aptiktas vienas nedidelis pagaliukas su dviem nusmailintais galais. Savo forma jis yra analogiškas tikram ašies šablonui. Tikėtina, kad tai galėjo būti nebaigto žaislinio vežimuko ašis (žr. katalogo nr. VIŽ5).

Etnografiniai tyrinėjimai suteikė duomenų apie ratų tvirtinimą prie ašių. XIX–XX a. vežimų ašių galai už ratų išsikišdavo iki 10 cm arba dar daugiau ir buvo užfiksuojami perkisiant kaištį šalia rato (Laniauskaitė, 1977, 145). Tą vaizdžiai iliustruoja valdovų rūmų šiaurės rytų kampe aptikta žaislinio vežimuko priekinė ašis (žr. 187 pav.), mat tokiu pat principu ratai buvo pritvirtinami ir žaisliniuose vežimaičiuose. Surastoje miniatiūrinėje ašyje (žr. katalogo nr. VIŽ9) buvo pastebėtos išlikusios tvirtinamojo kaiščio liekanos (Striška, 2003–2004š). Vienas radinys (žr. katalogo nr. VIIAD12), labai panašus į vežimo ašį, turi ne išėmą jos gale, bet vietoj to išlikusias dvi įkaltas vinis (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152, rad. nr. 122). Yra žinoma, kad jau XX a. pr. vežimų ratai buvo tvirtinami į ašis įsukant varžtus ar uždedant taip vadinamas „kapseles“ (puodukus). Tokiose ašyse išsikišimų nesimatydavo (Laniauskaitė, 1977, 146).

Gaila, bet kol kas nėra rasta priekines ir galines ašis jungiančių karčių (dar kitaip vadinamų „pertraukomis“) bei traininių. Tačiau galima numanyti, kad kaip ir XIX–XX a. vežimų traininiai buvo gaminami iš vieno ne iki galo perskirto rąstelio arba prie pertrauko prie šonų pritvirtintų dviejų atšakų.

Iš surastų sveikų vežimo ašių galima apytiksliai rekonstruoti vežimo ar bent jau vėžių plotį. Surastosios vežimo ašys ilgiu tarpusavyje skiriasi nedaug – nuo 1,57 iki 1,81 m (jei išimtimi laikysime vežimo ašies ruošinį, kurio ilgis yra 2,28 m (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162, rad. nr. 307)). Atmetus 20 cm (kurie išsikišdavo ratų centre) ir 80 cm (dviejų vidutinio dydžio stebulių ilgius), galime manyti, kad vežimo plotis turėjęs būti apie 57–81 cm, o vėžių plotis – 96–121 cm.

Deja, nėra duomenų apie viršutines vežimų dalis, kokio tipo, konstrukcijos ar aukščio buvusios sienelės. Etnografiniai duomenys rodo, kad viršutinė vežimo dalis buvo keičiama pagal poreikį: vienokia buvo naudota vežant krovinius, kitokia – kai reikėjo kur nors keliauti. Kai vežimą ruošdavo krovinių vežimui, įdėdavo dugninę, o šonuose tvirtindavo lentas arba gardes (Laniauskaitė, 1977, 144, 148). Vakarų Europos ikonografijos šaltiniai iliustruoja labai skirtingų pobūdžių viršutines vežimų konstrukcijas (žr. 188 pav.). Kroviniams gabenti skirti vežimai šonuose turėjo tik etnografiniuose šaltiniuose minimas lentas arba gardes, o vežimai, kuriais keliaudavo, pasižymėjo konstrukcijų ir puošybos sudėtingumu. Vienų viršutinė dalis gaminta iš medžio (dažnai vaizduojami dailiąja drožyba išpuošti vežimai), kiti konstruoti kombinuojant medį ir tekstilę.

Šalia vežimo ašių, ratų bei kitų jų dalių surasta iš lentų, karčių ir beržo tošies padaryta dėžė, kurią galbūt galima laikyti transportavimo talpa (žr. 189 pav.) (žr. katalogo nr. VIITT1). Bendras konstrukcijos ilgis – 2,75 m, plotis siekia 70 cm, talpos aukštis – apie 40 cm. Dugnas padarytas iš dviejų lentų, kurių vienos plotis – 26,5 cm, kitos – 25 cm, storis – 3,5 cm. Apačioje, lentų išorėje, yra dvi kartys, kurių ilgis – 2,75 m, o skersmuo – 6–8 cm. Kartys surištos tarpusavyje prie keturių skersinių pagaliukų, esančių po lentomis. Konstrukcijos sienos suformuotos prie apatinių karčių, stačiais trumpais

pagaliukais, kurių ilgis – 16 cm, o skersmuo – 3 cm, pririšus dar dvi kartis. Jų ilgis – 2,25 m, o skersmuo – 5–7 cm. Trumposios kartys sudaro šoninių sienų viršų. Sienų aukštis – 30–35 cm. Į konstrukcijos vidų įdėta apie 40–50 cm aukščio tošis, kuri ir sudaro sienų pagrindą (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161, rad. nr. 313). Pagal kaimyninių šalių etnografinius duomenis, panašios konstrukcijos talpos buvo uždedamos ant vežimo ratų ir naudotos derliui transportuoti.

Kad ir kokiam tikslui buvo naudojami vežimai, juos traukdavo arkliai, naudojant vieną arba dvi ienas. Ienos buvo tvirtinamos prie lanko. VŽP aptiktas tik vienas radinys, kurį galima priskirti kinkymo lankui (žr. katalogo nr. VIII1). Tyrinėjant valdovų rūmų U rūšį ir valant dviejų patalpų pastatėlio viduje įrengtą aruodą, buvo aptiktas apskrito skerspjuvio, 7 cm skersmens išlenktas pagalys su išėmomis šalia abiejų galų. Surastojų lanko plotis – 1,02 m, aukštis – 50,5 cm (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66). Lankai su pavalkais dažniausiai buvo naudojami važiavimui (Morkūnienė, 1994, 86).

Dar viena svarbi kinkinio detalė – pavalkai. Jie taip pat buvo gerai žinomi VŽP gyventojams. Spėjama, kad pakinktų rūšis su pavalkais buvo pradėta naudoti šiaurės arba rytų Europoje ir tik VIII–IX a. paplito likusioje jos dalyje. Ši kinkymo forma, kai krovinyje prikabinamas prie arklio šonų, o svoris tenka pečiams, leido neapsunkinti kaklo ir padidino arklio galią traukiant sunkiasvorius krovinius. Gali būti, kad pavalkų atsiradimas lėmė ir tai, kad arkliai pakeitė jaučius, iki šio išradimo vyravusius žemdirbių ūkiuose.

Viduramžiais ir vėlesniais laikais pavalkus sudarė du mediniai, simetriškai sujungti puslankiai, vadinami kamantais. Prie jų buvo tvirtinamos kitos pavalkų detalės: pynės, pamušalai, odinės kilpos, sąmatos dirželiai. Pavalkai buvo uždedami arkliui ant kaklo, o per jų centre padarytas skylės virvelėmis buvo prijungiamas lankas ir ienos. Jų konstrukcija turėjo gerai priglusti, kad darbo metu patogiai remtųsi į arklio pečius viduriniu trečdaliu ir nevaržytų peties sąnarių judesius. Kad nenutrintų arkliui sprando, jų apačia buvo pamušama oda, veltiniu ar kitu audiniu.

Mediniai kamantai buvo gaminami išlenkiant tokio dydžio lanką, kuris tiko konkrečiam arkliui. Tai daryta atsižvelgiant į individualius jo matmenis, tad pritaikyti juos kitam gyvuliui buvo sunku arba išvis neįmanoma. Etnografiniai duomenys rodo, kad vieni pavalkai buvo kasdieniai, o kiti – išeiginiai (Laniauskaitė, 1972, 132–140; Balys, 1986, 21; KEŽ, 2006, 81–82).

VŽP teritorijoje surasti 5 vienetai kamantų (žr. katalogo nr. VIIK1–5). Tik vieni jų išliko gana gerai. Juos sudaro dvi dalys (žr. 190 pav.) (žr. katalogo nr. VIIK5). Šie kamantai aptikti tyrinėjant valdovų rūmų U ir T rūsius, XIV a. pab.–XV a. pr. datuojamo pastatėlio aruode (žr. 191 pav.). Viena jų dalis visiškai sveika, o kita neturi centrinės dalies. Bendras pavalkų aukštis – 56 cm, plotis – 25–45 cm. Kamantų plotis – 3,9–4,1 cm. Dirbinyje yra išlikę surišimo virvelės fragmentų, kurie perverti per centrinėje dalyje išgręžtas skylės. Jų skersmuo – 2,2 x 2,5 cm ir 2,2 x 3 cm. Šiek tiek mažesnės skylės padarytos viršutinėje ir apatinėje kamantų dalyje. Radinys išsiskiria savo ornamentika. Išorinė jo dalis puošta geometriniu-augaliniu ornamentu su svastikų motyvu (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66). Dailiosios drožybos būdu ornamentuoti trys iš surastų penkių kamantų. Likusių dviejų puošyba nėra tokia įmantri, tačiau bendrame VŽP ornamentuotų medinių dirbinių kontekste išsiskiria. Vienų kamantų pakraštėlis dekoruotas įrėžtomis linijomis, suformuojančiomis susikertančių tiesių geometrinį ornamentą. Kitų pakraštėlis puoštas išdrožinėta bangelių linija. Analizuojant kamantų parametrus aiškėja, kad visi jie buvo pagaminti konkrečiam arkliui. Visų jų dydžiai skiriasi; aukščiai svyruoja nuo 44 iki 56 cm. Sunku atsakyti, iš kokios medienos kamantai dažniausiai gaminti, kadangi atliktas tik vieno egzemplioriaus medienos rūšies nustatymo tyrimas. Pastarasis pagamintas iš klevo (Pukienė, 2005š, 1, VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–05–02). Remiantis etnografiniais duomenimis, galima teigti, kad jie galėjo būti gaminami ir iš beržo medienos (KEŽ, 2006, 81).

Viduramžiais keliauta ne tik vežimais, bet ir jota žirgais. Raiti žmonės ne tik keliavo, bet ir kariavo, medžiojo. Tam, kad šie procesai vyktų sėkmingai ir patogiai, reikėjo turėti balną. VŽP aptikta dviejų balnų liekanų. Pirmasis

aptiktas 1960 m., kai archeologinius tyrimus vykdė A. Tautavičius. Tačiau apie šį balną žinoma tik tiek, kad jis buvo aptiktas. Kokia buvusi balno forma, konstrukcija ar dydžiai, nėra žinoma. Tuo tarpu apie antrąjį surastą balną turima gana daug duomenų. Jis, kaip ir kiti charakteringiausi transporto priemonių atributai, buvo surastas tyrinėjant valdovų rūmų šiaurės rytų dalį. Šis balnas kartu su jau aptartu lanku, kamantais, puoštais svastikomis, kitais įdomiais mediniais daiktais buvo aptiktas valdovų rūmų U rūsyje, XIII a. pab. datuojamo pastatėlio aruode (žr. 191 pav.).

Surastas polichromine tapyba puoštas azijietiško tipo balnas buvo sulūžęs į keturias didesnes dalis (žr. 192 pav.). Balno gugą sudaro dvišakio formos medinis dirbinys su kauliniais apkalais. Pastarieji pritvirtinti kaulinėmis vinutėmis ir išpuošti skriestuvinių akučių ornamentu. Dvišakio formos medinės dalies aukštis – 32,8 cm, plotis – 25 cm, storis – 6,2 cm. Kitą balno dalį sudaro atkaltė ir šoninės balno lentelės. Atramos ilgis – 25,5 cm, aukštis – 18 cm, puošta siauru kauliniu apkalu palei kraštą, prikaltu taip pat kaulinėmis vinutėmis bei dekoruota polichromine tapyba. Kairysis šonas (žiūrint į konstrukciją iš priekio) yra 41,6 cm ilgio. Šios lentelės plotis – 10,5 cm, storis – 3,3 cm. Jis taip pat dekoruotas siauru kauliniu apkalu, turi polichrominės tapybos liekanų. Dešinysis šonas (žiūrint į konstrukciją iš priekio) yra 52,5 cm ilgio. Dešinioji lentelė plotis – 11 cm, storis – 2,5 cm. Ji turi siaurą kaulinį apkalą ir yra ištapyta keturių spalvų dažais. Dr. R. Pukienės atlikta balno dalių medienos rūšies nustatymo analizė atskleidė, iš kokios medienos jis buvo pagamintas: guga – iš klevo (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–15–5), atkaltė – iš klevo (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–15–4), balno dešinioji lentelė ir fragmentas prie jos – iš liepos (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–15–2), (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–15–3), balno kairioji lentelė – iš liepos (VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–15–1).

Su balnu siejami ir keli tame pačiame aruode rasti odiniai bei tošiniai dirbiniai. Spėjama, tai pobalniai. Puošnus balnas galėjo priklausyti didikui, pasiturinčiam pirkliui ar amatininkui. Surastasis balnas yra vienintelis, turintis taip gerai išlikusią medinę dalį. Šiek tiek daugiau žinoma apie balnų apkalus.

Beveik identiškų kaulinių apkalų aptikta ir viduramžių Kernavės kultūriniuose sluoksniuose.

Nedaug turima duomenų apie žiemos susisiekimo priemones. VŽP teritorijoje surasti tik 7 rogių stipinai. Iš jų du išliko gana gerai. Pirmasis aptiktas 1997 m. tyrinėjant valdovų rūmų pietryčių kampą. Bendras jo ilgis – 64,5 cm. Išplatintos dalies ilgis – 25,5 cm, plotis – 5–7,5 cm. Viename jo kampe suformuota stačiakampio formos užbarzda, kurios aukštis – 4 cm, plotis – 1,5 cm (Steponavičienė 1998š, 6, 205–206, rad. nr. 3120). Antrasis visai išlikęs rogių stipinas aptiktas tyrinėjant valdovų rūmų šiaurės rytų korpuso išorę. Jo ilgis – 47,3 cm, siaurosios dalies ilgis – 23,5 cm, plotis – 3,4 cm, storis – 1,8 cm. Platesniosios dalies ilgis – 23,8 cm, plotis (aukščiausioje vietoje) – 4 cm, plotis (plačiausioje vietoje) – 7,5 cm, storis (gale) – 1,4 cm. Platesniosios dalies gale, kaip ir visų stipinų išplatintos dalies kampe, suformuota stačiakampio formos išėma. Jos ilgis – 3 cm, plotis – 2 cm (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158, rad. nr. 222).

Rogių stipinai savo forma primena kultuves. Jie gaminti panaudojant medžio dalį su šaka. Iki šakos buvo suformuojama pailga siaura lentelė, o ties jos pabaiga – padaromas horizontalus pjūvis, kuris išryškindavo šakos išsikišimą ir suformuodavo nedidelę plokštumėlę. Nuo šakos prasidėdavo išplatinta stipino dalis, kurios viename kampe buvo suformuojama nedidelė stačiakampio formos išėma. Praplatintos dalies apačia su išėma buvo įspraudžiama į pavažą, o ant įkištų stipinų (virš horizontaliai padaryto pjūvio ties šaka) buvo užmaunamas skersinis su skylėmis ir taip suformuojama rogių sienelė (žr. 193 pav.)

Buvo atlikta dviejų iš surastųjų rogių stipinų medienos rūšies nustatymo analizė. Paaiškėjo, kad abi rogių detalės pagamintos iš ąžuolo (Pukienė, 2005š, 9; VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG–14–07).

Turint tik prieš tai aprašytus duomenis, kol kas sunku pasakyti, kokio tipo buvo rogių pavažos ir kaip atrodė jų viršutinė dalis. Rogės, kaip ir vežimai, buvo naudojamos tiek kroviniams vežti, tiek kaip susisiekimo priemonė. Gali būti, kad detalė su lenkta viršutine dalimi, kurią šio darbo

autorė priskiria baldų kategorijai, galėjo tarnauti ir kaip galinė rogių atrama. Archeologai taip pat spėja, kad išmušta oda lentelė galėtų priklausyti rogių viršutinei daliai (žr. 193 pav.). Tokių atkalčių rasta Didžiajame Naugarde vykdytuose archeologiniuose tyrinėjimuose (Дубровин, 2002, 117–120). Šiame mieste randama ir kitų rogių dalių: pavažų, skersinių, stipinų, atkalčių (Васильев, 2002, 92–101; Дубровин, 2002, 117–120). Tarp gausybės šio tipo radinių yra ir sudėtingais ornamentais dekoruotų rogių stipinų.

Lietuvos teritorijoje reikšmingas radinys buvo aptiktas Darbos upelyje. Uždurpėjusioje teritorijoje surasta rogių pavaža, kurios bendras ilgis – 1,87 m. Ji yra datuojama tuo pačiu laikotarpiu (XIV–XV a.) kaip ir VŽP teritorijoje aptikti su rogėmis susiję radiniai (Jablonskis, 1974š, 2).

VŽP sodybų teritorijose aptikti keli irklo formos dirbiniai, kurie rodo, kad susisiekimas vandens keliais taip pat turėjo didelę reikšmę. Tai – į ližes ir kastuvus panašūs dirbiniai su siauresne mentimi (žr. 194 pav.). Jie nėra vienodų formų. Galima išskirti dvi didesnes grupes: su siaura ir stačia viena puse, o kita užapvalinta mentimi ir lopetos tipo dirbiniai su gana simetriškos formos mentimis. Galbūt irklams galima priskirti ir kitus menties tipo radinius, kurie priskirti universaliai buities įrankių kategorijai. Kaip ir kiekvieno archeologinių tyrimų metu aptikto radinio, taip ir medinių menties tipo dirbinių paskirtį būtų lengviau nustatyti, jei jie būtų gerai išlikę. Neatmestina teorija, jog šie irklo formos įrankiai (ne tik antrinio panaudojimo etape) galėjo būti naudojami atliekant įvairius buities darbus: dažniausiai skysčiams, pašarams maišyti (Vaitiekūnas, 1998, 75).

Apie pačias plaukiojimo priemones duomenų iš VŽP teritorijos nėra. Žinoma, kad skobtais luotais (iriantis irklais) plaukiota jau mezolito laikotarpiu (Rimantienė, 1996, 97). Deja, VŽP teritorijoje luotų nerasta, tačiau galima spėti, kad joje naudoti tokie pat, kaip kad rasti Biržulio ežere (Telšių raj.) bei Vilniuje, pastaruoju atveju, visai netoli buvusių Vyskupų rūmų teritorijoje. Kaip ir visi tokio tipo laiveliai, šis buvo išskobtas iš vientiso storo medžio kamieno. Luotą suradusi archeologė Daiva Luchtanienė užfiksavo tris jo panaudojimo etapus. Pirmuoju – jis tarnavo kaip transporto priemonė; antruoju

– kaip lovyms gyvuliams šerti ir girdyti. Ant jo paviršiaus buvo prilipusių arklio ir šuns šerių. Trečiajame etape, jau aplūžęs, jis buvo įmestas į specialiai suformuotą drėgnos vietos hidroizoliacinį sluoksnį. Luotas atidengtas neapverstas, horizontalioje padėtyje (Luchtanienė, 2000b, 39–52).

Archeologiniai duomenys rodo, kad vyraujančios buvo sausumos, o ne vandens transporto priemonės. Gali būti, kad tam įtakos turi ir archeologinių tyrimų lokalizacija. Paprastai luotai, valtys ar didesni laivai buvo paliekami šalia vandens telkinių, tad gali būti, jog jų reikėtų ieškoti ties Vilnios ir Neries krantinėmis. VŽP sodybų teritorijose surasti irklai, kaip ir ties buvusiais Vyskupų rūmais aptiktas luotas, rodo, kad viduramžiais vandens transportas buvęs svarbus.

Visos transporto priemonės buvo gaminamos iš vietinės medienos (žr. 195 pav.). Vyrauja lapuočiai (ąžuolas, beržas, guoba, klevas, liepa). Dažniausiai naudotas ąžuolas, kuris pasižymi kietumu, patvarumu, turi geras mechanines savybes (Jakimavičius, 2003, 221, 222). Akivaizdu, kad mediena buvo parenkama pagal fizines ir mechanines savybes. Atskiros detalės gamintos įvairiomis technikomis: drožiant, pjaunant, lenkiant ar tekinant. Tam tikras transporto priemonių dalis galėjo pagaminti tik specialių žinių ir įrankių turintys meistrai. Viduramžiais ypač buvo vertinami račiai. Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas tarp kitų amatininkų kvietė atvykti ir šio amato atstovus (*Chartularium Lithuaniae...*, 2003, 47). XVI–XVII a. račiai dažnai minimi istoriniuose šaltiniuose, susijusiuose su valdovų rūmuose vystytais amatais, statybomis ir kitais darbais (Vitkauskienė, 2006, 54–67).

Įdomu tai, kad dalis daiktų, priskirtų transporto priemonių grupei, pasižymi ne tik sudėtinga pagaminimo technologija, bet ir įmantria puošyba. Tai rodo, kad transporto priemonės naudotos ne tik kasdieniniams darbams ar poreikiams. Šią puošybą galima vertinti kaip savininko socialinės padėties bei estetikos suvokimo rodiklį.

Kinkinio, vežimų, rogių dalių daugiausiai aptikta tyrinėjant valdovų rūmų šiaurinę dalį. Ypač daug radinių, susijusių su transporto priemonėmis, rasta 2006–2008 m. atliekant archeologinius tyrimus rytinėse ir šiaurinėse

valdovų rūmų korpusų prieigose bei 2014–2015 m. tyrinėjant valdovų rūmų U rūsį (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, Kuncevičius, 2015ša). Šioje dalyje galėjo būti pilies vežiminė arba čia ilgą laiką gyveno ir dirbo vežimus, roges gaminantys bei taisantys meistrai. Likusieji transporto priemonėms priskiriami radiniai (taip pat ir irklai) rasti gana tolygiai pasklidę po aptariamąją teritoriją.

Ankstyviausiai – XIII a. II p. – datuojami stipinai, balnas, kinkymo lankai, kampantai. Didžiąją dalį surastųjų transporto priemonių VŽP gyventojai naudojo XIV a. pab.–XV a. pr. Likusią dalį sudaro XVII–XVIII a. datuojami šios grupės radiniai. Nors aptiktieji radiniai priklauso gana ilgam chronologiniam laikotarpiui, jokių šios kategorijos dirbinių raidos pakitimų nepastebėta. Tiek XIII a., tiek XVIII a. buvo naudojamos tokios pačios transporto priemonės, kurių gamybos technologijos per visą šį laikotarpį nepakito.

Kad tokios pat transporto priemonės naudotos visoje dabartinėje Lietuvos teritorijoje, rodo Vilniuje, Darbos upelyje (Kretingos raj.), Biržulio ežere, Kernavėje, Klaipėdoje surasti panašaus pobūdžio radiniai. Panašūs radiniai žinomi ir Latvijoje. Araišių gyvenvietėje archeologai yra aptikę medinių pavalkų dalių, rogių pavažų. Kaip rodo etnografiniai duomenys, tokie pat ratai, vežimų ašys, kinkinio detalės, rogių dalys, irklai gaminti dar ir XX a. I p. Šie dirbiniai ne itin skyrėsi nuo naudotų viduramžiais (Laniauskaitė, 1977, 139–213; Morkūnienė, 1994).

Transporto priemonėms priskiriami radiniai rodo, kad VŽP gyventojai buvo mobilūs: vasaros ir žiemos metu keliavo ir sausuma, ir vandeniui. Aptikti radiniai ne tik rodo, kokie buvo keliavimo būdai, bet ir išryškina nepaprastą arklio ar žirgo vaidmenį. Šiuo atveju išskirtiniai kinkomojo ir balnojamajo transporto reikmenys: kamantai ir balnas, pasižymintys sudėtingomis puošybos formomis (drožinių, tapybos kompozicijomis, kauliniais apkalais). Tokie radiniai, kaip kad vežimų ašių ruošiniai, žaislinių vežimukų ašys, rodo, kad VŽP teritorijoje transporto priemonės gamintos tiek suaugusiems, tiek ir vaikams.

4.8. Nenustatytos paskirties dirbiniai

Medienos panaudos spektras buvo ir tebėra nepaprastai platus. Iš medienos gaminta daugelis žmogui reikalingų daiktų ar bent jų dalių. Tačiau, kad ir kokia didelė buvusi medienos panauda, archeologiniai duomenys to neatskleidžia, kadangi šios medžiagos dirbiniai aptinkami ne kiekviename archeologiniame objekte. Be to, didžioji dalis surastųjų dirbinių yra išlikę fragmentiškai arba deformuoti. Atsižvelgiant į tai, nenuostabu, kad ne visuomet pavyksta sužinoti dirbinio tikrosios paskirties ir labai didelį procentą visų medinių kolekcijų sudaro nenustatytos paskirties dirbiniai.

VŽP per visus tyrimų metus aptikta 513 vienetų dirbinių, kurių paskirtis kol kas dar nežinoma. Šios grupės radiniai sudaro 18 proc. visų medinių dirbinių kolekcijos.

Didžioji dalis šios kategorijos radinių turi apdirbimo žymes. Tikėtina, kad visi jie gali būti priskiriami visoms prieš tai aprašytoms radinių grupėms arba architektūros, įrenginių, komunikacijų detalėms, kurios nėra šio darbo objektas. Tačiau dėl jų žemo išlikimo procento arba informacijos trūkumo nepavyko nustatyti, kokie tai buvę dirbiniai.

Pagal tam tikrus požymius nenustatytos paskirties dirbinius galima suskirstyti į kelias grupes. Didžiausią jų dalį sudaro įvairios lazdutės ir pagaliukai. Daugiausiai tarp šių radinių – kuoliukų vienu nusmailintu galu. Greičiausiai šie dirbiniai naudoti statybų darbuose, architektūroje. Kitą dalį sudaro dirbiniai su įvairaus dydžio skylėmis.

Daugelis nenustatytos paskirties dirbinių neturi nei statistinės, nei informacinės vertės, tačiau gana didelė dalis jų gali būti priskirtina įvairioms įrankių ar įrenginių dalims.

Dauguma šios grupės artefaktų buvo pagaminti įprastais medžio apdirbimo įrankiais. Labai nedidelę dalį radinių sudaro tekinimo staklėmis pagamintų dirbinių fragmentai. Šiems dirbiniams buvo naudojama vietinė medžiaga: ir spygliuočiai, ir lapuočiai. Reikia pasakyti, kad tarp šios grupės radinių beveik nėra ornamentuotų ar ženklais pažymėtų dirbinių.

Nenustatytos paskirties dirbiniai aptikti visuose tyrimo plotuose didelėje VŽP teritorijoje. Šios grupės dirbiniai priklauso ilgam chronologiniam periodui: nuo XIII iki XIX a. Žinoma, daugiausiai jų rasta XIV–XV a. kultūriniuose sluoksniuose, bet ši statistika yra proporcinga aptinkamų radinių kiekiui.

Tokių pačių dirbinių, kurių funkcija nėra žinoma, aptinka ir kitų archeologinių objektų, kuriuose išlieka organika, tyrėjai. Labai gaila, kad kol kas nėra metodikos, kaip galima būtų nustatyti šių dirbinių pirminę paskirtį, kokius nenustatytos paskirties dirbinius reikia surinkti, o į kuriuos neverta investuoti juos konservuojant. Be to, vis dar pasitaiko atvejų, kai didesnioji dalis medinių dirbinių su tam tikromis apdirbimo žymėmis nėra surenkami, dažnai net tyrimų ataskaitose nėra pažymima apie jų radimo faktą bei jų charakteristiką, matmenis. Apie šias problemas nėra diskutuojama mokslinėje literatūroje. Dažniau ši tema paliečiama tuomet, kai aptinkama architektūrinių medinių struktūrų.

Surinktieji dirbiniai su apdirbimo žymėmis gali papasakoti apie naudotų įrankių pobūdį, taip pat pati mediena gali būti naudojama įvairiems gamtamoksliniams tyrimams (nuo įprastojo radioaktyviosios anglies (C^{14}) iki skirtingo pobūdžio dendrologijos, klimato kaitos tyrimų ir pan.). Kita vertus, dauguma dėl jų fragmentiškumo kartais veltui dulka muziejų fonduose. Tačiau didžiosios daugumos neaiškių dirbinių priskyrimas konkrečioms radinių grupėms – vienas iš pagrindinių ateities tyrimų tikslų.

5. ŽENKLAI ANT MEDINIŲ DIRBINIŲ

Žemutinėje pilyje rasti 24 vienetai medinių dirbinių, pažymėtų įrėžtais ženklais (žr. 196 pav.). Paženklinti daiktai gana įvairūs: statinių dangčiai, šulai, kaiščiai, kaušai, lėkštės, dubenys, jų dangčiai, šaukštas, verpstukai ir neaiški architektūrinė detalė. Šie ženklai nepriskiriami puošybos elementams, kadangi jų paskirtis buvusi ne estetinė, o signetinė. VŽP yra surasta dirbinių su ženklais, pagamintų ir iš kitų medžiagų (žr. 197 pav.), tačiau jų sandara ir pagaminimo būdas skiriasi. Ant medinių dirbinių plokštumų geometrinės figūros arba simboliai buvo įrėžiamos arba išdeginamos. Dauguma pažymėtų medinių dirbinių buvo surasti XIV–XV a. VŽP teritorijos kultūrinio sluoksnio horizontuose, išskyrus du radinius. Vienas jų – indas, datuojamas XVI a. vid., o kitas – XVII a. statinės dugnas.

Ženkla ant buities reikmenų archeologinėje medžiagoje yra analizuojami jau seniai. Panašiais žymenimis, surastais ant medinių dirbinių, keramikos ar stiklo, domėjosi nemažai mokslininkų (Mulevičienė, 1970, 135–144; Müller, 1996, 138–146; Caune, 1996, 109–119; Falk, 2002, 422–433; Gudavičius, 1980). Žymenų egzistavimą mini ir I Lietuvos Statutas, tačiau detaliau apie ženklų reikšmes neužsimenama (Gudavičius, 1980, 71). Tiek archeologai, tiek istorikai, nustatę pagrindinius ženklus bei jų dėsningumus, kol kas dar neišaiškino, ką kiekvienas ženklas galėjęs reikšti. Anglijos archeologė C. A. Morris pastebėjo, kad ženklai, aptinkami ant medinių dirbinių, yra trijų tipų: simboliniai (žr. 198 pav.), konstrukciniai arba gamintojų-pirklių ženklai (Morris, 2000, 2260, 2261).

Viena iš pagrindinių ženklų funkcijų buvo prekybinis ir muitų žymėjimas. Dėl to jų universalumas buvo būtinas visai to meto Europos prekybos bendruomenei, kuri apėmė Hanzos sąjungos teritoriją. Tokiais pat ženklais buvo žymimi labai įvairūs daiktai. Ypač dažnai tokiu būdu buvo ženklinamos statinės (Falk, 2002, 422–433). Analogiškų žymenų ant medinių dirbinių surasta Latvijoje, Rusijoje, Vokietijoje, Anglijoje bei kituose Europos miestuose (Caune, 1996, 109–119; Caune, 1998, 80; Колчин, 1968, 26, 31;

Янин, 2001, 136; Müller, 1996, 138–146; Falk, 1983, 31–48; Falk, 2002, 422–433; Good, Tabraham, 1981, 90–140; Morris, 2000).

Vėlyvųjų viduramžių vokiečių miestų ženklai už mūsiškius sudėtingesni, net įmantrūs. Daugiausiai vokiečių ženklus ant medinių dirbinių tyręs A. Falkas nurodo, kad daugelis ženklų yra susiję su prekybiniais bei muitų žymėjimais. Liubeke iki šiol suregistruota mažiausiai 342 ženklai, aptikti ant medinių dirbinių. 90 ženklų surasta ant įrankių, kaiščių, kurpalių, įvairių lentų ir lentelių, butelių. 39 ženklai rasti ant kibirėlių. 66 žymenys pastebėti ant dubenėlių. Didžioji dalis ženklų užfiksuota ant statinių dangčių (Falk, 2003, 45). Jų geometrinis turinys, raižymo būdas labai artimi daugeliui VŽP aptiktų ženklų.

Statinės ir kubilai buvo skirtingų dydžių, o kadangi daugelis prekių buvo gabenama jomis, pardavėjai ir pirkėjo dėl to turėjo sunkumų. Prekių gausą ir talpą reikėjo žymėti. Dėl to, manoma, miestų vyresnybės nurodė statines žymėti meistro ženklų. Vėliau ženklas turėjo atspindėti indo turinį ir talpą. Paprastai ženklai turėjo būti išpjaunami arba išdeginami. Žemutinės pilies teritorijoje visi ženklai, surasti ant XIV–XV a. datuojamų dirbinių, yra įrėžti, išskyrus du dirbinius. Vienas iš simbolių yra išdegtas ant tekinto medinio indo, o kitas ant aptiktos statinaitės dugno. Pastarajame išdegtina trijų raidžių kombinacija: „MAS“. Šis dangtis priklausė XVII a. datuojamai statinei (žr. katalogo nr. IVPŠII1), o tai yra žymiai vėlesnis radinys, nei dauguma kitų pažymėtų dirbinių.

Rygoje, pagal 1375 m. statutą, buvo reikalaujama, kad statinės turi būti gaminamos tvarkingos ir kokybiškos. Jei statinė arba kuri jos dalis buvo su defektais ar apgadinta, jos savininkams ar transportuotojams buvo skiriamos baudos. Norint palengvinti kontroliavimą, statinės turėjo būti pažymėtos gamintojo ženklų (Caune, 1996, 109–119). Yra žinoma, kad ir Vismare buvo privaloma žymėti statines ir kubilus, nes dažnai pasitaikydavo skundų dėl nekokybiškų dirbinių. 1440 m. Liubeke išleistu įsakymu buvo reikalaujama, kad cechuose alaus statinės būtų pažymėtos miesto herbu. Daug kartų meistrų ženklai, esantys ant statinių paviršiaus ar ant dangčių, galiojo ir kaip garantiniai

žymenys. Kadangi atsiradavo sukčių, kurie tyčia gamino „blogas“ statines, tai yra sumažindavo statinės vidų, taip teršdami miesto prekybininkų vardą, skirtingų miestų vadovybės, manoma, nusprendė, kad prekės, kurios buvo blogai supakuotos ar turėjo kitų defektų, privalėjo būti perpakuotos arba perdėtos į tvarkingus rezervuarus. Įdomu tai, kad buvo net specialių amatininkų, kurie prižiūrėjo, kad nebūtų gaminamos per mažos statinės, o neteisingai pagamintos – būtų sunaikintos. Be to, buvo privaloma apie nusižengimus pranešti miestų vadovybei (Falk, 2003, 45).

Edvardas Gudavičius mano, kad ženklų pradžios pagrindas – asmens legitimacija, kuri atsirado kartu su asmenine nuosavybe, o išsivystė įgavus teisę ja disponuoti (Gudavičius, 1980, 4, 73). Iš neraštingos epochos atkeliavę paprasti geometriniai motyvai palaiapsniui dėl paveldėjimo evoliucionavo į manufaktūrų ir cechų ženklus (Gudavičius, 1980, 75). Kad ženklai buvo paveldimi, rodo jų išlikimas iki XX a. amatininkų ar paprastų valstiečių rakanduose. Įdomu tai, kad etnografai pastebėjo, kaip evoliucionuoja žymenys ant medinių dirbinių (žr. 199 pav.). Meistras savo ženklą perduodavo vyriausiajam sūnui, o jaunesnieji prie žymens pridėdavo po naują įrėžį (Zunde, 2011, 132). Panašių į viduramžiškus ženklų aptinkama ir ant dar visai neseniai amatininkų ar valstiečių naudotų rakandų (Klimka, Vasiliauskas, 2006, 108–113).

Reikia pabrėžti, kad VŽP teritorijoje surasti ženklai, lyginant su kitų šalių senamiesčiuose aptiktais simboliais, yra identiškai žymens įrėžimo technika, ženklinimo vieta ar atskirais simboliu elementais (žr. 200 pav.). Be to, pasitaiko ir absoliučiai vienodų simbolių. Net ir Žemutinės pilies teritorijoje buvo surasti keli vienodi „H“ „V“ raidžių pavidalo simboliai. Analizuojant ženklus ant medinių dirbinių iš VŽP surasta didžiosios daugumos dirbinių analogijų ar bent jau tam tikro ženklo variacijų su nežymiomis paklaidomis. Šie duomenys parodo didelį naudotų ženklų paplitimą bei universalumą.

6. IŠVADOS

1. Istoriniai šaltiniai parodė, kad jau XIV a. meistrai, dirbę su medžiu, buvo pasiskirstę pagal gaminamą produkciją ir šios srities amatininkai buvo itin vertinami. Peržvelgus istorinius duomenis, susijusius ne vien tik su aptariamosios teritorijos mediniais dirbiniais, jų technologijomis, gamintojais, paaiškėjo, jog juose pateikiama informacija yra fragmentiška ir ne itin informatyvi, negalinti visapusiškai atskleisti medienos naudojimo sričių ir mastų. Todėl daugiausiai duomenų apie XIII–XVII a. medinius dirbinius suteikė archeologinių tyrimų metu VŽP aptikti mediniai radiniai. Šioje teritorijoje buvo aptikti 2 848 mediniai ar su šia medžiaga kombinuoti dirbiniai. Pagrindinė kolekcijos dalis datuojama XIII–XVII a., tačiau daugiausiai aptikta dirbinių XIV a. pab. – XV a. pr. kultūriniuose sluoksniuose. Taip pat surasta ir XVIII–XIX a. datuojamų medinių artefaktų.

2. Peržiūrėjus VŽP teritorijoje aptiktus metalinius dirbinius, konstatuota, kad dalį jų sudarė medžio apdirbimui skirti įrankiai: kirviai, lankenos, kaltai, grąžtai, skobtai, vedegos, pjūklai, peiliai. Visgi surastieji medžio apdirbimo įrankiai dar neįrodo, kad daugelis dirbinių buvo gaminami aptariamojoje teritorijoje, dauguma jų naudoti medienos ruošybai statybų darbams.

Nustatyta, kad VŽP teritorijoje aptiktieji mediniai dirbiniai pagaminti drožiant, skaptuojant, pjaustant, lenkiant, gręžiant, naudojant tekinimo bei formavimo iš šulų būdus. Visos šios technologijos jau naudotos per visą aptariamąjį laikotarpį (XIII–XVII a.). Esminių medienos apdirbimo, įrankių ar daiktų gaminimo technologijų raidos lūžių nepastebėta iki pat XX a. vid.

3. Atlikti medinių dirbinių medžio rūšies nustatymo tyrimai parodė, kad VŽP teritorijoje buvo naudota ne mažiau kaip 20 skirtingų medienos rūšių. Iš Lietuvos teritorijoje natūraliai neaugančių medžių medienos pagamintų dirbinių rasta nedaug. Jie buvo pagaminti iš buksmedžio, kėnio ir kamštinio ąžuolo žievės. Atlikta medienos rūšių tyrimų statistinė analizė parodė, kad VŽP teritorijoje surastiems dirbiniais naudota vietinė mediena sudarė

92 proc., o atvežtinė – tik 8 proc. visų ištirtų pavyzdžių. Importinė mediena naudota gaminant peilių kriaunas, šukas, veidrodėlių rėmelius, apavą, ginklus. Medžių rūšies tyrimai parodė, kad viduramžiais ir vėlesniais laikais žmonės puikiai žinojo kiekvieno medžio privalumus ir trūkumus, išmanė medienos mechanines, chemines ir fizines savybes, iš kartos į kartą perdavinėjo šias žinias.

4. Visi muziejų fonduose ir tyrimų dokumentacijoje minimi mediniai dirbiniai iš VŽP pagal savo funkcijas buvo suskirstyti į aštuonias grupes: 1 – buities priemonės, kasdienių darbų, amatų bei verslų įrankiai ir rakandai, 2 – baldai, interjero ir architektūrinės detalės, 3 – ginklų dalys, 4 – mediniai indai, 5 – higienos reikmenys, avalynės detalės, sagos, 6 – dvasinio gyvenimo ir laisvalaikio reikmenys, 7 – transporto priemonės, 8 – nenustatytos paskirties dirbiniai.

Surastieji dirbiniai parodė, ne tik kokiose srityse buvo naudojami mediniai dirbiniai, bet ir kokie amatininkai XIII a. pr.–XV a. I p. dirbo šalia valdovo pilies. Aptikti mediniai įrankiai priklausė kubiliams, batsiuviams, statybininkams. Tačiau aptiktųjų dirbinių sieti su dirbtuvių vietomis kol kas negalima, nes trūksta tam įrodymų: įrankiai pavieniai ir pasklidę po gana plačią teritoriją. Surastų medinių dirbinių pobūdis ir statistika parodė, kad šioje teritorijoje vis tik daugelis veiklų buvo namudinio tipo.

5. Kokybiški, sudėtingomis technologijomis pagaminti mediniai dirbiniai (indai, šukos, veidrodžiai, avalynės detalės, įvairūs kombinuoti su kitomis medžiagomis daiktai) VŽP pasiekdavo prekybos keliu: vieni iš netoli dirbusių Vilniaus amatininkų, dalis ir iš tolimesnių kraštų. Kai kurie dirbiniai buvo gaminami VŽP. Apie neabejotiną dirbinių gamybą aptariamojoje teritorijoje liudija dirbinių ruošiniai. Čia daugiausiai gaminti nesudėtingi buityje reikalingi dirbiniai: maisto gaminimo įrankiai, plūdės, žaislai. Kubiliaus įrankis ir dugnų ar dangčių bei nenustatytos paskirties ruošiniai, kelios nebaigtos vežimo ašys rodo, kad šioje teritorijoje galėjo būti ir masinės gamybos iš medžio centras.

6. Tenka apgailestauti, kad duomenų apie medinius dirbinius trūkumas iš Vilniaus miesto neleido išaiškinti skirtumų tarp VŽP ir likusioje miesto dalyje gyvenusių vilniečių medinių daiktų inventoriaus. Šiuo metu turimi fragmentiški duomenys rodo, kad daugelis buities rakandų buvo naudojami tiek aptariamojoje teritorijoje, tiek už jos ribų (pluošto apdirbimo įrankiai, šuleliniai rykai, stalo indai ir įrankiai, vandens susisiekimo priemonės, šukos). Dalies dirbinių likusioje teritorijoje nerasta, todėl sunku pasakyti, ar tokių dirbinių, kaip balanos, sausumos transporto, matavimo, skaičiavimo priemonės, avalynės detalės, sagos, veidrodžių rėmeliai, žaislai, lazdos su buožėmis, iki šiol dar tiesiog neaptikta, ar vis dėlto kai kurių daiktų už VŽP teritorijos sienos nebuvo, ar buvo naudojama ar įsigyjama rečiau.

Tokia pati problema liko neišspręsta lyginant Vilniaus ir kitų LDK miestų, esančių dabartinės Lietuvos teritorijoje, medžiagą. Nors archeologinių duomenų iš skirtingų vietovių yra nemažai, daugeliu atvejų jie yra ne to paties laikotarpio. Vienalaikės medžiagos atsiradimas bei jos palyginimas su VŽP medžiaga padėtų detaliau atskleisti medinių dirbinių pobūdį bei reikšmę viduramžiais ir vėlesniais laikais.

7. Daug lengviau daryti išvadas apie VŽP dirbinių įvairovę bei gamybos lygį europiniame kontekste. Galima teigti, kad Vilniuje naudoti dirbiniai nenusileido viduramžiais ir naujaisiais laikais kituose Europos miestuose naudotiems daiktams.

Tačiau lyginant su kitų Europos senamiesčių archeologine medžiaga, Vilniuje mediniai dirbiniai buvo puošiami rečiau, be to, pastarieji nepasižymėjo puošybos įvairove. Gali būti, kad dalis dirbinių buvo dekoruoti tapyba ar metalų lydinių dangomis, tačiau dėl medžiagų sandaros (dalis jų organinės kilmės) per ilgus šimtmečius estetiškos detalės neišsilaikė ir jų užfiksuoti nepavyko. Puošybiniai elementai (drožinėjimas, tapyba, dažymas, profiliavimas ir kt.) buvo naudoti puošiant dirbinius, kurie priklausė stalo indams, higienos, asmens puošybos, dvasinės reikšmės daiktams, žirgo kinkinio ir balnojimo reikmėms.

Atliekant tyrimą pastebėta, kad kai kurių radinių grupių VŽP teritorijoje neaptikta. Gali būti, kad tokių radinių būta, tačiau jie arba neišliko, arba koncentravosi toje teritorijoje, kuri dar nėra tirta. Jei ir visiškai ištyrus teritoriją, medinių dirbinių pobūdis nepasikeis, bus galima teigti, kad tam tikri procesai aptariamajoje teritorijoje nevyko arba vyko neintensyviai. Kalbant apie XIII–XV a., reikia pastebėti, kad iki šiol nerasta nei viena vaško lentelė, nors tokie reikmenys Europoje buvo naudojamos gana dažnai tiek rašto mokymuisi, tiek įrašams. Surastos vos kelios žymėjimui ir skaičiavimui naudotos lazdelės, kurios kituose Europos miestuose yra gana dažnas radinys. Tai rodytų, kad tuo metu šioje teritorijoje vis tik nevyko didelio masto prekybiniai sandėriai.

8. VŽP teritorijoje aptikti 24 mediniai dirbiniai su ženklais. Jų paskirtis buvusi signetinė. Ženklų analizė atskleidė, kad įrėžiai ar išdeginimai lyginant su kitų šalių senamiesčiuose aptiktais simboliais, yra identiškai žymens įrėžimo technika, ženklinimo vieta ar atskirais simbolių elementais. Gali būti, kad jų universalumas buvo būtinas dalyvaujant to meto Europos prekybos bendruomenės veikloje. Nors nepavyko nustatyti, kokia buvusi šių ženklų paskirtis, tikėtina, kad jie buvo naudojami kaip nuosavybės žymuo, rodęs priklausomybę arba jį pagaminusiam meistrui, arba jį įsigijusiam asmeniui.

9. Dalies dirbinių pirminiai pavidalai buvo susiformavę jau akmens amžiuje ir plačiai naudoti XVIII–XX a. tiek miesto, tiek kaimo vietovėse ne tik Lietuvoje, bet ir daugelyje Europos šalių. Tai rodo, kad mediniai dirbiniai priklauso „konservatyviai“ ir labai lėtai kintančiai dirbinių grupei. Archeologinių ir etnografinių tyrimų metu užfiksuoti mediniai dirbiniai lyginant tarpusavyje nelabai skiriasi. Paaiškėjo, jog vilniečių medinių dirbinių spektras iš esmės nesiskyrė iki pat XX a. vidurio Lietuvos kaimuose gyvenusių žmonių inventoriaus. Dar prieš 70 metų Lietuvoje mediena buvo naudojama visoms šiame darbe aptariamoms dirbinių grupėms gaminti. Medžiagų parinkimo, gamybos technologijų, formų ir funkcijų tęstinumas rodo, kad mediniai daiktai buvo labai patogūs, tad tobulinti ar išradinėti naujus pavidalus nebuvo tikslo.

Etnografiniai duomenys parodė, jog medžio meistrai šiuo amatu užsiiminėjo sezoniškai. Šalia šio užsiėmimo jie dirbo žemę ir auginę gyvulius. Gali būti, kad tokiu pat principu medžio meistrai dirbo ir viduramžiais. Amatų, susijusių su medinių dirbinių gamyba, sezoniškumo hipotezę pagrindžia tekintų dubenėlių taisymas, kai kurių dirbinių antrinis panaudojimas.

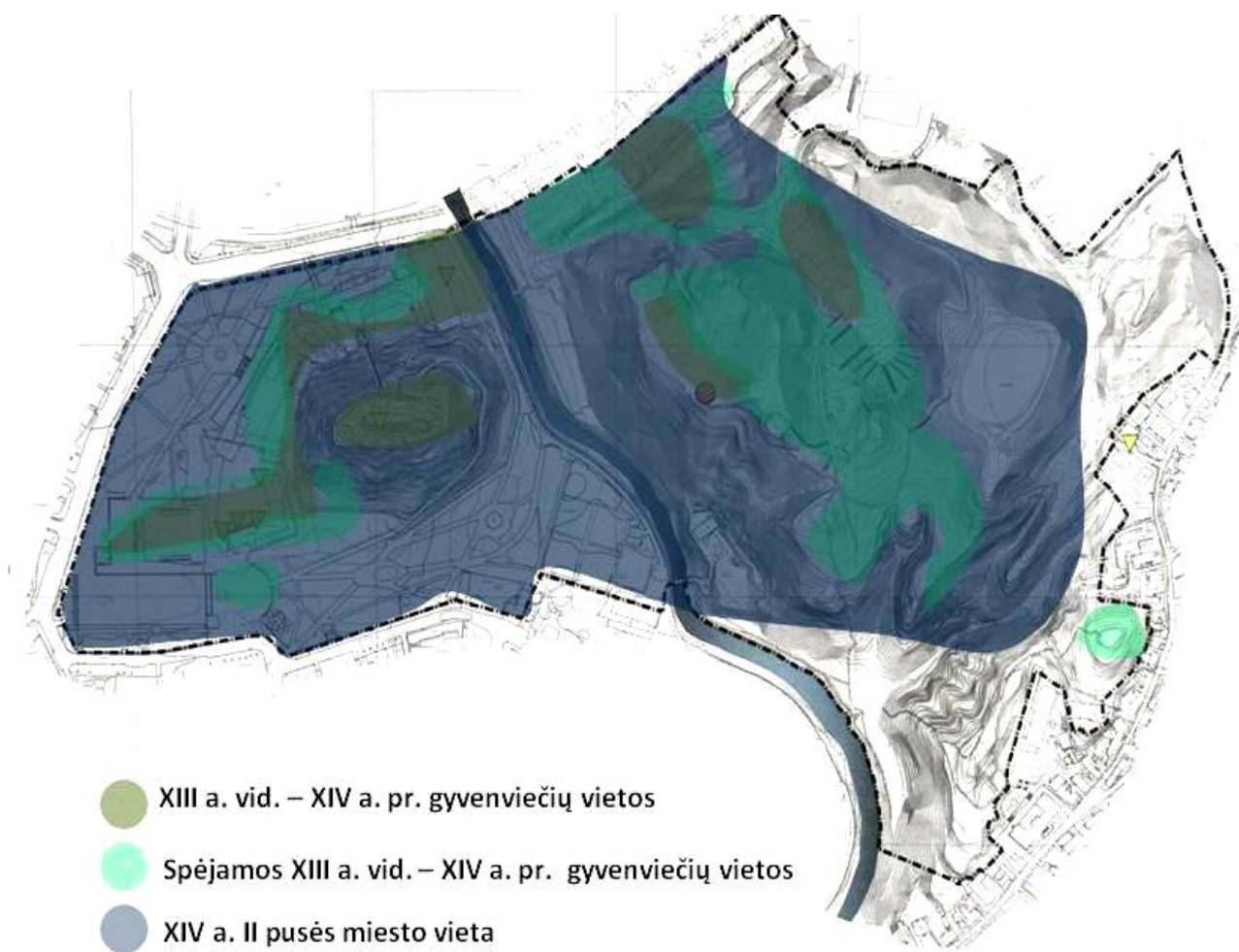
10. Galima teigti, kad mediniai dirbiniai vyravo viduramžių bei vėlesnių laikotarpių materialinėje kultūroje ir buvo reikšmingi tiek funkciniu, tiek estetiniu, retsykais net dvasiniu požiūriu. Medinių dirbinių svarbą rodo ir naudosenos mastai. Ji naudota beveik visose žmogaus veiklos srityse. Mediniai dirbiniai buvo žymimi ir stengtasi juos naudoti maksimaliai ilgą laiką. Tai rodo, kad buvo vertinami ne tik patys daiktai, bet ir amatininkų darbas.

11. Atsižvelgiant į medinių dirbinių išlikimo kultūrinuose sluoksniuose laipsnį, archeologiniai duomenys kartais primena kreivą veidrodį. Akivaizdu, kad medis žmogų supo nuo kūdikystės iki mirties visose gyvenimo srityse, kitaip nei metaliniai, keramikiniai dirbiniai. Tačiau archeologiniai duomenys dažniausiai rodo atvirkščią vaizdą: medienos beveik neaptinkama, o pagrindinius radinius sudaro keramika ir metalas. Tad reziumuojant reikia pasidžiaugti, kad tokie unikalūs kultūros paveldo paminklai kaip VŽP „ištiesina“ praeities vaizdą.

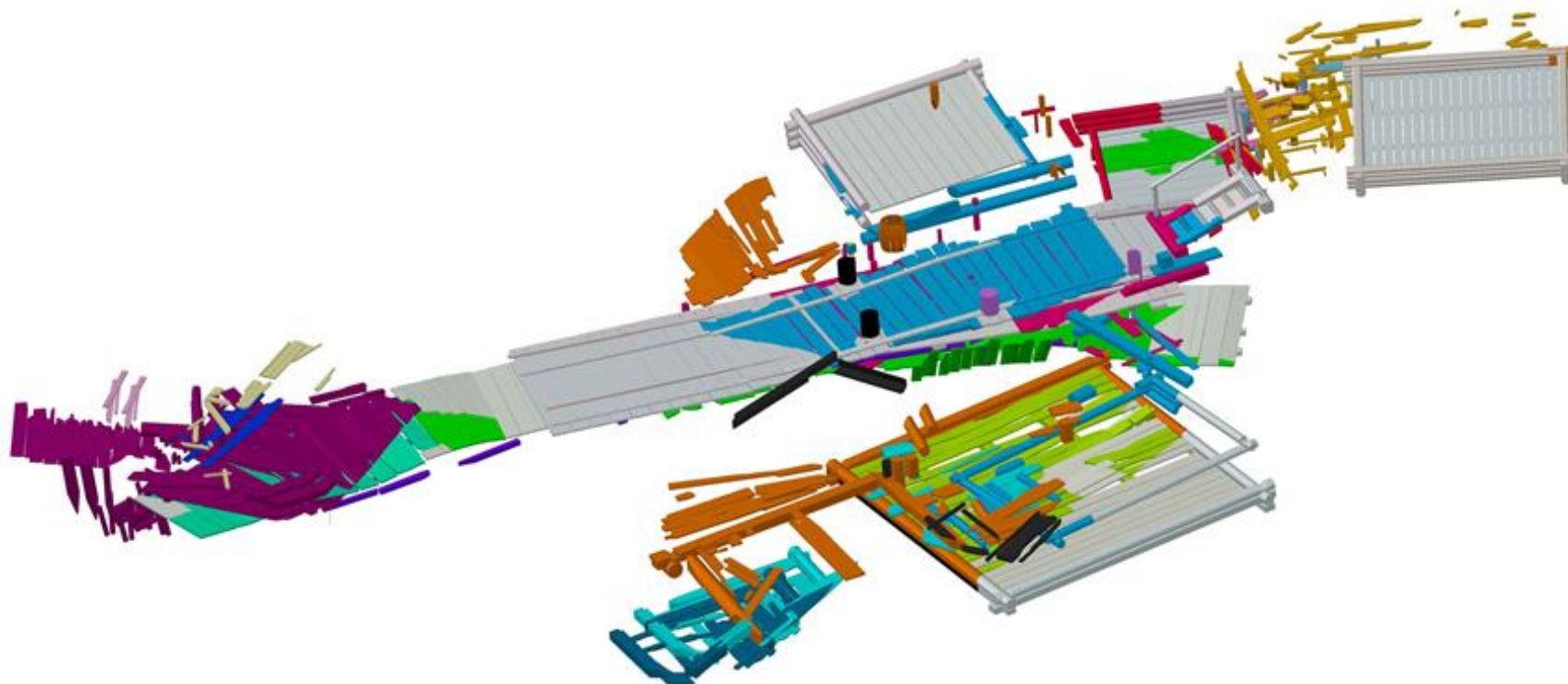
Šis darbas – pradžia norint detaliai rekonstruoti viduramžių ir naujųjų laikų medienos panaudojimo mastus, šios medžiagos dirbinių tipologiją, ekonominius, socialinius bei kultūrinius gamybos bei jų gamintojų ir naudotojų aspektus. Kiekviena šiame darbe analizuojama funkcinė medinių radinių grupė gali tapti atskiro tyrimo objektu, tyrinėjamu ne tik archeologų, bet ir istorikų, etnografų bei gamtos mokslų atstovų. Ateityje būtina atlikti dar neištirtų dirbinių medžio rūšies analizę; taip pat reikėtų parengti teorinio pobūdžio darbą apie organinės kilmės dirbinių išlikimo kultūrinuose sluoksniuose dėsningumus bei metodinius nurodymus, kaip tyrinėjant šlapynes atrinkti, ką saugoti, o ką tik užregistruoti ir dokumentuoti, kokius medienos radinių tyrimus būtina atlikti. Siekiant giliau išanalizuoti viduramžių ir vėlesnių

laikotarpių medžio apdirbimo amatus, jų produkciją, itin reikalingi monumentalūs darbai, skirti medinių statinių ir įrenginių pobūdžiui bei raidai.

2 pav. Vilniaus pilių teritorijos apgyvendinimas iki XV a. (aut. G. Striška)

3 pav. Vilniaus Žemutinės pilies VR rytinio korpuso išorės medinio užsatymo bendra schema. XIV a. pab.–XV a. pr. Pilka spalva žymimos rekonstrukcijos, kitomis spalvomis žymimi medienos struktūrų skirtingi lygiai (aut. R. Abramauskienė ir E. Ožalas).

4 pav. Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų pamatų ir senųjų rūmų planas (1987–2016 m. tyrimų duomenimis). Didžiosiomis raidėmis žymimi valdovų rūmų rūšiai, M raide ir skaičiais žymimi senųjų mūrų fragmentai (aut. R. Abramauskienė).

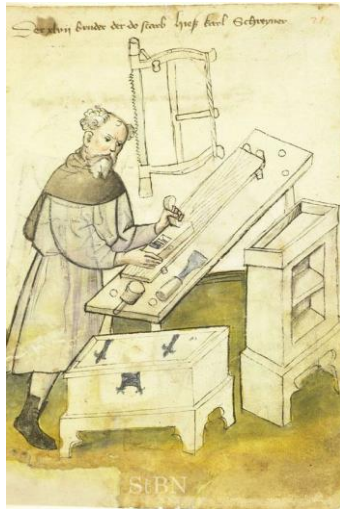
Medžio apdirbimas

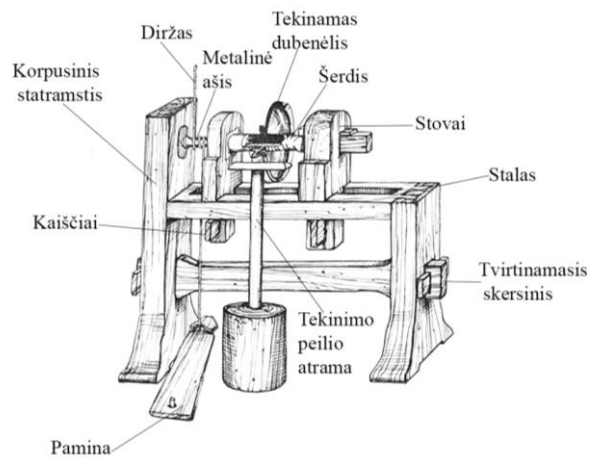
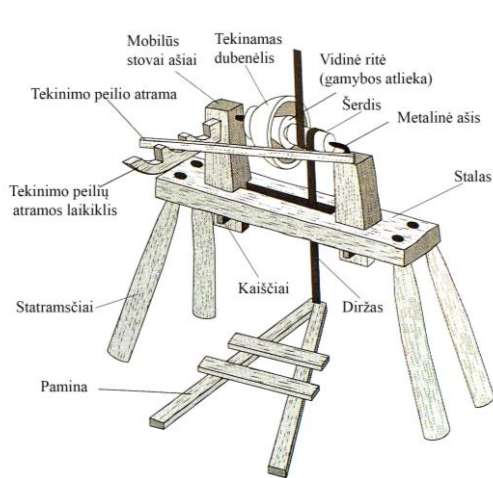
5 pav. XV a. pab.–XVI a. pr. datuojamas plačiaašmenis kirvis, su žemyn nusklembta geležte bei meistro ženklų „in situ“ ir po restauravimo (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 119, rad. nr. 1500).

6 pav. Valdovų rūmų D rūsyje ir jo laiptinėje aptiktas staliaus įrankių rinkinys: 1 – kirvis, būdingas XV–XVII a.; 2 – kirvis, charakteringas XVII–XX a., 3 – kaltas, skirtas skėlimui, 4 – įtveriamis kaltas, skirtas skaptavimui, 5 – spiralinis gražtas, datuojamas XVII–XVIII a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1990š, 16, 79, 87, 88, 112, rad. nr. 128 (180), 496 (547), 498 (549), 573 (645), 857 (938)).

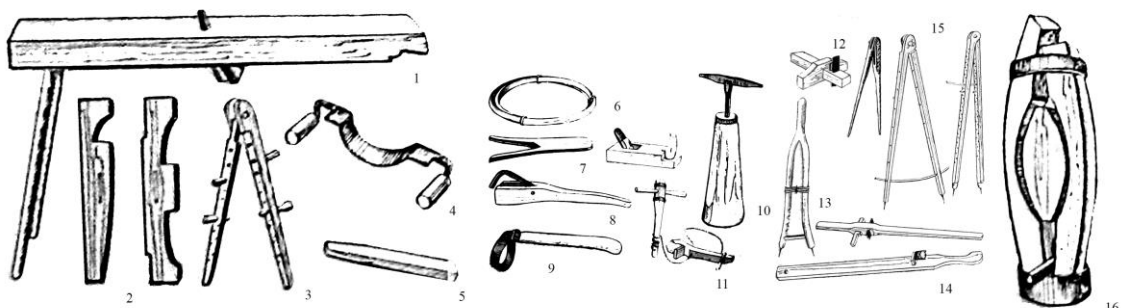

7 pav. Staliaus ir tekintojo darbo proceso bei jo metu naudotų įrankių vaizdavimas XV a. Niurberge (Vokietija). (Die Nürnberger Hausbücher, Morris, 2000, 2117).

8 pav. Viduramžiais Anglijoje naudotų mobilių tekimo staklių rekonstrukcija (Morris, 2000, 2118, 2119).

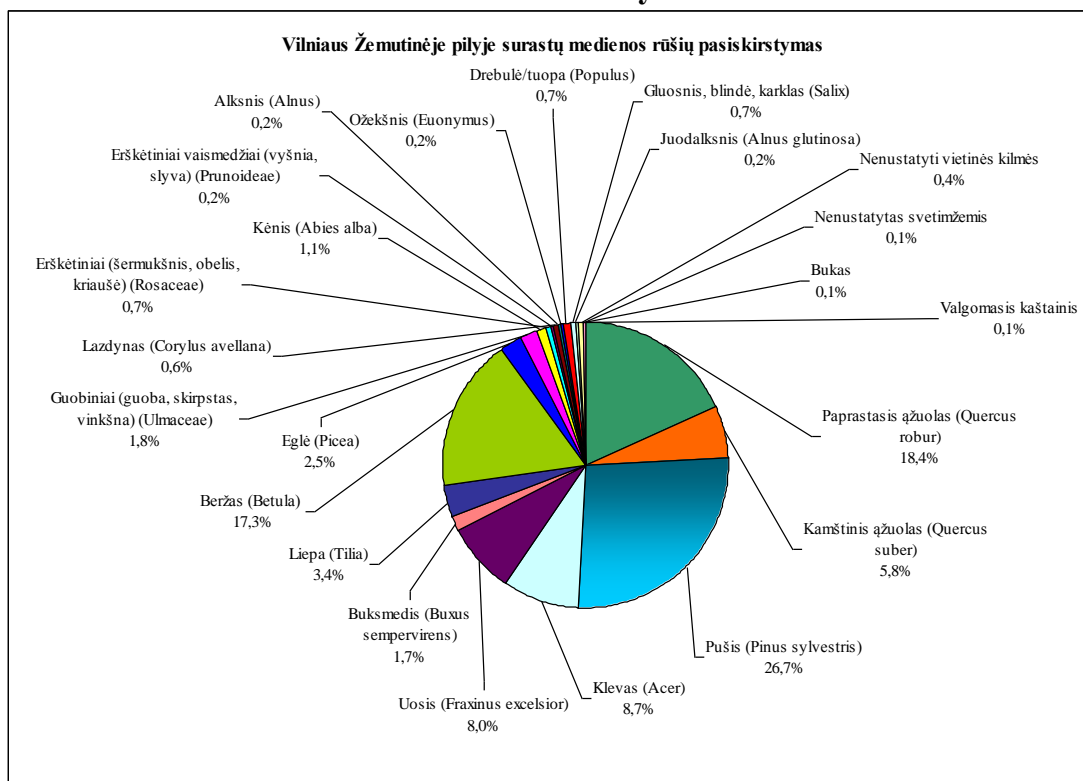
9 pav. Viduramžiškų tekimo staklių, naudotų Rusijoje, rekonstrukcija (Колчин, 1968, 76).

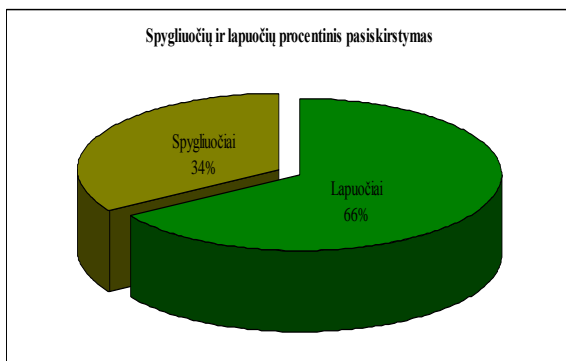
10 pav. Etnografinių tyrimų metu užfiksuoti kubilių įrankiai: 1 – leistuvus, 2 – matuokliai šulų kraštams suderinti, 3, 13, 15 – skriestuvai, 4 – drožtuvas, 5 – pagaliukas, 6 – lankas šulams suveržti, 7 – žnybtukas ir oblius, 8 – indų lankų trauktuvus, 9 – apskritoji lenkena, 10 – priekalas, 11 – veržtuvas, 12 – griežtuvas, 14 – strypelio pavidalo griežtuvas, 16 – lenkiami statinės šulai (Milius, 1983, 64, 66).

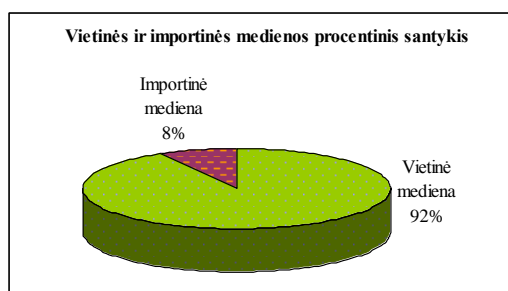
Medienos rūšys

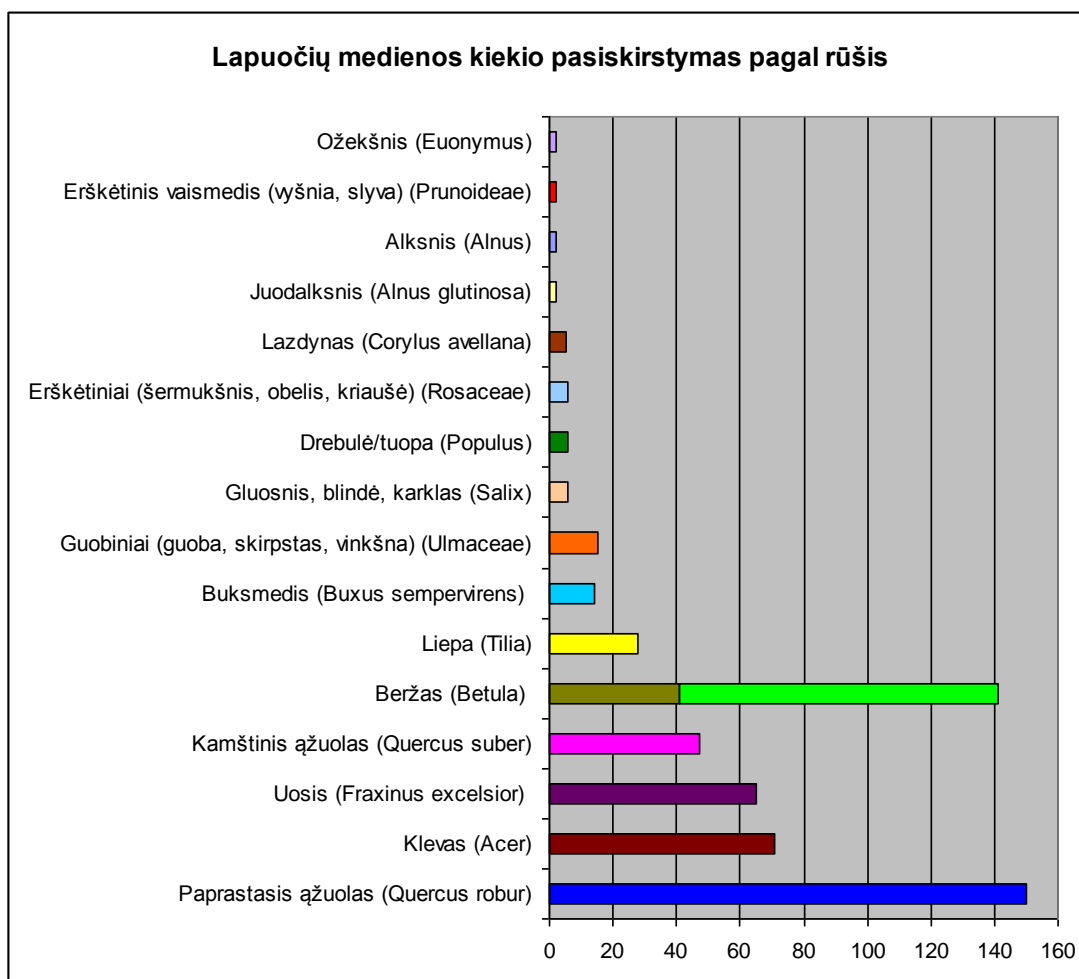
11 pav. Ištirtų medinių dirbinių procentinis pasiskirstymas pagal medienos rūšis (n=867) (Pukienė, 2005š; Pukienė, 2006š; Pukienė, 2007š; Pukienė, 2008š; VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG-10; LIG-11, LIG-12, LIG-13, LIG-14, LIG-15, LIG-16-1-8).

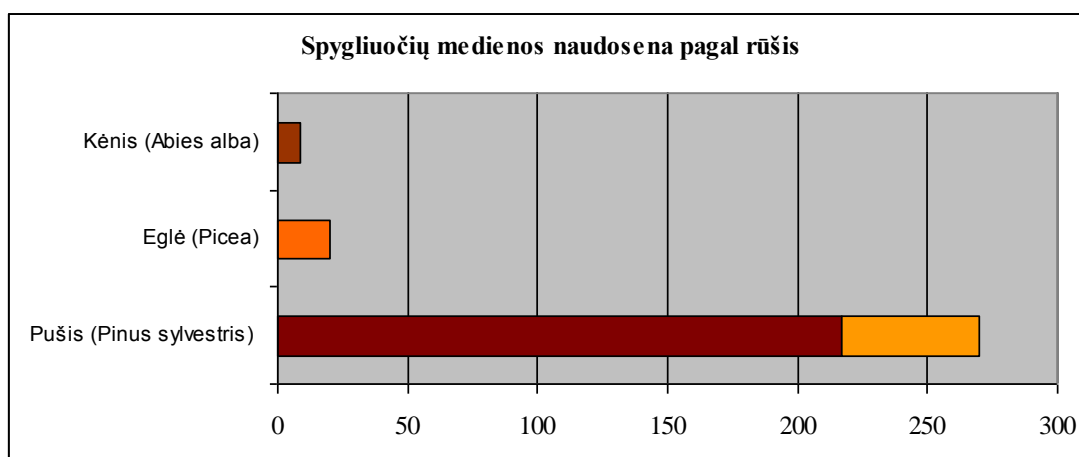
12 pav. Nustatytų spygliuočių ir lapuočių procentinis pasiskirstymas (n=867) (Pukienė, 2005š; Pukienė, 2006š; Pukienė, 2007š; Pukienė, 2008š; VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG-10; LIG-11, LIG-12, LIG-13, LIG-14, LIG-15).

13 pav. Vietinės ir importinės medienos pasiskirstymas (n=867) (Pukienė, 2005š; Pukienė, 2006š; Pukienė, 2007š; Pukienė, 2008š; VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG-10; LIG-11, LIG-12, LIG-13, LIG-14, LIG-15).

13 pav. Vilniaus Žemutinėje pilyje aptiktų lapuočių kiekybės pasiskirstymas pagal rūšis (n=562) (Pukienė, 2005š; Pukienė, 2006š; Pukienė, 2007š; Pukienė, 2008š; VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG-10; LIG-11, LIG-12, LIG-13, LIG-14, LIG-15).

14 pav. Spygliuočių medienos kiekių santykis tarp visų ištirtų šios medienos dirbinių (n=299) (Pukienė, 2005š; Pukienė, 2006š; Pukienė, 2007š; Pukienė, 2008š; VR duomenų bazė, tyr. nr. LIG-10; LIG-11, LIG-12, LIG-13, LIG-14, LIG-15).

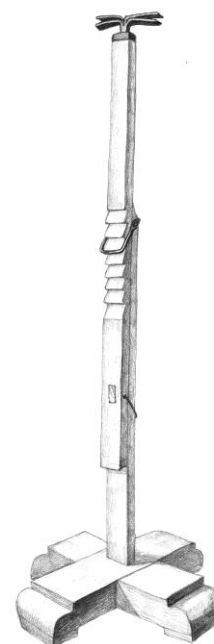
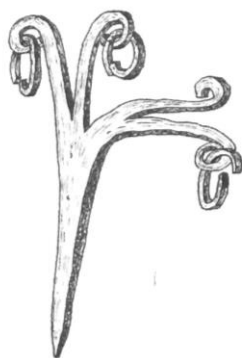
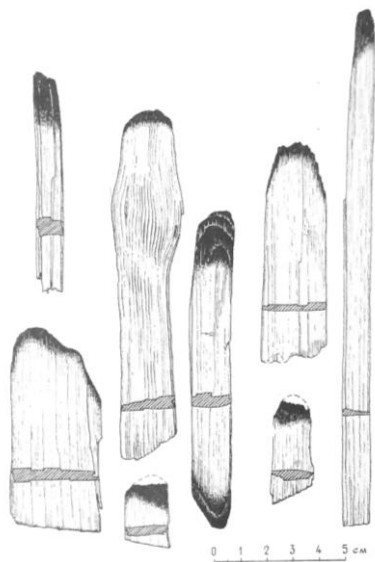
Apšvietimas

15 pav. 2002 m. tyrinėjant Valdovų rūmų pietinės dalies prieigas aptikta žvakidė su medinio padėkliuko liekanomis (Ožalas, 2003šb, 217; rad. nr. 504).

16 pav. Archeologinių tyrimų metu aptinkami balanų fragmentai, kuriuos galima atpažinti iš vieno ar abiejų apdegusių galų (Striška, 2003–2004š, rad. nr. 5684, 5837, 5838, 5839).

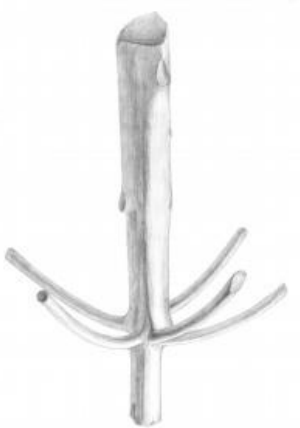
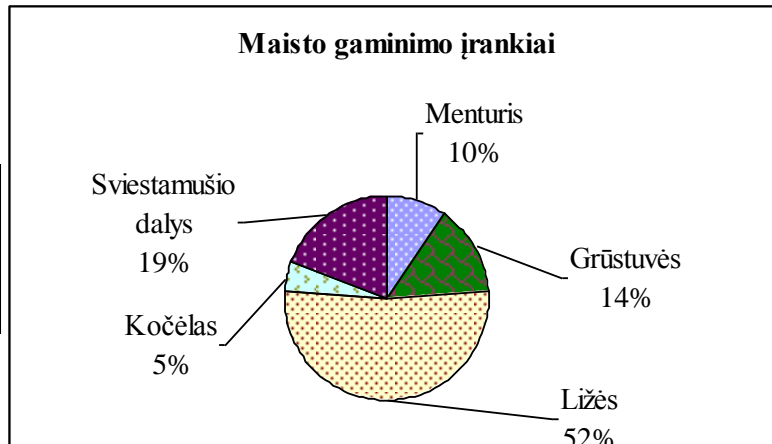
17 pav. Didžiajame Naugarde (Rusija) aptiktų balanų nuolaužos, su tvirtinimo žibinčiaus žymėmis (Поветкин, 2008, 93).

18 pav. Didžiajame Naugarde (Rusija) aptiktas žibinčius, į kurį buvo įtvirtinamos balanos (Поветкин, 2008, 93).

19 pav. Žibinčius (diedas), XX a. užfiksuotas Zūbiškių kaime (Kaišiadorių raj.) (Baltrušaitis, Žižliauskaitė, 2006, 30–31).

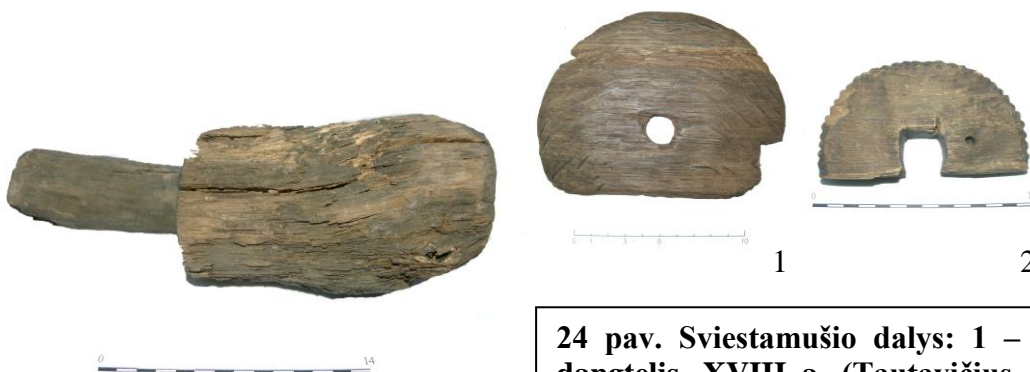
Maisto gaminimo įrankiai

20 pav. Medinių maisto gaminimo įrankių procentinis pasiskirstymas.

21 pav. Etnografinių tyrinėjimų metu Vladikiškių kaime užfiksuotas menturis (Baltrušaitis, Žizliauskaitė, 2006, 72).

22 pav. Archeologinių tyrimų metu Vilniaus Žemutinėje pilyje aptiktas menturis (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).

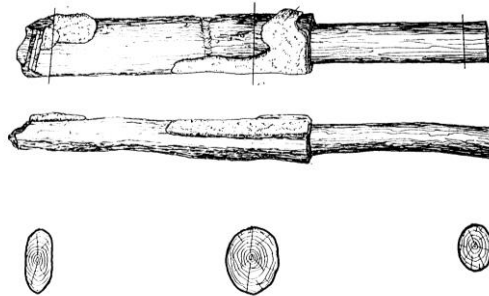
23 pav. Grūstuvė, XIV a. (Tautavičius, 1961š, (LNMF)).

24 pav. Sviestamušio dalys: 1 – dangtelis, XVIII a. (Tautavičius, 1961š, 131, (LNMF), rad. nr. 1068); 2 – muštuvas, XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 26).

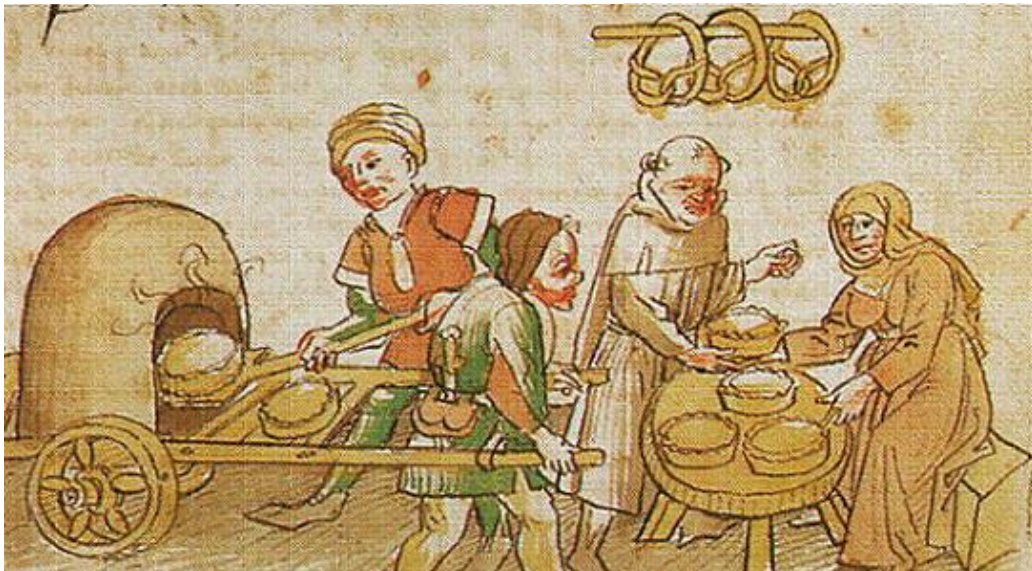
25 pav. XIV a. rankraštyje vaizduojamas katinas, mušantis sviestą su visai Europai būdingu sviestamušiu (*Rothschild Canticles, Flanders, 14th century - Beinecke Rare Book and Manuscript Library, MS 404, fol. 148*).

26 pav. XIV–XV a. datuojamas, į kočelą panašus dirbiny (Steponavičienė, 1998š, 4, 6, 205, rad. nr. 3113).

27 pav. Ližė, XV a. II ketvirtis (Rackevičius, 2003šd, 146, rad. nr. 9969a).

28 pav. Richentlio (1360–1437) kronikoje vaizduojama mobili krosnelė, į kurią duonai pašauti reikėjo gana masyvios ližės (Richental–Chronik, Konstanz (Ärchäologisches Landesmuseum)).

Universalūs įrankiai

29 pav. Valdovų rūmų U ir T rūsiuose aptiktos šluotos (XIII a. pab.) (1 – Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 56, rad. nr. 1496; 2 – (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66, rad. nr. 1669; 3 – Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 72, rad. nr. 1787).

30 pav. XVI a. pr. ikonografiniai šaltiniai rodo, kad net ir pasiturinčių asmenų namai buvo šluojami paprasčiausiomis šluotomis (*Die Hausbücher der Nürnberger Zwölfbrüderstiftungen*).

31 pav. XV a. šluotos kartais naudotos ir kaip „edukacijos“ priemonė (Simon de Varie, *Book of Hours*, 1455. Koninklijke Bibliotheek, KB 74 G 37).

32 pav. Mitologiniame pasaulyje tvarkos palaikymo įrankis visiškai pakeičia savo esmę ir yra laikomas transporto priemone (Manuscript by Martin Le France (1410-1461), *Le Champion des Dames*).

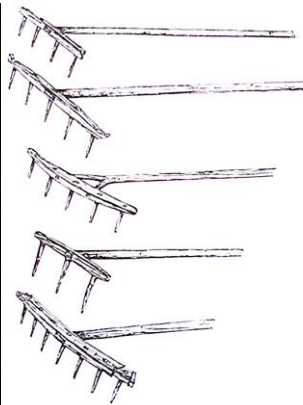

33 pav. Vilniaus Žemutinėje pilyje aptikta grėbliagalvė. Jos gamybai naudotos skirtingos medžių rūšys. Atlikus medžio rūšies nustatymo tyrimus, paaiškėjo, kad galva buvo pagaminta iš gluosnio, o dantys iš uosio (Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 258; Pukienė, 2006, 5).

34 pav. Grėbliai buvo dažnai naudojami ne tik kaimo, bet ir miesto vietovėse, tiek žemės, tiek šieno džiovinimo darbuose (Duke du Berry, *Books of Hours*, c. 1410).

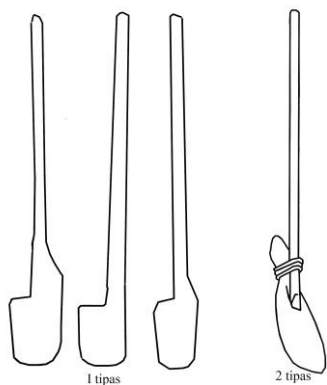
35 pav. Didžiajame Naugarde aptikti grėbliai ir jų rekonstrukcijos (Колчин, 1968, 18, 19, 99).

36 pav. Tyrinėjant valdovų rūmų vidinį kiemą, XVIII a. įrengtame šulinyje buvo surastos medinės šakės (Striška, 2005š, rad. nr. 4652).

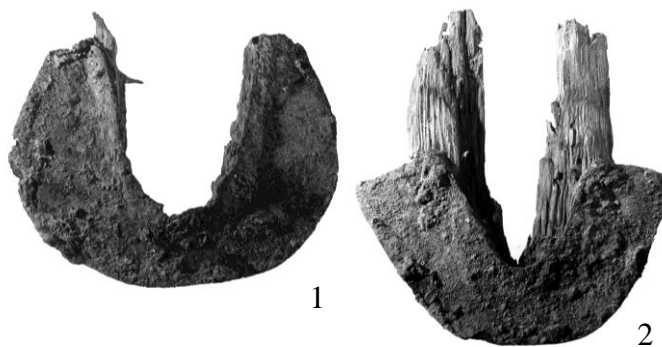
37 pav. Jau XIV a. ikonografiniuose šaltiniuose vaizduojamos šakės, analogiškos surastoms Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje (Luttrell Psalter BL Add MS 42130, c. 1330 CE).

1 tipas

2 tipas

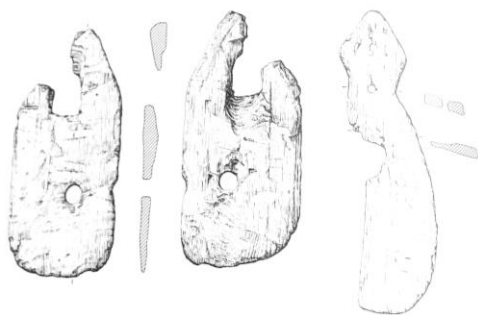
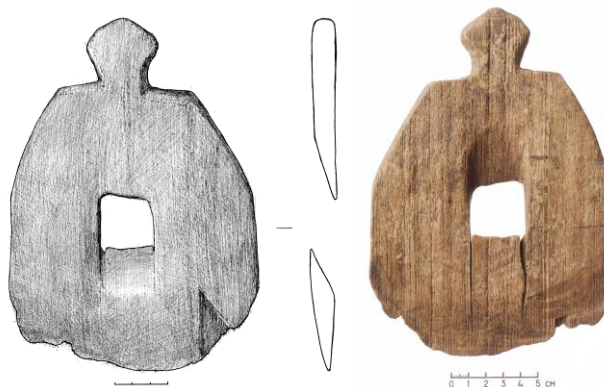
38 pav. Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje aptikti kastuvai yra dviejų tipų. Pirmajam priklauso iš vientiso medžio pagaminti kastuvų korpusai, antrajam – atskirai pagamintas kotas ir mentis (aut. pieš.).

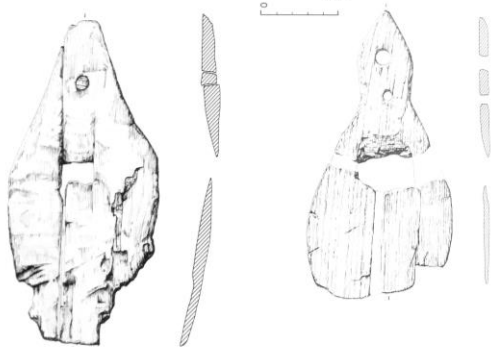
1

2

39 pav. Valdovų rūmų C rūsyje aptikti XVI a. II dešimt. datuojamų medinių kastuvų fragmentai su metaliniais apkaustais (1 – Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 21, rad. nr. 3 (64); 2 – Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 21, rad. nr. 4 (65)).

40 pav. XIV a. pab. – XV a. pr. datuojama semtuvo mentis (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).

41 pav. Kopergeite (Anglija) aptiktų medinių semtuvų menčių pavyzdžiai (Morris, 2000, 2314).

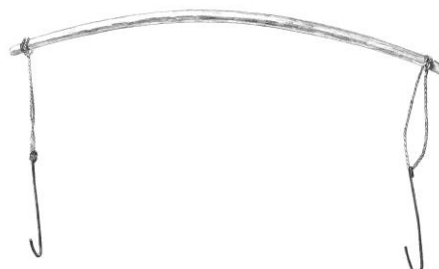
42 pav. Įvairių dydžių mentelės buvo naudojamos skirtingiems tikslams: nuo maisto gaminimo iki statybos darbų (1 – Steponavičienė, 1998š, 6, 205, rad. nr. 3121; 2 – Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 26–27, 82, rad. nr. 1033 (4023); 3 – Blaževičius, Kaminskaitė, 2006š, 5, rad. nr. 23).

43 pav. Trijų tipų tvoklės: kūjo, grūstuvės ir kultuvės formos (1 – Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2003, 2006–2007š, rad. nr. 12; 2 – Ožalas, 2004–2006š, rad. nr. 186; 3 – Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53, rad. nr. 1421).

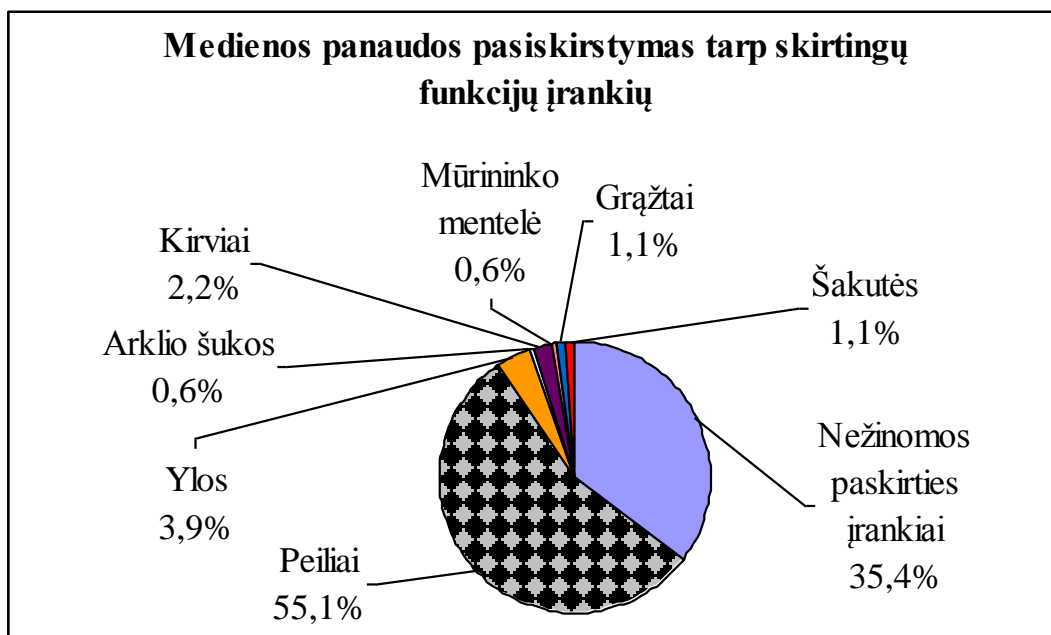
44 pav. XIV a. pab.–XV a. pr. datuojamų neštuvų lankas (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172, rad. nr. 497).

45 pav. XX a. Vaitkūnų kaime naudoti neštuvai (Baltrušaitis, Žižliauskaitė, 2006, 75).

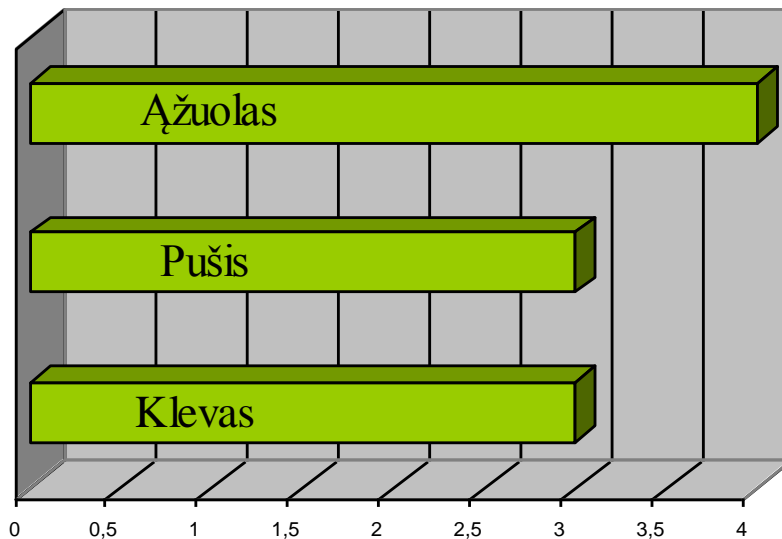

46 pav. Mediena naudota skirtingų funkcijų įrankių kotams bei rankenoms gaminti (1 – Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š, rad. nr. 1950; 2 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 139, 1736; 3 – Ožalas, 2004–2006š, rad. nr. 1168).

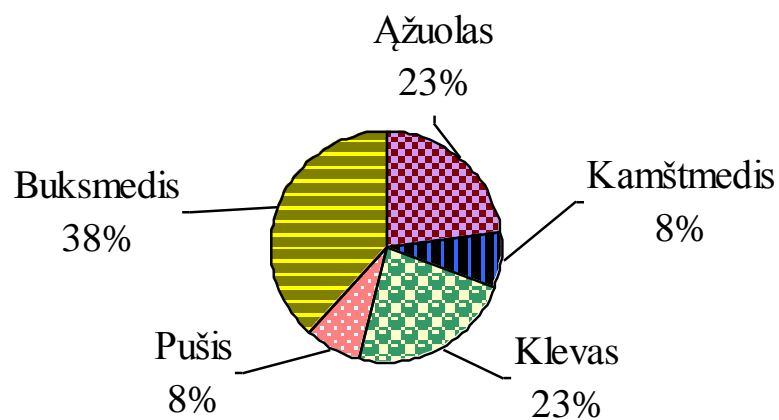
47 pav. Medienos panaudojimo procentinis pasiskirstymas tarp skirtingų funkcijų įrankių. Paaiškėjo, kad mediena daugiausiai naudota peilių kriaunų gamyboje (n=178).

Medienos rūšių panauda įrankių kotų ir rankenų gamyboje

48 pav. Medienos rūšių panauda įvairių tipų įrankių rankenų, kotų (neįskaitant peilių kriaunų statistikos) gamyboje (n=10).

Medienos rūšių pasiskirstymas peilių kriaunų gamyboje

49 pav. Medienos rūšių naudosenos proporcijos peilių kriaunų gamyboje (n=13).

Amatininkų įrankiai

50 pav. Žemutinėje pilyje Gedimino kalno šiaurinėje papėdėje aptiktas indų šulų matuoklis, datuojamas XIII–XIV a. (Tautavičius, 1961š, 16–17, inv. nr. AR 387:174).

6 0 6 10 16 20 25 cm

51 pav. Etnografinių tyrimų metu užfiksuoti šulų matuokliai (Milius, 1961, 208).

0 1 2 3 4 5 cm

1

0 1 2 3 4 5 cm

2

52 pav. Avalynei siūti skirtas šablonas ir kurpalis (1 – Rackevičius, 2003ša, 107, rad. nr. 9438; 2 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152, rad. nr. 132).

53 pav. Batsiuvio dirbtuvė (XV a. II pus.) (from the *Hausbuch of the Mendelschen Zwolfbruderstiftung* (Neurenberg, Germany), 1476. Folio 96 recto).

1

2

3

54 pav. Trinkelės ir pleištai (1 – Striška, 2003–2004š, rad. nr. 4445; 2 – Blaževičius, Kaminskaitė, 2006š, 5, rad. nr. 37; 3 – Rackevičius, 2003ša, rad. nr. 9970).

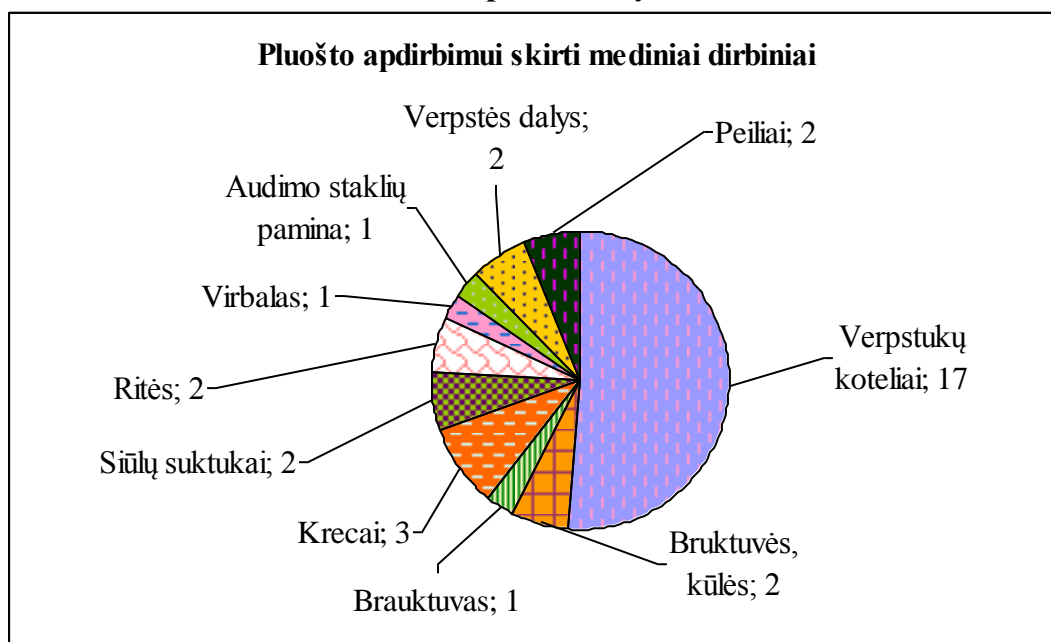

55 pav. Medinė lenta ir į ją įkalta vinis (Kuncevičius, 2015šb, 41, rad. nr. 1225).

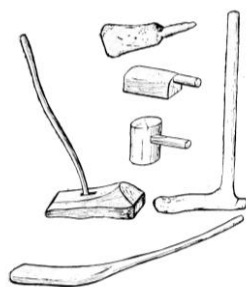

56 pav. Kaiščiai aptikti Vilniaus Žemutinėje pilyje (1 – Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 211, rad. nr. 11; 2 – Ožalas, 2004ša, 76; Ožalas, 2004šb, 239, rad. nr. 101; 3 – Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 256; 4 – Striška, 2003–2004š rad. nr. 9467).

Pluošto apdirbimo įrankiai

57 pav. Pluošto apdirbimo įrankių kolekcijos pasiskirstymo diagrama pagal funkcijas.

58 pav. Etnografiniai linų kūlimo įrankiai (Vyšniauskaitė, 1977, 54).

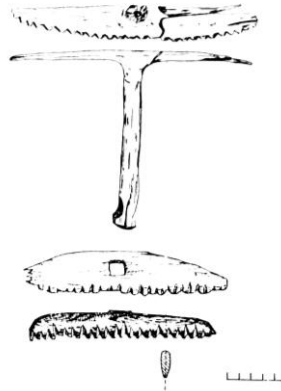
59 pav. XIV a. pab.–XV a. pr. pluošo šukavimui skirtas brauktuvas (Blaževičius, Kaminskaitė, 2006š, 4, rad. nr. 15)

60 pav. Brauktuvai, aptikti Didžiajame Naugarde (Колчин, 1968, 160, таб. 63).

61 pav. Pusmėnulio formos krecas (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 233, rad. nr. 15).

62 pav. Pusmėnulio formos krecas su rankenėle, aptiktas Didžiajame Naugarde (Kublo, 2007, 139).

1

2

3

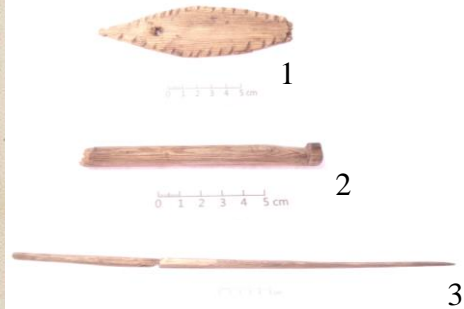
4

63 pav. Verpstukų koteliai (šeivos) (1 – Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9, rad. nr. 120; 2 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 157, rad. nr. 212; 3 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164, rad. nr. 354; 4 – Rackevičius, 2003šd, 109, rad. nr. 9227).

64 pav. Verpiančios moterys, XV a. (*La Cité de Dieu* (Dievo miestas), Paris, c. 1475–1480. MMW 10A 11, fol. 69v).

65 pav. Tekstilės gamybos priemonės: 1 – verpstės fragmentas (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174, rad. nr. 542); 2 – siūlų sukimo įrankis (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147, rad. nr. 69); 3 – virbalas (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155, rad. nr. 175).

66 pav. Audimo staklių pamina, XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 79, rad. nr. 819).

67 pav. Audimo staklės XVI a. ikonografijoje (*Hausbücher der Nürnberger. Amb. 317b.2, Folio 48 recto*).

1

2

68 pav. Virvės, vytos iš karnos (1 – Steponavičienė, 1998š, 6, 206, rad. nr. 3127; 2 – Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 26–27, 82, rad. nr. 1039c (4032)).

Matuoklės ir skaičiuoklės

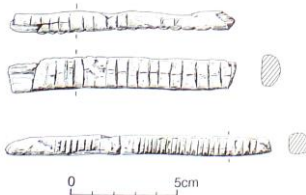
70 pav. Svertas (bezmėnas). XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993šb, 140, rad. nr. 2635a).

69 pav. XV a. pirklys, rankose laikantis matuoklius (1479, Ulrich von Richental, Konzil von Konstanz).

0 1 2 3 4 5 cm

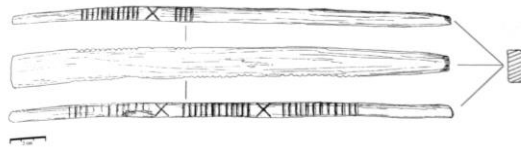
71 pav. Skaičiavimo lazdelė, XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 157, rad. nr. 215).

72 pav. Anglijoje aptiktų skaičiavimo lazdelių fragmentai (Morris, 2000, 2338).

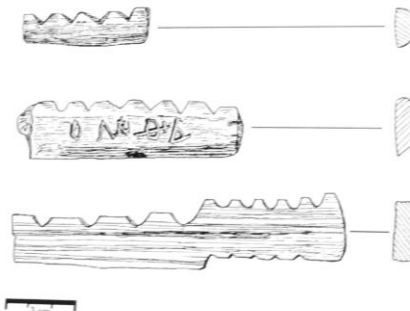
73 pav. Skaičiavimo/įrašų juostelė. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1998š, 6, 205, rad. nr. 3117).

74 pav. Lazdelė su Hanzos tuzino žymėjimu (Kovalev, 2007, 195).

75 pav. Lazdelė su įkartomis (Blaževičius, Kaminskaitė, 2006š, 11, rad. nr. 148).

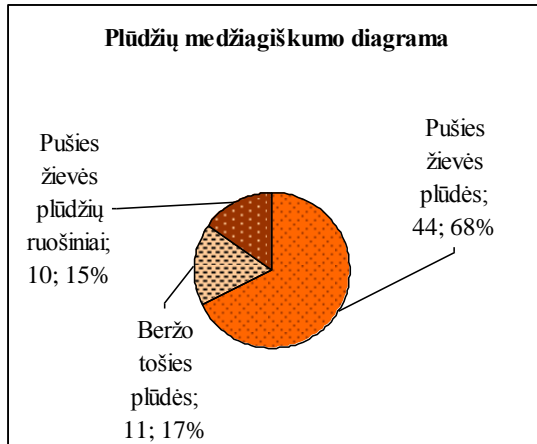
76 pav. Didžiajame Naugarde aptiktos kreditinės lazdelės (Kovalev, 2007, 200).

Bitininkystė ir žvejyba

77 pav. Geinio sudedamoji dalis (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š, rad. nr. 16).

78 pav. Plūdžių kiekinis ir procentinis pasiskirstymas pagal medžiagas.

79 pav. Pušies žievės plūdės ir ruošinys (1, 2 – Merkevičius, 1996š, 50, rad. nr. 218, 219; 3 – Ožalas, 2004–2006š, rad. nr. 263; 4 – Rackevičius, 2003ša, 92; Rackevičius, 2003šd, 59, rad. nr. 8213).

80 pav. XIV a. pab. – XV a. pr. iš beržo tošies pagamintos plūdės (1 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174, rad. Nr. 530/1-5.; 2 – Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 11, rad. nr. 150).

Baldų ir architektūrinės detalės

81 pav. XIV a. lietuvių trobos interjero rekonstrukcija Kernavės istorijos ir archeologijos muziejuje.

82 pav. Kėdžių ir suolų ar stalų detalės, aptiktos Vilniaus Žemutinėje pilyje (1, 2, – Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š, rad. nr. 4795, 4835; 3 – Blaževičius, Kaminskaitė, 2006š, 5, rad. nr. 26; 4 – Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993ša, 31, 57, rad. nr. 1056; 5 – Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 292)

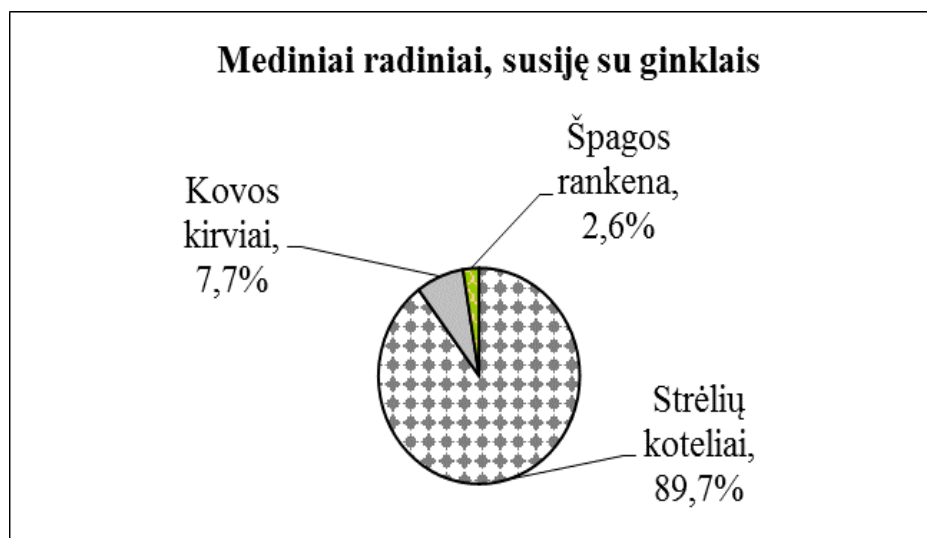

83 pav. XIV a. pab.–XV a. pr. ąžuolinės skrynutės dangtis (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151, rad. nr. 117).

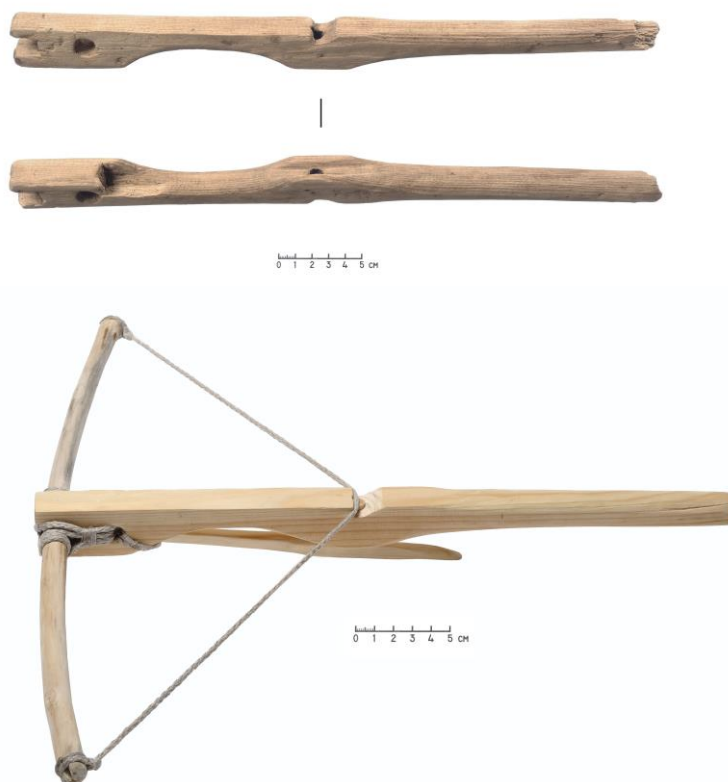

84 pav. XVI–XVII a. mediniais baldais apstatytas rekonstruotas Valdovų rūmų renesansinis kanceliarijos kambarys.

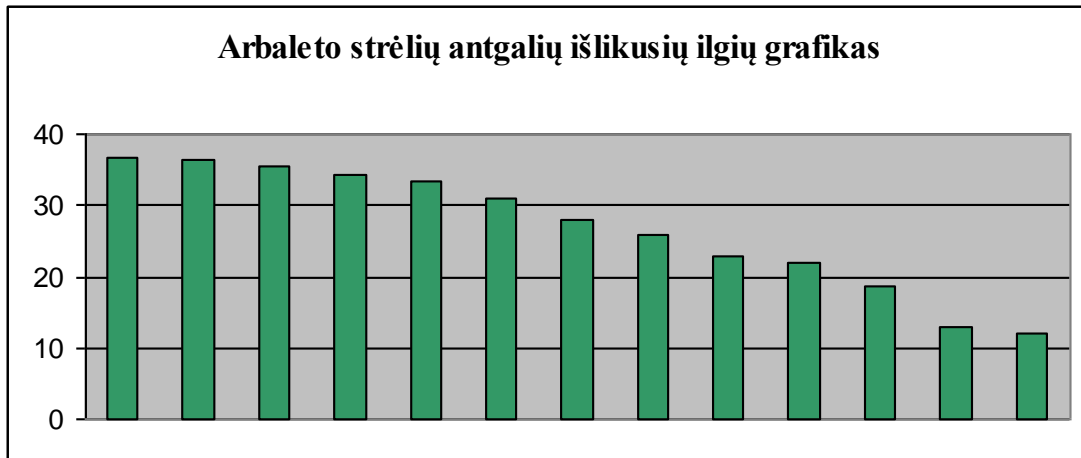
Ginklai

85 pav. Ginklų, kuriems pagaminti naudotas medis, procentinis pasiskirstymas.

86 pav. Žaislinio arba leto apsodas, XIV a. pab.–XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š, rad. Nr. 39) ir jo rekonstrukcija (Blaževičius, 2012, 294).

87 pav. Geriau išlikusių medinių arbaletu strėlių kotelių ilgių diagrama.

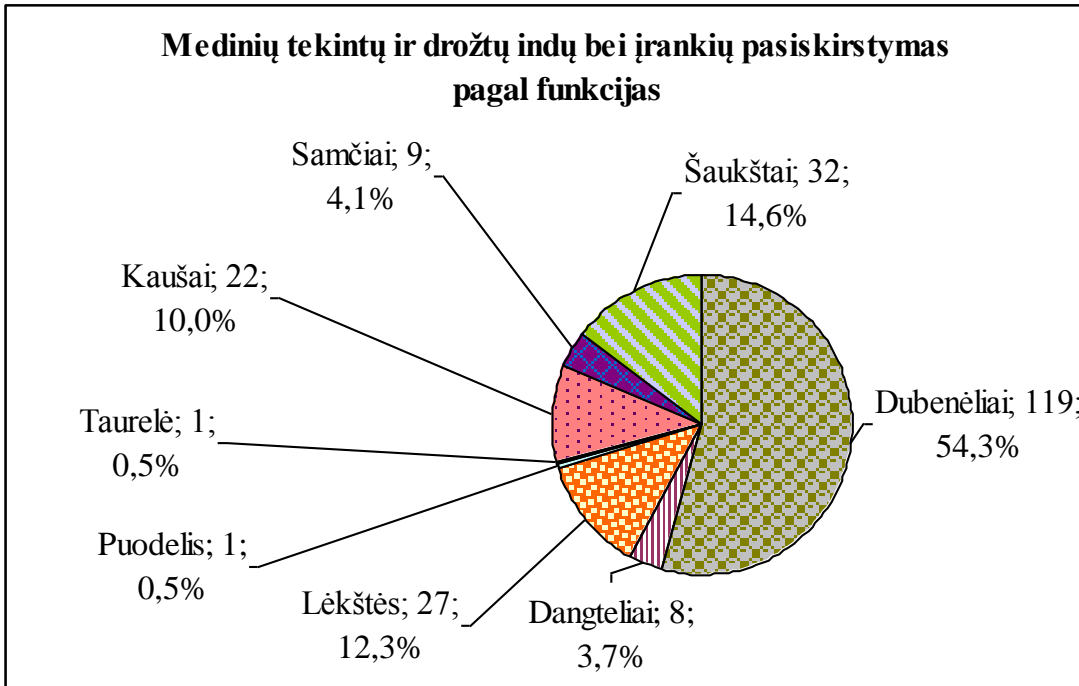
88 pav. Seniausiame Žalgirio mūšio piešinyje vaizduojami ir to meto mediniai ginklai ar jų dalys Dieboldo Schillingo Vyresniojo Berno kronika, 1474 m.).

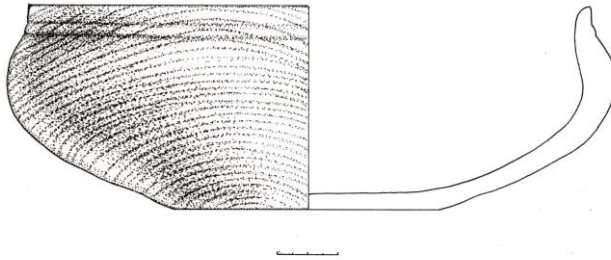
89 pav. XVI a. kampinis koklis iš serijos „Pasaulis atvirkščiai“ (*Mundus inversus*), kuriame zuikiai, medžiojantys šunis, letenėlėse laiko lanką ir ietį (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 134, rad. nr. 204–203/1).

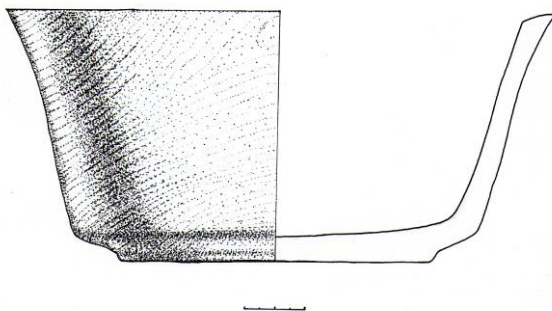
Tekinti ir drožti stalo indai

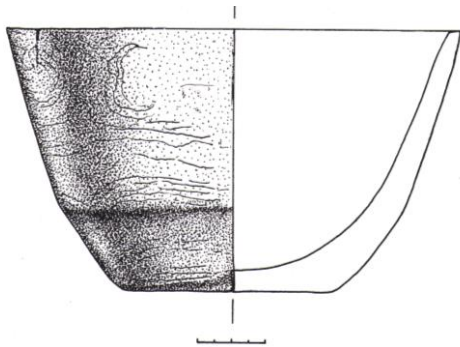
90 pav. Medinių tekintų ir drožtų indų bei įrankių kiekinis ir procentinis pasiskirstymas pagal funkcijas.

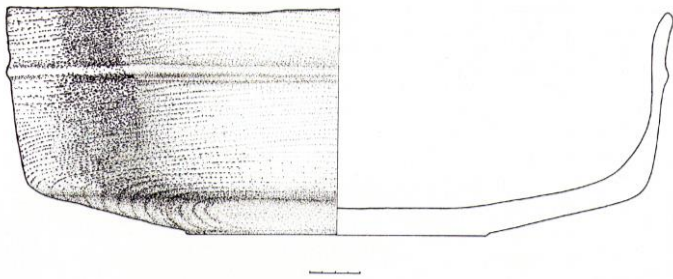
91 pav. I tipo dubenų rekonstrukcija pagal 2003–2005 m. tiriant II oficiną IX medinio užstatymo lygyje aptiktą radinį nr. 138. XIV a. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š, Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 10).

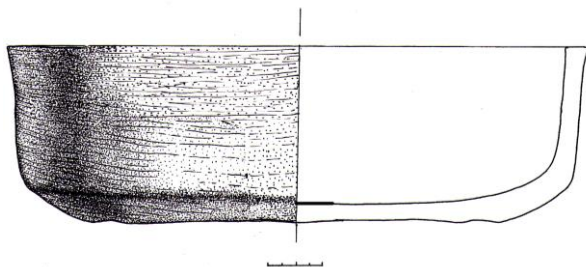
92 pav. II tipo dubenų rekonstrukcija pagal 2003–2005 m. tiriant II ofinos tyrimuose aptiktą radinį nr. Md 104. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).

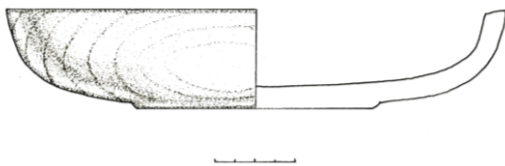
93 pav. III tipo dubenų rekonstrukcija pagal 2002 m. valdovų rūmų šiaurinio korpuso prieigose aptiktą radinį nr. 9968. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003š, 146).

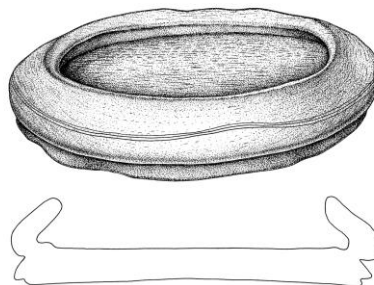
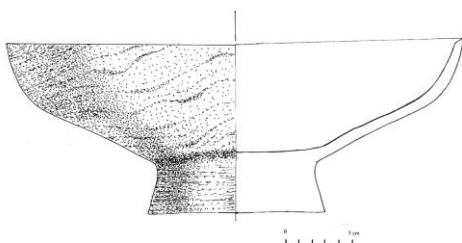
94 pav. IV tipo dubenų rekonstrukcija pagal 1997 m. plote prie valdovų rūmų pietryčių kampo aptiktą dubenėlį nr. 3123, 3126. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė 1998š, 6, 206).

95 pav. V tipo dubenų rekonstrukcija pagal 2002 m. tiriant valdovų rūmų šiaurinio korpuso prieigose aptiktą radinį nr. 9294a. XV a. II pus. (Rackevičius, 2003šd, 113).

96 pav. VI tipo dubenėlių rekonstrukcija pagal 2003–2005 m. tiriant valdovų rūmų II ofisinio teritorijoje aptiktą radinį nr. Md 105. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006š, 8).

97 pav. Indų aukšta ir plačia kojele piešiniai (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š, rad. nr. 116; Ožalas, 2004–2006š, rad. nr. 81).

0 1 2 3 4 5 cm

98 pav. Lėkštė, aptikta tyrinėjant valdovų rūmų rytinio ir šiaurinio korpuso prieigas (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158, rad. nr. 234).

1

2

4

3

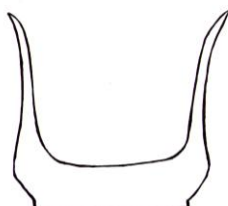
5

0 1 2 3 cm

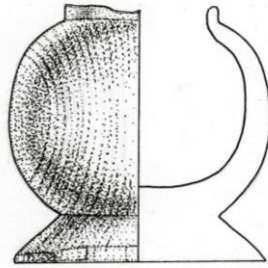
99 pav. Kaušai ir kaušeliai. XIV–XVII a. (1 – Ožalas, 2003ša, 85; Ožalas, 2003šb, 212, rad. nr. 17; 2 – Ožalas, 2004ša, 56; Ožalas, 2004šb, 236, rad. nr. 64; 3, 4, 5 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162, 163, 165, rad. nr. 327, 347, 371).

0 3 cm

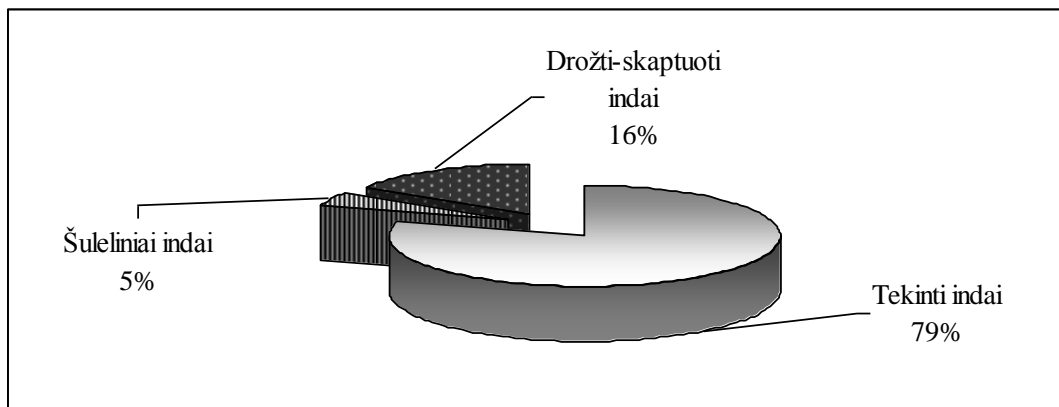
100 pav. Puodelis. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006š, rad. nr. 228).

101 pav. Taurelė (rašalinė?).
XVI a. (Steponavičienė, 1997š,
79, rad. nr. 812).

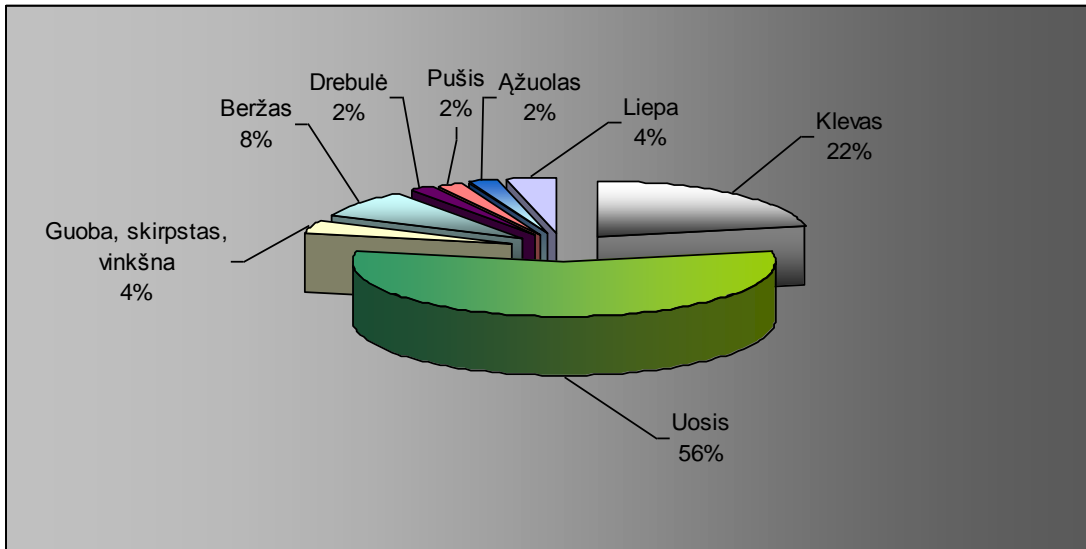

102 pav. Ištrauka iš Ælfrico fra Eynshamo (955– ~1020 m.)
rankraščio (rankraštis saugomas Nacionalinėje Didžiosios
Britanijos bibliotekoje *British Library*).

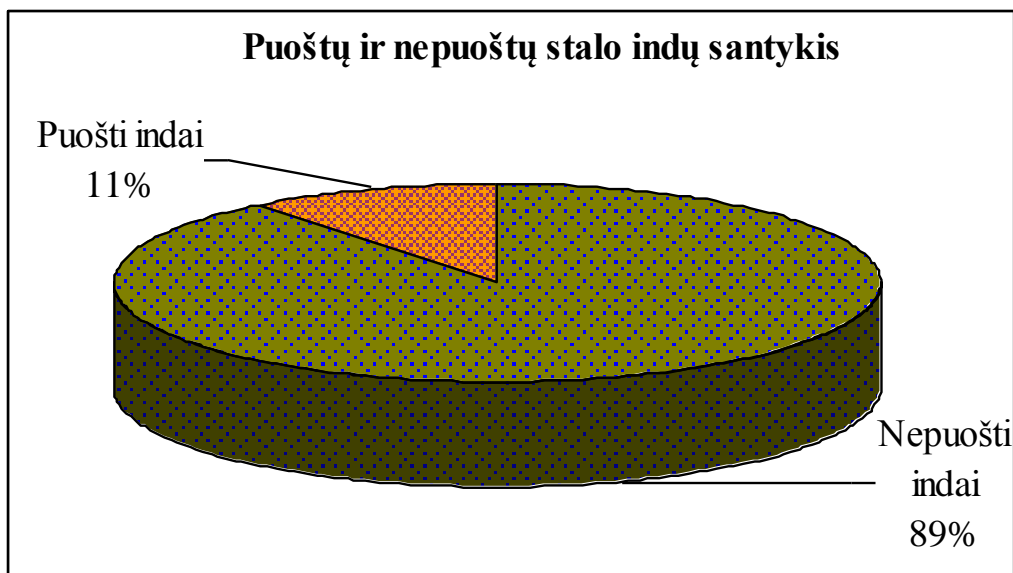

103 pav. Stalo indų proporcijos pagal gamybos pobūdį.

104 pav. Medinių stalo indų gamyboje naudotų medienos rūšių proporcijos.

105 pav. Ornamentuotų ir neornamentuotų dirbinių proporcijos.

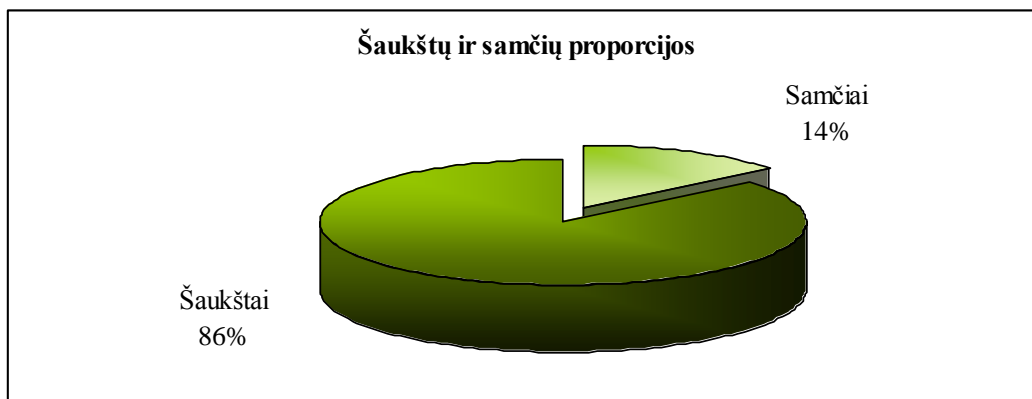
106 pav. „Laiptišku“ profiliavimu puoštą indo dangtelį. XIV a. pab.–XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7, rad. nr. 71).

107 pav. Dekoruoti indai (1 – XV a. pab. – XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006š, rad. nr. 81); 2 – XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006š, 10; rad. nr. 138); 3 – XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156, rad. nr. 77, 205); 4 – XIV a. pab.–XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165, rad. nr. 377).

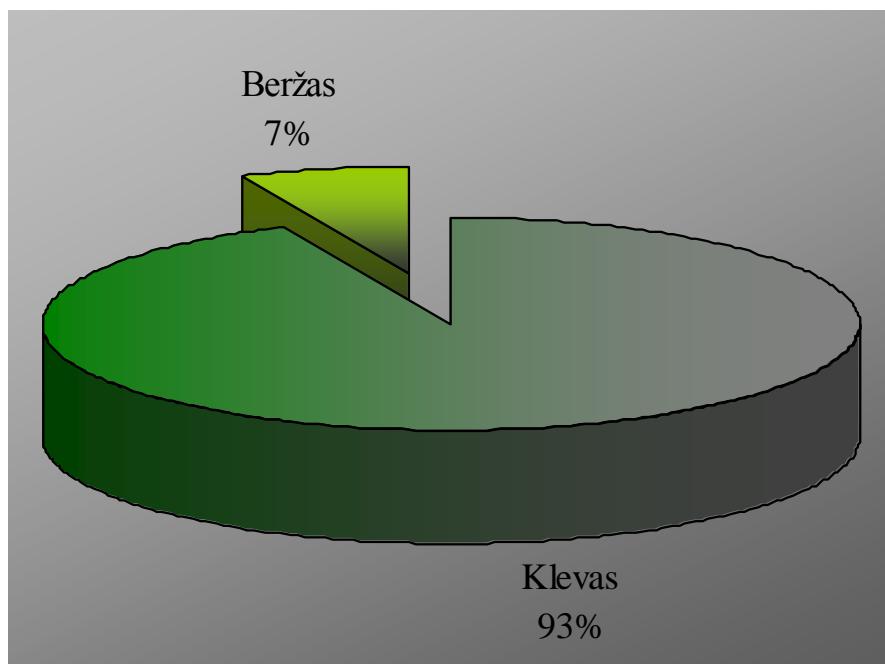
108 pav. Indeliai su taisymo žymėmis. XIV–XV a. (1 – Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8, rad. nr. 104; 2 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146, rad. nr. 43).

109 pav. Stalo įrankių procentinis pasiskirstymas pagal atliekamas funkcijas.

110 pav. Geriausiai išlikę šaukštai, aptikti Vilniaus Žemutinėje pilyje (1 – Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 24, 82, rad. nr. 1034 (4024); 2 – Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 293; 3 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176, rad. nr. 556).

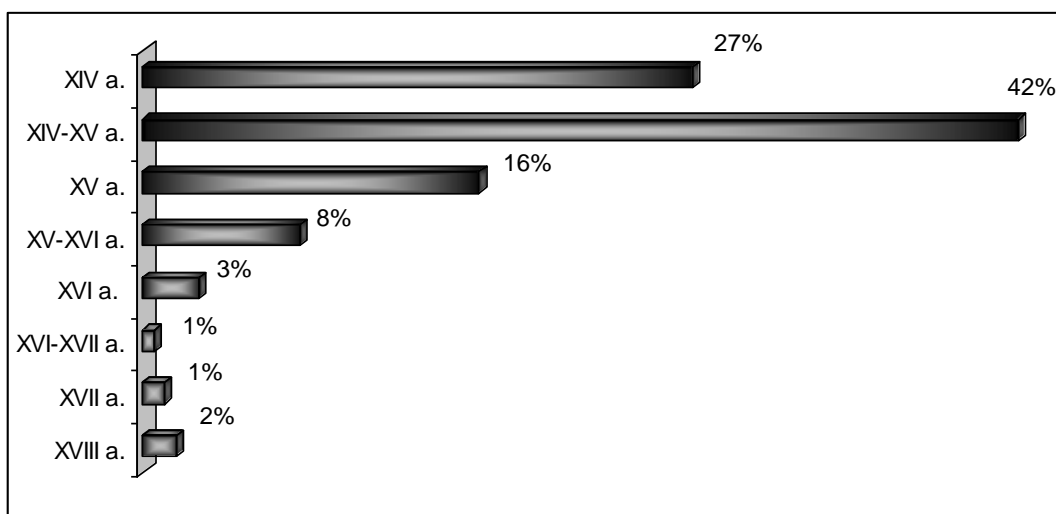
111 pav. Medinių šaukštų gamyboje naudotų medžio rūšių proporcijos.

112 pav. Šaukštai su ornamentavimo ir žymėjimo pavyzdžiais. XIV a. pab.–XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š., 157, 165, rad. nr. 214, 369).

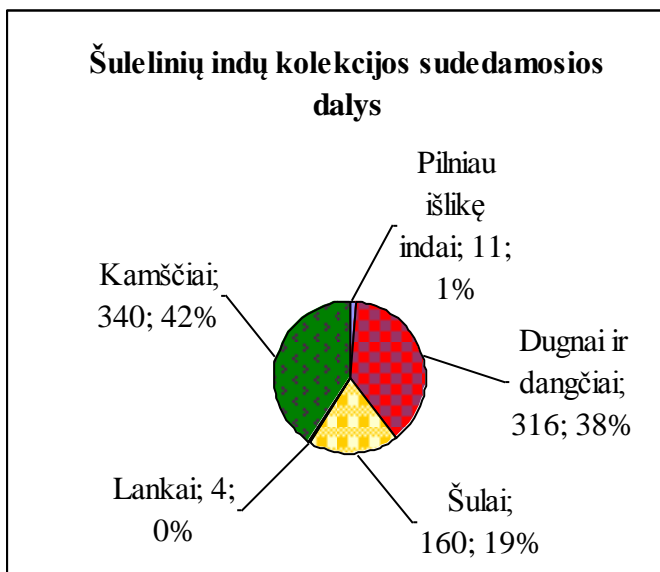

113 pav. Geriausiai išlikęs samtis. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š., 147, rad. nr. 56).

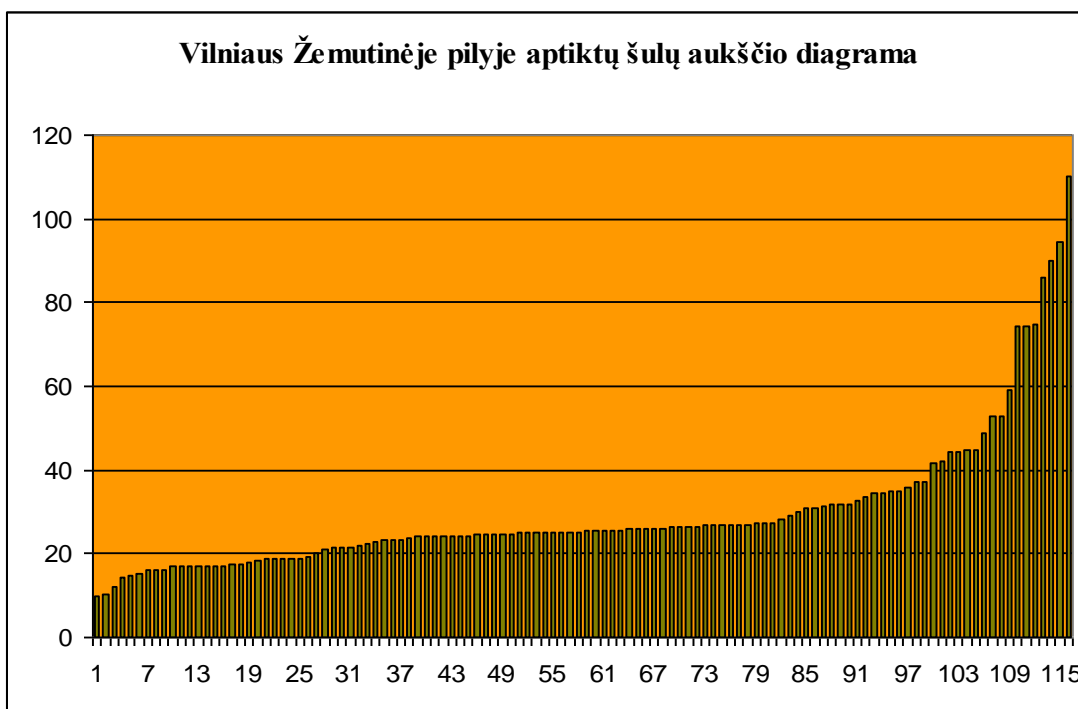

114 pav. Archeologinių tyrimų metu Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje aptiktų medinių indų ir įrankių dirbinių chronologinis pasiskirstymas

Indai iš šulų

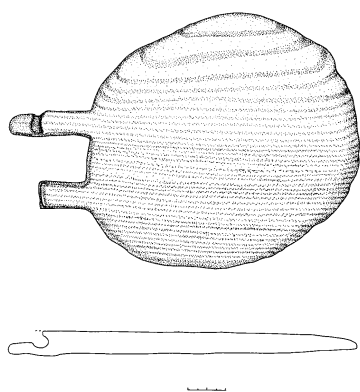
115 pav. Indų iš šulų kolekcijos sudedamųjų dalių kiekinis ir procentinis pasiskirstymas.

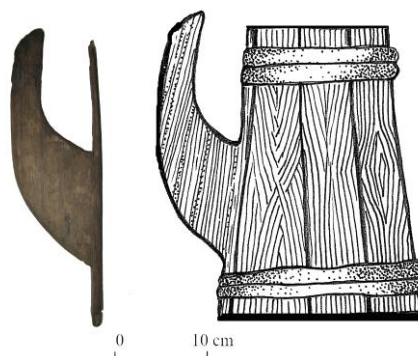
116 pav. Vilniaus Žemutinėje pilyje aptiktų indų šulų aukščio diagrama.

117 pav. Stalo indams galimai priklausę šulai (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006š, 4, rad. nr 6, 9; Ožalas, 2004–2006š, rad. nr. 20, 21).

118 pav. Dangtelis su dviem kojėlėmis, turėjusiomis įkertas mechanizmo tvirtinimui (Rackevičius, 2003š, rad. nr. 7437).

119 pav. Bokalo rankena (XVIII a.) ir tokio indo rekonstrukcija (Ožalas, 2004-2006š, rad. nr. 59).

120 pav. Dresdno manuskripte (XIV a.) šalia medinių dubenėlių vaizduojami ir iš šulų pagaminti indai, naudoti maistui valgyti ar patiekti (Holl, 1966, 67).

121 pav. Buvusių Vyskupų rūmų teritorijoje aptiktų gertuvių šulai (Luchtanienė, 1999š, rad. nr. X735, X739:1-3, X1532).

122 pav. 2002 m. XVI a. II pus. datuojamo kubo auseklio išklotinis vaizdas restauravimo metu (Ožalas, 2003ša, 87; Ožalas, 2003šb, 214, rad. nr. 45).

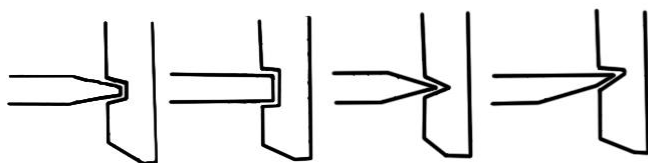
123 pav. Šuleliniai ausekliai: XIII – XIV a. iš Kernavės, XVI a. II pus. iš Vilniaus Žemutinės pilies (Luchtanas, 1989š, 25, 91 rad. nr. 65, 73; Ožalas, 2003ša, 87; Ožalas, 2003šb, 214, rad. nr. 45)

0 1 2 3 4 5 cm

124 pav. Dviejų dalių kamštis. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144, rad. nr. 6).

125 pav. Kamščiai, pagaminti iš kamštinio ąžuolo žievės. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006š, rad. nr. 284/1-7).

126 pav. Dugnų kraštų paruošimo ir įstatymo variantai.

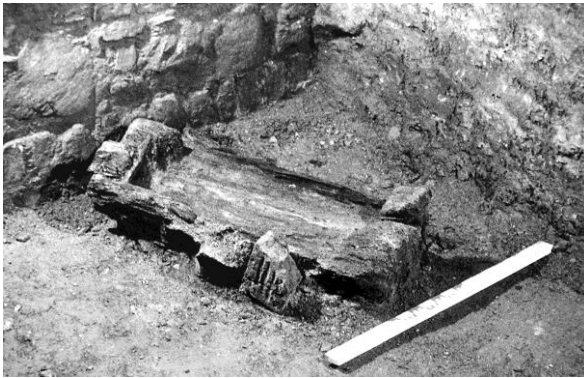
Skobti, pinti, tošies ir karnos indai

127 pav. Žemo cilindro formos karnos indas, XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 13; Kuncevičius, 2015šb, 44, rad. nr. 1254)

129 pav. Skaptuota gelda. XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 26–27).

128 pav. Skobta gelda. XVI a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 45).

130 pav. Pinto krepšelio fragmentas. XIV a. pab.–XV a. pr. (Steponavičienė, 1999š, 77, rad. nr. 1131).

131 pav. Ornamentuotos tošies fragmentai iš Kernavės ir Vilniaus Žemutinės pilies (1 – Kernavės istorijos ir archeologijos muziejaus fondai; 2 – Steponavičienė, 1997š, 79, rad. nr. 813).

Šukos

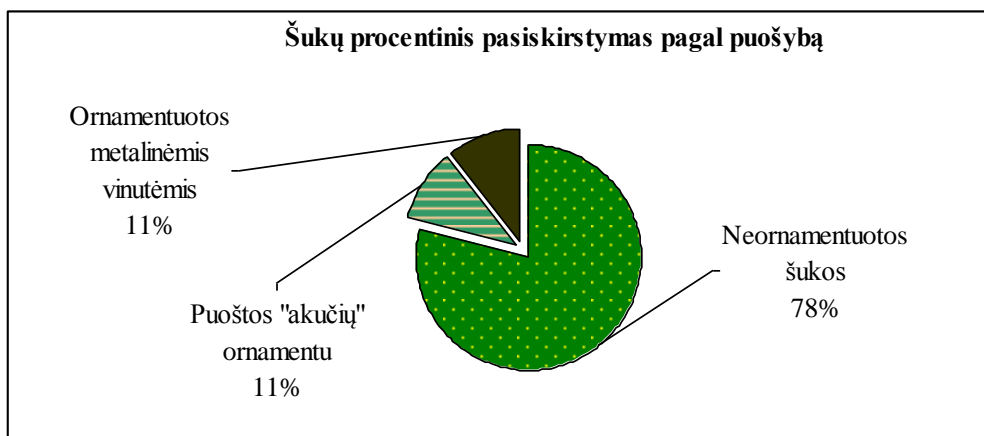
132 pav. Vilniaus pilyje aptiktos medinės šukos.

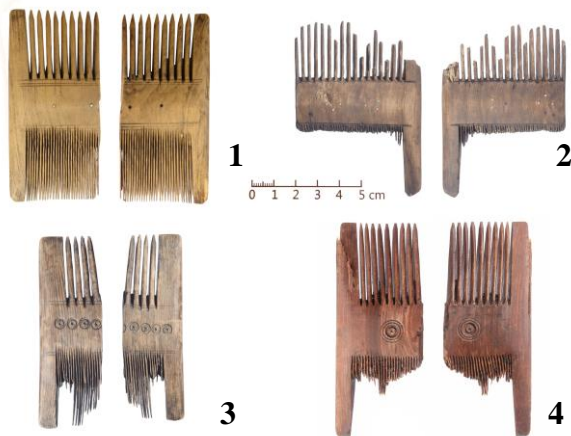
133 pav. Raginės ir dramblio kaulo šukos iš Vilniaus Žemutinės pilies.

134 pav. Metalinės šukos iš Vilniaus Žemutinės pilies.

135 pav. Šukų pasiskirstymas pagal ornamentavimą.

136 pav. Vilniaus Žemutinėje pilyje aptiktos ornamentuotos medinės šukos (1 – Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š, rad. nr. 287; 2 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177, rad. nr. 575; 3 – Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š, rad. nr. 108; 4 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 149, rad. nr. 88).

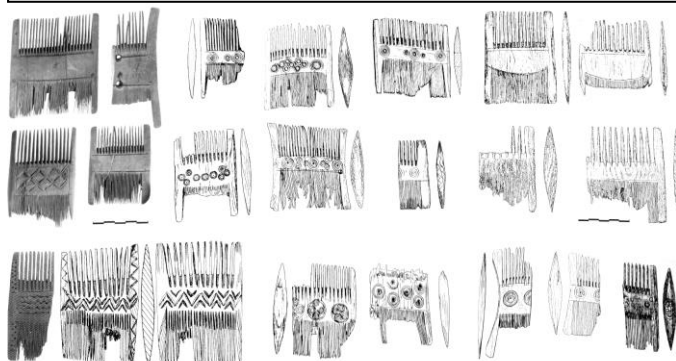
137 pav. Šukų procentinis pasiskirstymas pagal medžio rūšis.

138 pav. Stačiatikių patriarchas Baltramiejus šukuoja barzdą prieš liturgines apeigas. 2014 m. lapkričio 30 d. (AP Photo / Gregorio Borgia, <http://www.dailymail.co.uk/wires/ap/article-2854656/Pope-ends-Turkey-trip-seeking-unity-Orthodox.html>).

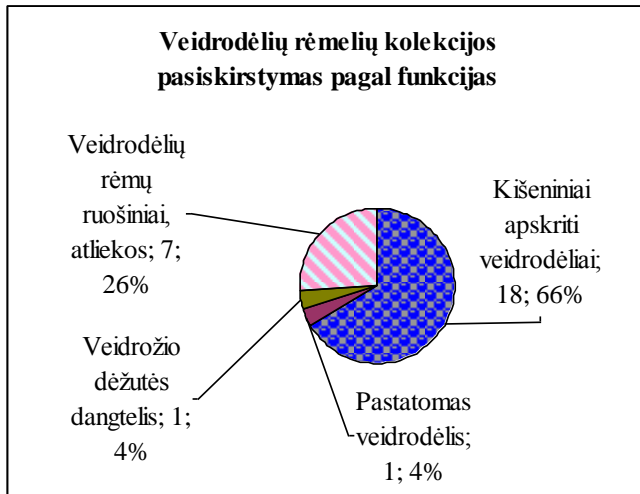

139 pav. Paveikslas vaizduojantis „utėlių marą“, XIV a. (*British Library*, Additional 27210, f. 12v).

140 pav. Didžiajame Naugarde surastos medinės šukos (pagal – Smirnova, 2005).

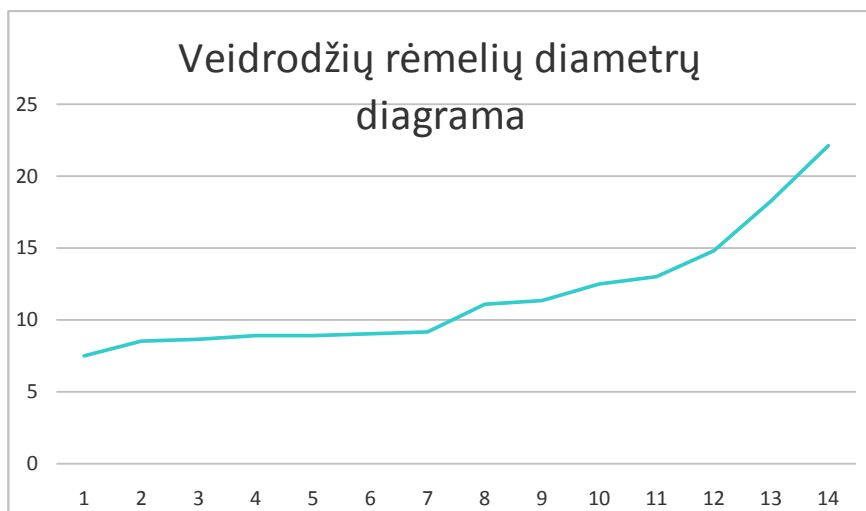
Veidrodžių rėmeliai

141 pav. Veidrodėlių kolekcijos pasiskirstymas pagal funkcijas.

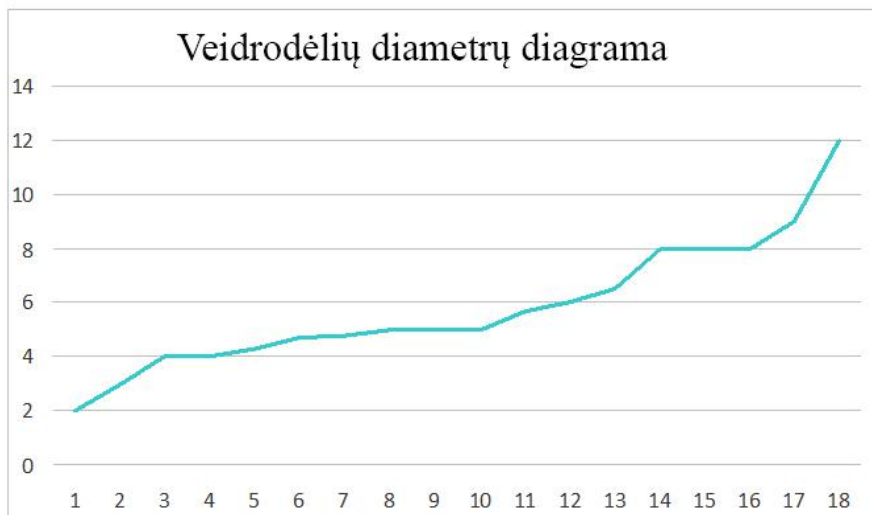

142 pav. Vilniaus Žemutinėje pilyje aptikti veidrodėlių rėmeliai.

143 pav. Veidrodžių rėmelių diametrų diagrama.

144 pav. Veidrodėlių, buvusių mediniuose rėmeliuose, diametrų diagrama.

0 04 1

145 pav. Dvipusis veidrodėlis. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 25, 77, rad. nr. 14).

146 pav. Besilinksminančiųjų sceną vaizduojanti freska Vilniaus Bernardinų bažnyčioje. Dvi moterys laiko panašaus dekoro veidrodį į VŽP aptiktą dvipusį veidrodžio rėmelį (Pilipavičius, 2015, 168).

147 pav. Paveiksle vaizduojamas veidrodėlis ornamentuotas juodos ir baltos spalvos ruoželiais. Guillaume de Digulleville „Pèlerinage de vie humaine“ (Paris, Bibl. Sainte-Geneviève, ms. 1130, f. 049v).

Veidrodėlio dalis

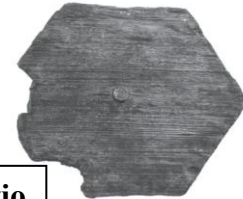
Klijų liekanos

Ornamento dalis

0 1 2 3 4 5 cm

148 pav. Pastatomas veidrodis. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š Rad. nr. 113.)

0 1 2 3 4 5

149 pav. Veidrodžio dangtelis (?) (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š, rad. nr. 3841).

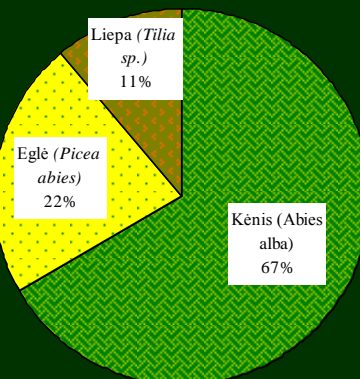

0 1 2 3 4 5 6 7 8 cm

150 pav. Veidrodžio ruošinys (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š, rad. nr. 8).

Ich mach das helle Spiegelglas/
Mit Blei ichs vnderziehen laß/
Vnd drehe darnach die Hülsen Scheibn/
Darinn die Spiegelgläser bleibn/
Die Mal ich denn mit Farben frey/
Feurer Spiegel mach ich darbey/
Darinn das Angesicht groß erschein/
Dah mans sieht eigentlich vnd fein.
D ij Der

Veidrodėlių kiekio pasiskirstymas pagal medžio rūšis

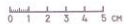
151 pav. J. Amano ir H. Sakso iliustruotoje knygoje (XVI a. II pus.) rašoma, kad veidrodininkas pats daro stiklą, veidrodžio rėmelius ir net juos dekoruoja (Jost Amman, Hans Sachs „Eygentliche Beschreibung aller Stände auff Erden...“ (Frankfurt am Main, 1568). (http://www.digitalis.uni-koeln.de/Amman/amman_index.html)).

152 pav. Veidrodžių rėmelių pasiskirstymas pagal medžio rūšis.

Avalynė

1

2

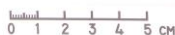
3

4

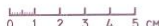
5

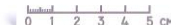
153 pav. Iš kamštmedžio pagamintos platformos (1 – Steponavičienė, 1997š, 7, 88, rad. nr. 1731; 2 – Steponavičienė, 1997š, 7, 88, rad. nr. 1734; 3 – Steponavičienė, 1997š, 7, 88, rad. nr. 1740; 4 – Steponavičienė, 1997š, neinventorintas) bei bato su aukšta platforma rekonstrukcija (5) (aut. A. Puškorius).

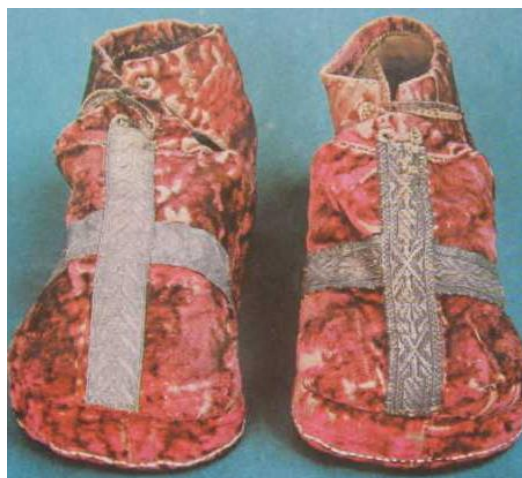
1

2

154 pav. 1 – iš kamštmedžio pagamintas padas praplatinta nosele (Steponavičienė, 1997š, 7, 88, rad. nr. 1758); 2 – restauruotas auliukinis batas su praplatinta nosele (Steponavičienė, 1996š, 80, 81, 86, 87, rad. nr. 827, 829, 1072, 1081, 1126); 3 – Vavelio karališkoje pilyje eksponuojami Žygimanto Augusto karūnaciniai bateliai (<http://www.ruinyizamki.pl/krolo-wie/zyg%20august.html>).

3

155 pav. Iš beržo tošies pagaminti batų užkulniai (1, 2 – Rackevičius, 2003šd, 77, 95, rad. nr. 8580, 8899; 3, 4 – Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š, rad. nr. 5, 6).

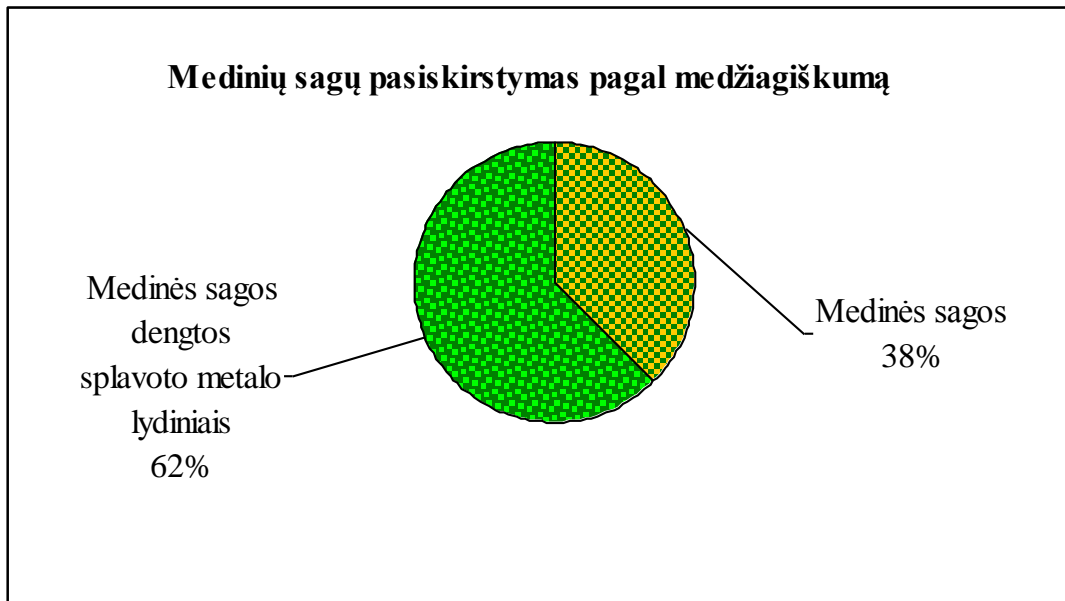

156 pav. Vyžos (?) fragmentai. Pinta iš tošies juostelių (Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 130, rad. nr. Kd 19).

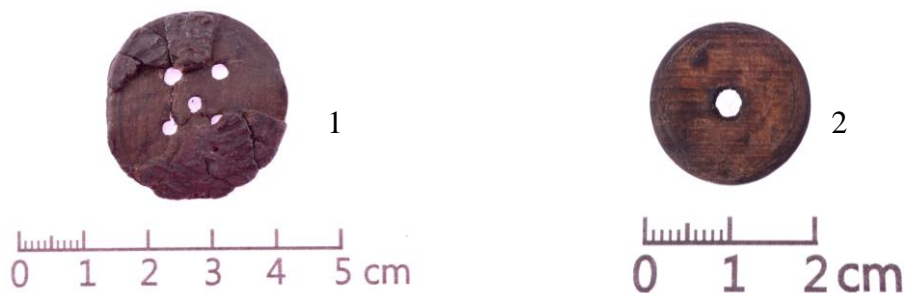

157 pav. Medinis kulnas, su medinėmis (22 vnt.) ir metalinėmis vinutėmis (4 vnt.) (Steponavičienė, 1997š, 7, 88, rad. nr. 1754/1).

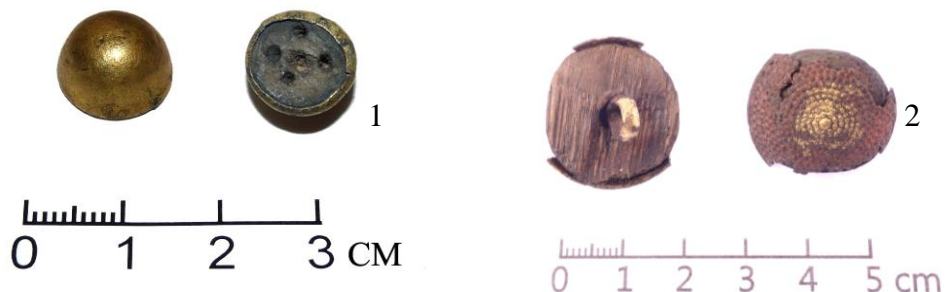
Sagos

158 pav. Sagų diagrama pagal medžiagiškumą (n=8).

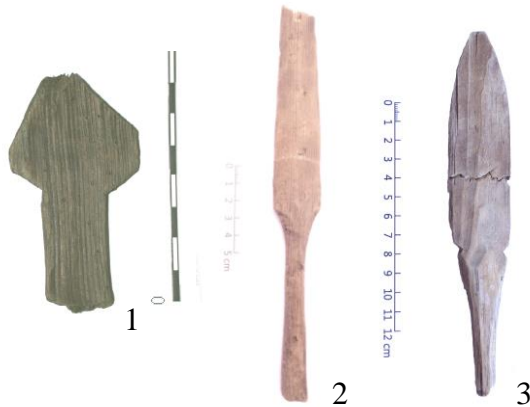
159 pav. Medinės sagos (1 – Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 83; 2 – Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š, rad. nr. 270).

160 pav. Medinės sagos, dengtos spalvoto metalo lydiniais (1 – (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, rad. nr. 27; 2 – Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 1275).

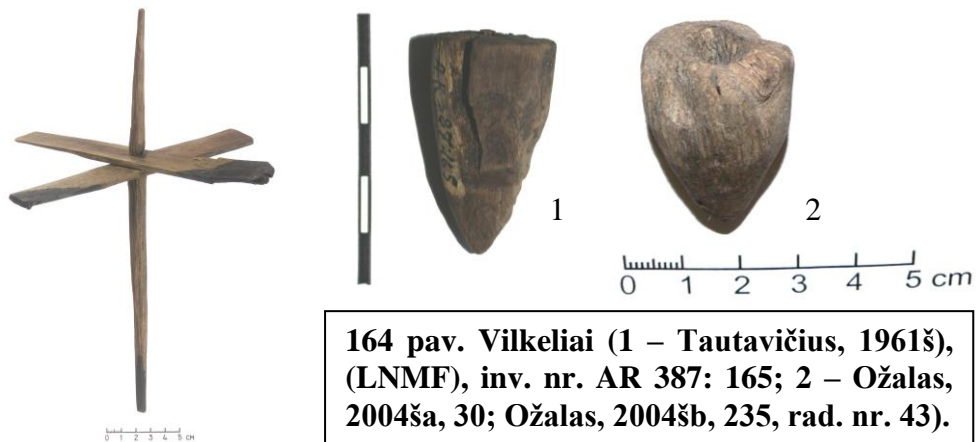
Žaislai

161 pav. Žaislai, vaizduojantys ginkus (1 – (Tautavičius, 1961š), (LNMF), inv. nr. AR387:167; 2 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158, rad. nr. 248; 3 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164, rad. nr. 349).

162 pav. Ūkinę veiklą atspindintys žaislai (1 – peilis (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 237, rad. nr. 67; 2 – plaktukas (Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 133).

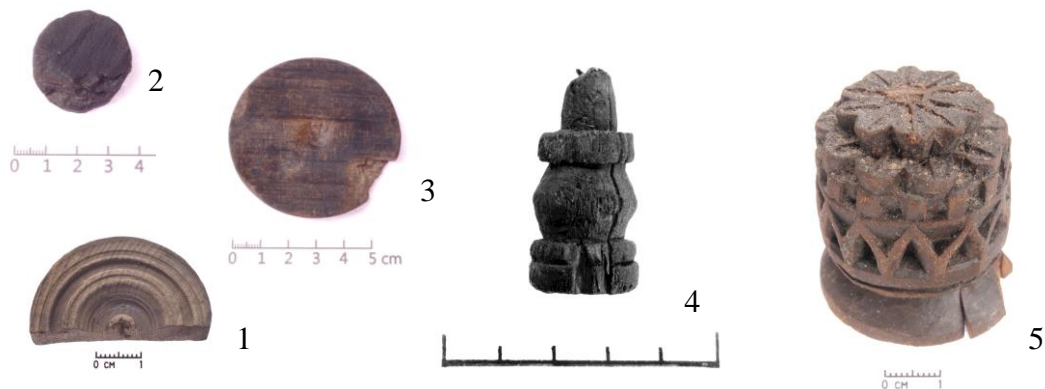

164 pav. Vilkeliai (1 – Tautavičius, 1961š), (LNMF), inv. nr. AR 387: 165; 2 – Ožalas, 2004ša, 30; Ožalas, 2004šb, 235, rad. nr. 43).

163 pav. Sukutis, XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 79).

165 pav. Medinis kamuoliukas (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 239, rad. nr. 92).

166 pav. Žemo cilindro vaikštukai (1–3) ir šachmatai (4, 5) (1 – Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 239; 2, 3 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 157, rad. nr. 210, 217; 4 – Rackevičius, 1997š, 81, rad. nr. 1524; 5 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 149, rad. nr. 89).

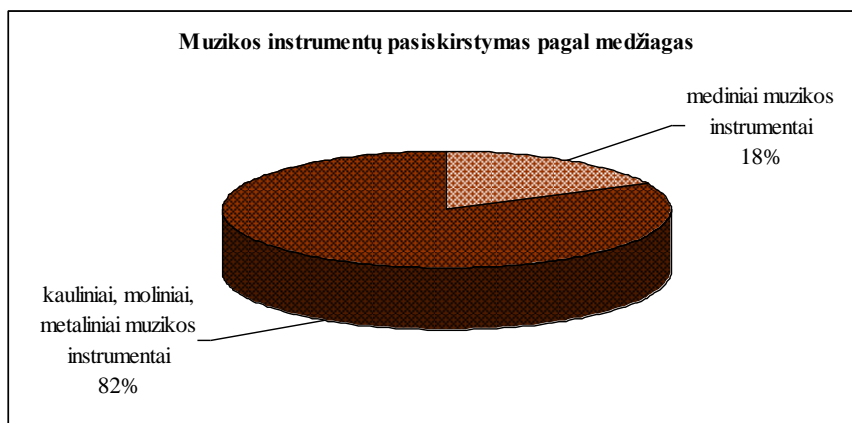

167 pav. XV a. rankraščio fragmente vaizduojami žmonės, žaidžiantys kvirkato žaidimą (Bodleian Library MS. Bodl. 264, fol.76v).

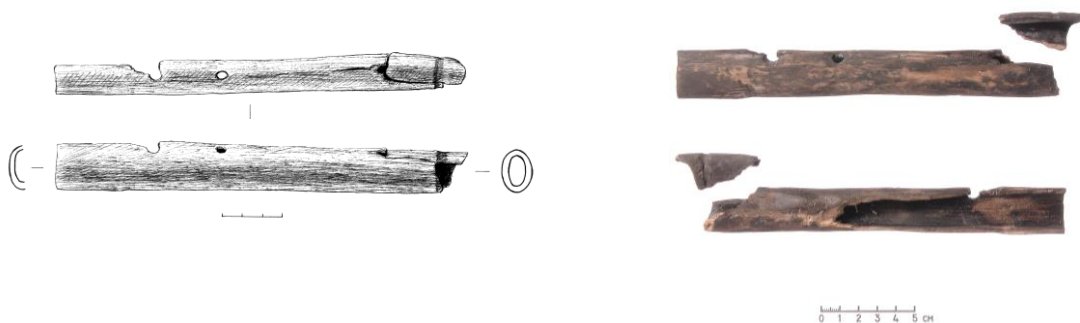

168 pav. Ant nebenaudojamos statinės dugno nubraižytas kvirkato žaidimo laukas (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162, rad. nr. 329).

Muzikos instrumentai

169 pav. Muzikos instrumentų procentinis pasiskirstymas pagal medžiagas.

170 pav. Fleita (piešinys ir dirbinio vaizdas prieš restauravimą). XIV a. pab.–XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2008š, rad. nr. 16).

171 pav. Stygų suktukas, aptiktas Vilniaus Žemutinėje pilyje. XIII a. pab.–XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 5, rad. nr. 1329).

172 Stygų suktukai, aptikti Didžiajame Naugarde (Поветкин, 2008, 88).

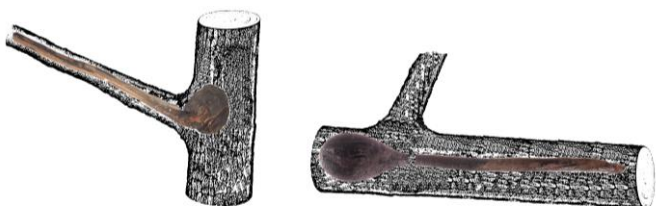
173 pav. P. Lutrelio psalmyne vaizduojamas būgininkas. XIV a. pradžia (Ikamas, 2006, p. 181).

Lazdos su rutulinėmis buožėmis

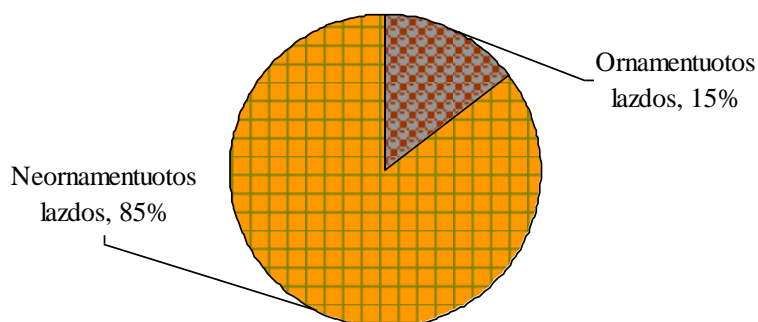

174 pav. Lazdos su buoželėmis, aptiktos Vilniaus Žemutinėje pilyje. XIV a. pab.–XV a. pr. (1 – Ožalas, 2004–2006šb, rad. nr. 82; 2, 5, 6, 7, 11, 12 – Ožalas, 2004šb, 238, 239, 241, rad. nr. 78, 79, 85, 96, 98, 124; 3, 4, 8, 9, 10 – Ožalas, 2003ša, 68, 84, 85, 99; Ožalas, 2003šb, 214, 216, 218, rad. nr. 44, 64, 65, 84; 85).

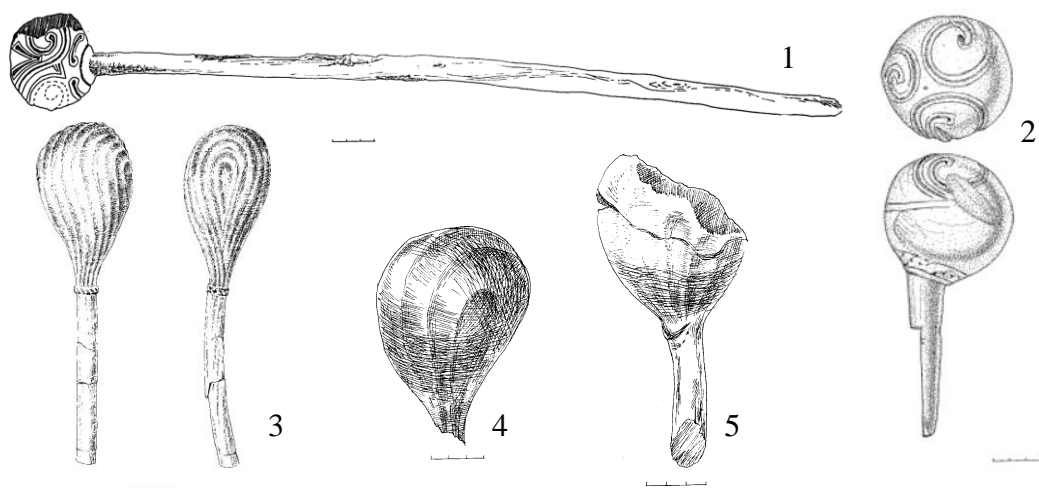
175 pav. Lazdų su rutulinėmis buožėmis gamybos būdai.

Ornamentuotų ir neornamentuotų lazdų santykis

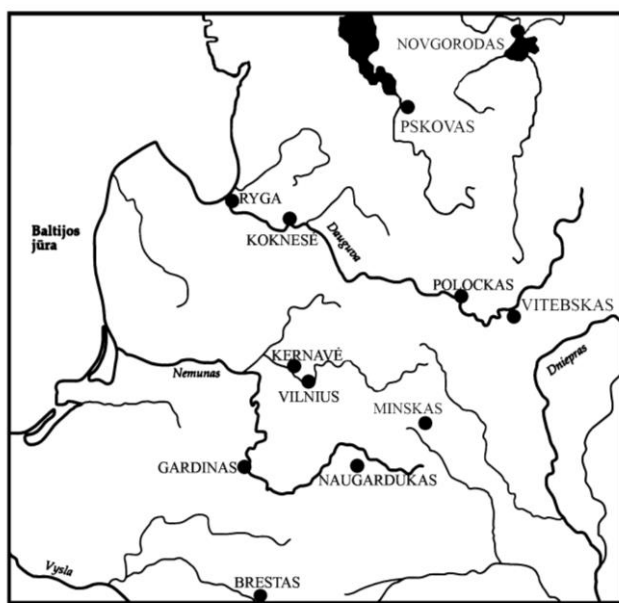

176 pav. Lazdų pasiskirstymas pagal puošybą.

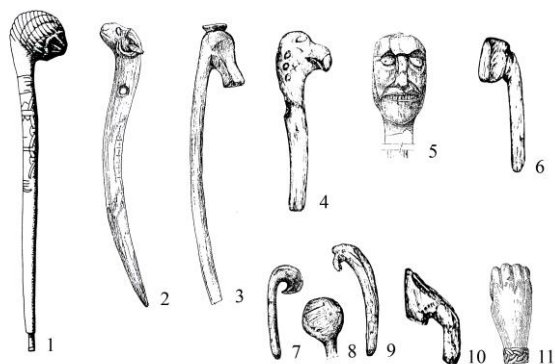

177 pav. Ornamentuotųjų lazdy su buoželėmis pavyzdžiai (1 – Ožalas, Urbanavičius, 2000š, 5, 10, rad. nr. 1; 2 – Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 71, rad. nr. 1768; 3 – Striška, 2003–2004š, rad. nr. 2519; 4 – Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 239, rad. nr. 93; 5 – Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234, rad. nr. 32).

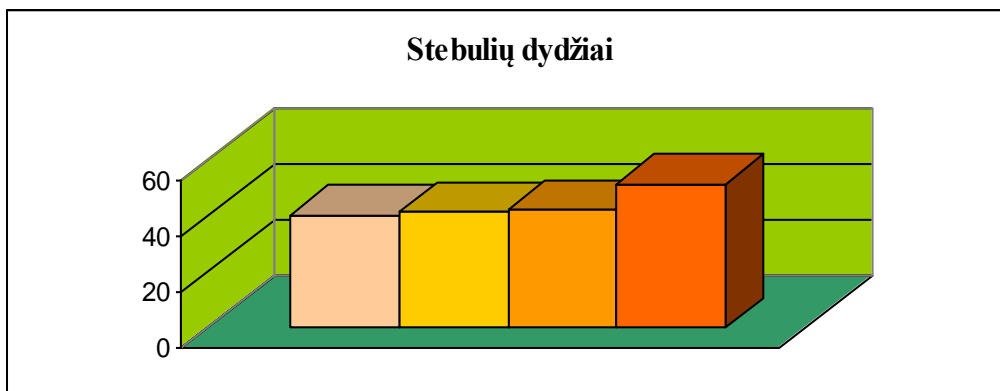

178 pav. Lazdy su rutulinėmis buožėmis paplitimo žemėlapis.

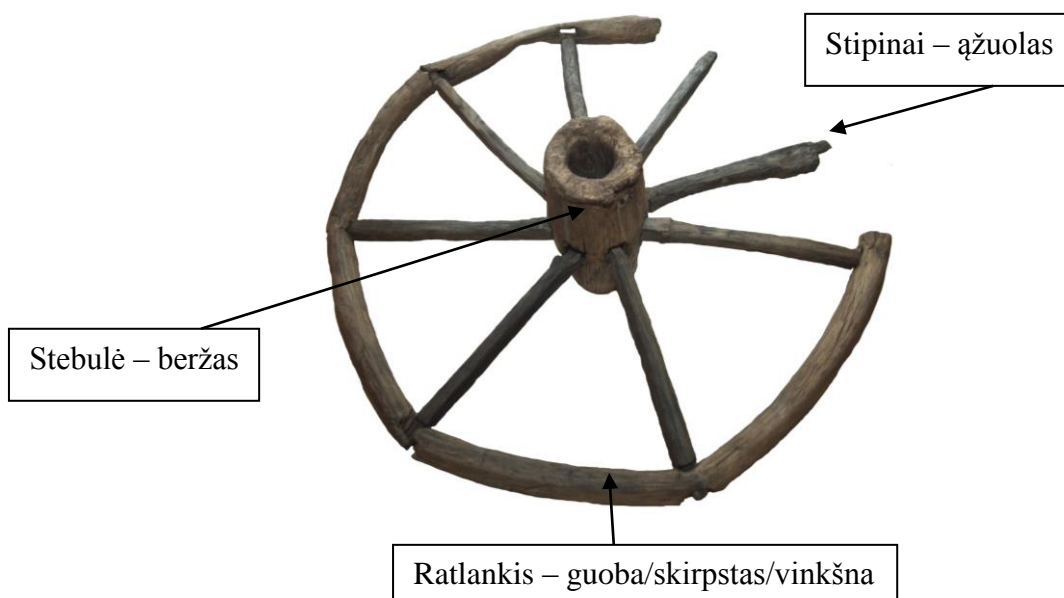

179 pav. Lazdos su rutulinėmis, zoomorfinėmis, ornitomorfinėmis, amorfinėmis, kablio, rankos formų viršūnėmis iš Didžiojo Naugardo (pagal: 1 – Rybakov, 1982, 254; 2, 3, 5, 11 – Покровская, 2004, 76, 77, 79, 81; 135; 4, 6, 7, 8, 9, 10 – Гайдуков, 1992, 135).

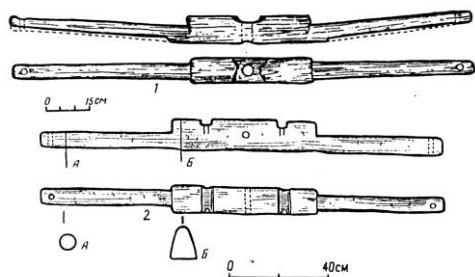

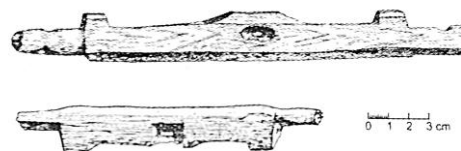
183 pav. Vilniaus Žemutinėje pilyje visiškai išlikusių stebulių dydžių diagrama.

184 pav. Ratų dalys buvo gaminamos kombinuojant guobinių šeimos, ąžuolo ir beržo medieną (Pukienė, 2005š, 1).

185 pav. Minske ir Vitebske (Baltarusija) archeologinių tyrimų metu surastos medinės vežimų ašys (Беларусі, 2001, 483).

186 pav. Gdanske (Lenkija) aptiktos žaislinių vežimukų ašys (Okulicz, 1959, Taffel IX).

187 pav. Žaislinio vežimuko ašis (Striška, 2003š) ir jo rekonstrukcija (rekonstrukcijos iniciatorius – dr. P. Blaževičius, autorius – A. Juškevičius).

188 pav. Vakarų Europos viduramžių ikonografija vaizduoja skirtingų konstrukcijų viršutines vežimų dalis (1 – Caesar in a carriage, Bellum Gallicum 1473–1476 (British Library Royal 16 G VIII); 2 – The Luttrell Psalter, 1325–1340 (English). BL MS Add. 42130, fol. 173v., (British Library, London); 3 – Medieval royal coach, Luttrell Psalter, 1325–1340, (British Library, London).

189 pav. Ką tik iš perkastos iškelta transportavimo talpa, pagaminta panaudojant lentas, kartis ir tošį (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161, rad. nr. 313).

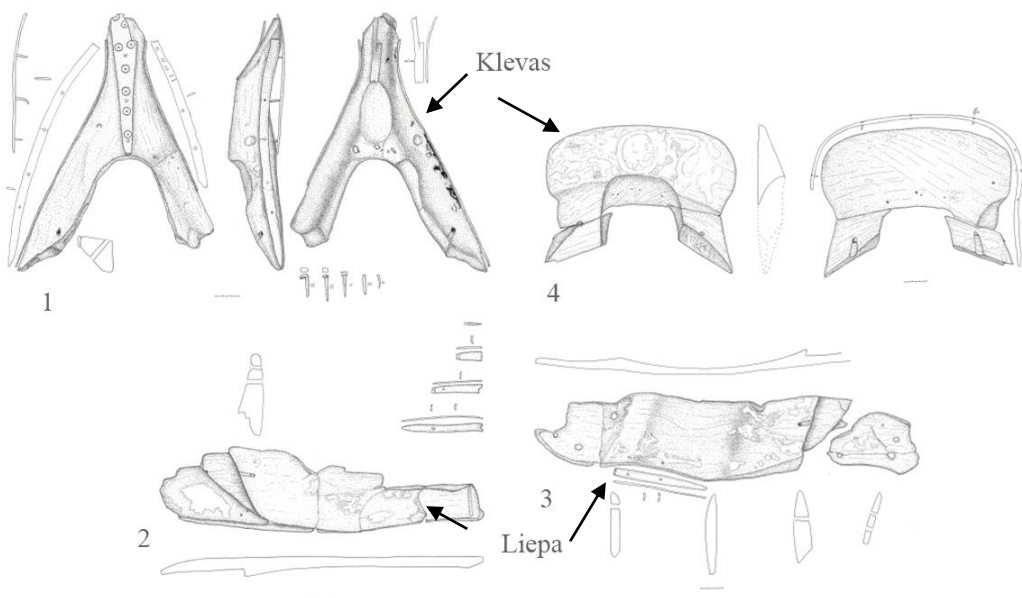

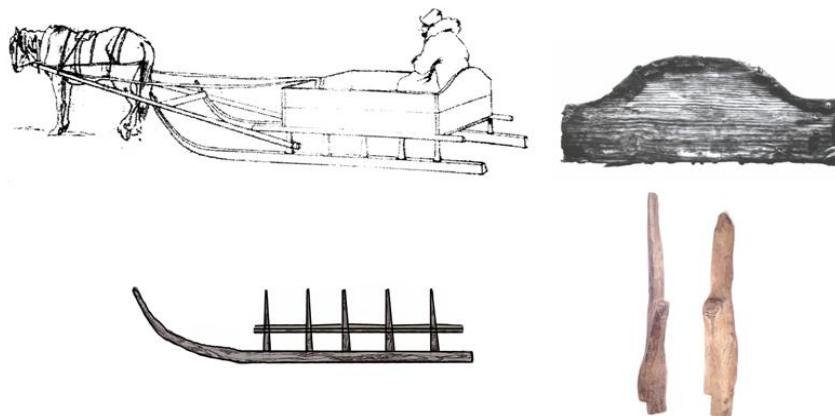
190 pav. Geriausiai išlikę kamantai, sudarantys pavalkus (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66, rad. nr. 1675,

191 pav. Valdovų rūmų U rūsyje atidengtas XIII a. pab. pastatėlio vidus su aruodu, kuriame buvo aptikti kamantai, kinkomasis lankas, balnas ir kiti mediniai dirbiniai (Kuncevičius, 2015ša; 121).

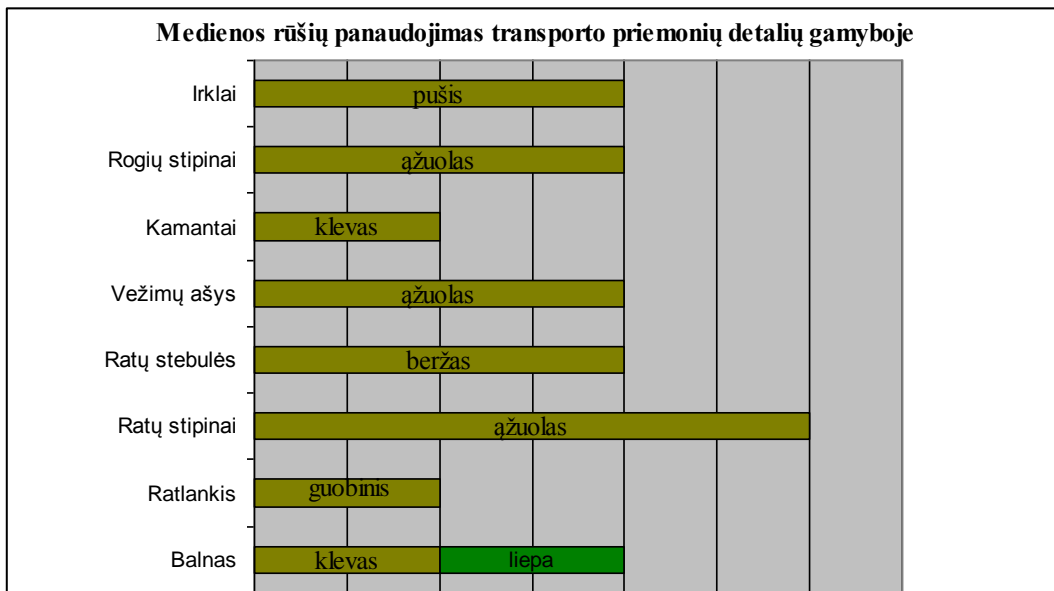
192 pav. Valdovų rūmų U rūsyje aptikto balno detalių piešiniai: 1 – balno guga; 2, 3 – kairioji ir dešinioji balno pagrindo dalis; 4 – atkaltė. Guga ir atkaltė pagaminta iš klevo (LIG-15-4, 5), o šoninės lentelės – iš liepos (LIG-15-1, 2, 3) (Kuncevičius, 2015šb; 112, 113).

193 pav. Rogių rekonstrukcija pagal Didžiojo Naugardo (Rusija) archeologinius duomenis (Дубровин, 2002, 118) ir Vilniaus Žemutinėje pilyje surasta baldo arba rogių/vežimaičio atkaltė bei rogių stipinai (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š, 57, rad. nr. 1056; Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, rad. nr. 222, 223).

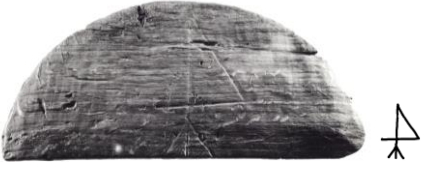

194 pav. Irklas (Rackevičius, 2003dš, 150, rad. nr. 10051b).

195 pav. Medienos rūšių panaudojimo diagrama transporto priemonių detalių gamyboje (Pukienė, 2005š; Pukienė, 2006š; Pukienė, 2007š; Pukienė, 2008š; VR tyrimo bazė, tyr. nr. LIG-12-18, LIG-12-26, LIG-12-27, LIG-12-28, LIG-14-7, LIG-14-22, LIG-15-1, 2, 3, 4, 5, LIG-15-26).

Ženkilai ant medinių dirbinių

196 pav. Mediniai dirbiniai su ženklais.

1	 <p style="text-align: center;">< <<< < X</p>	2	
	<p>XIV a.? Be inventorinio numerio (Tautavičius, 1961š).</p>		<p>XV a. pr. Rad. nr. 4800. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993ša, 76).</p>
3		4	
	<p>XV a. pr. Rad. nr. 4803 (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š, 60).</p>		<p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. 42 (Ožalas, 2003ša, 83; Ožalas, 2003šb, 214).</p>
5		6	
	<p>XV a. II p. Rad. nr. 9294 (Rackevičius, 2003š, 113).</p>		<p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. 58 (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb).</p>
7		8	
	<p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. 71 (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb).</p>		<p>XVI a. vid. Rad. nr. 34 (Ožalas, 2004–2006š).</p>

9	 <p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. 32 (Ožalas, 2004–2006š).</p>	10	 <p>XV a. pr. Rad. nr. 9 (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007– 2009š).</p>
11	 <p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. 16 (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>	12	 <p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. 77, 205 (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š).</p>
13	 <p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. 193 (Blaževičius, Bugys, 2006– 2008š).</p>	14	 <p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. 326 (Blaževičius, Bugys, 2006– 2008š).</p>
15	 <p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. 354. (Blaževičius, Bugys, 2006– 2008š).</p>	16	 <p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. 370 (Blaževičius, Bugys, 2006– 2008š).</p>

17	 <p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. 369 (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š).</p>	18	 <p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. 576 (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š).</p>
19	 <p>XIV–XV a. Rad. nr. 122. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š)</p>	20	 <p>XIV–XV a. Rad. nr. 110 (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
21	 <p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. 173 (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	22	 <p>XIV–XV a. Rad. nr. 125. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
23	 <p>XIV a. pab.–XV a. pr. Rad. nr. dar nesuteiktas. (Ožalas, 2007–2010š).</p>	24	 <p>XVII a.? (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2008š, 124, 164, 165, 175).</p>

1

197 pav. Metaliniai įrankiai su ženklais (1 – Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 115, 140, 1 – rad. nr. M1445; 2 – M1740).

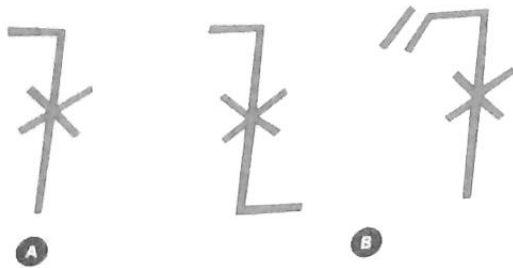

2

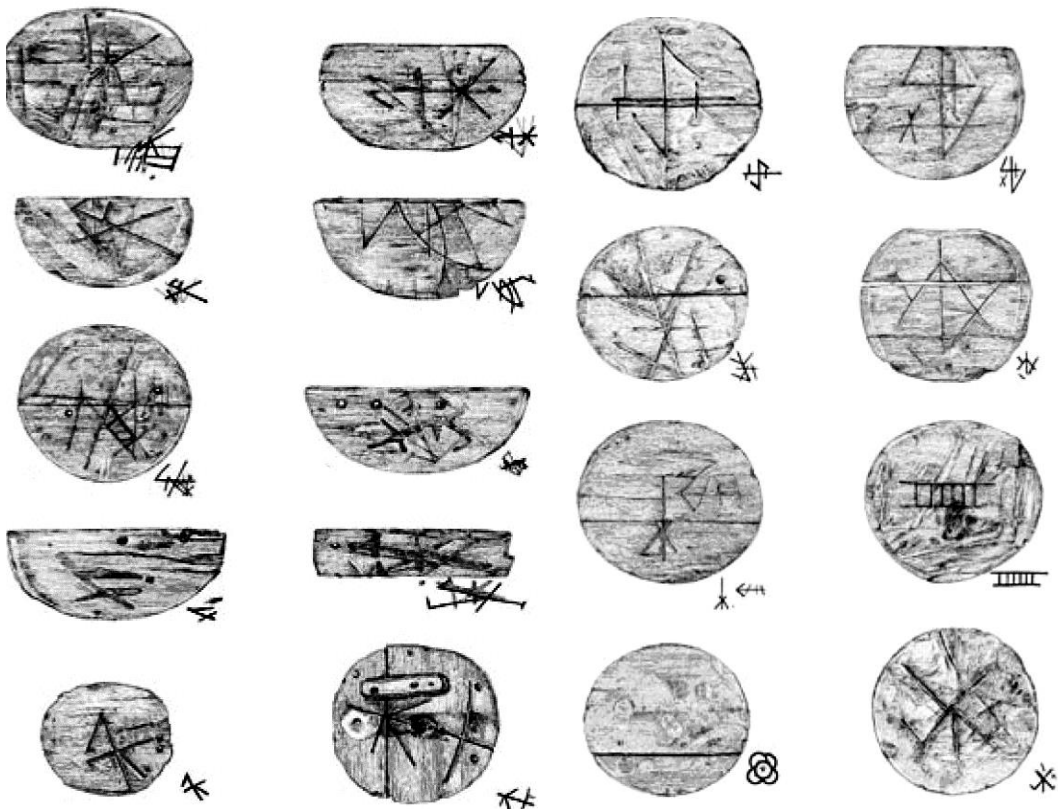

198 pav. Tryvo saloje aptikti dirbiniai su ženklavimo motyvais: širdutėmis, įkartėlėmis, žvaigždėmis (Good, Tabraham, 1981, 118, 119).

201 pav. Šeimos ženklo evoliucija. A raide žymimas tėvo ir vyriausiojo sūnaus žymuo, B raide – jaunesniųjų sūnų žymuo, su jų pridėtu papildomu įrėžimu (Zunde, 2011, 132).

198 pav. Liubeke (Vokietija) aptikti statinių dugnai ir dangčiai su ženklais (Falk, 2005).

7.2. Santrumpų sąrašas

- ARMA – Lietuvos nacionalinio muziejaus Viduramžių ir naujųjų laikų archeologijos skyriaus archyvas
- ATA – archeologinių tyrimų ataskaita
- AETL – archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje
- ATL – archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje
- DLKŽ – Dabartinės Lietuvių kalbos žodynas
- GRD – Lietuvos nacionalinio muziejaus gaunamų rinkinių dienyno numeris
- KAIM – Kernavės archeologijos ir istorijos muziejus
- KEŽ – Kaišiadorių etnografinis žodynėlis
- LDK – Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė
- Ldk – Lietuvos didysis kunigaikštis
- LEB – Lietuvos etnografijos bruožai
- LEEŽ – Lietuvių etnografijos enciklopedinis žodynas
- LIG – medienos mikroanatominio tyrimo kodas
- LII – Lietuvos istorijos institutas
- LIIR – Lietuvos istorijos instituto archyvas
- LKŽ – Lietuvių kalbos žodynas
- LNМ, AS – Lietuvos nacionalinis muziejus, archeologijos skyrius
- LNMF – Lietuvos nacionalinio muziejaus fondai
- NMLDKVR – Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai
- NMLDKVR MTC – Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų Mokslinių tyrimų centras
- MT – metalo tyrimų kodas
- PRI – Paminklų restauravimo institutas
- SEM/EDX – skleidžiamoji elektronų mikroskopija, sujungta su rentgeno spindulių energijos dispersine analize
- VDU – Vytauto Didžiojo universitetas
- VŽP – Vilniaus Žemutinė pilis

7.3. Šaltinių sąrašas

Abaravičius G., Remecas E., 1997š – Vietos LDK kunigaikščio Gedimino paminklui Vilniuje, Katedros aikštėje archeologinių tyrimų ataskaita. 1996 metai. *MLDKVR MTC archyvas ATA 19/1*, Vilnius, 1997.

Blaževičius P., 2003š – Pramogos viduramžių Lietuvoje (archeologiniais duomenimis). Magistro darbas. Vilnius, 2003.

Blaževičius P., Bugys P., Kaminskaitė I., Ožalas E., 2008š – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmai. LDK valdovų rūmų rytinio korpuso šiaurinio priestato 2003, 2006–2007 m. tyrimai. *MLDKVR MTC archyvas ATA 61*, Vilnius, 2008.

Blaževičius P., Bugys P., 2006–2008š – Vilniaus Žemutinės pilies teritorija. Rytinio ir šiaurinio korpusų prieigų 2006–2008 m. tyrimai. *MLDKVR MTC archyvas ATA 63/7*. Vilnius. Ataskaita rengiama.

Blaževičius P., Gendrėnas G., Steponavičienė D., 2006š – Vilniaus Žemutinės pilies teritorija. II oficinų (dviraškių rūmų) 2003–2005 m. tyrimai. T. 1 (ataskaitos tekstas). *MLDKVR MTC archyvas ATA 53/1*. Vilnius, 2006.

Blaževičius P., Kaminskaitė I., 2006ša – Vilniaus žemutinės pilies teritorija. II oficinų (dviraškių rūmų) 2003–2005 m. tyrimai. T. 2 (radinių sąrašas, I dalis). *MLDKVR MTC archyvas ATA 53/2*. Vilnius, 2006.

Blaževičius P., Kaminskaitė I., 2006šb – Vilniaus Žemutinės pilies teritorija. II oficinų (dviraškių rūmų) 2003–2005 m. tyrimai. T. 3 (radinių sąrašas, II dalis). *MLDKVR MTC archyvas ATA 53/3*. Vilnius, 2006.

Blaževičius P., 2011š – Vilniaus Žemutinės pilies teritorija. LDK valdovų rūmų vakarinio korpuso išorės archeologinių žvalgymų ir ploto į šiaurę nuo M–22 archeologinių tyrimų ataskaita. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 68*, Vilnius, 2011.

Blaževičius P., 2015š – The story of medieval brooms. *The Poster in EAA (Glasgow)*, *ARI*. Glasgow, 2015.

Butrimaitė R., 2002š – Kernavės XIII–XIV a. medžio dirbiniai ir jų gamybos technologija. Bakalauro darbas. Vilniaus universitetas, Istorijos fakultetas, Archeologijos katedra. Vilnius. 2002.

Butrimaitė R., 2004š – Medžio dirbiniai Lietuvos archeologinėje medžiagoje vėlyvajame geležies amžiuje ir ankstyvaisiais viduramžiais. Magistro darbas. Vilniaus universitetas, Istorijos fakultetas, Archeologijos katedra. Vilnius, 2004.

Daugudis V., 1979š – Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje buv. Arsenalo viduje 1978 m. vykdytų archeologinių kasinėjimų ataskaita. *LIIR B. 768*. Vilnius, 1979.

Gendrėnas G., Ožalas E., 2002š – Karaliaus Mindaugo tilto prieigos. Žvalgomieji archeologiniai tyrimai. Ataskaita. VIII / I dalis. (tekstai, priedai). Kairysis Neris krantas. T. Vrublevskio gatvės rekonstrukcija. Ataskaita rengiama.

Gendrėnas G., Juškaitis V., Ožalas E., 2002š – Karaliaus Mindaugo tilto prieigos. Žvalgomieji archeologiniai tyrimai. Ataskaita. VIII / II dalis. (radinių sąrašas). Kairysis Neris krantas. T. Vrublevskio gatvės rekonstrukcija. Ataskaita rengiama.

Grišinas V., 1985š – Tautų draugystės muziejus buv. Žemutinės pilies teritorijoje Vilniuje, Gedimino a. 3, archeologinės priežiūros ataskaita (rusų k.). *LII B. 1418*. Vilnius, 1985.

Jablonskis I., 1974š – Priešistoriniai radiniai Darbos upelyje ties Auksūdžio kaimu. *LIIR B. 385*. Vilnius, 1974.

Jučienė I., 1979š – Vilniaus pilies arsenalas. 1976–1977 m. žemės darbų (rostverkams kastų duobių) archeolog. priežiūros ataskaita. *LII B 839*. Vilnius, 1979.

Jurkštas J., 1976š – Vilniaus Žemutinės pilies buv. Arsenale 1976 m. vykdytų žemės darbų archeologinės priežiūros ataskaita. *LII B. 579*. Vilnius, 1976.

Kaminskaitė I., 2006š – XIII–XVII a. mediniai dirbiniai (pagal Vilniaus Žemutinės pilies tyrimus). Magistro darbas. Vilniaus universitetas, Istorijos fakultetas, Archeologijos katedra. Vilnius, 2006.

- Katalynas K., 1994š** – 1993 m. žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai Vilniuje, Liepkalnio g. nr. 1. Ataskaita. *LIIR B. 2104*. Vilnius, 1994.
- Karnatka G., 1993š** – Miesto Pajautos slėnyje, Širvintų raj., tyrinėjimai 1992 metais. *LIIR B. 2020*. Vilnius, 1993.
- Karnatka G., 1994š** – Miesto Pajautos slėnyje, Širvintų raj., tyrinėjimai 1993 metais. *LIIR B. 2219*. Vilnius, 1994.
- Kuncevičius A., Tautavičius A., Urbanavičius V., 1990š** – Žemutinės pilies teritorijos 1989 m. archeologinių tyrimų ataskaita. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 3*. Vilnius, 1990.
- Kuncevičius A., Tautavičius A., Urbanavičius V., 1991š** – Vilniaus Žemutinės pilies rūmų teritorijos 1990 m. tyrimai. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 4*. Vilnius, 1991.
- Kuncevičius A., Tautavičius A., Urbanavičius V., 1992š** – Vilniaus Žemutinės pilies rūmų teritorijos 1991 m. tyrimai. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 5*. Vilnius, 1992.
- Kuncevičius A., Tautavičius A., Urbanavičius V., 1993š** – Vilniaus Žemutinės pilies rūmų teritorijos 1992 m. tyrimai. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 6*. Vilnius, 1993.
- Kuncevičius A., 2015ša** – Vilniaus Žemutinė pilis. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų Rytinio korpuso Šiaurinio priestato archeologinių tyrimų 2014–2015 m. ataskaita. I tomas (tyrimų aprašymai ir nuotraukos). *NMLDKVR MTC archyvas ATA 69/1*. Vilnius, 2015.
- Kuncevičius A., 2015šb** – Vilniaus Žemutinė pilis. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų Rytinio korpuso Šiaurinio priestato archeologinių tyrimų 2014–2015 m. ataskaita. II tomas (radinių sąrašai ir nuotraukos). *NMLDKVR MTC archyvas ATA 69/2*. Vilnius, 2015.
- Lasavickas S., 1975š** – Vilniaus Žemutinės pilies senojo Ceichauzo – arsenalo architektūriniai tyrimai – tyrimų aprašymas. *VAA F5 B. 1111*. Vilnius, 1975.
- Lisanka A., 1979š** – 1978 m. Vilniaus Žemutinės pilies senojo arsenalo teritorijoje vykdytų archeologinių tyrimų ataskaita, t. 1. *LIIR B. 840*. Vilnius, 1979.

Lisanka A., 1983š – Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje vykdytų archeologinių tyrinėjimų (1982–1983 m. I–asis darbų etapas). *LIIR B. 1057*. Vilnius, 1983.

Lisanka A., 1986š – 1983–1985 m. buv. Vilniaus Žemutinės pilies Senojo arsenalo teritorijoje vykdytų žemės darbų archeologinės priežiūros ataskaita. *LIIR B. 1529*. Vilnius, 1986.

LNМ, АS – Lietuvos nacionalinio muziejaus inventorinė knyga. Archeologijos skyrius.

Luchtanas A., 1987š – Pajautos slėnio Kernavėje, Širvintų raj., tyrinėjimai 1986 metais. *LIIR B. 1280*. Vilnius, 1987.

Luchtanas A., 1988š – Miesto Pajautos slėnyje Kernavėje, Širvintų raj., tyrinėjimai 1987 metais. *LIIR B. 1318*. Vilnius, 1988.

Luchtanas A., 1989š – Tyrinėjimai Kernavėje Pajautos slėnyje 1988 metais. *LIIR B. 1536*. Vilnius, 1989.

Luchtanas A., 1990š – Tyrinėjimai Kernavėje Pajautos slėnyje 1989 metais. *LIIR B. 1644*. Vilnius, 1990.

Luchtanas A., 1996š – Miesto Pajautos slėnyje (Širvintų raj.) tyrinėjimai 1995 metais. *LIIR B. 2498*. Vilnius, 1996.

Luchtanienė D., 1996š – Archeologiniai tyrimai Vilniuje (Menininkų rūmų komplekse (ATR–45)) (S. Daukanto a. 3/8, Universiteto g. 6, Totorių g. 28). Ataskaita / 1995 m. Radinių sąrašas, piešiniai ir fonuotraukos. *LIIR B. 2476*, Vilnius, 1996.

Luchtanienė D., 1997ša – Archeologiniai tyrimai Vilniuje, reprezentacinių rūmų teritorijoje (ATR–45) S. Daukanto a. 3/8, Universiteto g. 6, Totorių g. 28. Tyrimų aprašymas / 1996 m. *LIIR B. 2743*, Vilnius, 1997.

Luchtanienė D., 1997šb – Archeologiniai tyrimai Vilniuje, Reprezentacinių rūmų ansamblio teritorijoje (ATR–45). S. Daukanto a. 3/8, Universiteto g. 6, Totorių g. 28 ataskaita. Individualių radinių ir čerpių sąrašas ir iliustracijos / 1996 m. *LIIR B. 2744*, Vilnius, 1997.

Luchtanienė D., 1998ša – Archeologiniai tyrimai (plotas 16 ir 17) Vilniuje, reprezentacinių rūmų teritorijoje (AtR–45), 1997 m. Tyrimų aprašymas ir priedai, t. 1. 1998, *LIIR B. 2951*.

Luchtanienė D., 1998šb – Archeologiniai tyrimai (plotai 16 ir 17) Vilniuje, Rezentacinių rūmų ansamblio teritorijoje (AtR–45) 1997 metais, ataskaita, t. III. Individualių radinių bei čerpių sąrašas ir iliustracijos. *LIIR B. 2953*. Vilnius, 1998.

Luchtanienė D., 1999š – Archeologijos tyrimai (plotai 18 ir 19) Vilniuje, Rezentacinių rūmų ansamblio teritorijoje (ATR–45) 1997 m. ataskaita. *LIIR B. 3231–3234*. Vilnius, 1999.

Luchtanienė D., 2000š – Archeologijos tyrimai (plotai 20 ir 21), archeologijos žvalgymai ir žvalgomieji tyrimai Rezentacinių rūmų ansamblio teritorijoje (ATR – 45) Vilniuje 1999 metais. Ataskaita. I dalis. *LIIR B. 3355*. Vilnius, 2000.

Malonaitis A., 2000š – Siauraašmeniai pentiniai kirviai Lietuvoje (tipopogija ir ergonomika). Daktaro disertacija. LII, VDU. Vilnius, 2000.

Matuzevičiūtė S., 2000š – Medžio žievės dirbiniai Lietuvoje I–XIV a. (tipai, konservavimas). Bakalaurinis darbas. Vilniaus Universitetas, Istorijos fakultetas, Archeologijos katedra. Vilnius, 2000.

Merkevičius, A. 1996š – Žemutinės pilies teritorija. Senojo arsenalo kieme tiestos kanalizacijos griovio 1995 m. kasimo darbų priežiūra. *LIIR B. 2499*. Vilnius, 1996.

Montvilaitė E., Ožalas E., 2004–2006š – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. LDK valdovų rūmų pietinio korpuso prieigų (plotai 9–11, trasa I, trasa II) archeologinių tyrimų 2004–2006 m. ataskaita. Ataskaita rengiama.

Ožalas E., Urbanavičius V., 1999š – Vilniaus Žemutinės pilies, valdovų rūmų teritorijos tyrinėjimai pietinių įvažiavimo vartų išorėje. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 30b/ LIIR B. 3382*. Vilnius, 1999.

Ožalas E., 2002š – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Šiaurinio korpuso tyrimai ir rūmų vidinio kiemo tyrimai 2001 m. *NMLDKVR*

MTC archyvas ATA 40/1–4 (T. 1 – tekstas, piešiniai, T. 2 – fotografijos, T. 3 – brėžiniai, T. 4 – radinių sąrašai) / LIIR B. 3722–3725. Vilnius, 2002.

Ožalas E., 2004ša – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Pietinio korpuso prieigų 2003 m. archeologinių tyrimų ataskaita. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 47/1 (T. 1 – tekstas)*. Vilnius, 2004.

Ožalas E., 2004šb – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Pietinio korpuso prieigų 2003 m. archeologinių tyrimų ataskaita. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 47/4 (T. 4 – radinių sąrašas)*. Vilnius, 2004.

Ožalas E., 2004šc – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Pietinio korpuso prieigų 2003 m. archeologinių tyrimų ataskaita. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 47/5 (T. 5 – radinių sąrašas)*. Vilnius, 2004.

Ožalas E., 2008ša – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Vakarinio korpuso ir jo prieigų 2004 m. tyrimai. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 52/1*. Vilnius, 2008.

Ožalas E., 2008šb – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Vakarinio korpuso ir jo prieigų 2004 m. tyrimai. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 52/4*. Vilnius, 2008.

Ožalas E., 2004–2006ša – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. P korpuso prieigų (plotai 9–11, trasos I, II) 2004–2006 m. tyrimai. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 58*. Vilnius. Ataskaita rengiama.

Ožalas E., 2004–2006šb – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. P korpuso prieigų (trasa III) 2004–2006 m. tyrimai. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 59*. Vilnius. Ataskaita rengiama.

Ožalas E., Montvilaitė E., 2006–2008š – Vilniaus Žemutinės pilies teritorija. Rūmų vidinio kiemo 2006–2008 m. Tyrimai. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 62*. Vilnius. Ataskaita rengiama.

Ožalas E., Montvilaitė E., Žvirblys A., 2007–2009š – Vilniaus Žemutinės pilies teritorija. Š ir V korpusų bei šiaurinio rūmų priestato archeologiniai tyrimai 2007–2009 m. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 66*. Vilnius. Ataskaita rengiama.

Rackevičius G., 1997š – Vilniaus Žemutinės pilies teritorija. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai Katedros aikštėje 1996 m. *LIIR B. 2671*. Vilnius, 1997.

Rackevičius G., 2003ša – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Šiaurinio korpuso prieigų archeologinių tyrimų 2002 m. ataskaita. (T. 1 – tekstas). *LIIR B. 4013*. Vilnius, 2003.

Rackevičius G., 2003šb – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Šiaurinio korpuso prieigų archeologinių tyrimų 2002 m. ataskaita. (T. 2 – fotografijos, piešiniai). *LIIR B. 4014*. Vilnius, 2003.

Rackevičius G., 2003šc – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Šiaurinio korpuso prieigų archeologinių tyrimų 2002 m. ataskaita. (T. 4 – radinių sąrašo pirmoji dalis). *LIIR B. 4016*. Vilnius, 2003.

Rackevičius G., 2003šd – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Šiaurinio korpuso prieigų archeologinių tyrimų 2002 m. ataskaita. (T. 5 – radinių sąrašo antroji dalis). *LIIR B. 4017*. Vilnius, 2003.

Raškauskas V., Stankevičius G., 1987š – Vilniaus Žemutinės pilies teritorija (Gedimino a.3). Archeologinių tyrimų ataskaita. I dalis, *LII B. 1531*, Vilnius, 1987.

Raškauskas V., 1989š – 1988 m. archeologinių tyrinėjimų Vilniuje, Vrublevskio g. nr. 3, ataskaita (I dalis. Tekstas. Radinių sąrašas). *LIIR B. 1610*. Vilnius, 1989.

Poška T., 2003š – Archeologijos tyrinėjimai Vilniuje, Gaono g. 3 2002 m. ataskaita. *LIIR B. 3924*. Vilnius, 2003.

Pukienė R., 2004š – Vilniaus Žemutinės pilies archeologinės medienos dendrochronologiniai tyrimai: XI–XVI a. pušies rievių pločių chronologijos II variantas. Ataskaita. *PTC „Lietuvos pilys“ archyvas. Bylos nr. 359*. Vilnius, 2004.

Pukienė R., 2005aš – Vilniaus Žemutinės pilies archeologinės medienos dendrochronologiniai tyrimai: XI–XVI a. pušies rievių pločių chronologijos II variantas. Ataskaita. *PTC „Lietuvos pilys“ archyvas. Bylos nr. 359*. Vilnius, 2005.

- Pukienė R., 2005bš** – 2004–2005 m. atliktų archeologinių medienos radinių medžio rūšies nustatymo analizių rezultatai. Ataskaita. *PTC „Lietuvos pilys“ archyvas. Bylos nr. 360.* Vilnius, 2005.
- Puškorius A., 2005š** – Archeologinis odinis apavas Lietuvoje. Odinio apavo konservavimas. Daktaro disertacija. Vilniaus Universitetas, Istorijos fakultetas, Archeologijos katedra. Vilnius, 2005.
- Rackevičius G., 2003ša** – Vilniaus Žemutinės Pilies valdovų rūmų teritorija. Šiaurinio korpuso prieigų archeologinių tyrimų 2002 metais ataskaita. T. I. (Tekstas ir priedai). *NMLDKVR MTC archyvas ATA 43/1.* Vilnius, 2003.
- Rackevičius G., 2003šb** – Vilniaus Žemutinės Pilies valdovų rūmų teritorija. Šiaurinio korpuso prieigų archeologinių tyrimų 2002 metais ataskaita. T. II. (Fotografijos ir piešiniai). *NMLDKVR MTC archyvas ATA 43/2.* Vilnius, 2003.
- Rackevičius G., 2003šc** – Vilniaus Žemutinės Pilies valdovų rūmų teritorija. Šiaurinio korpuso prieigų archeologinių tyrimų 2002 metais ataskaita. T. IV. (Radinių sąrašas). *NMLDKVR MTC archyvas ATA 43/4.* Vilnius, 2003.
- Rackevičius G., 2003šd** – Vilniaus Žemutinės Pilies valdovų rūmų teritorija. Šiaurinio korpuso prieigų archeologinių tyrimų 2002 metais ataskaita. T. V. (Radinių sąrašas). *NMLDKVR MTC archyvas ATA 43/5.* Vilnius, 2003.
- Raškauskas V., Stankevičius G., 1988š** – Vilniaus Žemutinės pilies teritorijos tyrimai 1987 m. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 1.* Vilnius, 1988.
- Sarcevičius S., 1995š** – Vilnius 94, Arsenalo 3. Archeologinių tyrimų, vykdytų prie šiaurinės išorinės gynybinės sienos ataskaita (tekstas, nuotraukos). *LII B. 2336.* Vilnius, 1995.
- Sarcevičius S., 1996š** – Vilnius–95, Arsenalo–3. Lietaus kanalizacijos archeologinės priežiūros ataskaita. *LII B. 2432.* Vilnius, 1996.
- Sarcevičius S., 1997š** – 1996 m. Vilniuje, Arsenalo g. nr.1 vykdytų archeologinių tyrimų ataskaita. *PTC B. 229.* Vilnius, 1997.
- Sarcevičius S., 1998š** – 1997 m. Vilniuje, Arsenalo – T. Kosciuškos g. vykdytų mažos apimties archeologinių tyrimų ataskaita. *LII R B. 2897.* Vilnius, 1998.

Sprainaitis R., 1990š – Sklypas tarp Tomo, Vandens, Vežėjų ir Pasiuntinių gatvių Klaipėdoje. 1989 m. archeologinių kasinėjimų ataskaita. *LIIR B. 1651*. Klaipėda, 1990.

Stankevičius G., 1986š – Tautų draugystės muziejus Vilniuje, Gedimino a. 3. Pirmos eilės lauko inžinierinių tinklų žemės darbų archeologinė priežiūra ir tyrimai. Ataskaita. I dalis. *LII B. 1419*. Vilnius, 1986.

Steponavičienė D., 1997š – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimų 1996 m. ataskaita. *LIIR B. 2670*. Vilnius, 1997.

Steponavičienė D., 1998š – Ploto prie rūmų pietryčių kampo 1997 m. archeologinių tyrimų ataskaita. Perkasa Nr. 4 rytinio korpuso išorė. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 25*. Vilnius, 1998.

Steponavičienė D., 1999š – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų pietryčių kampe 1998 m. ataskaita. *LIIR B. 3189*. Vilnius, 1999.

Sprainaitis R., 1990š – Sklypas tarp Tomo, Vandens, Vežėjų ir Pasiuntinių gatvių Klaipėdoje. 1989 m. archeologinių kasinėjimų ataskaita. *LIIR B. 1651*. Klaipėda, 1990.

Sprainaitis R., 1992š – Sklypas tarp Tomo, Vandens, Vežėjų ir Pasiuntinių g. Klaipėdoje. Archeologiniai tyrimų III etapo ataskaita. *LIIR B. 1873*. Klaipėda, 1992.

Steponavičienė D., 1997š – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimų 1996 m. ataskaita. *LIIR B. 2670*. Vilnius, 1997.

Steponavičienė D., 1998š – Ploto prie rūmų pietryčių kampo 1997 m. archeologinių tyrimų ataskaita. Perkasa Nr. 4 rytinio korpuso išorė. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 25*. Vilnius, 1998.

Steponavičienė D., 1999š – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų pietryčių kampe (perkasa Nr. 4) 1998 m. atliktų archeologinių tyrimų ataskaita. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 29*. Vilnius, 1998.

Striška G., 2007ša – Vilniaus pilies teritorija. Keleivinio keltuvo aikštelių Arsenalo kieme ir Pilies kalne 2003 m. tyrimų ataskaita. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 48/2*. Vilnius, 2007.

Striška G., 2003–2004š – Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Rytinio ir šiaurinio korpuso prieigų 2003–2004 m. tyrimai. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 49*. Vilnius. Ataskaita ruošinama.

Striška G., 2005š – Vilniaus Žemutinės pilies teritorija. Rūmų vidinio kiemo 2005 m. tyrimai. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 57*. Vilnius. Ataskaita rengiama.

Striška G., 2007š – Pilies vartų 2007 m. tyrimai. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 64*. Vilnius. Ataskaita rengiama.

Tautavičius A., 1959š – Ataskaita už kasinėjimus Vilniuje Gedimino kalno šiaurinėje papėdėje nuo 1958 m. gegužės mėn. 5 d. iki spalio mėn. 6 d. *LIIR B. 146*. Vilnius, 1959.

Tautavičius A., 1961š – Archeologinių ekspedicijų ataskaitos: Vilnius, Žemutinės pilies teritorija, 1959–1960 metais. *LIIR B. 256*. Vilnius, 1961.

Tautavičius A., Urbanavičius V., 1995š – Vilniaus Žemutinės pilies rūmų teritorijos 1994 m. tyrimai. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 8*. Vilnius, 1995.

Tautavičius A., Urbanavičius V., 1996 – Vilniaus Žemutinės pilies rūmų teritorijos 1995 m. archeologinių tyrimų ataskaita. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 11/1*. Vilnius, 1996.

Tautavičius A., Urbanavičius V., 1989š – Vilniaus Žemutinės pilies rūmų teritorijos 1988 m. archeologinių tyrimų ataskaita. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 2*. Vilnius, 1989.

Tautavičius A., Urbanavičius V., 1996š – Vilniaus Žemutinės pilies rūmų teritorijoje archeologinių tyrinėjimų 1995 metų ataskaita. *LIIR B. 2546*. Vilnius, 1996.

Vaicekauskas A., 1997š – 1996 m. Vilniuje, Arsenalo g. 3, vykdytų archeologinių tyrimų ataskaita. *LIIR B. 2653*. Vilnius, 1997.

- Vaičiūnienė D., 1999š** – Kernavės viršutinio miesto (trečio Kernavės piliakalnio „Lizdeikos kalno“ AR 1132 senovės gyvenvietės) 1998 metų archeologinių tyrinėjimų ataskaita. *LIIR B. 3147*. Vilnius, 1999.
- Vaičiūnienė D., 2000š** – Kernavės viršutinio miesto (trečio Kernavės piliakalnio „Lizdeikos kalno“ AR 1132 senovės gyvenvietės) 1999 metų archeologinių tyrinėjimų ataskaita. *LIIR B. 3304*. Vilnius, 2000.
- Vaičiūnienė D., 2001š** – Kernavės viršutinio miesto (trečio Kernavės piliakalnio „Lizdeikos kalno“ AR 1132 senovės gyvenvietės) 2000 metų archeologinių tyrinėjimų ataskaita. *LIIR B. 3661*. Kernavė, 2001.
- Vaičiūnienė D., 2002š** – Kernavės viršutinio miesto (trečio Kernavės piliakalnio „Lizdeikos kalno“ AR 1132 senovės gyvenvietės) 2001 m. archeologinių tyrinėjimų ataskaita. *LIIR B. 3792*. Kernavė, 2002.
- Vainilaitis V., 1994š** – Archeologiniai tyrinėjimai Vilniuje, Maironio g. 13/6 1993 metais. I dalis. *LIIR B. 2150*. Vilnius, 1994.
- Vailionis E., 1997š** – Vilniaus Žemutinės pilies rūmų šiaurinio korpuso išorinio kiemo (ties M22 ir M23) 1996 m. tyrimų ataskaita. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 17*. Vilnius, 1997.
- Vainilaitis V., 2001š** – Mediniai pastatai ir sodybos Vilniuje XIII–XVII a. Daktaro disertacija. Vilniaus universitetas, Istorijos fakultetas, Archeologijos katedra. Vilnius, 2001.
- Vitkauskienė B. R., 2003ša** – Statybų Vilniaus Žemutinėje pilyje 1544–1548 m. sąskaitos, 2002–2003 – Varšuva, Senųjų Aktų archyvas: Archivum Aktów Dawnych, Archivum Skarbu Koronnego, Rachunki Królewskie, perrašė B. R. Vitkauskienė. (Sign. RK 120; Sign. RK 115, 124b, 137). *NMLDKVR MTC archyvas ITA 68*. Vilnius, 2003.
- Vitkauskienė B. R., 2003šb** – Statybų Vilniaus Žemutinėje pilyje 1544–1548 m. sąskaitos, 2002–2003 – Varšuva, Senųjų Aktų archyvas: Archivum Aktów Dawnych, Archivum Skarbu Koronnego, Rachunki Królewskie, perrašė B. R. Vitkauskienė. (Sign. RK 120). *NMLDKVR MTC archyvas ITA 69*. Vilnius, 2003.

Vitkauskienė B. R., 2003 – Statybų Vilniaus Žemutinėje pilyje 1544–1548 m. sąskaitos, 2002–2003 – Varšuva, Senųjų Aktų archyvas: Archivum Aktów Dawnych, Archivum Skarbu Koronnego, Rachunki Królewskie, perrašė B. R. Vitkauskienė. (Sign. RK 140). *NMLDKVR MTC archyvas ITA 71*. Vilnius, 2003.

Zaveckienė E., Samulionytė M., Venckūnienė S., 2013 – Vilniaus Žemutinės pilies kunigaikščių rūmų teritorija. 1987–1988 m. tyrimų ataskaitų radinių sąrašo priedas. *NMLDKVR MTC archyvas ATA 1–2*. Vilnius, 2013.

Žulkus V., 1990 – Sklypas tarp Tomo, D. Vandens, Vežėjų ir Pasiuntinių gatvių Klaipėdoje 1989 m. archeologinių kasinėjimų ataskaita. *LIIR B. 1651*. Klaipėda, 1990.

7.4. Literatūros sąrašas

- Ambrose W. R., 1970** – Freeze-Drying of Swamp-Degraded Wood. Conservation of Stone and Wooden Objects. London, 1970.
- Andersen H. H., Crabb P. J., Madsen H. J., 1971** – Århus Sønder vold: en Byarkeologisk Undersøgelse. *Jysk Arkeologisk Selskabs Skrifter* 9. Århus, 1971.
- Apanavičius R., 1994** – The origin of the Musical Instruments of the Ancient Balts. The Theses of Habilitation Work. Vilnius, 1994.
- Apala Z., 1994** – Arheoloģiskie izrakumi Cēsu viduslaiku pilī // Zinātniskās atskaites sesijas materiāli par archeologu 1992. un 1993. gada pētījumu rezultātiem. Rīga, 1994, p. 5–10.
- Apala Z., 1998** – Arheoloģiskie izrakumi Cēsu viduslaiku pilī. *Zinātniskās atskaites sesijas materiāli par archeologu 1996. un 1997. gada pētījumu rezultātiem*. Rīga, 1998, p. 5–8.
- Apals J., 1971** – Araišu ezera pils izrakumu rezultāti (1965–1969 g.). *LZAV*, Nr. 12. 1971, lpp. 81–97.
- Apals J., 1977** – Araišu ezera pils dzivojamas ekas. *AE*, t. 11. 1977, lpp. 141–153.
- Apals J. 1987** – Par Araišu ezerpils pirmas apbuves planojumu. *LZAV*, Nr. 5. Miestas 1987, lpp. 81–97.
- Archaeological wood, 1990** – Archaeological wood. Properties, Chemistry and Preservation (edit. – R. M. Rowel, R. J. Barbour). Washington, 1990.
- Ariès P., 1962** – Centuries of childhood. A social history of family life. New York, 1962.
- Aus T., Dubovik B., 1989** – Vorläufige Ausgrabungsergebnisse von der Harju-Strasse in Tallinn. *Eesti NSV Teaduste Akadeemia. Toimetised. Ühiskonnateadused*, 38/4. Tallinn, 1989, S. 349–354.
- Avižinis D., Striškienė Ė., Dolinskas V., 2010** – Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų istorija ir rinkiniai. *Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų studijos, t. VII*. Vilnius, 2010.

- Bačiulienė R., 2007** – Tyrinėjimai Žvejų gatvėje. *ATL 2006 metais*, Vilnius, 2007, p. 325–328.
- Badacze Biskupina, 2005** – Badacze Biskupina (red. Grossman Anna, Piotrowski Wojciech). *BPA*, t. 4. Biskupin, 2005.
- Balys J., 1986** – Žemdirbystės papročiai ir tikėjimai: Lietuvos liaudies tradicijos. Vilnius, 1986.
- Baltrušaitis V., 1994** – Gyvenamųjų patalpų apšvietimas. *Dieveniškės*. Vilnius, 1994, p. 288–295.
- Baltrušaitis V., 1997** – Apšvietimo priemonės. *Paparčių ir Žaslių apylinkės: straipsnių rinkinys (sud. – J. Mačiokienė)*. Kaišiadorys, 1997, p. 280.
- Baltų religijos..., 1996** – Baltų religijos ir mitologijos šaltiniai, t. 1, Vilnius, 1996.
- Baltų religijos..., 2001** – Baltų religijos ir mitologijos šaltiniai, t. 2, Vilnius, 2001.
- Baltų religijos..., 2003** – Baltų religijos ir mitologijos šaltiniai, t. 3, Vilnius, 2003.
- Banytė-Rowell R., Vaškevičiūtė I., Kazakevičius V., Baronas D., Zabiela G., 2007** – Lietuvos istorija. Geležies amžius, t. II. Vilnius, 2007.
- Barnycz–Gupieniec R., 1959** – Naczynia drewniane z Gdańska w X–XIII wieku. Lodz, 1959.
- Barnycz–Gupieniec R., 1974** – Drewniane budownictwo mieszkalne w Gdańsku w X–XIII wieku. Gdańsk, 1974.
- Baronas D., Černius R., Jovaiša L., Paknys M., Raila E., Streikus A., Subačius P., 2006** – Ankstyvasis LDK Krikščionėjimo laikotarpis: XIV a. pab. – XVI a. vidurys. *Krikščionybės Lietuvoje istorija (sud. V. Ališauskas)*. Vilnius, 2006, p. 93–95.
- Baubaitė D., Kaminskaitė I., 2009** – Vilniaus Žemutinės pilies archeologinės medienos tyrimai ir išsaugojimo perspektyvos / Archaeological Research on Wooden Objects at Vilnius' Lower Castle and the Prospects for their Preservation. *Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai ir jų atkūrimas europinės patirties kontekste / The Palace of the Grand Dukes of*

Lithuania and its Restoration within the Context of the European Experience, Vilnius, 2009, p. 98–113.

Baubaitė D., 2011a – Archeologinių medinių radinių konservavimas maistiniu cukrumi. *Tarp kasdienybės ir prabangos. Restauruoti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų archeologiniai radiniai*. Vilnius, 2011, p. 8–9.

Baubaitė D., 2011b – Archeologinių medinių konstrukcijų konservavimo galimybės ir kitos išsaugojimo alternatyvos. *Tarp kasdienybės ir prabangos. Restauruoti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų archeologiniai radiniai*. Vilnius, 2011, p. 12–13.

Baubaitė D., 2011c – XVII a. kubilio restauravimas. *Tarp kasdienybės ir prabangos. Restauruoti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų archeologiniai radiniai*. Vilnius, 2011, p. 10–11.

Baubaitė D., 2014 – Archeologinių medinių radinių konservavimas. *Muziejinių eksponatų priežiūra. IV dalis. Archeologinių radinių konservavimas nuo lauko darbų iki saugojimo muziejuose. I knyga*. Vilnius, p. 160–201.

Baubaitė D., Blaževičius P., Pukienė R., 2015 – Renesansinės kanalizacijos sistemos Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje tyrimai ir išsaugojimas. *Chronicon Palatii Magnorum Ducum Lithuaniae*, t. 3. 2015, p. 292–302

Baubonis Z., 1998 – Povandeniniai žvalgomieji tyrimai Trakuose, Galvės ežere. *ATL 1996 ir 1997 metais*. Vilnius, 1998, p. 256–258.

Baubonis Z., 2000 – Povandeniniai archeologiniai tyrinėjimai Trakuose, Galvės ežere. *ATL 1998 ir 1999 metais*. Vilnius, 2000, p. 552–554.

Baubonis Z., Kraniauskas R., Kvederavičius M., 2002 – Luokesų ežero senovinės gyvenvietės povandeniniai archeologiniai tyrinėjimai. *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2000 metais*. Vilnius, 2002, p. 228–231.

Baubonis Z., Kvedaravičius M., Motuzaitė G., Pranckėnaitė E., 2006 – Luokesų ežero polinės gyvenvietės I ir II. *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2004 metais*. Vilnius, 2006, p. 315.

Bebre V., 1983 – Ādas apavi Rīgā 13. – 14. gs. *Archeoloģija un Etnogrāfija*, t. 14. Rīga, p. 125–141.

- Bebre V., 1997a** – Ornamentētie ādas apavi Latvijā 11. – 14. *Gadsimtā. Latvijas vēstures institūta žurnāls, Nr. 4.* Rīga, 1997, p. 34–56.
- Bebre V., 1997b** – Pastalas – vienkāršākie senie apavi Latvijā. *Archeoloģija un Etnogrāfija, t. 19.* Rīga, 1997, p. 114–118.
- Bebre V., 2000** – Rīgās 13.–14. gadsimta grebtās koka karotes un kausi. *Senā Rīga. Pētījumi pilsētas archeoloģijā un vēsturē.* Nr. 2. Rīga, 2000, lpp. 113–129.
- Bebre V., 2003** – Viduslaika koka rīki rīdzinieku mājsaimniecībā. *Senā Rīga. Pētījumi pilsētas archeoloģijā un vēsturē.* Nr. 5. Rīga, 2003, lpp. 13–36.
- Bell R. C., 1979** – Board and table games of many civilizations. New York, 1979.
- Beresnevičius G., 2004** – Lietuvių religija ir mitologija. Vilnius, 2004.
- Bianchi M., 2004** – Trumpas pasakojimas apie Lietuvos ir Lenkijos karą su Maskva XVII a. viduryje (sud. V. Dolinskas). Vilnius, 2004.
- Bielenstein A., 1907, 1918** – Die Holzbauten un Holzgeräte der Letten. Petrograd, 1907, 1918. Bd. I, II.
- Bill J., Daly A., 2012** – The plundering of the ship graves from Oseberg and Gokstad – an example of power politics? *Antiquity*, 86. *Durham*, 2012, p. 808–824.
- Blanchette R. A., 2000** – A review of microbial deterioration found in archaeological wood from different environments. *International Biodegradation and Biodegradation*, 46, p. 189–204.
- Blaževičius P., 2006** – Stalo žaidimų lentos Vilniaus Žemutinėje pilyje. *Lietuvos pilys*, t. 1. Vilnius, 2006, p. 52–55.
- Blaževičius P., 2008** – Vaikų žaislai ir žaidimai XIII–XVII a. Lietuvoje (remiantis archeologijos duomenimis). *Lietuvos archeologija*, t. 33. Vilnius, 2008, p. 71–122.
- Blaževičius P., Ožalas E., 2008** – Vilniaus Žemutinės pilies Valdovų rūmų R korpuso Š priestato 2003, 2006 ir 2007 m. archeologiniai tyrimai. *ATL 2008 m.* Vilnius, 2009, p. 183–187.

- Blaževičius P., 2009** – Seniausieji Lietuvos šachmatai. *Lietuvos archeologija*, t. 34. Vilnius, p. 59–104.
- Blaževičius P., 2011** – Seniausieji Lietuvos žaislai. Monografija. Vilnius, 2011.
- Blaževičius P., 2012a** – Žaislinis XIV a. pab. – XV a. pr. arbaletas iš Vilniaus Žemutinės pilies. *Chronicon Palatii magnorum Ducum Lithuaniae*, t. II. Vilnius, 2012, p. 293–298.
- Blaževičius P., 2012b** – http://www.valdovurumai.lt/lankytojams/savaite-eksponatas/skrynutes-dangtis#.VsESK_nhDIU [interaktyvi priega, žiūrėta 2016 02 15].
- Blaževičius P., Žiliukienė J., 2013** – Vilniaus Žemutinės pilies gyventojų parazitologinė aplinka – tyrimų rezultatai ir archeoparazitologijos perspektyvos. *LA*, t. 39. Vilnius, 2013, p. 53–72.
- Bliujienė A., 2007** – Lietuvos priešistorės gintaras. Vilnius, 2007.
- Bonde N., Christensen A. E., 1993** – Dendrochronological dating of the Viking Age ship burials at Oseberg, Gokstad and Tune, Norway. *Antiquity. Durham*, 1993, p. 575–583.
- Bonde N., 1995** – Dendrochronological dating of the Viking age ship burials at Oseberg, Gokstad and Tune, Norway. *Archaeological Sciences (edit. – A. Sinclair, E. Slater, J. Gowlett)*. Oxford, 1995, p. 195–200.
- Borkowski T., 2004** – Gliniane skarbonki, przybory do gier, figurki ceramiczne oraz szczudło i flet z badań we Wrocławiu. *Wratislavia antiqua. Studia z dziejów Wrocławia*, t. 6. Wrocław, 2004, s. 269–284.
- Bračiulienė R., 2007** – Tyrinėjimais Žvejų gatvėje. *ATL 2006 m.* Vilnius, 2007. p. 325–328.
- Brazauskas M., 2002** – Dendrochronologiniai tyrimai Klaipėdos universitete. *ATL 2001 metais*. Vilnius, 2002, p. 282–283.
- Brazauskas M., 2003** – Vakarų Lietuvos archeologinės ažuolo medienos skalės. *LA*, t. 24. Vilnius, 2003, p. 127–132.

- Brazauskas M., 2005** – Archeologiniai tyrimai ir dendrochronologija. *Praeities puslapiai: archeologija, kultūra, visuomenė*. Klaipėda, 2005, p. 251–267.
- Brazauskas M., 2006** – Dendrochronologinės Vyslos ir Nemuno baseino ažuolo skalės: perspektyvos medienos kilmės tyrimams. *Baltijos regiono istorija ir kultūra: Lietuva ir Lenkija*. Klaipėda, 2006, p. 29–30.
- Bryce T., McKerrell H., Varsanyi A., 1975** – The Acetone-Rosin Method for the Conservation of Waterlogged Wood and Some Thoughts on the Penetration of PEG into Oak. In *Problems in the Conservation of Waterlogged Wood* (edit. – W. A. Oddy). *Maritime Monographs and Reports, No. 16*. Stockholm, 1975.
- Brisbane M. A., 1992** – The Archaeology of Novgorod, Russia. *The society for medieval archaeology. Monograph series No. 13*. Lincoln, 1992.
- Brorson C. 1970** – The Conservation of Waterlogged Wood in the National Museum of Denmark. *Studies in Museum Technology 1*. Copenhagen, 1970.
- Bruun P., 1997** – The Viking Ship. *Journal of Coastal Research*, 3(4). Coconut Creek, 1997, p. 1282–1289.
- Buchholz R., 1990** – Mittelalterlich-frühneuheitliche Spielzeugfunde aus Wismar. *Wismarer Studien zur Archäologie und Geschichte. Stadgeschichtliches museum Wismar*, t. 1. Wismar, 1990, p. 56–61.
- Bukantis A., 1998** – Neįprasti gamtos reiškiniai Lietuvos žemėse XI–XX amžiuose. Vilnius, 1998.
- Bumblauskas, A., 2005** – Senosios Lietuvos istorija 1009–1795. Vilnius, 2005.
- Butrimaitė R., 2007** – Vilniaus miesto vandentiekis. Archeologinių ir istorinių duomenų sintezė. *Lietuvos didysis kunigaikštis Aleksandras ir jo epocha. Mokslinių straipsnių rinkinys*. Vilnius, 2007, p. 190–199.
- Caune A., 1983** – Archeologiskie pētījumi Rīgā laikā no 1969 līdz 1980 gadam. *Archeologija un etnogrāfija*. Rīga. T. 14. 1983. p. 86–124.
- Caune A., 1996** – Hausmarken des 13. und 14. Jahrhunderts in der Hansestadt Riga. *Zwischen Lübeck und Nowgorod. Wirtschaft, Politik und Kultur im*

Ostseeraum vom frühen Mittelalter bis ins 20. Jahrhundert. Festschrift Norbert Angermann. Lüneburg, 1996, S. 109–119.

Caune A., 1997 – Bēru koka rotaļlietas viduslaiku Rīgā. *Archeoloģija un etnogrāfija. T. 19.* Rīga, 1997, p. 130–134.

Caune A., 1998 – Rīgas lībieši un viņu īpašumzīnes. Rīga, 1998.

Caune A., 2000 – Mittelalterliche Glasspiegelfunde in Riga. *Iš baltu kultūros istorijos.* Vilnius, 2000, S. 49–55.

Caune A., 2005 – Viduslaiku stikls spoguļu un spoguļ ietvaru atradumi Rīgā. *Senā Rīga. Pētījumi pilsētas archeoloģijā un vēsturē,* Nr. 5. Rīga, 2005, lpp. 44–53.

Caune A., 2007 – Rīgas 12.–13. Gadsimta antropomorfie kokgriezumi. *Pētījumi Rīgas archeoloģijā. Rakstu izlase.* Rīga, 2007, p. 375–390, 468–476, 560–561, 566.

Cederlund C. O., 2006 – Vasa I, The Archaeology of a Swedish Warship of 1628. Stockholm, 2006.

Celmiņš A., 1998 – Zemē apslēptā pilsē. Rīga, 1998.

Comey M. G., 2007 – Stave-built vessels. *Wood Use in Medieval Novgorod.* Great Britain, 2007, p. 165–188.

Crawford S., 1999 – Childhood in Anglo-Saxon England. Somerset: Sutton publishing. England, 1999.

Čufar K., Tišler V., Gorišek Ž., 2002 – Arheološki les – njegove lastnosti in raziskovalni potencial. *Arheološki vestnik,* Nr. 53. Ljubljana, 2002, str. 69–75.

Daminaitis V., 2000 – Tyrinėjimai Vilniuje, Odminių g. Nr. 11, 13 sklype, 1999 m. *ATL 1998 ir 1999 metais.* Vilnius, 2000, p. 422.

Das Rigische, 1872 – Das Rigische Schuldbuch (1286–1352). St. Peterburg, 1872.

Daugudis V., 1982 – Senoji medinė statyba Lietuvoje. Vilnius, 1982.

Dembińska M., 1999 – Food and Drink in Medieval Poland: Rediscovering a Cuisine of the Past. Philadelphia, 1999.

DLKŽ, 2000 – Dabartinės Lietuvių kalbos žodynas. Vilnius, 2000, p. 342.

- Drewno archeologiczne, 1999** – Drewno archeologiczne. Badania i konserwacja. Sympozjum Biskupin–Wenecja, 22–24 czerwca 1999. Biskupin, 1999.
- Duke J. A., 2007** – Duke's Handbook of Medicinal Plants of the Bible. New York, 2007, p. 69.
- Dundulienė B., 1982** – Lietuvių etnografija. Vilnius, 1982.
- Dundulienė B., 1991** – Lietuvių etnologija. Vilnius, 1991.
- Dundulienė B., 2006** – Paukščiai senosiuose lietuvių tikėjimuose ir mene. Vilnius, 2006.
- Dundulienė B., 2007** – Duona lietuvių buityje ir papročiuose. Vilnius, 2007.
- Dworaczyk M., Kowalska A., Rulewicz M., 2003** – Szczecin we wczesnym średniowieczu wschodnia część suburbium. Szczecin, 2003.
- Earwood C., 2006** – Domestic Wooden Artefacts in Britain and Ireland from Neolithic to Viking times. Eastbourne, 2006.
- Eckstein D., 1984** – On the evidence derived from the anatomical analysis of wooden remains from archaeological excavations. *Third nordic conference on the application of scientific methods in archaeology*. Mariehamn, Åland, Finland, 1984.
- Eberle L., 1984** – Źródła do poznania technologii kroju i szycia średniowiecznego obuwia warszawskiego. *Kwartalnik historii kultury materialnej*, Nr. 2. Warszawa, 1984, p. 199–210.
- Eberle L., 1985** – Źródła do poznania technologii kroju i szycia obuwia warszawskiego z XVI wieku. *Kwartalnik historii kultury materialnej*, Nr. 3. Warszawa, 1985, p. 199–214.
- Ekdahl S., 1992** – Die Armbrust im Deutschland Preussen zu Beginn des 15 Jahrhunderts. *Fasciculi archaeologiae historice*. T. 5. Łódź, 1992, p. 17–48.
- Endrei W., 1988** – Spiele und Unterhaltung im alten Europa. Hanau, 1988.
- Erath M., 1996** – Studien zum mittelalterlichen Knochenschnitzerhandwerk. *Die Entwicklung eines spezialisierten Handwerks in Konstanz. Inaugural-Dissertation. Band 1. Text*. Freiburg, 1996.

- Falk A., 1983** – Holzgeräte und Holzgefäße des Mittelalters und der Neuzeit aus Lübeck. *Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters*. Jahrgang 11/1983. Köln, S. 31–48.
- Falk A., Mührenberg D., 1995** – „Derer, die ein Spiel begannen, ziehet mancher nackt von dannen <...>“ Die Spielwelt der Erwachsenen. „*Daz kint spilete und was fro*“ – *Spielen vom Mittelalter bis heute*. Lübeck, 1995, S. 105–114.
- Falk A., 2002** – Mittelalterliche Hausmarken und Zeichen in Lübeck. *Eine Auswahl in: Civitas et Castrum ad Mare Balticum. Festschrift für Andris Caune zum 65. Geburtstag*. Riga, 2002, S. 422–433.
- Falk A., 2003** – Fässer mit Marken Ein Beitrag zur Transport- und Handelsgeschichte. *Mitteilungen der DGAMN: Warentransport im Mittelalter und in der frühen Neuzeit. Warentransport im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit*, t. 14. Hamburg, 2003, p. 45–49.
- Finds from..., 2008** – Finds from the Well at St Paul – in – the Bail, Lincoln (edit. – J. Mann). Oxford, 2008.
- Fittà M., 1998** – Spiele und Spielzeug in der Antike. Unterhaltung und Vergnügen im Altertum. Stuttgart, 1998.
- Frýda F., 1983** – Nález středověkého dřeva z Plzně. *Archaeologia historica* 8. Brno, 1983, pp. 287–297.
- Galaunė P., 1930** – Lietuvių liaudies menas. Jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Kaunas, 1930.
- Galaunė P., 1931** – Medžio drožiniai. *Sodžiaus menas*, t. 3. Kaunas, 1931.
- Galaunė P., 1956** – Lietuvių liaudies menas. *Medžio dirbiniai*, I knyga. Vilnius, 1956.
- Galaunė P., 1958** – Lietuvių liaudies menas. *Medžio dirbiniai*. Vilnius, 1958.
- Gale R., Kutler D., 2000** – Plants in Archaeology. West Yorkshire, 2000.
- Goubitz O., 1984** – The drawing and registration of archaeological footwear. *Studies in Conservation*. Nr. 4 (29). 1984, p. 187–196.

- Goubitz O., 1987** – Calceology: a new hobby: the drawing and recording of archaeological footwear. *Recent Research in archaeological footwear*. London, 1987, p. 1–31.
- Chartularium Lithuaniae..., 2003** – Chartularium Lithuaniae res gestas magni ducis Gedeminne illustrans = Gedimino laiškai (sud. – S. C. Rowell). Vilnius, 2003.
- Girininkas A., 2005a** – Ar buvo polinių gyvenviečių akmens amžiuje Lietuvoje? *Lituanistica*, nr. 2 (62). Vilnius, 2005, p. 3–14.
- Girininkas A., 2005b** – Žemaitiškės 2-oji polinė gyvenvietė. *Istorija*, t. LXII. Vilnius, 2005, p. 26–32.
- Girlevičius L., 2005** – Tyrinėjimai Vilniuje, Gaono g. 8. *ATL 2003 metais*. Vilnius, 2005, p. 184.
- Gläser M., 2002** – Spielzeug und Spielen in mittelalterlichen Lübeck. *Hanseatic history and archaeology. The Medieval town in the Baltic*. T. 2. Tartu, 2002. p. 119–125.
- Gleiznienė G., 1999** – Archeologinių radinių lauko konservavimas. *Restauravimo metodika*, nr. 1. Vilnius, 1999, p. 12–15.
- Glemžaitė M., 1959** – Linų ir vilnų naminis apdirbimas Lietuvoje XIX–XX a. pradžioje. *Iš lietuvių kultūros istorijos*, nr. 2. Vilnius, 1959, p. 270–282.
- Głosik J., 1991** – Biskupin. Warszawa, 1991.
- Good G. L., Tabraham Ch. J., 1981** – Excavations at Threave Castle, Galloway 1974–78. *Medieval Archaeology*, London, 1981, vol. XXV, p. 90–140.
- Grandell A., 1988** – Finds from Bryggen Indicating Business Transactions. *The Bryggen Papers Suoo. Series 2*. Oslo, 1988, p. 66–72.
- Graudonis J., 2003** – Turaidas pils II. Atradumi. Rīga, 2003.
- Grenander–Nyberg G., Myrdal J., Szabo M., 1985** – Die Holzfunde aus der Frühgeschichte wurt Elisenhof. *Die frühgeschichtliche Marschensiedlung beim Elisenhof in Eiderstedt*, Band 5. Frankfurt am Main, 1885, S. 7–266.
- Grew F., de Neergard M., 2011** – Shoes and Pattens. *Medieval Finds from Excavations in London*. London, 2011, p. 91–101.

- Grinkevičiūtė A., 2005** – Pastatai Lietuvos akmens amžiaus gyvenviečių duomenimis. *Lietuvos archeologija*, t. 28. Vilnius, 2005, p. 33–58.
- Gudavičius E., 1980** – Žymenys ir ženklai Lietuvoje XII–XX a. Vilnius, 1980.
- Guzevičiūtė R., 2001** – Europos kostiumo tūkstantmetis (X–XX a.). Vilnius, 2001.
- Gwagnin A., 1860** – Z kroniki Sarmacyi Europskiej. Kraków, 1860.
- Grigalavičienė E., 1995** – Žalvario ir ankstyvasis geležies amžius Lietuvoje. Vilnius, 1995.
- Hakelberg D., 2002** – Was von einer „Klangerschaft“ blieb. *Archäologie in Deutschland. T. 4.* Stuttgart, 2002, S. 30, 31.
- Hans S., 2009** – The Infrastructure in Arhus between 900 and 1600 AD. *Archaeology of medieval towns in the Baltic and North Sea area.* Kobenhavn, 2009, p. 151–166.
- Hather J. G., 2000** – The Identification of the Northern European Woods. London, 2000.
- Hather J. G., Gritsenko L. N., 2007** – Wood turning technology in medieval novgorod with an appendix on caeved utensils and containers; birch bark and pine root boxes. *Wood Use in Medieval Novgorod.* Great Britain, 2007, p. 278–297.
- Hensel W., 1987** – Słowiańszczyzna wczesnośredniowieczna. Warszawa, s. 528–531.
- Hein W., 2002** – Musik in der Eiszeit. *Archäologie in Deutschland. T. 4. 2002 Juli – August.* S. 18–19.
- Herteig A. E., 1975** – Bryggen. *Contributions to the Early History of Urban Communities in Norway.* Oslo, 1975.
- Hoffmann V., 1996** – Allerlay kurtzweil: mittelalterliche und frühneuzeitliche Spielzeugfunde aus Sachsen. *Arbeits – und Forschungsberichte zur Sächsischen Bodendenkmalpflege*, t. 38, Dresden, 1996, S. 127–200.
- Holck P., 2006** – The Oseberg ship burial, Norway: New thoughts on the skeletons from the grave mound. *European Journal of Archaeology*, 9 (2–3). Praha, 2006, p. 185–210.

- Holl I., 1966** – Mittelalterliche funde aus einem brunnen von Buda. *Studia Archaeologica IV*. Budapest, 1966, S. 46–70.
- Holubovičiai E. ir V., 1941** – Gedimino kalno Vilniuje 1940 metų kasinėjimų pranešimas, Kaunas, 1941.
- Hurley M. F., Scully O. M. B., 1997** – Late Viking age and Medieval Waterford. Excavations 1986–1992. Waterford, 1997.
- Ikamas A., 2006** – Įdomieji viduramžiai. Vilnius, 2006, p. 180–181.
- Jablonskis I., 1974** – XIV–XV a. ratai ir rogės. *Mokslas ir gyvenimas*, 1974 m. kovas, nr. 3 (198), p. 58.
- Jakimavičius Č., 2003** – Medienotyra. Vadovėlis. Kaunas, 2003.
- Janczewski P., 2005** – Urządzenia wodno – sanitarne we wschodniej części starego miasta we Wrocławiu. *Wschodnia strefa Starego Miasta we Wrocławiu w XII–XIV wieku. Badania na placu Nowy Targ*. Wrocław, 2005, s. 85–96.
- Jankūnienė I., Butkus D., 2002** – Lazdininkų plokštinio kapinyno tyrinėjimai ir kapo Nr. 65 dėžučių su įkapėmis konservavimas. *Lietuvos dailės muziejus. Metraštis*, t. 5. Vilnius, 2002. p. 332–339.
- Jarockis R., 2007** – Tyrinėjimai Žvejų g. 4, 6. *ATL 2006 metais*. Vilnius, 2007, p. 332–334.
- Jaworski K., 2002** – Pracownie ragownicze. *Wratislavia antiqua. Studia z dziejów Wrocławia. T. 5*. Wrocław, 2002, s. 213–235.
- Jones M., 2003** – Conservation of Archaeological Wood. For Future Generations: Conservation of a Tudor Maritime Collection. *Archaeology of the Mary Rose*, 5. The Mary Rose Trust, 2003, p. 40–74.
- Judickas P., 1993** – Lietuvos miškų praeitis ir rytdiena. Vilnius, 1993.
- Kaminskaitė I., 2007** – Vilniaus Žemutinės pilies XIII–XVII a. mediniai radiniai. *Vilniaus Žemutinė pilis XIV a.–XIX a. pradžioje. 2005–2006 m. tyrimai*. Vilnius, 2007, p. 195–239.
- Kaminskaitė I., 2009** – XIII–XV a. medinės lazdos su buoželėmis: faktai ir hipotezės. *LA*, t. 34. Vilnius, 2009, p. 151–170.
- Kaminskaitė I., 2010a** – Asmens higiena. *Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencija Vilniuje*. sud. Urbanavičius V., Vilnius, 2010, p. 298–303.

- Kaminskaitė I., 2010c** – Indai. *Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencija Vilniuje*. sud. Urbanavičius V., Vilnius, 2010, p. 318–325.
- Kaminskaitė I., 2010c** – Mediniai stalo indai ir įrankiai Vilniaus Žemutinėje pilyje. *Istorija. Mokslo darbai*, t. 77, Vilnius, 2010, p. 3–26.
- Kaminskaitė I., 2011** – Medinė architektūra Vilniaus Žemutinėje pilyje: išsaugojimas ir sunaikinimas. *Chronicon Palatii Magnorum Ducum Lithuaniae. T.1.* Vilnius, 2011, p. 162–168.
- Kaminskaitė I., 2014** – Mediniai dirbiniai. *Muziejinių eksponatų priežiūra. IV dalis. Archeologinių radinių konservavimas nuo lauko darbų iki saugojimo muziejuose. I knyga.* Vilnius, p. 73–106.
- Karnatka G., 1994** – Miesto Pajautos slėnyje Kernavėje tyrinėjimai. *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1992 ir 1993 metais.* Vilnius, 1994, p. 236–238.
- Katalynas K., Luchtanienė D., 1998** – Tyrinėjimai Vilniuje, Režentacinių rūmų teritorijoje, 1996–1997 metais. *ATL 1996 ir 1997 metais.*, Vilnius, 1998, p. 382–386.
- Katalynas K., 2000** – Vilnius XIII a.: mitai ir faktai. *Kultūros paminklai*, t. 6. Vilnius, 2000.
- Katalynas K., 2008** – Tyrinėjimai Universiteto g. 14/2 (II etapas). *ATL 2007 metais.* Vilnius, 2008, p. 419–420.
- Kaźmierczyk J., Kramarek J., Lasota C., 1977** – Badania na ostrowie Tumskim we Wrocławiu w 1975 roku. *Silesia antiqua. T. 19.* Wrocław, 1977, s. 183–240.
- KEŽ, 2006** – Kaišiadorių etnografinis žodynėlis (sud. – Baltrušaitis V., Žižliauskaitė L.) Kaišiadorys, 2006.
- Keene D., 1990** – Shingles; Whipping Top, Butter Churn; Wooden Vessels, Wooden Furniture; Unidentified Wooden Objects‘ in Biddle. 1990.
- Khoroshev A. S., 2007** – Household Objects. *Wood Use in Medieval Novgorod.* Great Britain, 2007, p. 263–277.
- Kitkauskas N., 2012** – Vilniaus pilys: istorija, statyba, architektūra. Vilnius, 2012.

- Kitkauskas N., 2009** – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai. Vilnius, 2009.
- Kitowicz J., 1840** – Opis obyczajów i zwyczajów za panowania Augusta III. T. 1. Poznań, 1840.
- Kiulkys D., 2010** – Senojo ir viduriniojo geležies amžiaus skydai Lietuvoje. *Archaeologia Lituana*, t. 11. Vilnius, 2010, p. 33–114.
- Klimka L., Vasiliauskas E., 2006** – Neįprastas kultūvės dekoras. *Etnografija*, nr. 13–14. Vilnius, 2006, p. 108–113.
- Kochan Š., 2012** – Dřevěné středověké artefakty z Jihlavy. *Archaeologia historica*, vol. 37. Brno, 2012, pp. 767–795.
- Kołobrzeg..., 2007** – Kołobrzeg. Wczesne miasto nad Bałtykiem (pod. red. – L. Leciejewicza, M. Rębkowskiego). Warszawa, 2007.
- Končius I., 1961** – Žemaičių šnekos. T. 1. Londonas, 1961, p. 222.
- Kostrouch F., 2009** – Středověké dýchové misky z Olomouce. *Archaeologia historica* 34. Brno, 2009, pp. 483–499.
- Kovalev R. K., 2007** – Accounting, tag and credit tallies. *Wood Use in Medieval Novgorod*. Great Britain, 2007, p. 189–202.
- Kraniauskas R., Baubonis Z., Kvedaravičius M., Pranckėnaitė E., 2015** – Luokesų ežero gyvenvietė I. *ATL 2014 m.* Vilnius, 2015, p. 545–547.
- Krüger B., 1983** – Die Germanen. Geschichte und Kultur der germanischefn Stämme in Mitteleuropa. Berlin, 1983, S. 143–148.
- Kublo E. K., 2007a** – Spinning and weaving. *Wood Use in Medieval Novgorod*. Great Britain, 2007, p. 136–157.
- Kublo E. K., 2007b** – Footwear production. *Wood Use in Medieval Novgorod*. Great Britain, 2007, p. 158–164.
- Kulikauskas P., 1960** – Seniausi pastatai Lietuvoje. *Lietuvos TSR architektūros klausimai*, t. 1. Kaunas, 1960, p. 33–55.
- Kulikauskas P., Kulikauskienė R., Tautavičius A., 1961** – Lietuvos archeologijos bruožai. Vilnius, 1961.

- Kulikauskienė V., 1979** – XIX–XX a. lietuvių valstiečių vyrų drabužiai (4. Vyžos – kasdienio apavo dalis). *Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai, serija A, Nr. 1 (66)*. Vilnius, 1979, p. 117–127.
- Kulikauskienė V., 1988** – Vyžos. *TLE, t. 4*. Vilnius, 1988, p. 593.
- Kulikauskienė V., 1989** – Namų apyvokos reikmenys. *Gervėčiai*. Vilnius, 1989, p. 126–130.
- Kuncevičius A., 2003** – Viduramžių kulto paminklų archeologiniai tyrinėjimai. *Istorija, t. LVIII*. Vilnius, 2003, p. 16–24.
- Kuncevičius A., 2005** – Lietuvos viduramžių archeologija, Vilnius, 2005.
- Kuncienė O., 1974** – Kaip anksčiau keliavo. *Mokslas ir gyvenimas*, 1974 m. lapkritis, Nr. 11 (206), p. 36–38.
- Kuncienė O., 1975** – Susisiekimo vandeniu priemonės Lietuvoje iki XIII a. *MADA*, nr. 2 (51). Vilnius, 1975, p. 51–59.
- Laniauskaitė J., 1972** – Pakinktai darbiniuose ratuose Lietuvoje XIX a. pab.–XX a. pradžioje. *Archeologiniai ir etnologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1970 ir 1971 metais*. Vilnius, 1972, p. 132–140.
- Laniauskaitė J., 1977** – Lietuvos valstiečių kinkomasis vasaros transportas. *Iš lietuvių kultūros istorijos*, t. 9. Vilnius 1977, p. 139–213.
- Lasickis J., 1969** – Apie žemaičių, kitų sarmatų bei netikrų krikščionių dievus. Vilnius, 1969.
- Lazauskaitė E., 1998** – Tošies dirbiniai Nacionaliniame muziejuje. *Etnografija. Metraštis*. LNM, nr. 2–3 (1992/1993), Vilnius, 1998, p. 14–23.
- Lazauskaitė E., 2001** – Žaislų rinkinys Lietuvos nacionaliniame muziejuje. *Etnografija*, t. 11. Vilnius, 2001, p. 8–19.
- Laucevičius E., Vitkauskienė B. R., 2001** – Lietuvos auksakalystė XVI–XIX a. Vilnius, 2001, p. 36–128.
- Laurinkienė N., 1999** – Ažuolas – Perkūno medis. *Augalų ir gyvūnų simboliai*. Vilnius, 1999, p. 180–188.
- Laužikas R., 2014** – Istorinė Lietuvos virtuvė. Maistas ir gėrimai Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje. Vilnius 2014.

- LEB, 1964** – Lietuvos etnografijos bruožai (sud. – A. Vyšniauskaitė). Vilnius, 1964.
- Leciejewicz L., Łosinski W., Tabaczyńska E., 1961** – Kołobrzeg we wczesnym Średniowieczu. *Popularnaukowa biblioteka archeologiczna*, Nr. 7. Wrocław, 1961.
- LEEŽ, 2015** – Lietuvių etnografijos enciklopedinis žodynas (red. – B. Kulnytė ir dr. E. Lazauskaitė). Vilnius, 2015.
- Lehmhuhl U., Schäfer H., 2005** – Spiele für Jung und Alt. *Archäologie unter dem Straßenpflaster. 15 Jahre Stadtkernarchäologie in Mecklenburg – Vorpommern*, t. 39. Schwerin, 2005. S. 361–364.
- Lietuvos didžiojo..., 2007** – Lietuvos didžiojo kunigaikščio Aleksandro Jogailaičio dvaro sąskaitų knygos (1494–1504). Vilnius, 2007.
- Lietuvos didžiojo..., 2009** – Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Augusto dvaro sąskaitos (1543–1548). I knyga, Vilnius, 2009.
- Lietuvos Didžiosios..., 2001** – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kasdieninis gyvenimas. Lietuvos istorijos skaitinių chrestomatija (sud. – dr. A. Baliulis ir dr. E. Meilus), Vilnius, 2001.
- Lietuvos didžiųjų kunigaikščių..., 2010** – Lietuvos didžiųjų Kunigaikščių rūmai Vilniaus Žemutinėje pilyje. Istorija ir rinkiniai. Albumas (sud. – D. Avižinis, V. Dolinskas, Ė. Striškienė). Vilnius, 2010.
- Lietuvos didžiųjų..., 2010** – Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencija Vilniuje (sud. – V. Urbanavičius), Vilnius, 2010.
- Lietuvos Didžiosios..., 2015** – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai. Ekspozicijų vadovas (sud. – D. Avižinis, V. Dolinskas, G. Striška, Ė. Striškienė). Vilnius, 2015.
- Lietuvos istorijos..., 1990** – Lietuvos istorijos paminklai. *Iš Lietuvos istorijos ir etnografijos rinkinių*. Vilnius, 1990.
- Lietuvos pilys, 1971** – Lietuvos pilys (sud. J. Jurginis). Vilnius, 1971.
- LKŽ, 1962** – Lietuvių kalbos žodynas, t. VI. Vilnius, 1962, p. 907–908.
- LKŽ, 1966** – Lietuvių kalbos žodynas, t. 7. Vilnius, 1966.
- LKŽ, 1999** – Lietuvių kalbos žodynas. Vilnius, t. 19. Vilnius, 1999.

- Luchtanas A., 1988** – Tyrinėjimai Kernavėje. *ATL 1986 ir 1987 metais*. Vilnius, 1988, p. 137–142.
- Luchtanas A., 1990** – Tyrinėjimai Pajautos slėnyje Kernavėje. *ATL 1988 ir 1989 metais*. Vilnius, 1990, p. 148–152.
- Luchtanas A., 2002** – Kernavė – litewska Troja. Warszawa, 2002.
- Luchtanienė D., 1996** – Archeologiniai tyrinėjimai Vilniuje, Prezidentūros teritorijoje. *ATL 1994 ir 1995 metais*. Vilnius, 1996, p. 256–258.
- Luchtanienė D., 1998** – Archaeological investigations of the presidential palace. *Lithuanian archaeology: investigations and findings*. Vilnius, 1998, p. 27.
- Luchtanienė D., 2000a** – Tyrinėjimai reprezentacinių rūmų ansamblio teritorijoje Vilniuje. *ATL 1998 ir 1999 metais*. Vilnius, 2000, p. 452–457.
- Luchtanienė D., 2000b** – XVI–XVII a. amatininkų kvartalas vyskupų rūmų teritorijoje. *Kultūros paminklai, t. 7*. Vilnius, 2000, p. 39–52.
- Luchtanienė D., 2002** – Reprezentacinių rūmų ansamblio (ATR 45) S. Daukanto g. nr. 3/8, Universiteto g. nr. 6, Totorių g. nr. 28, Vilniuje tyrinėjimai. *ATL 2000 metais*. Vilnius, 2002, 166–167.
- Luik H., 2002** – Luusemed Lihula keskaegsest alevikust ja linnusest. *Muinasaja teadus, 11*. Tallinn; Tartu, p. 301–348.
- Malonaitis A., 1997** – Siauraašmeniai pentiniai kirviai Lietuvoje (tyrinėjimų metmenys). *Istorija, t. 35*. Vilnius, 1997, p. 48–77.
- Malonaitis A., 1998** – Ornamentuotieji siauraašmeniai pentiniai kirviai Lietuvoje. *Istorija, t. 38*. Vilnius, 1998, p. 3–11.
- Malonaitis A., 1999** – Ergonominis siauraašmenių kirvių tyrimas. *Istorija, t. 39*. Vilnius, 1999, p. 3–9.
- Malonaitis A., 2002** – Schmaläxte mit Nacken in Litauen. *Archaeologia Baltica, vol. 5*. Vilnius, 2002, p. 163–183.
- Malonaitis A., 2003a** – Įmoviniai kirviai Lietuvoje: bendroji apžvalga. *Istorija, t. 57*. Vilnius, 2003, p. 3–9.
- Malonaitis A., 2003b** – Įmoviniai kirviai Lietuvoje: klasifikacija. *Istorija, t. 58*. Vilnius, 2003, p. 3–9.

- Mandel M., 2001** – Die Ausgrabungen in Läänemaa im Jahre 2000. *Archaeological field works in Estonia 2000*. Tallinn, 2001, p. 80–83.
- Marcinkowski M., 2003** – Wyrob z kości i poroża w średniowieczym Elblągu. *Res et Fontes*. Szczecin, 2003, s. 327–339.
- Masiulienė I., 2008a** – Tyrinėjimais Kurpių g. 3. *ATL 2007 metais*. Vilnius, 2008, p. 341–354.
- Masiulienė I., 2008b** – Tyrinėjimais Tiltų g. 26A. *ATL 2007 metais*. Vilnius, 2008, p. 358, 359.
- Masiulienė I., 2009** – Sklypas Kurpių g. 3. *ATL 2008 metais*. Vilnius, 2009, p. 345–353.
- Matulionis P., 1930** – Lietuvių žemė ir jos gyventojų gausumas istorijos būvyje. *Kultūra*, Nr. 5. Vilnius, 1930.
- Matuškaitė M., 2003** – Apranga XVI–XVIII a. Lietuvoje. Vilnius, 2003.
- Medžio dirbiniai..., 1962** – Medžio dirbiniai. Verpimo, audimo ir skalbimo įrankiai. *Katalogas. LDM*, Vilnius, 1962.
- Meier F., 1987** – Bestimmung von Holzarten und technomorphologischen Merkmalen von mittelalterlichen Feuchthölzern aus Konstanz und Ulm. *Archäologische Ausgrabungen in Baden – Württemberg*. Miestas, 1987, S. 364–367.
- Melchior-Bonnet S., 2005** – Veidrodžio istorija. Vilnius, 2005.
- Merkienė R., Milius V., 1979** – Žemės ūkio inventorių. Vilnius, 1979.
- Milewska M., 1977** – Dokumentacja archeologicznych znalezisk obuwia późnośredniowiecznego. Propozycja metody, *Kwartalnik historii kultury materialnej*, Nr. 4. Warszawa, 1977, p. 529–541.
- Jurginis J., Merkys V., Tautavičius A., 1968** – Vilniaus miesto istorija (nuo seniausiųjų laikų iki Spalio revoliucijos). Vilnius, 1968.
- Michelbertas M., 1986** – Senasis geležies amžius Lietuvoje. Vilnius, 1986.
- Milius V., 1968** – Namų apyvokos daiktai. *Dieveniškės*. Vilnius, 1968, p. 125–134.
- Milius V., 1970a** – Baldai. *Panemunių dzūkai*. Vilnius, 1970, p. 90–100.

- Milius V., 1970b** – Tradiciniai namų apyvokos daiktai. *Panemunių dzūkai*. Vilnius, 1970, p. 101–112.
- Milius V., 1979** – Javų nuėmimo ir kūlimo įrankiai XIX a. antrojoje pusėje–XX a. pradžioje. Žemės ūkio inventorių. Vilnius, 1979, p. 106–158.
- Milius V., 1983** – Medžio apdirbimo amatininkai. *Iš lietuvių kultūros istorijos*, t. 12. Vilnius, 1983, p. 68–69.
- Miškininkystė, 1967** – Miškininkystė: vadovėlis Lietuvos žemės ūkio akademijos agronomijos specialybės studentams (red. – A. Navasaitis). Vilnius, 1967.
- Moszyński K., 1967** – Kultura ludowa Słowian. T. 1. Warszawa, 1967.
- Morkevičius A., 2001** – Lietuvos medienos pramonė „Nuo ištakų iki 2000 metų“. Vilnius, 2001.
- Morkevičius A., Papreckis B., 2004** – Mediena ir jos gaminiai. Vilnius, 2004.
- Morkūnienė J., 1994** – Valstiečių rogės, pakinktai ir jų gamyba. Vilnius, 1994.
- Morris C. A., 2000** – Craft, Industry and Everyday Life: Wood Woodworking in Anglo-Scandinavian and Medieval York. York, 2000.
- Mroczek R., 2007** – Późnośredniowieczne zabytki ruchome z badań na dziedzińcu głównym pałacu Pod Blachą. *Kronika zamkowa*, Nr. 1–2. Warszawa, 2007, s. 39–90.
- Mulevičienė I., 1970** – Puodų ženklai Lietuvos teritorijoje XII–XVI amžiais. *Lietuvos TSR MA darbai, ser. A, 1970, t. 1*. Vilnius, 1970, p. 135–144.
- Müller U., 1988** – Möglichkeiten der Auswertung hölzerner Kleinfunde des späten Mittelalters in Zentraleuropa. *Festschrift für V. Sage*. Bamberg, 1988, S. 333–340.
- Müller U., 1996** – Holzfunde aus Freiburg. Augustinerkloster und Konstanz: Herstellung und Funktion einer Materialgruppe aus dem späten Mittelalter. Stuttgart, 1996.

- Müller U., 2000** – Holzfunde im frühen Mittelalter: Bemerkungen zu einer Materialgruppe anhand zweier Beispiele aus Elisenhof und Groß Raden. *Archaeologia Baltica*, t. 4. Vilnius, 2000, p. 239–254.
- Nabažaitė R., 2011** – Tyrinėjimais Turgaus, Pakalnės ir Bastionų gatvėse. *ATL 2010 metais*. Vilnius, 2011, p. 345.
- Nadolski A., Lewandowski M., 1990** – Broń strzelcza. *Uzbrojenie w Polsce średniowiecznej 1350–1450*. Łódź, 1990, p. 143–153.
- Nash S. E., 1999** – Time, Trees and Prehistory. Salt Lake City, 1999.
- Narbutas T., 1998** – Lietuvių tautos istorija. I tomas. Vilnius, 1998.
- Navasaitis M., Ozolinčius R., Smaliukas D., Balevičienė J., 2003** – Lietuvos dendroflora. Vilnius, 2003.
- Navickas K., 1964** – Vilniaus gyventojų apavas XIII–XIV a. *Iš lietuvių kultūros istorijos*. Vilnius, 1964, p. 188–196.
- Neugebauer W., 1954** – Typen mittelalterlichen Holzgeschirrs aus Lübeck. *Fruhe and Stadte*. Berlin, 1954, S. 174–190.
- Nordeide S. W., 2011** – Death in abundance quickly! The duration of the Oseberg Burial. *Acta Archaeologica*, 82(1). 2011, p. 7–11.
- Nowakowski A., 1994** – Uzbrojenie indywidualne (od roku 1334 do końca XV wieku). *Polska technika wojskowa do 1500 roku*. Warszawa, 1994, p. 215.
- Obertyński Z., 1929 – Agenda wileńska z 1499 r. Przegląd teologiczny. 1929.
- Okulicz Ł., 1959** – Wczesnośredniowieczne zabawki i gry z Gdańska. *Gdańsk wczesnośredniowieczny*, vol. 1. Gdańsk, 1959, s. 107–143.
- Orme N., 2003** – Medieval Children. London, 2003.
- Paliušytė A., 1994** – XVII a. Biržų Radvilų kolekcijos ir šiaurietiškuju „kunstkamerų“ tradicija. *Europos dailė. Lietuviškieji variantai*. Vilnius, 1994, p. 125–138.
- Paliušytė A., 1996** – 1647 m. Liubčos kunstkameros inventoriūs. *Menotyra*. Nr. 2. Vilnius, 1996, p. 43–63.
- Paliušytė A., 2003** – Kristupo Radvilos (1585–1640) sutartys su amatininkai. *Menotyra*. Nr.3(32). Vilnius, 2003, p. 44–51.

- Panshin A. J., Zeew C. D., 1980** – Textbook of wood technology. New York, St. Louis, San Francisco, Auckland, Bogota, Hamburg, Johannesburg, London, Madrid, Mexico, Montreal, New Delhi, Panama, Paris, San Paulo, Singapore, Sydney, Tokyo, Toronto, 1980.
- Parlett D., 1999** – The Oxford History of Board Games. Oxford, 1999.
- Paulėkienė E., 1964** – Drevinės bitininkystės reikšmė feodalinės Lietuvos ūkyje. *Iš lietuvių kultūros istorijos, t. 4.* Vilnius, 1964, p. 97–108.
- Pečeliūnaitė E., Vedrickienė L., 1998** – Archeologinės medienos konservavimas cukrumi. *Lietuvos dailės muziejus. Metraštinis, t. 2.* Vilnius, 1998, p. 173–176.
- Petrulis J., 1970** – Dirbiniai iš tošies (Kupiškio apylinkės). *Kraštotyra.* Vilnius, 1970.
- Pilipavičius J. A., 2015** – Vilniaus Bernardinų bažnyčios šiaurinės sienos freskos. Tarp konservavimo ir restauravimo. *Acta Academiae Artium Vilnensis / 77–78.* Vilnius, 2015, p. 157–170.
- Piškinaitė-Kazlauskienė L., 1998** – Žvejybos istorijos apybraižos. Vilnius, 1998.
- Plateliai..., 1997** – Plateliai. Lietuvos valsčiai. Vilnius, 1997.
- Platt C., Coleman-Smith R., 1975** – Excavations in Medieval Southampton 1953–1969. *Vol 2: The Finds.* Leicester, 1975.
- Pliūraitė-Andrejevienė N., 1990a** – Riedantieji vaikų žaislai Lietuvoje. *Etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1988 ir 1989 metais.* Vilnius, 1990, p. 97–104.
- Pliūraitė-Andrejevienė N., 1990b** – Mechaniniai vaikų žaislai Lietuvoje. *Etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1988 ir 1989 metais.* Vilnius, 1990, p. 104–113.
- Pliūraitė N., 1997** – Vaikų žaislai XX a. pirmojoje pusėje. *Plateliai. Lietuvos valsčiai.* Vilnius, 1997, p. 428–442.
- Pranckėnaitė E., Baubonis Z., Kvedaravičius M., 2008** – Luokesų ežero polinė gyvenvietė I. *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2007 metais.* Vilnius, 2008, p. 526–528.

- Prehistoryczny, 1991** – Prehistoryczny gród w Biskupinie (red. J. Jaskanis). Warszawa, 1991.
- Prie stalo..., 2015** – Prie stalo visa Lietuva. Mityba ir maisto kultūra nuo seniausių laikų iki šių dienų. Kaunas, 2015.
- Proceedings..., 1997** – Proceedings of the First International Symposium on Wood Tar and Pitch (edit. – W. Brzeziński, W. Piotrowski). Warsaw, 1997.
- Pukienė R., 2007** – Mediniai XIV a. kelio grindiniai Vilniaus Žemutinėje pilyje. Dendrochronologinė analizė ir datavimas. *Vilniaus Žemutinė pilis XIV a. – XIX a. pradžioje: 2005–2006 m. tyrimai*. Vilnius, 2007, p. 182–194.
- Pukienė R., 2009a** – Vilniaus Žemutinės pilies teritorijos užstatymo raidos dendrochronologiniai tyrimai / Dendrochronological investigations of Vilnius' lower castle site. *Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai ir jų atkūrimas Europinės patirties kontekste tarptautinės mokslinės konferencijos medžiaga, 2006 m. spalio 11–12 d.* Vilnius, 2009, p. 89–96.
- Pukienė R., 2009b** – Vilniaus Žemutinės pilies XIII–XVI a. radinių medienos rūšys. *Lietuvos pilys*, nr. 4 (2008). Vilnius, 2009, p. 95–111.
- Pukienė R., 2011** – Archeologinių radinių medienos rūšies tyrimai. *Tarp kasdienybės ir prabangos. Restauruoti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų archeologiniai radiniai*. Vilnius, 2011, p. 28–29.
- Pukienė R., Ožalas E., 2011** – Medinės konstrukcijos po Valdovų rūmų pamatais. *Chronicon Palatii Magnorum Ducum Lithuaniae*, vol. 1 (2009–2010). Vilnius, 2011, p. 146–160.
- Pukienė R., 2014** – Archeologinės medienos sandara ir tyrimo metodai. *Muziejinių eksponatų priežiūra. IV dalis. Archeologinių radinių konservavimas nuo lauko darbų iki saugojimo muziejuose. I knyga*. Vilnius, p. 107–159.
- Puškorius A., Kalėdienė J., 2005** – XVI a. Vilniaus Žemutinės pilies rūmų dvariškių avalynė. *Lietuvos pilys*, t. 1. Vilnius, 2005, p. 56–67.
- Puškorius A., 2007** – Senojo odinio apavo terminija. *LA*, t. 30. Vilnius, 2007, p. 229–256.
- Puškorius A., 2012** – Avalynė Vilniaus Bernardinų bažnyčios freskose. *Archaeologia Lituana*, t. 13. Vilnius, 2012, p. 151–161.

- Puzinas J., 1938** – Naujausių proistorinių tyrinėjimų duomenys (1918–1938 m. Lietuvos proistorinių tyrinėjimų apžvalga). *Senovė*, t. 4. Kaunas, 1938.
- Rackevičius G., 1999** – Arbaletų strėlės (Vilniaus bei Trakų strėlių palyginamoji analizė). *Lietuvos archeologija*, t. 18. Vilnius, 1999, p. 165–173.
- Rackevičius G., 2001** – Arbaletas Lietuvoje pilių tyrimo duomenimis. *Lietuvos pilių archeologija*. Klaipėda, 2001, p. 231–250.
- Rackevičius G., 2002** – Arbaletas ir lankas Lietuvoje XIII–XVI a. Vilnius, 2002, p. 44–56.
- Rakoczy M., 2016** – Drewniane naczynia toczone w kulturze średniowiecznego Ostrowa Tumskiego we Wrocławiu. Wrocław, 2016.
- Rose–Villequey G., 1970** – Verre et verriers de Lorraine au début des temps modernes (de la fin du XVe siècle au début du XVIIe siècle). Paris, 1970.
- Rowell S. C., 2001** – Iš viduramžių ūkų kylanti Lietuva. Vilnius, 2001.
- Reklaitis P., 1999** – Lietuvos gyventoj tipai XVI a. grafikoje: Adelhauser-Heldt-Vecellio. *Prarastosios Lietuvos pėdsak beieškant*. Vilnius, 1999, p. 171–180.
- Rimantienė R., 1979** – Šventoji. 1. Narvos kultūros gyvenvietės. Vilnius, 1979.
- Rimantienė R., 1980** – Šventoji. 2. Pamarių kultūros gyvenvietės. Vilnius, 1980.
- Rimantienė R., 1995** – Lietuva iki Kristaus. Vilnius, 1995.
- Rimantienė R., 1996** – Akmens amžius Lietuvoje. Vilnius, 1996.
- Rimantienė R., 1999** – Kuršių nerija archeologo žvilgsniu. Vilnius, 1999, p. 35–42.
- Rimantienė R., 2005** – Akmens amžiaus žvejai prie Pajūrio lagūnos. Vilnius, 2005.
- Rybakov B. A., 1982** – Die Kultur des Mittelalterlichen. Wikinger und Slawen, 1982, 249–255.
- Rybina E., 1996** – Spiegelfunde aus dem spätmittelalterlichen Novgorod. *In Zwischen Novgorod und Lübeck. Wirtschaft, Politik und Kultur im*

Ostseeraum vom frühen Mittelalter bis ins 20 Jahrhundert. Lüneburg, 1996, S. 131–141.

Röber R., 1995 – Zur Verarbeitung von Knochen und Geweih im mittelalterlichen Südwestdeutschland. *Fundberichte aus Baden-Württemberg*. T. 20. Stuttgart, 1995, S. 885–945.

Roesdahl E., 2004 – Dagligliv i Danmarks middelalder. En arkæologisk kultur historie. Århus, 2004.

Rulewicz M., 1964 – Z dziejow wczesnosredniowiecznego Szczecina. *Z przeszlosci Szczecina*. Wroclaw, 1964, s. 44–117.

Saksa A., Belsky S., Kurbatov A., Polyakova N., Suhonen M., 2002 – New Archaeological Excavations in Viipuri. *Fennoscandia archaeologica*, vol. XIX. Helsinki, 2002, p. 37–64.

Salatkienė B., 1994 – Lieporių gyvenvietės tyrinėjimai. *ATL 1992 ir 1993 metais*. Vilnius, 1994, p. 64–73.

Salatkienė B., 1998 – Lieporių 1-osios gyvenvietės tyrinėjimai. *ATL 1996 ir 1997 metais*. Vilnius, 1998, p. 90–99.

Salatkienė B., 2006 – The Reconstruction of Wells and Lime Bark Buckets from Lieporiai 1 Settlement. *Archaeologia Baltica*, t. 6. Klaipėda, 2006, p. 174–189.

Salatkienė B. K., 2009 – Geležies metalurgija Lietuvoje archeologijos duomenys. Šiauliai, 62–64.

Samalavičius S., 1989 – Istorinių šaltinių paieškos. *Vilniaus Žemutinės pilies rūmai (1988 metų tyrimai)*, t. 1. Vilnius, 1989, p. 76–80.

Samalavičius S., 1991 – Kunigaikščių rūmų gyventojai XVIII amžiuje. *Vilniaus Žemutinės pilies rūmai (1989 m. tyrimai)*, t. 2. Vilnius, 1991, p. 77–95.

Samalavičius S., 1999 – Kunigaikščių rūmų ir pilių priežiūra. XVI–XVIII a. *Vilniaus Žemutinės pilies rūmai*, t. 4: 1994–1995 m. tyrimai, Vilnius, 1999.

Samalavičius S., 2011 – Vilniaus miesto kultūra ir kasdienybė XVII–XVIII amžiuose. Vilnius, 2011.

Sammelhandschrift..., 1455 – Sammelhandschrift mit theologischen, historischen, literarischen und medizinischen Texten. Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift, Cod. 941. Internetinė prieiga – <http://manuscripta.at/diglit/AT5000-941/0007?sid=478666f285fa1e7c28a645b513e619ef&action=pagePrint> [žiūrėta: 2016 02 25].

Samulionytė J., 1995 – Kaimiečių stalo indai ir įrankiai. *Dieveniškės*. Vilnius, 1995, p. 295–310.

Sarv K., 2000 – Finds of Leather Footwear from the Excavations at Sauna Street 10 in Tallinn. *Arheoloogilised välitööd Eestis*. Tallinn, 2000, p. 79–85.

Schafer H., 1987 – Mittelalterliche Funde und Befunde aus dem Stadtkern von Rostock. *Bodendenkmalpflege in Mecklenburg*. Jahrbuch, 1987, S. 195–235.

Schnack Ch., 1994 – Mittelalterliche Lederfunde aus Konstanz, Stuttgart. Stuttgart, 1994.

Schoch W. H., 1989 – Holzfunde und die daran beobachteten Bearbeitungsspuren aus Augst/BL, Grabung Theater-Nordwestecke 1986/87. *Archäobotanik*. Berlin – Stuttgart, 1989, S. 89–106.

Schütte S., 1982 – Spielen und Spielzeug in der Stadt des späten Mittelalters. *Alltag der mittelalterlichen Stadt: Handbuch zur Sonderausstellung vom 5. Dezember 1982 – 24. April 1983 im Bremen Landesmuseum für Kunst- n. Kulturgeschichte (Focke-Museum)*. Bremen, 1982, S. 201–210.

Schweingruber F. H., 1975 – Das Holz als Rohstoff in der Urgeschichte. *Helvetica Archaeologica*, 21. Basel, 1975, p. 2–14.

Schweingruber F., 1980 – Die Botanische Untersuchung der Holzer aus dem Magdalenenberg, *Magdalenenberg*, t. VI. Magdalenenberg, 1980.

Schweingruber F. H., Schoch W. H., 1981 – Botanisch – technologische Beobachtungen an hölzernen Zürcher Abendmahlsgeräten. Antiquarischen Gesellschaft Zürich. Zürich, 1981, 83–90.

Schweingruber F. H., 1982 – Microscopic wood anatomy. Birmensdorf, 1982.

Siemes H., Philips G., 2005 – Kindheit am Niederrhein. Duisburg, 2005.

- Sindbæk S., Trakadas A., 2014** – The World in the Viking Age. The Viking Ship Museum in Roskilde. Roskilde, 2014.
- Skučienė A., 2005** – Archeologinių radinių kelias į ekspoziciją. *Lietuvos pilys*, nr. 1. Vilnius, 2005, p. 89–94.
- Słowiński S., 2004** – Wpływy skandynawskie w dekoracji drewnianych przedmiotów. *Terra Transoderana. Sztuka Pomorza Nadodrzańskiego i dawnej Nowej Marchii w średniowieczu* (red. – M. Glińska, K. Kroman, R. Makala). Szczecin, 2004, s. 173–188.
- Smirnova L., 2005** – Comb-Making in Medieval Novgorod (950–1450). An Industry in Transition. Oxford, 2005.
- Smirnova L., 2007** – Wooden Combs in the Light of the History Comb-Making in Novgorod. *Wood Use in Medieval Novgorod*. Great Britain, 2007, p. 289–334.
- Songailaitė R., 2008** – Skerdėjų g. 2, 6, 8. *ATL 2007 metas*. Vilnius, 2008, p. 363–365.
- Songailaitė R., 2011** – MLIM saugyklos vietos tyrimai. *ATL 2010 metais*. Vilnius, 2011, p. 350.
- Stanaitis A., 1994** – 1993 metų žvalgomieji archeologiniai trimai Vilniuje, Liepkalnio g. 1. *ATL 1992–1993 metais*. Vilnius, 1994, p. 250, 251.
- Staššiková-Štukovská D., 1981** – K problematike sredoaurópskych aerofonov 7–13. storačia. *Slovenska archeologia. No. 2. T. 29*. Bratislava, 1981, p. 393–424.
- Steponavičienė D., 2001** – Vilniaus žemutinės pilies valdovų rūmų latrinos. *Lietuvos pilių archeologija*. Klaipėda, 2001, p.184–196.
- Steponavičienė D., 2005** – Pagonybė, krikščionybė ir sinkretizmas: Vilniaus Žemutinės pilies duomenimis. *Lietuvos archeologija, t. 28*. Vilnius, 2005, p. 175–190.
- Steponavičienė D., 2007** – Lietuvos valdovo dvaro prabanga XIII a. viduryje – XVI a. pradžioje. Vilnius, 2007.

- Striška G., 2007** – Pilies kalno šiaurinės papėdės užstatymo raida pagal archeologinių tyrimų duomenis. *Vilniaus Žemutinė pilis XIV a.–XIX a. pradžioje. 2005–2006 m. tyrimai*. Vilnius, 2007, p. 159–181.
- Svarāne D., 1998** – Rīgā, Mārstaļu ielā 3, atrastā 13. gadsimta guļbūve. *Senā Rīga. Pētījumi pilsētas archeoloģijā un vēsturē*, t. 1. Rīga, 1998. p. 263–272.
- Szabo M., Grenander–Nyberg G., Myrdal J., 1984** – Elisenhof in Eiderstedt: Die Holzfunde. 1984, Frankfurt am Main.
- Sweetman P. D., 1978** – Archaeological Excavations at Trim Castle, Co. Meath, 1971–74. Dublin, 1978, p. 127–198.
- Šimkūnaitė E., 1992** – Užpelkių (Kretingos raj.) 1990 m. tyrinėjimų organinių radinių mikroskopinė analizė. *ATL 1990 ir 1991 metais*. Vilnius, 1992, p. 78–81.
- Thornton J., Swann J. 1986** – Glossary of Shoe Terms. Northampton, 1986.
- Tvauri A., Bernotas R., 2006** – Archaeological investigations carried out by the University of Tartu in 2005. Tallinn, 2006, p. 101–117.
- Tautavičius A., 1958a** – Iš XIV a. Vilniaus gyventojų buities. *Iš lietuvių kultūros istorijos*, t. 1. Vilnius, 1958, p. 94–103, 295.
- Tautavičius A., 1958b** – 1955–1957 m. kasinėjimai Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje. *MADA*, t. 1. Vilnius, 1958, p. 91–111.
- Tautavičius A., 1959** – Archeologiniai kasinėjimai Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje 1957 ir 1958 m. *MADA*, t. 1. Vilnius, 1959, p. 115–134.
- Tautavičius A., 1960a** – Archeologiniai kasinėjimai Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje 1959 m. *MADA*, t. 2. Vilnius, 1960, p. 43–66.
- Tautavičius A., 1960b** – XIV a. medinis Vilnius. *Mokslas ir gyvenimas*, nr. 1. Vilnius, 1960, p. 28–32.
- Tautavičius A., 1960c** – Vilniaus pilies teritorijos archeologiniai kasinėjimai. *Valstybinės LTSR architektūros paminklų apsaugos inspekcijos metraštis*, t. 2., Vilnius, 1960, p. 3–48.
- Tautavičius A., 1961** – Archeologiniai kasinėjimai Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje 1960 m. *MADA*, t. 2. Vilnius, 1961, p. 103–124.

- Tautavičius A., 1964** – Vilniaus Žemutinės pilies mediniai pastatai XIII–XIV amžiais. *Iš lietuvių kultūros istorijos*, t. 4. Vilnius, 1964, p. 171–186.
- Tautavičius A., 1996** – Vidurinysis geležies amžius Lietuvoje (V–IX a.). Vilnius, 1996.
- The Archaeology, 1992** – The Archaeology of Novgorod, Russia. *The society for medieval archaeology. Monograph series No.13*. Lincoln, 1992.
- The History..., 1998** – The History Behind. Archeological Finds from the Middle Ages in Bergen (edit. – A. Ågotnes). Bergen, 1998.
- Tomášek M., 2005** – Dřevěný meč ze středověké Čáslavi. Nálezy dřevěných předmětů podobných chladným zbraním a jejich interpretace. *Archeologické rozhledy* 57. Praha, 2005, p. 561–572.
- Ulrich R. B., 2007** – Roman Woodworking. New Haven and London, 2007.
- Urbanavičienė D., 2000** – Lietuvių apeiginė etnochoreografija. Vilnius, 2000.
- Urbonienė S., 1998** – Paroda „Vaikų žaislai“. *Etnografija*, t. 2–3. Vilnius, 1998, p. 94–97.
- Vaičiūnienė D., 2000** – Kernavės viršutinio miesto tyrinėjimai. *ATL 1998–1999 metais*. Vilnius, 2000, p. 131–134.
- Vaičiūnienė D., 2002a** – Kernavės viršutinis miestas. *ATL 2000 metais*. Vilnius, 2002, p. 40–41.
- Vaičiūnienė D., 2002b** – Kernavės viršutinis miestas. *ATL 2001 metais*. Vilnius, 2002, p. 59–60.
- Vainilaitis V., 1999** – Mediniai vandens tiekimo ir sanitariniai įrenginiai Vilniuje, Prezidentūros rūmų teritorijoje, XVI–XVIII a. *LA, t. 18*. Vilnius, 1999, p. 263–270.
- Vainilaitis V., 2000** – XVI–XVII a. mediniai pastatai Lietuvos Respublikos Prezidentūros teritorijoje pagal archeologijos tyrimų duomenis. *Kultūros paminklai*, t. 7. Vilnius, 2000, p. 98–108.
- Vainilaitis V., Valionienė O., 2004** – Rekonstrukcijos šiuolaikinėje tradicionalistinėje architektūroje ir archeologijoje. *Miestų praeitis*, nr. 1. Vilnius, 2004, p. 79–124.
- Vaitiekūnas V., 1998** – Rinktiniai kraštotyros darbai. Šiauliai, 1998.

- Vaitkevičienė D., Vaitkevičius V., 2001** – XIII a. Lietuvos valstybinės religijos bruožai. *LA*, t. 21. Vilnius, 2001. p. 311–334.
- Vaitkevičius G., 2000** – Ankstyvasis Vilnius: įrodomumo vingiai. *Kultūros paminklai*, Nr. 7. Vilnius, 2000. p. 174–183.
- Vaitkevičius G., 2010** – Vilniaus įkūrimas, *Vilniaus sąsiuviniai/1*, Vilnius, 2010.
- Van Vilsteren V. T., 1987** – Het benen tijdperk. Gebruiksvoorwerpen van been, gewei, hoorn en ivoor 10.000 jaar geleden tot heden. Assen: Drents Museum, 1987.
- Vasiliauskaitė A., Merkevičius A., Vedrickienė L., 2002** – Turlojiškės archeologinio komplekso medinių radinių konservavimas. *Lietuvos dailės muziejus. Metraštis*, t. 5. Vilnius, 2002, p. 340–347.
- Vedrickienė L., 1994** – Ornamentuotos tošies konservavimas. *ATL 1992 ir 1993 metais*. Vilnius, 1994, p. 307–308.
- Vedrickienė L., Pečeliūnaitė E., 1999** – Conservation of waterlogged archaeological wood at P. Gudynas Restoration Centre of Lithuanian Art Museum. *Drewno archeologiczne. Badania i konserwacja. Sympozjum*. Biskupin – Wenecja, 1999, s. 93–99.
- Vėlius G., 2005** – Kernavės miesto bendruomenė XIII–XIV amžiuje. Vilnius, 2005.
- Vikings, 1998** – Vikings (edit. – U. von Schultz). Borås, 1998.
- Vikings, 2000** – Vikings. The North Atlantic Saga (edit. – W. W. Fitzhugh, E. I. Ward). Washington and London, 2000.
- Vilniaus žemutinė..., 2006** – Vilniaus žemutinė pilis XIV a. – XIX a. pradžioje. 2002–2004 m. istorinių šaltinių paieškos (sud. – R. Ragauskienė). Vilnius, 2006.
- Vitauskas A., 1943** – Liaudies technika. *Gimtasai kraštas*, Nr. 31. Šiauliai, 1943, p. 290–299.
- Vitkauskienė B. R., 2006** – Amatininkai, architektai ir dailininkai LDK valdovų dvare. *Lietuvos pilys*, nr. 2, Vilnius, 2006, 54–67.

- Vitkūnas M., 2006š** – Kasdieninis gyvenimas Pietryčių Lietuvoje XIII–XIV a. (archeologijos šaltinių duomenimis). Daktaro disertacija. Istorijos fakultetas, Archeologijos katedra, Vilnius, 2006.
- Vyšniauskaitė A., 1970** – Linų apdirbimo būdai Lietuvoje XIX a. pab.–XX a. *AETL 1968 ir 1969 metais*. Vilnius, 1970.
- Vyšniauskaitė A., 1972** – Lietuvių linininkystė „Pabaltijo istoriniame – etnografiniame atlase“. *AETL 1970 ir 1971 metais*. Vilnius, 1972.
- Vyšniauskaitė A., 1974** – Žymėtieji linų apdirbimo įrankiai Lietuvoje XVIII–XX a. *AETL 1972 ir 1973 metais*. Vilnius, 1974.
- Vyšniauskaitė A., 1977** – Lietuvos valstiečių lininkystė. *Iš lietuvių kultūros istorijos*, t. 9. Vilnius, 1977, p. 7–138.
- Vyšniauskaitė A., 1995a** – Vedybos. *Lietuvių šeima ir papročiai*. Vilnius, 1995, p. 271–395.
- Vyšniauskaitė A., 1995b** – Laidotuvės. *Lietuvių šeima ir papročiai*. Vilnius, 1995, p. 442–466.
- Vogel V., 1989** – Schleswig im Mittelalter. Archäologie einer Stadt. Neumünster, 1989, S. 44.
- Vogel V., 2006** – Holzfunde aus dem mittelalterlichen Schleswig. Ausgrabungen in Schleswig. *Berichte und Studien*, Band 17. Neumünster, 2006.
- Volkaitė-Kulikauskienė R., 1970** – Lietuviai IX–XII amžiais. Vilnius, 1970.
- Volkaitė-Kulikauskienė R., 2001** – Lietuva valstybės priešaušriu. Vilnius, 2001.
- VŽP, 1989** – Vilniaus Žemutinės pilies rūmai, t. 1. Vilnius, 1989.
- VŽP, 1991** – Vilniaus Žemutinės pilies rūmai, t. 2. Vilnius, 1991.
- VŽP, 1995** – Vilniaus Žemutinės pilies rūmai, t. 3. Vilnius, 1995.
- VŽP, 1999** – Vilniaus Žemutinės pilies rūmai, t. 4. Vilnius, 1999.
- VŽP, 2003** – Vilniaus Žemutinės pilies rūmai, t. 5. Vilnius, 2003.
- Waterlogged Wood, 2010** – Waterlogged Wood, Guidelines on the recording, sampling, conservation and curation of waterlogged wood. *English Heritage*, Swindon, 2010.

- Westerdahl C., 2008** – Boats Apart. Building and Equipping an Iron-Age and Early-Medieval Ship in Northern Europe. *International Journal of Nautical Archaeology*, 37 (1), p. 17–31.
- Wilson D. M., 2003** – The Vikings and their Origins. London, 2003.
- Wood R., 2005** – The wooden Bowl. Wiltshire, 2005.
- Wood Conservation, 1999** – Wood Conservation, Methods for Conserving Archaeological Wood from Underwater Sites (Conservation Research Laboratory Center for Maritime Archaeology and Conservation, Texas, 1999.
- Wood Use, 2007** – Wood Use in Medieval Novgorod (edit. – M. Brisbane, J. Hather), Great Britain, 2007.
- Wrobel S., Eckstein D., 1985** – On the Evidence Derived from the Anatomical Analysis of Wooden Remains from Archaeological Excavations. *Third Nordic Conference on the Application of Scientific Methods in Archaeology*. ISKOS, 5. 1985, p. 211–215.
- Zabiela G., 1995** – Lietuvos medinės pilys. Vilnius, 1995.
- Zajączkowski W., 2011** – Biskupin: przewodnik po rezerwacie archeologicznym. Wrocław, 2011.
- Zabytki..., 2005** – Zabytki z okresu wpływów rzymskich, średniowiecza i czasów nowożytnych z Białorusi w zbiorach Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie. 2005. Warszawa, 2005.
- Zloch M., 2005** – Reste vergangener Klangwelten – Archäologische Funde von Musikinstrumenten. *Archäologie unter dem Straßenpflaster. 15 Jahre Stadtkernarchäologie in Mecklenburg – Vorpommern. T. 39*. Schwerin, 2005, S. 355–360.
- Zunde M., 2011** – New dendrochronological, historical and archaeological evidence of long-distance floating of timbers to Riga. *Tree rings, art, archaeology. Proceedings of a conference*. Brussels, 2011, p. 125–135.
- Žiemgaliai, 2005** – Žiemgaliai. Baltų archeologijos paroda. Katalogas (sud. E. Gričiuvienė). Vilnius, 2005.
- Žulkus V., 2002** – Viduramžių Klaipėda. Miestas ir pilis. Archeologija ir istorija. Vilnius, 2002.

- Арциховский А. В., 1956** – Археологическое изучение Новгорода. *Материалы и исследования по археологии СССР*, том 1. № 55. Москва, 1956, с. 7–43.
- Бebre В., 1987** – Типы кожаной обуви Риги XII-XIV вв. и их ареалы. *КС. Т. 190*. Москва, 1987, с. 25–31.
- Гайдуков П. Г., Дубровин Г. Е., 1996** – Антропоморфное деревянное навершие с Троицкого 11 раскопа. *Новгород и Новгородская земля*, вып. 10. Великий Новгород, 1996.
- Гайдуков П. Г., 1992** – Слвенский конец средневекового Новгорода. Нутный раскоп. Москва, 1992.
- Голубева Л. А., 1973** – Весь и славяне на Белом озере X–XIII вв. Москва, 1973.
- Гуревич Ф. Д., 1969** – Новые материалы по истории Новогрудка. *КСИА. Вып. 120*. С. 114–119.
- Рыбаков Б. А., 1987** – Язычество древней Руси. Москва, 1987.
- Крачковский И. Ю., 1939** – Путешествие Ибн-Фадлана на волгу. Перевод и комментарий. Под редакцией академика. Москва-Ленинград, 1939, с. 79–80.
- Археалогія Беларусі, 2000** – Археалогія Беларусі. Сярэдневяковы перыяд (IX–XIII), т. 3. Минск, 2000.
- Археалогія Беларусі, 2001** – Археалогія Беларусі. Помнікі XIV–XVIII), т. 4. Минск, 2001.
- Археалогія і нумізматыка, 1993** – Археалогія і нумізматыка Беларусі: Энцыклапедыя. Мінск, 1993.
- Атрохин В. Г., Калущкий К. К., Тюрников Ф. Т., 1982** – Древесные породы мира, т. 3. Москва, 1982.
- Васильев М. И., 2002** – К интерпретации „нестандартного“ санного полоза с IX Троицкого раскопа. *Новгород и новгородская земля: История и археология. Материалы научной конференции*, вып. 16. Новгород, 2002, с. 92–101.

- Воронин Н. Н., 1954** – Материалы и исследования по археологии древнерусских городов. *Материалы по исследованиям по археологии СССР*. No. 41, Том III. Москва, 1954.
- Загорюльский Ю. М., 1982** – Возникновение Минска. Минск. 1982.
- Зверуго Я. Г., 1975** – *Древний Волкобыск. X–XIV вв.* Минск, 1975.
- Зверуго Я. Г., 1989** – Верхнее Понеманье. Минск, 1989.
- Давидан О. И., 1970** – О времени появления токарного станка в Старой Ладогe. *Археологический сборник*, вып. 12. Ленинград, 1970, с. 81–89.
- Древняя Русь, 1985** – Древняя Русь: город, замок, село. Москва, 1985.
- Дубровин Г. Е., 1988** – Зооморфные деревянные навершия. *Материалы по археологии Новгорода*, Москва, 1990.
- Дубровин Г. Е., 1989** – Зооморфные деревянные навершия. *Новгород и Новгородская земля*, Новгород, 1989.
- Дубровин Г. Е., 2000** – Водный и сухопутный транспорт средневекового Новгорода X–XV вв. Москва, 2000, с. 126–152.
- Дубровин Г. Е., 2002** – Находки Федоровского раскопа. Сухопутный транспорт / Деревянные навершия – кнUTOвища. *Новгород и новгородская земля. История и археология*, выпуск 16. Великий Новгород, 2002, с. 117–120.
- Колчин Б. А., 1964** – К итогам работ Новгородской археологической экспедиции (1951–1962 гг). *Краткие сообщения о докладах и полевых исследованиях института археологии. Средневековая археология. No. 99.* Москва, 1964, с. 3–20.
- Колчин Б. А., 1968** – Новгородские древности. Деревянные изделия. *Археология СССР. Свод археологических источников.* Выпуск E1–55. Москва, 1968.
- Колчин Б. А., 1971** – Новгородские древности. Резное дерево. *Археология СССР. Свод археологических источников.* Выпуск E –55. Москва, 1971.
- Крюгер И., Рыбина Е. А., 2013** – Средневековые стеклянные зеркала. Москва, 2013.
- Лысенко П. Ф., 1985** – Берестье. Минск, 1985.

Лобанов, Н. А., 1992 – Освещение в древнем городе. *Археологи рассказывают о древнем Пскове*. Псков, 1992, 118–121.

Линдер И. М., 1975 – Шахматы на Руси. Москва, 1975.

Морозова Н. А., 1990 – Игрушки Древнего Новгорода. *Новгород и Новгородская земля*. Вып. 3. Новгород, 1990, с. 69–71.

Медведев А. Ф., 1959 – Оружие Новгорода Великово. Труды Новгородской археологической экспедиции. Т. II (Материалы и исследования по археологии СССР, № 65), Москва, 1959, с. 121–191.

Медведев А. Ф., 1966 – Ручное метательное оружие. Лук и стрелы, самострел VIII–XIV вв. *Археология СССР. Свод археологических источников*. Вып. E1–36. Москва, 1966.

Миловидов А., 1909 – Случайные раскопки у подошвы Замковой горы в г. Вильне. *Отчет Виленской публичной библиотеки и музея за 1908 год*. Вильна, 1909, с. 43–52.

Очерки русской культуры, 1969 – Очерки русской культуры XII–XV веков. 1 часть. Москва, 1969, с. 178–191.

Оятева Е. И., 1970 – Кожаная обувь из средневековых городов Польши (Краткий обзор публикации). *АС. Т. 12*. Ленинград, 1970, с. 112–118.

Плавінскі М. А., 2006 – Клинковая зброя X–XIII стст. Мінск, 2006.

Поветкин В. И., 1996 – Музыкальные древности Новгорода. *Новгородские археологические чтения: Материалы научной конференции, посвященной 60-летию археологического изучения Новгорода и 90-летию со дня рождения основателя Новгородской археологической экспедиции А.В. Арциховского. 28 сентября – 2 октября 1992 г.* Новгород, 1994. с. 67–74.

Поветкин В. И., 1996 – Новгород музыкальный по материалам археологических исследований. Сезон раскопок 1995 г. *Новгород и новгородская земля. История и археология*. Великий Новгород, 1996, с. 125–138.

Поветкин В. И., 2002 – Старое и новое в музыкальной археологии северо–запада России. *Новгород и новгородская земля. История и археология*. Великий Новгород, 2002, с. 69–77.

Поветкин В. И., 2003 – Музыкальное прошлое Великого Новгорода и его округа (открытия 2002 г.). *Новгород и новгородская земля. История и археология*. Великий Новгород, 2003, с. 108–121.

Поветкин В. И., 2004 – Инструментальные музыкальные древности, открытые в Великом Новгороде в 2003 г. *Новгород и новгородская земля. История и археология*. Великий Новгород, 2004, с. 77–92.

Поветкин В. И., 2005 – Звучащие приспособления в обиходе древних новгородцев (открытия 2004 года). *Новгород и новгородская земля. История и археология*. Великий Новгород, 2005, с. 112–119.

Поветкин В. И., 2006 – Звучащий мир древних новгородцев, (Открытия 2005 года). *Новгород и новгородская земля. История и археология*. Великий Новгород, 2006, с. 97–105.

Поветкин В. И., 2007 – Из музыкального обихода древних новгородцев (Археологические находки 2006 года, а также некоторые итоги реконструкторских работ. *Новгород и новгородская земля. История и археология*. Великий Новгород, 2007, с. 93–106.

Поветкин В. И., 2008 – Озвученный и освещённый быт древних новгородцев. Открытия 2007 года. *Новгород и новгородская земля. История и археология*. Великий Новгород, 2008, с. 85–103.

Покровская Л. В., 2004 – Культовые предметы средневекового Новгорода (по материалам Троицкого раскопа). *Новоторжский сборник (история, археология, историческая география)*, вып. 1. Торжок, 2004, с. 67–84.

Рыбина Е. А., 1991 – Из истории шахматных фигур Руси. *Советская археология. Т.4*. Москва, 1991, с. 86–101.

Рыбина Е. А., 1999 - Зеркала в средневековой Руси (проблема атрибуции, публикация оправ с изображениями. *Великий Новгород в истории средневековой Европы*. Москва, 1999, с. 101–119.

- Рыбина Е., 2002** – Не лыком шиты. *Родина*. No. 11–12. Москва, 2002, с. 138–142.
- Рыбина Е., 2004** – Деревянные оправы стеклянных зеркал из раскопок в Новгороде. *Восточная Европа в средневековье. К 80-летию Валентина Васильевича Седова*. Москва, 2004, с. 324–329.
- Сергеева М. С., 1997** – К истории деревообработки в древнерусских городах лесостепного Поднепровья. *Проблемы славянской археологии*, т. 1. Москва, 1997.
- Трусаў А. А., Собаль В. Е., Здановч Н. І., 1993** – Стары замак у Гродне XI–XVIII смсм. Мінск, 1993, с. 69–74.
- Уртан В., 1970** – Древнейшие музыкальные инструменты на территории Латвии. *Studia archaeologica in memoriam Harri Moora*. Tallinn, с. 226–231.
- Федотов Г. Я., 1991** – Секреты бондарного ремесла. Москва, 1991.
- Хорошев А. С., 1998** – Детские игрушки из Новгорода (классификационный обзор археологических находок). *Новгород и Новгородская земля. История и археология*, т. 12. Новгород, 1998. с. 82–94.
- Цауне А., 1977** – Из глубины веков. *Шахматы*, No. 2 (410). Rīga, 1977, с. 22–25.
- Цауне А., 1983** – Антропоморфные деревянные навершия XII–XIII вв. В Риге. *Древнерусское государство и славяне: Материалы симпозиума, посвящ. 1500-летию Киева*. Минск, 1983, с. 130–133.
- Цауне А. В., 1984** – Жилища Риги XII–XIV вв. Рига, 1984.
- Цауне А., 1989** – Рижские деревянные изделия XII–XIV вв. Предметы народного прикладного искусства. *Народное прикладное искусство. Актуальные вопросы истории и развития*. Рига, 1989, р. 106–125.
- Штыхов Г. В., 1975** – Древний Полоцк. Минск, 1975.
- Штыхов Г. В., 1978** – Города Полоцкой земли (IX–XIII вв.). Минск, 1978.

Янин В. Л., 2001 – У истоков Новгородской государственности. Великий Новгород, 2001, с. 104, 136.

http://www.digitalis.uni-koeln.de/Amman/amman_index.html – [interaktyvi priega, žiūrēta 2016 02 19].

<http://manuscripta.at/diglit/AT5000-941/0007?sid=478666f285fa1e7c28a645b513e619ef&action=pagePrint> – [interaktyvi priega, žiūrēta 2016 02 19]

VILNIAUS UNIVERSITETAS

IRENA KAMINSKAITĖ

MEDINIAI DIRBINIAI VILNIAUS ŽEMUTINĖJE PILYJE
ARCHEOLOGINIAIS DUOMENIMIS

7.5. MEDINIŲ DIRBINIŲ KATALOGAS

Daktaro disertacija

Humanitariniai mokslai, istorija (05 H)

Vilnius, 2017

Turinys

1 lentelė. Balanos (IB).....	4
2 lentelė. Maisto gaminimo įrankiai (IMG).....	6
3 lentelė. Šluotos (IŠ).....	10
4 lentelė. Grėbliai (IG).....	13
5 lentelė. Šakės (IŠA).....	14
6 lentelė. Kastuvai (IK).....	14
7 lentelė. Mentelės ir mentės (IME).....	16
8 lentelė. Tvoklės (IT).....	21
9 lentelė. Neštuvai (IN).....	25
10 lentelė. Įrankių kotai ir rankenos (IKR).....	26
11 lentelė. Kubiliaus įrankis (IKI).....	55
12 lentelė. Kurpaliai (IKU).....	55
13 lentelė. Pleištai (IP).....	56
14 lentelė. Trinkelės (ITR).....	60
15 lentelė. Vinys (IV).....	60
16 lentelė. Kaiščiai ir kaištukai (IKK).....	62
17 lentelė. Pluošto apdirbimo įrankiai (IPA).....	75
18 lentelė. Virvės (IVI).....	80
19 lentelė. Matuoklės ir skaičiuoklės (IMS).....	82
20 lentelė. Geinys (IGE).....	83
21 lentelė. Plūdės (IPL).....	84
22 lentelė. Ruošiniai, atliekos iš pušies žievės (IPŽ).....	91
23 lentelė. Bučius (IBU).....	93
24 lentelė. Pagaliukai virvei suvynioti (IPV).....	93
25 lentelė. Skridiniai (IS).....	94
36 lentelė. Baldai ir architektūrinės detalės (IIBA).....	96
37 lentelė. Ginklai (IIIG).....	103
28 lentelė. Stalo indai (IVSI).....	108
29 lentelė. Kaušai (IVK).....	128
30 lentelė. Šaukštai, samčiai (IVŠS).....	132
31 lentelė. Geriau išlikę šuleliniai indai (IVPŠI).....	137
32 lentelė. Indų iš šulų dugnai ir dangčiai (IVD).....	140
33 lentelė. Šulai (IVŠ).....	177

34 lentelė. Lankai (IVL).....	197
35 lentelė. Kamščiai (IVKA).....	198
36 lentelė. Geldos, loviai (IVG).....	211
37 lentelė. Pintas krepšys (IVPK).....	212
38 lentelė. Tošinių indų fragmentai (IVTI).....	212
39 lentelė. Tošies fragmentai (IVT).....	219
40 lentelė. Šukos (VŠ).....	222
41 lentelė. Veidrodžiai (VV).....	227
42 lentelė. Sagos (VS).....	232
43 lentelė. Avalynės detalės (VAD).....	234
44 lentelė. Žaislai (VIŽ).....	246
45 lentelė. Muzikos instrumentai (VIM).....	250
46 lentelė. Lazdos su rutulinėmis buožėmis(VIL).....	251
47 lentelė. Vežimų ratai ir jų dalys (VIIR).....	281
48 lentelė. Vežimų ašys ir dalys (VIIAD).....	287
49 lentelė. Kamantai (VIK).....	291
50 lentelė. Kinkymo lankas (VIIL).....	292
51 lentelė. Transportavimo talpa (VIITT).....	292
52 lentelė. Balnai (VIIB).....	293
53 lentelė. Rogių stipinai (VIIRS).....	294
54 lentelė. Irklai (VIII).....	296
55 lentelė. Nenustatytos paskirties dirbiniai (VIIN).....	300

1 LENTELĖ

Balanos (IB)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IB1		<p>Balana Pagaliukas vienu apdegusiu galu. Ilgis – 16 cm, plotis – 1,2 cm. VŽP, 1978. Arsenalas. Perkasa 11a. Gylis 2,5–4,5 m. (Radinyšs neinventorintas). XIV–XV a. (Daugudis, 1979š), (LNMF).</p>
IB2		<p>Balana Pagaliukas vienu apdegusiu galu. Ilgis – 14,5 cm, plotis – 1,8 cm. VŽP, 1978. Arsenalas. Perkasa 11a. Gylis 2,5–4,5 m. (Radinyšs neinventorintas). XIV–XV a. (Daugudis, 1979š), (LNMF).</p>
IB3		<p>Balana Pagaliukas dviem apdegusiais galais. Ilgis – 32 cm, plotis – 1,6 cm, storis – 0,7 cm. VŽP, 1998. Plotas pietryčių kampe. Perkasa Nr. 4. Rad. nr. 1139. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1999š, 78).</p>
IB4	<p>Balanos Sulūžusios. Paprasti apdrožti pagaliukai apdeginiais galais. VŽP, 1998. Plotas pietryčių kampe. Perkasa Nr. 4. Neišsaugotos. XIV–XV a. (Steponavičienė, 1999š, 78).</p>	
IB5		<p>Balana Pagaliukas vienu apdegusiu galu. Dalis. Vienas galas nusmailintas, kitas įstrižai nupjautas. Dirbinio ilgis – 11,2 cm, plotis – 1,85–2 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpšienis. Šurfas Nr. 4. (Mėšlo sluoksnis su šiaudais ir gintaro smiltimis). H abs. 89,75–89,60 m. Rad. nr. 5684. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
IB6		<p>Balana Pagaliukas vienu apdegusiu galu. Kitas galas įstrižai nupjautas. Dirbinio ilgis – 15,2 cm, plotis ir aukštis – 1,5 x 2,3 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpšienis. Šurfas Nr. 4. (Durpių, mėšlo sluoksnis su šiaudais ir gintaro smiltimis). Rad. nr. 5837. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
IB7		<p>Balana Pagaliukas vienu apdegusiu galu. Ilgis – 12,4 cm, plotis ir aukštis – 7,5 x 1,3 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpšienis. Šurfas Nr. 4. (Durpių, mėšlo sluoksnis su šiaudais ir gintaro smiltimis). Rad. nr. 5838. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>

IB8		<p>Balana Pagaliukas vienu apdegusiu galu. Kitas galas įstrižai nupjautas. Dirbinio ilgis – 9,35 cm, plotis ir aukštis – 0,95 x 1,25 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpsienis. Šurfas Nr. 4. (Durpių, mėšlo sluoksnis su šiaudais ir gintaro smiltimis). Rad. nr. 5839. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
IB9		<p>Balana Pagaliukas vienu apdegusiu galu. Dirbinio ilgis – 8,7 cm, plotis ir aukštis – 6,5 x 1,8 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpsienis. Šurfas Nr. 4. (Durpių, mėšlo sluoksnis su šiaudais ir gintaro smiltimis). Rad. nr. 5840. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
IB10	<p>Balana Pagaliukas vienu apdegusiu galu. Dirbinio ilgis – 5,7 cm, plotis 0,3 x 1,05 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpsienis. Šurfas Nr. 4. (Durpių, mėšlo sluoksnis su šiaudais ir gintaro smiltimis). Rad. nr. 5841. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>	
IB11		<p>Balana Pagaliukas vienu apdegusiu galu. Apdrožtas, vienas galas nusmailintas. Plotis ir storis – 1,5 x 1,4 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda uždurpėjusi žemė žemiau pylimo viršaus. Rad. nr. 33. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
IB12		<p>Balana Pagaliukas vienu apdegusiu galu. Ilgis – 14 cm, plotis – 1 cm, storis – 2,2 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korp. W rūsys. I-ojo medinio užstatymo lygio, 2-as planas. Kv. 17–19/R–Š. H abs. 90,60–90,35 m. Rad. nr. 2030. XIII a. pab. – XIV a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 29; Kuncevičius, 2015šb, 86).</p>
IB13		<p>Balana Pagaliukas dviem apdegusiais galais. Ilgis – 9,5 cm, plotis – 1 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korp. W rūsys. I-ojo medinio užstatymo lygio, 5 planas. Kv. Š/17–19. H abs. 90,50–90,10 m. Rad. nr. 2043. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 32; Kuncevičius, 2015šb, 87).</p>

2 LENTELĖ

Maisto gaminimo įrankiai (MG)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IMG1		<p>Menturis Pailgas apskritas pagaliukas, viename gale turintis keturias šakutes. Pagamintas iš šakos. Ilgis – 10,5 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 1960. Tarp namo Nr. VI šiaurės sienos ir II-jo medinio grindinio. Rad. nr. 1068 (AR 387: 52). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).</p>
IMG2		<p>Grūstuvėlė? Pagaliukas vienu pastorintu galu. Plonasis galas nulūžęs. Ilgis – 13 cm, storis – 1,6 cm. VŽP, 1960. Tarp namo Nr. VI šiaurės sienos ir II-jo medinio grindinio. Rad. nr. 1070 (AR 387: 55). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).</p>
IMG3		<p>Ližė Išlikusi tik mentis, kotas nulūžęs. Menties ašmenys tiesūs. Visas jo ilgis – 36,5 cm, ašmenų plotis – 29,5 cm. Menties dalis šalia koto apdegusi. VŽP, 1960. Išilginės juostos šiaurės rytinėje pusėje tarp IV ir pietvakarinio plotų. Gylis – 340 cm. Rad. nr. 1153 (AR 387: 103). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).</p>
IMG4		<p>Sviesto mušiklio dalis? Medinio sviestui mušti ratelio dalis. Kraštas dantytas. Skylė centre – keturkampė. Ratuko skersmuo – 13 cm, skylės skersmuo – 2,3 cm. VŽP, 1960. Prie namo Nr. 6 šiaurės vakarinio kampo. Gylis – 360 cm. Rad. nr. 1164. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).</p>
IMG5		<p>Grūstuvė Dirbinys vienu pastorintu galu, su cilindro formos rankenėle. Bendras ilgis – 24,3 cm. Buoželės dalies ilgis – 15 cm, kotelio ilgis – 9,3 cm. Rankenėlės skersmuo – 4 cm. VŽP, 1960. (Radinys neinventorintas). XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>

IMG6	<p>Ližė? Išliko tik pusė menties bei dalis koto. Ilgis – 32,7–33 cm, plotis – 7,2 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Po IX–to pastato priestatu. Rad. nr. 1206 (AR 387:34). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 134), (LNMF).</p>	
IMG7	<p>Ližė Išliko ne visa. Kotas nulūžęs. Ilgis – 59 cm, išlikusio koto ilgis – 30 cm, ližės plotis – 18,5 cm. VŽP, 1961. Prie XIV pastato PV sienos, gylis 5–5,2 m. Rad. nr. 1270 (AR 387:43). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 139), (LNMF).</p>	
IMG8	<p>Ližė? Padaryta iš platesnės lentos, apvaliu kotu. Ilgis – 1,57 m, plotis plačiausioje dalyje – 34 cm. VŽP, 1961. XV–to pastato vidus. Rad. nr. 1283 (AR 387:15). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 140), (LNMF).</p>	
IMG9		<p>Kočėlas? Ilgis – 50 cm. Koto ilgis – 1,8 cm. Labai sunykęs. VŽP, 1997. Ploto prie rūmų pietryčių kampo archeologinių tyrimai. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis 5,7–6 m). Kv. E 12, 2,70 m nuo II laipto. Rad. nr. 3113. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė 1998š, 4, 6, 205).</p>
IMG10		<p>Ližė Dalis, ilgis – 39 cm, plotis – 13 cm, storis – 2,5 cm. Stačiakampė lenta su išdrožta 9 cm ilgio ir 4,5 cm pločio rankenėle. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė tarp I ir II med. lygio. H abs. 89,50–90,00 m (šalia statinės). Rad. nr. 46. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 66; Ožalas, 2003šb, 215).</p>
IMG11		<p>Ližė Sveika, ilgis – 1,50 m, koto ilgis – 73 cm, skersmuo – 4 cm, užsibaigia stačiakampe 32 x 15 cm lenta. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė tarp II ir III med. lygių. H abs. 89,30–90,00 m (į R nuo kolektoriaus). Rad. nr. 78. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 84; Ožalas, 2003šb, 217).</p>

IMG12		<p>Ližė Dalis, ovalinio skersinio pjūvio; vienas galas nulūžęs, kitas – išplatėjęs, užapvalintu galu; plotis – 17 cm, storis – 3,2 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 27–37 (B–E), H abs. 90,40–89,70 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 9969a. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003šd, 146).</p>
IMG13		<p>Sviestamušio dangtelis? Sveikas, skersmuo – 14,1 cm, storis – 0,5 cm. Viduryje yra 0,6 cm skersmens skylė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. L–J 14–22, pilka žemė su smulkiomis griuvenomis (po juoda žeme iki pylimo viršaus). H abs. 90,00–91,10 m. Rad. nr. 65. XVI a. (Ožalas, 2004ša, 77; Ožalas, 2004šb, 237).</p>
IMG14		<p>Ližė Išliko tik menties dalis. Jos išlikęs ilgis – 49,5 cm, plotis – 21,5 cm, storis – 1,9 cm. VŽP, 2003. 8 plotas. Kv. H–I 22–26, pylimo viršus, pilka žemė su griuvenomis H abs. 89,50–89,80 m. Rad. nr. 126. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 46, Ožalas, 2004šb, 241).</p>
IMG15		<p>Ližė Beveik sveika, tik dalis koto neišliko. Ilgis – 36,5 cm, plotis – 14,5 cm, koto storis – 3 cm. VŽP, 2003. 8 plotas. Kv. F–H 8–12, ruda žemė su medienos liekanomis, pilkas molis į Š nuo pylimo H abs. 88,00–89,50 m. Rad. nr. 127. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 79, Ožalas, 2004šb, 241).</p>
IMG16		<p>Grūstuvėlė Dalis. Skersmuo – 4 cm, koto ilgis – 9,5 cm, storis – 1,8 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai. Tarp II ir III pastato medinių grindų (po mūrinio pastato P siena). Paskutinis medinis lygis. Rad. nr. 2845. XIII a. (Striška, 2007šb, 193).</p>
IMG17		<p>Ližė Beveik sveika. Ližės mentis yra 32 cm ilgio, 21 cm pločio, 1 cm storio. Irklo ilgis – 1,04 m. Kotas apvalus, jo skersmuo – 3,5 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, Tarp II ir III pastato medinių grindų. Paskutinis medinis lygis. Rad. nr. 2846. XIII a. (Striška, 2007šb, 193).</p>

IMG18	<p>Ližė Beveik sveika, tik mentis šiek tiek aplūžusi. Jos ilgis – 47,5 cm ilgio, plotis – 21 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, III medinis lygis pastato PR išorėje. Rad. nr. 3122. XIII a. II p. (Striška, 2007š, 193).</p>
IMG19	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Sviestamušio dangtelis? Ratukas su skylė centre. Išliko ne visas. Skersmuo – 17,9 cm, storis – 1,7 cm. Centrinės skylutės skersmuo – 2,7 cm. Apdegęs. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 2 kvadratas. Durpė po akmenimis iki I med. lygio (iki fiksacijos). Rad. nr. 25. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p> </div> </div>
IMG20	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Sviestamušio dangtelis? Ratukas su skylė centre. Išliko ne visas. Skersmuo – 14,4 cm, storis – 0,7 cm. Centrinės skylutės skersmuo – 1,6 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Juoda žemė su griuvenomis po viršutiniais sluoksniais iki pilko smėlio. Rad. nr. 26. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p> </div> </div>
IMG21	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Menturis? Dalis. Skersmuo – 2,7 cm. Apvalaus skersinio pjūvio pagaliukas, su nulaužtu smailėjančiu vienu galu. Viršuje pastebimos nulūžusios šakelės. Pušis (LIG–06–52), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 5 kvadratas. Durpė iki rąstų, į PR nuo kolektoriaus. Rad. nr. 58. XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p> </div> </div>
IMG22	<p>Grūstuvėlė Ištęsto nupjauto kūgio formos. Bendras ilgis – 18,1 cm, nupjauto kūgio ilgis – 11,8 cm. Skerspjūvis ties pagrindu – 1,9 cm, ties nupjauta viršūne – 1,3 cm. „Rankenėlės“ iš kūgio pagrindo centro skersmuo – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 471. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>
IMG23	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Ližė Mentės dydis – 15,2 x 21 cm, koto skersmuo – 1,25 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korp. W rūsys. I-ojo medinio užstatymo lygio, 1-as planas. Kv. 17–19/R–T. H abs. 90,69–90,50 m. Rad. nr. 2022. XIV–XV a. sandūra (Kuncevičius, 2015ša, 29; Kuncevičius, 2015šb, 84).</p> </div> </div>

3 LENTELE

Šluotos (IŠ)

Eil. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IŠ1		Šluota Pundelis plonų žabų. Šluotelės ilgis – 28,5 cm. VŽP, 1960. (Radinyš neinventorintas). XIV a. (Tautavičius, 1960š), (LNMF).
IŠ2		Šluota Pundelis plonų medžio šakelių su išlikusiais lapais. Šluotelės ilgis – 48 cm. VŽP, 1960. (Radinyš neinventorintas). XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).
IŠ3		Šluota 2 cm storio beržinių žabų pluoštas. Ilgis – 17 cm, plotis – 6 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. Horizontas H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 70. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).
IŠ4		Šluota Pagaminta iš beržo žabelių. Ilgis – 22 cm, apatinės dalies plotis – 8 cm, viršutinės dalies plotis – 7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 66. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).
IŠ5		Šluota Pagaminta iš beržo žabelių. Ilgis – 22 cm, striausios dalies plotis – 7 cm, viršutinės dalies plotis – 3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 67. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).
IŠ6		Šluota Smarkiai sunykęs fragmentas. Ilgis – apie 30 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 106. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).
IŠ7		Šluota Ilgis – 30 cm, skersmuo – 5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. O/21. Rad. nr. 184. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).
IŠ8		Šluota Ilgis – 42 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P. dalis, kv. P–R/18–23. Rad. nr. 401. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).
IŠ9		Šluota Ilgis – 4,3 cm, plotis – 13 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II–III medinis lygis po mūriniu kolektoriumi, kv. K–L/25–26. Rad. nr. 413. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).
IŠ10		Šluota Ilgis – 37 cm, plotis – 9,6 cm, plotis ties susiaurėjimu – 2,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis, kv. R/27–28. Rad. nr. 499. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).

IŠ11	<p>Šluota Šluotražis, surištas virvele. Ilgis – 32 cm, plotis – 4–7 cm, storis – 4,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpusas, P dalis, IV–V mediniai lygiai, Kv. 23–25/P–Š. Rad. nr. 604. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>
IŠ12	<p>Šluota Bendras dirbinio ilgis – 58 cm, plotis – 5–7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 20/J. Rad. nr. 103. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IŠ13	<p>Šluota Bendras dirbinio ilgis – 23 cm, plotis – 6– 6,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas Kv. 20/K. Rad. nr. 104. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IŠ14	<p>Šluota Bendras dirbinio ilgis – 28 cm, vienoje pusėje plotis – 11 cm, kitoje – 5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 19/H–I. Rad. nr. 105. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IŠ15	<p>Šluota Žabų ryšulėlis. VŽP, 2008. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–21/H–I. Rad. nr. 199. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IŠ16	 <p>Šluota Ryšulėlis žabų. Jo dydis – 24 x 10 cm, ties surišimu – 4 cm. Surišta iš beržo šakelių. Atlikus tyrimus paaiškėjo, kad šluota surišta iš trejų metų amžiaus šakelių (LIG–15–27). VŽP 2014–2015. VR R korpusas U rūsysis. Dūrpės sluoksnis su medienos liekanomis. Kv. R–U/24–27. H abs. 91,00–90,55 m. Rad. nr. 1222. XIV a. (Kuncevičius, 2015ša, 10, 11; Kuncevičius, 2015šb, 41).</p>
IŠ17	 <p>Šluotelė Ilgis – 25 cm, plotis – 8 cm. Surišta iš beržo šakelių. Vienas iš tirtų žabų pjautas vasaros viduryje ar antroje vasaros pusėje (LIG–15–14). VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūsysis. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1430. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53).</p>
IŠ18	 <p>Šluotelė Žabų ryšulėlis. Ilgis – 27,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūsysis. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1431. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 54).</p>
IŠ19	 <p>Šluotelė Surišta. Ilgis 29–30 cm, plotis – 11 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūsysis. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. T/25. H abs. 90,10– 89,55 m. Rad. nr. 1496. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 56).</p>

IŠ20	<p>Šluotelė Žabų ryšulėlis. Jo ilgis – 20 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūsys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Rad. nr. 1510. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 57).</p>
IŠ21	 <p>Šluota Žabų ryšulėlis. Jo ilgis – 44,5 cm, plotis – 6,5 cm. Žabėlių storis – 0,3 cm. Suformuota iš beržo šakelių. Tirtas žabas greičiausiai pjautas vasaros viduryje (LIG–15–13). VŽP, 2014–2015. VR R korp. U rūsys. II–as medinio užstatymo lygis, 6–7 planas. Kv. S/27. H abs. 89,60–89,45 m. Rad. nr. 1613. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 18; Kuncevičius, 2015šb, 62).</p>
IŠ22	<p>Šluota Ilgis – 25 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūsys. II–III–as medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1665. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).</p>
IŠ23	 <p>Šluota Žabų ryšulėlis. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūsys. II–III–as medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1666. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).</p>
IŠ24	 <p>Šluota Žabų ryšulėlis, persuktas iš dviejų atskirų ryšlėlių. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūsys. II–III–as medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1667. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).</p>
IŠ25	 <p>Šluota Žabų ryšulėlis. Ilgis – 25 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūsys. II–III–as medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1668. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).</p>
IŠ26	 <p>Šluota Žabų ryšulėlis. Ilgis – 38 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūsys. II–III–as medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1669. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).</p>

IŠ27		Šluota Žabų ryšulėlis. Ilgis – 22 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūšys. II–III–as medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1670. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).
IŠ28		Šluota Žabų ryšulėlis. Ilgis – 33 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūšys. II–III–as medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1671. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).
IŠ29	Šluota Žabų ryšulėlis. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūšys. II–III–as medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1673. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).	
IŠ30		Šluota Žabų ryšulėlis. Jo ilgis – 32 cm, plotis – 13,5 cm, storis – 4,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūšys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. S/26. H abs. 88,80–88,60 m. Rad. nr. 1787. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 72).
IŠ31	Šluota Žabų ryšulėlis. Jo ilgis – 30,5 cm, plotis – 8 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, W rūšys. I–ojo medinio užstatymo lygio, 5 planas. Kv. Š/17–19. H abs. 90,50–90,10 m. Rad. nr. 2046. XIII a. pab. – XIV a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 32; Kuncevičius, 2015šb, 87).	

4 LENTELĖ

Grėbliai (IG)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IG1		Grėblys Dalis. Išlikusi grėblio galva, jos ilgis – 59,8 cm, plotis – 2,6 cm, storis – 2,2 cm. Galva – stačiakampio skersinio pjūvio, su 8 iš 9 išlikusiais kūgio formos dantų fragmentais. Sveikiausio dantų fragmento ilgis – 5,3 cm, skersmuo stambiausioje vietoje – 1,9 x 1,6 cm. Išlikusios 2 stačiakampio formos skylės koto tvirtinimui 3,2 x 0,7 x 1,6 cm. Grėblio dantys pagaminti iš uosio (LIG–06–6:1), galva iš gluosnio (LIG–06–6:2). Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po II mediniu lygiu. Centrinė dalis (po šulu). Rad. nr. 258. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).

IG2		<p>Medinis grėblio dantis Ilgis – 7 cm, plotis – 1,8 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūšys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1327. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>
-----	---	--

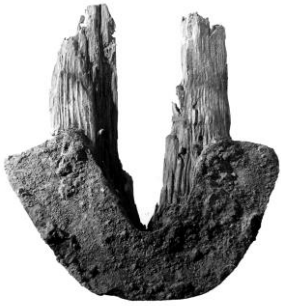
5 LENTELĖ

Šakės (IŠA)

Kat. Nr. IŠA1	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
		<p>Dvidantės šakės Gerai išlikusios dvidantės šakės. Pagamintos iš vieno medžio gabalo. VŽP, 2005. Vidinis kiemas. III etapas. Ploto 1–2 kontrolinė juosta. R dalis. Medinis šulinys (dugnas). Rad. nr. 4652. XVIII a. (Striška, 2005š).</p>

6 LENTELĖ

Kastuvai (IK)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IK1		<p>Kastuvas Bendras ilgis – 75 cm. Koto ilgis – 45,5 cm, storis – 3,7 x 2,4 cm, mynimui skirtos iškartos ilgis – 6,7 cm. Menties ilgis – 29,5 cm, plotis – 13,5 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 1961. (Radinio muziejinis nr. 387:179). XIII–XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>
IK2		<p>Kastuvas Geležinis mėnulio formos apkalas. Apkalo plotis viršuje – 6 cm, apačioje – 10 cm. Apkalo aukštis 22 cm. Medinis kastuvas buvo 11 x 15 cm dydžio, o kartu su apkalu apie 27 cm pločio, 21 cm aukščio, pūstais šonais. VŽP, 1990. Gotikinių rūmų rytų korpuse, prie rytinės sienos pamatų, griovyje. Rad. nr. 3 (64). XVI a. II dešimt. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 21).</p>
IK3		<p>Kastuvas Geležinis puse mėnulio formos apkalas. Apkalo plotis – 7–8,5 cm, apkaustyta medinė kastuvo dalis buvusi apie 12,5 x 10 cm dydžio. Išlikusi nuskilusi medinė kastuvo dalis – apie 26 cm ilgio, 18 cm pločio. VŽP, 1990. Gotikinių rūmų rytų korpuse, prie rytinės sienos pamatų, griovyje. Rad. nr. 4 (65). XVI a. II dešimt. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 21).</p>

IK4		<p>Kastuvas Sveikas. Ilgis – 72 cm, kotas ovalaus skersinio pjūvio, skersmuo – 5 cm, menties ilgis – 28 cm. Kita dalis plokščia, galas šiek tiek užapvalintas, plotis – 20 cm, storis – 4 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m (į R nuo kolektoriaus). Rad. nr. 79. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 84; Ožalas, 2003šb, 217).</p>
IK5		<p>Kastuvas Dalis. Kotas nulūžęs, išlikusi tik kastuvo mentė, jos ilgis – 18,3 cm, plotis – 14,4 cm, storis – 2,1 cm. Išlikęs 7 cm ilgio, stačiakampio skersinio pjūvio koto fragmentas 5,7 x 2,9 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų IV–V, medinis lygis. Iš tarpo tarp abiejų pastatų. Rad. nr. 183. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IK6		<p>Kastuvas Sveikas, ilgis – 85,1 cm, plotis – 14,9 cm, storis – 1,9 cm. Koto skersmuo – 3,6 cm, ilgis – 53,2 cm. Apdegęs. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. II medinis lygis (ant sudegusių lentų). Rad. nr. 142. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IK7		<p>Kastuvas Ilgis – 1,095 m, mentės ilgis – 31,5 cm, koto skersmuo – 4,6 cm, mentės plotis – 15,3 cm. Vienoje pusėje, mentyje, padaryta išpjova, einanti išilgai „rankenos“ ir užsibaigianti stačiu kampu. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 245. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
IK8		<p>Sentuvas Pusapvalės formos, su ovalo formos atsikišimu gale (kitas galas truputį apdrožtas) ir stačiakampe, įstrižai išpjauta skylė centre. Pagamintas iš uosio (LIG–07–03). Viena pusė dažyta baltai (?). Ilgis – 20,5 cm, plotis – 14,5 cm, storis – nuo 0,8 iki 1 cm, ataugos dydis – 4 x 4 cm. Abiejose pusėse ir ant šonų aptikta baltos ir mėlynos polichromijos likučių. Baltos polichromijos pavyzdyje aptikta kreidos, fosfatų, baltyminės kilmės klijų. Fosfatai aptinkami tik kazeininės kilmės rišamosiose medžiagose, todėl tikėtina, kad „dažų“ rišamoji medžiaga yra kazeinas. Mėlynos spalvos polichromijos pavyzdyje aptikta divalentės geležies jonų, fosfatų ir baltyminės kilmės klijų. Ši mėlynos spalvos medžiaga gali būti arba mėlynos spalvos pigmentas vivianitas $Fe_3(PO_4)_2 \cdot 8H_2O$, arba geležies korozijos produktas geležies fosfatas (tyrimus atliko D. Panavaitė (LDM restauravimo centras)). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, kv. A/24. Rad. nr. 58. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).</p>

7 LENTELE

Mentelės ir mentės (IME)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IME1		<p>Mentelė Teniso raketės formos, su rankenėle viename gale. Ilgis – 25,9 cm, plotis storiausioje vietoje – 7,8 cm. Rankenėlės ilgis – 3,6 cm. VŽP, 1961. Kv. D–H–2–7, gylis 4,8–5 m. Rad. nr. 1256 (AR 387: 30). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 138), (LNMF).</p>
IME2		<p>Mentelė Dirbinys vienu išplatintu galu, kotas ovalo pjūvio. Visas ilgis – 31,5 cm, kotas ovalo pjūvio – skersmuo 1,5 x 1,9 cm, ilgis – 14,8 cm, mentės ilgis – 17,2 cm, plotis 3 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 1991. Rūmų išorinis kiemas. Kv. 21–27, 5,1 m gylis. Rad. nr. 3844. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š).</p>
IME3		<p>Mentelė Sveika. Ilgis – 22 cm, plotis – 3,1 cm. Rankenėlės plotis – 1,6 cm. VŽP, 1995. Bokštelis prie rūmų V sienos, pamatų apačioje (mėšlo sluoksnis). Rad. nr. 1033(4023). XVI–XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 26–27, 82).</p>
IME4		<p>Mentelė Bendras ilgis – 33 cm. Galvutės ilgis – 19,5 cm, plotis – 9,5 storis – 1,8 cm, prie koto, kurio plotis – 4–5 cm, storis – 2,5 cm, šonuose nupjauta įžambiai. VŽP, 1997. Ploto prie rūmų pietryčių kampo archeologiniai tyrimai. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis 5,7–6 m). Rad. nr. 3121. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė 1998š, 6, 205).</p>
IME5		<p>Mentelė Likęs ilgis – 29,5 cm. Kotas apskrito pjūvio, 2,5 cm skersmens. Galvutė plokščia, jos plotis – 6 cm, storis – 1 cm. VŽP, 1998. Plotas pietryčių kampas. Perkasa Nr. 4. Rad. nr. 1132. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1999š, 77).</p>
IME6		<p>Mentelė Dalis, ilgis – 27,5 cm, plotis – 17 cm, kotelio plotis – 4,7 cm, storis – 3,2 cm. VŽP, 2002. Plotas 4. Tarp I ir II medinių grindinių. H abs. 91,10–91,30 m. Rad. nr. 3. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003šb, 210).</p>

IME7		<p>Mentelė? Dalis. Ilgis – 14,5 cm, plotis – 2,2 cm. Stačiakampė lentelė, kurios vienas galas susiaurėja iki 5 x 6 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Dūrpė tarp I ir II medinių lygių. H abs. 89,50–90,00 m. Rad. nr. 28. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 83; Ožalas, 2003šb, 213).</p>
IME8		<p>Mentelė Sveikas, ilgis – 39,2 cm, plotis – 5,7 cm. Rankenos skersmuo – 3,2 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Dūrpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m (į R nuo kolektoariaus). Rad. nr. 52. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 84; Ožalas, 2003šb, 215).</p>
IME9		<p>Mentelė Dalis, ilgis – 45 cm, plotis – 4 x 2,4 cm. Keturkampio skersinio pjūvio lazda, kurios vienas galas suplokštėja ir išplėtėja iki 9 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m (2 kvadratas). Rad. nr. 62. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 216).</p>
IME10		<p>Mentelė Dalis, ilgis – 63 cm, plotis – 75 cm, storis – 2 cm. Apdrožta lenta, kurios vienas galas siauresnis. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,60–90,00 m. Rad. nr. 67. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 68; Ožalas, 2003šb, 216).</p>
IME11		<p>Mentelė Dalis, ilgis – 30 cm, plotis – 10,4 cm, storis – 1 cm. Rankenos ilgis – 10 cm, plotis – 4 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Šiaurinė–centrinė dalis. Dūrpė tarp I ir II medinių lygių (į šiaurės vakarus nuo centrinio kelio, pastato vidus). H abs. 89,50–90,90 m. Rad. nr. 90. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003šb, 218).</p>
IME12	<p>Mentelė Dalis. 58 cm ilgio, 5,6 cm pločio. 2,4 cm skersmens kotas. Vienas šonas lygus, kitas nusmailintas. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, III medinis lygis pastato PR išorėje. Rad. nr. 3123. XIII a. II p. (Striška, 2007šb, 222).</p>	

IME13		<p>Mentelė Mentelės pavidalo dirbinys nulaužta rankena. Ilgis – 22 cm, storis – 1–1,2 cm. Rankenos ilgis – 12 cm, plotis – 1,5 cm. Plačiosios dalies ilgis – 10 cm, plotis – 5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 23. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IME14		<p>Mentelė Dalis. Ilgis – 9 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. M rūšys. Kv. R–T 79–82. M rūšio PR kampas. Juoda durpinga žemė nuo renesansinių medinių rostverkų lygio iki įžemio. H abs. 88,50–89,10 m. Rad. nr. 15. XIV–XV a. (Ožalas, 2008ša, 57, 174; Ožalas, 2008šb, 105).</p>
IME15	<p>Mentelė Mentelės formos dirbinys, vienas galas apdegęs. Ilgis – 24 cm, plotis – 3,7 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2003, 2006–2007. U rūšys, I medinio užstatymo lygis (H abs. 91,08–89,95 m). V pasienis, Kv. 27–30/M–Š. Rad. nr. 9. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2008š, 124).</p>	
IME16		<p>Mentelė Dalis. Plotis – 3 cm, aukštis – 1 cm, vienas galas nudrožtas, smailėja. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė iki griuvenų (medinės konstrukcijos). Rad. nr. 4. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
IME17		<p>Mentelė Dalis, skersmuo – 1,9 cm, galas stačiakampio 3,6 x 2,8 cm skersinio pjūvio. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Tarp IV–V medinių lygių. Rad. nr. 34. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
IME18		<p>Mentelė Dirbinys vienu praplatintu galu. Išliko tik dalis. Išlikęs ilgis – 28,5 cm, plotis ties mentimi – 7,3 cm, koto plotis – 2,5 cm. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. S rūšys. B–C 34–36. S rūšys. Juosva maišyta žemė su skiediniu. H abs. 90,50–91,00 m. Rad. nr. 11. XVI a. pab. – XVII a. pr. (Ožalas, 2008ša, 45, 159; Ožalas, 2008šb, 105).</p>

IME19		<p>Mentelė Sveika. 1,7 x 9 cm, ilgis – 36,1 cm. Ovalaus skersinio pjūvio pagaliukas, su plokščiu, platėjančiu galu 2,5 x 0,6 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Rad. nr. 57. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IME20		<p>Mentelė Dalis, storis – 8,6 cm, storis – 1,4 cm. Apdegusi. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Griuvenos ir juoda žemė, žemiau I laipto. Rad. nr. 60. XVII a. II pus. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IME21		<p>Mentės dalis? Dalis, ilgis – 14,4 cm, plotis – 9,2 cm, storis – 2,2 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Medinis šulinys. Duobės vidus. Rad. nr. 151. XVI a. vid. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IME22		<p>Mentelė Beveik sveika, ilgis – 25 cm, plotis – 10,3 cm, storis – 1,9 cm. Perlūžusi į dvi dalis. Koto ilgis – 11,3 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Tarp II–III medinių lygių (juoda žemė su degusių sluoksniu). Rad. nr. 169. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IME23		<p>Mentelė Dalis, ilgis – 20 cm, plotis – 4,2 cm, storis – 2,2 cm. Ovalaus skersinio pjūvio pagaliukas su praplatėjimu viename gale. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų. Po V mediniu lygiu. Rad. nr. 221. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IME24		<p>Mentelė Dirbinys, kurio vienas galas suplonėja iki 2,8 cm pločio. Plačiosios dalies ilgis – 11,5 cm, gale įstrižai nupjauta. Bendras ilgis – 22,8 cm, plotis – 6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinio užstatymo lygis. Rad. nr. 42. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>

IME25		<p>Mentelė Viename gale išplatėjantis (dydis – 3,2 x 0,9 cm) dirbinys (šis galas nulūžęs), kita dalis – netaisyklingo skersinio ovalo pjūvio (dydis – 2 x 1,4 cm). Bendras ilgis – 38 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 219. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 157).</p>
IME26	<p>Mentelė Dirbinio ilgis – 33,5 cm, storgalio plotis – 12,5 cm, plongalio ilgis – 12,5 cm, plotis – 2,2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 30. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IME27	<p>Mentelė Ilgis – 34 cm, storis – 1,4 cm, plotis – 16,5 cm. Vienas kraštas nulūžęs. Kotelio ilgis – 12 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Ties IV–VI medžiu. Šulinio vidus. Rad. nr. 76. XVI a. pab. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IME28	<p>Mentė Sulūžusi į 4 dalis. Bendras ilgis – 38 cm, ilgis (kotelio) – 9,8 cm, skersmuo – 3,9 cm, plotis (plačiosios dalies) – 14 cm, plotis (kotelio) – 6,5 cm, storis – 1,6 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 212. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IME29	<p>Mentė Menties formos dirbinys. Bendras ilgis – 45 cm, ilgis (plačiosios dalies) – 6 cm, plotis – 21,5 cm. Kotelio ilgis – 39 cm, skersmuo – 4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 221. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IME30		<p>Mentelė? Trikampiu galu. Ilgis – 23,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūšys. Smėlingas durpės sluoksnis ties III medinio užstatymo lygiu, I plano apačia. Kv. S–R/24–27. H abs. 89,50–89,15 m. Rad. nr. 1657. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 64).</p>
IME31		<p>Mentelė Ilgis – 19 cm, plotis – 2,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūšys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki žemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20–88,45 m. Rad. nr. 1777. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 71).</p>

8 LENTELE

Tvoklės (IT)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IT1		Kūjis 59 cm ilgio su 24,5 cm ilgio buožele. Koto skersmuo 2,3 cm, buoželės skersmuo – 11,1 cm. VŽP, 1960. Tarp V ir VIII-to pastato. Rad. nr. 1171. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).
IT2		Kūjis 40 cm ilgio su 19 cm ilgio buožele. Koto skersmuo 3,5 cm, buoželės skersmuo – 8,6 cm. VŽP, 1960. Tarp V ir VIII-to pastato. Rad. nr. 1172. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).
IT3		Medinė buožė Rankena perlūžusi. Ilgis – 69 cm, buožės ilgis – 37 cm. VŽP, 1961. Tarp XII ir XIV pastatų bei siaurojo medinio grindinio ŠV krašto. Rad. nr. 1266 (AR 387:41). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 139), (LNMF).
IT4		Tvoklė Medinė, supleišėjusi. Viso dirbinio ilgis – 70 cm. Buožės ilgis – 42 cm, storis – 13,5 cm. VŽP, 1960. Be tikslesnės metrikos. (AR 387:180). XIV a. (Tautavičius, 1960š), (LNMF).
IT5		Tvoklė Trumpa, aplūžusi buožė. Kotas į galą smailejantis. Viso dirbinio ilgis – 65 cm. Buožės ilgis – 18 cm, storis – 5,5 cm, plotis – 8,4 cm. VŽP, 1960. Be tikslesnės metrikos. (AR 387:181). XIV a. (Tautavičius, 1960š), (LNMF).
IT6		Tvoklė Masyvia aprupėjusia buožė. Viso dirbinio ilgis – 86 cm. Buožės ilgis – 41 cm, storis – 12,2 cm. VŽP, 1960. Be tikslesnės metrikos. (AR 387:182). XIV a. (Tautavičius, 1960š), (LNMF).
IT7		Tvoklė Masyvia buožė, trumpu apvaliu kotu. Viso dirbinio ilgis – 25,1 cm. Buožės ilgis – 16,4 cm, storis – 1 cm. VŽP, 1960. Be tikslesnės metrikos. (AR 387:183). XIV a. (Tautavičius, 1960š), (LNMF).
IT8		Tvoklė Medinė lentelė ilgu plonu kotu, supleišėjusi. Buožės ilgis – 25 cm, storis – 1,2 cm. Koto ilgis – 43 cm. VŽP, 1960. Be tikslesnės metrikos. (AR 387:184). XIV a. (Tautavičius, 1960š), (LNMF).
IT9		Tvoklė Ažuolinė, 48,5 cm ilgio, 11 cm skersmens, koto ilgis siekė 18 cm, skersmuo – 5 cm. VŽP, 1978. Be tikslios radimo vietos. Neinventorinta. XIV–XV a. (Lisanka, 1979š), (LNMF).

IT10		<p>Tvoklė Dalis. Ilgis – 25,5 cm, plotis – 5 cm, storis – 3,5 cm. Keturkampio skersinio pjūvio apdrožtas rąstelis. Viename gale išdrožtas 4,7 cm ilgio atsikišimas. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m (į R nuo kolekatoriaus tarp mažojo šulinio ir rūmų PR kampo). Rad. nr. 36. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 84; Ožalas, 2003šb, 213).</p>
IT11		<p>Tvoklė Stačiakampio skersinio pjūvio, su tašymo žymėmis, plotis – 7,7 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. V plotas. Kv. 1–10 (C–H), H abs. 90,80–89,30 m, tamsiai ruda žemė. Rad. nr. 7438. XV a. II pus. – XVI a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 20).</p>
IT12		<p>Tvoklė Trikampio skersinio pjūvio; su apskrita rankena (3,6 x 3,8 cm), ilgis – 28,8 cm, plotis – 8,3 cm, storis – 7,3 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 27–37 (B–E), H abs. 90,60–90,00 m, juoda žemė (viršutinė dalis). Rad. nr. 9761. XV a. II pus. – XV a. vid. (Rackevičius, 2003šd, 136).</p>
IT13		<p>Tvoklė Sveika. Ilgis – 32 cm, skersmuo – 8,6 cm. Rąstelis nutašytu galu. Kitas dirbinio galas pereina į 3 cm ilgio ir 3,8 cm skersmens kotą. VŽP, 2003. Pietinio korpuso prieigų tyrimai (8 plotas). Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 84. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).</p>
IT14	<p>Tvoklė Kultuvės formos dirbiny. Sveikas. 50,5 cm ilgio (rankenos ilgis – 14 cm), 13 cm pločio, 4,5 cm storio. Viena pusė apdegusi. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, III medinis lygis pastato viduje. Rad. nr. 3119. XIII a. II p. (Striška, 2007šb, 221).</p>	
IT15		<p>Tvoklė Kvadrato formos skersinio pjūvio, 2,2 x 1,8 cm dydžio. Ties viduriu staigiai plonėjantis ir pereinantis į apskrito skersinio pjūvio (skersmuo – 1 cm) formą. Kvadratinės dalies ilgis – 8 cm. Bendras dirbinio ilgis – 16,2 cm. Pagamintas iš pušies. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. Horizontas H. abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 65. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>

IT16		<p>Tvoklė Dalis. Viena dalis išplatinta, kita – rankena. Rankenos skersmuo – 3,2 cm, vienas galas išplatėja. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė po griuvenų sluoksniu. Rad. nr. 23. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
IT17		<p>Kultuvė Dalis. Dydis – 7,3 x 2,3 cm, ilgis – 31,4 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Tarp pastatų. Durbė. Rad. nr. 56. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IT18		<p>Kultuvė Dalis, ilgis – 40,5 cm, plotis – 3,9 cm, storis – 1,9 cm. Bformė aplūžusi lentelė. Beržas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Tarp II–III medinių lygių (juoda žemė su degusių sluoksniu). Rad. nr. 167. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IT19		<p>Tvoklė Dalis, ilgis – 49 cm, plotis – 11 cm, storis – 6,7 cm. Apdegęs pagalys su praplatėjimu viduryje. Beržas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po III mediniu lygiu. Po smėliu. Durbė virš IV medinio lygio. Rad. nr. 186. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IT20		<p>Kūjis Dalis. Pagamintas iš ąžuolo (LIG-06-178). Plaktuko pavidalo dirbinys. Rankenos ilgis – 27,5 cm, skersmuo – 2,5–3 cm, „galvos“ ilgis – 25,5 cm, aukštis – 12 cm, išlikęs plotis – 6 cm. VŽP, 2003, 2006–2007. W rūšys, I medinio užstatymo lygis (H abs. 90,60–89,90 m). R pasienis. Rad. nr. 12. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2008š, 124).</p>
IT21		<p>Tvoklė Rankenos ilgis – 14,5 cm, skersinis pjūvis – 3,2 x 4,5 cm. Plačioji dalis nulūžusi, pusapvalio skersinio pjūvio. Jos plotis – 10 cm, storis – 3,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 199. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).</p>
IT22	<p>Tvoklė? Pusapvalio skerspjūvio dirbinys nusklembtais galais. Ilgis – 55,5 cm, plotis – 19,3 cm. Viename gale susiaureja iki 4,8 cm. Plačiosios dalies ilgis – 22,2 cm. Dirbinys link siaurosios dalies žemėja iki 8 cm, aukščiausioje dalyje storis – 9,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 372. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>	

IT23	<p>Tvoklė Apvalaus skerspjūvio (skersmuo – 11,5 cm) dirbinys, kurio vienas galas nutašytas ir suplonėja. Dirbinio ilgis – 54,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 379. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>
IT24	<p>Kūjis Pusapvalio skerspjūvio rąstelis su aptašyta 36 cm ilgio šaka. Tvojamiosios dalies ilgis – 21,8 cm, plotis – 12,3 cm, storis – 6,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V mediniu lygiu (įžemis), P dalis, kv. K–U/16–26. Rad. nr. 404. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>
IT25	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div> <p>Kūjis Pusapvalio skerspjūvio rąstas su šaka. Ilgis – 31,7 cm, aukštis – 14,7 cm, su aptašyta 38 cm ilgio šaka. Tvojamoji dalis aplūžusi. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V mediniu lygiu (įžemis), P dalis, kv. K–U/16–26. Rad. nr. 405. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p> </div> </div>
IT26	<p>Tvoklė? Keturkampio skerspjūvio dirbinys. Dydis – 12,5 x 9,1 cm. Bendras ilgis – 59 cm. Viduryje – apie 9,6 cm ilgio aplūžęs susiaurėjimas (dydis – 9,5 x 8,6 cm). Viename dirbinio gale išdrožtas 26 cm ilgio, apvalaus skerspjūvio (skersmuo – 3,7 cm) „kotas“. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medis, kv. 27–33/N–U. Rad. nr. 531. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>
IT27	<p>Kūjis Pusapvalio skerspjūvio rąstelis su šaka. Ilgis – 29,5 cm, plotis – 9 cm, storis – 8,4 cm. Dirbinys turi 40,3 cm ilgio, ovalaus skerspjūvio (dydis – 3,2 x 3,6 cm) „šaką“. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 563. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).</p>
IT28	<p>Tvoklė Dirbinio ilgis – 48 cm. Vienoje pusėje storgalis, kurio skersmuo – 9,7 cm, kitoje – plongalis. Pastarojo skersmuo – 4,9 cm, ilgis – 27,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 25. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IT29	<p>Kūjis Plaktuko formos dirbinys. Pagrindinės dalies ilgis – 23,5 cm, skersmuo – 9,7 cm, kotelio ilgis – 26 cm, skersmuo – 2,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 150. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IT30	<p>Tvoklė Kriketo lazdos formos dirbinys, kurio bendras ilgis – 66,5 cm, plotis – 7 cm, storis – 2 cm. Rankenėlės ilgis – 25,5 cm, plotis – 3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 151. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IT31	<p>Tvoklė Stačiakampio formos, apvalintais ir apkapotais galais dirbinys. Jo ilgis – 41,5 cm, storis – 9,7 cm, „rankena“ – cilindro formos, skersmuo – 4,3 cm, ilgis – 15 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 20–22/H–E. Rad. nr. 217. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IT32	<p>Tvoklė? Stačiakampio formos dirbinys, kurio ilgis – 55 cm, plotis – 11,8 cm, storis – 6,9 cm, ties viduriu yra 9 cm ilgio stačiakampis išdilimas. Kotelio ilgis – 24,5 cm, skersmuo – 4,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 20–22/H–E. Rad. nr. 219. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

IT33		<p>Kultuvė Vienu storesniu galu su iškarta centre. Viena pusė nulūžusi. Ilgis – 36,5 cm, plotis – 5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpusas, U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1421. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53).</p>
------	---	--

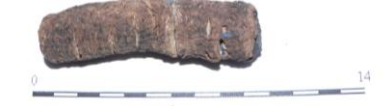

9 LENTELĖ

Neštuvai (IN)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IN1		<p>Neštuvai Lanko plotis – 128 cm, skersmuo – 4,6 cm. Su išpjovomis galuose. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medis, kv. R–S/29–30. Rad. nr. 497. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
IN2		<p>Neštuvai Lanko plotis – 123,5 cm, aukštis – 28 cm, skersmuo – 5–7 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korp. U rūšys. II–III–as medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1663. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).</p>

10 LENTELE

Irankių kotai ir rankenos (IKR)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija ar piešinys	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IKR1	Peilis Peilis su medinėmis kriaunomis. VŽP, 1959. IV grindinys, I pastatas (XIII–XIV a. pastatas). Neinventorintas? XIII–XIV a. (Tautavičius, 1959š), (LNMF).	
IKR2		Kotas Pailgas, apskrito skersinio pjūvio, aplūžęs. Ilgis – 19,5 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 1960. Tarp namo Nr. V šiaurinės sienos ir II-ojo medinio grindinio. Rad. nr. 1059. XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 125), (LNMF).
IKR3		Kotas Pailgas, apskrito skersinio pjūvio, aplūžęs. Ilgis – 14,1 cm, storis – 1,9 cm. VŽP, 1960. Tarp namo Nr. V šiaurinės sienos ir II-ojo medinio grindinio. Rad. nr. 1059. XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 125), (LNMF).
IKR4		Rankena Apskrito skersinio pjūvio, sutrūkinėjusi, šiek tiek sulinkusi. VŽP, 1960. Tarp namo Nr. VI šiaurės sienos ir II-ojo medinio grindinio. Gylis – 335 cm. Rad. nr. 1067 (AR 387:56). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).
IKR5		Kotas Apdrožtas, apskrito skersinio pjūvio. Ilgis – 14,8 cm, storis – 1,7 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Tarp namo Nr. 5 šiaurės sienos ir II-ojo akmeninio grindinio. Gylis – 335 cm. Rad. nr. 1069. XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).
IKR6	Peilis su medine rankena Smaila, siaura 13,6 cm ilgio geležte, prie rankenos 1,1 cm pločio. Įkotė tokio pat pločio, 10,1 cm ilgio, jos galas išplatintas iki 1,7 cm pločio. Siaurutės, plonos medinės briaunelės pritvirtintos 5 varinėmis vinutėmis. Peilio rankena 1 x 0,8 cm storio. VŽP, 1988. I plotas. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 2 (58). XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 98).	
IKR7		Šakutė su medinėmis kriaunomis Ilgis – 13 cm, rankenos galas nulūžęs. Šakutė su trimis danteliais, kurių ilgis 4 cm, plotis 0,3 cm. Rankenos plotis 1,5 cm, su medinėmis kriaunomis. VŽP, 1988. C rūšys. Rad. nr. 18 (262). XVI–XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 123).

IKR8		<p>Kirvis su mediniu kotu Ilgis – 15 cm, ašmenų plotis – 12 cm, plotis prie penties 7,5 cm. Skylė kotui trikampio formos, 2,5 x 2,5 cm dydžio. Penties viršus išplotas. Ašmenys lenkti koto link, išorinė nugarėlė išlenkta išorės link. Penties skylėje išliko dalis koto</p> <p>VŽP, 1989. D rūšio laiptinė. Rad. nr. 573 (645). XVII a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1990š, 16, 88).</p>
IKR9	<p>Yla ar stilius su medine rankena Įkotė rombo formos, galas nutrupėjęs. Su medžio liekanomis. Dydis – 8 x 2,5 cm. Įkotės ilgis 4 cm.</p> <p>VŽP, 1989. Išorinis kiemas. Rad. nr. 851 (932). XVI a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1990š, 111).</p>	
IKR10	<p>Lenktinis peilis su medinėmis kriaunomis Kriaunos medinės, geležtė nulūžusi. Kriaunų ilgis – apie 8,8 cm, plotis – 1,5 cm. Galas kiek riestas. Kriaunos tvirtintos 3 kniedėmis. Rastas tarp grindinio akmenų.</p> <p>VŽP, 1990. B rūšio PV kampas. Rad. nr. 2 (75). XVI–XVII a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 93).</p>	
IKR11		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Geležinis, medinėmis kriaunomis. Ilgis – 15 cm, kriaunų ilgis apie 8 cm, tvirtintos 3 kniedėmis, geležtės plotis – 1,8 cm, nugarėlė tiesi.</p> <p>VŽP, 1990. E rūšio vakarinė dalis, sluoksniai virš aslos akmenų grindinio. Rad. nr. 1 (119). XVII a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 97).</p>
IKR12		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Geležinis medinėmis kriaunomis. Ilgis – 21,5 cm, kriaunų ilgis – 7,5 cm, geležtės plotis – 2 cm, jos nugarėlė tiesi. Kriaunos tvirtintos keturiomis kniedėmis.</p> <p>VŽP, 1990. E rūšio vakarinė dalis, sluoksniai virš aslos akmenų grindinio. Rad. nr. 2 (120). XVII a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 97).</p>
IKR13		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriauninis. Nugarėlė tiesi, ašmenys keliose vietose ištrupėję; kriaunos – dvi pusiau apskrito skerspjūvio, ašmenų link siaurėjančios medinės plokštelės, prie geležtės pritvirtintos 4 vario kniedėmis. Peilio ilgis – 17,4 cm, ašmenų aukštis – 1,6 cm, nugarėlės storis 0,25 cm, kriaunų ilgis – 8,4 cm. Pastebimas dekoratyvinis vario lydinio spurgelis kriaunų gale.</p> <p>VŽP, 1990 m., C rūšys, griuvenos rūšio viduje (tarp 2 aukšto skliauto ir grindų). Rad. nr. 1577. XVII a.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š).</p>

IKR14	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Išlikusios kriaunos ir geležtės dalis (3,5 cm). Kriaunų ilgis 9,2 cm. Medis aptrupėjęs. Kriaunos sutvirtintos 3 kniedėmis. Kriaunų vienas galas puoštas kaulu, kitas – variu. Kriaunų plotis 1,8 cm, geležtės plotis 2 cm. VŽP, 1991. Išorinis kiemas. 3,6–3,85 m gylis. Juodos žemės sluoksnis su smulkiomis griuvenomis. Kv. 23. Rad. nr. 839. XVII a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š, 60).</p>	
IKR15		<p>Peilio kriaunos su išlikusia mediena Išliko tik dalis medinių kriaunų su dviem geležinėmis kniedėmis. Medis nutrupėjęs, kriaunos aplipusios skiediniu. Kriaunų ilgis – 6,7 cm, plotis – 1,6 cm. VŽP, 1991. Išorinis kiemas. 5,5–5,6 m gylis. Kv. 24–27 B. Rad. nr. 1262. XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š, 105).</p>
IKR16		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriaunos pritvirtintomis 4 kniedėmis. Peilio ilgis – 13,8 cm, geležtės plotis – 1,2 cm, storis – 0,3 cm, kraunų plotis – 1,1, storis – 1,1 cm. VŽP, 1991. Išorinis kiemas. Sluoksnis – 89,5 m. Kv. 8 C. Rad. nr. 4737. XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š).</p>
IKR17		<p>Medinė rankenėlė Medinė rankenėlė su viduje likusia metalinio įrankio įkote. Rankenėlės apačioje vienoje ir kitoje pusėje pastebimos keturios vinutės. Išlikęs ilgis – 6,8 cm, plotis – 1,6 cm, storis – 1 cm. VŽP, 1991. Be tikslios radimo vietos. Rad. nr. 4898. XVII a.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š).</p>
IKR18	<p>Neaiškios paskirties įrankio rankenėlės dalis Išlikęs ilgis 6 cm. Galas 1,5 cm pločio, 0,55 cm storio, apkaltas žalvariu. Išlikusios rankenėlės medinės kriaunos su dviem vinutėmis. VŽP, 1992. Kv. 14–16 G–H. H abs. 89,40 m. Rad. nr. 1222. XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993šb, 65).</p>	
IKR19	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Geležtės ilgis – 6 cm, plotis – 1,1 cm. Rankenėlės ilgis – 4,2 cm, plotis 0,8 cm. Ant rankenėlės abiejų pusių išlikusios medinės kriaunos, jos tvirtintos 4 žalvarinėmis vinutėmis. VŽP, 1992. Kv. 17–19 B. H abs. 90,35 m (šalia latako, juodos žemės sluoksnyje). Rad. nr. 2280. XV–XVI a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š, 116).</p>	
IKR20	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Geležis. Ašmenų dalis nulūžusi. Kriaunų ilgis – 10,5 cm, plotis – 1,3 cm, išlikusi medinių kriaunų dalis. Su žalvarinėmis vinutėmis. VŽP, 1992. H abs. 89,60 m. Rad. nr. 2359B. XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š, 121).</p>	
IKR21	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Ašmenų plotis – 1 cm, išlikęs ilgis – 3 cm. Rankenėlės ilgis – 7,5 cm. Kriaunos medinės. Galai apkalti žalvarine skardele. Vinučių galai padengti žalvariu. Geležinė rankenėlės dalis turi horizontalų griovelį. VŽP, 1992. Kv. 48–49 F. H abs. 88,70 m. Rad. nr. 3447. XIV a. pav. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š, 200).</p>	

IKR22	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Fragmento dydis 10,5 x 1,8 cm. Likę medžio fragmentų. VŽP, 1992. F rūšys. Medžiaga iš sluoksnio po seniausiomis plytų grindimis. Rad. nr. 4183. XV a.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š, 253).</p>	
IKR23	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Ilgis – 11,8 cm. Plotis – 2 cm. Išlikusi medinių kriaunų dalis. Jose yra 3 varinės vinutės, 2 padarytos iš vamzdelių. Dvi iš jų 0,1 cm skersmens, viena – 0,4 cm. VŽP, 1993. Rūmų vidinis kiemas. 0,8–2 m į ŠV ir V nuo mūro M3 vakarinės sienos ir šio pastato išorės ŠV kampo, 0,3–0,4 m žemiau kiemo grindinio virš ir šalia neiškios paskirties statinio iš plytų (krosnies?). Rad. nr. 1474. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1994šb, 200).</p>	
IKR24	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriauninis, geležinis. Ilgis – 19 cm, Geležtės ilgis – 11 cm, plotis – 1,8 cm. Jos galas smailėja iš abiejų pusių. Rankena yra 8 cm ilgio ir 1,2–2,0 cm pločio (abiejuose galuose). Rankenoje išlikusios dvi kniedės, kuriomis buvo pritvirtintos medinės kriaunos (prie rankenos yra išlikusių medžio fragmentų). VŽP, 1995. L rūšys V pakraštys, ties antru ir trečiu langu. Rad. nr. 257 (2234). XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996šb, 28).</p>	
IKR25		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriauninis, geležinis. Geležtės ilgis – 8,5 cm, plotis – 1,6 cm. Į galą smailėja. Išlikusi 3 cm ilgio rankenos dalis. Ji yra 1,3 cm pločio. Rankenoje išlikusi viena kniedė, kuria buvo pritvirtintos medinės kriaunos (yra išlikusių medžio fragmentų). VŽP, 1995. L rūšys V pakraštys, ties antru ir trečiu langu. XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 28).</p>
IKR26		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriauninis, geležinis. Ilgis – 24,5 cm. Rankenos ilgis – apie 12 cm. Ji apkalta medinėmis kriaunomis. Geležtė vienašmenė, 2 cm pločio (sulūžęs į dvi dalis). VŽP, 1995. Aštuoniakampis bokštas, griuvenų sluoksnis. Rad. nr. 1053 (4068). XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 82).</p>
IKR27		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis VŽP, 2001. Rūmų vidinis kiemas. Rad. Nr. 636. XV a. (Ožalas, 2002ša, 69, 73, Ožalas, 2002šb).</p>
IKR28		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis; geležis, vario lydinys; skersmuo – 1,1 cm. Įtvėriamasis, geležtė nulūžusi, kriaunos medinės, užsibaigia vario lydinio plokštele. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė tarp I ir II medinių lygių. H abs. 89,50–90,00 m; (pagal R pjūvį). Rad. nr. 504. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003šb, 214).</p>

IKR29		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis, geležis; plotis – 1,5 cm, storis – 1 cm. Įtveriamasis, geležtė nulūžusi, kriaunos medinės, 8 cm ilgio. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpės viršus iki 1 medinio lygio, H abs. 89,96–90,90 m. Rad. nr. 505. XV a. pr. (Ožalas, 2003šb, 214).</p>
IKR30		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis, geležis; plotis – 1,3 cm, storis – 0,4 cm. Įtveriamasis, geležtė nulūžusi, kriaunos medinės, 7,6 cm ilgio. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Mažojo šulinio vidus. H abs. 88,10–90,40 m. Rad. nr. 509. XVI a. pab. (Ožalas, 2003šb, 215).</p>
IKR31		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas; geležis. Įtveriamasis. Ilgis – 19,9 cm, plotis – 2 cm, storis – 0,2 cm. Geležtės ilgis – 10 cm, kriaunos medinės, 7,5 cm ilgio. VŽP, 2002. Plotas 5. Duobė į R nuo PR kontraforso, raudonas molis su grindų plytelėmis ir renesansiniais kokliais. H abs. 89,10–91,10 m. Rad. nr. 700. XVI a. (Ožalas, 2003šb, 224).</p>
IKR32	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis, geležis, geležtė nulūžusi, rankena medinė, pritvirtinta kniedėmis. Peilio ilgis – 11 cm, plotis – 1,4 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė–centrinė dalis. Dūrpė tarp I ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m. Rad. nr. 951. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003šb, 238).</p>	
IKR33		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis; geležis, vario lydinys. Plotis – 1,2 cm, storis – 1 cm, įtveriamasis, dalis geležtės nulūžusi, įkotės ilgis – 8,7 cm, kriaunos buvusios medinės, puoštos vario lydinio cilindriškais. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m (II kv. žemiau rato). Rad. nr. 1310. XIV a. II pus. (Ožalas, 2003šb, 263).</p>
IKR34	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas; geležis, įtveriamasis, kriaunos medinės. Jų ilgis – 8,2 cm, plotis – 1,3 cm. Peilio ilgis – 16,7 cm, plotis – 1,1 cm, storis – 0,3 cm. Puoštos vario lydinio apskritomis kniedėmis. VŽP, 2002. Plotas 7. Ruda žemė su plytgaliais ir griuvenomis virš medinės konstrukcijos (pietinė dalis). H abs. 89,30–90,00 m. Rad. nr. 1499. XV a. – XVI a. pr. (Ožalas, 2003šb, 275).</p>	
IKR35		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis. Pagamintas iš geležies su medinėmis kriaunomis. Įtveriamasis, geležtė nulūžusi, prie įkotės pritvirtinta kniedėmis. Plotis – 1,9 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,60–90,00 m. Rad. nr. 1506. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003šb, 276).</p>

IKR36	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas, geležis, vario lydinys, medis, kriauninis, su medine rankena, pritvirtinta 3 geležinėmis kniedėmis, ornamentuota vario lydinio tūtelėmis, sugrupuotomis po 4 ir plokštelėmis galuose; rankenos ilgis – 9 cm, aukštis – 1,5 cm, aukštis – 0,3 cm, plotis – 1,4 cm, ilgis – 19,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. V plotas. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 90,30–89,10 m, juoda žemė su medienos liekanomis. Rad. nr. 7877. XV a. (Rackevičius, 2003š, 40).</p>
IKR37	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas (apie 4/5 geležis, vario lydinys), medis, kriauninis; išlikusi dalis medinės rankenos ir viena vario lydinio kniedė; rankenos priekis (ties ašmenimis) su vario lydinio žiedeliu; kitas rankenos galas nulūžęs, plotis – 1,5 cm, aukštis – 0,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 89,50–88,60 m, rudai juoda žemė po pirmais degėsiais. Rad. nr. 8098. XIV a. pab. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 52).</p>
IKR38	<p>Yla su medine rankena Geležis, medis, metalinė dalis smailejanti, plokščio rombo formos, skersinio pjūvio; rankena medinė, ilgis – 6 cm, plotis – 0,4 cm, aukštis – 0,3 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 88,70–88,20 m, rudai juoda žemė po antrais degėsiais. Rad. nr. 8449a. XIV a. II pus. (Rackevičius, 2003šd, 70).</p>
IKR39	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis, geležis, vario lydinys, medis, rankenos galas apkaustytas vario lydinio apkalu; skylė kniedei; medinės kriaunos, plotis – 1,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 88,70–88,20 m, rudai juoda žemė po antrais degėsiais. Rad. nr. 8493a. XIV a. II pus. (Rackevičius, 2003šd, 72).</p>
IKR40	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas, geležis, medis, įtveriamasis; sulinkęs; medinės rankenos liekanos; rankena ovalo formos (1,3 x 1,6 cm dydžio), ilgis – 14 cm, plotis – 1,4 cm, storis – 0,3 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 11–16 (D–H), 14–16 (B, C), H abs. 90,40–89,40 m, juoda žemė su medienos liekanomis. Rad. nr. 8865a. XV a. II pus. (Rackevičius, 2003šd, 93).</p>
IKR41	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas, geležis, kriauninis; medinės, ovalinio skersinio pjūvio (1,6 x 1,4 cm) kriaunos pritvirtintos 2 geležinėmis kniedėmis, ornamentuotos vario lydinio akutėmis; ilgis – 20,5 cm, plotis – 1,6 cm, storis – 0,4 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 20–26 (C–E), 21–24 (F), 22–24 (G, H), H abs. 90,20–89,70 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 9336a. XV a. II pus. (Rackevičius, 2003š, 116).</p>
IKR42	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas, geležis, įtveriamasis, su medinės rankenos liekanomis, ilgis – 11,5 cm, plotis – 1,3 cm, storis – 0,4 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 20–26 (C–E), 21–24 (F), 22–24 (G, H), H abs. 90,20–89,70 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 9337. XV a. II pus. (Rackevičius, 2003šd, 116).</p>
IKR43	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas, geležis, įtveriamasis; smaigalys užlenktas ir nulaužtas; rankena medinė, ovalinio skersinio pjūvio (2,1 x 1,7 cm), perlūžusi į 2 dalis, plotis – 1,6 cm, storis – 0,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 20–26 (C–E), 21–24 (F), 22–24 (G, H), H abs. 90,00–89,00 m, atsitiktinis radinys. Rad. nr. 9460a. XVI a. III ketv. (Rackevičius, 2003šd, 123).</p>

IKR44		<p>Rankenėlė Sveikas. Cilindro formos dirbinys su dviem sustorėjimais, ilgis – 4,7 cm, skersmuo – 3 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. K–R 9–16, griuvenos į P nuo pylimo. H abs. 88,30–89,90 m. Rad. nr. 68. XVI a. (Ožalas, 2004ša; Ožalas, 2004šb, 237).</p>
IKR45		<p>Peilio kriauna Dalis, puošta koncentriniais apskritimais. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 14–22, pylimo viršus, pilka žemė su griuvenomis (gotikiniais kokliais). H abs. 89,30–89,80 m. Rad. nr. 128. XVI a. (Ožalas, 2004ša, Ožalas, 2004šb, 242).</p>
IKR46		<p>Kotas Dalis, išlikusios dalies ilgis – 31 cm. Ovalaus skersinio pjūvio kuolelis. Skersmuo – 3,5 x 2,5 cm (storiausioje vietoje). VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. 4. Pylimas. Rad. nr. 133. XV–XVI a. (Ožalas, 2004ša, Ožalas, 2004šb, 242).</p>
IKR47		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Įtveriamasis, jo ilgis – 9,5 cm, plotis – 3,5 cm, storis – 0,3 cm, kriaunos medinės, jų ilgis – 9 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 14–22, pylimo apačia, juoda durpinga žemė (su Prahos grašiais ir spaudais). H abs. 88,00–88,30 m. Rad. nr. 1089. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, Ožalas, 2004šc, 106).</p>
IKR48		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Įtveriamasis, geležtė nulūžusi, peilio plotis – 1,1 cm, storis – 0,2 cm. Kriaunos medinės, jų ilgis – 8,2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 1090. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, Ožalas, 2004šc, 106).</p>
IKR49		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Įtveriamasis, kriaunos medinės, pritvirtintos žalvarinėmis kniedėmis, jų ilgis – 10,5 cm. Peilio ilgis 23 cm, plotis – 1,4 cm, storis – 0,4 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 1091. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, Ožalas, 2004šc, 106).</p>

IKR50		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Įtveriamasis, kriaunos medinės, jų ilgis – 10 cm. Peilio plotis – 1,2 cm, plotis – 0,2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 1092. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, Ožalas, 2004šc, 107).</p>
IKR51		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Įtveriamasis, kriaunos medinės, ilgis – 8,8 cm. Peilio ilgis – 20,8 cm, plotis – 1,6 cm, storis – 0,2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 1093. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, Ožalas, 2004šc, 107).</p>
IKR52		<p>Kirvis su mediniu kotu Pentininis, plačiaašmenis. Pentis stačiakampio formos, dydis – 2,6 x 3,3 cm, koto skylėje išlikusi sveika 6,7 cm ilgio ir su 2,2 x 1,9 cm dydžio galvute kaltinė vinis. Koto ilgis – 46 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 14–22, pylimo viršus, pilka žemė su griuvenomis (gotikiniais kokliais). H abs. 89,30–89,80 m. Rad. nr. M 50. XV a. (Ožalas, 2004ša, 50; Ožalas, 2004šc, 45).</p>
IKR53	<p>Peilis su medine rankena Geležtė nulūžusi, įtveriamasis, kriaunos medinės su kniedžių žymėmis, ovalaus 1,7 x 1,1 cm skersinio pjūvio. Geležis, medis. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. Kv. B–F 37–39. X rūsys. Juoda–ruda žemė su griuvenomis. H abs. 90,30–91,30 m. Rad. nr. 275. XVII a. (Ožalas, 2008ša, 39; Ožalas, 2008šb, 122).</p>	
IKR54		<p>Rankena Kiek išlenktas, viename gale skylutė įtvarai(?). Ilgis – 7,9 cm, plotis – 1,95 x 2,3 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Kolektoriaus išplėtimas. Durpių sluoksnis. Virš I medinio lygio. Rad. nr. 9354. XV a. (Striška, 2003–2004š).</p>

IKR55	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas(?). Dirbinio ilgis – 155 mm, plotis – 3. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpšienis. Šurfas Nr. 4. Dūrpės sluoksnis su mėšlu, skiedromis. H abs. 90,40–90,20 m. Rad. nr. 5857. XV a. (Striška, 2003–2004š).</p>	
IKR56	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis dalys (3 vnt.) geležis, medis. Ilgis – 7,6 cm, plotis – 1,8 cm. Storis – 0,45 cm. Išliko keturių vinučių žymės. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpšienis. Šiaurinio korpuso šiaurinis priestatas. Patalpa Nr. 8–11. Juosvai rudų žemių sluoksnis su griuvenomis. Rad. nr. 7065. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).</p>	
IKR57	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis. Ilgis – 6,2 cm, plotis – 1,15 cm, storis – 0,55 cm. Medinės kriaunos su metalo (bronzos?) fragmentu, vinutėmis. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpšienis. Viršutiniai sluoksniai į R nuo Š korpuso. Rad. nr. 7961. XVIII–XIX a. (Striška, 2003–2004š).</p>	
IKR58		<p>Rankenėlė? Keturkampio skersinio pjūvio formos, ilgis – 17,9 cm, plotis – 1,9 cm, storis – 1,6 cm. Sveikame gale iškartomis suformuota galvutė, kurios ilgis – 1,9 cm, plotis – 1,9 cm, storis – 1,6 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. III dūrpės sluoksnis. H abs. 91,10–90,67 m. Rad. nr. 18. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
IKR59		<p>Kotas Paviršius nūgludintas, ilgis – 24,4 cm, skersmuo – 2,7 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. III dūrpės sluoksnis. H abs. 91,10–90,67 m. Rad. nr. 19. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
IKR60		<p>Kotas Ovalo skerspūvio formos dirbinys, 3,5 x 2,8 cm dydžio. Viename gale iškirstos įkartos, galbūt pririšimui. Ilgis – 12,3 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV dūrpės sluoksnis. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 24. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IKR61	<p>Rankenėlė Ilgis – 12,5 cm, viename gale skersmuo – 2,2 cm, kitame – 1,7 cm. Plonesnis galas tarsi nulaužtas, storesnis sveikas ir užapvalintas. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV dūrpės sluoksnis. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 27. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>	

IKR62		<p>Rankenėlė Ilgis – 8,5 cm, plotis – 1,5 cm, storis – 1,6 cm. Sveikame gale yra išplatėjimas: ilgis – 1,8 cm, plotis – 2 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 28. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IKR63		<p>Rankenėlė Ilgis – 8,4 cm, ovalo skerspjūvio formos, 2,2 x 1,8 cm dydžio. Viename gale (išilgai kotui) yra skylutė (metalinės įrankio dalies įtvėrimui?). Ties skylute nuskilusi pusė rankenėlės. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 29. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IKR64		<p>Rankenėlė Ilgis – 12,5 cm. Vieno galo dydis – 2,3 x 1,7 cm, kito – 2,6 x 3,7 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. III medinio užstatymo lygis. Horizontas H abs. 91,08–90,42 m. Rad. nr. 32. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IKR65		<p>Rankenėlė Aptrupėjusi, ilgis – 14 cm. Sveiko galo dydis – 2,8 x 2,1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. III medinio užstatymo lygis. Horizontas H abs. 91,08–90,42 m. Rad. nr. 33. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IKR66	<p>Rankenėlė? Siaurėjantis, cilindro formos dirbinys. Ilgis – 12 cm, storajame gale skersmuo – 1,8 cm, plonajame – 1,1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. V medinis lygis. Horizontas. H abs. 90,53–90,18 m. Rad. nr. 47. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>	
IKR67		<p>Rankena Dalis, ovalo formos dirbinys, 3,2 x 2,3 cm dydžio. Viename gale užsibaigia netaisyklingu rutuliu (ilgis – 3,5 cm, plotis – 3,4 cm, storis – 4,8 cm). Bendras ilgis – 12 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 54. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>

IKR68		<p>Kotas Dalis, vienas galas nulūžęs. Cilindro formos, gerai nugaludintu paviršiumi. Ilgis – 21,5 cm, skersmuo – 3,2 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 55. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
IKR69	<p>Rankenėlė? Sveika, vienas galas išilgai nuskilęs. Vienas galas plonėjančio cilindro formos, ilgis – 10,7 cm. Storojo galo skersmuo – 1,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 56. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>	
IKR70		<p>Rankenėlė? Plokščias pagaliukas užapvalintais galais. Viename gale (0,5 cm nuo galo) iš abiejų pusių yra iškirtimai (jų ilgis – 1,5 cm). Bendras ilgis – 10 cm, plotis – 1,5 cm, storis – 0,6 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. Horizontas. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 77. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>
IKR71		<p>Rankena Sveika, netaisyklingo cilindro formos, su nusmailėjimu viename gale. Bendras ilgis – 10,3 cm, plotis – 1,4 cm, storis – 1 cm. Nusmailėjimo ilgis – 1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. Horizontas. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 79. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>
IKR72		<p>Kotas Pailgas. Sveikoje pusėje dirbinys yra apvalaus skerspjūvio (skersmuo – 4,8 cm). Gale susiaurėja iki 3,2 cm. Baigiasi tarsi nedidele cilindro formos buožele. Buoželės storis – ~ 3 cm, skersmuo – 4 cm. Kitas galas yra aplūžęs, keturkampio formos skersinio pjūvio, 4,8 x 6,3 cm dydžio. Bendras dirbinio ilgis – 1 m 10 cm. Pagamintas iš ąžuolo. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 113. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p>

IKR73		<p>Rankenėlė Pailgas, ovalo formos skersinio pjūvio pagaliukas su skylute viduryje. Ilgis – 9,7 cm, plotis – 3,3 cm, storis – 2,1 cm. Skylės skersmuo – 1,6 x 1,3 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. Po P pamatų arka. Dūrpės sluoksnis tarp I – II medinio užstatymo lygių. H abs. 90,90–90,55 m. Rad. nr. 152.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 11).</p>
IKR74		<p>Rankenėlė Medinis kotelis ant vieno galo užmautu kauliniu antgaliu. Jo ilgis – 15,4 cm, skersmuo – 1,2 x 10 cm. Antgalis grybo formos: dviejų pakopų, linijomis ir voleliu puoštas kotelis (jo aukštis – 2 cm, skersmuo – 1,9 cm) ir linijomis puošta kepurėlė (aukštis – 1,5 cm, skersmuo – 2,7 cm). VŽP, 2003–2005. II oficina. IV medinio užstatymo lygis. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. Ka 45.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006š, 11).</p>
IKR75	<p>Peilio kriauna Kriauna šiek tiek lenkta, virš geležinio pagrindo kniedėmis tvirtinta medinė rankena, išlikusios 3 kniedės, šiek tiek užsikonservavusio medžio. Kriaunos ilgis – 10 cm, plotis – 1,8–2,4 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. Juosvas sluoksnis po griuvenomis. Pastatėlio su krosnies padu liekanos. Rad. nr. 417.</p> <p>XVII a. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 192).</p>	
IKR76		<p>Peilis su medine rankena Sveikas. Įtveriamasis. Rankena iš kamštmedžio (9,4 x 2,4 x 2,1 cm), iš rankenos išlindusios geležtės (9,9 x 1,8 x 0,2 cm). VŽP, 2003–2005. II oficina. IV dūrpės sluoksnis. III medinio užstatymo lygis. Rad. nr. 1134.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 232).</p>
IKR77		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Peilio ilgis – 25,1 cm, plotis – 2,2 cm, storis – 0,4 cm. Rankena iš klevo (11,3 x 3 x 0,5 cm), prikalta trimis vario kniedėmis. Ašmenyse trys ženklai. VŽP, 2003–2005. II oficina. X medinio užstatymo lygis. kv. 16/D. Rad. nr. 1135.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 232).</p>

IKR78	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas. Įtveriamasis, kriaunos medinės, geležtės ilgis –12,7 cm. Visas ilgis – 20 cm, plotis – 1,8 cm, storis – 0,4 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, II kv. griuvenos ir juoda žemė žemiau I laipto. Rad. nr. 946. XVI–XVII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR79	<p>Peilis su medine rankena Dalis. Medinės rankenėlės dalis iš egzotiškos medienos, puošta vario lydinio kniedelėmis. Ilgis – 20 cm, plotis – 1,8 cm, storis – 0,4 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa III. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po III mediniu lygiu (rytinė pusė prie sienos), po smėlio tarp sluoksniu XIV a. Rad. nr. 998. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR80	<p>Yla su medine rankena Rankenėlė medinė, nulūžusi, yla geležinė, 4 x 2 mm skersmens. Storis – 1,5 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa III. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po III mediniu lygiu (rytinė pusė prie sienos), po smėlio tarp sluoksniu XIV a. Rad. nr. 999. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR81	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas. Įtveriamasis, kriaunos medinės, sutvirtintos vario lydinio kniede, jų ilgis – 6,9 cm. Bendras ilgis – 20,3 cm, plotis – 1,8 cm, storis – 0,1 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa III. Kapas 6. Rad. nr. 1057. XVII vid. a. (7 dešimt.) (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR82	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis. Įtveriamasis, geležtė nulūžusi, kriaunos medinės, jų ilgis – 8,2 cm. Plotis – 1,3 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa III. Š dalis. 5 kvadratas. Žemiau I laipto, juoda žemė su griuvenomis (iki 0,6 m. gylio). Rad. nr. 1148. XVI a. II p. – XVII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR83	<p>Įrankis su medine rankena Įtveriamasis, rankena medinė, geležtė kablo formos. VŽP, 2004–2006. Trasa III. Tarp sienų palei gynybinę sieną iki rąstų (su iškartom). Rad. nr. 1201. XIV a. – XV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR84	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Įtveriamasis, jo ilgis – 20,8 cm, plotis – 1 cm, storis – 0,2 cm. Kriaunos medinės, jų ilgis – 9,9 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Viršutiniai sluoksniai ir juoda durpinga žemė (XVIII a. pab. – XIX a. pr. sluoksnis). Rad. nr. 1241. XVIII a. pab. – XIX a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR85	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis. Įtveriamasis, apvalaus skersinio pjūvio kriaunos, jų skersmuo – 2,5 cm, dalis jų nulūžusios, geležtės ilgis – 18,4 cm, plotis – 1 cm, storis – 0,1 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Gelsvas smėlis apie šulinį, 160 cm žemiau išlikusio šulinio viršaus. Rad. nr. 1274. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR86	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis. Plotis – 1,4 cm, storis – 0,2 cm. Įtveriamasis, kriaunų ilgis – 6,3 cm, skersmuo – 1,2 x 0,9 cm, geležtė nulūžusi. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Griuvenos ir juoda žemė žemiau I laipto. Rad. nr. 1277. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR87	<div data-bbox="395 1809 842 2000" data-label="Image"> </div> <p>Yla su medine rankena Beveik sveika. Ilgis – 12,1 cm, storis – 2,5 x 2,3 cm. Įtveriamas, kriaunos apvalaus skersinio pjūvio, jų ilgis – 9,9 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 1278. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IKR88	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas. Ilgis – 17,6 cm, plotis – 1,4 cm, storis – 0,3 cm. Įtveriamasis, kriaunų ilgis – 9,7 cm, skersmuo – 1,5x1,1 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 2 kvadratas. Juoda durpė po akmenų viršumi iki smėlio tarpsluoksnio. Rad. nr. 1354. XVI–XVII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR89	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis. Plotis – 1,2 cm, storis – 0,2 cm. Įtveriamasis, kriaunų ilgis – 8 cm, skersmuo – 1,1 x 0,9 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 2 kvadratas. Juoda durpė po akmenų viršumi iki smėlio tarpsluoksnio. Rad. nr. 1355. XVI–XVII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR90	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis. Plotis – 1,2 cm, storis – 0,15 cm. Įtveriamasis, geležtės ilgis – 6,9 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 2 kvadratas. Juoda durpė po akmenų viršumi iki smėlio tarpsluoksnio. Rad. nr. 1356. XVI–XVII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR91	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Beveik sveikas. Ilgis – 18,4 cm, plotis – 1,4 cm, storis – 0,3 cm. Įtveriamasis, kriaunų ilgis – 9,7 cm, skersmuo – 1,5 x 1,1 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Į ŠV nuo kolekt. Ties 3–4 rąstu. Durpės viršus. Rad. Nr. 1514. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR92	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis. Plotis – 1,4 cm. Storis – 1,5 cm. Įtveriamasis, geležtė nulūžusi. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. Po vandentiekio vamzdžiu. Griuvėnos ir durpės viršus. Rad. nr. 1575. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR93	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Beveik sveikas. Ilgis – 2,3 cm, plotis – 1,6 cm, storis – 0,25 cm. Įtveriamasis, geležtės ilgis – 13,8 cm. Kriaunos medinės. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. Juoda durpinga žemė po smėlio tarpsluoksniu (gausu šakų, mėšlo(?)). Iki medinio lygio. Rad. nr. 1636. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR94	<p>Peilis su medine rankena Įtveriamasis. Geležtės ilgis – 8,5 cm, plotis – 1,1 cm, storis – 1,5 cm. Rankena medinė, nulūžusi. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Po III mediniu lygiu. Rad. nr. 2019. XIV–XV a. sandūra (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR95	<div data-bbox="403 1630 837 1697" data-label="Image"> </div> <p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas geležinis su vario lydinio kniedėmis. Ilgis – 20,2 cm. Ašmenų ilgis – 10,2 cm, plotis – 0,7–1,1 cm, nugarėlės storis – 0,4 cm. Medinės rankenos ilgis – 10 cm, plotis – 1,2–1,8 cm, storis – 1,–1,5 cm; į galą plėtėjanti rankena prie geležtės pritvirtinta keturiomis vario lydinio kniedėmis. Gale – kniedės galvutė, jos skersmuo – 0,4 cm, viena kniedė rankenos viduryje ir dvi (viena šalia kitos) priekyje. Pastarosios trys kniedės yra 0,1 cm skersmens. VŽP, 2003, 2006–2007. U rūšys, V pasienis, II medinio užstatymo lygis (H. abs. 90,16–89,88 m). V pasienis. Rad. nr. 70. XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2008š, 122).</p>

IKR96		<p>Kotas? Beveik sveikas. Skersmuo – 2,5–2,8 cm, ilgis – 45,3 cm. Ovalaus skersinio pjūvio pagalys. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Tarp sienos ir medinės tvoros, žemiau II lygio lagių. Rad. nr. 44. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR97		<p>Kotas Dalis, skersmuo – 2,3 cm. Apvalaus skersinio pjūvio pagaliukas, kurio vienas apdrožtas galas (nulūžęs) yra smailėjantis 2,2x1,2 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Centrinė dalis. Po III mediniu lygiu. Rad. nr. 51. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR98		<p>Kotas Dalis 3,1 x 2,1 cm, ilgis – 27,5 cm. Ovalaus skersinio pjūvio nulūžęs kuoliukas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Griuvenos, juoda žemė žemiau I laipto. Rad. nr. 55. XVII a. antra pusė. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR99		<p>Kotas Dalis. Skersmuo – 4,6 cm. Apvalaus skersinio pjūvio, apdrožtas, siaurėjantis kuoliukas. Nulūžęs. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų. Po V mediniu lygiu, arčiau gynybinės. Rad. nr. 64. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR100		<p>Rankenėlė Ilgis – 10 cm, plotis – 2,2 cm, storis – 1 cm. Profiliuotas, pusapvalio skersinio pjūvio, galas – pusrutulio formos. Drožyba. VR 2005 Trasa 3, 5 dalis, 3 kvadratas. Juoda žemė po pirmu laiptu, iki akmeninio grindinio (ir I pastatų lygio). Rad. nr. 75. XVI a. II pus. – XVII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR101		<p>Kotas Dalis, skersmuo – 1,5 cm. Kuoliukas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Kontrolinė tarp 2 ir 3 kvadratų (viršutinis sl.). Rad. nr. 116. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

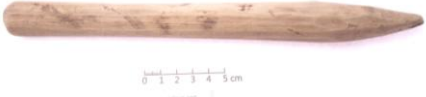

IKR102		<p>Rankena? Dalis, skersmuo – 2,2–2,5 cm. Ovalaus skersinio pjūvio pagaliukas. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Smėlis palei sieną iki durpės viršaus. Rad. nr. 119. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR103		<p>Rankena? Dalis, skersmuo – 2,1 cm. Apvalaus skersinio pjūvio pagaliukas su siaurėjančiais galais. Pušis (LIG–06–75), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Smėlis palei sieną iki durpės viršaus. Rad. nr. 120. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR104		<p>Kotelis Dalis, skersmuo – 1,5–1,7 cm, ilgis – 40 cm. Ovalaus skersinio pjūvio sulūžusi lazdelė. Ažuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Smėlis palei sieną iki durpės viršaus. Rad. nr. 179. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR105		<p>Kotas Dalis, skersmuo – 3–3,4 cm, ilgis – 19,3 cm. Ovalaus skersinio pjūvio, su išplatėjančiu galu. Sulūžęs į 3 dalis, apdegęs. Drožyba. VR 2006 Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Tarp IV–V medinių lygių. Rad. nr. 211. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR106		<p>Kotas Dalis, ilgis – 33 cm. Ovalaus skersinio pjūvio lazdelė, sulūžusi į 2 dalis. Skersmuo – 4,1–4,6 cm. Viename gale yra praplatėjimas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Tarp III–IV medinių lygių. Rad. nr. 224. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR107		<p>Kotas Dalis, ilgis – 14 cm, plotis – 2,6 cm, storis – 1,7 cm. Ovalaus skersinio pjūvio, šiek tiek smailėjanti lazdelė. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Durpė po 5 medinių lygių. Rad. nr. 266. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKR108		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis. Plotis – 1 cm, storis – 0,2 cm. Įtvėriamasis, kriaunos medinės, nulūžusios. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė iki stambių griuvenų. Rad. nr. 908. XV a. vid. – XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>

IKR109		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas. Jo ilgis – 16,5 cm, plotis – 1,8 cm, storis – 0,3 cm. Įtveriamasis, kriaunos medinės su vario lydinio kniedėmis. Kriaunų ilgis – 7,3 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda durpinga žemė plytų grindų lygis. Rad. nr. 912. XV a. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
IKR110	<p>Peilis Dalis. Peilio kriaunos su medienos liekanomis. VŽP, 2004–2006. Trasa 2. Pagrindinės dalies Š pusė prie tako. Rad. nr. 1133. XVI a. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>	
IKR111		<p>Mūrininko mentelė su medine rankena Beveik sveika. Ilgis – 7,6 cm. Plotis – 0,1 cm. Kotas medinis, kurio skersmuo – 2,3 cm, ilgis – 11,3 cm. VŽP, 2004–2006. Pietinių vartų bokštas. Rad. Nr. 1168. XVI a. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
IKR112		<p>Peilio kriaunos Dalis. Išliko medinė rankena, kurios ilgis – 7,5 cm, plotis – 1,5 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2004–2006. Pietinių vartų bokštas, supiltinis sluoksnis (iš 1998 m. perkamos sluoksnio iki XVII a. akmeninio grindinio). Rad. nr. 1177. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
IKR113	<p>Kotas Cilindro formos dirbinys, kurio ilgis – 13,5 cm. Viename gale skersmuo – 3,5 cm, kitame – šiek tiek nusmailinta iki 3 cm skersmens. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 38. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IKR114		<p>Kotas? Netaisyklingos cilindro formos dirbinys, kurio ilgis – 28,5 cm. Vienas galas platesnis, jo skersmuo – 4,3 cm, kito skersmuo – 2,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 135. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IKR115	<p>Rankena Pagaliukas su metalu viduje. Cilindro formos, ilgis – 9,3 cm, skersmuo – 2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 107. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IKR116	<p>Rankena? Cilindro formos pagaliukas, iš abiejų pusių nulūžęs, ilgis – 15,3 cm, skersmuo – 2,1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 279. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	

IKR117	<p>Kotas Cilindro formos dirbinys, kurio vienas galas nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 11,3 cm, skersmuo – 2,2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 283. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IKR118	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriauninis, didžioji dalis geležtės neišlikusi; rankena medinėmis kriaunomis, pritvirtintomis trimis vario lydinio vinutėmis–kniedėmis; kriaunos pusapvalio skerspjuvio, užapvalintu galu, siaurėjančios ašmenų link. Ilgis – 11,6 cm, rankenos ilgis – 6,5 cm. VŽP 2005, 2007–2009. I-osios oficinios išorė, degėsingas sluoksnis iki plytų grindinio ir XVI akmeninio grindinio, Kv. 17–25/A–N. Rad. nr. 586. XVII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IKR119	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriauninis, geležtės ir įtvaros su medinėmis kriaunomis galai nulūžę; geležtė trikampio skerspjuvio; kriaunos – pusapvalio skerspjuvio, plėtėjančios galo link, pritvirtintos geležinėmis kniedėmis (išliko dalis vienos kriaunos ir dvi kniedės). Ilgis 7,2 cm, geležtės plotis ties kriaunomis – 1,5 cm. VŽP 2005, 2007–2009. I-osios oficinios išorė, degėsingas sluoksnis iki plytų grindinio ir XVI akmeninio grindinio, Kv. 17–25/A–N. Rad. nr. 587. XVII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IKR120	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriauninis. Didžioji dalis geležtės nulūžusi; rankena buvusi medinėmis kriaunomis – abiejose įtvaros pusėse išliko nežymūs medienos likučiai – pritvirtintomis dviem kniedėmis. Ilgis – 10,2 cm, geležtės plotis – 1,6 cm, rankenos ilgis – 7,2 cm VŽP 2005, 2007–2009. I-osios oficinios išorė, juoda degėsinga žemė R pusėje (XVII a. grindinuko lygyje). Rad. nr. 644. XVII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IKR121	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriauninis, trikampio skerspjuvio geležtė; įtvarta vertikalios profiliuotės, vienodo aukščio priekyje ir gale; kairiojoje įtvaros pusėje išliko pusiauapskrito skerspjuvio medinė kriauna, kriaunos buvusios sutvirtintos dviem vario lydinio tūtinėmis kniedėmis, prie geležtės – dviem vario lydinio apkalais; didžioji dalis geležtės, įtvaros ir kriaunų galai – nulūžę. Ilgis – 8,9 cm, geležtės plotis – 1,25 cm, nugarėlės storis 2,2 cm, įtvaros ilgis 6,6 cm. VŽP 2005, 2007–2009. I-osios oficinios išorė, durpės viršus, apie I medį po kolektoariumi: Inv. Nr. 838. XIV–XV a.? (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IKR122	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriauninis, geležtė trikampio skerspjuvio, įgaubta nugarėle, išgaubtais ašmenimis; kriaunos apskritos profiliuotės, sudarytos iš ant apskrito skerspjuvio įtvaros pakaitomis sumautų ir užtvirtintų vario lydinio plokštelių ir kaulinių žvaigždučių; vario lydinio plokštelės plonos, jomis viena nuo kitos atskirtos kaulinės aštuoniakampės žvaigždutės; kas antra pora žvaigždučių yra iškritusi – tai leistų manyti, kad iškritusi žvaigždučių pora galėjo būti pagaminta iš kitos medžiagos nei kaulas; kriaunagalyje – rutulio formos vario lydinio apkalas. Ilgis – 17,1 cm, geležtės ilgis – 8,7 cm, plotis ties kriaunomis – 1 cm, storis – 0,23 cm, kriaunų skersmuo 0,85–1,2 cm; vario lydinio plokštelių storis – 0,2 cm, kaulinių plokštelių storis – 0,25–0,3 cm. VŽP 2005, 2007–2009. I-osios oficinios išorė, V planas, Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 949. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IKR123	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Geležtė trikampio skerspjuvio, tolygiai siaurėjanti smaigalio link; nugarėlė ir ašmenys tiesūs; įtvarta vertikalios profiliuotės, su trimis vario lydinio tūtelės formos kniedėmis, pritvirtintomis ažuolinėmis kriaunomis; geležtės smaigalys nulūžęs, kairiosios kriaunos galas ir kraštas nuirę. Ilgis – 22,6 cm, geležtės ilgis – 11,7 cm, plotis – 0,7–1,5 cm, nugarėlės storis 0,18–0,3 cm; kriauninės dalies plotis – 1,6–1,7 cm, buvęs storis 1–1,2 cm. VŽP 2005, 2007–2009. I-osios oficinios išorė, V planas, Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 951. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

IKR124	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriauninis, išliko tik peilio kriaunos, sudarytos iš dviejų buksmedžio kriaunų, prie įtvaros pritvirtintų trimis vinutėmis–kniedėmis; kriaunų pradžioje išliko profiliuotos plokštelės formos vario lydinio apkalas; kriaunos pusiauapskrito skerspjūvio, siauros pradžioje, tolygiai plėtėjančios į galą; kriaunų galas smailėjantis – trikampio formos. Ilgis su išlikusiu apkalu – 10,8 cm, kriaunų ilgis – 10,5 cm, plotis – 1,25–1,9 cm, kriauninės peilio dalies storis – 1–1,25 cm. Geležis, vario lydinys, buksmedis. VŽP 2005, 2007–2009. I-osios oficinios išorė, V planas, Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 953. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IKR125		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis VŽP 2005, 2007–2009. I-osios oficinios išorė, V planas, Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 958. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IKR126		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriauninis. Geležinė trikampio skerspjūvio, plėtėjanti smaigalio link; nugarėlė nežymiai įgaubta, su nedidele kuprele prie smaigalio; ašmenys tiesūs, prie smaigalio – išgaubti; kairiojoje geležtės pusėje yra įmuštas „ritės“ formos meistro ženklas; įtvara vertikali profiliuotės, su dviem, trim geležinėmis kniedėmis pritvirtintomis buksmedžio kriaunomis; kriaunos pusiauapskrito skerspjūvio, plėtėjančios galo link; kriaunų galai prie geležtės nulūžę, pirmoji kniedė neišlikusi. Ilgis – 22,4 cm, geležtės plotis – 1,25–1,5 cm, nugarėlės storis – 0,2–0,25 cm, kairiosios kriaunos ilgis – 9,2 cm, dešinėsios – 10 cm, kriaunų plotis – 1,2–1,8 cm, storis – 0,7–0,8 cm. VŽP 2005, 2007–2009. I-osios oficinios išorė, V planas, Kv. 21–23/F–M. Rad. nr. 1059. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IKR127		<p>Kirvis su mediniu kotu Pentinis, plačiaašmenis, su mediniu kotu. Pentis pusiauapskritu viršumi, profiliuotais, pailgintais galais, su apskrita skylė kotui; liemuo – pleišto pavidalo, „barzda“ – išstetos S raidės formos, ašmenys platūs; kirvio paviršius nelygus, su ryškiomis siūlėmis. Kotas apskrito-ovalaus skerspjūvio, pagamintas iš klevo. Kirvio aukštis 15,3 cm, ašmenų ilgis 9,6 cm, penties viršaus ilgis 6,5 cm, plotis 4,2 cm, koto kiaurymės skersmuo 3,4 cm, koto ilgis 73,3 cm, skersmuo ties kirvio galva 3,2</p>

		<p>cm. 2005, 2007–2009. I-osios oficinos išorė, VIII planas, Kv. 23/Č. Rad. nr. M 1303. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007– 2009š).</p>
IKR128		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Fragmentas. Geležis, medis. Like dalis geležtės ir kriaunų. VŽP, 2005. Vidinis kiemas. III etapas, fosa. Rad. nr. 2711. XIX a. (Striška, 2005š).</p>
IKR129	<p>Kotas Taisyklingo aštuoniakampio pjūvio, nulūžęs. Ilgis – 23,2 cm, skersmuo – 3,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 14. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>	
IKR130	<p>Kotas Netaisyklingo daugiakampio pjūvio. Ilgis – 22,5 cm, skersmuo – 3,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 15. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>	
IKR131		<p>Rankena Vienas galas nulūžęs, kitas – dailiai užapvalintas. Nulūžusio galo centre – skylė, primenanti metalinio įnagio įstatymo/įtvėrimo vietą. Ilgis – 7,9 cm, plotis – 2,3 cm, skersmuo – nuo 2 iki 2,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, mėšlo sluoksnis virš medienos, kv. A– D/16–20. Rad. nr. 21. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>
IKR132	<p>Rankenėlė Keturkampio pjūvio dirbinys, kurio visose 4 kraštinėse yra išpjovos. Ilgis – 13,2 cm, plotis – 1,8 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po (ties) III medinio užstatymo lygiu, pastato PV perkasos kampe vidus, kv. I–J/23–24. Rad. nr. 78. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).</p>	
IKR133	<p>Rankena Rankenos nuolauža su praplatėjimu gale. Rankenos skersmuo – 2,4 cm, praplatėjimo skersmuo – 3,9 cm, ilgis – 3 cm, bendras ilgis – 13,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 97. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 150).</p>	
IKR134	<p>Rankena Apvalaus pjūvio. Rankena į vieną galą siaurėjanti ir pjūvyje sudaranti kvadratą (dydis – 3,8 x 3,8 cm). Skersmuo – 4,3 cm, ilgis – 1,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 99. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 150).</p>	

IKR135		<p>Kotas Vienas galas nusmailintas. Netaisyklingo ovalo formos, skersinis pjūvis storiausioje dalyje – 2,6 x 2,4 cm, gale – 2,2 x 1,7 cm. Dirbinio ilgis – 25,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 216. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 157).</p>
IKR136		<p>Kotas 29 cm vinies formos dirbinys (detalė). Viršutinės (platesniosios) dalies ilgis – 2,5 cm, skersmuo – 4,9 cm. Plonesnioji dalis, ovalo skersinio pjūvio (dydis – 4,1 x 3,8 cm) į galą siaurėja (dydis – 3,3 x 3,2 cm). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 272. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
IKR137		<p>Ylos (?) rankena Rankenėlės viduje išlikęs metalinis įtvaras. Ilgis – 8,2 cm, apskrito skerspjūvio skersmuo – 2,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 279. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
IKR138		<p>Kotas Netaisyklingo pusapvalio skerspjūvio. 5,5 cm nuo krašto išgręžta 0,7 cm skersmens skylutė. Dirbinio ilgis – 19,4 cm, plotis – 2,4 cm, aukštis – 2,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 299. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>
IKR139	<p>Kotelis Fragmentas. Storgalis kruopščiai apdrožtas, plongalis nulūžęs. Ilgis – 13,2 cm, skersmuo storgalyje – 1,3 cm. Pagaminta iš pušies. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, I–II medinis lygis. Rad. nr. 601. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>	

IKR140		<p>Kriaunos Storgalis užapvalintas. Su dviem skylutėm. Vienoje jų 0,6 cm skersmens vario lydinio vielos tūtelė. Ilgis – 5,8 cm, plotis – 0,9–1,1 cm, storis – 0,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VI planas. Medinis užstatymas. Kv. T–AD/19–35. H abs. 89,30–90,30 m. Rad. nr. 605. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>
IKR141		<p>Kotas 26,5 cm ilgio, ovalaus skerspjūvio (2,2 x 2,6 cm) dirbinys. Link galų išplatėjantis – 2,5 x 3 cm ir 2,9 x 3,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. V planas. Medinis užstatymas. Kv. J–N/25–28. H abs. 89,60–90,20 m. Rad. nr. 607. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
IKR142	<p>Ylos (?) rankenėlė 8,2 cm ilgio, ovalaus skerspjūvio – 1,7 x 2,2 cm, ties ylos įstatymu aplūžusi. VŽP ŠRK 2006–2008. ŠR korpuso išorė. V planas. Medinis užstatymas. Kv. J–N/25–28. H abs. 89,60–90,20 m. Rad. nr. 609. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>	
IKR143	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas. Geležis, medis, Ilgis – 23,7 cm, geležtės plotis – 1,9 cm, pušinės (LIG–06–109) kriaunos prikniedytos 3 kniedėmis, gale – išplatėjimas (plotis – 2,3 cm), geležtės ilgis – 13,3 cm. VŽP, ŠRK 2006–2008. ŠR korpuso išorė. III planas. Medinis užstatymas. Kv. J–U/25–35. H abs. 89,70–90,80 m. Rad. nr. M 736. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 53).</p>	
IKR144	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Geležtė ir medinių kriaunų dalis. Geležtės ilgis – 11,5 cm, plotis – 1,3 cm, storis – 0,25 cm. Kriaunos medinės, nulūžusios, ovalaus skerspjūvio (1,6 x 1,8 cm dydžio). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV planas. Medinis užstatymas. Kv. T–AC/31–35. H abs. 89,90–90,35 m. Rad. nr. M 955. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 71).</p>	
IKR145		<p>Kirvis su mediniu kotu Sveikas. Kirvis su kotu (ilgis – 62 cm) iš klevo (LIG–07–87), storis ties pentimi – 4 cm, įmovos skersmuo – 3,2 cm. Ilgis – 13,6 cm, ašmenų plotis – 8,3 cm, plotis ties pentimi – 5,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III planas. Medinis užstatymas. Kv. T–AC/31–35. H abs. 90,10–90,60 m. Rad. nr. M 972. XV a. pab. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 73).</p>

IKR146	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis. Kriaunų dalis nulūžusi, išlikusi viena kniedė ir skylutė kniedei. Geležtės ilgis – 7,6 cm, plotis – 1,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. IV planas. Medinis užstatymas. Kv. T–AE/18–30. H abs. 90,00–90,85 m. Rad. nr. M 995. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 74).</p>	
IKR147	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Beveik sveikas. Ilgis – 24,6 cm. Plotis – 1,6 cm. Kriaunos medinės (jų ilgis – 9,8 cm), ovalaus skerspjūvio (1,3 x 1,5 cm), išliko 3 kniedės (galinė – vamzdelio formos); kriaunų gale – 0,9 cm ilgio, ovalus (1,3 x 2 cm) apkalas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV planas. Medinis užstatymas. Kv. Ū/29–30. H abs. 90,10–90,25 m. Rad. nr. M 998. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 75).</p>	
IKR148		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Beveik sveikas. Kriaunos sveikos (ilgis – 7,9 cm), gale plātėjančios (plotis – 1,8 cm, storis – 0,7 cm, sutvirtintos 4 kniedėmis; geležtės dalis nulūžusi (plotis – 1,9 cm). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VI planas. Medinis užstatymas. Kv. U–V/28–30. H abs. 89,20–89,50 m. Rad. nr. M 1001. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 75).</p>
IKR149		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas. Su medinėmis kriaunomis (iš klevo gumbo (LIG–07–93)). Ilgis – 25,6 cm, plotis – 1,6 cm), šešiakampio skerspjūvio (plotis – 1,6 cm, storis – 2,2 cm). VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VII planas. Medinis užstatymas. Kv. V/30. H abs. 89,20–89,40 m. Rad. nr. M 1272. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 99).</p>
IKR150		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Geležtė su kriaunų dalimi. Geležtės ilgis – 12 cm, plotis – 1,4 cm. Kriaunos medinės (iš klevo gumbo (LIG–07–92)), ovalaus skerspjūvio (2,2 x 1,9 cm). VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VII planas. Medinis užstatymas. Kv. V/31. H abs. 89,20–89,40 m. Rad. nr. M 1274. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 99).</p>
IKR151	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Dalis. Ilgis – 19,6 cm, plotis – 1,4 cm. Su medinių kriaunų dalimi (plotis – 1,2 cm), kriaunų ilgis – 8,2 cm, išliko 3 kniedės. Ant peilio yra ženklas. VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VIII planas. Medinis užstatymas. Kv. AB/30–31. H abs. 88,85–89,25 m. Rad. nr. M 1299. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 102).</p>	

IKR152	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriaunos su geležtės dalimis. Medinės kriaunos (ilgis – 10 cm, plotis – 1,4 cm) su skersinėmis įpjovomis. Išliko 3 kniedės, geležtės plotis – 1,6 cm. VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VIII planas. Medinis užstatymas. Kv. AB/30–31. H abs. 88,45–88,65 m. Rad. nr. M 1311. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 103).</p>
IKR153	<p>Yla su medine rankena Sveika, jos ilgis – 10 cm, apvalaus skerspjuvio, medinės rankenėlės ilgis – 7,1 cm, skersmuo – 1,4 cm. VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VIII–IX planai. Medinis užstatymas. Kv. U–AC/24–35. H abs. 88,35–88,75 m. Rad. nr. M 1325. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 104).</p>
IKR154	<p>Įrankis (peilis) su medine rankena Įrankio ilgis – 3,3 cm, plotis – 2,5 cm. Medinė rankenos dalis, viduje – įkotė, priekyje sutvirtinta metaliniu žiedu (plotis – 1 cm, skersmuo – 2,5 cm), galas nulūžęs. VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. IX planas. Durpingas sluoksnis virš įžemio. Kv. Š–V/33–37. H abs. 87,70–88,00 m. Rad. nr. M 1515. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 120).</p>
IKR155	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas, ilgis – 22 cm, geležtės ilgis – 10 cm, medinių kriaunų ilgis – 1,8 cm. VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. IX planas. Durpingas sluoksnis virš įžemio. Kv. Š–V/33–37. H abs. 87,70–88,00 m. Rad. nr. M 1516. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 120).</p>
IKR156	<p>Yla su medinėmis rankenomis Sveika. Ilgis – 11,3 cm. Rombinio skerspjuvio (0,2 x 0,3 cm), rankenėlė šešiakampio skerspjuvio, jos plotis – 1,7 cm, ilgis – 7,3 cm. VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VIII planas. Medinis užstatymas. Kv. Z–Q/35–39. H abs. 88,60–88,90 m. Rad. nr. M 1632. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 130).</p>
IKR157	<p>Gražtas su medine rankena Beveik sveikas. Priekis nulūžęs, keturkampio skerspjuvio (0,6 x 0,6 cm), su 16,3 cm ilgio, ovalaus skerspjuvio (1,1 x 1,6 cm) rankenėle. VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VIII planas. Medinis užstatymas. Kv. Z–Q/35–39. H abs. 88,60–88,90 m. Rad. nr. M 1633. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 130).</p>
IKR158	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriaunos su geležtės dalimi. Medinių kriaunų ilgis – 9,2 cm, plotis – 1,1 cm, storis – 1,6 cm, yra 3 kniedės, gale – kniedė ar skylutė (jos skersmuo – 0,4 cm), geležtės plotis – 1,3 cm. VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. II–IIB planai. Medinis užstatymas. Kv. T–AD/18–35. H abs. 90,30–91,55 m. Rad. nr. M 1644. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 131).</p>
IKR159	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Beveik sveikas; geležis, vario lydinys, medis. Ilgis – 24,8 cm. Geležtės ilgis – 14,3 cm, plotis – 1,6 cm, kriaunos link galo platėjančios (plotis – 2,6 cm) su skylute gale (skersmuo – 0,9 cm). VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. III planas. Medinis užstatymas. Kv. T–AE/18–30. H abs. 90,10–91,00 m. Rad. nr. M 1645. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 131).</p>
IKR160	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriaunos su geležtės dalimi. Kriaunų ilgis – 7,7 cm, yra 3 kniedės, gale – kniedė ar skylutė (jos skersmuo – 0,4 cm), kriaunos link galo platėja (plotis – 1,3 cm), geležtė su meistro ženkle, plotis – 1,2 cm. VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. III planas. Medinis užstatymas. Kv. T–AE/18–30. H abs. 90,10–91,00 m. Rad. nr. M 1646. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 131).</p>

IKR161		<p>Peilis medinėmis kriaunomis Kriaunos medinės, ornamentuotos balto metalo įstrižomis įkartėlėmis, po medžiu – vario lydinio apkalai. Geležtės plotis – 1 cm, kriaunų ilgis – 9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė P dalis. III–IV medis. Rad. nr. M 1648. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 131).</p>
IKR162	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas. Ilgis – 22,4 cm, geležtės plotis – 1,4 cm. Kriaunos ovalaus skerspjūvio (2 x 2,4 cm), ilgis – 9,7 cm. VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VII planas. Medinis užstatymas. Kv. Q/29. H abs. 89,20–89,40 m. Rad. nr. M 1649. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 132).</p>	
IKR163		<p>Peilis medinėmis kriaunomis Rankena pagaminta iš medžio. Išlikusios dalies ilgis – 7,1 cm, plotis – 1,8 cm, storis – 1,2 cm. Išliko dvi kniedės. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VIII planas. Medinis užstatymas. K</p>
IKR164		<p>Gražtas su medine rankena Beveik sveikas. Ilgis – 25,5 cm. Keturkampio skerspjūvio (1,4 x 1,4 cm) gražto kotas, pagamintas iš klevo (LIG–08–16), ovali skylė rankenai (1,8 x 2,5 cm), medinė rankena (ilgis – 17 cm), vienas galas plonesnis (nudrožtas). Gręžiamosios dalies plotis – 1,9 cm. VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VIII planas. Medinis užstatymas. Kv. X/36. H abs. 88,50–88,75 m. Rad. nr. M 1736. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 139).</p>
IKR165		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Kriaunos, pagamintos iš ažuolo (LIG–08–46). Ilgis – 7,9 cm, plotis – 0,9–1,7 cm. Sukniedytos dviem kniedėmis, link galo kriaunos plātėja, storis – 1,3 cm. VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VII planas. Medinis užstatymas. Kv. Z–AC/35–42. H abs. 88,60–88,80 m. Rad. nr. M 1737. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 139).</p>
IKR166	<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Ilgis – 10,5 cm. Kriaunos uosinės (LIG–08–41) su geležtės dalimi, jų plotis – 1,6 cm, išliko dvi skylutės kniedėms, per priekinę perverta stačiakampio formos (1 x 1,3 cm) vielutė. Geležtės plotis – 0,6 cm. VŽP 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VIII planas. Medinis užstatymas. Kv. Z–AC/35–42. H abs. 87,65–88,55 m. Rad. nr. M 1738. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 139).</p>	

IKR167		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas (sulūžęs į dvi dalis). Visas ilgis – 18,2 cm. Rankenos dydis – 10,35 x 1,95 x 1,25 cm; geležtės dydis – 5,55 x 2,25 x 0,35 cm. Rankena pritvirtinta trim vinutėmis. VŽP, 2007. Pilies vartai. Perkasos ŠV kampas; juosvų žemių sluoksnis su griuvenomis ties XVIII a. priestato siena. 100–130 cm gylis. Rad. nr. 1017. XVIII a. (Striška, 2007š).</p>
IKR168		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas. Visas ilgis – 15,5 cm. Geležtės dydis – 9,7 x 1,55 cm, rankenos dydis – 5,8 x 2,2 cm. Joje išliko trys vynys, medžio liekanos. VŽP, 2007. Pilies vartai. Perkasos ŠV kampas; kv. L–O 15–17; XVIII a. priestato vidus; tamsių maišytų žemių sluoksnis, vietomis degusių sluoksnio likučiai (5 laipto ir mūrinės praėjimo sienos lygis – 40 cm). Rad. nr. 1687. XVIII a. (Striška, 2007š).</p>
IKR169		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas. Geležis, medis (buksmedis, LIG–08–01). Visas ilgis 18,55 cm. Geležtė 8,4 x 1,5 x 0,3 cm. Rankena 10,3 x 1,35–2,15 cm. Vienoje rankenos pusėje 4 kniedės, kitoje – 5. Viena jų – didžiausia, arčiausiai galo – kiaura (skersmuo – 0,4 cm). VŽP, 2007. Pilies vartai. Kv. E–J 23–27. Medinio namo vidus. Dūrpės sluoksnis virš grindų lygio 3,45–3,60 m gylis. Rad. nr. 4478. XIV–XV a. (Striška, 2007š).</p>
IKR170		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Rankenos dydis – 9,8 x 2 x 0,75 cm. Išliko dalis medinių kriaunų. VŽP, 2007. Pilies vartai. Kv. F–L 9–15. II išplėtimas iki akmenų XVIII a. grindinio. Rad. nr. 6292. XVIII a. (Striška, 2007š).</p>
IKR171		<p>Peilis su medinėmis kriaunomis Sveikas. Sulenkiamas peilis, kriaunos medinės. Išlikę 5 vinučių tvirtinimo žymės. Dydis – 10,35 x 2,6 x 0,85 cm. VŽP, 2007. Pilies vartai. Kv. F–L 9–15 ant akmeninio grindinio. 0,6–1 m gylio. Rad. nr. 6804. XVIII a. (Striška, 2007š).</p>

IKR172		<p>Šakutė su medinėmis kriaunomis Geležtė geležinė, kriaunos medinės, 4 vinutės iš bronzos. Išlikęs ilgis – 15,9 cm. Rankenos dydis – 8,35 x 1–1,8 x 0,9 cm. Šakutės dydis – 5,35 x 1,25 x 0,55 cm. Jos dvišakės. Rankena sutvirtinta keturiomis vinutėmis, gale – spurgelis. VŽP, 2007. Pilies vartai. XVIII a. priestato išorė. Juosvų žemių sluoksnis su griuvenomis ir pusplytėmis. Kv. M–N 12–14, 160–180 cm gylis. Rad. nr. 10032. XVIII a. (Striška, 2007š).</p>
IKR173		<p>Rankenėlė Ovalaus skersinio pjūvio apdrožtas pagaliukas su truputį išlenktu galu, ilgis – 9,2 cm, skersmuo – 1,7 x 1,5 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Durbė. Rad. nr. 11. XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblis, 2007–2009š).</p>
IKR174		<p>Kotas Dalis. Ovalaus skersinio pjūvio nulūžęs pagaly, ilgis – 42,5 cm, skersmuo – 4,8 x 3,7 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Po II mediniu lygiu. Rad. nr. 17. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblis, 2007–2009š).</p>
IKR175		<p>Šukos žirgams šukuoti su medine rankena Metalinės šukos su medine rankena. Rankena pagaminta iš klevo. VŽP, 2007–2009. Š ir V korpusų bei šiaurinio rūmų priestato archeologiniai tyrimai. Rad. nr. 1950. XIV a. II p. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblis, 2007–2009š).</p>
IKR176		<p>Kotelis Ilgis – 43 cm, skersmuo – 2 x 1,2 cm. VŽP 2010, M–22 išorė. II medinio užstatymo lygis (H abs. 90,10–89,51 m), Kv. N–Š/97–101. XIV pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 20, 74).</p>
IKR177		<p>Kotelis Kuoliukas. Jo ilgis – 18,9 cm, storis – 2,5 cm, skersmuo – 2,3 cm. VŽP 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. I–as medinio užstatymo lygis. Perkasimo duobė su durpingo smėlio užpildu. Kv. T–U/25–26. H abs. 90,55–89,85 m. Rad. nr. 1257. XIII a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, p. 13; Kuncevičius, 2015šb, 44).</p>

IKR178		<p>Kotas Medinis, apskrito skerspjuvio pagaliukas. Ilgis – 61 cm, skersmuo – 4 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1320. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>
IKR179		<p>Kotelis Pagamintas iš šakos. Ilgis – 52,5 cm, skersmuo – 1,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1418. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53).</p>
IKR180		<p>Rankena Plotis – 8,7 cm, aukštis – 2,7 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1424. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53).</p>
IKR181		<p>Kotas Dalis. Ilgis – 20,3 cm, skersmuo – 4 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Rad. nr. 1501. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 57).</p>
IKR182		<p>Kotelis Ovalaus skerspjuvio. Ilgis – 18,2 cm, skersmuo – 2,2 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Rad. nr. 1509. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 57).</p>
IKR183		<p>Kotelis? Sulūžęs į dvi dalis. Ilgis – 17 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. Smėlingas durpės sluoksnis ties III medinio užstatymo lygio, I plano apačia. Kv. S–R/24–27. H abs. 89,50–89,15 m. Rad. nr. 1654. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 64).</p>

IKR184		<p>Kotelis Ilgis – 22,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. II–III–as medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1674. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).</p>
IKR185		<p>Kotelis Ilgis – 14,3 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. Smėlingas durpės sluoksnis ties III medinio užstatymo lygio, 1 plano apačia. Kv. S–T/24–26. H abs. 89,50–89,00 m. Rad. nr. 1719. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 22; Kuncevičius, 2015šb, 69).</p>
IKR186		<p>Kotelis Ilgis – 24,4 cm, skersmuo apie – 1 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20–88,45 m. Rad. nr. 1778. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 71).</p>
IKR187		<p>Rankenos dalis Ilgis – 6,6 cm, plotis – 2,3 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20–88,45 m. Rad. nr. 1783. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 72).</p>
IKR188		<p>Rankenėlė Ovalo skerspjūvio. Ilgis – 14,5 cm, plotis – 4 cm, storis – 3 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso W rūsys. I–ojo medinio užstatymo lygio, 5 planas. Kv. Š/17–19. H abs. 90,50–90,10 m. Rad. nr. 2045. XIII pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 32; Kuncevičius, 2015šb, 87).</p>

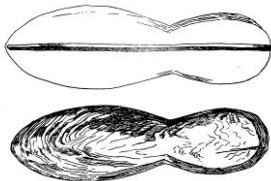

11 LENTELĖ

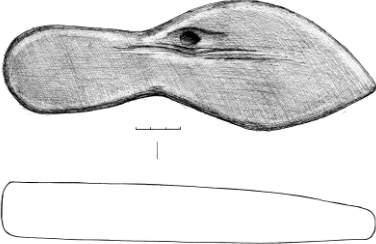
Kubiliaus įrankis (IKI)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IKI1		<p>Kubiliaus įrankis Pagamintas iš storesnės ir platesnės lentos. Priešinguose galuose išpjovos. Vienas galas turi lenktą liniją. Dirbinio ilgis – 47 cm, plotis – 14 cm. VŽP, 1960–1961. (AR 387:174). XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>

12 LENTELĖ

Kurpaliai (IKU)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija ar piešinys	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IKU1		<p>Kurpalis Ilgis – 28,5 cm, plotis plačiausioje vietoje – 8,3 cm, aukštis – 5 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Po VIII – tu pastatu. Rad. nr. 1195 (AR 387:37). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 133), (LNMF).</p>
IKU2		<p>Kurpalis Sveikas, ilgis – 17 cm, plotis – 5,4 cm, storis – 2 cm. Per vidurį išmaugtas, vienas galas smailėja, kitas užapvalintas. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė tarp I ir II medinių lygių. H abs. 89,50–90,00 m. Rad. nr. 6. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 66; Ožalas, 2003šb, 210).</p>
IKU3		<p>Šablonas Smailiu priekiu, ilgis – 26 cm, plotis – 9 cm, aukštis – 3,3 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 20–26 (C–E), 21–24 (F), 22–24 (G, H), H abs. 89,70–89,50 m, juoda žemė (žemesnė dalis). Rad. nr. 9438. XV a. I ketv. (Rackevičius, 2003ša, 107; Rackevičius, 2003šd, 121).</p>
IKU4		<p>Kurpalis Bendras ilgis – 24,5 cm, plotis – 8,5 cm, storis – 5,5 cm, sveikosios dalies ilgis – 9,5 cm. Susiaurėjimas per vidurį. Pagamintas iš beržo (LIG-07-04). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 62. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).</p>

IKU5		<p>Kurpalis Bato formos. Priekinės dalies šonuose – iškapojimai. Ilgis – 16,5 cm, storis – 4,5 cm, priekinės dalies ilgis – 10,5 cm, plotis – 6 cm, kulno dalies plotis – 4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis, tarpas tarp pastatų, kv. O–P/22–26. Rad. nr. 132. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>
IKU6		<p>Kurpalis Susiaurėjimas per vidurį, priekinė dalis nulūžusi. Plotis – 6,1 cm ir 4,7 cm, susiaurėjimo plotis – 3,7 cm, storis – 4,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 211. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 157).</p>
IKU7		<p>Kurpalis Beveik sveikas. Ilgis – 25 cm, plotis priekinėje dalyje – 8,7 cm, plotis prie užkulnio – 5,8 cm, plotis siauriausioje dalyje – 4,5 cm, aukštis – 3,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P dalis, kv. R/21. Rad. nr. 330. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162).</p>

13 LENTELE

Pleištai (IP)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IP1		<p>Pleištas? Netaisyklingos trapecijos formos pagaliukas, vienu nulūžusiu galu. Paviršius sueižėjęs. Dirbinio dydis – 17,3 x 3,8 x 2,1 cm. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 9. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 94).</p>
IP2	<p>Pleištas Ilgis – 32 cm, į apačią smailejantis, viršuje keturkampio 7 x 5 cm pjūvio. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 10. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 94).</p>	
IP3		<p>Pleištas Vienas galas nusmailintas, kitas tiesiai nupjautas. Ilgis – 31,2 cm, plotis – 4,8 cm, storis – 5–0,5 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4836. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>

IP4		<p>Pleištas Vienas galas nusmailintas, kitas tiesiai nupjautas. Ilgis – 27,4 cm, plotis – 6 cm, storis – 4,8–0,4 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos Metrikos. Rad. nr. 4837. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IP5		<p>Pleištas Dalis, ilgis – 14,4 cm, plotis – 6,5 x 6,2 cm. Kūgio formos dirbinys, kurio vienas galas šiek tiek nusmailintas. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė tarp I ir II medinių lygių. H abs. 89,50–90,00 m. Rad. nr. 29. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 83; Ožalas, 2003šb, 213).</p>
IP6		<p>Pleištas Dalis. Ilgis – 21,5 cm, plotis – 9 cm, storis – 3,9 cm. Keturkampio skersinio pjūvio pleišto formos dirbinys. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė po III mediniu lygio. H abs. 88,00–89,00 m (2 kvadratas). Rad. nr. 57. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 215).</p>
IP7		<p>Pleištas Sveikas, vienas galas apskrito skersinio pjūvio, kitas – smailus, skersmuo – 6,1 cm, ilgis – 35 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 27–37 (B–E), H abs. 90,40–89,70 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 9970. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003šd, 146).</p>
IP8		<p>Pleištas Dalis, dirbinys perskeltas pusiau. Ilgis – 28,5 cm, plotis – 7,3 cm. Galas nudrožtas, plonėja, stačiakampio skersinio pjūvio. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 77. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).</p>
IP9		<p>Pleištas Stačiakampio skersinio pjūvio, 4 x 4,3 cm dydžio dirbinys nutašytu galu. Jo ilgis – 13,6 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–J 8–10, K–M 8–9, juodos žemės su degėsiais sluoksnis į V nuo pylimo (su Aleksandro denarais). H abs. 89,60–90,15 m. Rad. nr. 102. XVI–XVII a. (Ožalas, 2004ša, 76; Ožalas, 2004šb, 239).</p>
IP10		<p>Pleištas Dalis. Skersmuo – 5–5,4 cm. Apvalaus skersinio pjūvio apdrožtas kuoliukas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 2 kvadratas. Durpė po akmenimis iki I medinio lygio. Rad. nr. 68. XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IP11		<p>Pleištas Ilgis – 21,5 cm, plotis – 9,9 cm, storis – 0,4–3 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio, pleišto formos lenta. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 102. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IP12		<p>Pleištas Vienas galas yra stačiakampio formos (ilgis – 6 cm, plotis – 2,7 cm, storis – 3 cm), kitas – plonėjantis, pusapvalio formos. Bendras ilgis – 27,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. III–IV mediniai užstatymo lygiai. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 37. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IP13		<p>Pleištas Cilindro formos, vienas galas iš dviejų pusių nukirstas jį suploninant. Ilgis – 42,3 cm, skersmuo – 0,6 cm. Nukirstos dalies ilgis – 32,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. Horizontas. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 81. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>
IP14		<p>Pleištas Pusiau cilindro formos, vienas galas nukirstas jį suploninant. Ilgis – 36,5 cm, plotis – 6,3 cm, storis – 3,5 cm. Nukirstos dalies ilgis – 22 cm. Paviršiuje fragmentiškai išlikusi žievė. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 82. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>
IP15		<p>Pleištas Pusiau cilindro formos, vienas galas nukirstas jį suploninant. Ilgis – 34 cm, plotis – 6,2 cm, storis – 2,5 cm. Nukirstos dalies ilgis – 17,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 83. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>
IP16	<p>Pleištas? Stačiakampio formos skersinio pjūvio dirbinys su užkarta. Vienas galas, su dviem nukirstais šonais, plonėja. 12,8 cm nuo jo yra 1 cm gylis užkarta. Ilgis – 27 cm, storis – 3 cm. Plačiojo galo plotis – 2,8 cm. Fragmentiškai išlikusi žievė. Pagamintas iš ąžuolo. VŽP, 2003–2005. II oficina. H abs. 90,04–89,55 m. Rad. nr. 96. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>	

IP17		<p>Pleištas Nusmailėjantis dirbinys (detalė). Ilgis – 22 cm, storiausio galo plotis – 5,5 cm, aukštis 3,6 – cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 274. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
IP18		<p>Pleištas Fragmentas vienu nusmailintu galu. Ilgis – 20,5 cm, plotis – 2,2 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2010. M22 išorė. II medinio užstatymo lygis. Po grindim. (H abs. 89,50–89,32 m), Kv. N–Š/97–101. XIV pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 21, 76).</p>
IP19		<p>Pleištas Kuolas aptašytu galu. Apskrito pjūvio. Ilgis 44,7 cm, skersmuo – 5,3 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. III medinio užstatymo lygis. Po grindimis. (H abs. 89,40–89,20 m), Kv. N–Š/97–101. XIV a. pab. (Blaževičius, 2011š, 23–24, 78).</p>
IP20		<p>Pleištas Nusmailintu galu. Ilgis – 26,2 cm, plotis – 5,8 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Rad. nr. 1498. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 56).</p>
IP21		<p>Pleištas Ilgis – 10,5 cm, plotis – 2,8 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. Smėlingas durpės sluoksnis ties III medinio užstatymo lygio, 1 plano apačia. Kv. S–T/24–26. H abs. 89,50–89,00 m. Nr. 1720. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 22; Kuncevičius, 2015šb, 69).</p>
IP22		<p>Pleištas Medis. Ilgis ~26,5 cm, plotis – 4,8 cm, storis – 5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20–88,45 m. Rad. nr. 1788. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 72).</p>

14 LENTELE

Trinkelės (ITR)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
ITR1		Trinkelė Siaurėjančiais šonais. Ilgis – 9 cm, plotis – 7,5 cm, storis – 2,3 cm. VŽP, 1998. Plotas pietryčių kampas. Perkasa Nr. 4. Rad. nr. 1138. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1999š, 77).
ITR2–17		Trinkelės (16 vnt.) Sveikos 11,2 x 11,7 x 6 cm; 9,1 x 9,9 x 4,8 cm; 10,6 x 8,7 x 4,7 cm; 10,6 x 8,7 x 4,7 cm; 8 x 7,7 x 5,5 cm; 8,2 x 8 x 5,1 cm; 8,7 x 7,5 x 4 cm; 8,2 x 8,5 x 4,6 cm; 6,5 x 6,7 x 3,6 cm; 6,2 x 7,5 x 2,3 cm; 7,7 x 6,6 x 2,1 cm; 7,6 x 7,4 x 2,1 cm; 9,6 x 10,2 x 3,5 cm; 8,4 x 7,5 x 2,4 cm; 9,2 x 7,7 x 1,4 cm dydžio. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4445. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).
ITR18		Trinkelė Sveika. Nusklembtais šonais. Aukštis 4–4,1 cm, viršutinė dalis 8,2 x 8,7 cm, apatinė dalis 7,1 x 7,45 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 9475. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).

15 LENTELE

Vinis (IV)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IV1		Vinys Atkastame pastate aptikta medinių vinių, kuriais buvo prikalamos lentos. VŽP, 1959. Pastate Nr. 1, trečioje patalpoje. Neinventorinta. XIV a. (Tautavičius, 1959š).
IV2		Vinis Medinis kuoliukas, apipleišėjęs. Ilgis – 19,5 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Tarp namo Nr. V šiaurinės sienos ir II-ojo medinio grindinio. Gylis 340 cm. Rad. nr. 1058 (AR 387:54). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 125), (LNMF).
IV3		Vinis Medinė vinis, sveika. Keturkampio pjūvio pagaliukas pastorintu galu. Ilgis 33 cm, skerspjūvio dydis – 2 x 2 cm, galvutės dydis – 4 x 3 cm. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 7. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 94).

IV4		<p>Vinis? Vinis, sveikas. Apskrito pjūvio pagaliukas, viename gale turintis apskritą galvutę, kitas galas nupjautas. Ilgis – 29 cm, skerspjūvio skersmuo – 2,5 cm, galvutės dydis – 3,7 x 2,7 cm. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 8. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 94).</p>
IV5		<p>Vinis Į apačią smailėjantis, ilgis – 31,6 cm, plotis – 2 cm, aukštis – 1,8 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4818. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IV6		<p>Vinis Ilgis – 23,5 cm, plotis – 2,3 x 2 cm. Keturkampio skersinio pjūvio lazda, užsibaigianti kvadratinio 4 x 4 cm pastorinimu. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygio. H abs. 89.60–90.00 m (4 kvadratas). Rad. nr. 39. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 69; Ožalas, 2003šb, 214).</p>
IV7		<p>Vinis Sveikas. Keturkampio 3,2 x 3 cm skersinio pjūvio, ilgis – 48 cm. Vienas galas nusmailintas, kitas – nežymiai išplatėja. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Į R nuo pylimo, juoda smėlinga žemė iki įžemio (po Jogaila). Rad. nr. 22. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
IV8		<p>Vinis Viename gale – susiaurėjimas, kitame – 4,5 cm išplatėjimas. Šonas nuskeltas. Ilgis – 31,5 cm, plotis – 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 101. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 150).</p>
IV9		<p>Lenta su medine vinimi Lentos dydis – 32,5 x 15 cm. Virš lentos išlindusios vinies aukštis – 5,6 cm. VŽP 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1225. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, Kuncevičius, 2015šb, 41).</p>

16 LENTELĖ

Kaiščiai ir kaištukai (IKK)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IKK1		<p>Kaištis Vienas galas užbaigtas rombiniu išplatėjimu, kitas nulūžęs. Visas dirbinio ilgis – 22,8 cm, koto ilgis – 18,5 cm, išplatėjimo dalies ilgis – 4,3 cm. Koto plotis – 2,1 cm, storis – 2,3 cm. VŽP, 1992. Kv 47–50 F–G, H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 4805. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IKK2		<p>Kaištis? Netaisyklingo ovalo skerspjūvio, su įsmaugimu (kuris galbūt padarytas tyčia arba atsirado palaipsniui nuo virvės). Matmenys: 11 x 2,6 x 2,3 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4808. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IKK3		<p>Kaištis Į apačią smailejantis. Likęs ilgis – 16,2 cm, skersmuo – 1 x 1,2 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4819. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IKK4		<p>Kaištis Dalis. Fragmento ilgis – 11 cm, storis – 2,2 cm, plotis 3–5,1 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4831. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IKK5		<p>Kaištis Sveikas. Ilgis – 4,6 cm, plotis – 2,2 cm, storis – 0,3 cm. Kastuvėlio formos, su skylute, į kurią įkištas 0,7 cm skersmens kaištukas. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpės viršus iki 1 medinio lygio. H abs. 89,96–90,90 m. Rad. nr. 2. XV a. (Ožalas, 2003ša, 64; Ožalas, 2003šb, 210).</p>

IKK6		<p>Kaištis su skylute Ilgis – 24,5 cm, plotis – 3,5 cm, storis – 1,7 cm. Apdrožtas pagaliukas, kurio vienas galas šiek tiek išplatėja. Jame išgręžta skylė. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m. Po III centrinio kelio lygiu. Rad. nr. 11. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 211).</p>
IKK7		<p>Kaištukas Išlikęs ilgis – 4,6 cm, skersmuo – 1,5 cm. Galas nusmailėja. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,60–90,00 m. Rad. nr. 24. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 69; Ožalas, 2003šb, 212).</p>
IKK8		<p>Kaištukas Dalis, ilgis – 5 cm, skersmuo – 3 cm. Apvalus dirbinys, matosi nulūžusio koto liekanos. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m (2 kvadratas). Rad. nr. 58. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 215).</p>
IKK9		<p>Kaištis Dalis, ilgis – 23,5 cm, plotis – 19 x 19 cm. Keturkampio skersinio pjūvio lazda, kurios vienas galas užsibaigia 2,4 cm skersmens užapvalinimu. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė po III med. lygio. H abs. 88,00–89,00 m (2 kvadratas). Rad. nr. 60. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 216).</p>
IKK10	<p>Kaištis Sveikas, skersmuo – 3,8 cm, ilgis – 8 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Dūrpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m (į R nuo kolektorius, palei R pjūvį). Rad. nr. 83. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 84; Ožalas, 2003šb, 217).</p>	
IKK11	<p>Kaištis Ilgis – 7,7 cm, skersmuo – 0,7 cm. Galas užsibaigia 1,4 cm skersmens buožele. VŽP, 2002. Plotas 7. Ruda smėlinga žemė su stambiomis plytomis, akmenimis ir griuvenomis (iki juodos žemės sluoksniu) H abs. 88,15–89,20 m. Rad. nr. 89. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 99; Ožalas, 2003šb, 218).</p>	
IKK12		<p>Kaištis Apskrito skersinio pjūvio, rombo formos galvute (4,2 x 2,3 cm), skersmuo – 2,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 89,50–88,60 m, rudai juoda žemė po pirmais degėšiais. Rad. nr. 8213a. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 92; Rackevičius, 2003šd, 59).</p>

IKK13		<p>Kaištukas Strypelis vienu smailėjančiu galu, ilgis – 19,8 cm, plotis – 1,3 cm, aukštis – 0,7 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 89,50–88,60 m, rudai juoda žemė po pirmais degėšiais. Rad. nr. 8217. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 92; Rackevičius, 2003šb, 60).</p>
IKK14		<p>Kaištukas Strypelis vienu smailėjančiu, o kitu išplatėjusiu galu, ilgis – 10,9 cm, plotis – 1,5 cm, aukštis – 0,8 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 89,50–88,60 m, rudai juoda žemė po pirmais degėšiais. Rad. nr. 8218. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 92; Rackevičius, 2003šd, 60).</p>
IKK15	<p>Kaištis Ilgis – 6,3 cm, skersmuo – 2,1 cm. Nudrožtas smailėjančiai. VŽP, 2003. 8 plotas. Pietinio korpuso prieigų tyrimai. Kv. H–J 38–49, pylimas, pilka žemė su griuvėsiais ir juoda durpinga žeme; H abs. 88,20–89,50 m. Rad. nr. 9. XIV pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 33; Ožalas, 2004šb, 232).</p>	
IKK16		<p>Kaištis Dalis, stačiakampio skersinio pjūvio kotas, kurio dydis – 3,5 x 2,2 cm, užsibaigia išdrožta kubo formos 3,8 x 5,5 x 5,7 cm dydžio buožele. VŽP, 2003. 8 plotas. Pietinio korpuso prieigų tyrimai. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvėsiais ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 33. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).</p>
IKK17		<p>Kaištis 4 cm skersmens kuolelis nusmailintu galu. Viename gale turi įpjovą. Ilgis – 36,5 cm. VŽP, 2003. 8 plotas. Pietinio korpuso prieigų tyrimai. Kv. F–J 8–10, K–M 8–9, juodos žemės su degėšiais sluoksnis į V nuo pylimo (su Aleksandro denarais) H abs. 89,60–90,15 m. Rad. nr. 100. XVI–XVII a. (Ožalas, 2004ša, 76; Ožalas, 2004šb, 239).</p>
IKK18		<p>Kaištis Ilgis – 15,5 cm, plotis – 2,9 cm, storis – 1,6 cm. „T“ formos dirbinys. VŽP, 2003. 8 plotas. Pietinio korpuso prieigų tyrimai. Kv. F–J 8–10, K–M 8–9, juodos žemės su degėšiais sluoksnis į V nuo pylimo (su Aleksandro denarais) H abs. 89,60–90,15 m. Rad. nr. 101. XVI–XVII a. (Ožalas, 2004ša, 76; Ožalas, 2004šb, 239).</p>

IKK19		<p>Kaištis Dalis. Skersmuo – 3,5 cm. Galas nulūžęs. Pušis (LIG–06–09), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, tarp XVII a. sienos ir tako. Po III mediniu lygiu (rytinė pusė). Po smėliu, virš IV medinio lygio. Rad. nr. 36. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKK20		<p>Kaištis Dalis. Skersmuo – 2,2 cm. Ažuolas (LIG–06–61), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, tarp XVII a. sienos ir tako, po III mediniu lygiu. Iki smėlio. Centrinė dalis. Rad. nr. 37. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKK21		<p>Kaištis? Dalis. Skersmuo – 2,5–3,7 cm. Apvalaus skersinio pjūvio nulūžęs pagaly. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4–5 kvadratų riba, į PR nuo kolektoriaus. Dūrpės viršus iki medinių rąstų į PR nuo kolektoriaus. Rad. nr. 43. XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKK22		<p>Kaištis Beveik sveikas, skersmuo – 0,7–1,8 cm, ilgis – 19,4 cm. Pušis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Į ŠV nuo kolektoriaus. Ties 3–4 rąstu. Dūrpės viršus. Rad. nr. 47. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKK23		<p>Kaištis Dalis, jo dysis – 3,2 x 1,7 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio apdrožtas pagaliukas. Galas išplatėja. Pušis (LIG–06–65), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po III mediniu lygiu. Po smėliu (30–40 cm). Dūrpė (rytinė ir centrinė dalis). Rad. nr. 50. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKK24		<p>Kaištis Beveik sveikas. Skersmuo – 2,5 cm, ilgis – 22,6 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po II mediniu lygiu. „Trikampis“ ir į R nuo jo (2–3 eilės). Rad. nr. 67. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IKK25	 <p>A wooden knife with a simple handle and a pointed blade. A scale bar below shows 0 to 5 cm.</p>	<p>Kaištis Dalis. Skersmuo – 1,3 cm. Ovalaus skersinio pjūvio kotelis, su platesne galvute, jos skersmuo – 1,9 cm. Uosis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Į ŠV nuo pylimo, ties 3–4 rąstu. Dūrpės viršus (su XVI a. radiniais). Rad. nr. 70. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKK26	 <p>A wooden knife with a wider, more complex handle and a pointed blade. A scale bar below shows 0 to 5 cm.</p>	<p>Kaištis Beveik sveikas. Skersmuo – 2,1 cm, ilgis – 12,3 cm. Apvalaus skersinio pjūvio, smailėjantis pagaliukas, kurio platesnis galas yra su stačiakampio skersinio pjūvio praplatėjimu 2,8 x 1,8 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Smėlis palei sieną iki dūrpės viršaus. Rad. nr. 121. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKK27	 <p>A long, thin wooden knife with a pointed blade. A scale bar below shows 0 to 5 cm.</p>	<p>Kaištis Dalis, ilgis – 46,8 cm, plotis – 3,8 cm, storis – 3 cm. Galai smailėjantys. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas, Š dalis. Prie R pjūvio. Monetos. Virš 5 lygio. Rad. nr. 248. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKK28	 <p>A wooden knife with a handle that has a small notch or hole at the end. A scale bar below shows 0 to 5 cm.</p>	<p>Kaišteliu su odiniu raišteliu Dalis, ilgis – 14,2 cm, plotis – 2,4 cm, storis – 1 cm. Ažuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Juoda žemė. I medinis lygis. Rad. nr. 256. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IKK29	 <p>A wooden knife with a handle that has a small notch or hole at the end. A scale bar below shows 0 to 8 cm.</p>	<p>Kaištis Aptrupėjęs, keturkampio skerspūvio formos. Ilgis – 22,5 cm, plotis – 1,7 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. I dūrpės sluoksnis ties I medinio užstatymo lygiu. H abs. 91,50–91,20 m. Rad. nr. 11. XV–XVI a. I pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
IKK30	 <p>A wooden knife with a handle that has a small notch or hole at the end. A scale bar below shows 0 to 8 cm.</p>	<p>Kaištis Panašus į pleištą, su išraiškinga keturkampe galvute. Bendras ilgis – 22 cm. Kotelio ilgis – 17,5 cm, plotis – 1,3 cm, storis – 1,3 cm. Galvutės ilgis – 4,5 cm, plotis – 3,5 cm, storis – 3 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV dūrpės sluoksnis. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 25. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>

IKK31		<p>Kaištis Išlikęs, pusapvalio pjūvio – platėjančio pagaliuko fragmentas, jo ilgis – 4,7 cm, plotis – 4,1 cm, storis – 3,2 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 31. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IKK32		<p>Kaištis Lenktas, smailėjantis. Storojo galo skersmuo – 1,1 cm, bendras ilgis – 16,6 cm. Pagamintas iš spygliuočio (eglės?) medienos. VŽP, 2003–2005. II oficina. VIII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,04–89,55 m. Rad. nr. 93. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>
IKK33		<p>Kaištis Plonėjančio cilindro formos. Storajame gale, aplink visą dirbinį, yra išpjova (aprišimui?). Išpjovos gylis 1,6 cm. Bendras ilgis – 37,3 cm. Plonojo galo skersmuo – 2,6 cm, storojo – 5,1 cm. Pagamintas iš guobos. VŽP, 2003–2005. II oficina. VIII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,04–89,55 m. Rad. nr. 94. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8.)</p>
IKK34		<p>Kaištis Dirbinio viršutinė dalis stačiakampio gretasienio formos. Ilgis – 3,1 cm, plotis – 2,5 cm, storis – 3,4 cm. Apatinė dalis susiaurėja ir tampa tarsi dirbinio koteliu (keturkampio formos skersinio pjūvio), kurio galas nulūžęs. Apatinės dalies ilgis – 5,2 cm, plotis – 1,9 cm, storis – 1 cm. Pagamintas iš pušies (siauražievės). VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 122. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p>
IKK35		<p>Kaištis Sveikas, pailgas, viename gale storėjantis dirbinys. Storajame gale, 4 cm nuo galo, yra įpjova aplink visą dirbinį (pririšimui?). Bendras ilgis – 18,7 cm. Plonajame gale skersmuo – 1,2 cm, storajame – 2,2 cm. Ties įpjova skersmuo – 1,4 cm. Pagamintas iš guobos. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX</p>

		<p>medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 123.</p> <p>XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p>
IKK36		<p>Kaištis</p> <p>Perskeltas per pusę, skilime ties viduriu, išilgai dirbinio, yra siauras išilginis griovelis. Storesniojo fragmento galo ilgis – 4,1 cm, plotis – 4,5 cm, storis – 2,4 cm. Ties viduriu dirbinys suplonėja iki 1,8 cm pločio. Plonosios dalies ilgis – 2,6 cm, plotis – 0,8 cm. Pagamintas iš uosio.</p> <p>VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 126.</p> <p>XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p>
IKK37		<p>Kaištis</p> <p>Cilindro formos, viename gale suplonėja. Ilgis – 6,5 cm, skersmuo – 4,7 cm. Pagamintas iš ąžuolo.</p> <p>VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 130.</p> <p>XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p>
IKK38		<p>Kaištis</p> <p>Pusapvalio skersinio pjūvio. Plokščioje pusėje yra užkarta. Sveikame apkatotame gale yra visą dirbinį juosianti užkarta (pririšimui?). Ilgis – 13,9 cm, plotis – 5,7 cm, storis – 3 cm. Pagamintas iš ąžuolo.</p> <p>VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 135.</p> <p>XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 10).</p>
IKK39		<p>Kaištis</p> <p>Pusapvalio skersinio pjūvio. Plokščioje pusėje yra užkarta. Sveikame apkatotame gale yra visą dirbinį juosianti užkarta (pririšimui?). Ilgis – 9,4 cm, plotis – 5,8 cm, storis – 2,8 cm. Pagamintas iš ąžuolo.</p> <p>VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 136.</p> <p>XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 10).</p>

IKK40, 41		<p>Kaištukai Apskrito skersinio pjūvio, apkapotas, į apačią smailėjantis. Vieno kuoliuko ilgis – 22 cm, skersmuo – 4,5 cm; kito kuoliuko ilgis – 14,5 cm, skersmuo – 4,3 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. Š korpusas. Lietaus šulinys. Po I medžiu. Rad. nr. 158. XV–XVI a. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 11).</p>
IKK42		<p>Kaištis? Dalis, skersmuo 0,8 x 1,1–1,2 x 1,6 cm. Dirbinio ilgis – 12,3 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpšienis. Šurfas Nr. 4. (Durpė su mėšlu). H abs. 90,20–90,10 m. Rad. nr. 5603. XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
IKK43		<p>Kaištis? Sveikas. Dirbinio ilgis – 21,5 cm, plotis ir aukštis – 2,35 x 1,9 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpšienis. Šurfas nr. 4. H abs. 89,60–89,50 m. Rad. nr. 5741. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
IKK44	<p>Kaištis? Sveikas. Storis – 2,5 cm. Dirbinio ilgis – 22,8 cm, plotis – 3,5 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Šurfas nr. 4. Durpės sluoksnis. H abs. 89,90–89,75 m. Rad. nr. 5855. XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>	
IKK45	<p>Kaištis? Sveikas. Storis – 1,5 cm. Ilgis – 19 cm, plotis – 2,2 cm. VŽP, 2003–2004. Šurfas nr. 4. Durpės sluoksnis. H abs. 89,90–89,75 m. Rad. nr. 5856. XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>	
IKK46	<p>Kaištis? Sveikas. Dirbinio ilgis – 30 cm, storis – 0,3 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Šurfas nr. 4. H abs. 89,50–89,40 m (lentų lygis su III durimis). Rad. nr. 5858. XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>	
IKK47		<p>Kaištis? Sveikas, pieštuko formos dirbinys (vienas galas nusmailintas). Ilgis – 15,6 cm, plotis – 1–1,1 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpšienis. Šurfas nr. 2 (po grindiniu, mėšlo sluoksnis iki lentų). H abs. ~89,70, ~89,90 m. Rad. nr. 9196. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>

IKK48		<p>Kaištis Vieno galo skersmuo – 1,95–2,25 cm, kitame gale išskirta 3,1 cm aukščio ovali galvutė. Jos skersmuo – 2,7–3,25 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Šurfas nr. 4. Durpės sluoksnis su mėšlu, skiedromis. H abs. 90,40–90,20 m. Rad. nr. 9467. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
IKK49		<p>Kaištukas Vienas galas nulaužtas, jo skersmuo – 1,2 cm. Kitas galas ovalus, jo skersmuo – 2,8–3,1 cm; suformuota apie 10,5 cm aukščio galvutė. Joje 1,45 cm, 2,6 cm, 3,1 cm nuo galo – įkartos (nebaigta išskirti galvutė?). Ilgis – 26,4 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Šurfas nr. 4. Durpės sluoksnis su mėšlu, skiedromis. H abs. 90,40–90,20 m. Rad. nr. 9468. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
IKK50		<p>Kaištis Dalis. Nudrožtas, viename gale storėjantis 1,7 cm skersmens pagaliukas. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė iki stambių griuvenų (iki medinės konstrukcijos). Rad. nr. 6. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
IKK51	<p>Kaištis? Dirbinio ilgis – 22,5 cm, storis – 0,9 cm. Iš abiejų pusių nulūžęs, tik viena pusė storesnė. Jos plotis – 4 cm, kitos – 2,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 56. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IKK52	<p>Kaištis? Dirbinio ilgis – 17,3 cm, skersmuo – 1,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 57. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IKK53	<p>Kaištis Cilindro formos nulūžęs dirbinys, viename gale skersmuo – 4 cm, kitame gale skersmuo – 8 cm. Bendras fragmento ilgis – 56 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 85. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IKK54	<p>Kaištis Storesnio galo dalis nuskilusi, ilgis – 27 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 97. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IKK55		<p>Kaištis Stačiakampio formos sulūžęs pagaliukas. Bendras fragmento ilgis – 19,5 cm, plotis – 2,1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 137. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

IKK56	<p>Kaištis Keturkampio skersinio pjūvio smailėjantis pagaliukas, kurio ilgis – 33,7 cm, kvadrato išmatavimai – 3,3 x 3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 187. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IKK57	<p>Kaištis Beveik sveikas, galiukas ties susiaurėjimu nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 23,5 cm. Sveikas galas yra kvadrato formos, jo dydis 3 x 2,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 266. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IKK58	<p>Kaištis Sveikas, ilgis – 25 cm, skersmuo – 3,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 267. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IKK59	<div data-bbox="443 676 778 846" data-label="Image"> </div> <p>Kaištis Vinies pavidalo, viena pusė nuskilusi. Bendras ilgis – 10,9 cm, plačiosios dalies ilgis – 4,3 cm, plotis – nuo 2,4–3,6 iki 1,6–2,7 cm (link galo siaurėja), kotelio plonojo galo ilgis – 6,3 cm, plotis – nuo 1,5 iki 2,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po I mediniu lygiu, kv. A–D/16–20. Rad. nr. 26. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>
IKK60	<div data-bbox="443 1025 778 1169" data-label="Image"> </div> <p>Kaištis Vinies pavidalo. Plačioji dalis viršuje nusmailinta. Bendras ilgis – 12,3 cm; plačiosios dalies plotis – 3 cm, skersmuo – nuo 2,2 iki 2,5 cm, siaurosios dalies (kotelio) ilgis – 9,3 cm, plotis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinio lygio apačia, kv. A–D/16–20. Rad. nr. 36. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>
IKK61	<p>Kaištis Vinies pavidalo, su stačiakampio pjūvio formos galvute, apatiniame siauresnės dalies gale padarytas 0,5 cm ilgio suplonėjimas. Bendras ilgis – 18,2 cm, siauresniosios dalies ilgis – 16,1 cm, skersmuo – 1,3 cm. Galvutė – keturkampio skersinio pjūvio. Galvutės dydis – 1,6 x 1,7 cm, ilgis – 2,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinio užstatymo lygis. Rad. nr. 41. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>
IKK62	<div data-bbox="427 1572 801 1675" data-label="Image"> </div> <p>Kaištis Keturkampio skersinio pjūvio (dydis – 2 x 2,3 cm), į vieną galą smailėjantis dirbinys. Kitame gale turi 2,8 cm ilgio išplatėjimą (stačiakampio skerspjuvio – 3,2 x 2,9 cm). Dirbinio ilgis – 22 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, paskutinis medinis lygis. Rad. nr. 85. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).</p>

IKK63		<p>Kaištis Keturkampio skerspjūvio (dydis – 1,7 x 1,8 cm), 9,5 cm ilgio nulūžęs dirbinio (konstrukcijos detalės?) fragmentas su praplatėjusia, netaisyklingo šešiakampio formos galine dalimi. Ilgis iki praplatėjimo – 5,5 cm, praplatėjimo ilgis – 4 cm, praplatėjimo plotis – 4,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III–IV medinio užstatymo lygis, P dalis, V parplėtimas. Rad. nr. 111. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).</p>
IKK64		<p>Kaištis Keturkampio skersinio pjūvio kaištis, kuris baigiasi apipjaustyto kubo formos galu (dydis – 2,5 x 3,1 cm). Kaiščio bendras ilgis – 9,7 cm, priekinės dalies ilgis – 6,5 cm, skersinis pjūvis – 1,3 x 1,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 159. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>
IKK65		<p>Kaištis Ovalaus skersinio pjūvio (dydis – 1,5 x 1,4 cm) kaištis, besibaigiantis kubo formos galu (dydis – 2,4 x 2,4 cm). Kaiščio bendras ilgis – 12,3 cm, priekinės dalies ilgis – 10 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 160. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>
IKK66		<p>Kaištis Vienu nusmailintu galu. Ilgis – 37,5 cm, skersmuo – 3,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 270. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
IKK67		<p>Kaištis Į vieną galą šiek tiek susiaurėjantis dirbinys. Apvalaus skerspjūvio (skersmuo – 2,3 cm). Ilgis – 30,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 288. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>

IKK68		<p>Kaištis Ilgis – apie 13 cm. Plotis – 2,6 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 295, 296. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>
IKK69		<p>Kaištis Smeigtuko pavidalo dirbinys. Ilgis – 41 cm. 2,5 cm nuo smailiojo galo padarytas 0,2 cm pločio griovelis, 1,9 cm nuo storesniojo galo – 1,7 cm pločio griovelis, už jo, link centro, dirbinys įgauna keturkampį skerspjūvį (dydis – 3 x 2 cm) ir išplatėja. Storesnysis galas užapvalintas (skersmuo – 1,8 cm). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 297. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>
IKK70		<p>Kaištis Apvalaus skerspjūvio (skersmuo – 1,6 cm), viename gale nusmailintas dirbinys. 1,5 cm nuo kito galo – 0,5 cm pločio išpjova. Dirbinio ilgis – 36,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 298. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>
IKK71		<p>Kaištis Netaisyklingo ovalo skerspjūvio (dydis – 2,2 x 2,7 cm), nusmailėjantis dirbinys su susiaurėjimu storesniajame gale (2,1 cm nuo galo). Dirbinio ilgis – 27,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 303. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>
IKK72		<p>Kaištis Apdeges, netaisyklingo ovalo skerspjūvio. Dydis – 1,5 x 1,2 cm. Viename gale – 1,8 cm ilgio išplatėjimas (ovalaus skersinio pjūvio dydis – 1,7 x 1,9 cm). Dirbinio ilgis – 9,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 305. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>

IKK73	<p>Kaištis Ištęsto kūgio formos. Ilgis – 31,6 cm, skersmuo storiausioje vietoje – 3,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ant V medinio lygio, P dalis, kv. R–S/18–19. Rad. nr. 336. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).</p>
IKK74	<p>Kaištis Siauresnioji dalis nulūžusi. Skersmuo – 2,3 cm, platesniosios dalies ilgis – 4,2 cm, skersmuo – 3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. Š–P/24–25. Rad. nr. 365. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>
IKK75	<p>Kaištis Kaiščio pavidalo, ovalaus skerspjūvio. Ilgis – 23,8 cm. 2,6 cm nuo storojo galo – įpjova pririšimui. Plonojo galo plotis – 1,8 cm, storis – 14,1 cm; storojo galo plotis – 4,3 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ties VI mediniu lygiu, kv. L–U/24–26. Rad. nr. 410. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>
IKK76	<p>Kaištis Ilgis – 13,6 cm, plotis – 4 cm, susiaurintos dalies ilgis – 8,1 cm, susiaurintos dalies plotis – 2,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 535. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>
IKK77	<p>Kaištis Keturkampio skerspjūvio (siauriausioje dalyje dydis – 2,1 x 2,1 cm), ilgis – 14,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 561. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).</p>
IKK78	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Kaištis Viename gale turi išplatėjimą. Dirbinio ilgis – 42,7 cm, plotis – 5,5 cm, storis – 1,3 cm. Išplatėjimo ilgis – 5,8 cm, plotis – 7,8 cm, storis – 4,5 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. II medinio užstatymo lygis. Po grindim. (H abs. 89,50–89,32 m), Kv. N–Š/97–101. XIII a. pab. (Blaževičius, 2011š, 21, 75).</p> </div> </div>
IKK79	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Kaištis Kvadratinio skerspjūvio. Siaurėjančiu galu. Ilgis – 17,2 cm, plotis – 3,1 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Rad. nr. 1508. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 57).</p> </div> </div>

17 LENTELE

Pluošto apdirbimo įrankiai (IPA)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IPA1		<p>Verpstuko kotelis Apskrito skersinio pjūvio, kiek lenkta, per vidurį įlūžusi. Ilgis – 13 cm, plotis – 1,1 cm, storis – 0,6 cm. VŽP, 1960. Prie namo Nr. VI šiaurės vakarinio kampo, II durpių sluoksniu. Gylis 340–350 cm. Rad. nr. 1066 (AR 387:90). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).</p>
IPA2		<p>Verpstuko kotelis Apvalaus skersinio pjūvio smailėjančiais galais. Ilgis – 13,2 cm, storis 1 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Atvalant pastato Nr. IV vidų. Rad. nr. 1088 (AR 387:64). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 127), (LNMF).</p>
IPA3		<p>Verpstuko kotelis VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Išilginės juostos šiaurės rytinė dalis. 345 cm. Rad. nr. 1094. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 127), (LNMF).</p>
IPA4		<p>Verpstuko kotelis Verpstelio verpiamoji medinė lazdelė, apskrito skersinio pjūvio, smailėjančiais galais. Ilgis – 17,3 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Po IV pastatu. Rad. nr. 1174 (AR 387:66). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).</p>
IPA5		<p>Ritė siūlams Dirbinys skirtas vyti siūlams. Plonu apvaliu viduriu ir platesniais keturkampio formos galais. Ilgis – 9 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Kelias. 5,3–5,5 m. Rad. nr. 1254 (Ar 387:39). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 138), (LNMF).</p>
IPA6		<p>Kulė Ažuolinė. Ilgis – 48,5 cm, koto ilgis – 18 cm. Viršūnės skersmuo – 11 cm, koto skersmuo – 5 cm. VŽP, 1978. Buvusio arsenalo viduje. XIV–XVI a. (Daugudis, 1979š, 20–25).</p>
IPA7		<p>Krecas Viename krašte išpjaustyti trikampio formos dantukai. Matmenys: 12,8 x 3,8 x 1 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4807. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IPA8		<p>Audimo staklių pamina Plokščia lenta su vienu užapvalintu galu, kuriame išgręžtos 0,3 apie 0,6 cm skersmens skylutės. Kitas galas – praplatintas su dviem 0,4 cm skersmens skylutėmis šonuose. Matmenys: ilgis – 52,8 cm, plotis – 5,7 cm ir 8,5 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai, 1996 m. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 819. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 79).</p>

IPA9		<p>Bruktuvė Ilgis – 51,2 cm, plotis – 9,9 cm, storis – 0,9–2,3 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilies teritorija. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Katedros aikštė. Šurfas Nr. 3, kv. 8,9 (G, H, I), juosva žemė, gylis 2,65–3,95 m. Rad. nr. 1525. XVI a. II p. – XVII a. pr. (Rackevičius, 1997š, 81).</p>
IPA10		<p>Krecas Ilgis – 15,3 cm, plotis – 3,4 cm, storis – 1,2 cm. Vienas dirbinio kraštas lygus, kitame – įpjauti danteliai. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,60–90,00 m (4 kvadratas). Rad. nr. 9. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003šb, 211).</p>
IPA11		<p>Verpstės dalis Dalis, ilgis – 74,5 cm, skersmuo – 6,1 cm. Dirbinyje išpjauta keturkampė skylė. Vienas galas užapvalintas, kitas – keturkampio skersinio pjūvio. Jo plotis – 3 x 3 cm, ilgis – 21,5 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,50–89,10 m. Rad. nr. 47. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 86; Ožalas, 2003šb, 215).</p>
IPA12		<p>Siūlų suktukas Ilgis – 29 cm, plotis – 3 x 2,5 cm. Keturkampio skersinio pjūvio dirbinys, kurio vienas galas suapvalintas, padaryta išpjova. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m (2 kvadratas). Rad. nr. 56. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 215).</p>
IPA13		<p>Verpstukas Medinis, ovalinio skersinio pjūvio (1,7 x 1,3 cm); kotelis vienu siauresniu galu; ant kotelio užmautas kaulinis cilindro formos (skersmuo – 2,1 cm, storis – 1,8 cm) verpstukas, kuris ornamentuotas horizontaliomis linijomis ir akutėmis; kotelio gale – geležinis kaištis, ilgis – 13,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 20–24 (C–D), 21–24 (F–H), H abs. 91,00–90,40 m, juoda žemė (aukštesnė dalis). Rad. nr. 9227. XV a. pab. – XVI a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 109).</p>

IPA14		<p>Krecas Pjūklo formos, su keturkampe (~1 x 1 cm dydžio) skylute viduryje. Vienas pakraštys yra gaubtas, kitas – lygus, su dantukais. Ilgis – 14,8 cm, plotis – 4 cm, aukštis – 1,1 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, juoda durpinga žemė su skiedromis ir stiegėmis. H abs. 88,20–89,10 m. Rad. nr. 15. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 233).</p>
IPA15		<p>Peilio pluoštui apdirbti fragmentas Dalis, 5,8 x 2,1 cm dydžio, ilgs – 37 cm. Įrankio rankena? Apdegusi. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Tarp I–II medinių lygių (iki II lygio, nusiimant I lygio lentas). Rad. nr. 134. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IPA16		<p>Peilis Peilio geležtės ilgis – 15,1 cm, plotis – 1,9–2,85 cm, storis – 0,6–1,2 cm. Dalis. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Šurfas Nr. 4. Durpės sluoksnis su mėšlu, skiedromis. H abs. 90,40–90,20 m. Rad. nr. 9466. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
IPA17		<p>Šukos Išlikusio šono fragmentas su dviem dantukais. Ilgis – 3,5 cm, plotis – 9,9 cm (dantukų ilgis – 4,5 cm), plotis – 1 cm. Šukų šone yra pusapvalio formos išpjova. Pagamintos iš pušies (LIG–05–15). VŽP, 2003–2005. II oficina. III durpės sluoksnis. H abs. 91,10–90,67 m. Rad. nr. 15. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
IPA18	<p>Verpstuko kotelis Gerai nugalintu paviršiumi, galuose suplonėja. Vieno galo skersmuo 0,4 cm, centro – 1,3 cm, kito galo – 0,6 cm. Bendras ilgis – 16,3 cm. Pagamintas iš ožekšnio. VŽP, 2003–2005. II oficina. VIII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,04–89,55 m. Rad. nr. 92. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>	
IPA19	<p>Verpstuko kotelis Gerai nugalintu paviršiumi. Vienas galas nusmailintas, kitas – su negilia įpjova (tarsi verstuko išpaudas). Išlikęs ilgis – 19,9 cm. Storgalyje skersmuo – 1 cm, centre storėja iki 1,2 cm. Kitas galas nuplonėja iki 0,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 108. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>	

IPA20		<p>Verpstuko kotelis Gerai nugludintu paviršiumi. Vienas galas nusmailintas, kitas – aplūžęs. Išlikęs ilgis – 15,5 cm. Storgalyje skersmuo – 0,6 cm, centre storėja iki 1,2 cm. Kitas galas nuplonėja iki 0,5 cm. Pagamintas iš pušies. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 120. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p>
IPA21		<p>Verpstuko kotelis Gerai nugludintu paviršiumi. Vienas galas nusmailintas, kitas – aplūžęs. Išlikęs ilgis – 14,8 cm. Aplūžusiam storgalyje skersmuo 1 cm, centre storėja iki 1,4 cm. Kitas galas nusmailėja. Pagamintas iš klevo. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 121. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p>
IPA22	<p>Ritė siūlams Siūlų ritės formos dirbinys. Viršutinės ir apatinės dalies skersmuo – 17,5 cm, centro skersmuo – 1,3 cm, storis – 1,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinio užstatymo lygis, kontrolinė juosta. Rad. nr. 49. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>	
IPA23		<p>Siūlų sukimo įrankis Lazdelės pavidalo dirbinys su 1,3 cm pločio įkarta šone (0,6 cm nutolusi nuo galo). Kitas lazdelės galas nulūžęs. Dirbinio ilgis – 11,5 cm, skersmuo – 1 x 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 69. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).</p>
IPA24	<p>Verpstuko kotelis Į vieną galą siaurėjantis apvalaus skersinio pjūvio dirbinys. Ilgis – 16 cm, skersmuo ties plačiausia vieta – 1,6 cm, siaurajame gale – 0,5 cm, platesniajame gale – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 156. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).</p>	
IPA25		<p>Virbalas? Dirbinys vienu nusmailintu galu, perlūžęs pusiau. Ilgis – 45,5 cm, skersinis pjūvis – nuo 1 x 0,6 cm iki 1 x 0,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 175. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).</p>

IPA26		<p>Verpstuko kotelis Galai nusmailėjantys. Ilgis – 16,5 cm, plačiausios dalies skersmuo – 1,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 212. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š., 157).</p>
IPA27		<p>Verpstuko kotelis 17,6 cm ilgio (vienas galiukas šiek tiek nulūžęs) dirbinys, nusmailėjančiais galais. Ovalaus skerspjūvio – 1 x 1,2 cm. Dirbinio viduryje įrėžtas ornamentas – „#“. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. Š–P/24–25. Rad. nr. 354. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š., 164).</p>
IPA28	<p>Verpstuko kotelis Ilgis – 23,3 cm, storis storiausioje dalyje – 1,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 385. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š., 166).</p>	
IPA29	<p>Verpstuko kotelis Ilgis – 17,6 cm, storis storiausioje dalyje – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 386. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š., 166).</p>	
IPA30	<p>Verpstuko dalis Ilgis – 14,3 cm, skersmuo storiausioje centrinėje dalyje – 0,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V dalis, durpės sluoksnis ~ I–III mediniai lygiai, kv. I–K/25–28 ir kv. J–L/21–25. Rad. nr. 421. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š., 168).</p>	
IPA31		<p>Verpstės viršūnės fragmentas Karklo lapo formos, su įkartiniais kraštais. Vienas galas nulūžęs. Plotis – 3,8 cm, storis – 0,7 cm; 4 cm nuo sveikąjo galo – 0,5 x 0,3 cm dydžio keturkampė skylutė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 542. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š., 174).</p>
IPA32		<p>Verpstuko kotelis Sveikas. Apvalaus skersinio pjūvio, skersmuo – 1,4 cm, ilgis – 13,8 cm. Įrėžta raidė „V“. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Durpė. Rad. nr. 9. XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblis, 2007–2009š.).</p>
IPA33		<p>Verpstuko kotelis Sveikas. Puoštas rateline įrėžta linija. Ovalaus skersinio pjūvio, ilgis – 13 cm, skersmuo – 1,2 x 1 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Durpė. Rad. nr. 10. XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblis, 2007–2009š.).</p>

18 LENTELE

Virvės (IVI)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IVI1		<p>Virvė Iš liepos karnų. Daug nedidelių fragmentų. VŽP, 1978. Arsenalas. Perkasa Nr. 10. Gylis 1,7–3,1 m. Neinventorintas. XIV–XV a. (Daugudis, 1979š), (LNMF).</p>
IVI2		<p>Virvės liekana? Ilgis 41 cm, skersmuo 3,5 x 2,5 cm. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 13. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 95).</p>
IVI3		<p>Virvė Dalis, supinta iš trijų karnos gabalų. Plotis 1,7 cm, išlikęs ilgis – 14 cm. VŽP, 1995. Bokštelis prie rūmų V sienos, pamatų apačioje (mėšlo sluoksnis). Rad. nr. 1032 (4022). XVI–XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 26–27, 82).</p>
IVI4		<p>Virvė Iš liepų(?) karnos. Susukta iš trijų, 0,7 cm storio dalių. Virvės storis 1,5 cm. Išlikęs ilgis – 1,40 m. Gale yra mazgas. VŽP, 1995. Bokštelis prie rūmų V sienos, pamatų apačioje (mėšlo sluoksnis). Rad. nr. 1039c (4032). XVI–XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 26–27, 82).</p>
IVI5		<p>Virvė Ilgis – 16 cm. Liepos karna? VŽP, 1997. Ploto prie rūmų pietryčių kampo archeologiniai tyrimai. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis 5,7–6 m). Rad. nr. 3127. XIV–XV a. (Steponavičienė, 1998š, 6, 206).</p>
IVI6		<p>Virvė Dalis, iš trijų karnų virvučių supinta juostelė, plotis – 1,2 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, II medinis lygis R pastato išorėje. Rad. nr. 2836. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Striška, 2007šb, 191).</p>
IVI7		<p>Virvutė Virvutės fragmentai (8 vnt.). Supinta iš dviejų dalių. Du fragmentai susukti į gumulus. Skersmuo – 0,7–1,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinis užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. Kd 20. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 131).</p>

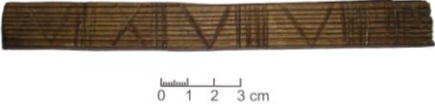

<p>IVI8</p>		<p>Virvelė Suvyta iš dviejų virvelių, vienas fragmentas su mazgu. Ilgis iki 56 cm. Storis – nuo 1,7 cm iki 2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VII planas. Medinis užstatymas. Kv. V–AB/29–35. H abs. 89,05–89,35 m. Rad. nr. Kd 18. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 46).</p>
<p>IVI9</p>		<p>Virvė Pagaminta iš karnos? Išliko 3 dalys. Suvyta iš dviejų virvelių, ant kiekvienos virvės dalies užmegzta po mazgą. Virvės storis – 2,2 cm. VŽP ŠRK 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VII planas. Medinis užstatymas. Kv. W–AA/32–34. H abs. 88,90–89,30 m. Rad. nr. Kd 22. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 46).</p>
<p>IVI10</p>		<p>Virvė Suvyta iš dviejų karnos juostelių. Storis – 2,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VIII planas. Medinis užstatymas. Kv. X–AC/22–35, U–W/27–35. H abs. 88,35–88,95 m. Rad. nr. Kd–23. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 46).</p>
<p>IVI11</p>		<p>Virvė Suvyta iš dviejų karnos juostelių. Storis – 1,7 x 2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VIII planas. Medinis užstatymas. Kv. AB/25. H abs. 88,70–88,85 m. Rad. nr. Kd 25. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 46).</p>
<p>IVI12</p>		<p>Virvė Suvyta iš dviejų virvelių. Storis – 0,6 x 0,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VIII planas. Medinis užstatymas. Kv. X/30. H abs. 88,90–89,00 m. Rad. nr. 27. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 46).</p>
<p>IVI13</p>	<p>Virvė Pagaminta iš karnos? VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–III–as medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1662. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).</p>	
<p>IVI14</p>	<p>Virvutė Ilgis – 28 cm. Karna? VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20–88,45 m. Rad. nr. 1769. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 71).</p>	

19 LENTELE

Matuoklės ir skaičiuoklės (IMS)

Eil. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IMS1	<p>Rantyta lazda 50 cm ilgio pagaliukas su 12 taisyklingai – kas 1 cm – išsidėsčiusių įkartų. Dirbinys apskrito 2,8 cm skersmens pjūvio. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Ant antrojo medinio grindinio. Gylis 335 – 340 cm. Rad. nr. 1139. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 129), (LNMF).</p>	
IMS2		<p>Svarstyklės Svarstyklės sudarytos iš medžio (6 fragmentai) ir geležinių detalių (geležinė juosta, 1 jungiamoji vinutė, 4 žiedai su kilpvinėmis). Išlikusį sveiką svarstyklių fragmentą sudaro 2 medžio fragmentai (23,5 x 3,2 x 2,4 cm ir 28,6 x 3,4 x 2,1 cm) sujungti metaline juosta (48,3 x 2,5 x 0,2 cm) bei pritvirtinti geležinėmis vinutėmis – išlikusi tik viena, jos galvutė keturkampė 1 x 1 cm. Metalinės juostos galuose kilpvine pritvirtinti prie medžio geležiniai žiedai (skersmuo – 5,8 cm), pagaminti iš apskrito pjūvio 0,8 cm skersmens. Atskirų medinės dalies fragmentų matmenys – 16,2 x 2,9 x 2,2 cm, 11,1 x 3 x 2,8 cm, 10 x 3,8 x 2 cm. Dirbinio ilgis – 98 cm (medis susitraukė, tad gali būti, kad naudojimo laikotarpiu dirbinys buvo 1 m ilgio). VŽP 1991. Kieme ties D rūsiu, durpės sluoksnyje kv. 21. Rad. nr. 3846. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š).</p>
IMS3		<p>Bezmėnas Vienu apskritu (sunkiū), ornamentuotu galu, kitą dalį sudaro rankenėlė. Rankenėlės gale suformuota skylutė. VŽP, 1992. Rūmų išorinis kiemas, kv. 18 F, apie 88,85 m. H abs. gylyje. Rad. nr. 2635a. XIV a. pab. – XV a. pr (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993šb, 140).</p>
IMS4		<p>Svarstyklių dalis? Matmenys: ilgis – 35,5 cm, plotis – 2 – 3,5 cm, storis – 1,1 cm. Viename gale pailga išpjova ir 2 įpjovos iš šonų. Kitame, susiaurintame gale – įstriža stačiakampė įpjova, į kurią įstatytas kaištis. VŽP, 1996. Rūmų pietinių vartų bokštas. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 818. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 79).</p>

IMS5		Skaičiavimo juostelė? Ilgis – 16,5 cm, plotis – 1,8 cm, storis – 0,7 cm, su įbrėžimais. VŽP, 1997. Ploto prie rūmų pietryčių kampo archeologiniai tyrimai. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis 5,7–6 m). Rad. nr. 3117. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė 1998š, 6, 205).
IMS6		Svarstyklės Matmenys – 52 x 43 x 12 mm. Lentelė turinti abiejuose galuose po iškartą ir centre išėmą. VŽP, 1996? (Be metrikos). XIV–XV a. ?
IMS7		Skaičiavimo lazdelė Plokščias medinis pagaliukas, kurio vienas šonas su įkartinėmis (tarsi pjūklas). Dirbinio ilgis – 10,1 cm, plotis – 1,7 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. III–V mediniai užstatymo lygiai. Radiniai surinkti pjūvio valymo metu. Horizontas H abs. 90,50–89,94 m. Rad. nr. 148. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 11).
IMS8		Rantytą lazda Dirbinys, kurio viename gale išpjautos 6 išilginės linijos ir 12 rantelių. Pažymėtasis galas nulūžęs. Ilgis – 43,2 cm. Skersmuo – 1,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 215. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 157).

20 LENTELĖ

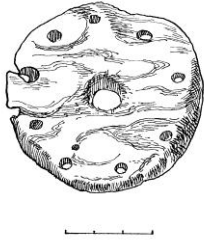
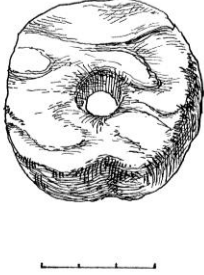
Geinys (IGE)

Eil. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IGE1	 	Geinys Sveikas. „U“ formos detalė nusmailintais galais, jo dydis – 24 x 22 cm. Galuose yra po 2 apskritimo formos skyles, kurių skersmuo – 1 cm. Išlikęs įrėžtas geometrinis ženklas. Pušis, drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korp. priestatas. 6 patalpa. Po II med. lygiu. Rad. nr. 16. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).

21 LENTELĖ

Plūdės (IPL)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija ar piešinys	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IPL1		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo 4–4,6 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1960. Tarp namo Nr. V šiaurinės sienos ir II-ojo medinio grindinio. Gylis – 340 cm. Rad. nr. 1057 (AR 387:57). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 125), (LNMF).</p>
IPL2		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo 4–4,7 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1960. Prie namo nr. VI šiaurės vakarinio kampo. Gylis – 380 cm. Rad. nr. 1079. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).</p>
IPL3		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje, išliko tik pusė (trys fragmentai). Skersmuo – 6,4 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. V-to pastato šiaurės vakarinis pasienis. Gylis – 380 cm. Rad. nr. 1096 (AR 387:47). XIV a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 127), (LNMF).</p>
IPL4	<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – 3,7 cm, aukštis – 1,4 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Išilginė juosta šiaurės rytinėje pusėje. 425 cm. Rad. nr. 1097 (AR 387:100). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 127), (LNMF).</p>	
IPL5		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – 2,6 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Tarp pastato ir naujosios bažnyčios pamatų. 380–410 cm. Rad. nr. 1129 (AR 387:49). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 129), (LNMF).</p>
IPL6	<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – 5,7 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Po IV pastatu. Rad. nr. 1173 (AR 387:67). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).</p>	

IPL7		<p>Plūdė Pagaminta iš medžio žievės. Skersmuo – 7,2 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1961. Po V-to medinio grindinio rąstais, gylis 4,5–4,7 m. Rad. nr. 1226 (AR 387:10). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 135), (LNMF).</p>
IPL8	<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – 5,8–5,9 cm, aukštis 0,9 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Kelias. 5,3–5,5 m. Rad. nr. 1253 (AR 387:40). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 137), (LNMF).</p>	
IPL9	<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – 11,5 cm, storis – 1,5 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Pjūvis kv. A–J 3–4. Rad. nr. 1303 (AR 387:29). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 141), (LNMF).</p>	
IPL10		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje bei nedidele skylute tarp centrinės skylės ir krašto. Skersmuo – 7,5 cm, storis – 0,7 cm, centrinės skylės skersmuo – 1,5 cm, šoninės skylutės skersmuo – 0,3 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1988. Durpių sluoksnius. Rad. nr. 1. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 94).</p>
IPL11		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Plūdės skersmuo – 5,1 x 4,5 cm, storis – 1,3 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1991. Išorinis kiemas. Rad. nr. 3849. XIV pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š).</p>
IPL12		<p>Plūdė Apskrita, centre apskrita skylė pakabinimui, pakraščiais 9 mažesnės skylutės. Skersmuo 6,7 cm, storis 6 mm, skylės skersmuo – 1,1 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1995. Senojo arsenalo kiemas. 4 dalis – atkarpa tarp betoninių šulinių D–E (ketvirto ir penkto). Rastas išmestose iš griovio žemėse, atsitiktinai. Rad. nr. 218. XV–XVI a. (Merkevičius, 1996š, 50).</p>
IPL13		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – 5,7 cm, storis – 1,2 cm, skylės skersmuo – 1,4 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1995. Senojo arsenalo kiemas. 4 dalis – atkarpa tarp betoninių šulinių D–E (ketvirto ir penkto). Rastas išmestose iš griovio žemėse, atsitiktinai. Rad. nr. 219. XV–XVI a. (Merkevičius, 1996, 50).</p>

IPL14		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Išliko pusė plūdės. Skersmuo – 10,5 cm, storis – 1,6 cm. Centre – 2 cm skersmens skylė. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 1998. Plotas pietryčių kampas. Perkasa Nr. 4. Rad. nr. 1134. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1999š, 77).</p>
IPL15		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – 2,2 cm, skylutės skersmuo 0,7 cm, storis – 1 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė tarp I ir II medinių lygių. H abs. 89,50–90,00 m. Rad. nr. 1. XIV. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 66; Ožalas, 2003šb, 210).</p>
IPL16		<p>Plūdė Netaisyklingo apskritimo formos su ovalia (1,8 x 1,4 cm) skylute per vidurį. Skersmuo – 5,9 x 5,7 cm, aukštis – 1,2 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 4–8 (G, H), H abs. 89,60–89,10 m, tamsiai ruda žemė su odos ir medienos liekanomis. Rad. nr. 7952. XV a. II pus. (Rackevičius, 2003šd, 44).</p>
IPL17		<p>Plūdė Sveika, pailga, užapvalintais kampais; turi dvi skylutes tvirtinimui. Ilgis – 12,8 cm, plotis – 5,1 cm, aukštis – 1,9 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 89,50–88,60 m, rudai juoda žemė po pirmais degėsiais. Rad. nr. 8213. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 92; Rackevičius, 2003šb, 59).</p>
IPL18		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – 6,1 cm, storis – 1,05 cm. Skylutės skersmuo – 1,1 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, II medinis lygis R pastato išorėje. Rad. nr. 2837. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Striška, 2007šb, 191).</p>
IPL19		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Dalis. Skersmuo – 2,4 cm, storis – 0,8 cm. Apdegusi. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Ties 3–4 pylimo rąstu. Dūrpė su griuvenomis į ŠV nuo pylimo. Rad. nr. 28. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IPL20		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Dalis. Storis – 1 cm. Apdegusi. Su skylė centre. Skylės skersmuo – 1,5 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas, į ŠV nuo pylimo, ties 3–4 rąstu. Durpės viršus (su XVI a. radiniais). Rad. nr. 29. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IPL21		<p>Plūdė Apskritimo formos, su skylė centre, aplink kurią išdėstytos dar 12 mažesnių skylučių. Sveika. Skersmuo – 6,9 cm, storis – 0,9 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po III mediniu lygiu. Iki smėlio. Centrinė dalis. Rad. nr. 78. XIV a. pab. – XV. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IPL22		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Dalis, skersmuo – 7,2 cm. Su skylė viduryje, jos skersmuo – 1,5 cm. Apdegusi. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Juoda durpė su skiedromis ir kaulais žemiau akmenų viršaus, iki pylimo krašto. Rad. nr. 146. XV–XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IPL23		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – 6,1 cm, storis – 1,2 cm. Skylės skersmuo – 1,2 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. III medinis lygis prie V pjūvio. Rad. nr. 235. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IPL24		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Aprtrupėjusi. Skersmuo – 5,2 cm, storis – 0,8 cm. Centre – 0,8 cm skersmens skylutė. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 116. XIV a. II pus. (Gendrenas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p>
IPL25		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Dirbinio skersmuo – 3 cm. Jo centre yra 1 cm skersmens skylė. Pakraštyje dar viena 0,2 cm skersmens skylutė. Bendras dirbinio storis – ~ 1 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2003–2005. II oficina. XII medinio užstatymo lygis. H abs. 89,24–88,89 m. Rad. nr. 146. XIV a. II pus. (Gendrenas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 10).</p>

IPL26		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Sveika. Beržo tošies skridinėlis, kurio skersmuo – 6,3–6,8 cm, plotis – 0,2 cm. Centre – ~ 0,3 cm skylutė. VŽP, 2003–2005. II oficina. Po P pamatų arka. Dūrpės sluoksnis tarp I–II medinio užstatymo lygių. H abs. 90,90–90,55 m. Rad. nr. 150. XV a. (Gendrenas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 11).</p>
IPL27	<p>Plūdė Žemo cilindro formos, pušies žievės dirbinys su skylute centre. Dirbinio skersmuo – 3,8 cm, storis – 0,9 cm. Skylės skersmuo – 0,9 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2003–2005. II oficina. Po P pamatų arka. III medinio užstatymo lygis. H abs. 90,21–89,86 m. Rad. nr. 153. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrenas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 11).</p>	
IPL28		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Jos skersmuo – 6 cm, storis – 1,5 cm, skylės skersmuo – 1,4 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2003, 2006–2007. W rūsys, I medinio užstatymo lygis (H abs. 90,60–89,90 m). R pasienis. Rad. nr. 4. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2008š, 124).</p>
IPL29	<p>Plūdė Stačiakampio formos, išmatavimai: 6,3 x 5 cm. Matosi, kad yra susukta. Vienoje pusėje storis – 2,4 cm, kitoje – 1,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 47. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008).</p>	
IPL30	<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – 8 cm, viduryje skylės skersmuo – 1,2 cm, dirbinio storis – 1,7 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 269. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IPL31		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – nuo 0,8 iki 1 cm, plotis – 0,9 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, antro (apatinio) namuko viduje, kv. E–H/5–4. Rad. nr. 19. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>

IPL32		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Išliko tik dalis. Skersmuo – 8,5 cm, skylutės skersmuo – 1,8 cm, plotis – 1,8 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, antro (apatinio) namuko viduje, kv. E–H/5–4. Rad. nr. 20. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>
IPL33		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – nuo 4 iki 4,5 cm, skylės skersmuo – nuo 0,8 iki 1,4 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po I mediniu lygiu, kv. A–D/16–20. Rad. nr. 28. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>
IPL34		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – nuo 6,4 cm iki 6,9 cm, skylutės skersmuo – 1,5 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po I mediniu lygiu, kv. A–D/16–20. Rad. nr. 30. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>
IPL35	<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Bendras skersmuo – 13 cm, skylės skersmuo – 2,5 x 1,8 cm, storis – nuo 0,8 iki 1,3 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, kv. A/24. Rad. nr. 59. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>	
IPL36		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Bendras skersmuo – nuo 7,5 iki 8 cm, skylės skersmuo – 2 x 0,6, storis – 1,4 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 63. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).</p>
IPL37		<p>Plūdė Ovali, su skylute centre. Ilgis – 4,9 cm, plotis – 4,1 cm, skylės ilgis – 1,8 cm, plotis – 1,3 cm, storis – 1 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po (ties) IV medinio užstatymo lygiu. Rad. nr. 83. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).</p>

IPL38	Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Plūdės skersmuo – 5,5 cm, skylutės skersmuo – 1,2 cm, storis – 0,8 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 108. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).
IPL39	Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – 3,5 cm, storis – 1 cm, skylutės skersmuo – 1 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis, tarpas tarp pastatų, kv. O–P/22–26. Rad. nr. 131. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).
IPL40	Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – 8,5 cm, skylės skersmuo – 1,5 cm, storis – nuo 1 iki 1,7 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 253. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).
IPL41	Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Pagaminta iš pušies žievės. Skersmuo – 3,4 cm, skylutės skersmuo – 1 cm, storis – 1,4 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ III medinis lygis po kolektoriumi, kv. J–L/21–25. Rad. nr. 416. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 168).
IPL42	Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Pagaminta iš beržo tošies. Skersmuo – 7,5 cm, skylutės skersmuo – 2,2 cm, plotis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V dalis, durpės sluoksnis ~ I–III medinis lygis, kv. I–K/25–28 ir kv. J–L/21–25. Rad. nr. 425. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 168).
IPL43	Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Pagaminta iš beržo tošies. Skersmuo – 7,7 cm, skylutės skersmuo – 2 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po I mediniu lygiu, po kolektoriumi. Rad. nr. 431. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 168).
IPL44	Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Pagaminta iš beržo tošies. Skersmuo – 8,1 cm, skylutės skersmuo – 1,5 cm, storis – 1,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 470. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).
IPL45 –49	 <p>Plūdės 5 vnt. Pagamintos iš voleliu susuktos beržo tošies. Skersmuo – nuo 2,3 iki 3 cm, ilgis – nuo 5,2 iki 6,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medis, kv. 27–33/N–U. Rad. nr. 530/1–5. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>
IPL50	Plūdė Apskrita, su skylute centre. Pagaminta iš beržo tošies. Skersmuo – 6,8 cm, skylės skersmuo – 1,3 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 543. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).
IPL51	Plūdė Fragmentas. Pagaminta iš beržo tošies. Skersmuo – 7,7 cm, storis – 1,9 cm. Centre – 2,1 cm skersmens skylė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, Kv. 27–33/N–U. Rad. nr. 603. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).

IPL52		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. 4,2 cm skersmens, skylutės skersmuo – 1,1, storis – 0,7 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. V planas. Medinis užstatymas. Kv. J–N/25–28. H abs. 89,60–90,20 m. Rad. nr. 608. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
IPL53		<p>Plūdė Ovali, su skylute viduryje. Jos dydis – 5,5 x 4,7 cm, storis – 1,3 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. VII planas. Medinis užstatymas. Kv. Z–AC/35–42. H abs. 88,60–88,80 m. Rad. nr. 612. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
IPL54		<p>Plūdė Apskrita, su skylute viduryje. Skersmuo – 6,1 cm. Pušies žievė, drožyba. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20–88,45 m. Rad. nr. 1773. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 71).</p>

22 LENTELĖ

Ruošiniai, atliekos iš pušies žievės (IPŽ)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IPŽ1		<p>Plūdės ruošinys Medžio žievė, paruošta plūdės gamybai. Skersmuo – 3,5 x 4 cm. VŽP, 1960. Prie namo nr. VI šiaurės vakarinio kampo 380 cm. Rad. nr. 1080. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).</p>
IPŽ2		<p>Ruošinys Žievės fragmentas, su pradėta gręžti skylute. Žievės dydis 9,9 x 6,4 cm. VŽP, 1961. Kelias, gylis 4,7–4,9 m. Rad. nr. 1236 (AR 387:4) XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 136), (LNMF).</p>

IPŽ3		<p>Plūdės ruošinys Ruošinys iš pušies žievės. Pailgas, užapvalintas, centre – 0,8 cm skersmens įdubimas (nebaigta gręžti skylutė). Ilgis – 5 cm, plotis – 3,7 cm, storis – 1,6 cm. VŽP, 1996. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai. Juodžemio sluoksnius. Rad. nr. 823a. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 81).</p>
IPŽ4		<p>Nebaigta gaminti plūdė Apskritas ruošinys iš pušies žievės. Sveikas. Skersmuo – 6 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Po III centrinio kelio lygiu. P dalis. Rad. nr. 92. XIV a. (Ožalas, 2003šb, 218).</p>
IPŽ5		<p>Plūdės ruošinys Dalis, ilgis – 13,3 cm, plotis – 7,2 cm, storis – 2,7 cm. Pušies žievė su gręžimo žymėmis. Išlikusi išgręžta viena skylė, taip pat antra, nebaigta gręžti, skylė. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Tarp IV–V medinių lygių. Rad. nr. 263. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IPŽ6		<p>Plūdės ruošinys Netaisyklingo apskritimo formos dirbinys. Pagamintas iš pušies žievės. VŽP, 2007–2009. Rad. nr. 30. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>
IPŽ7		<p>Pušies žievė Ilgis – 12 cm, plotis – 6 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1325. XIII pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>
IPŽ8		<p>Pušies žievė Ilgis – 9 cm, plotis – 4,3 cm, storis – 1,05 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1337. XIII pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>
IPŽ9		<p>Pušies žievė nupjautu galu Ilgis – 16 cm, plotis – 9,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1427. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53).</p>

IPŽ10		<p>Pušies žievė Išlenkta, trikampių galu. Ilgis – 16,4 cm, plotis – 9,7 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1428. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53).</p>
IPŽ11		<p>Pušies žievė su skylute centre Ilgis – 10 cm, plotis – 4,9 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20–88,45 m. Rad. nr. 1780. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 72).</p>

23 LENTELĖ

Bučius (IBU)

Kat. Nr.	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IBU1	<p>Bučius Kūgio formos dirbinio liekanos. Lankelis iš 3 x 2 cm storio lapuočio medžio šakelės. Fragmentiškai išlikusio trikampių formos dirbinio dalis. Pagaminta iš beržo tošies. Mėginant išskelti dirbinys sutrupėjo ir jo konservuoti nepavyko. Bendras ilgis – 80 cm, lankelio skersmuo apie 50 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ant V medinio lygio, P dalis, kv. R–Š/13–15. Rad. nr. 346. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).</p>

24 LENTELĖ

Pagaliukai virvei suvynioti (IPV)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IPV1		<p>Pagaliukas virvei Sveikas, 2,3 x 1,4 cm, jo ilgis – 15,2 cm. Išdrožtas ovalaus skersinio pjūvio pagaliukas, per vidury siaurėjantis, vienas jo galas apdegęs. Klevas (LIG–06–60), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po III mediniu lygiu. Iki smėlio. Centrinė dalis. Rad. nr. 48. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IPV2		<p>Pagaliukas virvei Dalys, ilgis – 16,5 cm, plotis – 1,9 cm, storis – 1,8 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio. Per vidurį yra susiaurėjimas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Š dalis, 3 kvadratas. Tarp IV–V medinių lygių. Rad. nr. 264. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IPV3		<p>Pagaliukas virvei Ovalaus skersinio pjūvio nudrožtas pagaliukas. Ilgis – 6,7 cm, plotis – 1,6 cm, storis – 1,8cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 5. PR kampas. Rad. nr. 288. XIV a. pab. – XV pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IPV4		<p>Pagaliukas virvei Paplonintas per vidurį lyg kam suvyti. Ilgis – 12,2 cm, skersmuo – 1,7 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1426. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53).</p>

25 LENTELĖ

Skrudiniai (IS)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IS1		<p>Skrudinys Skersmuo – 4,5 cm, storis – 1,2 cm. Centre – 0,8 cm skersmens skylė. VŽP, 1998. Pietryčių kampo plotas. Perkasa Nr. 4. Rad. nr. 1133. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1999š, 77).</p>
IS2		<p>Skrudinys Storis – 3,9 cm, skersmuo – 9,9 cm. Viduryje 3 cm skersmens skylutė. VŽP, 2002. Plotas 7. Ruda smėlinga žemė su stambiomis plytomis, akmenimis ir griuvenomis (iki juodos žemės sluoksnio). H abs. 88,15–89,20 m. Rad. nr. 87. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 99; Ožalas, 2003šb, 218).</p>
IS3		<p>Skrudinys Sveika, apskrita, su ovalia (2 x 1,8 cm dydžio) skylute centre; skersmuo – 11 x 10,4 cm, aukštis – 1,9 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 11–16 (D–H), 14–16 (B, C), H abs. 90,40–89,40 m, juoda žemė su medienos liekanomis. Rad. nr. 8898. XV a. II pus. (Rackevičius, 2003šd, 95).</p>
IS4		<p>Skrudinys Sveika, skersmuo – 12 cm, storis – 1,7 cm. Viduryje yra skylė. Jos skersmuo – 1,9 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų IV–V mediniai lygiai. Iš tarpo tarp abiejų pastatų. Rad. nr. 95. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IS5		<p>Skridinys Žemo cilindro formos. Skersmuo – 15 cm, storis – 3,2 cm. Centre yra skylė, kurios skersmuo – 2,5 cm. Pagamintas iš uosio. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. Horizontas H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 59. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
IS6		<p>Skridinys Perskilęs per pusę, aptrupėjęs. Žemo cilindro formos. Centre yra keturkampė skylė (3 x 2,7 cm dydžio). Dirbinio skersmuo – 11,4 cm, storis – 1,8 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. Horizontas H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 99. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>
IS7		<p>Skridinys Dalis, skersmuo – 6 cm. Apvalus dirbinys, viduryje išpjauta kvadratinė skylė. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. X rūšys. Kv. B–F 37–39. X rūšys. Juod-ruda žemė su griuvenomis. H abs. 90,30–91,30 m. Rad. nr. 6. XVII a. (Ožalas, 2008ša, 39, 140; Ožalas, 2008šb, 105).</p>
IS8	<p>Skridinys Dalis, bendras fragmento ilgis – 14 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 1 cm. Viduryje yra skylė, kurios skersmuo – 1,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 139. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IS9		<p>Skridinys Skersmuo – 3,5 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1328. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>

26 LENTELE

Baldai ir architektūrinės detalės (IIBA)

Eil. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IIBA1		<p>Architektūrinė arba baldo puošybos detalė</p> <p>Pjaustyta, drožta. Pagaminta iš beržo (LIG-07-33). Dalis. Profiliuota, reljefinė. Drožinėta, dažyta. Forma panaši į perskeltą aštuoneta (vienas kraštas banguotas, kitas – tiesus). Fragmento ilgis – 15 cm, plotis – 4–2,7–1,8 cm, storis – 1–1,9 cm. Buvo atlikta mikrocheminė, stratigrafinė ir histonominė dirbinio palichromijos analizė. Paaiškėjo, kad ant detalės yra 12 dažų sluoksnių ir 3 baltyminių klijų sluoksniai. Pati detalės mediena prisotinta baltyminės kilmės klijų. Autentiški sluoksniai yra trys: 1) šviesiai rusvo atspalvio sluoksnyje aptikta švino baltojo, cinko baltojo ir ochros pigmentų, aliuminio junginių; šio sluoksnio rišamojoje medžiagoje aptikta džiūstančio aliejaus; 2) juodas sluoksnis neidentifikuotas, 3) rudai raudonas skaidrokas sluoksnis; jame aptikta raudonai rudos spalvos organinės kilmės pigmento, pėdsakai raudono kristalinio ir juodo pigmento; rišiklis – džiūstantis aliejus. Tyrimo metu konstatuota, kad juodais dažais buvo nutapytas ornamentas ir padengtas raudonai rudu skaidrių dažų sluoksniu. Pagal atliktus tyrimus detalė datuotina ne anksčiau nei XIX a. (pagal A. Puškorių).</p> <p>VŽP, 1987. Žemutinės pilies teritorijos (Gedimino a. 3) archeologiniai tyrimai. Trasa 2. Rad. nr. 249.</p> <p>XIX a. (Raškauskas, Stankevičius, 1988š).</p>
IIBA2		<p>Atkaltė</p> <p>Medinė atkaltė, oda apmušta ir puošta žalvario vinutėmis.</p> <p>VŽP, 1992. Kv 14 E F, H abs. 90,50 m. Rad. nr. 1056.</p> <p>XVII a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993ša, 31, 57).</p>
IIBA3		<p>Medinė kėdės ar suolo koja</p> <p>Ilgis ~ 40 cm, plotis – 2,3–3,8 cm, storis – 3,8 cm. Su keturkampe konstrukcine išpjova. Dar rasti 6 smulkūs fragmentai.</p> <p>VŽP, 1992. Rūmų išorinis kiemas, kv. 14-16, apie 89,5 – 89,3 m H abs. lygyje. Rad. nr. 4795.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>

IIBA4		<p>Rėmelio dalis 2 fragmentai. Matmenys: 20,9 x 3,4 x 1,2 cm. VŽP, 1992. Žemiausi sluoksniai. Kv. 21–22. Rad. nr. 4802. XIV pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IIBA5		<p>Rėmo dalis Puoštas 2 iškirstais trikampaiais. Ilgis – 24,4 cm, storis – 0,6 cm, rėmo gerosios pusės plotis – 3,6 cm, rėminamosios vietos plotis – 2 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4830. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IIBA6		<p>Suolo (?) koja Stačiakampio pjūvio, vienas galas nupjautas įstrižai, kitame yra keturkampė išpjova (5,8 x 2 cm), skirta konstrukcijai. Beveik radinio cente ryški įkirtimo linija. Dirbinio ilgis – 56 cm, storis – 4 cm, plotis – 6 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4835. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IIBA7		<p>Baldo papuošimo dalis? Ištekinta „rankenėlė“, kuri užsibaigia pusrutulio formos galvute. Aukštis – 8,1 cm, skersmuo – 8,2 cm. VŽP, 1995. Bokštelis prie rūmų V sienos, pamatų apačioje (mėšlo sluoksnis). Rad. nr. 1035 (4025). XVI–XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 24, 82).</p>
IIBA8		<p>Dekoratyvinio apvado (paveikslėliui, veidrodžiui, baldui) fragmentas Profiliuotas, drožtas iš pušies arba eglės. Centre – trikampio pjūvio išilginė briauna. Ilgis – 8,5 cm, plotis – 3 cm. Paviršiuje pastebimi dangos likučiai. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai, 1996 m., juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 810. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 79).</p>
IIBA9		<p>Tekintos, apvalios, tuščiaavidurės detalės (baldo, laikrodžio) fragmentas Tekinta iš kedro arba maumedžio, puošta horizontaliu grioveliu ir 4 brūkšneliais, Matmenys: aukštis – 2,5 cm, plotis – 2,2 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai, 1996 m., juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 811. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 79).</p>

IIBA10		<p>Baldo, konstrukcijos dalis Ilgis – 29 cm, koto plotis – 6 cm, storis – 2 cm. Užmauto medinio galo ilgis – 9,5–13,5 cm, storis – 5,5 cm, nupjauta kampu įžambiai. VŽP, 1997. Ploto prie rūmų pietryčių kampo archeologiniai tyrimai. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis 5,7–6 m). Rad. nr. 3115. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1998š, 6, 205–206).</p>
IIBA11		<p>Baldo tekinta detalė Kūgio formos, su 4,5 cm ilgio ir 2 cm skersmens kotu. Detalės aukštis – 6,5 cm (galas apdegęs), skersmuo – 5 cm. VŽP, 1998. Plotas pietryčių kampas. Perkasa Nr. 4. Rad. nr. 1136. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1999š, 77).</p>
IIBA12		<p>Baldo detalė – konusinė baldo išprūda Keturkampė plokštelė iškilium centru. Ilgis – 11,5 cm, plotis – 8 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 1998. Plotas pietryčių kampas. Perkasa Nr. 4. Rad. nr. 1137. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1999š, 77).</p>
IIBA13		<p>Rankenėlė Ilgis – 9,4 cm, plotis – 2,5 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpės viršus iki 1 medinio lygio. H abs. 89,96–90,90 m. Rad. nr. 26. XV a. (Ožalas, 2003ša, 80; Ožalas, 2003šb, 213).</p>
IIBA14		<p>Lango rėmas? Dalis, plotis – 5,4 cm, storis – 2,1 cm. Lenta, kurios vienas šonas turi griovelį. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–H 8–12, ruda žemė su medienos liekanomis ir pilkas molis į š nuo pylimo. H abs. 88,00–89,50 m. Rad. nr. 120. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 79; Ožalas, 2004šb, 241).</p>
IIBA15	<p>Rankenėlė? Dalis Storis – 7 cm. Vienas galas dvišakis. Dirbinio ilgis – 16,5 cm, plotis – 7,77 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Šūrfas Nr. 4. Durpės sluoksnis. Mėšlas su šiaudais ir gintaro smiltimis. Rad. nr. 5853. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>	
IIBA16		<p>Detalė Stačiakampio pavidalo dirbinys plonėjančiais galais, vienoje pusėje yra dvi pusapvalės (4,5 cm ir 6 cm pločio išpjovos). Bendras ilgis – 47 cm, plotis – 10 cm, storis – 5 cm. VŽP, 2003, 2006–2007. U rūšys, II medinio užstatymo lygis (H abs. 90,16–89,88 m). V pasienis. Rad. nr. 8. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2008š, 124).</p>

IIBA17		<p>Lango tarpinė Dalis 1,9 x 1,3 mm. Ovalaus skersinio pjūvio, dviejuose šonuose yra 4 mm pločio ir 0,4–0,5 cm gylio grioveliai. Vienas galas smailėjantis, kitas nulūžęs. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Rad. nr. 52. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IIBA18		<p>Rėmelis? Dalis 2,3 x 2,2 mm. L formos skersinio pjūvio pagaliukas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Juoda žemė su griuvenomis po viršutiniais sluoksniais iki pilko smėlio. Rad. nr. 53. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IIBA19		<p>Architektūrinė detalė? Lenta, sveika. Ilgis – 87 cm, plotis – 16,2 cm, storis – 5,1 cm. Trapecijos formos lenta, su trapecijos formos praplatėjimu centre ir su paplonėjimais kraštuose; storis – 3,5–3,8 cm. Kiekviename krašte padaryta po vieną įpjovą ir yra po vieną skylę, jos skersmuo – 3,2–3,3 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 1 kvadratas. Po medine konstrukcija. Dūrpės viršus. Rad. nr. 80. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IIBA20		<p>Dekoratyvinė detalė Dalis, plotis – 5,4 cm, storis – 1,9 cm. Vienas kraštas profiliuotas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Po I laiptu. Dūrpės viršus po pilka žeme su griuvenomis. Rad. nr. 118. XV a. pab. – XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IIBA21		<p>Baldo detalė? Dalis, ilgis – 4 cm, plotis – 24,5 cm, storis – 2,3 cm. Lenta su išlikusia įkalta 0,5 x 0,4 cm vinimi. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. I medinis lygis. Rad. nr. 147. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IIBA22		<p>Lango rėmas Sveikas, ilgis – 40 cm, plotis – 1,5 mm, storis – 3,3 cm. Rėmo galai nusklembti. Yra griovelis, kurio gylis – 0,8 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas, Š dalis. Prie R pjūvio. Virš 5 lygio. Rad. nr. 268. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IIBA23		<p>Suolo (stalo) lenta? Dalis. Stačiakampė lenta. Jos ilgis – 123 cm, plotis – 23 cm, storis – 2,2–2,6 cm dydžio lenta. Atrodo, kad tai išilgai pertrūkusio dirbinio dalis. Abiejuose jos galuose iškaltos 2 stačiakampės 5,5 x 3,0–3,5 cm skylės. Lenta smarkiai suploninta. Ties skylėmis jos pirminis storis siekia 5–5,5 cm. Drožyba. VŽP, 2003–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Tarp IV–V medinių lygių. Rad. nr. 292. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IIBA24		<p>Baldo koja Stačiakampio skerspjūvio formos, pailgas, su iškarta viename gale. Ilgis – 22,5 cm, plotis – 2,6 cm, storis – 1,4 cm. Iškarta apie 1 cm nuo galo, 1,6 x 1,8 cm dydžio. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 26. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IIBA25		<p>Baldo koja Netaisyklingo stačiakampio formos, ilgis – 38,5 cm, plotis – 4,8 cm, storis – 4,2 cm. Viename šone stačiakampė įkarta, kurios plotis – 5,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. III–IV mediniai užstatymo lygiai. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 39. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IIBA26		<p>Architektūrinė detalė Trapecijos formos, skersinio pjūvio. Viršutinėje plokštumoje (plotis – 3,5 cm) išraižyta (iš kairės į dešinę) širdis, įrėminta neaiškios formos linija, penkiakampė žvaigždė. Išlikęs ir neaiškaus keturkampio (?) ornamento fragmentas. Apatinės trapecijos kraštinės plotis – 8,7 cm, storis – 3,5 cm. Bendras dirbinio ilgis – 31,5 cm. Apatinėje pusėje, ties širdimi, yra stačiakampė iškarta. Pagaminta iš pušies. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 58. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>

IIBA27		<p>Rėmas Dalis. Jo ilgis – 38,5 cm, plotis – 5,5 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. X rūšys. Kv. B–F 37–39. X rūšys. Juod-ruda žemė su griuvenomis. H abs. 90,30–91,30 m. Rad. nr. 5. XVII a. (Ožalas, 2008ša, 39, 139; Ožalas, 2008šb, 105).</p>
IIBA28	<p>Apkalimo lentelė? Vienas galas nulūžęs. Trikampio skerspjūvio. Storis – 1,5 cm, plotis – 11,5 cm, ilgis – 39 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III–IV medinio užstatymo lygis. Rad. nr. 109. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).</p>	
IIBA29		<p>Dėžutės durelės Dalis, iš dviejų lentų, su metaline rankenėle. Platesnės lentos plotis – 16 cm, siauresniosios lentos plotis – 6,5 cm, storis – 1 cm. Palei durelių kraštą prikalta 3 cm pločio ir 0,5 cm aukščio lentelė. Plonesniojoje lentelėje – vyro fragmentas (23 cm nuo apačios). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 117. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).</p>
IIBA30		<p>Apkalimo lentelė? Lentelė, kurios vienas šonas smailėja, o kitame (plotis – 1,3 cm) – išpjautas griovelis. Lentelės plotis – 8,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 152. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).</p>
IIBA31	<p>Rėmelis Dalis. 4 vnt. Netaisyklingo stačiakampio formos lentutė su trikampio formos išpjova vienoje pusėje. 1 fragmento ilgis – 23,7 cm, plotis – 3 cm, storis – 2,2 cm. Viename gale jungties fragmentas. 2 fragmento ilgis – 14,9 cm, plotis – 2,5 cm, storis – 2 cm. 3 fragmento ilgis – 14 cm, plotis – 2 cm, storis – 2,5 cm. 4 fragmento ilgis – 10,1 cm, plotis – 2,2 cm, storis – 2 cm. Drožyba. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp M 1 ir Š korpuso, PV kampas (duobė po lentigaliais). Juoda žemė po II mediniu lygiu. Rad. nr. 10. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>	
IIBA32	<p>Rėmelis? Dalis. 3 vnt. Netaisyklingo stačiakampio formos lentutė su trikampio formos išpjova vienoje pusėje. 1 fragmento ilgis – 11 cm, plotis – 2,5 cm, storis – 2,2 cm. 2 fragmento ilgis – 10,7 cm, plotis – 2,3 cm, storis – 1,9 cm. 3 fragmento ilgis – 7,5 cm, plotis – 3 cm, storis – 2,2 cm. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp M 1 ir Š korpuso, PV kampas (duobė po lentigaliais). Juoda žemė po II mediniu lygiu. Rad. nr. 13. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>	

IIBA33		<p>Baldo ar architektūrinė detalė? Staciakampio pjūvio pagalys nusklembtais galais, su trim stačiakampėmis skylėmis. Detalės ilgis – 85 cm, plotis – 6,2 cm, storis – 3,1 cm. Skylių ilgis – 5,7–5,8 cm, plotis – 2,5 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. III medinio užstatymo lygis. Po grindimis. (H abs. 89,40–89,20 m), Kv. N–Š/97–101. XIV a. pab. (Blaževičius, 2011š, 23–24, 78).</p>
IIBA34		<p>Medinė architektūrinė detalė Ilgis – 24,3 cm, plotis – 6 cm, storis – 2,1 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1322. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>
IIBA35		<p>Apdailos detalė Nulūžęs kraštas. Ilgis – 11,2 cm, plotis – 3,2 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1425. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53).</p>

Ginklai (III G)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija ar piešinys	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
III G1	Arbaletų strėlės kotelis Dalis. Kotelio išlikęs ilgis – 36,6 cm, skersmuo – 1,5 cm. VŽP, 1960. Durpių sluoksnio viršus. Medinio pastato viduje. (AR 387:366). XIV pab. – XV a. pr. (Tautavičius, 1960š, 124), (LNMF).	
III G2		Arbaletų strėlės antgalis su medienos liekanomis viduje Įmovinis. Gerai išlikęs. Galvutė stačiakampio pjūvio. Joje išliko medienos. Antgalio galas truputį užlenktas. Išlikęs antgalio ilgis – 7,4 cm, įmovos skersmuo – 1,2 cm. VŽP, 1991. Išorinis kiemas. 6,1 m gylis. Kv. 11 F. Rad. nr. 1161. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š, 92).
III G3		Arbaletų strėlės antgalis su medienos liekanomis viduje Įmovinis. Gerai išlikęs. Galvutė stačiakampio pjūvio. Įmovoje išliko medienos. Antgalio ilgis – 7,6 cm, įmovos skersmuo – 1,3 x 1,2 cm. VŽP, 1991. Išorinis kiemas. 6,2 m gylis. Kv. 9 F. Rad. nr. 1176/2. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š, 94).
III G4		Arbaletų strėlės antgalis su medienos liekanomis viduje Įmovinis. Gerai išlikęs. Galvutė stačiakampio pjūvio. Joje išliko medienos. Išlikęs antgalio ilgis – 7,4 cm, įmovos skersmuo – 1,2 cm. VŽP, 1991. Išorinis kiemas. 6,2 m gylis. Kv. 12 F. Rad. nr. 1176/4. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š, 94).
III G5	Arbaletų strėlės antgalis su medienos liekanomis viduje Geležis, įmovinis. Įmovoje išlikę medžio. VŽP, 1992. Kv. 13–16 H abs. 88,90–88,70 m. Rad. nr. 1457. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993šb, 76).	
III G6	Arbaletų strėlės antgalis su medienos liekanomis viduje Įmovinis. Kūgio formos, keturkampio pjūvio. Įmova – 3,8 cm ilgio, plati. Anga – 1,6 cm. Įmovoje išlikę medžio fragmentų. Galvutės ilgis – 4,1 cm. VŽP, 1992. Kv. 19 D. H abs. 89,77 m. Rad. nr. 2355. XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).	
III G7	Arbaletų strėlės antgalis su medienos liekanomis viduje Įmovinis. Kūgio formos, keturkampio pjūvio. Įmovoje išlikę medžio. VŽP, 1992. Kv. 43 F. H abs. 88,60 m. Rad. nr. 3158. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993šb, 177).	
III G8	Arbaletų strėlės antgalis su medienos liekanomis viduje Su medinio kotelio liekanomis. Įtvėriamasis. Ties įtvėriamasis išlikę medžio fragmentų. Galvutė kūgio formos, keturkampio pjūvio. Galvutės ilgis – 3,5 cm, plotis ties viduriu – 1,1 cm. Apatinės briaunos užapvalintos. Įtvėriamasis ilgis – 2 cm. VŽP, 1993. Prie pastato ŠV kampo, juodoje žemėje. Rad. nr. 856. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1994šb, 120).	

III G9	<p>Lanko strėlės antgalis su medienos fragmentais</p> <p>Įtvėriamas. Kūgio formos, rombo pjūvio. Galvutės ilgis – 3,3 cm, plotis – 0,8 cm. Įtvėriamos ilgis – 2,8 cm. Ant jo išlikusi medžio dalis.</p> <p>VŽP, 1993. Rūmų vidinis kiemas. 0,8–2 m į ŠV ir V nuo mūro M3 vakarinės sienos ir šio pastato išorės ŠV kampo 0,3–0,4 m žemiau kiemo grindinio virš ir šalia neiškios paskirties statinio iš plytų (krosnies?). Rad. nr. 1472.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1994šb, 200).</p>
III G10	<p>Špagos rankenos dalys (2 vienetai)</p> <p>Išlikęs rankenos ilgis – 7 cm. Storis – 2,2 cm. Ji yra medinė. Rankena apsukta vario lydinio viela, kuri yra susukta iš dviejų dalių. Kita dalis yra rankenos galas. Jis yra geležinis, 5,5 cm ilgio.</p> <p>VŽP, 1995. L rūsio V pakraštys, ties antru ir trečiu langu. Rad. nr. 273 (2250).</p> <p>XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 29).</p>
III G11	 <p>Arbaleto strėlės antgalis su kotelio fragmentu</p> <p>Įmovinis strėlės antgalis, jame išliko dalis medinio kotelio.</p> <p>VŽP, 2001. Rūmų vidinis kiemas. Rad. nr. Md 635.</p> <p>XV a. (Ožalas, 2002ša).</p>
III G12	<p>Arbaleto strėlės antgalis su medienos liekanomis viduje</p> <p>Sveikas; geležis, įmovinis, padegamasis, tribriaunis. Įkotelėje likę medienos (A 10). Plotis – 7,3 cm, skersmuo – 1,3 cm.</p> <p>VŽP, 2002. Plotas 7. Juosva smėlinga žemė su stambiomis plytomis, akmenimis ir griuvenomis (iki juodos žemės sluoksnio). H abs. 87,60–88,20 m. Rad. nr. 1470.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003šb).</p>
III G13	<p>Arbaleto strėlės antgalis su medienos liekanomis viduje</p> <p>Sveikas, įmovinis, padegamasis, tribriaunis (A 10). Geležis, įkotelėje likę medienos. Plotis – 7 cm, skersmuo – 1,3 cm.</p> <p>VŽP, 2002. Plotas 7. Juosva smėlinga žemė su stambiomis plytomis, akmenimis ir griuvenomis (iki juodos žemės sluoksnio). H abs. 87,60–88,20 m. Rad. nr. 1471.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003šb).</p>
III G14	 <p>Strėlės kotelis</p> <p>Apvalaus skersinio pjūvio nusmailintas kuolelis, skersmuo – 1,3 cm. Išlikusios dalies ilgis – 26 cm.</p> <p>VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 29.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).</p>
III G15	 <p>Arbaleto strėlės kotelis</p> <p>Sveika, ilgis – 35,5 cm, skersmuo – 1,3 cm. Vienas galas nusmailintas.</p> <p>VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–G 9–11, tamsiai pilka durpinga žemė iki įžemio. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 122.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 80; Ožalas, 2004šb, 241).</p>
III G16	<p>Arbaleto strėlės antgalis su medienos liekanomis viduje</p> <p>Galvutės ilgis – 5,1 cm, įmovinis, įkotelėje išlikę medienos. Visas ilgis – 8,1 cm, storis – 1,8 cm.</p> <p>VŽP, 2003. Pietinio korpuso prieigų tyrimai (8 plotas). Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. M 8.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, Ožalas, 2004šc, 41).</p>

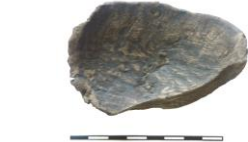

III G17		<p>Stėlės kotelis Dalis; vienas galas nusmailintas; apdeges; skersmuo 0,8 x 0,9 cm. Dirbinio ilgis – 14,35 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpšienis. Šurfas Nr. 4 (durpė su mėšlu). H abs. 90,20–90,10 m. Rad. nr. 5604. XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
III G18	<p>Arbaletu strėlės antgalis su medienos liekanomis viduje Įmovinis. Sveikas. Ilgis – 8,05 cm, plotis – 1,65–1,7 cm. Su medinio (paprastoji pušis) kotelio liekanomis. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpšienis. Perkasta kolektoariaus išplėtimui. Durpės viršutinė dalis. Rad. nr. 9181. XV a. (Striška, 2003–2004š).</p>	
III G19		<p>Strėlės kotelis? Viena pusė nulyginta. Ilgis – 29,6 cm. Skersmuo – 0,95 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas, tarpšienis. Kolektoariaus išplėtimas. Durpių sluoksnis, II medinis lygis. Rad. nr. 9384. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
III G20		<p>Strėlės kotelis Dalis nulūžusi. Stačiakampio skersinio pjūvio, 1,1 x 1 cm. Pušis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 100. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
III G21		<p>Strėlės kotelio ruošinys Sulūžęs į tris dalis. Ovalaus skersinio pjūvio, 1 x 0,8 cm, fragmento ilgis – 50,1 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Tarp II–III medinių lygių (juoda žemė su degėsių sluoksniu). Rad. nr. 170. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
III G22		<p>Arbaletu strėlės kotelis Dalis, ilgis – 38,8 cm, skersmuo – 1,2 cm. Apvalaus skersinio pjūvio lazdelė. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas, Š dalis. Prie R pjūvio. Virš 5 lygio. Rad. nr. 244. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
III G23		<p>Arbaletu strėlės kotelis Dalis, ilgis – 27,5 cm, skersmuo – 1,3 cm. Apvalaus skersinio pjūvio lazdelė. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas, Š dalis. Prie R pjūvio. Virš 5 lygio. Rad. nr. 245. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

III G24	<p>Arbaletu strėlės kotelis (2 dalys) Skirtas įmoviniam antgaliui. Vienas galas nusmailintas, kitame – dvi išpjovos. Ilgis – 31 cm, skersmuo – 1,2 cm. Pagaminta iš ąžuolo. VŽP, 2003–2005. II oficina. Rasta 14/D kv. IV medinis lygis. H abs. 90,53–90,18 m. Rad. nr. 41. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>	
III G25		<p>Strėlės kotelis Sveikajame gale yra iškarta (priirišimui?). Ilgis – 18,5 cm, storis – ~ 2 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. V medinis lygis. H abs. 90,53–90,18 m. Rad. nr. 49. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
III G26		<p>Arbaletu strėlės kotelis Skirtas įmoviniam antgaliui. Vienas galas nusmailintas, kitame – dvi išpjovos. Ilgis – 33,5 cm, skersmuo – 1,1 cm. Pagaminta iš kėnio. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 102. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8.)</p>
III G27		<p>Arbaletu strėlės kotelis (2 dalys) Skirtas įmoviniam antgaliui. Vienas galas nusmailintas, kitame – dvi išpjovos. Ilgis – 36,5 cm, skersmuo – 1,1 cm. Išpjovų ilgis – 3 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rasta 17/F kv. Rad. nr. 106. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>
III G28		<p>Arbaletu strėlės kotelis (lūžęs) Pirmagalys nulūžęs, kitas galas – tolygiai suplokštintas. Išlikęs ilgis – 34,2 cm, skersmuo – 1,3 cm. Suplokštintame gale plotis – 0,6 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rasta 20/E kv. Rad. nr. 107. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>

III G29	<p>Arbaletu strėlės antgalis su medienos liekanomis viduje Arbaletu strėlės, įmovinis; galvutė bipiramidinė, aštriomis briaunomis, kvadratinio skerspjuvio; įmova skritulio skerspjuvio, su medinio kotelio likučiais. Ilgis – 8 cm, galvutės ilgis – 4,5 cm, plotis ir storis – 1,25 x 1,15 cm, įmovo ilgis – 3,5 cm, svoris – 29,52 g. VŽP 2005, 2007–2009. I-osios oficinios išorė, V planas, Kv. 17–24 / C–N. Rad. nr. 927. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
III G30		<p>Arbaletu strėlės kotelis Ovalo formos pjūvio. Dydis – 9 x 1,3 cm, ilgis – 12 cm. Viename gale – 2,6 cm ilgio susiaurėjimas – 5 x 1 cm, kitas galas nulūžęs. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, kv I–J/23–24. Rad. nr. 55. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).</p>
III G31	<p>Arbaletu strėlės kotelis? Viename gale suplokštėja, kitas galas – nulūžęs. Bendras ilgis – 28 cm, ilgis suplokštėjime – 3 cm, skersmuo – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 60. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).</p>	
III G32	<p>Arbaletu strėlės kotas? Ovalaus skersinio pjūvio (dydis – 1,2 x 1,4 cm), galinė dalis suplokštėja (storis – 0,4 cm). Priekinėje dalyje – 2,6 cm nusmailėjimas antgaliui užmauti. Koto ilgis – 34,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 254. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>	
III G33	<p>Arbaletu strėlės kotelis? Nulūžęs, pailgas, ovalo formos skerspjuvio. Sveikasis galas iš dviejų pusių suplonintas. Dydis – 1 x 1,4 cm, ilgis – 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. I–M/23–33. Rad. nr. 491. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>	
III G34	<p>Arbaletu strėlės kotelis? Vienas galas nulūžęs, kitame – 2,2 cm ilgio susiaurėjimas. Dirbinio skersmuo – 1,2 cm, storis – 0,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 560. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).</p>	
III G35		<p>Arbaletu strėlės kotelis Pailgas 1,5 cm skersmens kuoliukas nulūžusiu galu. Pirmagalis nusmailintas. VŽP, 2009. Vakarų korpuso išorė. Į R nuo M 23, po arka, iki III medinio lygio. Dar neinventorintas. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2009š).</p>
III G36		<p>Strėlės kotelis Ilgis – 17,6 cm, skersmuo – 1,75 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. I-as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1321. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>

28 LENTELE

Stalo indai (IVSI)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IVSI1		Dubenėlis Medinės lėkštės fragmentai. Fragmento matmenys – 8 x 2,1 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. V-to pastato šiaurės vakarinis pasienis. Gylis – 380 cm. Rad. nr. 1095 (AR 387: 46). XIV a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 127), (LNMF).
IVSI2		Dubenėlis Medinio dubenėlio dalis. VŽP, 1960. Prie namo Nr. 6 šiaurės vakarinio kampo. Gylis – 360 cm. Rad. nr. 1165. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).
IVSI3		Dubenėlis Dubenėlio pakraščelio fragmentas. Ilgis – 9,5 cm, plotis – 4,4 cm. VŽP, 1960. Prie namo Nr. 6 šiaurės vakarinio kampo. Gylis – 360 cm. Rad. nr. 1167. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).
IVSI4		Dubenėlis Fragmentas. Dydis – 7,7 x 4,4 cm. VŽP, 1960–1961. Be tikslios radimo vietos. Rad. nr. 387:157. XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).
IVSI5		Dubenėlis Fragmentas. Dydis – 6,3 x 8,3 cm. VŽP, 1960–1961. Be tikslios radimo vietos. Rad. nr. 387:157. XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).
IVSI6		Dubenėlis Fragmentas. Dydis – 8,8 x 3,9 cm. VŽP, 1960–1961. Be tikslios radimo vietos. Rad. nr. 387:158. XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).
IVSI7		Dubenėlis Fragmentas. Dydis – 8,9 x 2,4 cm. VŽP, 1960–1961. Be tikslios radimo vietos. Rad. nr. 387:159. XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).
IVSI8		Dubenėlis Išliko tik fragmentas. Dydis – 5,1 x 2,7 cm. VŽP, 1960–1961. Be tikslios radimo vietos. Rad. nr. 387:160. XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).
IVSI9		Dubuo Daug smulkių detalių. VŽP, 1982. Arsenalas. Šiluminė trasa. Gylis 4,5–4,7 m. Rad. nr. 23. XIV–XV a. (Lisanka, 1983š), (LNMF).

IVSI10		<p>Dubenėlis Išlikęs tik dugnelis ir dalis sienelių. VŽP, 1984. Arsenalas. Priestatas. Lietaus kanalizacija. Š – 1. Plotas 6a, 8. Neinventorintas. XIV–XV a. (Lisanka, 1986š), (LNMF).</p>
IVSI11		<p>Dubenėlis Tekinto dubenėlio dalis, deformuota. Skersmuo – 18 cm, išlikęs sienelės aukštis – 2,5 cm, storis – 0,5–1 cm. VŽP, 1988. Trečias šurfas. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 5. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius A., Urbanavičius V., 1989š, 94).</p>
IVSI12		<p>Dubenėlis Tekintas, 2 fragmentai. Išlikusios dalies ilgis – 17,7 cm. Sienelė nežymiai profiliuota, pakraštėlis išskirtas. Sienelės ir dugnelio vidutinis storis – 0,9 cm. VŽP, 1992. Priestatas – tualetas. Kv 16 C ir D riboje. Rad. nr. 4799. XV a. pr (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š, 37).</p>
IVSI13		<p>Dubenėlis Pakraštėlio ir dugnelio fragmentas. Tekintas. Dubens skersmuo – 10 cm, storis – 0,9 cm. Sienelių aukštis – 1,3 cm, storis – 0,6 cm. VŽP, 1992. Priestatas – tualetas. Rudos durpės sluoksnis. Kv. G 17. Rad. nr. 4801. XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š, 42).</p>
IVSI14		<p>Dubuo Indo aukštis – 9,5 cm, angos skersmuo – 18 cm, dugno skersmuo – 9 cm. Kaklelis – 2,5 cm aukščio, lengvai palenktas į vidų, išorėje puoštas griovelio. Sienelių storis ties dugnu 1,5 cm, šono sienelių storis – 1 cm. VŽP, 1996. Arsenalo 3. Kv. I 8. H abs. 91,35 m. Rad. nr. 412. XIV a. pab. – XV a. pr. (Vaicekauskas, 1997š, 56), (LNMF).</p>
IVSI15		<p>Dubuo Indo skersmuo – 35 cm, aukštis – 5 cm, sienelių storis – 0,7–1,5 cm. VŽP, 1996. Arsenalo 3. Kv. CD 5–8, pastato vidus. Rad. nr. 414. XIV a. pab. – XV a. pr. (Vaicekauskas, 1997š, 56), (LNMF).</p>

IVSI16		<p>Taurelė (rašalinė?) Apvalus, tuščiaviduris. Tekintas iš buko medžio. Su 0,3 cm aukščio angokraščiu bei į apačią plėtėjančia pėda, kurios aukštis – 1,3 cm, pado skersmuo – apie 6 cm (aptrupėjęs). Indelio aukštis – 6 cm. Angokraštis, peteliai ir pėda buvę dekoruoti (tapyti?), dabar – pajuodę. VŽP, 1996a. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 812. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 79).</p>
IVSI17		<p>Dubenėlis Tekintas, buvęs aukštis – 5,7 cm, dugno storis – 1,2 cm. Skersmuo – 28 cm. Angokraštis status, užapvalintas, išorėje 2 cm atstumu nuo viršaus – trikampio pjūvio horizontali briaunelė. Padas lygus, užapvalintais kraštais, centre turi nežymią apskritimo formos kojelę. VŽP, 1997. Plotas prie Valdovų rūmų pietryčių kampo. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis 5,7–6 m). Kv. E 12, 3 m nuo II laipto. Rad. nr. 3123, 3126. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė 1998š, 6, 206).</p>
IVSI18		<p>Dubuo Tekintas, aukštis nežinomas, dugno storis – 1 cm. Padas lygus, užapvalintais kraštais, dugnas – 12 cm skersmens. VŽP, 1997. Plotas prie Valdovų rūmų pietryčių kampo. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis 5,7–6 m). Kv. E 12, 3 m nuo II laipto. Rad. nr. 3124, 3125. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė 1998š, 6, 206).</p>
IVSI19		<p>Dubenėlis Tekintas, sienelių storis – 0,6 cm. Skersmuo – apie 10 cm. VŽP, 1998. Plotas pietryčių kampas. Perkasa Nr. 4. Rad. nr. 1135. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1999š, 77).</p>
IVSI20		<p>Dubenėlis Dalis, angos skersmuo – 13 cm, dugno skersmuo – 6,5 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m. Po III centrinio kelio lygiu (su glazūruota ornamentuota šukele). Rad. nr. 12. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 211).</p>
IVSI21		<p>Dubenėlis Dalis. Ilgis – 26,5 cm, plotis – 18 cm, dugno skersmuo – 11,5 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m (2 kv. su kardu). Rad. nr. 16. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 211).</p>

IVSI22		<p>Dubuo Dalis, dugno skersmuo – 9,8 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,60–90,00 m. Rad. nr. 22. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 69; Ožalas, 2003šb, 212).</p>
IVSI23		<p>Dangtelis Dalis, ant viršaus 5,5 cm skersmens „rankenėlė“. Tekintas. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpės viršus iki I medinio lygio, H abs. 89,96–90,90 m. Rad. nr. 25. XV a. (Ožalas, 2003ša, 80; Ožalas, 2003šb, 213).</p>
IVSI24		<p>Dubenėlis Dalis, plotis – 20 cm. Ovalus, tekintas, išgaubtas. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,60–90,00 m. (II kvadratas po lentomis su lazda). Rad. nr. 63. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 69; Ožalas, 2003šb, 216).</p>
IVSI25		<p>Dangtelis Apskritas, skersmuo – 20 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 11–16 (D–H), 14–16 (B, C), H abs. 90,40–89,40 m, juoda žemė su medienos liekanomis. Rad. nr. 8899a. XV a. II pus. (Rackevičius, 2003šd, 95).</p>
IVSI26		<p>Dangtelis Apskritas, su apskrita (skersmuo – 5 cm) rankenėle centre, skersmuo – 18 cm, storis – 3 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 20–26 (C–E), 21–24 (F), 22–24 (G, H), H abs. 90,40–90,00 m, juoda žemė (viršutinė dalis). Rad. nr. 9294. XV a. II pus. (Rackevičius, 2003šd, 113).</p>
IVSI27		<p>Dubenėlis (3 dalys) Apskritas, skersmuo – 18 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 20–26 (C–E), 21–24 (F), 22–24 (G, H), H abs. 90,40–90,00 m, juoda žemė (viršutinė dalis). Rad. nr. 9294a. XV a. II pus. (Rackevičius, 2003šd, 113).</p>
IVSI28		<p>Dubenėlis 1/3 dubenėlio, skersmuo – 12 cm, aukštis – 8 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 27–37 (B–E), H abs. 90,40–89,70 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 9968. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003šd, 146).</p>

IVSI29		<p>Dubenėlis Dalis, tekintas, storis – 1,6 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 76. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).</p>
IVSI30		<p>Dubenėlis Dalis, storis – 1,6 cm, tekintas. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 80. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).</p>
IVSI31		<p>Dangtelis Beveik sveikas. Skersmuo – 9,1 cm, storis – 1,5 cm. Juodalksnis, tekintas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 32. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI32		<p>Indelis Dalis. Dugno skersmuo – 9 cm. Polichromijos pėdsakai. Uosis (LIG–07–02). VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š pusė, po IV mediniu lygiu. Rad. nr. 33. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI33		<p>Dangtelis Dalis. Dugno skersmuo – 11,2 cm, angos skersmuo – 25,4 cm, storis – 5 cm. Ant dugnelio išlikusi dalis įrėžto ženkle. Uosis (LIG–06–59), tekintas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 5 kvadratas, Š dalis, virš pilko smėlio, po juoda žeme, rąstų lygyje. Rad. nr. 34. XVI a. vid. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI34		<p>Dubuo Sveikas. Dugnelio skersmuo – 21,2 cm, angos skersmuo – 16,5 cm, storis – 4,7 cm. Puoštas įrėžtomis trijų horizontalių linijų eilėmis. Liepa, tekinimas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Po I laiptu. Durpės viršus po pilka žeme su griuvenomis. Rad. nr. 81. XV a. pab. – XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI35		<p>Dubuo Pakraštėlio fragmentas, skersmuo – 17 cm. Uosis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po II mediniu lygiu ploto centre (iki trikampio). Rad. nr. 123. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IVSI36		<p>Dubenėlis Dugnelis, skersmuo – 12 cm. Uosis, tekinimas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Po I mediniu lygiu. Dūrpės viršus iki tarpsluoksnio ir smėlio tarpsluoksnis. Rad. nr. 166. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI37		<p>Dubenėlis Dalis su atskilusiais fragmentais (24 vnt.), storis – 6,4 cm. Dugnelio skersmuo – 9,5 cm, angos skersmuo – 19 cm. Uosis, tekinimas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Tarp II ir III medinių lygių (juoda žemė su degėsių sluoksniu). Rad. nr. 168. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI38		<p>Dubenėlis Sienelės storis – 0,9 cm. Klevas, tekinimas(?). VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Į Š nuo I medinio lygio tvoros. Dūrpė iki degėsių (I–II mediniai lygiai). Rad. nr. 173. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI39		<p>Dubenėlis? Ilgis – 8,7 cm, plotis – 4,2 cm, storis – 1,5 mm. Pušis, tekinimas(?). VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Smėlis palei sieną iki dūrpės viršaus. Rad. nr. 178. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI40		<p>Dubenėlis Dalis. Išlikusi indo apatinė dalis, dugnelio skersmuo – 6,1 cm. Pušis, tekinimas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Dalis prie tako. Tarp III–IV medinių lygių (iki įžemio). Rad. nr. 195. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI41		<p>Dubenėlis Išlikęs dugnelio su pakraštėliu fragmentas. Dugnelio skersmuo – 9,5 cm, angos skersmuo – 32 cm. Uosis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Tarp III–V medinių lygių (iki įžemio). Trikampis. Rad. nr. 199. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI42		<p>Dubuo Dalys (4 vnt.). Indo sienelių fragmentai. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Rad. nr. 203. XIV–XV a.? (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IVSI43		<p>Dubenėlis Dugnelio fragmentas, skersmuo – 10,2 cm. Tekinimas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas (į pietus nuo tvoros po I mediniu lygiu iki smėlio). Rad. nr. 218. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI44	<p>Dubuo Sienelės fragmentas. Sienelės storis – 1 cm. Tekinimas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. Į pietus nuo tvoros po I mediniu lygiu iki smėlio). Rad. nr. 219. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>	
IVSI45		<p>Puodelis Gana gerai išlikęs. Dugnelio skersmuo – 6 cm, angos skersmuo – 10 cm, storis – 7,2 cm. Uosis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų, III–IV medinių lygių. Rad. nr. 228. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI46		<p>Dubuo Skersmuo – 28 cm. Tekinimas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 5 kvadratas, Š pusė. Tarp III–IV medinių lygių. Rad. nr. 247. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI47		<p>Lėkštė Suskilusi į daug fragmentų, skersmuo – 2,1 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Po III mediniu lygiu. Prie R pjūvio. PR kvadrato kampe. Rad. nr. 252. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI48		<p>Lėkštė Dalis, suskilusi į 15 fragmentų. Adegusi. Tekinimas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 5 kvadratas, Š pusė. Tarp III–IV medinių lygių. Rad. nr. 267. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVSI49	<p>Dubenėlis Dugnelis, skersmuo – 7 cm. Išlikusi dugnelio dalis, kuri suskilusi į 3 fragmentus. Liepa, tekimas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 3–4 kvadratų riba. Virš medinio lygio. Durpinga žemė su smėliu ir griuvenomis. Rad. nr. 278. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>	

IVSI50		<p>Indo dangtelis Viršutinis paviršius puoštas trim pakopomis ir centre, plokščia rankenėle. Rankenėlė (skersmuo – 7,5 cm) puošta neaiškiu simboliu – dviem vienas ant kito įrėžtais kvadratais. Vienas kito atžvilgiu jie pasukti taip, kad kampais kerta kito kvadrato kraštinės vidurį. Vienas kvadratas kryžiumi stačiai padalintas į keturias dalis. Apatinėje dalyje dangtelis turi apskritą, volelio pavidalo kojelę. Bendras skersmuo – 17,5 cm, storis – ~ 2,5 cm. Pagamintas iš liepos. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 71. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>
IVSI51		<p>Dubenėlis Tekintas, išlikusio sienelės fragmento ilgis – 8,5 cm, storis – 3,5 cm, plotis – 1 cm. Pagamintas iš beržo. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 87. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>
IVSI52		<p>Dubenėlis Dalis, tekintas indo su briauna ir kojele šonas. Bendras išlikęs storis – 9,5 cm. Ties briauna skersmuo – 23,5 cm, viršuje ties anga – 21,5 cm. Sienelės plotis – 0,8 cm, dugnelio storis – 1,4 cm. Pagamintas iš uosio. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rastas 15/E kv., 85 cm nuo 1-os perkastos Š pjūvio ir 115 cm nuo R pjūvio. Rad. nr. 101. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>
IVSI53		<p>Dubenėlis Tekintas, su kojele. Bendras storis – 7,3 cm. Skersmuo viršuje ties anga – 18,5 cm, apačioje – 10,5 cm. Kojelės skersmuo – 4,7 cm. Pagamintas iš uosio (LIG-05-84). VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rastas 180 cm nuo 1-os perkastos Š pjūvio ir 240 cm nuo R pjūvio. Rad. nr. 104. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>

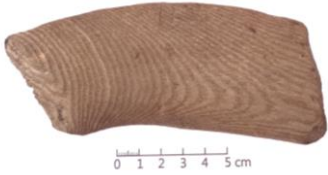

IVSI54		<p>Dubenėlis Tekintas, su kojele. Palei pakraštėlį dekoruotas keturiomis įkartomis. Sielės plotis – 0,5 cm, bendras storis – 2,5 cm. Viršuje, ties anga, skersmuo – 12,4 cm. Kojelės skersmuo – 5,8 cm, storis – 0,2 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rastas 135 cm nuo 1-os perkastos Š pjūvio ir 40 cm nuo R pjūvio. Rad. nr. 105. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>
IVSI55		<p>Dubenėlis Šono fragmentas, ilgis – 12,2 cm, plotis – 9,4 cm. Sielės storis – 0,5–1 cm. Viename krašte yra įtrūkimas. Pagamintas iš klevo. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 115. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p>
IVSI56		<p>Dubenėlis Tekintas, išlikusio sveiko pakraštėlio ilgis – 7,1 cm. Bendras fragmento ilgis – ~ 8 cm, storis – 4,8 cm. Ties pakraštėliu plotis – 0,7 cm, fragmento apačioje – 1 cm. Indo angos skersmuo gale – ~ 24 cm. Pagamintas iš uosio. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 125. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p>
IVSI57		<p>Dubenėlis Fragmento plotis – 0,5 cm. Dugno skersmuo gale – ~ 24 cm. Pagamintas iš uosio. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 127. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p>
IVSI58		<p>Dubuo Skilęs per pusę. Žemas, indas užlenktu į vidų S formos kakleliu ir neaukšta kojele. Bendras storis – 5 cm, kojelės storis – 0,5 cm. Ties anga skersmuo – 18,5 cm, ties briauna – 20 cm. Kojelės skersmuo – 9 cm. Pagamintas iš uosio. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rastas R pjūvyje 20/C–D kv., 10 cm į P nuo krosnies akmenų pagrindo viršaus. Rad. nr. 138. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 10).</p>

IVSI59		<p>Dubuo Tekintas. Išliko tik sienelės fragmentas. Indo storis apie 0,7 cm. Fragmento ilgis – 4,3 cm, plotis – 4,3 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Kolektoariaus išplėtimas. Durpių sluoksnis, II medinis lygis. Rad. nr. 9382. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVSI60		<p>Dubuo Dalis, tekintas, sienelės storis – 1 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė. Durpė po pilkomis griuvenomis su juoda žeme. Rad. nr. 8. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
IVSI61	<p>Dubenėlis Bendras fragmento ilgis – 18 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 19. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008).</p>	
IVSI62	<p>Dubenėlis Indą sudaro 3 dalys. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 44. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IVSI63	<p>Dubenėlis Indą sudaro 11 dalių. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 45. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IVSI64	<p>Dubenėlis Dalis. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 46. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IVSI65	<p>Dubenėlis Dalis, išmatavimai – 18,5 x 14,5 cm, pakraštėlio plotis – 1,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 69. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IVSI66	<p>Dubenėlis Dalis, fragmento ilgis – 10,5 cm, storis – 3,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 70. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IVSI67	<p>Lėkštės ar dubenėlio ruošinys? Skersmuo – 14,3 cm, storis – 4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Ties IV–VI medžiu. Šulinio vidus. Rad. nr. 78. XVI a. pab. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IVSI68		<p>Dubenėlis Dalis, 13 x 12 cm dydžio. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 98. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

IVSI69		<p>Dubenėlis Dalis, bendras fragmento plotis – 12 cm, sienelių plotis – 1,2 cm, ilgis – 27 cm. Dubenėlis turi kojelę, kurios skersmuo – 12,1 cm. Pagamintas iš uosio (LIG–08–90). Parazitologinio tyrimo Nr. PA 620 metu rasta žmoginio plaukagalvio ir askaridės kiaušinėlių. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 21/L. Rad. nr. 101. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVSI70	<p>Dubenėlis Indas sulūžęs į 5 dalis ir sugniaužtas. Jo ilgis – 11,5 cm, plotis – 3,3 cm, storis – 13,9 cm. Parazitologinio tyrimo Nr. PA 621 metu rasta žmoginio plaukagalvio ir askaridės kiaušinėlių. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 21/L. Rad. nr. 102. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IVSI71		<p>Lėkštė Radimo metu buvo sulūžusi į 9 dalis, forma buvo neaiški, dalys smulkios. Sienelių plotis – 0,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas Kv. 17 – 24/C – N. Rad. nr. 106. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVSI72	<p>Dubenėlis Sulūžęs į 15 dalių, indo skersmuo 15 cm, storis – 6 cm. Dugnas pabalęs, turi kojelę, kurios skersmuo – 6,5 cm, storis – 0,3 cm. Ant kojelės yra išlikę ženklo „λ“ fragmentai su tašku viršuje. Indo rankenėlė stačiakampio formos, 5,7 x 3 cm dydžio, 5 cm storio. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 110. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IVSI73	<p>Dubenėlis Sulūžęs į 7 dalis, išlikęs fragmentiškai, žemas, pūstais šonais, tekintas, su kojele, kurios ilgis – 11,5 cm. Indo skersmuo – 23–24 cm, aukštis – 10 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas Kv. 17 – 24/C – N. Rad. nr. 112. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IVSI74	<p>Dubenėlis Fragmentas, sulūžęs į 2 dalis, ilgis – 10,4 cm, storis – 4,2 cm, sienelės plotis – 1,2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas, Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 114. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IVSI75		<p>Dubuo Išlikęs fragmentiškai, ilgis – 13,5 cm, storis – 7 cm, angos skersmuo – 20 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas, Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 115. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVSI76	<p>Lėkštė Išlikęs fragmentiškai, sulūžęs į 15 dalių. Angos skersmuo – 34 cm, kojelės skersmuo – 11–12 cm, storis – 3,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas, Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 116. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	

IVSI77		Dubenėlis Fragmentiška išlikęs, sudaro 7 dalys, jo dydis – 11 x 7,5 x 0,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 118. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVSI78		Lėkštė Dalis, sulūžusi į 2 dalis, ilgis – 26 cm, plotis – 20,5 cm, storis – 1 cm. Turi kojelę, kurios storis – 0,5 cm. Įrėžtas ženklas „+<“. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 122. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVSI79	Dubenėlis Išlikęs fragmentiška, išmatavimai: 12,7 x 8 cm. Turi kojelę, kurios storis – 0,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 123. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVSI80	Dubenėlis Dalis, pakraštėlio storis – 4,5 cm, plotis – 1,3 cm, dugno plotis – 4,2 cm, storis – 1,5 cm. Turi kojelę, kurios storis – 0,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 124. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVSI81		Dubenėlis Dalis, bendras plotas 11,3 x 6,1 cm, plotis (pakraštėlio) – 0,7 cm, storis – 1 cm, kitoje pusėje yra kojelė, kurios ilgis – 6,4 cm, plotis – 3,5 cm. Ant kojelės yra įrėžtas ženklas „I“. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 173. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVSI82	Dubenėlis Išlikęs tik fragmentiška, bendras plotas 5,8 x 6,5 cm, dirbinio bendras storis – 0,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 174. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVSI83	Dubenėlis Sienelės fragmentas iš trijų dalių, plotis – 8,5 cm, ilgis – nuo 7 cm iki 11,6 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 198. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVSI84	Lėkštė Dalis, bendras fragmento ilgis – 21,5 cm, plotis (pakraštėlio) – 3,5 cm, storis – 0,5 cm. Viename krašte yra skylutė, kurios skersmuo – 1 cm. Kitoje lėkštės pusėje yra kojelė, kurios storis – 0,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 211. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVSI85	Dubenėlis Išlikęs tik fragmentiška, dugnelio skersmuo – 8,4 cm, ilgis – 10 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 19–22/Y–H. Rad. nr. 238. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	

IVSI86		<p>Dubenėlis Beveik sveikas, tik viena pakraščio dalis nulūžusi. Indo skersmuo – 16 cm, storis – 9 cm, plotis (sienelės) – 1,5 cm. Drožtas, skaptuotas. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VIII planas. Kv. 20/F. Rad. nr. 253. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVSI87	<p>Lėkštė 3 dalys, išlikusi fragmentiškai, išmatavimai: 15,7 x 9,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 271. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IVSI88		<p>Lėkštė Pakraštėlis, fragmento dydis: 12,8 x 5,5 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 274. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVSI89		<p>Lėkštė 3 dalys, ilgis – 28,5 cm, plotis – 13,5 cm, plotis (pakraštėlio) – 5,5 cm, storis – 0,6 cm, storis (dugnelio) – 1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 276. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVSI90		<p>Dubenėlis Išlikęs fragmentiškai, dydis – 7,5 x 13,5 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 281, 282. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVSI91		<p>Dubenėlis Dvi dalys. Skersmuo – nuo 13 iki 15 cm, plotis – 0,8 cm, storis – 5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. A–D/16–20. Rad. nr. 22. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>
IVSI92		<p>Dubenėlis Sienelės fragmentas. Šonas ryškiai profiliuotas, tekintas, su ryškia briauna, pakraštėlis atlenktas į išorę. Angos skersmuo – apie 16 cm, sienelės aukštis – 6,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po I mediniu lygiu, kv. A–D/16–20. Rad. nr. 29. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>

IVSI93		<p>Dubenėlis 2 dalys. Sveikas. Storis – 7 cm, dugno skersmuo – 7 cm, dugno storis – 1 cm, sienelės storis viršuje – 0,7 cm, viduryje – 0,9 cm, apačioje – 1 cm. Turi dvi skylutes taisymui. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II–III medinio užstatymo lygis. Rad. nr. 43. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>
IVSI94	<p>Dubenėlis Indo sienelė suskilusi į 5 dalis. Bendras ilgis – 35,9 cm, fragmentų aukštis – nuo 6,7 iki 15,8 cm, sienelių storis – nuo 0,9 iki 1,3 cm. Sienelės apačioje padarytas griovelis dugneliui įstatyti. Dugnelis ovalo formos. Ilgis – 18,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 74. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).</p>	
IVSI95		<p>Lėkštė Fragmentas. Ilgis – 12,7 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 1 cm, bendras indo skersmuo – 18 cm. Ant dugnelio įrėžtas ženklas „+“. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po (ties) III medinio užstatymo lygiu, pastato PV perkamos kampe vidus, kv. I–J/23–24. Rad. nr. 77, 205. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).</p>
IVSI96	<p>Dubenėlis Pakraštėlio ilgis – 16,5 cm, storis – 13 cm, sienelių storis – 2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III–IV medinio užstatymo lygis, P dalis, O–P/19–20. Rad. nr. 92. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 149).</p>	
IVSI97	<p>Dubenėlis Skersmuo – 24,5 cm, storis – 6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis, kv. O–P/22–26, tarpas tarp pastatų. Rad. nr. 124. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>	
IVSI98	<p>Dubenėlis Su nulūžusios rankenos dalimi. Labai blogai išlikęs. Skersmuo – 22 cm, storis – 6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis, kv. O–P/22–26, tarpas tarp pastatų. Rad. nr. 125. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>	
IVSI99		<p>Dubenėlis Pusė. Ilgis – 23,5 cm, plotis – 11 cm, storis – 3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis, tarpas tarp pastatų, kv. O–P/22–26. Rad. nr. 127. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>

IVSI100	Dubenėlis Sienelės fragmentas, be dugno. Storis – 4 cm, skersmuo – 12 cm, sienelės storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis, tarpas tarp pastatų, kv. O–P/22–26. Rad. nr. 130. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).	
IVSI101	Lėkštė Pagaminta iš drebulės. Bendras skersmuo – 32 cm, storis – 4 cm, kojėlės skersmuo – 12 cm, storis – 0,5 cm, atkraštėlio plotis – 3,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygis, P dalis, kv. Š/16. Rad. nr. 139. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).	
IVSI102	Lėkštė? Indo (lėkštės?) kraštas (2 dalys). Išorinis skersmuo – 33 cm. Radinio ilgis – 12,5 cm, plotis – 7,2 cm, storis nuo krašto link dugnelio – 0,8 cm, 1,2 cm, 0,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 143. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).	
IVSI103	Dubenėlis Dugnas nukapotas, nelabai aiškus, pakraštėliai įgaubti. Storis – 5 cm, skersmuo – 13,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygiu, P dalis. Rad. nr. 176. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).	
IVSI104	Dubenėlis Dugnelio fragmentas. Dydis – 3 x 6,5 cm, storis – 0,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio lygio apačia, po namo paklotu, P dalis, kv. S–T/18–21. Rad. nr. 187. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).	
IVSI105	Dubenėlis Suspausto indo dalis. Ilgis – 22,4 cm, aukštis – 14 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. M–T/20–26. Rad. nr. 191. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).	
IVSI106	Dubenėlis Fragmentas. Storis – 8 cm, skersmuo – 12,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 218. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).	
IVSI107		Lėkštė Pusė lėkštės, 3 dalys. Skersmuo – 33,5 cm, dugnelio skersmuo – 12 cm, pakraštėlio plotis – 4,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 234. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).
IVSI108	Lėkštė Fragmentas, 4 dalys. Pakraštėlio plotis – 6,5 cm, storis – 0,8 cm, bendras lėkštės aukštis – 3,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 235. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).	

IVSI109		<p>Dangtelis Ovalo formos, su rankenėle. Pagal dangtelio pakraštėlį įrėžtos dvi linijos. Dangtelio ilgis – 13,2 cm, storis – 2 cm. Ovalo formos rankenėlės dydis – 4,3 x 3,2 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 236. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
IVSI110	<p>Lėkštė Beveik pusė lėkštės iš 3 dalių. Skersmuo – apie 38 cm, dugnelio skersmuo – 13,2 cm, dugnelio storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 237. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>	
IVSI111	<p>Lėkštė Pakraštėlio fragmentas. Dydis – 15,8 x 8,7 cm, pakraštėlio storis – 0,8 cm, dugnelio storis – 0,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 241. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>	
IVSI112	<p>Lėkštė Pakraštėlio fragmentas. Dydis – 12 x 6,1 cm, pakraštėlio storis – 0,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 242. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>	
IVSI113		<p>Dubenėlis Pakraštėlio fragmentas. Dydis – 14,3 x 10,4 cm, dugnelio storis – 1,2 cm, pakraštėlio storis – 0,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 244. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
IVSI114	<p>Dubenėlis Dalis iš dviejų fragmentų. Dydis – 11 x 9,2 cm, storis – nuo 0,7 iki 1,6 cm. Tenkintas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 261. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>	
IVSI115	<p>Dubenėlis Pakraštėlis iš 5 fragmentų. Storis – 0,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 265. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>	
IVSI116		<p>Dubenėlis Fragmentas. Fragmento viduryje išdeginta dėmė. Dydis – 9,6 x 7,7 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 286. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>

IVSI117	<p>Dubenėlis Pakraštėlio fragmentas. Dydis – 5,5 x 9,5 cm, pakraštėlio storis – 0,6 cm, sienelės storis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 289. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>
IVSI118	<p>Lėkštė? Pakraštėlio fragmentas. Dydis – 10 x 4,5 cm), pakraštėlio storis – 0,9 cm, sienelės storis – 1,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 290. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>
IVSI119	<p>Dubenėlis Fragmentas. Dvi dalys. Dydis – 16,2 x 5,5 cm, pakraštėlio storis – 0,6 cm, sienelės storis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 291. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>
IVSI120	<p>Dubenėlis Fragmentas. Dydis – 6,4 x 3 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 292. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>
IVSI121	 <p>Dubenėlis Ovalo formos. Ant dugnelio – X ženklas. Dugnelio skersmuo – 6,7 cm, sienelės plotis – 0,4, dubenėlio storis – 2,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medinis lygis, P dalis, kv. N/24. Rad. nr. 326. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).</p>
IVSI123	 <p>Dubenėlis Suskilęs į keletą fragmentų. Ant dugnelio yra išdegtas ženklas. 2007–2010. Valdovų rūmų vakarinio korpuso išorė. Rad. nr. dar nesuteiktas. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2007–2010š).</p>
IVSI124	<p>Dubenėlis Pakraštėlio fragmentas. Dydis – 7,7 x 9,3 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ant V medinio lygio, P dalis, kv. R–S/18–19. Rad. nr. 337. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>
IVSI125	 <p>Dubenėlis 6 fragmentai. Dugnelio skersmuo – 5,3 cm, sienelių storis – 0,5 cm, dugnelio storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV – V medinis lygis, P dalis, kv. P–Š/23–25. Rad. nr. 340. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>
IVSI126	<p>Dubenėlis Dydis – 9,9 x 6,8 cm, storis – nuo 0,5 iki 0,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medinis lygis, P dalis, kv. P–Š/23–25. Rad. nr. 342. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>

IVSI127		<p>Dubenėlis Fragmentas. Dydis – 18,2 x 11,5 cm, dugnelio skersmuo – 10,3 cm, dugnelio storis – 1,6 cm, sienelės storis – 0,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P dalis, kv. R/21. Rad. nr. 348. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>
IVSI128	<p>Dubenėlis Pakraštėlis. Fragmento dydis – 6,8 x 8 cm, storis – 0,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P dalis, kv. R/21. Rad. nr. 351. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>	
IVSI129		<p>Dubenėlis Dalis. Aukštis – 3,9 cm, dugnelio skersmuo – 6,4 cm, sienelių storis – 0,6 cm, dugnelio storis – 0,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. Š-P/24–25. Rad. nr. 360. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>
IVSI130		<p>Dubenėlis Dydis – 14,5 x 7,4 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. Š-P/24–25. Rad. nr. 364. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>
IVSI131		<p>Lėkštė Dalis. Skersmuo – 29,3 cm, dugnelio skersmuo – 12,2 cm, pakraštėlio plotis – 5,1 cm, pakraštėlio storis – 0,8 cm, dugnelio storis – 1,2 cm. Dugnelyje įrėžti du ženklai. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ties V mediniu lygiu (iš smėlio), kv. T/18. Rad. nr. 370. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 166).</p>
IVSI132		<p>Dubenėlis Fragmentas dekoruotas geometriniu, reljefiniu ornamentu. Dydis – 10,4 x 8,2 cm, sienelių storis – 0,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 377. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>
IVSI133	<p>Lėkštė Pakraštėlio fragmentas. Plotis – 2,5 cm, storis – 0,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 384. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>	
IVSI134	<p>Dubenėlis Fragmentas iš dviejų dalių. Dydis – 8,8 x 3,7 cm, sienelės storis – nuo 0,7 iki 0,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 389. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>	

IVSI135	Dubenėlis Fragmentas. Dydis – 11,4 x 2,9 cm, sienelės storis – 0,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 390. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).	
IVSI136	Dubenėlis Fragmentai. Ilgis – 14,8 cm, sienelės storis – 0,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 391. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).	
IVSI137	Dubenėlis Pakraštėlio skersmuo – 12 cm, dugnelio skersmuo – 5,5 cm. Indelio plotis – 2,3 cm, dugnelio plotis – 0,6 cm. Kojelė menkai išreikšta. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V dalies centras, po išgaubtu plytiniu kolektoriumi, ~ II medinis lygis, kv. I–K/18–21. Rad. nr. 412. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 169).	
IVSI138		Dubenėlis Fragmentas. Indo pakraštėlio skersmuo – apie 25 cm, sienelės storis – 1,5 cm. Pakraštėlis viršuje turi 2 cm aukščio ir 0,8 cm storio susiaurėjimą. Indo aukštis – 10,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, durpės viršus, kv. 28–29/ R – S. Rad. nr. 429. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 170).
IVSI139		Dubenėlis Dalis. 3 fragmentai. Sienelės aukštis – 7,4 cm, storis – 0,6 cm. Puoštas įrėžta linija. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po I mediniu lygiu, po kolektoriumi. Rad. nr. 430. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 170).
IVSI140	Dubenėlis 7 fragmentai. Skersmuo – apie 15 cm, sienelės storis – 0,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, po kolektoriumi. Rad. nr. 432. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 170).	
IVSI141	Dubenėlis Fragmentas. Dydis – 17,4 x 11,5 cm, skersmuo – apie 15 cm, plotis – 3,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 451. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).	
IVSI142		Indelio rankenėlė Rankenėlė su sienelės dalimi. Rankenėlė siaurėjanti. Rankenėlės aukštis – 0,5 cm, storis – 1,8 cm, ilgis viršuje – 2,9 cm. Sienelės plotis – 0,7 cm. Per rankenėlę, ties pagrindu, išgręžta 0,8 cm skersmens skylutė. Ant rankenėlės ir sienelės įrėžta po dvi lygiagrečias linijas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 455. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).
IVSI143	Dubenėlis Fragmentas. Dydis – 10,5 x 7,6 cm. Sienelėje – 0,6 cm skersmens skylutė. Sienelės storis – 0,5 cm, dugnelio storis – 0,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 456. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).	

IVSI144	Dubenėlis Fragmentas. Dydis – 4,6 x 3,1 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis–įžemis (po kolektoriumi), šurfas po numatomo šulinio vieta. Rad. nr. 489. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 173).
IVSI145	 Dubenėlis Deformuotas, aplūžęs, su 0,5 aukščio kojele. Indelio aukštis – 6,1 cm, skersmuo – 11,4 cm, kojelės skersmuo – 8,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, iki I medinio lygio, durpė. Kv. M–U/26–31. Rad. nr. 495. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 173).
IVSI146	Dubenėlis Fragmentas. Skersmuo – 11 cm, storis – 2,8 cm, dugnelio storis – 0,8 cm, sienelės storis – 0,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 512. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).
IVSI147	Lėkštė Fragmentas. Pakraštėlis aplūžęs. Dydis – 17 x 8,7 cm, dugnelio skersmuo – 11 cm, sienelės storis – 0,6 cm, dugnelio storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V (VI) medinis lygis, kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 571. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).
IVSI148	Dubuo 6 fragmentai. Pakraštėlio storis – 0,4 cm, skersmuo – 31 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V (VI) medinis lygis, kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 572. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).
IVSI149	Dubenėlis Dalis. Dubenėlio pakraštėlyje yra skylutė. Storis – 4,5 cm, dugnelio storis – 0,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė VII medinis lygis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 597. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).
IVSI150	Dubuo Storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė VII medinis lygis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 598. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).
IVSI151	Dubenėlis Dalis. Skersmuo ties pakraštėliu ilgis – 15 cm, storis – 4,8 cm. Dugno storis – 0,9 cm, sienelės storis 0,4–0,7 cm. Uosinis. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp M 1 ir Š korpuso sienų. Rytinė pusė. Tarp I–II medinių lygių. (Į Š nuo stulpo). Rad. nr. 9. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).
IVSI152	Dubenėlis Dalis. Ilgis – 15 cm, plotis – 7 cm, storis – 0,8 cm. Tekintas. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp sienų. Po II mediniu lygiu. Rad. nr. 11. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).
IVSI153	 Dubenėlis Tekintas. Profiliuotas. VŽP, 2007–2009. 6 patalpa. Po I mediniu lygiu. 5,6 lenta. Rad. nr. 25a. XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).

IVSI154		<p>Lėkštė Tekintas. Išlikęs tik lėkštės pakraštėlis. Angos skersmuo – 35 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. II medinio užstatymo lygis. Po grindim. H abs. 89,50–89,32 m, Kv. N–Š/97–101. Rad. nr. 7. XIV pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 21, 75).</p>
IVSI155		<p>Dubenėlis Indo aukštis – 5,5 cm, kojėlės aukštis – 0,5–0,6 cm. Dugnelio skersmuo – 7,5 cm. VŽP 2014–2015. VR R korpuso U rūsysis. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1223. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 10, 11; Kuncevičius, 2015šb, 41).</p>
IVSI156		<p>Dubenėlis 3 dalys. Tekintas. Ilgis – 13 cm. Skersmuo – 18,3 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsysis. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20–88,45 m. Rad. nr. 1770, 1772. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 71).</p>

29 LENTELĖ

Kaušai (IVK)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IVK1		<p>Kaušo dalis Dydis – 10 x 5,1 cm. VŽP, 1960–1961. Be tikslios radimo vietos. Inv. Nr. 387:154. XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>
IVK2		<p>Kaušo dalis Dydis – 9,1 x 6 cm. VŽP, 1960–1961. Be tikslios radimo vietos. Inv. Nr. 387:155. XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>
IVK3		<p>Kaušo semiamoji dalis Be rankenėlės. Ilgis – 13 cm. VŽP, 1996. Arsenalo 3. H abs. 90,84 m. Rad. nr. 533. XIV a. pab. – XV a. pr. (Vaičekauskas, 1997š, 68), (LNMF).</p>
IVK4		<p>Kaušelis Ilgis – 19,7 cm, plotis – 15,2 cm. Dirbinys yra netaisyklingos formos, rankenėlė nulūžusi. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė–centrinė dalis. Durpė tarp I ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m. Rad. nr. 17. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 85; Ožalas, 2003šb, 212).</p>
IVK5		<p>Kaušas Dalis, sulūžęs. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m. Rad. nr. 23. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 212).</p>

IVK6		<p>Kaušelis Dalis, skersmuo – 11 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Didžiojo šulinio vidus H abs. 89,90–90,80 m. Rad. nr. 69. XVII a. I pus. (Ožalas, 2003ša, 74; Ožalas, 2003šb, 216).</p>
IVK7	<p>Kaušelis Dalis, plotis – 5 cm, ilgis – 7 cm. Viduryje odinė detalė. VŽP, 2002. Plotas 5. Didžiojo šulinio vidus H abs. 89,90–90,80 m. Rad. nr. 70. XVII a. I pus. (Ožalas, 2003ša, 74; Ožalas, 2003šb, 216).</p>	
IVK8		<p>Kaušas Liko tik sienelės fragmentas. Jo ilgis – 16 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Nuimant XIV a. medinį užstatymą. Neinventorintas. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša).</p>
IVK9		<p>Kaušas Dalis, ilgis – 19 cm, plotis – 11,5 cm, storis – 2,1 cm. Aplūžęs. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 31. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).</p>
IVK10		<p>Kaušelis Dalis, ilgis – 23 cm, storis – 1,4 cm. Aplūžęs, kotas stačiakampio skersinio pjūvio, 3,6 x 2,2 cm dydžio, koto ilgis – 9,2 cm. Kote padaryta 1,9 cm skersmens skylė pakabinimui. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 22–26, tamsiai ruda žemė su plytgaliais, griuvenomis, medžio liekanomis (iš griovio prie pastato). H abs. 90,00–91,50 m. Rad. nr. 64. XVII a. (Ožalas, 2004ša, 56; Ožalas, 2004šb, 236).</p>
IVK11		<p>Kaušo rankena Apvali, užlenktu galu (apie 4,45 cm). Ilgis – 7,3 cm. Skersmuo 2,4 cm. Paviršiuje smulkūs grioveliai. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Kolektoariaus išplėtimas. Durpių sluoksnis, II medinis lygis. Rad. nr. 9383. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVK12		<p>Kaušas Beveik sveikas, kotas nulūžęs. Dugno skersmuo – 8 cm, angos skersmuo – 12,5 cm, storis – 5,5 cm. Klevo gumbas (LIG–06–07), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, tarp XVII a. sienos ir tako. Tarp sienos ir tvoros. Po II mediniu lygiu, po smėlio tarp sluoksniu. Rad. nr. 31. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVK13		<p>Kaušo rankena Dalis, ilgis – 23,2 cm, skersmuo – 2,5–3,3 cm. Ovalaus skersinio pjūvio. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. 3 medinis lygis prie V pjūvio. Rad. nr. 209. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IVK14	<p>Kaušas Dalis. Suskilęs į 5 dalis, sienelių storis – 0,7 cm. Išlikęs vienas sveikas kraštas. Klevas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Į ŠV nuo kolektoriaus, ties 3–4 kolektoriaus rąstu. Dūrpės viršus. Rad. nr. 222. XIV – XV a. riba (Ožalas, 2004–2006šb).</p>	
IVK15		<p>Kaušas Neaiškūs matmenys. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinio užstatymo lygis, P dalis, kv. R/10. Rad. nr. 87. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 149).</p>
IVK16		<p>Kaušas Aukštis – 10 cm, angos skersmuo – 24 cm, sienelės storis – 2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, Š dalis (po siena), dūrpės viršus, kv. D–E/17. Rad. nr. 162. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>
IVK17		<p>Kaušelis Išlikusi kaušelio semiamoji dalis. Skersmuo – 13 cm, aukštis – 4,4 cm, sienelės storis – 0,4 cm, rankenėlės vietoj plotis – 5,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, po namo paklotu, P dalis, kv. O–P/21. Rad. nr. 190. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).</p>
IVK18		<p>Kaušo rankenėlė 2 dalys. Ilgis – 13,2 cm, plotis – 6,2 cm, skersinis pjūvis – 2,1 x 1,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 225. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>
IVK19		<p>Kaušas Dirbinio semiamosios dalies dydis – 12,4 x 11,7 cm, storis – 4,4 cm, sienelės storis – 0,6 cm. Kaušelio rankenėlės ilgis – 2,6 cm, plotis – 6,1 cm, aukštis – 0,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medinis lygis, P dalis, kv. N/24. Rad. nr. 327. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).</p>
IVK20		<p>Kaušelis Beveik sveikas, su rankenėle. Pakraštėlio dydis – 7 x 6,3 cm, dugnelio dydis – 5 x 4,3 cm, aukštis – 4,3 cm, sienelių storis – 0,5 cm, rankenėlės ilgis – 3,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P dalis, kv. R/21. Rad. nr. 347. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>

IVK21		<p>Kaušas Dalis. Pusapvalės formos. Skersmuo – 23 cm, aukštis – 10,7 cm, sienelių storis – nuo 1 iki 1,5 cm. Ties skilimo linija – dvi skylutės (skersmuo – 0,7 cm ir 0,5 cm) skirtinguose kraštuose, tikriausiai skirtos skilimui sutvirtinti. Rankenėlė trumpa, su skylute viduryje (skersmuo – 1 cm), plotis – 6 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ties V mediniu lygiu (iš smėlio), kv. T/18. Rad. nr. 371. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 166).</p>
IVK22	<p>Kaušo rankenėlė Visa. Storis 1 cm, ilgis – 8,2 cm. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp M 1 ir Š korpuso sienų. Po II mediniu lygiu. Durpė. Rad. nr. 12. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>	
IVK23		<p>Kaušo rankena Dalis. „L“ formos, galas nulūžęs, ilgis – 18,3 cm. Ovalaus skersinio pjūvio, jo skersmuo – 3,2 x 2,9 cm. Erškėtinis, drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Po II mediniu lygiu. Rad. nr. 20. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>

30 LENTELĖ

Šaukštai, samčiai (IVŠS)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IVŠS1		Medinis samtis Samčio galvutė. Ilgis – 13,4 cm, plotis – 8,3 cm. VŽP, 1960. Prie namo Nr. 6 šiaurės vakarinio kampo. 360 cm. Rad. nr. 1166. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).
IVŠS2		Samtis Trys semiamos dalies fragmentai. Dydis – 6,1 x 1,8 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Po IV pastatu. Rad. nr. 1175 (AR 387:68). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).
IVŠS3		Samtis Semiamos dalies fragmentas. Ilgis – 8,5–8,6 cm, plotis tiesia linija 2,5–2,6 cm. VŽP, 1961. Po X–to pastato priestatu. Rad. nr. 1210 (AR 387:23). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 134), (LNMF).
IVŠS4		Medinio samčio dalis Ilgis tiesia linija 5,4 cm, plotis – 1,8–2 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. X–to pastato vidus. Rad. nr. 1211 (AR 387:22). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 134), (LNMF).
IVŠS5		Samtis Semiamos dalis fragmentas. Ilgis tiesia linija 10,3 cm, plotis 6,3 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. X–to pastato vidus. Rad. nr. 1212 (AR 387:21). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 134), (LNMF).
IVŠS6		Medinio samčio dalis Ilgis tiesia linija 8 cm, plotis – 5,3 cm. VŽP, 1961. Po V–to medinio grindinio rąstais, gylis 4,5–4,7 m. Rad. nr. 1224 (AR 387:9). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 135), (LNMF).
IVŠS7		Samtis Trys semiamos dalies fragmentai. Didžiausio fragmento dydis – 8,9 x 7,7 cm. VŽP, 1961. Tarp XII ir XIII–to pastatų. Gylis 5–5,3 m. Rad. nr. 1265 (AR 387:18). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 138), (LNMF).
IVŠS8		Šaukštas Nulaužtu kotelio galu ir „apkramtytu“ galvutės kraštu. Išlikęs ilgis – 18 cm. Plotis – 6 cm. Rankenėlės storis – 1,5 cm. VŽP, 1995. Bokštelis prie rūmų V sienos, pamatų apačioje (mėšlo sluoksniu). Rad. nr. 1034 (4024). XVI–XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 24, 82).
IVŠS9		Šaukštas Dalis, ilgis – 6,5 cm, plotis – 4 cm, storis – 0,3 cm. Semiamoji dalis. VŽP, 2002. Plotas 5. Didžiojo šulinio vidus H abs. 89,90–90,80 m. Rad. nr. 74. XVII a. I pus. (Ožalas, 2003ša, 74; Ožalas, 2003šb, 216).
IVŠS10		Šaukštas Be kotelio, suskilęs į 2 dalis, plotis – 4,6 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 89,50–88,60 m, rudai juoda žemė po pirmais degėsiiais. Rad. nr. 8213b. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 92; Rackevičius, 2003šb, 59).

IVŠS11		<p>Šaukštas Dalis, kotas nulūžęs, storis – 0,4 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, tamsiai ruda žemė su griuvėsiais ir plokštinėmis stiegėmis (iki medinių stulpų). H abs. 90,50–91,30 m. Rad. nr. 73. XV–XVI a. (Ožalas, 2004ša, 41; Ožalas, 2004šb, 238).</p>
IVŠS12		<p>Šaukštas Semiamoji šaukšto dalis. Jo aukštis – 0,4 cm. Kotas nulūžęs. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 30. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠS13		<p>Šaukštas Dalis. Išlikusi šaukšto semiamoji dalis, jos ilgis – 6,6 cm, plotis – 5,3 cm, storis – 1,8 cm. Kotelis nulūžęs. Klevas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 103. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠS14		<p>Šaukštas Dalis, jos dydis – 6,9 x 3,1 cm. Šaukšto semiamosios dalies fragmentas. Klevas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Ties 3 – 5 pylimo rąstu. Durpė su griuvenomis į ŠV nuo pylimo. Rad. nr. 154. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠS15		<p>Šaukštas Išliko visas šaukštas. Jo ilgis 18 cm, semiamosios dalies plotis – 5 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3 (5 plotas). Rad. nr. 293. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠS16		<p>Samčio fragmentas Ilgis – 11,5 cm, plotis – ~ 4,5 cm. Išlikusio rankenėlės fragmento ilgis – 1,5 cm. Pagamintas iš klevo. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 86. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 7).</p>
IVŠS17	<p>Šaukšto fragmentas Nulaužtu koteliu. Likusios dalies ilgis – 11,5 cm, plotis – 7,2 cm, storis – 4 cm. Nulūžusio kotelio ilgis – 3 cm. Pagamintas iš klevo. VŽP, 2003–2005. II oficina. VIII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,04–89,55 m. Rad. nr. 91. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 8).</p>	
IVŠS18	<p>Šaukšto fragmentas Išlikusio sienelės fragmento ilgis – 10,5 cm, storis – 7 cm. Dugnelio plotis – 1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 111. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 9).</p>	

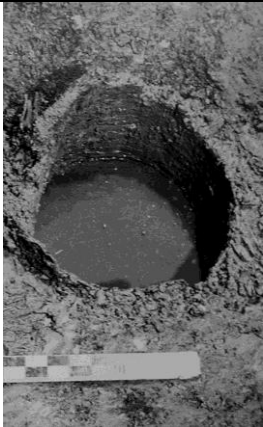

IVŠS19		<p>Šaukšto rankenėlė Išlikęs fragmento ilgis – 8,4 cm, skersmuo – 1,5 cm. Sveikame gale yra išdrožinėtas papuošimas (ilgis – 2,5 cm): fragmento galas centre padalintas į dvi smailėjančias dalis, vizualiai primenančias kanopą. Pagamintas iš klevo.</p> <p>VŽP, 2003–2005. II oficina. XI medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,20 m. Rad. nr. 143.</p> <p>XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 10).</p>
IVŠS20		<p>Šaukštas Platėjantis kotelio fragmentas su kaušelio dalimi. Kotelio skersmuo – 1,3 x 1,2 cm. Kaušelio dalies ilgis – 2,3 cm, plotis – 3,8 cm.</p> <p>VŽP, 2003–2005. II oficina. Po P pamatų arka. Dūrpės sluoksnis tarp I–II medinio užstatymo lygių. H abs. 90,90–90,55 m. Rad. nr. 151.</p> <p>XV a. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 11).</p>
IVŠS21		<p>Samtis Dalis, storis 0,9 cm.</p> <p>VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė su griuvenomis tarp stambių griuvenų ir įžemio. Rad. nr. 11.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
IVŠS22		<p>Šaukštas Dalis, kotelis ir semiamoji dalis nulūžusi, bendras fragmento ilgis – 9,4 cm, semiamosios dalies plotis – 3,2 cm, storis – 1,9 cm, kotelio plotis – 1,3 cm.</p> <p>VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 120.</p> <p>XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠS23		<p>Samtis Sveikas. Ilgis – 44 cm, rankenėlės ilgis – 31 cm, skersmuo – 1,5 x 1,3 cm, semiamosios šaukšto dalies plotis – 7 cm, gylis – 3 cm.</p> <p>VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, Kv I–J/23–24. Rad. nr. 56.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).</p>
IVŠS24	<p>Šaukštas? Semiamosios dalies fragmentas. Ilgis – 8,6 cm, plotis – 2,2 cm, storis – 0,3 cm.</p> <p>VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po (ties) III medinio užstatymo lygiu, pastato PV perkamos kampe vidus, Kv. I–J/23–24. Rad. nr. 76.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).</p>	
IVŠS25	<p>Šaukštas Semiamosios dalies fragmentas. Ilgis – 5 cm, plotis – 4,4 cm, storis – 0,6 cm.</p> <p>VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 144.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).</p>	

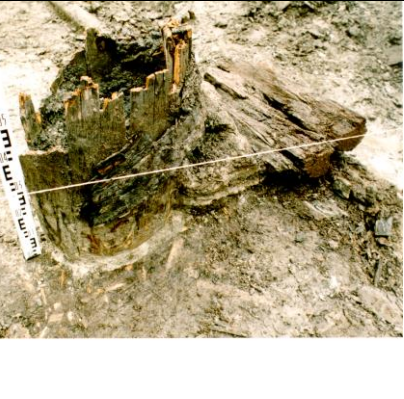

IVŠS26		<p>Šaukštas Fragments. Kotelis nulūžęs, kotelio fragmento skersmuo – 1,4 cm, semiamosios dalies ilgis – 9 cm, plotis – 5,3 cm, gylis – 1,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 206. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 157).</p>
IVŠS27		<p>Šaukštas Bendras ilgis – 20,8 cm, kotelio ilgis – 12,7 cm, semiamosios dalies ilgis – 8,1 cm, kotelio skersmuo – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 213. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>
IVŠS28		<p>Šaukštas Semiamoji dalis ir kotelis – aplūžę. Kotelio gale – 2,6 cm ilgio, dviejų dalių zigzago ornamentas. Bendras ilgis – 17,3 cm, kotelio ilgis – 10,6 cm, kotelio skersmuo – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 214. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>
IVŠS29		<p>Šaukštas Ilgis – 19,6 cm, kotelio ilgis – 10 cm. Semiamosios dalies ilgis – 9,6 cm, plotis – 5 cm, gylis – 1 cm. Kotelio skersmuo – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 221. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>
IVŠS30		<p>Šaukštas Šaukšto semiamoji dalis. Dydis – 8,7 x 6,2 cm, storis – 0,7 cm, gylis – 0,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 249. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
IVŠS31	<p>Šaukštas Ilgis – 19 cm, semiamosios dalies ilgis – 9,4 cm, plotis – 5,4 cm, rankenėlės ilgis – 9,6 cm, 1 cm skerspjūvio. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medinis lygis, P dalis, kv. P–Š/23–25. Rad. nr. 339. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>	
IVŠS32		<p>Šaukštas Semiamoji dalis su rankenėlės vieta. Dydis – 8 x 4,5 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P dalis, kv. R/21. Rad. nr. 350. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>

IVŠS33		<p>Šaukštas Rankenėlė nulūžusi. Rankenėlės skerspjūvis – 0,8 cm, semiamosios dalies ilgis – 6,2 cm, plotis – 5,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medinis lygis, P. dalis, kv. R/24. Rad. nr. 369. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 166).</p>
IVŠS34	<p>Šaukštas Aplūžusi semiamoji dalis. Dydis – 3,8 x 8,3 cm, sienelės storis – 0,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ III medinis lygis po kolektoriumi, kv. J–L/21–25. Rad. nr. 415. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 169).</p>	
IVŠS35	<p>Šaukštas Aplūžęs. Semiamoji šaukšto dalis. Ilgis – 14,5 cm, plotis – 7,8 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 452. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>	
IVŠS36	<p>Šaukštas 2 fragmentai. Ilgis – 8,7 cm, plotis – 5,6 cm, storis – nuo 0,5 iki 0,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 453. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>	
IVŠS37	<p>Šaukštas Semiamoji dalis. Ilgis – 9 cm, plotis – 4,7 cm, storis – 2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 482. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>	
IVŠS38		<p>Šaukštas Rankenėlė nulūžusi. Rankenėlės plotis – 0,7 cm, storis – 0,9 cm. Semiamosios dalies ilgis – 6,4 cm, plotis – 4,1 cm, storis – 0,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 556. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).</p>
IVŠS39		<p>Šaukštas Rankenėlė nulūžusi. Rankenėlės plotis – 1,2 cm. Semiamosios dalies ilgis – 9,1 cm, plotis – 6 cm, storis – 0,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 557. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).</p>
IVŠS40		<p>Šaukštas Išlikusi semiamoji dalis. Ilgis – 9,4 cm, plotis – 6,2 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 558. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>
IVŠS41	<p>Šaukštas Fragmentas. Semiamosios dalies storis – 0,2 cm. Rankenėlė ovalaus skerspjūvio (dydis – 0,9 x 1,1 cm). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. O/29. Rad. nr. 574. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>	

Geriau išlikę šuliniai indai (IVPŠI)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IVPŠI1		<p>Statinė Padaryta iš karnos (pušies žievės?). Skersmuo apie 55 cm. Turi medinį dugną. VŽP, 1990. E rūsys, į V nuo skersinės medinės sienos apatinio rąsto apie 0,95 m atstumu, ir apie 1,6 m į Š nuo pietinės E rūšio sienos. Neinventorinta. Neišsaugota. XV a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 46).</p>
IVPŠI2		<p>Statinė Padaryta iš karnos (pušies žievės?). Skersmuo 46–55 cm (pailga P–Š kryptimi). Be dugno. VŽP, 1990. E rūsys, 1,5 m į V nuo tašo ir apie 1,6 m į Š nuo pietinės rūšio sienos. Neinventorinta. Neišsaugota. XV a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 46).</p>
IVPŠI3		<p>Statinė Jos skersmuo – 0,6–0,62 m. Statinės šonai neišliko, tėra pastebimas tik 0,3–0,5 cm storio juodos žemės sluoksnelis. Gal ši statinė buvo iš žievės, kaip rastosios rūšyje E? Statinės gylis tik 8–10 cm. Jos dugne rasta 9,5 cm ilgio, keturkampio 0,5 x 0,5 cm pjūvio vinis. VŽP, 1990. B rūsys. 0,4 m gilyje nuo grindinio paviršiaus, smėlio sluoksnyje, 1,3 m atstume į P nuo šiaurinės sienos, 0,45 m atstume į V nuo rūšio rytinės sienos. Neinventorinta. Neišsaugota. XV a. ? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 20–21).</p>
IVPŠI4	Statinė	<p>Asloje, netoli šiaurės rytų kampo buvusių durų, į grindinį įleista statinė be dugno. VŽP, 1995. L rūšio asla. Neinventorinta. Neišsaugota. XVI–XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 29).</p>
IVPŠI5	Kubilas	<p>Suiręs medinis kubilas, pilnas kalkių. Jo dugno skersmuo 47 cm, aukštis – 45 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai, 1996 m. Juodžemio sluoksnis. Neinventorintas. Neišsaugotas. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 81).</p>

IVPŠI6		<p>Statinė 37 cm skersmens ir 45 cm aukščio medinė statinaitė. Be dugno. Išvalius statinaitę bei toliau kasant šurfą, statinaitės sienelės iširo.</p> <p>VŽP, 1996. Pilies rūmų šiaurinio korpuso išorinis kiemas. Neinventorinta. Neišsaugota.</p> <p>XIV a. II pus. – XV a. I pus. (Vailionis, 1997š, 14).</p>
IVPŠI7		<p>Kubilas Sveikas, šulo rankenos ilgis – 59 cm, plotis – 16 cm, storis – 1,8 cm. Galas užapvalintas, jame išpjauta skylė. Šulų ilgis – 42 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 2 cm. Dugno skersmuo – 45 cm, storis – 2 cm.</p> <p>VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Mažojo šulinio vidus. H abs. 88,10–90,40 m. Rad. nr. 45.</p> <p>XVI a. II pus. (Ožalas, 2003ša, 87; Ožalas, 2003šb, 214).</p>
IVPŠI8		<p>Statinė Statinės šulai 10–12 cm pločio, 1–1,3 cm storio. Statinė buvo apjuosta 12–15 cm pločio tošine juosta. Statinė buvusi apie 1,1 m aukščio, be dugno. Statinė buvusi įkasta į žemę. Galbūt į ją turėjo rinktis nuo pastato stogo varvantis vanduo?</p> <p>VŽP, 2002. Plotas 5. Šalia pastato PR kampo Kv. H 19. Statinės viršus rastas ties H abs. 90,58 m. Neinventorinta. Neišsaugota.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 48).</p>
IVPŠI9	<p>Statinė Dugno skersmuo – 58 cm, storis – 1,4–1,8 cm. Dugno skersinio skersmuo – 56 cm, plotis – 4,2–5,6 cm, storis – 1,5 cm. Lentos: 82 x 12,5–14,5 x 1,4 cm; 80 x 16,5–19,7 x 0,5–1,5 cm; 80 x 12,5–14,5 x 1,4 cm; 79 x 13–14,8 x 0,5–1,5 cm; 95 x 15,1–17 x 0,6–1,3 cm; 78 x 14,8–17,2 x 1,2–1,4 cm; 78 x 9,2–11,0 x 1,1–1,5 cm; 82 x 16,5–19,5 x 1–1,3 cm; 83,4 x 12,5–14,6 x 1–1,5 cm; 84,5 x 13,4–15,8 x 1–1,5 cm; 84,5 x 12,0–14,1 x 0,9–1,4 cm; 86,5 x 12–13,5 x 0,8–1,3 cm.</p> <p>VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, XVII a. perkasimas iki akmeninio grindinio. Rad. nr. 2852.</p> <p>XVII a. (Striška, 2007ša, 39, 40; Striška, 2007šb, 195).</p>	
IVPŠI10		<p>Kubilukas Dugnelio skersmuo – 32 cm, 12 fragmentiškai išlikusių šulų.</p> <p>VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. X rūsys. Kv. B–F 37–39. X rūsys. Juod-ruda žemė su griuvenomis. H abs. 90,30–91,30 m. Rad. nr. 7.</p> <p>XVII a. (Ožalas, 2008ša, p.39; Ožalas, 2008šb, 105).</p>

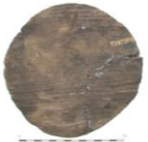

IVPŠI11		<p>Statinė Išliko 2/3 statinės. Dugnas su šulais ir lankais. Šulai pagaminti iš ąžuolo, o lankai iš lazdyno (LIG-06-02:1; 2). Statinės skersmuo – 81 cm, Statinę sudarė 41 šulas, ir 6 juosiantys stainę dviem eilėmis lankai. Dugnas su skylėmis ir užrašu „MAS“. Dugno lentelės tarpusavyje sujungto dviem kaiščiais. VŽP, 2003, 2006–2007. W rūšys. Statinė R rūšio pasienyje. H abs. 91,05–90,66 m. Rad. nr. 1. XVII a.? (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2008š, 124, 164, 165, 175).</p>
IVPŠI12		<p>Statinė Šulai pagaminti iš ąžuolo. Jų aptikta 13, susstatyti ratu smėlyje. Statinės skersmuo – 65 cm, smarkiai sunykusių šulų aukštis siekė 53 cm. VŽP, 2003, 2006–2007. W rūšys. Duobė PR rūšio kampe (H abs. 91,00–90,75 m; Kv. 15–16/U–Ū). Rad. nr. 2. XVII a.? (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2008š, 124, 163).</p>
IVPŠI13	<p>Kibirėlis Pusė kibirėlio. Sudaro 6 šulai ir dugnelis. Sulūžęs į 2 dalis. Kibirėlio aukštis – 27 cm, dugnelio skersmuo – 28,5 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Ties IV–VI mediniu lygiu. Šulinio vidus. Rad. nr. 75. XVI a. pab. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
IVPŠI14	<p>Statinė Statinė, pagaminta iš 20 pušinių šulų (statinių). Statinės aukštis – apie 90 cm, šulo plotis – apie 11 cm. Viršutinis lankas pagamintas iš ąžuolo ir nutolęs nuo statinės viršaus apie 30 cm, apatinis taip pat pagamintas iš ąžuolo ir nutolęs nuo dugno apie 10 cm. Vidurinis lankas pagamintas iš uosio. Statinė įkasta į žemę. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, P. dalis, III–IV medis (įkasta). Rad. nr. 104. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).</p>	
IVPŠI15		<p>Statinė Apageusi. Skersmuo – apie 60 cm. VŽP, 2007–2009. L rūšys. Šurfas 5. Slenkstis. Kv. 0–P 74–75. H abs. 90,50–90,70 m. Rad. nr. 28. XVI a. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>

32 LENTELE

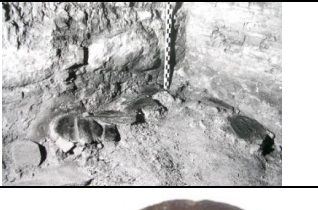

Indų iš šulų dugnai ir dangčiai (IVD)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IVD1		<p>Dugnas ar dangtis Suanglėjęs statinės dugnas ar katilo dangtis. VŽP, 1958. Neinventorinta. XIV a. (Tautavičius, 1958, 103), (LNMF).</p>
IVD2		<p>Dugnas ar dangtis Medinės statinaitės dugno arba dangčio dalis. VŽP, 1960. Atvalant išilginio pjūvio šiaurės rytinę sieną tarp bažnyčios vartų pamatų ir IV grindinio. Rad. nr. 1040. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 124), (LNMF).</p>
IVD3		<p>Dugnas ar dangtis Išlikusios dalies dydis – 7,3 x 3,9 cm. VŽP, 1960. III durpių sluoksnis. Prie pastato Nr. VI šiaurės vakarinio kampo, gylis – 390 cm. Rad. nr. 1071 (AR 387: 91). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).</p>
IVD4		<p>Dugnas ar dangtis Pusiau apskritos formos. Ilgis – 25,3 cm, plotis – 9,6 cm. VŽP, 1960. III durpių sluoksnis. Prie pastato Nr. VI šiaurės vakarinio kampo, gylis – 390 cm. Rad. nr. 1072 (AR 387:93). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).</p>
IVD5		<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Fragmentas pusiau apskritas. Ilgis – 24,1 cm, plotis – 13,6 cm. VŽP, 1960. III durpių sluoksnis. Prie pastato Nr. VI šiaurės vakarinio kampo, gylis – 390 cm. Rad. nr. 1073 (AR 387:92). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).</p>
IVD6		<p>Dugnas ar dangtis Medinės statinaitės dugno arba dangčio pusė. VŽP, 1960. Atvalant VII–tą pastatą. Plotas IVC. Rad. nr. 1109. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 128), (LNMF).</p>
IVD7		<p>Dugnas ar dangtis Medinės statinaitės dugno pusė. Pusiau apskritas. Apdegęs. Jo ilgis 10,9 cm, plotis – 4,8 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. V–jo pastato viduje. Rad. nr. 1125 (AR 387: 48). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 129), (LNMF).</p>
IVD8		<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Jos ilgis – 35,3 cm, plotis – 10,2 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. V–jo pastato šiaurės rytiniame pasienyje. Gylis 360–370 cm. Rad. nr. 1126 (AR 387:58). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 129), (LNMF).</p>
IVD9		<p>Dugnas ar dangtis Išliko tik pusė. VŽP, 1960. Plotas V. Po I–mo pastato šiaurės rytų galo grindimis. Rad. nr. 1132. XIV–XV a. (Tautavičius, 1961š, 129), (LNMF).</p>

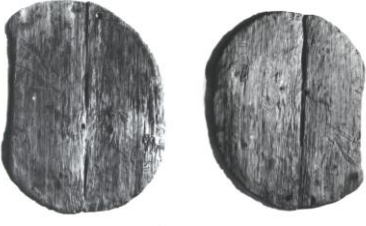

IVD10		Dugnas ar dangtis Išliko tik pusė. VŽP, 1960. Plotas V. Po I–mo pastato šiaurės rytų galo grindimis. Rad. nr. 1133. XIV–XV a. (Tautavičius, 1961š, 129), (LNMF).
IVD11		Dugnas ar dangtis Jo skersmuo – 17,6 cm. VŽP, 1960. Tarp skersinio flygelio ir išilginės juostos. Rad. nr. 1151 (AR 387:151). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).
IVD12		Dugnas ar dangtis Išliko tik pusė. Skersmuo – 45 cm. VŽP, 1960. Prie namo Nr. VI šiaurės vakarų kampo. Rad. nr. 1155. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).
IVD13		Dugnas ar dangtis Išliko tik pusė. VŽP, 1960. Prie namo Nr. III šiaurės vakarinio kampo, gylis – 360 cm. Rad. nr. 1157. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).
IVD14		Dugnas ar dangtis Vienas šonas daugiau, kitas mažiau nuskilęs. Ilgis – 63,5 cm, skersmuo – 31 cm. VŽP, 1960–1961. Be tikslios radimo vietos. Inv. nr. AR387:189. XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).
IVD15	Dugnas ar dangtis Kiek pailgos formos. Šiek tiek deformuotas. Ilgis – 11,7 cm, plotis – 9,3 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. X–to pastato priestatas. Rad. nr. 1208 (AR 387:27). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 134), (LNMF).	
IVD16		Dugnas ar dangtis Viename gale sunykęs, kiek pailgos formos. Ilgis – 15 cm, plotis – 14,5 cm. VŽP, 1961. Kelias. Gylis 4,7–4,9 m. Rad. nr. 1241 (AR 387:1). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 136), (LNMF).
IVD17		Dugnas ar dangtis Ilgis apie – 52,5 cm, plotis – 12,8 cm. VŽP, 1961. Kelias. Gylis – 5–5,1 m. Rad. nr. 1244 (AR 387:3). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 137), (LNMF).
IVD18	Dugnas ar dangtis Ilgis – 16,5 cm, plotis – 4,5 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. XI–to pastato vidus. Rad. nr. 1249. XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 137), (LNMF).	
IVD19	Medinės statinės dugno dalis Pusiau apskrita. Ilgis – 17 cm, plotis – 6,7 cm. VŽP, 1961. Tarp XII ir XIII–to pastatų. Gylis 5–5,3 m. Rad. nr. 1264 (AR 387:19). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 138), (LNMF).	
IVD20		Dugnas ar dangtis Ilgis – 42 cm, plotis – 31 cm. VŽP, 1961. Prie XIV pastato PV sienos, gylis 5–5,2 m. Rad. nr. 1269. XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 139), (LNMF).

IVD21		<p>Dugnas ar dangtis Ilgis – 25,7 cm, plotis – 10,9 cm. VŽP, 1961. XV-to pastato vidus. Rad. nr. 1284 (AR 387:13). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 140), (LNMF).</p>
IVD22		<p>Dugnas ar dangtis Užapvalintais galais. Su pragrežta skylute viename gale. Ilgis – 43,8 cm, plotis – 17,8 cm. VŽP, 1961. Kiemas tarp XIII ir XIV pastatų. Gylis – 5,9–6 m. Rad. nr. 1298 (AR 387:16). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 141), (LNMF).</p>
IVD23		<p>Dugnas ar dangtis Pusmėnulio formos lentelė, išplatėjanti per vidurį. Ilgis – 17 cm, plotis per vidurį – 17 cm, lentos storis – 1,5 cm. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 3. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 94).</p>
IVD24		<p>Dugnas ar dangtis Ilgis – 20 cm, plotis per vidurį – 9 cm, į galus smailėja, lentos storis – 1 cm. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 4. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 94).</p>
IVD25		<p>Dugnas ar dangtis Ilgis – 22 cm, į galus smailėja, plotis per vidurį – 7 cm, pusmėnulio formos, storis – 1 cm. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 11. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 94).</p>
IVD26		<p>Dugnas ar dangtis Pjovimas, tašymas. Dugno storis – 1,7 cm. VŽP, 1989 m. E rūšio išorė. Rad. nr. 1. XIV–XV a.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1990š).</p>
IVD27		<p>Dugnas ar dangtis Pusmėnulio formos, 33 x 18 cm dydžio, storis – 1 cm. VŽP, 1990. Rasta 0,9 m į V nuo E rūšio rytinės sienos, prie pat šio rūšio pietinės sienos, aslos lygyje. Rad. nr. 1 (149). XVI a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 44).</p>
IVD28		<p>Dugnas ar dangtis Išliko apie 2/3 dirbinio, kurio skersmuo – 43 cm, storis – 1 cm. VŽP, 1990. E rūšys. Po pirmuoju dangčiu 0,9 m į V nuo E rūšio rytinės sienos, prie pietinės sienos. Rad. nr. 2 (150). XVI a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 44).</p>
IVD29		<p>Dugnas ar dangtis Išliko apie 1/3 dirbinio, kurio skersmuo – 42 x 10 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 1990. E rūšys. Prie pietinės sienos. 0,47 cm į V nuo rytinės sienos. Rad. nr. 3 (151). XVI a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 44).</p>

IVD30		<p>Dugnas ar dangtis Išliko apie 1/3 dirbinio, kurio skersmuo – 39 x 11,5 cm, storis – 1,1 mm. VŽP, 1990. E rūsys. Ant mūro M 3, 0,34 m į Š nuo pietinės E rūšio sienos. Rad. nr. 4 (152). XVI a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 44).</p>
IVD31		<p>Dugnas ar dangtis Išliko apie 1/2 dirbinio, kurio skersmuo – 42 x 20 cm, storis – 1 cm. VŽP, 1990. E rūsys. 0,6 m į Š nuo pietinės ir 8,5 m į V rytinės E rūšio sienos. Rad. nr. 5 (153). XVI a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 44).</p>
IVD32		<p>Statinės dugno dalis Išliko pusė dirbinio, skersmuo – 35 x 18 cm. VŽP, 1990. E rūsys. Ant mūro M3, 1 m į Š nuo pietinės sienos. Rad. nr. 6 (154). XVI a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 44).</p>
IVD33		<p>Dugnas ar dangtis Išliko apie 1/2 dugno, kurio skersmuo – 45 x 20 cm. VŽP, 1990. E rūsys. Ant mūro M3, 1, 35 m į Š nuo pietinės sienos. Rad. nr. 7 (155). XVI a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 44).</p>
IVD34		<p>Dugnas ar dangtis Skersmuo – 47 cm. VŽP, 1990. E rūsys. Ant mūro M3, 1 m į Š nuo pietinės sienos. Rad. nr. 8 (156). XVI a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 44).</p>
IVD35		<p>Dugnas ar dangtis Išliko didesnė pusė. Skersmuo – 11,3 cm, storis – 9 cm. Nusklembtais šonais. VŽP, 1992. Juodos žemės sluoksnis. Kv. 1719 FH. H abs. 89,9–89,65 m. Rad. nr. 2353. XV a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993šb, 121).</p>
IVD36		<p>Dugnas ar dangtis Ilgis – 43,7 cm. Išlikęs plotis – 16,2 cm. Viename krašte turi 2 skyles (skersmenys: 2 x 1,9 cm ir 2,2 x 1,3 cm), atstumas tarp jų – 16,6 cm. VŽP, 1992. Priestatas – tualetas. Kv 16 C ir D riboje. Rad. nr. 4798. XV a. pr (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š, 37).</p>
IVD37		<p>Dugnas ar dangtis Su ženklų. Tai pusapskritimio formos medinis lapuočio medžio dirbinys, ant kurio išrėžtas geometrinis ženklas. Matmenys: 44 x 24,5 cm. VŽP Rūmų išorinis kiemas, kv 14–16 C D, drėgname durpių sluoksnyje. H abs. 89,5–89,3 m. Rad. nr. 4800. XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993ša, 76).</p>

IVD38		<p>Dugnas ar dangtis Skersmuo – 23 cm, kraštas – 11 cm pločio. Jis gana masyvus, lenta – 1,5 cm storio. VŽP, 1992. Ties F rūsiu. Su degėisiais maišytame žemės sluoksnyje. Kv 48 E. H abs. 89,85 m. Rad. nr. 4806. XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993ša, 60).</p>
IVD39		<p>Dugnas ar dangtis Matmenys – 19,1 x 5,9 cm. Dugno kraštas – nusklembtais kraštais. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4812. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IVD40		<p>Dugnas ar dangtis Matmenys – 16,4 x 9,5 x 1 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4813. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IVD41		<p>Dugnas ar dangtis Matmenys – 32 x 9,3 x 0,9–1,9 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4814. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IVD42		<p>Dugnas ar dangtis Matmenys – 21 x 9,7 x 1–1,8 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4815. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IVD43		<p>Dugnas ar dangtis Matmenys – 35 x 12,6 x 1,2 cm. Su šalia krašto esančia 1,9 x 2,6 cm skersmens skylė. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4816. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IVD44		<p>Dugnas ar dangtis Matmenys – 28,1 x 18,9 x 0,8 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4817. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IVD45		<p>Dugnas ar dangtis 2 fragmentai. Vieno fragmento matmenys – 17,9 x 3,5 x 0,4 cm, antro – 13,6 x 3,9 x 0,4 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4824. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>

IVD46		<p>Dugnas ar dangtis Masyvus, iš dviejų lentų sujungtas dangtis ar dugnas. Apie 55 cm skersmens. Matmenys – 55 x 43 x 22 cm. Gulėjo pietiniu kraštu žemyn (šiaurinis jo kraštas – 70 cm žemiau M8 banketės viršaus). VŽP, 1993. F rūšys. Prie M8 pamatų ir rūšių pertvaros. Durpių sluoksnis. Neinventorintas. XIV a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1994ša, 16).</p>
IVD47		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 0,7 cm. Išlikęs skersmuo – 36,5 cm. VŽP, 1995. Bokštelis prie rūmų V sienos, pamatų apačioje (mėšlo sluoksnis). Rad. nr. 1036 (4026). XVI–XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 26–27, 82).</p>
IVD48		<p>Dangtis Dalis. Pusapskritimo formos, nusklembtais kraštais statinės dangtis su pakėlimui skirta rankenėle. Dangčio ilgis – 45,7 cm. Plotis – 22,1 cm, storis – 1,7 cm. Rankenėlė – cilindro formos. Jos aukštis – 3 cm, skersmuo – 2,4 cm. VŽP, 1995. Iš vakarinio korpuso priestato. Neinventorintas. XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š).</p>
IVD49	<p>Dugnas ar dangtis Skersmuo – 20 cm, storis – 1,5–2 cm. VŽP, 1996. Arsenalo g. 3. Rad. nr. 415. XIV a. II pus. – XV a. I pus. (Vaicekaskas, 1997š).</p>	
IVD50	<p>Dugnas ar dangtis Plotis – 5 cm, storis – 0,7–1,5 cm. VŽP, 1996. Arsenalo g. 3. Rad. nr. 414. XIV a. II pus. – XV a. I pus. (Vaicekaskas, 1997š).</p>	
IVD51		<p>Dugnas ar dangtis Vidiniame paviršiuje palei kraštą – nežymus 1,2 cm pločio pagilinimas, išoriniame paviršiuje – griovelis, centras (9,5 cm skersmens) yra truputį pagilintas. Dugno skersmuo – 17 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 1996. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 820. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 79).</p>
IVD52		<p>Dugnas ar dangtis Skersmuo – 23 cm, storis – 0,7 cm. VŽP, 1996. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai, 1996 m. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 821. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 81).</p>
IVD53		<p>Dugnas ar dangtis Skersmuo – 29,5 cm, storis – 0,6 cm. VŽP, 1996. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai, 1996 m. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 822. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 81).</p>

IVD54		Dugnas ar dangtis Skersmuo – 34 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 1996. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai, 1996 m. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 823. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 81).
IVD55		Dugnas ar dangtis Skersmuo – 32 cm, storis – 2,5 cm. Kraštai vienoje pusėje nusklembti. VŽP, 1997. Ploto prie rūmų pietryčių kampo archeologiniai tyrimai. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis – 5,7–6 m). Rad. nr. 3114. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1998š, 6, 205).
IVD56	Dugnas ar dangtis Skersmuo – 20 cm, storis – 1,2 cm. Kraštai vienoje pusėje nusklembti. VŽP, 1997. Ploto prie rūmų pietryčių kampo archeologiniai tyrimai. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis – 5,7–6 m). Rad. nr. 3114a. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1998š, 6, 205).	
IVD57		Dugnas ar dangtis Skersmuo – 53 cm, storis – 1,8 cm, plotis – 18,7 cm. Pakraščiai nusklembti. VŽP, 1997. Ploto prie rūmų pietryčių kampo archeologiniai tyrimai. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis – 5,7–6 m). Kv. G 12, 3,15 m nuo II laipto. Rad. nr. 3122. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1998š, 6, 206).
IVD58		Dugnas ar dangtis Medinis, apskritas, tašytas. Skersmuo – 41,5 cm, storis – 2,5–3 cm. Rastas perskilęs pusiau. Kraštai nutašyti įstrižai. VŽP, 2001. Rūmų vidinis kiemas. Į šiaurę nuo M1. Dūrpė tarp pirmo ir antro medinių konstrukcijų lygių. Į šiaurę nuo antro lygio pastato Kv. N 14–15. H abs. 90,15–90,30 m. Rad. nr. Md 1. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2002ša, 24, Ožalas, 2002šb, 250).
IVD59		Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 24,5 cm, plotis – 12 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2002. Plotas 4. Tarp I ir II medinių grindinių. H abs. 91,10–91,30 m. Rad. nr. 4. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003šb, 210).
IVD60		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 22 cm, storis – 1,2 cm. Apdeges. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Dūrpė tarp I ir II medinių lygių. H abs. 89,50–90,00 m. Rad. nr. 27. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 83; Ožalas, 2003šb, 213).

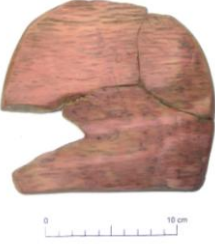
IVD61		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 23 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Ruda durpinga žemė po pilkos smėlingos žemės sluoksniu tarp I ir II medinių lygių (iki degėsių). H abs. 90,15–90,40 m. Rad. nr. 30. XIV a. pab. –XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 81; Ožalas, 2003šb, 213).
IVD62		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 22,5 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Ruda durpinga žemė po pilkos smėlingos žemės sluoksniu tarp I ir II medinių lygių (iki degėsių) H abs. 90,15–90,40 m. Rad. nr. 31. XIV a. pab. –XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 81; Ožalas, 2003šb, 213).
IVD63		Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 22,8 cm, storis – 0,8 cm. Apdeges. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė – centrinė dalis. Durpė tarp I ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m. Rad. nr. 32. XIV a. pab. –XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 85; Ožalas, 2003šb, 213).
IVD64		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 53 cm, storis – 4 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m (į R nuo kolekatoriaus tarp mažojo šulinio ir rūmų PR kampo). Rad. nr. 34. XIV a. pab. –XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 84; Ožalas, 2003šb, 213).
IVD65		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 23 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m (į R nuo kolekatoriaus tarp mažojo šulinio ir rūmų PR kampo). Rad. nr. 35. XIV a. pab. –XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 84; Ožalas, 2003šb, 213).
IVD66		Dugnas ar dangtis Skersmuo – 30 cm, storis – 3 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,60–90,00 m (4 kvadratas). Rad. nr. 38. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 69; Ožalas, 2003šb, 214).
IVD67		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 30 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m (į R nuo kolekatoriaus tarp mažojo šulinio ir rūmų PR kampo). Rad. nr. 43. XIV a. pab. –XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 84; Ožalas, 2003šb, 214).

IVD68		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 25 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Dūrpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,50–89,10 m (juoda dūrpė su griuvenomis, stiegėmis po paskutiniais medžiais). Rad. nr. 51. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 86; Ožalas, 2003šb, 215).
IVD69		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 36,5 cm, storis – 1,7 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m (2 kvadratas). Rad. nr. 53. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 215).
IVD70		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 35,5 cm, storis – 2 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m (2 kvadratas). Rad. nr. 54. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 215).
IVD71		Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 15 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m (2 kvadratas). Rad. nr. 55. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 215).
IVD72	Dugnas ar dangtis Dalis. Išlikusios dalies ilgis – 15,8 cm, plotis – 9,5 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. III medinio užstatymo. Rad. nr. 91. XIV a. (Ožalas, 2003šb, 218).	
IVD73	Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 5,5 cm, plotis – 4,3 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Nuimant XIV a. III medinį užstatymą. Rad. nr. 93. XIV a. (Ožalas, 2003šb, 218).	
IVD74		Dugnas ar dangtis Išliko tik dalis. Ilgis – 18 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Žemiau XIV a. III medinio užstatymo. Neinventorintas. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša).
IVD75		Dugnas ar dangtis Ovalo formos, su ąselės, skirtos tvirtinti prie indo, dalimi; ąselė – 3,9 cm ilgio, skersmuo – 14,6 x 13,7 cm, aukštis – 1,6 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. V plotas. Kv. 1–10 (C–H), H abs. 90,80–89,30 m, tamsiai ruda žemė. Rad. nr. 7437. XV a. pab. – XVI a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 20).
IVD76		Dugnas ar dangtis Lenta užapvalintu kraštu; aptašytai pakraščiais, ilgis – 47 cm, plotis – 18,2 cm, aukštis – 1,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. V plotas. Kv. 1–10 (C–H), H abs. 90,80–89,30 m, tamsiai ruda žemė. Rad. nr. 7439. XV a. II pus. – XVI a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 20).

IVD77		<p>Dugnas ar dangtis Ovalo formos, prilipusi kita lenta, su įskilimu. Skersmuo – 21 x 19,5 cm, aukštis – 1,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 4–10 (D–F), H abs. 88,70–88,60 m, rudai juoda žemė po antrais degėsiais. Rad. nr. 8582. XIV a. II pus. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 78).</p>
IVD78		<p>Dugnas ar dangtis Lenta viena užapvalinta kraštine, ilgis – 42,5 cm, aukštis – 3,8 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 4–10 (D–F), H abs. 88,70–88,60 m, rudai juoda žemė po antrais degėsiais. Rad. nr. 8584. XIV a. II pus. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 78).</p>
IVD79		<p>Dugnas ar dangtis Lenta viena užapvalinta kraštine, ilgis – 50,5 cm, aukštis – 2,1 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 4–10 (D–F), H abs. 88,70–88,60 m, rudai juoda žemė po antrais degėsiais. Rad. nr. 8585. XIV a. II pus. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 78).</p>
IVD80		<p>Dugnas ar dangtis Lenta viena užapvalinta kraštine, vienas lentos galas nulūžęs, storis – 1,3 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 4–10 (D–F), H abs. 88,70–88,60 m, rudai juoda žemė po antrais degėsiais. Rad. nr. 8586. XIV a. II pus. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 78).</p>
IVD81		<p>Dugnas ar dangtis Lenta viena užapvalinta kraštine, ilgis – 51,3 cm, aukštis – 2,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 4–10 (D–F), H abs. 88,70–88,60 m, rudai juoda žemė po antrais degėsiais. Rad. nr. 8587. XIV a. II pus. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 78).</p>
IVD82		<p>Dugnas ar dangtis Lenta viena užapvalinta kraštine, ilgis – 56 cm, aukštis – 2,2 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 4–10 (D–F), H abs. 88,70–88,60 m, rudai juoda žemė po antrais degėsiais. Rad. nr. 8588. XIV a. II pus. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 78).</p>
IVD83		<p>Dugnas ar dangtis Lenta viena užapvalinta kraštine, ilgis – 20,6 cm, aukštis – 1,2 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 4–10 (D–F), H abs. 88,70–88,60 m, rudai juoda žemė po antrais degėsiais. Rad. nr. 8589. XIV a. II pus. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 78).</p>

IVD84		<p>Dugnas ar dangtis Lenta viena užapvalinta kraštine, ilgis – 18,1 cm, aukštis – 1,1 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 4–10 (D–F), H abs. 88,70–88,60 m, rudai juoda žemė po antrais degėsiais. Rad. nr. 8590. XIV a. II pus. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 78).</p>
IVD85		<p>Dugnas ar dangtis Lenta viena užapvalinta kraštine, storis – 1,8 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 20–26 (C–E), 21–24 (F), 22–24 (G, H), H abs. 89,70–89,50 m, juoda žemė (žemesnė dalis). Rad. nr. 9440. XV a. I ketv. (Rackevičius, 2003ša, 107; Rackevičius, 2003šd, 121).</p>
IVD86		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, lenta viena užapvalinta, kita tiesia kraštine, skersmuo – 28,8 cm, storis – 2 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 27–37 (B–E), H abs. 90,40–89,7 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 9971. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003šd, 146).</p>
IVD87		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, lenta viena užapvalinta, kita tiesia kraštine, storis – 1,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 27–37 (B–E), H abs. 90,40–89,70 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 9972. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003šd, 146).</p>
IVD88		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, lenta viena užapvalinta, kita tiesia kraštine, storis – 1,3 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 27–37 (B–E), H abs 90,40–89,70 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 9973. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003šd, 146).</p>
IVD89		<p>Dugnas ar dangtis Sveikas, apskritas, skersmuo – 21,2 cm, storis – 2,3 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 43 (D), H abs. 90,00–89,90 m, juoda žemė (žemesnė dalis). Rad. nr. 10170. XIV a. pab. –XV a. pr. (Rackevičius, 2003ša, 118).</p>
IVD90		<p>Dugnas ar dangtis Sveikas, apskritas, nulaužtu kraštu, skersmuo – 27,5 cm, storis – 1,8 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 44 (D), H abs. 90,00–89,90 m, juoda žemė (žemesnė dalis). Rad. nr. 10171. XIV a. I ketv. (Rackevičius, 2003ša, 118).</p>

IVD91		Dugnas ar dangtis Sveikas. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 43, 44 (C), H abs. 90,00–89,90 m, juoda žemė (žemesnė dalis). Rad. nr. 10171a. XV a. pab. – XVI a. pr. (Rackevičius, 2003ša, 120).
IVD92		Dugnas ar dangtis Pusė, apskritas, skersmuo – 32 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 47 (N–R), 48, 49 (N–S), 50 (O–S), 51 (S), H abs. 90,90–90,80 m, žemesnė šviesiai pilka žemė. Rad. nr. 10240. XIV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 122).
IVD93		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 22 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. H–J 22–26, pylimo apačia, ruda žemė su griuvenomis iki įžemio. H abs. 88,30–89,70 m. Rad. nr. 3. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 46; Ožalas, 2004šb, 232).
IVD94		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 17 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, tamsiai ruda žemė su griuvenomis ir plokštinėmis stiegėmis (iki medinių stulpų). H abs. 90,50–91,30 m. Rad. nr. 5. XV–XVI a. (Ožalas, 2004ša, 41; Ožalas, 2004šb, 232).
IVD95		Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 29 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, tamsiai ruda žemė su griuvenomis ir plokštinėmis stiegėmis. H abs. 90,50–91,30 m. Rad. nr. 6. XV–XVI a. (Ožalas, 2004ša, 41; Ožalas, 2004šb, 232).
IVD96		Dugnas ar dangtis Dalis (pusė), ilgis – 17,5 cm, plotis – 7 cm, storis – 1,7–2,1 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, juoda durpinga žemė su skiedromis ir stiegėmis, H abs. 88,20–89,10 m. Rad. nr. 10. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 233).
IVD97		Dugnas ar dangtis 2 dalys, fragmento ilgis – 12,3 cm, plotis – 6,3 cm, aukštis – 1,7 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, juoda durpinga žemė su skiedromis ir stiegėmis, H abs. 88,20–89,10 m. Rad. nr. 19. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 233).
IVD98		Dugnas ar dangtis 2 dalys, skersmuo – ~17–18 cm, storis – 1,5–1,9 cm. Dugnelio viršus įsigėres rausvos spalvos. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, juoda durpinga žemė su skiedromis ir stiegėmis, H abs. 88,20–89,10 m. Rad. nr. 20. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 233).

IVD99		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 30,5 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 23. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).
IVD100		Dugnas ar dangtis Dalis, kraštas apdegeš. Storis – 2,7 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 24. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).
IVD101		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 19,5 cm, storis – 1,7 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 25. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).
IVD102		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 20 cm, storis – 1,8 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 26. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).
IVD103		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 32,5 cm, storis – 2,8 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 27. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).
IVD104		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 22,2 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 28. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).
IVD105		Dugnas ar dangtis Sveikas, storis – 1,2 cm, skersmuo – 22,1 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 46. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 49; Ožalas, 2004šb, 235).
IVD106		Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 19,7 cm, storis – 1,4 cm. Nusklembtais kraštais. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. 3. Pjūvio apačia. Griuvenos ir durpė. Rad. nr. 54a. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 79; Ožalas, 2004šb, 236).

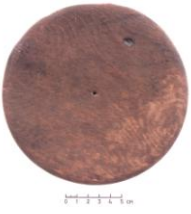

IVD107		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 1 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–H 8–12, ruda žemė su medienos liekanomis ir pilkas molis į Š nuo pylimo. H abs. 88,00–89,50 m. Rad. nr. 56. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 57; Ožalas, 2004šb, 236).</p>
IVD108		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–H 8–12, ruda žemė su medienos liekanomis ir pilkas molis į Š nuo pylimo. H abs. 88,00–89,50 m. Rad. nr. 58. XIV – XV a. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 236).</p>
IVD109		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 1,1 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–H 8–12, ruda žemė su medienos liekanomis ir pilkas molis į Š nuo pylimo. H abs. 88,00–89,50 m. Rad. nr. 59. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 45; Ožalas, 2004šb, 236).</p>
IVD110		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 43,5 cm, storis – 1,7 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 83. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).</p>
IVD111		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 0,8 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė, H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 88. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).</p>
IVD112		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 24,3 cm, plotis – 12 cm, storis – 1,4 cm. Paviršius nelygus, lentelė šiek tiek lenkta. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 90. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 239).</p>
IVD113		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 1 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–H 8–12, ruda žemė su medienos liekanomis ir pilkas molis į Š nuo pylimo. H abs. 88,00–89,50 m. Rad. nr. 108. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 79; Ožalas, 2004šb, 240).</p>
IVD114		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 0,9 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–H 8–12, ruda žemė su medienos liekanomis ir pilkas molis į Š nuo pylimo. H abs. 88,00–89,50 m. Rad. nr. 109. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 79; Ožalas, 2004šb, 240).</p>

IVD115		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. K–R 9–16, griuvenos į P nuo pylimo, H abs. 88,30–89,90 m. Rad. nr. 116. XVI a. (Ožalas, 2004ša, 77; Ožalas, 2004šb, 240).</p>
IVD116		<p>Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 31 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–H 8–12, ruda žemė su medienos liekanomis ir pilkas molis į Š nuo pylimo, H abs. 88,00–89,50 m. Rad. nr. 118. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 79; Ožalas, 2004šb, 241).</p>
IVD117		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 0,8 cm, skersmuo – 17 cm. VŽP, 2003. Pietinio korpuso prieigų tyrimai (8 plotas). Kv. I–J 22–26, tamsi ruda žemė (su 1662 Karolio šilingu). H abs. 90,00–91,50 m. Rad. nr. 130. XVII a. (Ožalas, 2004ša, Ožalas, 2004šb, 242).</p>
IVD118		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 1,3 cm, skersmuo – 21,5 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–M 8–12, ruda žemė su medienos liekanomis į Š nuo pylimo. H abs. 88,30–89,50 m. Rad. nr. 132. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, Ožalas, 2004šb, 242).</p>
IVD119		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 26 cm, storis – 3 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, Pastato R išorė po II medinio lygio lentomis. Rad. nr. 2838. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Striška, 2007šb, 191).</p>
IVD120		<p>Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 17,5 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, Priešpaskutinis medinis sluoksnis – III medinis lygis. Rad. nr. 2839. XIII a. II p. (Striška, 2007šb, 192).</p>
IVD121		<p>Dugnas ar dangtis Pusė; skersmuo – 32 cm, storis – 3,5 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, priešpaskutinis medinis sluoksnis mūrinio pastato viduje (ŠV kampas). Rad. nr. 2842. XIII a. II p. (Striška, 2007šb, 192).</p>

IVD122		Dugnas ar dangtis Dalis; skersmuo – 45 cm, storis – 2,3 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, Tarp II ir III pastato medinių grindų (po mūrinio pastato P siena). Paskutinis medinis lygis. Rad. nr. 2843. XIII a. II p. (Striška, 2007šb, 193).
IVD123		Dugnas ar dangtis Pusė skersmuo – 19,1 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, Tarp II ir III pastato medinių grindų (po mūrinio pastato P siena). Paskutinis medinis lygis. Rad. nr. 2844. XIII a. (Striška, 2007šb, 193).
IVD124		Dugnas ar dangtis Pusė skersmuo – 40,4 cm, storis – 3,3 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, paskutinis medinis lygis mūrinio pastato viduje. Rad. nr. 2849. XIII a. (Striška, 2007šb, 194).
IVD125		Dugnas Pusė; skersmuo – 38 cm, storis – 2,3 cm. Viename krašte 6 skylės (1,9–2,2 cm skersmens). Dar dvi pavienės skylės dugno kraštuose (1,1 cm skersmens) VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, paskutinis medinis lygis mūrinio pastato viduje. Rad. nr. 2850. XIII a. (Striška, 2007šb, 194).
IVD126		Dugnas ar dangtis Dalis; skersmuo – 17,5 cm, storis – 1,7 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, paskutinis medinis lygis mūrinio pastato viduje. Rad. nr. 2851. XIII a. (Striška, 2007šb, 194).
IVD127		Dugnas ar dangtis Sveikas skersmuo – 19,5 cm, storis – 1,7 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, III medinis lygis pastato PR išorėje. Rad. nr. 3120. XIII a. II p. (Striška, 2007šb, 222).
IVD128		Dugnas ar dangtis Dalis skersmuo – 21,5 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, III medinis lygis pastato PR išorėje. Rad. nr. 3121. XIII a. II p. (Striška, 2007šb, 222).
IVD129		Dugnas ar dangtis Dalis. Skersmuo – 31,3 cm, storis – 1,3 cm. Apdeges. Pagamintas iš eglės (LIG-05-122). Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Po pirmu laiptu. Dūrpės viršus po pilka žeme su griuvenomis. Rad. nr. 1. XV pab. – XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD130		Dugnas ar dangtis Sveikas. Jo skersmuo – 17,4 x 19 cm, storis – 2 cm. Pagamintas iš ąžuolo. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, III medinis lygis. Rad. nr. 2. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).

IVD131		Dugnas ar dangtis Dalis. Skersmuo – 42,2 cm, storis – 1 cm. Pagamintas iš ąžuolo. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Griuvenos ir juoda žemė, žemiau I laipto. Rad. nr. 3. XVII a. II pus. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD132		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 43,7 cm, storis – 1,8 cm. ąžuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų, IV–V mediniai lygiai. Iš tarpo tarp abiejų pastatų. Rad. nr. 4. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD133		Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 28,8 x 29,2 cm, storis – 5 cm. Apdegęs. ąžuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po III mediniu lygiu iki smėlio. Centrinė dalis. Rad. nr. 5. XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD134		Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 18,1 x 21 cm, storis – 2,1 cm. ąžuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po III mediniu lygiu iki smėlio. Centrinė dalis. Rad. nr. 6. XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD135		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 36,7 cm, storis – 1,5 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 2 kvadratas. Durpė po akmenimis. Iki I medinio lygio (iki fiksacijos). Rad. nr. 7. XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD136		Dugnas ar dangtis Beveik sveikas, skersmuo – 15,1 x 16,6 cm, storis – 1,5 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Tarp II–III medinių lygių, (I degėsių sluoksnis) į PV nuo pastato. Rad. nr. 8. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD137		Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 11,6 x 11,8 cm, storis – 0,9 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas, ties 3–5 pylimo rąstu. Durpė su griuvenomis į ŠV nuo pylimo. Rad. nr. 9. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD138		Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 14,8 x 19,7 cm, storis – 1,5 cm. Ovalo formos. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Juoda žemė po I laiptu iki akmeninio grindinio (ir I pastatų lygio). Rad. nr. 10. XVI a. II pus. – XVII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).

IVD139		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 18,4 cm, storis – 1 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po III mediniu lygiu iki smėlio. Centrinė dalis. Rad. nr. 11. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD140		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 18 cm, storis – 1,2 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4–5 kvadratų riba, į PR nuo kolektoriaus. Durpės viršus iki medinių rąstų į PR nuo kolektoriaus. Rad. nr. 12. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD141		Dugnas ar dangtis Beveik sveikas, skersmuo – 18,3 x 18,5 cm, storis – 1,2 cm. Iš trijų tarpusavyje susijungiančių dalių. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas žemiau I laipto. Juoda žemė su griuvenomis. Rad. nr. 13. XVI a. II pus. – XVII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD142		Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 1 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Ties 3–5 pylimo rąstu. Durpė su griuvenomis į ŠV nuo pylimo. Rad. nr. 14. XIV–XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD143		Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 0,6 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. Juoda žemė žemiau I laipto. Rad. nr. 15. XVIII–XIX a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD144		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 36,2 cm, storis – 1,5 cm. Ažuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Tarp pastatų. Durpė. Rad. nr. 17. XIV–XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD145		Dangtelis? Dalis. Ilgis – 11,5 cm, plotis – 6,6 cm, storis – 0,6 cm. Netaisyklingo apskritimo formos. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 3–4 kvadratų riba. Virš medinio lygio. Durpinga žemė su smėliu ir griuvenomis. Rad. nr. 72. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD146		Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 14,8–16,3 cm, storis – 1,5 cm. Ovalo formos. Uosis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų, IV–V medinis lygis. Iš tarpo tarp abiejų pastatų. Rad. nr. 94. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).

IVD147		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 19,7 cm, storis – 0,7 cm. Ažuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 96. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD148		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 26,7 cm, storis – 1,3 cm. Eglė, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 97. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD149		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 23,4 cm, storis – 1,4 cm. Eglė, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Rad. nr. 104. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD150		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 17,4 cm, storis – 0,8 cm. Ažuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Rad. nr. 105. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD151		Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 0,8 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Juoda žemė su griuvenomis po viršutiniais sluoksniais iki pilko smėlio. Rad. nr. 109. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD152		Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 1,1 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Griuvenos ir juoda žemė, žemiau I laipto. Rad. nr. 111. XVII a. II pus. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD153		Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 2,6 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 1 kvadratas. Sluoksniai po žalsvo smėlio tarp sluoksnio, pilkos griuvenos. Rad. nr. 113. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD154		Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 1,2 cm. Per vidurį išdrožtas griovelis, į kurį įstatytas stačiakampio skersinio pjūvio pleištelis, jo plotis – 0,5 cm, storis – 0,3 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Rad. nr. 114. XIV a. pab. – XV. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD155		Dugnas Dalis, plotis – 12,5 cm, storis – 1,8 cm. Lenta, kurios vienas galas nulūžęs, o kitas apvalėjantis. Su 3 skylėmis, jų skersmuo – 2–2,4 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų, IV–V mediniai lygiai, iš tarpo tarp abiejų pastatų. Rad. nr. 124. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).

IVD156		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 31,5 cm, storis – 2,2 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Tarp I–II medinių lygių (iki II lygio, nusiimant I lygio lentas). Rad. nr. 126. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD157		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 27,5 cm, storis – 1,2 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Tarp I–II medinių lygių (iki II lygio, nusiimant I lygio lentas). Rad. nr. 127. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD158		Dugnas ar dangtis Dalis, jo storis – 1,1 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Tarp I–II medinių lygių (iki II lygio, nusiimant I lygio lentas). Rad. nr. 128. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD159		Dugnas ar dangtis Sveikas, ilgis – 13,9 cm, plotis – 11,3 cm, storis – 1,4 cm. Ovalo formos. Liepa, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Į ŠV nuo kolektoriaus, virš I medinio lygio. Rad. nr. 157. XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD160		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 17,5 cm, storis – 1,6 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Šulinio vidus (iki molio su akmeniniu padu). Rad. nr. 159. XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD161		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 9,8 cm, storis – 1,3 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, Š dalis. Rad. nr. 163. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD162		Dangtis Dalis, skersmuo – 25 cm, storis – 1,3 cm. Su 5 cm pločio, iki vidurio padaryta įpjova. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 5 kvadratas, Š dalis. Juoda žemė (durpės) po smėlio tarpstuoksniumi (gausu šakų, mėšlo) iki medinio lygio. Rad. nr. 164. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD163		Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 31,6 cm, storis – 2,3 cm. Ažuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Ties II medinio lygio pastatu (kampe) po liže. Rad. nr. 165. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).

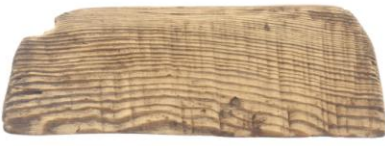

IVD164		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 28,5 cm, storis – 1,2 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Tarp II–III medinių lygių (juoda žemė su degusių sluoksniu). Rad. nr. 171. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD165		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 16,3 cm, storis – 1,4 cm. Klevas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Tarp II–III medinių lygių (juoda žemė su degusių sluoksniu). Rad. nr. 172. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD166		Dugnas ar dangtis Sveikas (perskilęs į 2 lygias dalis), skersmuo – 41,6 cm, storis – 2 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Virš (III)–(IV)? medinių lygių. Rad. nr. 182. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD167		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 23,5 cm, storis – 2,3 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Nuslinkę šlaitai. Rad. nr. 192. XVI–XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD168		Dugnas ar dangtis Sveikas (suskilęs į 2 dalis). Skersmuo – 17,5 cm, storis – 1,5 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Dalis prie tako. Tarp III–IV medinių lygių (iki įžemio). Rad. nr. 194. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD169		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 26,1 cm, storis – 1,8 cm. Su stačiakampio formos išpjova. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. III medinis lygis prie V pjūvio. Rad. nr. 208. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD170		Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 42 cm, storis – 2 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Tarp IV–V medinių lygių. Rad. nr. 212. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD171		Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 1,1 cm. Apdegęs. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Juoda durpė su skiedromis ir kaulais žemiau akmenų viršaus, iki pylimo krašto. Rad. nr. 216. XV–XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
IVD172		Dugnas ar dangtis Sveikas (suskilęs į 2 dalis), skersmuo – 18,5 cm, storis – 1,3 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Tarp IV–V medinių lygių. Rad. nr. 223. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).

IVD173	<p>Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 38–45,5 cm, storis – 2,2 cm. Ovalo formos, deformuotas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Tarp III–IV medinių lygių (prie R pjūvio). Rad. nr. 226. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVD174	<p>Dugnas ar dangtis Beveik sveikas, skersmuo – 26 cm, storis – 1 cm. Susidedantis iš 3 dalių. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Rad. nr. 232. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVD175	<p>Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 27 cm, storis – 1,7 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Tarp II–III medinių lygių (I degėsių sluoksnis) (I PV nuo pastato). Rad. nr. 234. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVD176	<p>Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 42,5 cm, storis – 2,1 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 5 kvadratas. Tarp III–IV medinių lygių. Rad. nr. 237. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVD177	<p>Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 1,2 cm. Sulūžęs į 2 dalis. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Tarp IV–V medinių lygių. Rad. nr. 249. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVD178	<p>Dugnas ar dangtis Dalis, storis – 1,9 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. P I medinio lygio pusė, į V nuo pastatėlio iki kelio lentų. Rad. nr. 250. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVD179	<p>Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 11,3 cm, storis – 1,1 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Juoda durpė su skiedromis ir kaulais žemiau akmenų viršaus, iki pylimo krašto. Rad. nr. 251. XV–XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVD180	<p>Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 18 cm, plotis – 5,6 cm, storis – 1,5 cm. Pusės apskritimo formos fragmentas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 1 kvadratas. Sluoksniai po žalsvo smėlio tarp sluoksniu, pilkos griuvenos. Rad. nr. 265. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVD181	<p>Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 36 cm, plotis – 16,5 cm, storis – 2,5 cm. Pusės apskritimo formos fragmentas. Pagamintas iš ažuolo. VŽP, 2003–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Tarp IV–V medinių lygių. Rad. nr. 291. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVD182	<p>Dugnas ar dangtis Apie 2/3 indo dugnelio, vienas šonas įskilęs. Ilgis – 26 cm, plotis – 17,5 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. II durpės sluoksnis ties I medinio užstatymo lygiu. H abs. 91,50–91,20 m. Rad. nr. 4. XVI – XVI a. I pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>

IVD183		<p>Dugnagalis ar dangtis Dalis, apie 3/4 dugnelio, kraštas nulūžęs. Skersmuo – 15,3 cm, storis – 0,8 cm. Pagamintas iš pušies. VŽP, 2003–2005. II oficina. III durpės sluoksnis. H abs. 91,10–90,67 m. Rad. nr. 13. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
IVD184		<p>Dugnagalis ar dangtis Dalis, apie 1/2 dirbinio. Skersmuo – 17,5 cm, storis – 0,9 cm. Centre 5 cm skersmens skylė (išlūžusi?). Pagamintas iš ąžuolo. VŽP, 2003–2005. II oficina. III durpės sluoksnis. H abs. 91,10–90,67 m. Rad. nr. 14. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
IVD185		<p>Dugnagalis ar dangtis Pakraštėlis nusklembtais kraštais, apie 4/5 indo dugnelio. Ilgis – 19,5 cm, plotis – 13,5 cm, storis – 1,3 cm, skersmuo – ~2 cm. Pagamintas iš pušies. VŽP, 2003–2005. II oficina. III–IV durpių sluoksnis. V sienos perkasimas. H abs. 91,80–90,35 m. Rad. nr. 21. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IVD186		<p>Dugnagalis ar dangtis Sveikas, pakraštėlio dalis nusklembtais kraštais. Apie 1/2 indo dugnelio. Ilgis – 26 cm, plotis – 12 cm, storis – 1,3–2,3 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV medinis lygis. H abs. 90,62–90,34 m. Rad. nr. 40. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IVD187		<p>Dugnagalis ar dangtis Sveikas, pakraštėlio dalis nusklembtais kraštais. Apie 1/2 indo dugnelio. Ilgis – 20,5 cm, plotis – 7,5 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. V medinis lygis. H abs. 90,53–90,18 m. Rad. nr. 50. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
IVD188		<p>Dugnagalis ar dangtis Pakraštėlis nusklembtais kraštais. Apie 1/2 indo dugnelio. Ilgis – 27 cm, plotis – 14 cm, storis – 1,5 cm. Pagamintas iš pušies. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 62. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>

IVD189		<p>Dugnas ar dangtis Pakraštėlis nusklembtais kraštais. Apie 1/2 indo dugnelio. Šonai aptrupėję. Ilgis – 23,5 cm, plotis – 13,2 cm, storis – 1,4 cm. Pagamintas iš pušies. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 63. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
IVD190		<p>Dugnas ar dangtis Pakraštėlis nusklembtais kraštais. Apie 1/4 indo dugnelio. Ilgis – 18 cm, plotis – 5,2 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 64. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
IVD191		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, stačiakampio formos. Pakraštėlis nusklembtais kraštais. Ilgis – 20 cm, plotis – 10 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 74. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>
IVD192		<p>Dugnas ar dangtis Sveikas, iš keturių lentučių (storis – 0,4 cm). Ilgis – 31,5 cm, plotis – 26,5 cm. Su dviem keturkampėmis skylėmis (3 x 2 cm dydžio). ŠR perkamos kampas. VŽP, 2003–2005. II oficina. III–V mediniai užstatymo lygiai. Radiniai surinkti pjūvio valymo metu. H abs. 90,50–89,94 m. Rad. nr. 149. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 11).</p>
IVD193	<p>Dugnas ar dangtis Sveikas. Iš 4 dalių. Dugno skersmuo – 50 cm, storis – 2 cm. VŽP, 2003, 2006–2007. U rūšys, II medinio užstatymo lygis. H abs. 90,16–89,88 m. R pasienis. Rad. nr. 6. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2003, 2006–2008š, 124).</p>	
IVD194	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Ilgis – 29,6 cm, plotis – 9 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2003, 2006–2007. U rūšys, I medinio užstatymo lygis. H abs. 91,08–89,95 m. V pasienis, Kv. 27–30/M–Š. Rad. nr. 10. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2003, 2006–2008š, 124).</p>	
IVD195	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Ilgis – 23 cm, plotis – 12 cm, storis – 4 cm. VŽP, 2003, 2006–2007. U rūšys, I medinio užstatymo lygis. H abs. 91,08–89,95 m. V pasienis, Kv. 27–30/M–Š. Rad. nr. 11. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2003, 2006–2008š, 124).</p>	

IVD196		Dugnas ar dangtis Pusė, skersmuo – 29 cm, storis – 1,1–1,3 cm. VŽP, 2003–2004. Šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždūrpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4427. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).
IVD197		Dugnas ar dangtis Pusė. Skersmuo – 24,7 cm, išlikusios dalies plotis – 12,8 cm, storis – 1,3 cm. Padaryta iš paprastosios pušies. VŽP, 2003–2004. Šiaurės rytų kampas. Patalpa Nr. 1–2. Pilkų žemių sluoksnis virš III medinio lygio grindiniu ties III ofcinos PV kampu. Rad. nr. 9478. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).
IVD198	Dugnas ar dangtis Pusė. Skersmuo – 22,5 cm, išlikusios dalies plotis – 12,6 cm, storis – 1,3 cm. Padaryta iš paprastosios pušies. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Patalpa Nr. 1–2. Pilkų žemių sluoksnis virš III medinio lygio grindiniu ties III ofcinos PV kampu. Rad. nr. 9479. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).	
IVD199	Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 20,5 cm, storis – 0,5 cm. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. S rūsys. B–C 34–36. Juosva maišyta žemė su skiediniu. H abs. 90,50–91,00 m. Rad. nr. 12. XVI a. pab. – XVII a. pr. (Ožalas, 2008ša, 45; Ožalas, 2008šb, 105).	
IVD200		Dugnas ar dangtis Dalis. Lenta užapvalintais galais. Išlikusios dalies ilgis – 29 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. M rūsys. Kv. R–T 79–82. M rūšio PR kampas. Juoda durpinga žemė nuo renesansinių medinių rostverkų lygio iki įžemio. H abs. 88,50–89,10 m. Rad. nr. 13. XIV–XV a. (Ožalas, 2008ša, 57; Ožalas, 2008šb, 105).
IVD201	Dugnas ar dangtis Dalis, aukštis – 1,2 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė iki griuvenų (medinės konstrukcijos). Viršus. Rad. nr. 1. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).	
IVD202		Dugnas ar dangtis Dalis. Išliko nepilna pusė. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Stambios griuvenos žemiau medinės konstrukcijos viršaus (0,4–0,5 m gylis). Rad. nr. 9. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).
IVD203		Dugnas Dalis. Lenta su išgręžtomis skylutėmis, aukštis – 1 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė nuėmus medinę konstrukciją. Rad. nr. 15. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).

IVD204		Dugnas ar dangtis Sveikas. Skersmuo – 18 cm, aukštis – 3,4 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė po griuvenų sluoksniu. Rad. nr. 24. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).
IVD205		Dugnas ar dangtis su ženklų Dalis, aukštis – 1,5 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Pylimo vieta (?), po griuvenom, juoda žemė iki žalsvo smėlio. Rad. nr. 32. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).
IVD206	Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 32 cm, plotis – 12,5 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Durpingas sluoksnis. Apie XVIII a. Gylis apie 1,5–2 m. Rad. nr. 7. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVD207	Dugnas ar dangtis Dalis, plotis – 18,5 cm, storis – 2,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Durdės sluoksnis (vėlyvas) iki akmenų grindinių. Rad. nr. 11. XVII–XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVD208	Dugnas ar dangtis Dalis, plotis – 15 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Durdės sluoksnis (vėlyvas) iki akmenų grindinių. Rad. nr. 12. XVII–XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVD209	Dugnas ar dangtis Labai masyvus, sulūžęs į dvi dalis, kurios jungiasi. Skersmuo – 48 cm, storis – 4,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/ C–N. Rad. nr. 16. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVD210	Dugnas ar dangtis Viena dalis, ilgis – 17,5 cm, plotis – 34,5 cm, storis – 2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/ C–N. Rad. nr. 24. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVD211	Dugnas ar dangtis Dalis, plotis – 31,5 cm, ilgis – 13,5 cm, storis – 2,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/ C–N. Rad. nr. 35. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVD212	Dugnas ar dangtis Dalis, plotis – 39,5 cm, ilgis – 12,7 cm, storis – 1,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/ C–N. Rad. nr. 36. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVD213	Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 33 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 66. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVD214	Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 17 cm, plotis – 5 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Ties IV–VI medžiu. Šulinio vidus. Rad. nr. 79. XVI a. pab. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVD215	Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 20 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 86. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	

IVD216	Dugnas ar dangtis 2 dalys, susideda, skersmuo – 21 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 87. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD217	Dugnas ar dangtis Dalis, aplūžęs, ilgis – 24,5 cm, plotis – 14 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 88. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD218–220	Dugnų ar dangčių ruošiniai Dirbinį sudaro 3 dalys. 1 dalies (trikampio skersinio pjūvio, du kampai užapvalinti) ilgis – 27,3 cm, plotis – 11 cm, storis – 6,8 cm; 2 dalies (trapecijos formos skerspjūvio, du kampai užapvalinti) ilgis – 27,2 cm, plotis – 11,7 cm, storis – 4,1 cm ir 6,2 cm; 3 dalies (trapecijos formos skerspjūvio, du kampai užapvalinti) ilgis – 25,5 cm, plotis – 6,6 cm, storis – 2,9 cm ir 4,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 100/1–3. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD221	 Dugnas ar dangtis Dalis, plotis – 43,5 cm, ilgis – 2,2 cm, storis – 1,7 cm. Vienoje pusėje įrėžti ženklai: „\ /“ VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 125. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD222	 Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 14 cm, plotis – 26,2 cm, storis – 1,2 cm. Pagamintas iš pušies (LIG–14–20). VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 126. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD223	Dugnas ar dangtis Dalis, nulūžęs, nuskeltas, išlikęs dydis – 17,5 x 7 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 138. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD224	Dugnas ar dangtis Sulūžęs į 2 dalis, ilgis – 38 cm, plotis – 24,5 cm, storis – 1,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 152. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD225	Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 32 cm, plotis – 16 cm, storis – 1,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 154. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD226	Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 33 cm, plotis – 16,2 cm, storis – 2,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 155. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD227	Dugnas ar dangtis Beveik sveikas, ilgis – 21,5 cm, plotis – 18,5 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 156. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD228	Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 37,5 cm, plotis – 16 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 159. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD229	Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 29 cm, plotis – 10 cm, storis – 1,9 cm. VŽP, 2006–2008 m. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 160. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).

IVD230	Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 30 cm, plotis – 19,2 cm, storis – 1,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 161. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD231	Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 23 cm, plotis – 14 cm, storis – 1,6 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 166. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD232	Dugnas ar dangtis Sulūžęs į dvi dalis, dydis – 29 x 28 cm, storis – 2,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 179. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD233	 Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 18,7 cm, storis – 1,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 180. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD234	 Dugnas ar dangtis Dalis, dirbinio dydis – 25,5 x 10 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 181. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD235	Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 19,5 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 203. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD236	Dangtis? Sulūžęs į 2 dalis. Dirbinys yra skritulio formos, skersmuo – 18 cm, storis – 1,5 cm. Ties viduriu – 2 x 2,5 cm dydžio stačiakampė skylė. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 204. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD237	Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 26,5 cm, plotis – 15 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Virš įžemio. Kv. 18–24/M–C. Rad. nr. 242. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD238	 Dugnas ar dangtis Sveikas, skersmuo – 17,9 cm, storis – 1,4 cm. Pagamintas iš pušies (LIG–14–14). VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 254. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVD239	 Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 27,2 cm, plotis – 9 cm, storis – 1,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 255. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).

IVD240		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 18,5 cm, plotis – 10 cm, storis – 1,5 cm. Pagamintas iš pušies (LIG–14–18). VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 256. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVD241	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Ilgis – 25 cm, plotis – 6,5 cm, storis (centre) – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 8. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>	
IVD242	<p>Dugnas ar dangtis Dangtelio pakraštyje padarytos dvi (viena prieš kitą) stačiakampės išpjovos. Skersmuo – 26 cm, storis – 0,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 9. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>	
IVD243		<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Kraštas iš abiejų pusių paplonintas (įleidimui). Ilgis – 31,6 cm, plotis – 8,5 cm, storis – 2,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, pastatėlio išorė (žalsvas smėlis), kv. E–H/5–4. Rad. nr. 18. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>
IVD244	<p>Dugnas ar dangtis Apvalus, ilgis – 17,5 cm, storis – nuo 0,6 iki 0,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinio užstatymo lygis. Rad. nr. 40. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>	
IVD245	<p>Dugnas ar dangtis Fragmentas. Ilgis – 17,2 cm, plotis – 8,6 cm, storis – 1 cm. Sveiko dugnelio skersmuo būtų 22 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II–III medinio užstatymo lygis (namai II–ojo, o grindiniai III–ojo medinio užstatymo lygio). Rad. nr. 44. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>	
IVD246	<p>Dugnas ar dangtis Fragmentas, 2 dalys. Fragmento ilgis – 15 cm, storis – nuo 0,2 iki 0,3 cm. Sveiko dugnelio skersmuo – 15 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 64. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).</p>	
IVD247	<p>Dugnas ar dangtis Ovalo formos, dviejų sluoksnių (?). Ilgis – 28 cm, plotis – 23 cm, storis – 0,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po (ties) III medinio užstatymo lygiu, pastato PV perkamos kampo vidus, kv. I–J/23–24. Rad. nr. 79. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).</p>	
IVD248		<p>Dugnas ar dangtis Dalis nuskilusi. Storis – 2 cm, skersmuo – 13,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, P dalis, durpės viršus, I medinio užstatymo lygis. Rad. nr. 86. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 149).</p>

IVD249	Dugnas ar dangtis? Iš dviejų dalių, lūžęs. Plotis – 16 cm, storis – 0,5 cm, sveikos dalies skersmuo – 26 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 96. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 150).
IVD250	Dugnas ar dangtis Dalis. Ilgis – 36,5 cm, plotis – 17 cm, storis – 3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinio užstatymo lygis, P dalis, V parplėtimas. Rad. nr. 112. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).
IVD251	Dugno ar dangčio ruošinys? Ilgis – 24,5 cm, plotis – 14,5 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygiu, P dalis. Rad. nr. 120. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).
IVD252	 Dugnas ar dangtis Dalis, pakraštėlyje nuploninimas. Ilgis – 17 cm, plotis – 8,1 cm, nuploninimo plotis – 3 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 145. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).
IVD253	 Dugnas ar dangtis Dalis. Skersmuo – 21 cm, storis – 1,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 146. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).
IVD254	 Dugnas ar dangtis Skersmuo – 27,5 cm, storis – 3,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 147. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).
IVD255	 Dugnas ar dangtis Skersmuo – 24 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 148. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).
IVD256	Dugnas ar dangtis Deformuotas. Skersmuo – 27 cm, storis – 1,5 cm, pakraštėlio plotis – 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 149. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).
IVD257	 Dugnas ar dangtis Dalis, dydis – 16,4 x 31 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 150. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).
IVD258	 Dugno ar dangčio ruošinys? Dalis. Ilgis – 30 cm, plotis – 10 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 151. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).

IVD259		Dugnas ar dangtis Suskilęs pusiau. Skersmuo – 18–19 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 169. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).
IVD260		Dugnas ar dangtis Dalis. Ilgis – 29,5 cm, plotis – 13,5 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 170. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).
IVD261		Dugnas ar dangtis Dalis. Ilgis – 47 cm, plotis – 13,5 cm, storis – 4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 171. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).
IVD262		Dugnas ar dangtis Dugnelis su išpjauta 2,3 cm skersmens skylute ir įrėžtu neaiškiu ženklu (galbūt pranciškonų). Dugnelio skersmuo – 19,3 cm, aukštis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. M–T/20–26. Rad. nr. 193. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).
IVD263	Dugnas ar dangtis Ovalo formos. Ilgis – 55,4 cm, plotis – 45 cm, storis – nuo 2,8 iki 4,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. M–T/20–26. Rad. nr. 194. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).	
IVD264	Dugnas ar dangtis Kraštas nuskilęs. Ilgis – 28,5 cm, plotis – 20,2 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. M–T/20–26. Rad. nr. 195. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).	
IVD265	Dugnas ar dangtis Fragmentas. Dydis – 8,1 x 6,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 228. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).	
IVD266		Dugnas ar dangtis Fragmentas. Dydis – 9,8 x 4,4 cm, storis – 0,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 233. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).

IVD267		<p>Dugnas ar dangtis Skersmuo – 29,5 cm, storis – 1,6 cm. Kraštelyje – nedidelis apskritas išpjovimas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 238. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
IVD268		<p>Dugnas ar dangtis Ovalo formos. Dydis – 23,2 x 30,2 cm, storis – nuo 1,5 iki 2,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 239. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
IVD269	<p>Dugnas ar dangtis Skersmuo – 15 cm, storis – nuo 1,2 iki 1,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 240. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>	
IVD270	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Dydis – 33,4 x 12 cm, storis – 1,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 243. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>	
IVD271		<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Skersmuo – 26 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 262. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>
IVD272		<p>Dugnas ar dangtis Fragmentas. Dydis – 26,5 x 4 cm, storis – 1,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 294. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>
IVD273	<p>Dugnas ar dangtis Aplūžęs. Skersmuo – 33,9 cm, storis – 2,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medinis lygis, P dalis, kv. T/15. Rad. nr. 310. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162).</p>	
IVD274	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Nuskeltas, apdegęs. Dydis – 31,8 x 28,8 cm, storis – 2,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. T–U/16–17. Rad. nr. 316. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162).</p>	
IVD275		<p>Dugnas ar dangtis Statinės dugnelio pusė. Ant nebenaudojamo dirbinio buvo išraižytas kvirkato žaidimo laukas, kurio dydis – 22,7 x 21,4 cm. Laukas suskaidytas į 16 (nuo 5 x 5 cm, iki 5,5 x 5,5 cm) langelių ir turintis dvi įžambines. Dugnelio skersmuo – 62,5 cm, aukštis – 2,2–2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ant V medinio lygio, P dalis, kv. Š/21. Rad. nr. 329. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).</p>

IVD276		<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Dydis – 42,5 x 19,4 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medinis lygis, P dalis, kv. P–Š/23–25. Rad. nr. 344. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>
IVD277	<p>Dugnas ar dangtis Fragmentas. Dydis – 21,3 x 5,7 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. Š–P/24–25. Rad. nr. 359. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>	
IVD278	<p>Dugnas ar dangtis Fragmentas. Dydis – 39,5 x 8,9 cm, storis – 0,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 378. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>	
IVD279	<p>Dugnas ar dangtis Pusė. Dydis – 38,5 x 19,5 cm, skersmuo – 38,5 cm, storis – 0,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P dalis, kv. P–R/20–21. Rad. nr. 396. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>	
IVD280	<p>Dugnas ar dangtis Sveikas. Storis – 3,4 cm, skersmuo – 28 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpusas, VIII medinis lygis, Kv. 26–33/ N–U. Rad. nr. 398. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 168).</p>	
IVD281	<p>Dugnas ar dangtis Fragmentas. Dydis – 27,4 x 5 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 444. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>	
IVD282	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Viena pusė apdegusi. Dydis – 18,4 x 38 cm, storis – 1,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 460. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>	
IVD283	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Dydis – 17,3 x 27,3 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 463. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>	
IVD284	<p>Dugnas ar dangtis? Fragmentas. Dydis – 17 x 7,8 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 467. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>	
IVD285	<p>Dugnas ar dangtis Fragmentas. Dydis – 3,5 x 10,5 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 480. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>	

IVD286	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Dydis – 22,7 x 15,7, storis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinis lygis ir po juo, kv. I–M/23–33. Rad. nr. 484. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 173).</p>
IVD287	<p>Dugnas ar dangtis Dalis, dydis – 19,7 x 9,5 cm. Trys skylės kraštuose (pirmos skylės skersmuo – 1,5 cm, antros – 2,3 cm, trečios skylės skersmens išmatuoti neįmanoma). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, iki I medinio lygio, durpė. Kv. M–U/26–31. Rad. nr. 492. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 173).</p>
IVD288	<p>Dugnas ar dangtis Fragmentas. Dydis – 35,5 x 14,7 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, iki I medinio lygio, durpė. Kv. M–U/26–31. Rad. nr. 493. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 173).</p>
IVD289	<p>Dugnas ar dangtis? 5 beformiai fragmentai. Storis – 0,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medis, kv. I–M/23–33. Rad. nr. 496. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 173).</p>
IVD290	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Dydis – 27,5 x 8,1 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medis, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 500. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>
IVD291	<p>Dugnelis Dalis. Dydis – 23,5 x 8,6 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medis, kv. 27–33/N–U. Rad. nr. 519. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).</p>
IVD292	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Dydis – 24 x 6 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medis, kv. 27–33/N–U. Rad. nr. 520. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).</p>
IVD293	<p>Dugnas ar dangtis? 3 fragmentai. Ilgis – 37,5 cm, aukštis – 14,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medis, kv. 27–33/N–U. Rad. nr. 528. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).</p>
IVD294	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Ilgis – 35 cm, plotis – 18,5 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 532. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).</p>
IVD295	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Ilgis – 26 cm, plotis – 18,5 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 533. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).</p>
IVD296	<p>Dugnas ar dangtis Fragmentas. Dydis – 37,5 x 5,8 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 565. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>

IVD297		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 36,5 cm, storis – 2,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 570. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>
IVD298		<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Ilgis – 44,5 cm, plotis – 23,5 cm, storis – 2,5 cm. Vienoje pusėje yra skylė, kurios skersmuo – 1,3 cm. Dugno paviršiuje matosi įrėžto, į svastiką panašaus simbolio dalis. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 576. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
IVD299	<p>Dugnas ar dangtis Sveikas. Skersmuo – 26,5 cm, storis – 1,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 579. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>	
IVD300	<p>Dugnas ar dangtis Sulūžęs į tris dalis. Storis – 1,6 cm, skersmuo – 27,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpusas, Kv. 26–30/ N–U. Kontrolinės juostos, apie II–V medį. Rad. nr. 599. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>	
IVD301	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpusas, Kv. 26–30/ N–U. Kontrolinės juostos, apie II–V medį. Rad. nr. 600. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 179).</p>	
IVD302		<p>Dugnas ar dangtis Dydis – 26 x 17,5 x 1,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠRK. V planas. Medinis užstatymas. Kv. J–N/25–28. H abs. 89,60–90,20 m. Rad. nr. 610. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 180).</p>
IVD303		<p>Dugnas ar dangtis Išliko tik jo pusė. Skersmuo – 39 cm, storis – 1,5 cm. Kraštas nusklembtas. VŽP 2010, M–22 išorė. III medinio užstatymo lygis. Po grindimis. (H abs. 89,40–89,20 m). Kv. N–Š/97–101. XIV a. pab. (Blaževičius, 2011š, 23–24, 77).</p>
IVD304		<p>Šulelinio indo dangčio dalis Išliko tik jo pusė. Skersmuo – 47,5 cm, storis – 1,9 cm. Kraštai statūs. VŽP, 2010. M–22 išorė. III medinio užstatymo lygis. Po grindimis. (H abs. 89,40–89,20 m). Kv. N–Š/97–101. XIV a. pab. (Blaževičius, 2011ša, 23–24, 78).</p>

IVD305		<p>Dugnas ar dangtis Skersmuo – 19,1 x 20,1 cm, storis – 1,2 cm. Kraštas nežymiai nusklembtas. Ryškiai pastebimos tašymo žymės. VŽP, 2010. M–22 išorė. III medinio užstatymo lygis. Po grindimis. (H abs. 89,40–89,20 m). Kv. N–Š/97–101. XIV a. pab. (Blaževičius, 2011š, 23–24, 78).</p>
IVD306	<p>Dugnas ar dangtis Dalis, ilgis – 33 cm, plotis – 16,5 cm, storis – 1 cm. Pusės apskritimo formos fragmentas. Ažuolinis. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp sienų. Po II mediniu lygiu. Rad. nr. 14. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>	
IVD307	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Ilgis – 24 cm, plotis – 12,9 cm, storis – 1,2 cm. Viename krašte nulūžęs pusės apskritimo formos fragmentas. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp sienų. Po II mediniu lygiu. Rad. nr. 18. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>	
IVD308	<p>Dugnas ar dangtis Dalis, 4 fragmentai. Skersmuo – 16,1 cm, storis – 13 cm. VŽP, 2007. Pilies vartai. Kv. E–J 23–27. Medinio namo vidus. Durpės sluoksnis virš grindų lygio. Gylis – 3,45–3,60 m. Rad. nr. 4485. XIV–XV a. (Striška, 2007š).</p>	
IVD309		<p>Dangtis Su dviem skylutėm centre ir iškarta viename šone. Beveik sveikas. Dydis – 24,7 x 20,5 x 0,75–1,7 cm. Skylių dydžiai – 2,2 x 2,35 cm ir 2,1 x 2,25 cm; iškartos – 5,05 x 4,05 cm. VŽP, 2007. Pilies vartai. Kv. P–S 17–19, bokšto rūsysis. Medinio pastato vidus iki lentinių grindų. Griuvėnų sluoksnis. ~ 91,80–90,50 m. Rad. nr. 7587. XIV–XV a. (Striška, 2007š).</p>
IVD310		<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Dydis – 15,05 x 11,95 x 1,85 cm. VŽP, 2007. Pilies vartai. Kv. E–J 23–27. Medinio pastato vidus. Durpės sluoksnis. Gylis – 3,45–3,60 m. Rad. nr. 11373. XV a. (Striška, 2007š).</p>
IVD311		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 17,2 cm, storis – 1,1 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Iki I medinio lygio (kelio). Durpės viršus. Rad. nr. 12. XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>
IVD312		<p>Dugnas ar dangtis Dalis, skersmuo – 24 cm, storis – 1,9 cm. Kampas nuskilęs. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Po III mediniu lygiu (iki didelio ilgo rąsto apačios). Rad. nr. 15. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>

IVD313	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Išlikęs dangčio krašto fragmentas, kurio dydis – 22 x 6,4 x 1,5 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Po III medinių lygiu (iki didelio ilgo rąsto apačios). Rad. nr. 22. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>
IVD314	<p>Dugnas ar dangtis Dydis – 35,5 x 30,5 cm, storis – 2 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpusas. Š priestatas. Plotas Nr. 1. Kv. TT 99–100. Rudos durpingos žemės sluoksnis tarp II-ojo ir III-ojo medinių lygių. H abs. 89,00–90,00 m. Rad. nr. 27. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>
IVD315	<p>Dugnas ar dangtis Dalis. Dydis – 4,6 x 16,1 cm. Spėjamas skersmuo – 20–23 cm. Storis – 1,6 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpusas. Š priestatas. Plotas Nr. 1. Kv. NN 94, OO–PP 93–98, RR–TT 93–101, UU–ŽŽ 92–96. Rudos durpingos žemės sluoksnis iki I-ojo medinio lygio. H abs. 89,90–90,50 m. Rad. nr. 29. XV a. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>
IVD316	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 10px;"> <p>Dugnas ar dangtis Ilgis – 24 cm, plotis – 8,8 cm, storis – 2,1 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1323. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p> </div> </div>
IVD317	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 10px;"> <p>Dugnas ar dangtis Netaisyklingo apskritimo formos. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. II–III–as medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1682. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 67).</p> </div> </div>

33 LENTELE

Indų šulai (IVŠ)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IVŠ1		<p>Šulas Medinės statinaitės šono lentelė su viduryje keturkampe skylute išpjauta. Aukštis – 18 cm. VŽP, 1960. Atvalant išilginio pjūvio šiaurės rytinę sieną tarp bažnyčios vartų pamatų ir IV grindinio. Rad. nr. 1039. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 124), (LNMF).</p>
IVŠ2		<p>Šulas Šoninės lentelės dalis. VŽP, 1960. Plotas IVC. Atvalant akmenų krūvą prie bažnyčios pamatų. Rad. nr. 1091. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 127), (LNMF).</p>
IVŠ3		<p>Šulas Šoninė statinaitės lentelė. Ji kiek išgaubta. Siauresniame gale vidinėje pusėje yra skersinis griovelis. Šulo ilgis – 18,8 cm, vieno galo plotis – 5,9 cm, kito – 6,9 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Išilginės juostos šiaurės rytinė dalis. 345 cm. Rad. nr. 1092. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 127), (LNMF).</p>
IVŠ4		<p>Šulas Šoninė medinės statinaitės lentelė. Ji kiek išgaubta. Viename gale, vidinėje pusėje yra skersinis griovelis. Šulo ilgis – 29,9 cm, plotis – 7,8 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Išilginės juostos šiaurės rytinė dalis. 345 cm. Rad. nr. 1093 (AR 387:95). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 127), (LNMF).</p>
IVŠ5		<p>Šulas Medinės statinaitės šoninė lentelė. Šiek tiek išlenkta, su skersiniu grioveliu viename gale. Griovelis vidinėje pusėje. Šulo ilgis – 15,2 cm, vieno galo plotis – 4,5 cm, kito – 5,3 cm, VŽP, 1960. Išilginė juosta šiaurės rytinėje pusėje. 460 cm. Rad. nr. 1099 (AR 387:94). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 127), (LNMF).</p>
IVŠ6		<p>Šulas Medinės statinaitės šoninės lentelės dalis. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Po IV–tu pastatu prie bažnyčios vartų pamatų rasto grindinio lygyje. Rad. nr. 1110 (AR 387:72). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 128), (LNMF).</p>
IVŠ7		<p>Šulas Indo šoninės lentelės dalis. VŽP, 1960. Prie namo Nr. 6 šiaurės vakarinio kampo. 360 cm. Rad. nr. 1162. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).</p>
IVŠ8		<p>Šulas Aplūžęs. Dirbinio ilgis – 34,2 cm, plotis – 5,2 cm. VŽP, 1960–1961. Be tikslios radimo vietos. Inv. Nr. AR387:196. XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>
IVŠ9		<p>Šulas Vienas galas keturkampiu užbaigimu, kitas – siaurėjantis, padaryta tarsi rankena. Apdrožtas. Ilgis – 27 cm, plotis – 4,8–5,1 cm. Rankenos ilgis – 11,3 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Po IX–to pastato priestatu. Rad. nr. 1205 (AR 387:32). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 134), (LNMF).</p>
IVŠ10		<p>Šulas Ilgis – 18,2 cm, plotis viename gale – 8,5 cm, kitame – 7,9 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Po X–to pastato priestatu. Rad. nr. 1250 (AR 387:25). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 137), (LNMF).</p>

IVŠ11	<p>Šulas Ilgis – 19,1 cm, plotis viename gale – 3,8–4 cm, kito 2,8 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Po X-to pastato priestatu. Rad. nr. 1251 (AR 387:26). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 137), (LNMF).</p>
IVŠ12	<p>Šulas Sveikas. Pušis. Su viena įkarta dugnui. VŽP, 1982. Arsenalas. Šiluminė trasa, šurfas 1. Gylis 4,5–4,7 m. Rad. nr. 20. XIV–XV a. (Lisanka, 1983š), (LNMF).</p>
IVŠ13	 <p>Šulas Kibiro ar statinaitės šulas, sveikas. Netaisyklingos trapecijos formos, šiek tiek išgaubta lentelė. Ilgis 27 cm, plotis viršuje 8 cm, apačioje – 7 cm, storis 1,5 cm. Vidinėje pusėje 3 cm nuo plačiojo krašto yra 0,4 cm pločio įkarta dugnui įstatyti. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 2. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 94).</p>
IVŠ14	 <p>Šulas 8 cm pločio ir 24 cm ilgio, lentos aukštis 1,1 cm. VŽP, 1992. Ties F rūsiu. Šviesių griuvenų su plytgaliais sluoksnis. Kv. 47 E (kv. 46–50,) H abs. 89,4 m. Rad. nr. 4804. XV a. pr (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š, 61).</p>
IVŠ15	 <p>Šulas Stačiakampio pjūvio lentelė su įpjova. Matmenys – 35,7 x 7,5 x 0,9 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos Rad. nr. 4825. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IVŠ16	 <p>Šulas Matmenys – 24,4 x 6 x 0,5 cm. Deformuotas. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos Rad. nr. 4826. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IVŠ17	 <p>Šulas? Vienas galas siaurėjantis, kitas galas nulūžęs. Su keturkampe (1,3 x 1 cm) skylė. Matmenys – 23,5 x 4,3–6,7 x 1 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos Rad. nr. 4827. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IVŠ18	 <p>Šulas su skylė Dalis. Padaryta iš medinės plokštės. Jos ilgis 18,8 cm. Plotas galuose skirtingas – 8,6 cm ir 7,4 cm. Siaurame gale, vidinėje pusėje yra horizontalus griovelis. Sieneleje yra įstriža 4,2 x 3,3 cm dydžio, ovali skylė. Plokštelės storis – 1,2 cm. VŽP, 1995. Bokštelis prie rūmų V sienos, pamatų apačioje (mėšlo sluoksnis). Rad. nr. 1037 (4027). XVI–XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 26–27, 82).</p>

IVŠ19	<p>Šulas Ilgis – 28,4 cm. Plotis viršuje – 6,2 cm, apačioje – 7,5 cm. VŽP, 1995. Arsenalo g. 3. Neinventorintas. XV a. (Sarcevičius, 1996š).</p>	
IVŠ20		<p>Šulas Su įpjova dugnui. Matmenys: aukštis – 46,8 cm, plotis – 15,9 cm, minimalus storis – 1,5 cm, maksimalus – 2 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilis teritorija. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Katedros aikštė. Šurfas Nr. 3, kv. 8,9 (G, H, I), juosva žemė, gylis 2,65–3,95 m. Rad. nr. 1526. XVI a. II p. – XVII a. pr. (Rackevičius, 1997š, 81).</p>
IVŠ21		<p>Šulas Matmenys: aukštis – 20,2 cm, plotis – 7,2 cm, minimalus storis – 1,3 cm, maksimalus – 1,4 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilis teritorija. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Katedros aikštė. Šurfas Nr. 3, kv. 8,9 (G, H, I), juosva žemė, gylis 2,65–3,95 m. Rad. nr. 1527. XVI a. II p. – XVII a. pr. (Rackevičius, 1997š, 82).</p>
IVŠ22		<p>Šulas Matmenys: aukštis – 26,8 cm, plotis – 7,9 cm, minimalus storis – 1,5 cm, maksimalus – 1,6 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilis teritorija. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Katedros aikštė. Šurfas Nr. 3, kv. 8,9 (G, H, I), juosva žemė, gylis 2,65–3,95 m. Rad. nr. 1528. XVI a. II p. – XVII a. pr. (Rackevičius, 1997š, 82).</p>
IVŠ23		<p>Šulas Su įpjova dugnui. Matmenys: aukštis – 32,5 cm, plotis – 7,5 cm, minimalus storis – 1,5 cm, maksimalus – 1,8 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilis teritorija. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Katedros aikštė. Šurfas Nr. 3, kv. 7–9 (I), 8, 9 (H), juosva žemė, gylis 2,65–3,95 m. Rad. nr. 1529. XVI a. II p. – XVII a. pr. (Rackevičius, 1997š, 82).</p>
IVŠ24		<p>Šulas Su įpjova dugnui. Matmenys: aukštis – 44,5 cm, plotis – 8,9 cm, minimalus storis – 1,1 cm, maksimalus – 1,7 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilis teritorija. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Katedros aikštė. Šurfas Nr. 3, kv. 8,9 (G, H, I), juosva žemė, gylis 2,65–3,95 m. Rad. nr. 1530. XVI a. II p. – XVII a. pr. (Rackevičius, 1997š, 82).</p>

IVŠ25		<p>Šulas Su įpjova dugnui. Aukštis – 45,5 cm, plotis – 9,4 cm, storis – 1,1–1,4 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilis teritorija. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Katedros aikštė. Šūrfas Nr. 3, kv. 8,9 (G, H, I), juosva žemė, gylis 2,65–3,95 m. Rad. nr. 1531. XVI a. II p. – XVII a. pr. (Rackevičius, 1997š, 82).</p>
IVŠ26		<p>Šulas Su įpjova dugnui. Aukštis – 18,5 cm, plotis – 6,9 cm, storis – 1,4–1,5 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilis teritorija. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Katedros aikštė. Šūrfas Nr. 3, kv. 8,9 (G, H, I), juosva žemė, gylis 2,65–3,95 m. Rad. nr. 1532. XVI a. II p. – XVII a. pr. (Rackevičius, 1997š, 82).</p>
IVŠ27		<p>Šulas Su įpjova dugnui. Aukštis – 14,5 cm, plotis – 6 cm, minimalus storis – 1,3 cm, maksimalus – 1,5 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilis teritorija. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Katedros aikštė. Šūrfas Nr. 3, kv. 8,9 (G, H, I), juosva žemė, gylis 2,65–3,95 m. Rad. nr. 1534. XVI a. II p. – XVII a. pr. (Rackevičius, 1997š, 82).</p>
IVŠ28		<p>Šulas Su įpjova dugnui. Aukštis – 9,2 cm, plotis – 3 cm, storis – 1,3–1,6 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilis teritorija. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Katedros aikštė. Šūrfas Nr. 3, kv. 8,9 (G, H, I), juosva žemė, gylis 2,65–3,95 m. Rad. nr. 1535. XVI a. II p. – XVII a. pr. (Rackevičius, 1997š, 82).</p>
IVŠ29		<p>Šulas Dalis, ilgis – 21,5 cm, plotis – 9 cm, storis – 1 cm. Galas nulūžęs. Kitas galas užsibaigia pusapskritimiu, kuriame išpjauta skylutė. Ant dirbinio išpjautas žuvies formos ženklas. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė tarp I ir II medinių lygių. H abs. 89,50–90,00 m, palei R pjūvį. Rad. nr. 42. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 83; Ožalas, 2003šb, 214).</p>
IVŠ30		<p>Šulas Sveikas, ilgis – 19 cm, plotis – 6,2 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m (2 kvadratas). Rad. nr. 61. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 216).</p>

IVŠ31		<p>Šulas Dalis, ilgis – 25 cm, plotis – 7 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Didžiojo šulinio vidus. H abs. 89,90–90,80 m. Rad. nr. 71. XVII a. I pus. (Ožalas, 2003ša, 74; Ožalas, 2003šb, 216).</p>
IVŠ32		<p>Šulas Dalis, ilgis – 12,5 cm, plotis – 6 cm, storis – 0,5 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Didžiojo šulinio vidus. H abs. 89,90–90,80 m. Rad. nr. 72. XVII a. I pus. (Ožalas, 2003ša, 74; Ožalas, 2003šb, 216).</p>
IVŠ33		<p>Šulas Sveikas, ilgis – 26,8 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 2 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Didžiojo šulinio vidus. H abs. 89,90 – 90,80 m. Rad. nr. 73. XVII a. I pus. (Ožalas, 2003ša, 74; Ožalas, 2003šb, 216).</p>
IVŠ34		<p>Šulas Fragmentas. Ilgis – 19 cm, turi įkarta dugnui, još plotis – 0,3 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Neinventorintas. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša).</p>
IVŠ35		<p>Šulas Sveikas. Dydis – 19 x 10,5 x 1,4 cm. Galimas kubilėlio skersmuo – 35 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. H–I 50–60, juosva durpinga žemė. H abs. 89,50–90,00 m. Rad. nr. 131. XVI a. (Ožalas, 2004ša, Ožalas, 2004šb, 242).</p>
IVŠ36		<p>Šulas Sveikas. Ilgis – 41,8 cm, plotis – 5–7,5 cm, storis – 1,2 cm. Pušis (LIG–06–20), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Į ŠV nuo pylimo ties 3–4 rąstu. Dūrpės viršus (su XVI a. radiniais). Rad. nr. 18. XIV–XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ37		<p>Šulas Sveikas. Ilgis – 33,5 cm, plotis – 6–6,7 cm, storis – 1,8 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3 Š dalis, 2–3 kvadratai, kontrolinė juosta, 2 sluoksnis. Juoda žemė iki I laipto viršaus. Rad. nr. 19. XVII–XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ38		<p>Šulas Sveikas. Ilgis – 18,8 cm, plotis – 5–5,5 cm, storis – 1,1 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Kontrolinė tarp 2–3 kvadratų, 2 sluoksnis. Juoda žemė iki I laipto. Rad. nr. 20. XVII–XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IVŠ39		<p>Šulas Dalis. Plotis – 4,8–6 cm, storis – 1,2 cm. Su 2 skylutėmis, jų skersmenys – 0,8 cm ir 3,5 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 21. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006š).</p>
IVŠ40		<p>Šulas Šulo plotis – 2,2 cm, aukštis – 0,6 cm. Išlikusi sveika šulo rankena, jos ilgis – 24,5 cm, plotis – 3,1 cm, storis – 1,4 cm. Ažuolas (LIG–06–09), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 5 kvadratas. Durpė iki rąstų, į PR nuo kolekatoriaus. Rad. nr. 59. XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ41		<p>Šulas Dalis. Plotis – 7,1 cm, storis – 1,2 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Po I laiptu. Durpės viršus po pilka žeme su griuvenomis. Rad. nr. 69. XV a. pab. – XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ42		<p>Šulas Sveikas. Ilgis – 14,3 cm, plotis – 11,2 cm, storis – 0,6 cm. Stačiakampio formos, su kvadratine skylė (0,8 x 0,8 cm) kampe. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Griuvenos ir juoda žemė, žemiau I laipto. Rad. nr. 76. XVII a. II pus. Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ43		<p>Šulas Sveikas, ilgis – 17 cm, plotis – 4,3–5,5 cm, storis – 1,2 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Rad. nr. 106. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ44		<p>Šulas Dalis, plotis – 6,1 cm, storis – 0,9 cm. Ažuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Juoda žemė su griuvenomis po viršutiniais sluoksniais iki pilko smėlio (XVIII a.). Rad. nr. 107. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ45		<p>Šulas Sveikas, ilgis – 26,4 cm, plotis – 8,1 cm, storis – 1 cm. Apdegęs. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Griuvenos ir juoda žemė, žemiau I laipto. Rad. nr. 110. XVII a. II pus. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IVŠ46		<p>Šulas Dalis. Plotis – 10 cm, storis – 1,1 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Griuvenos ir juoda žemė, žemiau I laipto. Rad. nr. 135. XVII a. II pus. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ47		<p>Šulas Beveik sveikas, ilgis – 25,8 cm, plotis – 7,8 cm, storis – 1,8 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Griuvenos ir juoda žemė, žemiau I laipto. Rad. nr. 136. XVII a. II pus. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ48		<p>Šulas Dalis, plotis – 9,3 cm, storis – 1,2 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Griuvenos ir juoda žemė, žemiau I laipto. Rad. nr. 137. XVII a. II pus. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ49		<p>Šulas Dalis, ilgis – 26,5 cm, plotis – 9,1 cm, storis – 1,1 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Griuvenos ir juoda žemė, žemiau I laipto. Rad. nr. 138. XVII a. II pus. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ50		<p>Šulas su rankenėle Sveikas (perlūžęs į 2 dalis), ilgis – 53 cm, plotis – 14,5 cm, storis – 1,1 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio lenta. Viename jos gale rankenėlė (?) užapvalintu galu, jos ilgis – 8 cm, plotis – 3 cm, storis – 1,1 cm. Išlikusios lentos skėlimo žymės. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Tarp III–IV medinių lygių. Prie R pjūvio. Rad. nr. 160. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ51		<p>Šulas Sveikas, ilgis – 94,6 cm, plotis – 11,5–12,8 cm, storis – 2,7 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po II mediniu lygiu, „Trikampis“ ir į R nuo jo (2–3 eilės). Rad. nr. 181. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ52		<p>Šulas Dalis, ilgis – 31,6 cm, plotis – 6,8–7,2 cm, storis – 1,5 cm. Pušis (LIG-06-145), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Tarp III–IV medinių lygių (iki įžemio). Rad. nr. 200. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IVŠ53		<p>Šulas Beveik sveikas, ilgis – 34,6 cm, plotis – 12,2 cm, storis – 1,2 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Tarp IV–V medinių lygių. Rad. nr. 213. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ54		<p>Šulas Dalis, ilgis – 34,3 cm, plotis – 11,9 cm, storis – 1,2 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Tarp IV–V medinių lygių. Rad. nr. 214. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVŠ55		<p>Šulas Apie 1 cm nuo galo yra įkarta (0,5 cm pločio) dugnелиui įstatyti. Ilgis – 14,5 cm, plotis – 2,8 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. II durpės sluoksnis ties I medinio užstatymo lygiu. H abs. 91,50–91,20 m. Rad. nr. 3. XV–XVI a. I pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
IVŠ56		<p>Šulas Apie 1 cm nuo galo yra įkarta (0,3 cm pločio) dugnелиui įstatyti. Ilgis – 12,3 cm, gale (su įkarta) plotis – 5 cm, kitame gale (nusklembtu kraštu) – 5,5 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. II durpės sluoksnis ties I medinio užstatymo lygiu. H abs. 91,50–91,20 m. Rad. nr. 6. XV–XVI a. I pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
IVŠ57		<p>Šulas Ilgis – 10,2 cm, plotis – 5,2 cm, storis – 1,2 cm. Vienas galas nusklembtas. Išorinėje pusėje, kurios plotis apie 5 cm, yra nežymus įdubimas – vieta lankeliui, suspaudžiančiam indo sienelės. VŽP, 2003–2005. II oficina. II durpės sluoksnis ties I medinio užstatymo lygiu. H abs. 91,50–91,20 m. Rad. nr. 9. XV–XVI a. I pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
IVŠ58		<p>Šulas 2,8 cm nuo galo yra įkarta (plotis – ~0,5 cm), skirta dugnелиui įstatyti. Ilgis – 21,5 cm, išlikęs plotis – 6,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. III durpės sluoksnis. H abs. 91,10–90,67 m. Rad. nr. 16. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>

IVŠ59		<p>Šulas 3 cm nuo abiejų galų po įkartą (plotis – ~0,5 cm), skirtą dugnелиui įstatyti ar tvirtinti. Ilgis – 23,8 cm. Viename gale plotis – 7 cm, kitame – 7,3 cm. Storis – 1,1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 22. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IVŠ60		<p>Šulas 2,2 cm nuo šiek tiek užapvalinto galo yra įkarta (plotis – 0,3 cm) dugnелиui įstatyti. Kitas galas nusklembtas į vidų. Ilgis – 25 cm, plotis – 3,8 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. V medinis lygis. H abs. 90,53–90,18 m. Rad. nr. 42. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
IVŠ61	<p>Šulas 2,5 cm nuo šiek tiek užapvalinto galo yra įkarta (plotis – 0,3 cm) dugnелиui įstatyti. Kitas galas nusklembtas į vidų. Ilgis – 25 cm, plotis – 3,3 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. V medinis lygis. H abs. 90,53–90,18 m. Rad. nr. 43. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>	
IVŠ62		<p>Šulas Dalis, 4,5 cm nuo šiek tiek užapvalinto galo yra įkarta (plotis – 0,4 cm) dugnелиui įstatyti. Kitas galas yra nulūžęs. Ilgis – 47,5 cm, plotis – 4 cm, storis – 2,7 cm. Išorinėje dalyje, maždaug ties lūžimo vieta, prie šulo prilipęs neaiškus darinys (2,8 x 2 cm dydžio). VŽP, 2003–2005. II oficina. V medinis lygis. H abs. 90,53–90,18 m. Rad. nr. 51. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
IVŠ63		<p>Šulas su rankena 2,3 cm nuo stataus galo yra įkarta (plotis – 0,3 cm) dugnелиui įstatyti. Kito galo (2,5 cm nuo galo) užapvalintais kampais šonuose yra po išpjovą (plotis – 1,5 cm, gylis – 1,2 cm). Bendras ilgis – 31,8 cm, storis – 1,1 cm. Plotis gale su išpjova dugnелиui – 8,5 cm, viršuje – 7,5 cm. Keliose vietose šulo kraštai ištrupėję. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 75. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>
IVŠ64		<p>Šulas su rankena 2 cm nuo stataus galo yra įkarta (plotis – 0,3 cm) dugnелиui įstatyti. Kito galo (2,8 cm nuo galo) užapvalintais kampais šonuose yra po išpjovą (plotis – 2,3 cm, gylis – 1,7 cm). Bendras ilgis – 32 cm, storis – 1,2 cm. Plotis viename gale – 8 cm, kitame – 5,8 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 76. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>

IVŠ65	<p>Šulas 3,5 cm nuo vieno galo yra įkarta dugnелиui (plotis – 0,3 cm). Bendras ilgis – 23 cm, plotis – 2,4 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 109. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 8).</p>
IVŠ66	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 10px;"> <p>Šulas? Dalis, paviršius ir šonai gerai nugaludinti. Ilgis – 10,2 cm, plotis – 6,7 cm, storis – 1 cm. Pagamintas iš pušies. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 124. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p> </div> </div>
IVŠ67	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 10px;"> <p>Šulas 2,4 cm nuo vieno galo yra įkarta dugnелиui (plotis – 0,3 cm). Bendras fragmento ilgis – 14,8 cm, plotis – 3,2 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. III–V mediniai užstatymo lygiai. Radiniai surinkti pjūvio valymo metu. H abs. 90,50–89,94 m. Rad. nr. 147. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 11).</p> </div> </div>
IVŠ68	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 10px;"> <p>Šulas su rankena Sveikas, ilgis – 35 cm, plotis – 13,5 cm, storis – 1,5 cm. Viename gale išpjauta pusapvalė skylė. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. X rūšys. Kv. B–F 37–39. Juoda–ruda žemė su griuvenomis. H abs. 90,30–91,30 m. Rad. nr. 1. XVII a. (Ožalas, 2008ša, 39, 139; Ožalas, 2008šb, 105).</p> </div> </div>
IVŠ69	<p>Šulas Sveikas, ilgis – 25,7 cm, plotis – 7,7 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. X rūšys. Kv. B–F 37–39. Juoda–ruda žemė su griuvenomis. H abs. 90,30–91,30 m. Rad. nr. 2. XVII a. (Ožalas, 2008ša, 39; Ožalas, 2008šb, 105).</p>
IVŠ70	<p>Šulas Dalis, plotis – 12 cm, storis – 0,8 cm. Viename gale išpjauta pusapvalė skylė. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. X rūšys. Kv. B–F 37–39. Juoda–ruda žemė su griuvenomis. H abs. 90,30–91,30 m. Rad. nr. 3. XVII a. (Ožalas, 2008ša, 39; Ožalas, 2008šb, 105).</p>
IVŠ71	<p>Šulas Dalis, fragmento dydis – 1,5 x 7,7 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/ C–N. Rad. nr. 27. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ72	<p>Šulas Bendras ilgis – 21,5 cm, storis – 1,4 cm, plotis – 6 cm. 2,5 cm nuo krašto nutolęs griovelis dugnелиui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–4/ C–N. Rad. nr. 32. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

IVŠ73	<p>Šulas Nulūžęs, ilgis – 31,5 cm, plotis – 6,4 cm. Turi griovelį dugnелиui įstatyti. Jis nutolęs nuo krašto per 2,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 63. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ74	<p>Šulas Ilgis – 31 cm, plotis – 3,4 cm. Turi griovelį, nuo krašto atitolusį per 2,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 65. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009).</p>
IVŠ75	<p>Šulas Ilgis – 25 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 1,3 cm. Turi griovelį, nuo krašto nutolusį per 2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 67. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ76	<p>Šulas Dalis, fragmento ilgis – 10,5 cm, plotis – 7,8 cm, storis – 1,6 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 71. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ77	<p>Šulas Sveikas, ilgis – 31,5 cm, plotis – 5 cm, storis – 1,3 cm. Griovelis, skirtas dugnелиui įstatyti, nuo krašto nutolęs per 2,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Ties IV–VI medžiu. Šulinio vidus. Rad. nr. 80. XVI a. pab. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ78	<p>Šulas Sveikas, ilgis – 24,5 cm, plotis – 7 cm, storis – 1 cm. 2 cm nuo krašto yra griovelis dugnелиui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 90. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ79	<p>Šulas Dalis, bendras fragmento ilgis – 14 cm, plotis – 7,9 cm, storis – 1,5 cm. 2,5 cm nuo krašto yra griovelis dugnелиui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 91. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ80	<p>Šulas Sveikas, ilgis – 37 cm, plotis – 4,5 cm, storis – 0,7 cm. 2,8 cm nuo krašto yra griovelis dugnелиui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 95. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ81	<p>Šulas Sveikas, ilgis – 17,5 cm, plotis – 3,6 cm, storis – 1,3 cm. 2,4 cm nuo krašto yra griovelis dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 96. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ82	<p>Šulas Sveikas, ilgis – 27,5 cm, plotis – 5,7 cm, storis – 1,5 cm. Yra griovelis dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 127. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ83	<p>Šulas Dalis nulūžusi, ilgis – 23,4 cm, plotis – 7,7 cm, storis – 1 cm. Yra griovelis dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 128. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ84	<p>Šulas Dalis, ilgis – 25 cm, plotis – 9 cm, storis – 1,8 cm. Yra griovelis dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 129. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

IVŠ85	<p>Šulai (3 vnt.) Jungiasi tarpusavyje. Visų šulų ilgis – 24,5 cm, storis – 1,9 cm, plotis – 4 cm, 6 cm, 6,4 cm. Vienas šulas skilęs išilgai. Visuose šuluose 2,4 cm nuo krašto yra griovelis dugnелиui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 146. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ86	<p>Šulas Sveikas, ilgis – 24,3 cm, plotis – 4,7 cm, storis – 1,5 cm. 2,5 cm nuo krašto yra griovelis dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 147. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ87	<p>Šulas Sveikas, vienas galas suapvalintas, ilgis – 22 cm, plotis – 5 cm, storis – 1,4 cm. 2,3 cm nuo krašto yra griovelis. Ties apvalintu galu yra skritulio formos skylė, kurios skersmuo – 1,2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 148. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ88	<p>Šulas Vienoje pusėje dalis nuskelta, ilgis – 26 cm, plotis – 5,2 cm, storis – 1,4 cm. 2,5 cm nuo krašto yra griovelis dugnелиui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 149. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ89	<p>Šulai (2 vnt.) Sulūžę, vieno šulo ilgis – 22 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 1,9 cm; kito šulo ilgis – 19,5 cm, plotis – 3,5 cm, storis – 1,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 153. XIV a. pab.– XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ90	<p>Šulas? Iš abiejų pusių nuskeltas ir nulūžęs, bendras fragmento ilgis – 27 cm, plotis – 2,1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 165. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ91	<p>Šulas Sveikas, ilgis – 24 cm, plotis – 6,8 cm, storis – 2 cm, 2,5 cm nuo krašto yra griovelis dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 182. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ92	<p>Šulas Sveikas, ilgis – 24 cm, plotis – 6,8 cm, storis – 2 cm, 2,5 cm nuo krašto yra griovelis dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 183. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ93	<p>Šulas Sveikas, ilgis – 24,5 cm, plotis – 6 cm, storis – 2,9 cm, 2 cm nuo krašto yra griovelis dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 184. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ94	<p>Šulas Bendras ilgis – 37 cm, plotis – 8 cm, storis – 1,6 cm. 2,3 cm nuo krašto nutolęs griovelis dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 202. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ95	<p>Šulas Stačiakampio skersinio pjūvio dirbinys, kurio bendras ilgis – 10 cm, storis – 1,4 cm. Vienas galas suplonėja iki 0,6 cm, o kitas užsibaigia 4 x 2,2 cm dydžio išpjautu skrituliu. Jo viduryje skritulio formos skylė, kurios skersmuo – 1,1 cm. Rad. nr. 240. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Virš įžemio. Kv. 18–24/M–C. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

IVŠ96	<p>Šulas Vienas galas nulūžęs ir išilgai nuskeltas, kitas – sveikas. Bendras ilgis – 43,4 cm, plotis – 12,3 cm, storis – 2 cm. 2,8 cm nuo krašto nutolęs griovelis, skirtas dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 261. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ97	<p>Šulas Sveikas, ilgis – 17,4 cm, plotis – 6,3 cm, storis – 1 cm. 2,8 cm nuo krašto nutolęs griovelis, skirtas dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 262. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ98	<p>Šulas Sveikas, ilgis – 16,2 cm, plotis – 5,1 cm, storis – 1,5 cm. 1,5 cm nuo krašto nutolęs griovelis, skirtas dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 263. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ99	<p>Šulas Dalis, vienas galas nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 16,1 cm, plotis – 5,6 cm, storis – 1 cm. 2 cm nuo krašto nutolęs griovelis, skirtas dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 264. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ100	<p>Šulas Dalis, vienas galas nuskeltas. Bendras fragmento ilgis – 16,9 cm, plotis – 5,5 cm, storis – 1,5 cm. 2 cm nuo krašto nutolęs griovelis, skirtas dugnui įstatyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 265. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ101	<p>Šulas Dalis, iš abiejų pusių nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 21 cm, plotis – 6,7 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 275. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVŠ102	<p>Šulas Viršutinė dalis aplūžusi. Dydis – 13 x 17,5 cm, storis – 2,2 cm, bendras dydis – 13 x 23,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 10. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>
IVŠ103	<p>Šulas Aplūžęs. Sveikosios dalies dydis – 6 x 3,5 cm, plotis – 1,7 cm, aplūžusios dalies plotis – 0,5 cm, bendras dydis – 9,5 x 6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 11. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>
IVŠ104	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 10px;"> <p>Šulas su rankena Dalis (pusė). Viršutinis galas profiliuotas. 2,7 cm nuo apatinio galo – 0,3 cm įpjovimas dugnėliui įstatyti. Ilgis – 31 cm, plotis – 2,2 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, šurfas. Rad. nr. 34. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p> </div> </div>
IVŠ105	<p>Šulas Ilgis – 29,3 cm, plotis – nuo 3,4 iki 3,8 cm, storis – nuo 1,7 iki 2 cm. 2,5 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 cm įpjova dugnui įtvirtinti. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinio užstatymo lygis, kv. A–J/23–25. Rad. nr. 39. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>

IVŠ106	<p>Šulas Apatinėje dalyje – 3 cm nuo galo nutolusi 0,5 cm pločio išpjova dugnелиui įstatyti. Viršutinėje dalyje išpjauta netaisyklingo apskritimo formos figūra (dydis – 12 x 9,8 cm). Statinio plotis – 16,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygis, P dalis, kv. Š/16. Rad. nr. 136. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).</p>	
IVŠ107		<p>Šulas Ištęstos trapecijos formos (platėja į viršų). Ilgis – 16,2 cm, plotis viršuje – 5,4 cm, plotis apačioje – 4,5 cm. 2,5 cm nuo apačios nutolusi 0,5 cm pločio išpjova dugnелиui įstatyti. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 141. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).</p>
IVŠ108		<p>Šulas Statinis. Ilgis – 25,7 cm, viename gale plotis – 6 cm, kitame gale plotis – 5,2 cm. Nuo abiejų galų – 2,4 cm nutolusios 0,5 cm pločio išpjovos. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 142. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).</p>
IVŠ109		<p>Šulas Neaiškaus dirbinio (konstrukcinės detalės) dalis (dydis – 20,5 x 8,1 cm), nuo kurio vieno šono 2 cm nuotoliu pragręžtos dvi skylutės (skersmuo – 1,5 cm ir 2 cm). Ties mažesniąja dirbinys nulūžęs. Išlikęs sveikas tik vienas dirbinio kampas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 155. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>
IVŠ110	<p>Šulas Apatinė dalis šiek tiek nuskilusi, nuo apačios 2,7 cm nutolusi įpjova dugnелиui. Ilgis – 24 cm, plotis – 5,2 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III–IV medinio užstatymo lygis, V pusė. Rad. nr. 163. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>	
IVŠ111	<p>Šulas Aplūžęs, 5 cm nuo apačios – įpjova dugnелиui. Tarp įpjovos ir apačios išgręžta 1,2 cm skersmens skylutė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III–IV medinio užstatymo lygis, V pusė. Rad. nr. 164. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>	
IVŠ112		<p>Šulas Ilgis – 26,8 cm, plotis – 6,2 cm. Apatinėje dalyje – 2,6 cm nuo galo nutolusi 0,5 cm pločio išpjova dugnелиui įstatyti. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio lygio apačia, po namo paklotu, P dalis, kv. S–T/18–21. Rad. nr. 185. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).</p>

IVŠ113		<p>Šulas Ilgis – 26,2 cm, plotis – 4 cm. Apatinėje dalyje – 2,7 cm nuo galo nutolusi 0,2 cm pločio išpjova dugnелиui įstatyti. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio lygio apačia, po namo paklotu, P dalis, kv. S–T/18–21. Rad. nr. 186. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).</p>
IVŠ114		<p>Šulas Ilgis – 49 cm, plotis – 16,5 cm. Apatinėje dalyje – 3 cm nuo galo nutolusi 0,5 cm pločio išpjova dugnелиui įstatyti. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. M–T/20–26. Rad. nr. 197. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).</p>
IVŠ115	<p>Šulas Ilgis – 16,8 cm, plotis – 4,8 cm. Apatinėje dalyje – 2,5 cm nuo galo nutolusi 0,4 cm pločio išpjova dugnелиui įstatyti. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 198. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).</p>	
IVŠ116	<p>Šulas Apatinėje dalyje – 2 cm nuo galo nutolusi 0,3 cm pločio išpjova dugnелиui įstatyti, kurios plotis – 1,3 cm. Bendras ilgis – 21,5 cm, plotis – 6,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 208. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>	
IVŠ117		<p>Šulas Apatinėje dalyje – 2,4 cm nuo galo nutolusi 0,3 cm pločio išpjova dugnелиui įstatyti, kurios storis – 1,1 cm. Bendras ilgis – 17,2 cm, plotis – 6,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 209. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>
IVŠ118	<p>Šulas 2,6 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 pločio išpjova dugnелиui įtvirtinti. Ilgis – 27,5 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 266. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>	
IVŠ119		<p>Šulas 2,8 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 pločio išpjova dugnелиui įtvirtinti. Ilgis – 26,5 cm, plotis – 6,2 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 267. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>
IVŠ120	<p>Šulas 1,4 cm nuo apatinio šulo galo – 0,2 m pločio išpjova dugnелиui įtvirtinti. Viršutinis šulo galas nusmailintas. Ilgis – 23,5 cm, plotis – 5,5 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 268. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>	

IVŠ121	<p>Šulas Aplūžęs. 1,8 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 23,4 cm, plotis – 4,9 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 269. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>	
IVŠ122	<p>Šulas Aplūžęs. 2,3 cm nuo apatinio šulo, taip pat 2,3 cm nuo kito šulo galo – 0,3 pločio įpjovos įtvirtinimui. Ilgis – 25,5 cm, plotis – 4,6 cm, storis – 1,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 271. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>	
IVŠ123		<p>Šulas Aplūžinėjęs. 2 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 16,9 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 275. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>
IVŠ124	<p>Šulas 2 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 17 cm, pločio – 5,8 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 276. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>	
IVŠ125		<p>Šulas 3,2 cm nuo apatinio šulo galo – 0,2 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 25 cm, plotis – 4,3 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 277. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>
IVŠ126		<p>Šulas 1,8 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 16,9 cm, plotis – 3,8 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 280. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>
IVŠ127		<p>Šulas su rankena Rankenėlė šešiakampio formos. Rankenėlės aukštis – 4,8 cm. 2 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 17 cm, plotis – 5,8 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 281. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>

IVŠ128		<p>Šulas 2,9 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 26,2 cm, plotis – 8,6 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 282. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>
IVŠ129	<p>Šulas 1,6 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 23,1 cm, plotis – 4,7 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 283. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>	
IVŠ130	<p>Šulas 2,4 cm nuo vieno šulo galo ir 2,4 cm nuo kito galo – po 0,4 cm pločio įpjovą. Ilgis – 25,5 cm, plotis – 5,9 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 284. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>	
IVŠ131		<p>Šulas Nulūžęs, vienas galas nuplonintas. Ilgis – 15,5 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 285. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>
IVŠ132	<p>Šulas 2,8 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 16 cm, plotis – 5,1 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 293. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>	
IVŠ133	<p>Šulas 2,5 cm nuo apatinio šulo galo – 0,4 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 27,4 cm, plotis – 6,9 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. S–Š/19–21. Rad. nr. 321. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).</p>	
IVŠ134	<p>Šulas Aplūžęs. 2,6 cm nuo apatinio šulo galo – 0,4 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Plotis – 8 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ant V medinio lygio, P dalis, kv. R–S/18–19. Rad. nr. 334 XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>	
IVŠ135		<p>Šulas 2,6 cm nuo apatinio šulo galo – 0,4 pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Plotis – 9,5 cm, storis – 1,4 cm. Ilgis 28 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. Š–P/24–25. Rad. nr. 355. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>

IVŠ136	<p>Šulas 2,6 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 27 cm, plotis – 6,3 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. Š–P/24–25. Rad. nr. 357. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>
IVŠ137	<p>Šulas 2,4 cm nuo vieno šulo galo ir 2,3 cm nuo kito šulo galo – 0,4 cm pločio įpjovos dugnui įtvirtinti. Ilgis – 25 cm, plotis – 7,3 cm, storis – 1,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 380. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>
IVŠ138	<p>Šulas 2,6 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 26 cm, plotis – 5,6 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 381. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>
IVŠ139	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Šulas 3,3 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 24,2 cm, plotis – 8,3 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 382. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p> </div> </div>
IVŠ140	<p>Šulas Sulūžęs. Plotis – 3,7 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 383. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>
IVŠ141	<p>Šulas 2,7 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Centrinės dalies ilgis – 16,4 cm, plotis – 6,8 cm, storis – 0,9 cm. Kitas galas nulūžęs. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ties VI mediniu lygiu, kv. L–U/24–26. Rad. nr. 408. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 168).</p>
IVŠ142	<p>Šulas 2,6 cm nuo apatinio šulo galo – 0,4 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. Ilgis – 22,3 cm, plotis – 4,9 cm, storis – 0,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ties VI mediniu lygiu, kv. L–U/24–26. Rad. nr. 409. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 168).</p>
IVŠ143	<p>Šulas Ilgis – 21,3 cm, plotis – nuo 7 cm, storis – 1,2 cm. 21,8 cm nuo apatinio šulo galo – 0,6 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V dalis, durpės sluoksnis ~ I–III medinis lygis, kv. I–K/25–28 ir kv. J–L/21–25. Rad. nr. 423. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 169).</p>
IVŠ144	<p>Šulas Ilgis – 17 cm, plotis – 5,3 cm, storis – 1,2 cm. 2,5 cm nuo apatinio šulo galo – 0,3 cm pločio įpjova dugnui įtvirtinti. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V dalis, durpės sluoksnis ~ I–III medinis lygis, kv. I–K/25–28 ir kv. J–L/21–25. Rad. nr. 424. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 169).</p>
IVŠ145	<p>Šulas Ilgis – 75 cm, plotis – 13 cm, storis – 1,5 cm. Šulo galuose padarytos 0,4 cm pločio išpjovos dugnui įstatyti (5,7–6 cm nuo galų). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medis, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 502. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>

IVŠ146	<p>Šulas Ilgis – 74,5 cm, plotis – 12,4 cm, storis – 1,3 cm. Šulo galuose padarytos 0,4 cm pločio išpjovos dugneliui įstatyti (5,7 m nuo vieno galo, kitas – nulūžęs). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medis, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 503. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>
IVŠ147	<p>Šulas Ilgis – 74,5 cm, plotis – 11,5 cm, storis – 1,2 cm. Šulo galuose padarytos 0,4 cm pločio išpjovos dugneliui įstatyti (5,7 cm nuo galų). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medis, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 504. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>
IVŠ148	<p>Šulas Ilgis – 24,3 cm, plotis – 4,5 cm. Apatinėje dalyje – 1,5 cm nuo galo nutolusi 0,3 cm pločio išpjova dugneliui įstatyti. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. Nr. 549. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).</p>
IVŠ149	<p>Šulas Ilgis – 25,5 cm, storis – 1,4 cm. Šulo gale yra griovelis dugnui įstatyti, kurio plotis – 0,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 577. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
IVŠ150	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 10px;"> <p>Šulas su rankena Ilgis – 35 cm, storis – 1 cm. Šulo gale yra griovelis dugnui įstatyti, kurio plotis – 0,6 cm. Kitoje šulo pusėje yra pusapvalės su nupjautu viršumi formos išpjova. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 580. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p> </div> </div>
IVŠ151	<p>Šulas Sulūžusi į tris dalis. Ilgis – 25 cm, plotis – 9,7 cm, storis – 1,1 cm. Apatinėje dalyje, 1,9 cm nuo krašto, yra griovelis dugnui įstatyti, kurio plotis – 0,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 582. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
IVŠ152	<p>Šulas Ilgis – 21 cm, storis – 1,1 cm. Apatinėje dalyje 2 cm nuo krašto yra griovelis, skirtas dugnui įstatyti, kurio plotis – 0,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 583. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
IVŠ153	<p>Šulas Ilgis – 25 cm, storis – 1 cm. Apatinėje dalyje 2,7 cm nuo krašto yra griovelis, skirtas dugnui įstatyti, kurio plotis – 0,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 584. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
IVŠ154	<p>Šulas Ilgis – 25 cm, storis – 1,2 cm. Apatinėje dalyje 2,1 cm nuo krašto yra griovelis, skirtas dugnui įstatyti, kurio plotis – 0,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 585. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
IVŠ155	<p>Šulas Ilgis – 26 cm, storis – 1,3 cm. Apatinėje dalyje 2 cm nuo krašto yra griovelis, skirtas dugnui įstatyti, kurio plotis – 0,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 586. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
IVŠ156	<p>Šulas Ilgis – 24,5 cm, storis – 1,1 cm. Apatinėje dalyje 2 cm nuo krašto yra griovelis, skirtas dugnui įstatyti, kurio plotis – 0,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 587. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>

IVŠ157		<p>Šulai Trys šulai su aplūžusiais galais. Jie priklausė vienam indui. Indas buvęs 20 cm aukščio. VŽP, 2007–2009. Rad. nr. 29 dublis. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>
IVŠ158		<p>Šulas? Ilgis – 10 cm, plotis – 5,2 cm, storis – 1,45 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1338. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>
IVŠ159		<p>Šulas? Ilgis – 9,8 cm, plotis – 5,9 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1339. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>
IVŠ160		<p>Šulas su snapeliu Su iškarta. Ilgis – 16,1 cm, skersmuo – 3 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Rad. nr. 1503. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 57).</p>
IVŠ161		<p>Šulas su snapeliu Ilgis – 18,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20–88,45 m. Rad. nr. 1776. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 71).</p>

34 LENTELĖ

Šulelinių indų lankai (IVL)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IVL1		<p>Statinės šulų sutvirtinimo juostos fragmentas Lenktas. Ilgis – 20 cm, plotis – 1,2 cm, storis – 1 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4832. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IVL2		<p>Statinės šulų sutvirtinimo juostos fragmentai Deformuotas. Ilgis – 25,2 cm, plotis – 1,9 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4833. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IVL3		<p>Statinės šulų sutvirtinimo juostos fragmentas 2 fragmentai. Ilgis – 36,8 cm, plotis – 0,6 cm, storis – 1 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4834. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
IVL4		<p>Indo šulų tvirtinimo lanko fragmentai 4 fragmentai. Bendras ilgis – 49,6 cm, plotis – nuo 1,2 iki 1,5 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po I mediniu lygiu, kv. A–D/16–20. Rad. nr. 33. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>

35 LENTELĖ

Kamščiai (IVKA)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IVKA1	<p>Kamštis Storas galas apvalus, o plonas – kampuotas. Ilgis – 13,2 cm, storis – 2,1 cm. VŽP, 1960. Tarp bažnyčios vartų pamatų ir IV akmenų grindinio. Gylis 290 cm. Rad. nr. 1031 (AR 387:85). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 124), (LNMF).</p>	
IVKA2	<p>Kamštis Medinis smailiai nutašytas kaištis, apskrito skersinio pjūvio. Jo ilgis – 38 cm, storis – 5 cm. VŽP, 1960. Prie namo Nr. VI šiaurės vakarinio kampo, II durpių sluoksnis. Rad. nr. 1064 (AR 387:97). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).</p>	
IVKA3	<p>Kamštis Medinis su pastorinta viršutine dalimi. Apskrito skersinio pjūvio. Storesniame gale – trys įkirtimai. Ilgis – 28,4 cm, storis – 2,6 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Atvalant pastato Nr. IV vidų. Rad. nr. 1085 (AR 387:61). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).</p>	
IVKA4	<p>Kamštis Medinis keturkampio formos, su trumpa smailiąja dalimi. Ilgis – 29,4 cm, plotis – 2,7 cm, storis – 1,8 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Atvalant pastato Nr. IV vidų. Rad. nr. 1086 (AR 39387:62). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).</p>	
IVKA5	<p>Kamštis Medinis apvalios formos kuolelis smailiu galu. Ilgis – 33,8 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Atvalant pastato Nr. IV vidų. Rad. nr. 1087 (AR 387:63). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 127), (LNMF).</p>	
IVKA6	<p>Kamštis Medinis kuolelis. Apskrito skersinio pjūvio, nusmailintu galu. Supleišėjęs. Ilgis – 23,2 cm, storis – 2,4 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Po IV–tu pastatu prie bažnyčios vartų pamatų rasto grindinio lygyje. Rad. nr. 1111. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 128), (LNMF).</p>	
IVKA7	<p>Kamštis Medinis dirbinys, statinaitės dugno dalis. Jo ilgis – 14,8 cm, plotis – 8,3 cm. VŽP, 1960. Plotas V. Tarp II–jo ir III–jo medinio grindinio, I–jo pastato pietrytiniame pasienyje. Rad. nr. 1122 (AR 387:104). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 128), (LNMF).</p>	
IVKA8	<p>Kamštis Ilgis – 26,2 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Po IV–tu mediniu grindiniu. Rad. nr. 1217 (AR 387:6). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 135), (LNMF).</p>	

IVKA9		<p>Kamštis Ilgis – 23 cm. VŽP, 1960, 1961. Neinventorintas. XIV a.? (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>
IVKA10		<p>Kamštis Apskrito pjūvio, ilgis – 20,4 cm. Vienas galas nusmailintas, kitas užsibaigia 58 mm ilgio, 1,7 x 2 cm skersmens ovalo pjūvio išplatėjimu, šio galo plokštumoje išpjautas „+“ (pliuso ženklas). VŽP, 1992. Rūmų išorinis kiemas (Kv. 46–50), gylyje 89,5–89 m. Rad. nr. 4803. XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š, 60).</p>
IVKA11		<p>Kamštis Dalis, aštuonkampio pjūvio, siaurėjantis dirbinys. Ilgis – 11,6 cm, storgalis 2,9 x 3,3 cm dydžio, plongalio skersmuo – 1 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, juoda durpinga žemė su skiedromis ir stiegėmis. H abs. 88,20–89,10 m. Rad. nr. 17. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 233).</p>
IVKA12		<p>Kamštis Dalis, sulūžęs, apdrožtas pagaliukas, kurio vienas galas platesnis. Dydis – 28,5 x 4 x 1,8 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 14–22, juosva žemė su griuvenomis (XVII a. sluoksnis su kulkomis). H abs. 90,50–91,50 m. Rad. nr. 129. XVII a. vid. – II pus. (Ožalas, 2004ša, Ožalas, 2004šb, 242).</p>
IVKA13		<p>Kamštis Sveikas. Skersmuo – 3 cm, ilgis – 15,8 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas, juoda žemė su griuvenomis po viršutiniaus sluoksniais iki pilko smėlio. Rad. nr. 35. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA14		<p>Kamštis Sveikas. Skersmuo – 2,9 cm, ilgis – 9,5 cm. Pušis (LIG–06–48), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Ties 3–5 pylimo rąstais. Durpė su griuvenomis į ŠV nuo pylimo. Rad. nr. 38. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA15		<p>Kamštis Dalis. Skersmuo – 4,4 cm, ilgis – 6,5 cm. Perskeltas, kūgio formos. Pušis (LIG–06–49), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Tarp pastatų. Durpė. Rad. nr. 39. XIV pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IVKA16		<p>Kamštis Sveikas. Skersmuo – 3,4 cm, ilgis – 9,7 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, kontrolinė tarp 2–3 kvadratų. 2 sluoksnis, juoda žemė iki I laipto. Rad. nr. 40. XVII–XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA17		<p>Kamštis Sveikas. Skersmuo – 2,3 cm, ilgis – 7,5 cm. Uosis (LIG–06–71), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, tarp XVII a. sienos ir tako, smėlis palei sieną iki durpės viršaus. Rad. nr. 41. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA18		<p>Kamštis Beveik sveikas. Skersmuo – 3,4 cm, ilgis – 9,9 cm. Kūgio formos. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 98. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA19		<p>Kamštis Sveikas, jo skersmuo – 3 cm, ilgis – 13,3 cm. Kūgio formos. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 99. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA20		<p>Kamštis su sriegiu Sveikas. Ilgis – 19,2 cm. Vienas jo galas išplatintas, ovalaus skersinio pjūvio skersmuo – 2,5–3,1 cm. Kitas galas smailėja, apvalaus skersinio pjūvio su įrėžtais grioveliais. Ažuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2–3 kvadratas. Kontrolinė juosta, 2 sluoksnis. Juoda žemė iki I laipto viršaus. Rad. nr. 117. XVII–XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA21		<p>Kamštis Sveikas, skersmuo – 1,7–2 cm, ilgis – 12,9 cm. Ovalaus skersinio pjūvio. Pušis (LIG–06–47), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis tarp pastatų, durpė. Rad. nr. 122. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA22		<p>Kamštis Skersmuo – 3,2 x 2,7 cm. Pušis (LIG–06–136), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Tarp I–II medinių lygių (iki II lygio, nuimant I lygio lentas). Rad. nr. 129. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA23		<p>Kamštis Dalis, skersmuo – 1,8 cm, ilgis – 6,5 cm. Apvalaus skersinio pjūvio su šiek nusmailintu galu. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. pastato ir tako. I eilė prie sienos po II mediniu lygiu. Rad. nr. 175. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IVKA24		<p>Kamštis Dalis, ilgis – 16,2 cm, plotis – 5,1 cm, storis – 4,4 cm. Ovalaus skersinio pjūvio, su praplatėjimu viduryje ir susiaurėjantis gale. Klevas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po II med. lygiu, „Trikampis“ ir į R nuo jo (2–3 eilės). Rad. nr. 180. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA25		<p>Kamštis Dalis. Galas nulūžęs, kotas apvalaus skersinio pjūvio, jo skersmuo – 3,2 cm. Kitas galas stačiakampio skersinio pjūvio 5,8 x 4 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų. Po V mediniu lygiu, arčiau gynybinės. Rad. nr. 184. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA26		<p>Kamštis Dalis, dydis – 2,2 x 1,7 cm. Ovalaus skersinio pjūvio pagaliukas, šiek tiek nusmailintas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Po II medinio lygio pastatais, iki degėsių. Rad. nr. 243. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA27	<p>Kamštis Sveikas, ilgis – 4,1 cm, skersmuo 2,1–2,4 cm. Ovalaus skersinio pjūvio. Kamštmedis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 272. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>	
IVKA28	<p>Kamštis Beveik sveikas, ilgis – 3,5 cm, skersmuo – 1,9–2,1 cm. Ovalaus skersinio pjūvio. Kamštmedis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 273. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>	
IVKA29	<p>Kamštis Beveik sveikas, ilgis – 2,6 cm, skersmuo – 1,6–1,7 cm. Ovalaus skersinio pjūvio. Kamštmedis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 274. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>	
IVKA30	<p>Kamštis Dalis, ilgis – 3,9 cm, skersmuo 1,7–2,1 cm. Ovalaus skersinio pjūvio. Kamštmedis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 275. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>	
IVKA31	<p>Kamštis Dalis, ilgis – 2 cm, skersmuo – 2,2 cm. Ovalaus skersinio pjūvio. Kamštmedis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 276. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>	
IVKA32	<p>Kamštis Beveik sveikas, ilgis – 3,6 cm, skersmuo – 2,3–2,9 cm. Ovalaus skersinio pjūvio. Kamštmedis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 279. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>	
IVKA33	<p>Kamštis Dalis, ilgis – 2,4 cm, skersmuo 2,2–2,5 cm. Ovalaus skersinio pjūvio. Kamštmedis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 280. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>	

IVKA 34-40		<p>Kamščiai (7 vnt.) Sveiki, jų ilgis 4,2–2 cm, skersmuo – 1,3–2,4 cm, apvalaus skersinio pjūvio. Kamštmedis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Plotas 2, supiltinis sluoksnis 1,5–3 m gylis. Rad. nr. 284/1–7. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA41		<p>Kamštis Sveikas. Ilgis –11,1 cm, skersmuo– 0,7–2,9 cm, apvalaus skersinio pjūvio. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Plotas 2, supiltinis sluoksnis, 1,5–3 m gylis. Rad. nr. 285. XVI–XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA42		<p>Kamštis Beveik sveikas. Jo skersmuo – 4 cm. Kamštmedis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kv., juoda žemė su griuvenomis, po viršutiniu sluoksniu iki pilko smėlio. Rad. nr. 286/1. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA43		<p>Kamštis Beveik sveikas. Jo ilgis – 3,4 cm, skersmuo – 12,1 cm. Kamštmedis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kv., juoda žemė su griuvenomis, po viršutiniu sluoksniu iki pilko smėlio. Rad. nr. 286/2. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA44		<p>Kamštis Beveik sveikas. Jo ilgis – 3,5 cm, skersmuo – 1,9 cm. Kamštmedis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kv., juoda žemė su griuvenomis, po viršutiniu sluoksniu iki pilko smėlio. Rad. nr. 286/3. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA45		<p>Kamštis Beveik sveikas. Žemo cilindro formos. Skersmuo 2 cm. Kamštmedis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kv., juoda žemė su griuvenomis, po viršutiniu sluoksniu iki pilko smėlio. Rad. nr. 286/4. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA46		<p>Kamštis Sveikas. Ilgis – 3,9 cm, skersmuo – 1,9–2,4 cm. Kamštmedis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 5 kvadratas. Pilka, juoda žemė su smėliu po viršutiniaisiais sluoksniais. XIX a. supylimai. Rad. nr. 287. XIX a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA47		<p>Kamštis Ovalo formos, 9,2 x 8,5 cm dydžio, storis – 3,5 cm. Siaurėjantis į vieną pusę. Pagamintas iš erškėtinių (<i>Rosacea</i>) šeimos medžio: kriaušės, obelies ar šermukšnio. VŽP, 2003–2005. II oficina. III durpės sluoksnis. Horizontas H abs. 91,10–90,67 m. Rad. nr. 17. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>

IVKA48		<p>Kamštis Ilgis – 16 cm, vienas galas yra nusmailintas, kitame – 6,3 cm ilgio, 2,8 cm skersmens cilindro formos dalis. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 30. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IVKA49		<p>Kamštis Ilgis – 14,9 cm. Nulaužtame gale ovalo formos pagaliuko dydis – 1 x 0,6 cm, kitame platesniame gale dirbinio skersmuo – iki 2,6 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. III–IV mediniai užstatymo lygiai. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 35. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
IVKA50		<p>Kamštis Ovalo pjūvio dirbinys su dviem įkartom. Vienas galas nusmailintas. Atstumas tarp įkartų 15,2 cm. Bendras išlikusios dalies ilgis – 35 cm. Plonojo galo plotis – 0,5 cm, storis – 2,2 cm, storio – plotis – 3 cm, storis – 3,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. V medinis lygis. H abs. 90,53–90,18 m. Rad. nr. 45. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
IVKA51		<p>Kamštis Smailėjantis, ovalo skersinio pjūvio, 3 x 2,5 cm dydžio. Ilgis – 16,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. V medinis lygis. H abs. 90,53–90,18 m. Rad. nr. 46. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
IVKA52		<p>Kamštis Sveikas, galas ovalo formos skersinio pjūvio, 2 x 1,4 cm dydžio. Maždaug ties viduriu dirbinys susiaurėja. Plonasis galas yra 1,2 x 0,8 cm dydžio. Ilgis – 21 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. V medinis lygis. H abs. 90,53–90,18 m. Rad. nr. 52. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
IVKA53		<p>Kamščio volės ruošinys Plokščias, neaiškaus dirbinio galas. Nulūžęs ties skylė. Išlikęs ilgis – 18,7 cm, plotis – 6 cm, storis – 2,5 cm. Skylė apie 5 cm skersmens. Dirbinys pagamintas iš guobos. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 67. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>

IVKA54		<p>Kamštis Sveikas, kruopščiai apdirbtas, nugludintas. Viename gale yra nusklembimas. Cilindro formos. Viename gale ilgis – 6,2 cm, skersmuo – 3 cm. Pagamintas iš kamštinio ažuolo. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. Horizontas H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 131. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p>
IVKA55		<p>Kamštis Sveikas. Plokščias, trapeicine 2,5 x 4,4 x 2,7 x 0,95 cm dydžio galvute. Dirbinio ilgis – 9,95 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4428. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA56		<p>Kamštis Sveikas. Plokščias, trapeicine 3,4 x 1,6 x 2,7 x 0,55 cm dydžio galvute. Ilgis – 9,1 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4429. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA57		<p>Kamštis Sveikas. Stačiakampe 3,05 x 2,6 cm dydžio galvute. Ilgis – 14,5 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4430. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA58		<p>Kamštis Sveikas. Stačiakampe 6,15 x 5,45 cm dydžio galvute. Kitas galas apvalus, 4,1 x 4,45 cm dydžio. Ilgis – 9,6 cm. VŽP, 2003–2004. ŠRK. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4431. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA 59, 60		<p>Kamščiai (2 vnt.) Pirmasis turi netaisyklingą, 5,2 x 5,4 cm dydžio galvutę. Kitas galas apvalus, jo skersmuo – 2,05 x 2,45 cm. Ilgis – 8,4 cm. Antrasis turi netaisyklingą, 6,4 x 4,4 cm dydžio galvutę, kitas galas 4,7 x 3,2 cm dydžio. Ilgis – 12,7 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4432. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA61		<p>Kamštis Sveikas, su aiškiai išskirta apvalia 10,4 x 3,4 x 2,6 cm dydžio galvute. Ilgis – 18,2 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4433. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).</p>

IVKA62		<p>Kamštis Sveikas. Kiek plokščias, su ovalia skylė viduryje; 3,3 x 1,8 x 1,3 cm dydžio aiškiai išskirta galvute. Ilgis – 9,95 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4434. XVIII a. pab. – XIX a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA63–82		<p>Kamščiai (20 vnt.) Sveiki, su nežymiai išskirtomis ovaliomis, apvaliomis ir netaisyklingomis galvutėmis (2,9 x 2 cm; 3,5 x 2,65 cm; 2,6 x 2,65 cm; 3,4 x 1,9 cm; 3,2 x 3 cm; 3,3 x 3,3 cm; 2,5 x 1,8 cm; 2,6 x 2,65 cm; 2,6 x 2,65 cm; 2,8 x 2,6 cm; 3,35 x 2,65 cm; 2,85 x 2,6 cm; 2,3 x 3,45 cm; 2,8 x 2,75 cm; 2,8 x 2,5 cm; 2,5 x 2,35 cm; 4 x 2,9 cm). Jų ilgiai – 8,75 – 14,9 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4435. XVIII a. pab. – XIX a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA83–106		<p>Kamščiai (24 vnt.) Sveiki, su neišskirtomis ovaliomis, apvaliomis ir netaisyklingomis galvutėmis (2,85 x 2,6 cm; 1,7 x 1,5 cm; 2,8 x 2,5 cm; 3,25 x 3,2 cm; 2,9 x 2,7 cm; 2,8 x 2,5 cm; 3,7 x 2,8 cm; 3,25 x 2,2 cm; 3,65 x 2,9 cm; 3,7 x 3 cm; 2,95 x 2,3 cm). Jų ilgiai – 5,4–18,8 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4436. XVIII a. pab. – XIX a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA107		<p>Kamštis Sveikas, 6,5 x 5,5 cm dydžio, apvaliu galu, kitas galas – 5,45 x 5 cm dydžio. Dirbinio ilgis – 5,5 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4437. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA108		<p>Kamštis Sveikas, 4,7 x 4,2 cm dydžio apvaliu galu, kitas galas – 3,4 x 2,8 cm dydžio. Dirbinio ilgis – 5,6 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4438. XVIII a. pab. – XIX a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA109		<p>Kamštis Sveikas, 3,6 x 3,55 cm dydžio apvaliu galu. Kitas galas – 3,55 x 3,1 cm dydžio. Dirbinio ilgis – 3,4 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4439. XVIII a. pab. – XIX a. (Striška, 2003–2004š).</p>

IVKA110		<p>Kamštis Sveikas, 4,15 x 3,75 cm dydžio apvaliu galu. Kitas galas – 3,6 x 3 cm dydžio. Dirbinio ilgis – 3,55 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4440. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA111		<p>Kamštis Dalis. Rago formos. Skersmuo – 2,1 x 1,5 cm. Dirbinio ilgis – 14,35 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Tarpsienis. Šurfas Nr. 4. Durpių sluoksnis. H abs. 90,70(80)–90,40 m. Rad. nr. 5494. XV a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA112		<p>Kamštis Dalis. Dirbinio ilgis – 7,45 cm. Skersmuo – 1,45 x 1,1 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. tarpsienis. Šurfas Nr. 4. Mėšlo sluoksnis su šiaudais ir gintaro smiltimis. H abs. 89,75–89,60 m. Rad. nr. 5683. XIV a. pab – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA113		<p>Kamštis Ilgis – 10 cm, plotis – 2,6 x 3 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Kolekatoriaus išplėtimas. Durpių sluoksnis. Virš I medinio lygio. Rad. nr. 9353. XV a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA114		<p>Kamštis Beveik sveikas. Ilgis – 8,9 cm, storis – 3,3 x 3,9 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 9470. XVIII–XIX a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA115		<p>Kamštis Beveik sveikas. Su nežymiai išsiskiriančia galvute. Ilgis – 17 cm, plotis – 2,45 x 3,45 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 9471. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA116		<p>Kamštis Beveik sveikas. Ilgis – 12,05 cm, plotis – 1,45 x 2,05 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 9472. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA117		<p>Kamštis Dalis. Ilgis – 5,6 cm. Plotis – 1 x 2,2 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 9473. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).</p>

IVKA118		<p>Kamštis Sveikas. Vieno galo skersmuo – 4,9 x 5 cm, kito – 3,8 x 4,3 cm. Ilgis – 6,9 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždūrpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 9474. XVIII–XIX a. (Striška, 2003–2004š).</p>
IVKA119		<p>Kamštis Dalis. Skersmuo – 3,7 cm. Apvalaus skersinio pjūvio, apdrožtas, siaurėjantis kuoliukas. Nulūžęs. Pušis (LIG–06–72), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų, III–IV mediniai lygiai. Rad. nr. 63. XIV a. pab. – XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA120		<p>Kamštis Dalis. Skersmuo – 1,3 cm. Apvalaus skersinio pjūvio pagaliukas su stačiakampio skersinio pjūvio praplatėjimu. Nulūžęs. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Smėlis, palei sieną iki durpės viršaus. Rad. nr. 65. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA121		<p>Kamštis Beveik sveikas. Skersmuo – 3,4 cm, ilgis – 9,9 cm. Kūgio formos. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždūrpėjusi žemė. Rad. nr. 98. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA122		<p>Kamštis Sveikas, jo skersmuo – 3 cm, ilgis – 13,3 cm. Kūgio formos. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždūrpėjusi žemė. Rad. nr. 99. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA123		<p>Kamštis su sriegiu Sveikas. Ilgis – 19,2 cm. Vienas jo galas išplatintas, ovalaus skersinio pjūvio skersmuo – 2,5–3,1 cm. Kitas galas smailėja, apvalaus skersinio pjūvio su įrėžtais grioveliais. Ažuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2–3 kvadratas. Kontrolinė juosta, 2 sluoksnis. Juoda žemė iki I laipto viršaus. Rad. nr. 117. XVII–XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA124		<p>Kamštis Sveikas, skersmuo – 1,7–2 cm, ilgis – 12,9 cm. Ovalaus skersinio pjūvio. Pušis (LIG–06–47), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis tarp pastatų, durpė. Rad. nr. 122. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA124		<p>Kamštis Skersmuo – 3,2 x 2,7 cm. Pušis (LIG–06–136), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Tarp I–II medinio lygio. Rad. nr. 129. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

IVKA125		<p>Kamštis Dalis, skersmuo – 1,8 cm, ilgis – 6,5 cm. Apvalaus skersinio pjūvio su šiek nusmailintu galu. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. pastato ir tako. Prie sienos po II mediniu lygiu. Rad. nr. 175. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA126		<p>Kamštis Dalis, ilgis – 16,2 cm, plotis – 5,1 cm, storis – 4,4 cm. Ovalaus skersinio pjūvio, su praplatėjimu viduryje ir susiaurėjantis gale. Klevas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po II mediniu lygiu, „Trikampis“ ir į R nuo jo (2–3 eilės). Rad. nr. 180. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVKA127		<p>Kamštis Vienus smailėjančiu galu. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė iki griuvenų. Rad. Nr. 35. XV a. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
IVKA128 –302	<p>Kamščiai (175 vnt.) Kūgio formos. Forma ne visai taisyklinga. Storiausio galo skersmuo – nuo 2,5 iki 3,5 cm, kamščių ilgis – nuo 10 iki 19 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis. Pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 2. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>	
IVKA303 –326	<p>Kamščiai (24 vnt.) Ilgis – nuo 3 iki 10 cm, skersmuo – nuo 4,6 iki 5,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis. Pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 3. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>	
IVKA327	<p>Kamštis Pagamintas iš kamštmedžio. Ilgis – 3,6 cm, skersmuo – 2 x 2,5 cm (ovalo formos pjūvis). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis. Pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 4. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>	
IVKA328 – 340	<p>Kamščių ruošiniai (13 vnt.) Kubo formos. Ilgis – nuo 2 iki 16,5 cm, plotis – nuo 4,5 iki 9,5 cm, storis – nuo 3 iki 10 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 5. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>	
IVKA341		<p>Kamštis su skylute, skirtas skysčiui nuleisti Kamštis su kamščiu. Ilgis – 10,5 cm, plongalio skersmuo – 1,7 cm, storgalio skersmuo – 4 cm. Išilgai dirbinio išgręžta 1,6 cm skersmens skylė, į ją įstatytas papildomas kamštelis. Grybo formą primenantis kamštelis yra 9,2 cm ilgio. Jo 5 x 3,3 cm dydžio galva yra pusapskritė, o 5,9 cm ilgio kojėlė – smailėjanti. Pagamintas iš klevo (LIG–06–10). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis, pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 6. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>

IVKA342		<p>Volė 4 dalys. Nupjauto kūgio formos. Ilgis – 10,5 cm, skersmuo siaurajame gale – 2,7 cm. Storojo galo kraštinių ilgis – 7,5 ir 6,5 cm, skylės skersmuo – 4,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis, pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 7. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>
IVKA343		<p>Kamštis Netaisyklingo kūgio formos. Ilgis – 11,2 cm, skersmuo storgalyje – 3 cm, skersmuo plongalyje – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. III medinio užstatymo lygis. Kv. K–M/25–29. H abs. 90,20–90,40 m. Rad. nr. 24. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>
IVKA344		<p>Kamštis Netaisyklingo, ištęsto kūgio formos. Ilgis – 15,3 cm, skersmens ties kūgio pagrindu dydis – 1,6 x 2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II–III medinio užstatymo lygis, perkasos V dalis. Rad. nr. 51. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>
IVKA345	<p>Kamštis Netaisyklingo kūgio formos. Ilgis – 27,2 cm, pagrindo skersmuo – 3 x 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinio užstatymo lygis, P dalis, V parplėtimas. Rad. nr. 115. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).</p>	
IVKA346	<p>Kamštis? Netaisyklingo kūgio formos. Viršūnė nulūžusi. Ilgis – 11 cm, pagrindo skersmuo – 2 x 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinio užstatymo lygis, P dalis, V dalies parplėtimas. Rad. nr. 116. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).</p>	
IVKA347	<p>Kamštis Ištęsto kūgio formos. Ilgis – 37,2 cm, skersmuo – 3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 134. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>	
IVKA348		<p>Kamštis Keturkampio skerspjuvio (dydis – 2,6 x 2,6 cm). Keturkampės dalies skersmuo – 8,7 cm, po to pjūvis suapvalėja. Dirbinio ilgis – 27,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 287. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>
IVKA349		<p>Kamštis Kūgio formos. Ant kūgio sienelių, lygiagrečiai pagrindui, išdegtos 4 linijos. Aukštis – 10 cm, pagrindo skersmuo – 3,4 cm. Pagamintas iš klevo. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medis, kv. 27–33/N–U. Rad. nr. 525. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).</p>

IVKA350	<p>Kamštis Dalis. Ilgis – 15 cm, striausioje vietoje plotis – 3,4 cm, ploniausioje – 2,2 cm. Drožyba. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp sienų. Po II mediniu lygiu. Rad. nr. 16. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>
IVKA351	<p>Kamštis Dalis, jo dydis – 3 x 2 x 2,7cm. Ovalaus skersinio pjūvio. Ažuolas, drožyba. VŽP, 2007–2009. M rūšys. Juoda žemė (smėlinga). Rad. nr. 24. XIV a. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>
IVKA352	<p>Kamštis Dirbinys vienu nusmailintu galu. Supuvęs. Rudos spalvos. Matmenys: ilgis – 11,5 cm, storesnio galo skersmuo 2,3 x 2 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. I medinio užstatymo lygis. H abs. 90,40–89,40 m. Kv. N–T/96–101. XIV pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 18, 74).</p>

36 LENTELĖ

Lovys, geldos (IVLG)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IVLG1		<p>Lovys Kareivinėse rastas keturkampio medžio lovys palei sieną, pripiltas šlako. VŽP, 1959. Neinventorintas. XIV a.? (Tautavičius, 1959š), (LNMF).</p>
IVLG2		<p>Gelda Ištašyta iš rąsto. Geldos ilgis 110–107 cm, plotis galuose – 50 ir 48 cm. Geldos vidus 35 cm pločio, sienelių aukštis 10 cm, storis viršuje 5 cm, apačioje 8 cm. Geldos galai 15 cm pločio, 12 cm aukščio. VŽP, 1990. E rūsysis. 0,1 m į R nuo rūsio vakarinės sienos ir apie 0,7 m į P nuo rūsio ŠV kampo, apie 0,85 m žemiau akmenų grindinio aslos. Rad. nr. 1 (158). XVI a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1991š, 45).</p>
IVLG3		<p>Gelda Gelda. Skaptuota. Ovalo formos. Su dviem rankenėlėmis. Geldos ilgis – 64,5 cm, plotis – 29,5 cm, aukštis – 14 cm. Šalia vienos rankenėlės suformuota keturkampė skylutė (2,5 x 1,5 cm). VŽP, 1995. Bokštelis prie rūmų V sienos, pamatų apačioje (mėšlo sluoksnis). Neinventorinta XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 26–27).</p>
IVLG4		<p>Gelda Suskilusi į 3 dalis. Fragmentų storis – 0,5–0,8 cm. Galai šiek tiek užriesti. Alksnis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Tarp sienos ir medinės tvoros, žemiau II lygio lagių. Rad. nr. 229. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVLG5		<p>Gelda Fragmentas. Dydis – 48 x 17,3 cm. Sveikas vienas pakraštėlis. Jo plotis – 6,2 cm, jo storis – 2,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 251. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š).</p>

37 LENTELĖ

Pintas krepšys (IVPK)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IVPK1		Krepšys Pintas iš vytelių. Dydis – 35 x 16 cm. Medinio karkaso storis – 1,5–2 cm. VŽP, 1998. Plotas pietryčių kampas. Perkasa Nr. 4. Rad. nr. 1131. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė, 1999š, 77).

38 LENTELĖ

Tošiniai ir karnos indai (IVTKI)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IVTKI1		Dėžutė 19 cm skersmens ir panašaus aukščio iš tošies ar žievės padarytos dėžutės liekanos. VŽP, 1958. Neinventorinta. XIV a. (Tautavičius, 1958, 102), (LNMF).
IVTKI2		Indas Tošinės dėžutės dugno dalis. Sunykęs. Pusiau apskritas. Ilgis – 35 cm, plotis – 8,3 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. IV-to pastato šiaurės rytinėje pusėje, smėlio sluoksnis. Rad. nr. 1169 (AR 387:59). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).
IVTKI2		Indas Tošinio indo dugno fragmentas. VŽP, 1960. Atvalant III-jo medinio grindinio šiaurės vakarinį kraštą. Rad. nr. 1176. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).
IVTKI3		Pintas krepšelio fragmentas Iš 1,5–2 cm pločio juostelių pinto dirbinio fragmentas. VŽP, 1960–1961. Radinys neinventorintas. XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).
IVTKI4		Kibirėlis Tošinio kibirėlio liekanos. VŽP, 1978. Arsenalas. Plotas Nr. 2, 3. XIV–XV a. (Lisanka, 1979š), (LNMF).
IVTKI5		Krepšys Du fragmentus sudaro iš 1,7–3 cm pločio žievės pinti elementai, o vieną – netaisyklingo trikampio formos vientisas žievės gabalas. Pintos dalys greičiausiai priklausė krepšio šonams, o žievė – dugnui. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 2 (22) XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 95).
IVTKI6		Indas? Dekoratyvinis, tošinis, su zigzaginiu skylių ornamentu. Ilgis – 28,3 cm, plotis 2,8 cm. VŽP, 1996. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 813. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 79).

IVTKI7		<p>Indas Tošis su skylutėmis viename šone. Ilgis – 13,5 cm, plotis – 7–12,5 cm. VŽP, 1997. Ploto prie rūmų pietryčių kampo archeologiniai tyrimai. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis 5,7–6 m). Rad. nr. 3116. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė 1998š, 6, 205).</p>
IVTKI8		<p>Indas Dangtis. Pagamintas iš beržo tošies, apskritas. Skersmuo – 38 cm, storis – 0,1 cm. Kraštuose pastebimos 0,8–1 cm skersmens vytelės. VŽP, 2001. Rūmų vidinis kiemas. Į šiaurę nuo M-1. Dūrpė tarp pirmo ir antro medinių konstrukcijų lygių. Į šiaurę nuo antro lygio pastato Kv. N 14–15. H abs. 90,15–90,30 m. Rad. nr. Md 2. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2002ša, 24, Ožalas, 2002šb, 250).</p>
IVTKI9		<p>Indas Dugnelis. Dalis, ilgis – 13 cm, plotis – 7,5 cm. Beržo tošėlė, pakraštyje išpjautos skylutės. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Dūrpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,50–89,10 m (juoda dūrpė su griuvenomis, stiegėmis po paskutiniais medžiais). Rad. nr. 48. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 86; Ožalas, 2003šb, 215).</p>
IVTKI10		<p>Indas Dugnelis. Iš žievės, viena kraštinė yra užapvalinta, kita – tiesi; skylių eilė palei užapvalintą kraštinę; pagamintas iš tošies. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 4–10 (D–F), H abs. 88,70–88,60 m, rudai juoda žemė po antrais degėšiais. Rad. nr. 8581. XIV a. II pus. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 78).</p>
IVTKI11		<p>Indas Dugnas. Sveikas (skilęs į 2 dalis), skersmuo – 29 cm, storis – 0,15 cm. Tošinis. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. III medinis lygis prie V pjūvio. Rad. nr. 260. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
IVTKI12	<p>Indas Fragmentas, beržo tošis. Į cilindrą susisukęs tošies fragmentas. Viename krašte matoma siuvimo skylių eilė, kito vidinėje pusėje pritaistas (prisiūtas?) tošies ilgio keturkampis pagaliukas. Fragmento storis – 16,5 cm, ilgis – 9,5 cm, plotis – 4,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 84. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>	

IVTKI13	<p>Indas Dugnas. Fragmentas, beržo tošis. Aptrupėjęs, pusės apskritimo formos. Ilgis – 26,5–28 cm, plotis – 2,7 cm, storis – 0,1 – 0,2 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 85. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrenas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>
IVTKI14	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Indas Pusė indo dugno, sudaryto iš trijų dalių – juostelių. Bendras fragmento ilgis – 33 cm, plotis – 17 cm. Trijų juostų plotis – 11 cm, 12 cm, 10 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. XII medinio užstatymo lygis. H abs. 89,24–88,89 m. Rad. nr. 145. XIV a. II pus. (Gendrenas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 10).</p> </div> </div>
IVTKI15	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Dangtis ar dugnas Sveikas, su dviguba žieve. Jo skersmuo – 69 cm, storis – apie 3 cm. VŽP, 2003, 2006–2007. W rūšys, I medinio užstatymo lygis (H abs. 90,60–89,90 m). R pasienis. Rad. nr. 3. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2008š, 124).</p> </div> </div>
IVTKI16	<p>Indas Dalis. Pagamintas iš liepos žievės(?). Iš žievės susuktas apie 52 cm skersmens cilindras, jo aukštis – 28 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2003, 2006–2007. W rūšys, I medinio užstatymo lygis (H abs. 90,60–89,90 m). Š pasienis. Rad. nr. 5. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2008š, 124).</p>
IVTKI17	<p>Indas Apskritas tošinis indas. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Rad. nr. 13. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVTKI18	<p>Indas Tošinis dugnelis. 8 dalys, ilgis – 39 cm, plotis – 33 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 17. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVTKI19	<p>Indas Dirbinys iš tošies, turi siuvimo žymių, bendras fragmento ilgis – 23 cm, plotis – 34,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 18. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVTKI20	<p>Indas? Pagamintas iš tošies. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 40. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVTKI21	<p>Indas 7 fragmentai, turi siuvimo žymių. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 74. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
IVTKI22	<p>Indas Skritulio formos, dalis, skersmuo – 17 cm, yra siuvimo žymių. VŽP, 2006–2008 m. I oficinios išorė VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 92. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

IVTKI23	Indas Stačiakampio formos, apvalintais galais. 2 dalių, su siuvimo žymėmis, 37 x 35,5 cm dydžio. VŽP, 2006–2008 m. I oficinios išorė, VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 93. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVTKI24	Indas Tošinis dugnelis? Dalis, 17,5 x 23 cm dydžio, turi 2 šonelius, kurių ilgis – 30 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 99. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVTKI25	Indas Tošinis. Sveikas, tik kraštai aplūžinęję. Stačiakampio formos, apvalintais kraštais, bendras ilgis – 70 cm. Vienoje pusėje plotis – 40 cm, kitoje – 37 cm. Kraštuose ir viduryje yra siuvimo žymių. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 20–21/K–L. Rad. nr. 109. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVTKI26	Indas Beržo tošis – dugnelis. Beveik sveikas, su siuvimo žymėmis, dydis – 24,5 x 23 cm. Yra 3 pakraštėliai, kurių ilgis nuo 11,5 cm iki 23 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 143. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVTKI27	Indas Dugnelis? Tošinis dirbinys su siuvimo žymėmis, skersmuo – 14 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVTKI28	Indas Ritinio formos tošinis dirbinys su siuvimo žymėmis, išmatavimai – 6 x 6,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 278. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVD129	Indas Dugnelis? Tošinis dirbinys, 2 dalys, skersmuo – 21 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 280. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVTKI30		Indas Tošinis dugnelis. Sveikame pakraštyje matyti siuvimo žymės. Ilgis – 17 cm, plotis – 5,5 cm, storis – 0,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po I mediniu lygiu, kv. A–D/16–20. Rad. nr. 23. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).
IVTKI31		Indas Tošinio indo dugnelio fragmentas, sveikuose pakraščiuose – siuvimo žymės. Ilgis – 27,4 cm, plotis – 8,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po I mediniu lygiu, kv. A–D/16–20. Rad. nr. 32. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).
IVTKI32	Indas Dugnelis. 4 dalys. Pagamintas iš beržo tošies. Pakraščiuose – skylutės. Skersmuo – apie 40–50 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III mediniu užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 65. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).	

IVTKI33	<p>Indas Dugnelis. 13–16 dalių. Pakraščiuose likę siuvimo skylutės, taip pat pastebima, kad kraštelis pakietintas dar kartą apsiuvus tošine juostele. Skersmuo – 49,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 73. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).</p>
IVTKI34	<p>Indas Juostelės pavidalo, su siuvimo žymėmis. Pagamintas iš beržo tošies. Ilgis – 62 cm, plotis – 3,5 cm, storis – 0,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po (ties) III medinio užstatymo lygiu, pastato PV perkamos kampe vidus, kv. I–J/23–24. Rad. nr. 80. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).</p>
IVTKI35	<p>Indas Dugnelis. Dalis. Pakraštelyje – skylių eilė. Pagamintas iš beržo tošies. Plotis – 17 cm, skersmuo – 25 cm, storis – 0,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis, kv. O–P/22–26, tarpas tarp pastatų. Rad. nr. 126. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>
IVTKI36	<p>Indas Dalys. Pagamintas iš beržo tošies. Sienelės storis – 2 cm, skersmuo – 19 cm, dugnelio viduryje – skylė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis, tarpas tarp pastatų, kv. O–P/22–26. Rad. nr. 128. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>
IVTKI37	<p>Indas Dalys. Pagamintas iš beržo tošies. Sienelės storis – 2 cm, skersmuo – 25–28 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis, tarpas tarp pastatų, kv. O–P/22–26. Rad. nr. 129. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>
IVTKI38	<p>Indas Dugnelis. Pagamintas iš beržo tošies, pakraštyje dvi eilės skylių. Skersmuo – 17 x 18 cm, storis – 0,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis, tarpas tarp pastatų, kv. O–P/22–26. Rad. nr. 133. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>
IVTKI39	<p>Indas Dugnelis. Pagamintas iš beržo tošies, susuktas į ritinį. Kraštas su dviem eilėmis skylių. Storis – 14 cm, skersmuo – 5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 135. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).</p>
IVTKI40	<p>Indas Dalys. Pagaminta iš beržo tošies. Skersmuo – 25 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, po namo paklotu, P dalis, kv. O–P/21. Rad. nr. 188. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).</p>
IVTKI41	<p>Indas Dalys. Fragmentas užsilenkusiais kraštais. Pagamintas iš beržo tošies. Viename krašte matosi siuvimo žymių. Dydis – 50,5 x 19,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. M–T/20–26. Rad. nr. 192. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).</p>
IVTKI42	<p>Indas Dugnelis. Dydis – 35,9 x 31,5 cm. Pakraštyje – siuvimo žymės. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 231. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>

IVTKI43	<p>Indas Perlenktas radinys, pagamintas iš beržo tošies. Dydis – 22,5 x 25,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 306. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162).</p>
IVTKI44	<p>Indas Ovalo formos dugnelis. Ant šono – X formos ženklas. Dydis – 26 x 15,7 cm, aukštis – 7,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medinis lygis, P dalis, kv. T/15. Rad. nr. 309. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162).</p>
IVTKI45	<p>Kibiras Pagamintas iš beržo tošies. Aukštis – 29,5 cm. Dugnelis – stačiakampis užapvalintais galais (dydis – 29,5 x 21,3 cm). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V mediniai lygiai, P dalis, kv. T/15. Rad. nr. 312. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162).</p>
IVTKI46	<p>Indas Dugnelis. Fragmentai. Pagamintas iš beržo tošies. Storis – 0,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. T–U/16–17. Rad. nr. 317. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162).</p>
IVTKI47	<p>Indas Dugnelis. 2 dalys. Pakraštėlyje – siuvimo žymės. Pagamintas iš beržo tošies. Skersmuo – 22,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 392. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>
IVTKI48	<p>Indas. Dugnelis. Beržo tošies juostelė su siuvimo žymėmis pakraštėlyje. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 393. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>
IVTKI49	<p>Indas Dugnelis. Fragmentas. Pagaminta iš beržo tošies. Dydis – 33 x 27 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V dalis, durpės sluoksnis ~ I–III mediniai lygiai, kv. I–K/25–28 ir kv. J–L/21–25. Rad. nr. 417. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 169).</p>
IVTKI50	<p>Indas Dalis. Fragmentas. Su skylučių ornamentu (?). Pagamintas iš beržo tošies. Dydis – 19 x 4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. I–M/23–33. Rad. nr. 490. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 173).</p>
IVTKI51	<p>Indas Dugnelis. Fragmentas. Dydis – 18,5 x 36,5 cm. Fragmento pakraščiuose – skylutės. Pagamintas iš beržo tošies. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medis, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 507. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>
IVTKI52	<p>Indas Dugnelis. Fragmentas. Dydis – 12 x 24,5 cm. Fragmento pakraščiuose – skylutės. Pagamintas iš beržo tošies. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medis, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 508. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>
IVTKI53	<p>Indas Beržo tošies juostelė iš trijų fragmentų. Ilgis – apie 36 cm. Viename krašte – siuvimo linija. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medis, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 510. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>

IVTKI54	Indas Dugnelis. Fragmentas. Pagamintas iš beržo tošies. Dydis – 27 x 23,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medis, kv. 27–33/N–U. Rad. nr. 526. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).	
IVTKI55	Indas Dugnelis. Pagamintas iš beržo tošies, siuvimo žymės pakraštelyje. Skersmuo – 18 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 545. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).	
IVTKI56	Indas Dugnelis? Fragmentas. Pagamintas iš beržo tošies. Ilgis – 41,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 546. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).	
IVTKI57	Indas Dugnelis. Fragmentas. Ilgis – 30,7 cm, plotis – 6,9 cm, storis – 1,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 552. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).	
IVTKI58	Indas Dugnelis. Fragmentas. Pagamintas iš beržo tošies. Ilgis – 26,3 cm, plotis – 9,6 cm. Kraštuose – siuvimo žymės. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 553. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).	
IVTKI59	Indas Juostelė. Pagaminta iš beržo tošies. Per juostelę eina zigzago formos skylių linija. Ilgis – 43 cm, plotis – 4,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 554. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).	
IVTKI60	Indas Juostelė. Per juostelę eina zigzago formos skylių linija. Pagaminta iš beržo tošies. Ilgis – 46,4 cm, plotis – 3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. nr. 568. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).	
IVTKI61		Indas Išlikusi tik tošinio dugnelio dalis su siuvimo žymėmis (6 dalys). Dugno skersmuo < 24 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. II medinio užstatymo lygis. Po grindimis. H abs. 89,50–89,32 m. Kv. N–Š/97–101. Rad. nr. 6. XIV pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 21, 75).
IVTKI62		Indas Žemo cilindro formos, apskritu dugnu. Skersmuo apie 27 cm. Galimas sienelės aukštis – 8–10 cm. Indo viduje buvo kaulas, odinio dirbinio fragmentas. Pagamintas iš liepos karnos (LIG–16–02). VŽP 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. I–as medinio užstatymo lygis. Perkasimo duobė su durpingo smėlio užpildu. Kv. T–U/25–26. H abs. 90,55–89,85 m. Rad. nr. 1254. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 13; Kuncevičius, 2015šb, 44).

IVTKI63		Indas Jį sudaro 4 vienetai. Siuvimo žymės. Skersmuo – 13 cm, plotis – 2,3 cm, storis – 0,3 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1330. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).
IVTKI64		Indas Tošinis. Fragmentas. Siuvimo žymės. Skersmuo – 11,2 cm, plotis 1,9 cm, storis – 0,3 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1331. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).
IVTKI65		Karnos dirbinys Ilgis – 24,1 cm, plotis – 11,2 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1429. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53).
IVTKI66	Indas Karnos dirbinys. Skersmuo – 13 cm. Su siuvimo žymėmis. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1432. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 54).	
IVTKI67		Indas Dugnelis ir šoneliai. Buvo apskritas. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–III–ias medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1672. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).

37 LENTELĖ

Tošies fragmentai (IVT)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
IVT1		Beržo tošis Tošis susisukusi į du ritinėlius. Ilgis – 24,1 cm, plotis – 5,8 m, storis 1,3–2,4 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos Rad. nr. 4838. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).
IVT2	Beržo tošis 4 dalys, bendras fragmento ilgis – 8,5 cm, plotis – 12 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficos išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 21. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	
IVT3	Beržo tošis 4 dalys, bendras fragmento ilgis – 8 cm, plotis – 11,6 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficos išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 22. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	

IVT4	Beržo tošis 3 dalys, bendras fragmento ilgis – 8,5 cm, plotis – 11 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 23. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVT5	Beržo tošis Fragmento ilgis – 38 cm, plotis – 5,5 cm, be siuvimo žymių. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 43. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVT6	Beržo tošis 5 dalys, be siuvimo žymių. Išmatavimai: nuo 9,5 x 40 cm iki 19 x 7,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 144. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVT7	Beržo tošis Stačiakampio formos, susukta iš abiejų pusių, išmatavimai: 10 x 38 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 145. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVT8	Beržo tošis Tošinis susuktas cilindro formos dirbinys, ilgis – 14 cm, plotis – 7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 213. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
IVT9	 Beržo tošis Ritinėlis. Dydis – 8,5 x 5,5–6,5 x 1,7 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. II medinio užstatymo lygis (H abs. 90,10–89,51 m). Kv. N–Š/97–101. XIV pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 20, 74).
IVT10	 Tošies fragmentas Tošies pjaustytos fragmentas. Jos dydis – 5 x 4,5 x 2,5 cm. VŽP 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. Dūrpės sluoksnis su medienos liekanomis. Kv. R–U/24–27. H abs. 91,00–90,55 m. Rad. nr. 1224. XV a. (Kuncevičius, 2015ša, 10, 11; Kuncevičius, 2015šb, 41).
IVT11	 Tošies ritinėlis Ilgis – 22,5 cm, plotis – 4,7 cm, storis – 2,7 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1332. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).
IVT12	 Tošis Sulenкта. Ilgis – 17,5 cm, plotis – 13,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1336. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).
IVT13	 Tošies ritinėlis Ilgis – 30 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1422. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53).

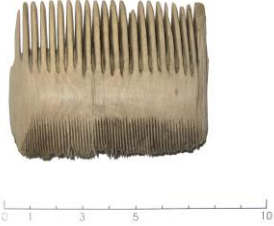

IVT14		<p>Tošis Apipjaustyta. Aukštis – 4 cm, plotis – 3,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsysis. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1433. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 54).</p>
IVT15		<p>Tošies fragmentai Apipjaustyti netaisyklingų formų fragmentai. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsysis. II–as medinio užstatymo lygis, 6–7 planas. Kv. S–R/24–27. H abs. 89,90–89,45 m. Rad. nr. 1585. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 18; Kuncevičius, 2015šb, 61).</p>
IVT16		<p>Tošies fragmentas Pusmėnulio formos. Ilgis – 7 cm, plotis – 2,8 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsysis. II–as medinio užstatymo lygis, 6–7 planas. Kv. S–R/24–27. H abs. 89,90–89,45 m. Rad. nr. 1586. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 18; Kuncevičius, 2015šb, 61).</p>
IVT17		<p>Tošis Ilgis – 7,5 cm, plotis – 7,2 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsysis. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20–88,45 m. Rad. nr. 1790. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 72).</p>

Šukos (VŠ)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija ar piešinys	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VŠ1		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Ilgis – 8 cm, plotis – 8,5 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Pirmas durpių sluoksnis. Rad. nr. 1148 (AR 387:89). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).</p>
VŠ2		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Centrinės dalies kraštuose šalia dantukų įrežtos tiesių linijų poros. Šukų plotis – 9,3 cm, išlikęs ilgis – 4,4 cm. VŽP, 1960. Be tikslesnės radimo vietos metrikos. Inv. nr. AR 387:173. XIV a. (Tautavičius, 1960š), (LNMF).</p>
VŠ3		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Deformuotos, sulūžusios. Išliko dvi dalys: viena dalis – pusė šukų su išlūžusiais stambesniais dantukais, kita dalis – nulūžęs siauresniųjų dantukų kampas. Šukos puoštos dviguba įrežtine linija šalia stambesniųjų dantukų pradžios. Dantukai trikampio formos. Stambiųjų dantukų ilgis – 3,1 cm, pagrindo plotis – 1,1 cm, storis – 0,09 cm. Siaurųjų dantukų ilgis – 3,8 cm, pagrindo plotis – 1,1 cm, storis – 0,03 cm. Šukų išlikęs ilgis – 7,7 cm, plotis – 4 cm, šukų storis plačiausioje vietoje – 1,1 cm. Iki deformacijos šukos buvo beveik sveikos, buvo nulūžęs tik siaurųjų dantukų kampas. Šukų ilgis buvo – 7,5 cm, plotis – 8 cm. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 6. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 94).</p>
VŠ4		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Išlikusios dalies dydis – 5,4 x 5,8 x 1 cm. Stambesnius nuo siauresniųjų dantukų skiria 2,3 cm pločio juosta. Kraštinio įreminimo juostos plotis – 1 cm. Erškėtinių šeimos (<i>Rosaceae</i>) obelinių pošeimio (<i>Malinae</i>) vaismedis, gali būti obelis (<i>Malus sp.</i>) (LIG-15-24). VŽP, 1991. Išorinis kiemas. Rad. nr. 3850. XIV pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š).</p>
VŠ5		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. VŽP, 1995. Šurfas N patalpos pietvakarių kampe. Rastas medinių šukų fragmentas. Neinventorintos, neišsaugotos. XVI a. – XVII a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1996š, 51).</p>
VŠ6		<p>Šukos Išliko tik fragmentas. Danteliai nulūžę. Neišsaugotos. VŽP, 1997. Daiva Steponavičienė. Ploto prie rūmų pietryčių kampo archeologiniai tyrimai. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis 5,7– m). Rad. nr. 3128. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė 1998š, 6, 206).</p>

VŠ7		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Išliko tik dalis. Išlikęs ilgis – 3,5 cm, plotis – 6,4 cm, storis – 0,6 cm. Centrinės dalies plotis – 2 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė tarp I ir II medinių lygių. H abs. 89,50–90,00 m (į R nuo kolektoriaus). Rad. nr. 7. XV a. pr. (Ožalas, 2003šb, 210).</p>
VŠ8		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Išliko tik dalis. Šukų ilgis – 6,2 cm, plotis – 7 cm, storis – 0,8 cm. Centrinės dalies plotis – 1,8 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m. Didysis pastatas, po grindimis. Rad. nr. 10. XIV a. pab. (Ožalas, 2003šb, 210).</p>
VŠ9		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Išliko tik dalis. Išlikęs ilgis – 4,3 cm, plotis – 7,4 cm, storis – 1 cm. Centrinės dalies kraštuose šalia dantukų įrėžtos tiesių linijų poros. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m. Po III centrinio kelio lygiu. Rad. nr. 13. XIV a. pab. (Ožalas 2003šb, 210).</p>
VŠ10		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Gerai išlikęs rėmelis ir vienos pusės stambesni ir retesni dantukai, smulkūs ir tankūs dantukai išlūžę. Šukų ilgis – 7,9 cm, plotis – 7,6 cm, storis – 1,2 cm. Centrinės dalies plotis – 2,1 cm. Centrinės dalies kraštuose šalia dantukų įrėžtos tiesių linijų poros. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 89,50–88,60 m, rudai juoda žemė po pirmais degėsiais. Rad. nr. 8212. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 92; Rackevičius, 2003šd, 59).</p>
VŠ11		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Ilgis – 9 cm, plotis – 8 cm, storis – 0,8 cm. Centrinės dalies plotis – 2,5 cm. Centrinės dalies kraštuose šalia dantukų įrėžtos tiesių linijų poros. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 22–26, tamsiai ruda žemė su plytgaliais, griuvenomis, medinėmis liekanomis (iš griovio prie pastato). H abs. 90.00–91.50 m. Rad. nr. 66. XVII a. (Ožalas, 2004ša; Ožalas, 2004šb, 237).</p>

VŠ12		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Išliko tik dalis. Vienoje pusėje išliko keturi smulkūs dantukai, kitoje – tik vienas stambus dantukas. Iš abiejų pusių praplatintoje dalyje šalia dantukų įrėžta po du išilginis griovelius. Šukų ilgis ir plotis neaiškus, išliko tik nedidelė dalis šukų. Fragmento dydis – 7,6 x 0,25–1,1 cm. Pagamintos iš buksmedžio (LIG–12–29). VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Kolekoriaus išplėtimas. Durpių sluoksnis. Virš I medinio lygio. Rad. nr. 9355. XV a. (Striška, 2003–2004š).</p>
VŠ13		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Išliko tik dalis. Plotis – 7,4 cm, storis – 1,3 cm. Pagamintos iš buksmedžio (LIG–06–58), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 5 kvadratas, Virš pilko smėlio, po juoda žeme, rąstų lygyje. Rad. nr. 24. XVI a. vid. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VŠ14		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Išliko tik dalis. Išlikusių retesnių ir stambesnių dantukų ilgis – 3,7 cm. Išlikusių šukų fragmento dydis – 7,5 x 6,6 cm, šukų storis – 1,1 cm. VŽP, 2004. Plotas 11. Juoda žemė iki griuvenų (1,2 m sluoksnis). Rad. nr. 36. XV a. (Ožalas, 2004ša).</p>
VŠ15		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Išliko tik dalis. Dirbinio ilgis – 8,5 cm, plotis – 2,9 cm, storis – 1 cm, puošta skriestuviniu ornamentu. Centrinės dalies kraštuose šalia dantukų įrėžtos tiesių linijų poros. Dalis. Pagamintos iš buksmedžio (LIG–08–75). VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VII planas Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 108. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

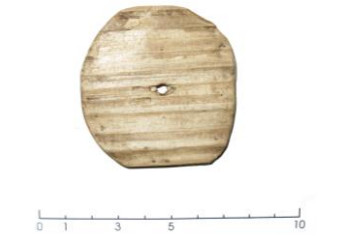
VŠ16		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Išliko tik dalis. Skirtingų dydžių dantukus skiria 2 cm pločio išplatinta dalis, kuri šalia dantukų pradžios iš abiejų pusių puošta trimis įrėžtomis linijomis. Šukų ilgis neaiškus, išlikusios dalies ilgis – 4 cm. Dirbinio storis plačiosioje vietoje – 1 cm. Šukų plotis – 8 cm. Stambesnių šukų dantukų ilgis – 2,8 cm, smulkesnių – 3 cm. Išplatintos dalies centre – 2 vinukai iš abiejų pusių. Nuskeltos išilgai pusiau, išliko du trečdaliai šukų. Pagamintos iš buksmedžio (LIG–08–76). Parazitologinio tyrimo Nr. PA 640, rasta žmogaus utėlė. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficos išorė. VII planas Kv. 23/F. Rad. nr. 287. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VŠ17		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys – kitame platūs tankūs dantukai. Išliko tik dalis. Kraštas ir viena eilė dantelių nulūžę. Centre – apskritimo formos ornamentas. Bendras plotis – 1 cm, centrinės dalies plotis – 2,5 cm, pirmos eilės dantelių plotis – 3,8 cm, antros eilės dantelių plotis – 3,9 cm. Pagamintos iš buksmedžio (LIG–07–27). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III/IV medinio užstatymo lygis, kv. P/14. Rad. nr. 88. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 149).</p>
VŠ18		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Ilgis – 8,4 cm, plotis – 7,8 cm. Matmenys per šukų centrą apie 0,6–1 cm. Centrinės dalies kraštuose šalia dantukų įrėžtos tiesių linijų poros. Pagamintos iš buksmedžio (LIG–07–41). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, P. dalis, III–IV medis (įkasta). Rad. nr. 105. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).</p>
VŠ19		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Išliko tik dalis. Šonelis ir viena dantelių eilė nulūžę. Plotis – 8,5 cm, dantelių ilgis – 3 cm, storis – 1,2 cm, plotis – 4,5 cm. Centrinės dalies kraštuose šalia dantukų įrėžtos tiesių linijų poros. Pagamintos iš buksmedžio (LIG–07–42). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygiu, P dalis, kv. N/24. Rad. nr. 118. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>

VŠ20		<p>Šukos Dvipusės. Viename šone stambūs reti dantys, kitame platūs tankūs dantukai. Sveiko rombo skerspjūvio. Dydis – 8,8 x 8,7 cm, storis – 1 cm, centrinės dalies plotis – 1,5 cm, dantelių ilgis – 3,5 cm. Centrinės dalies kraštuose šalia dantukų įrėžtos tiesių linijų poros. Pagamintos iš buksmedžio (LIG-07-103). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medinis lygis, P dalis, kv. P-Š/23–25. Rad. nr. 341. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>
VŠ21	<p>Šukos Aplūžusios. Dvipusės. Vienoje pusėje reti stambūs, kitoje smulkūs tankūs dantukai. Fragmento dydis – 5,6 x 8,5 cm. Centrinė dalis 1,8 cm pločio, 1 cm aukščio, joje – ornamentas iš dviejų 1,4 cm skersmens apskritimų. Pagamintos iš erškėtinio vaismedžio (<i>Rosacaea</i>) (LIG-08-71). VŽP VR 2008, ŠR korpuso išorė, ~ III medinis lygis po kolektoriumi, kv. J-L/21–25. Rad. nr. 414. XIV–XV a. sandūra (Blaževičius, Bugys, 2008š, 169).</p>	
VŠ22	<p>Šukos Fragmentas. Plotis – 6,9 cm, centrinės dalies plotis – 1,1 cm, pakraštėlio plotis – 0,9 cm, centrinės dalies storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L-M/23–33. Rad. nr. 481. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>	
VŠ23		<p>Šukos Dvipusės. Vienoje pusėje reti stambūs, kitoje smulkūs tankūs dantukai. Smulkūs dantukai yra nulūžę. Šukų plotis 5,4 cm. Vidurinė šukų dalis vienoje pusėje ornamentuota 7 metaliniais taškeliais, kitoje 5 metaliniais taškeliais. Centrinės dalies plotis 1,8 cm. Centrinės dalies kraštuose šalia dantukų įrėžtos tiesios linijos. Pagamintos iš buksmedžio (LIG-08-22). Vinutės pagamintos iš alavo (Tyr. Nr. 51/1214). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po plytinių kolektoriumi. V medis, kv. N/29. Rad. nr. 575. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>

41 LENTELĖ

Veidrodžių rėmeliai (VV)

Kat. Nr.	Fotografija ar piešinys	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VV1		<p>Veidrodžio dangtelis? Matmenys – 9 x 10 x 0,2 cm, centre yra skylutė (skersmuo – 0,7 cm). Skylutė buvusi užpildyta medžiu, galbūt tai buvusi rankenėlė. Lentelė galėtų būti dekoratyvinės dėžutės ar veidrodėlio dangtelis. VŽP, 1991. Rūmų išorinis kiemas. Kv. 21–27,5, 1 m gylis. Rad. nr. 3841. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š).</p>
VV2		<p>Veidrodėlio rėmelis Apskritas, palei kraštą 1,8 cm išgaubta iškili juosta. Dangtelio skersmuo – 11,3 cm. Centre turi 0,3 cm skersmens skylutę. Veidrodėlio skersmuo – 8 cm. Pagamintas iš kėnio (LIG–15–20). VŽP, 1991. Rūmų išorinis kiemas. Kv. 21–27, 5,1 m gylis. Rad. nr. 3842. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š).</p>
VV3		<p>Veidrodėlio rėmelis Apskritas, palei kraštą 1,8–1,9 cm išgaubta iškili juosta. Rėmelio skersmuo – 8,9 cm. Centre turi 0,6 cm skersmens skylutę, o šalia krašto 0,2 cm skersmens skylutę. Veidrodėlio skersmuo – 5 cm. Pagamintas iš eglės (LIG–15–19). VŽP, 1991. Rūmų išorinis kiemas. Kv. 21–27, 5,1 m gylis. Rad. nr. 3843. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š).</p>
VV4		<p>Veidrodėlio rėmelis Apskritas. Prie pakraštėlio storiau, skersmuo – 7,4 cm, aukštis – 0,6 cm. Veidrodėlio skersmuo – 4 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 89,50–88,60 m, rudai juoda žemė po pirmais degėisiais. Rad. nr. 8214. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 92; Rackevičius, 2003šd, 60).</p>
VV5		<p>Veidrodėlio rėmelis Apskritas. Prie pakraštėlio storiau, skersmuo – 11 cm, aukštis – 0,8 cm. Veidrodėlio skersmuo – 6 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 89,50–88,60 m, rudai juoda žemė po pirmais degėisiais. Rad. nr. 8215. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 92; Rackevičius, 2003šd, 60).</p>
VV6		<p>Veidrodėlio rėmelis Sveikas. Skersmuo – 8,6 cm, storis – 0,9 cm. Apskritimo formos dirbinys, viduryje yra apvalus įdubimas, pačiame viduryje – skylutė. Veidrodėlio skersmuo – 5 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–H 8–12, ruda žemė su medienos liekanomis ir pilkas molis į Š nuo pylimo. H abs. 88,00–89,50 m. Rad. nr. 54b. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 79; Ožalas, 2004šb, 236).</p>

VV7		<p>Veidrodėlio rėmelis Dalis, skersmuo – 9,1 cm, storis – 0,6 cm. Apskritimo formos dirbinys su įdubimu viduryje. Veidrodėlio skersmuo – 5,7 cm. Pagamintas iš kėnio (LIG–16–08). VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–H 8–12, ruda žemė su medienos liekanomis ir pilkas molis į Š nuo pylimo. H abs. 88,00–89,50 m. Rad. nr. 55. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 79; Ožalas, 2004šb, 236).</p>
VV8		<p>Veidrodėlio rėmelis Tekintas. Apskritas dirbinys. Rėmelio skersmuo – 14,8 cm, storis – 0,7 cm. Viduryje padarytas apskritas įdubimas veidrodžiui įstatyti. Jo centre – vos įžiūrima skylutė. Veidrodėlio skersmuo – 8 cm. Pagamintas iš kėnio (LIG–16–06). VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. L–J 14–22, pilka žemė su smulkiais griuvenomis (po juoda žeme iki pylimo viršaus) (palei Š pjūvį su 1993 m. perkasos užpylimu). H abs. 90,00–91,10 m. Rad. nr. 117. XVI a. (Ožalas, 2004ša, 42; Ožalas, 2004šb, 240).</p>
VV9		<p>Veidrodėlio fragmentas? Dalis. Skersmuo – 11,2 cm, storis – 0,3 cm. Pagamintas iš eglės (LIG–06–40). VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Ties 3–5 pylimo rąstu. Dūrpė su griuvenomis į ŠV nuo pylimo. Rad. nr. 16. XIV–XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VV10		<p>Veidrodžio rėmelis Tekintas. Apskritas dirbinys, palei kraštą turi įgaubtą juostą. Rėmelio skersmuo – 12,2 cm. Viduryje padarytas apskritas įgilinimas veidrodžiui įstatyti. Veidrodėlio skersmuo – 8 cm. Ant kitos pusės išraižyti neaiškūs neryškūs geometriniai ženklai. Pagamintas iš kėnio (LIG–06–41). VŽP, 2004–2006. Tasa 3, 4 kvadratas. Ties 3–5 pylimo rąstu. Dūrpė su griuvenomis į ŠV nuo pylimo. Rad. nr. 22. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VV11		<p>Veidrodžio rėmelis Tekintas. Apskritas dirbinys, prie pakraščelio turi lygią iškilį juostą. Rėmelio skersmuo – 8,8 cm. Viduryje padarytas apskritas įgilinimas veidrodžiui įstatyti. Jo skersmuo – 4,7 cm. Pagamintas iš kėnio (LIG–06–55). VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Į ŠV nuo kolektoariaus. Ties 3–4 rąstu. Dūrpė su XVI a. radiniais. Rad. nr. 23. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VV12		<p>Veidrodėlio fragmentas? Dalis. Skersmuo – 5,7 cm, storis – 0,6 cm. Ovalo formos dirbinys su skylute centre, jos skersmuo – 0,4 mm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Dūrpė ties 3–4 pylimo rąstu. Į ŠV nuo pylimo rąstų. Į ŠV nuo pylimo (XVII a. sluoksnis). Rad. nr. 27. XVII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

VV13		Veidrodėlio rėmelio fragmentas? Dalis, storis – 0,7 cm. Pušis (LIG–06–53), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Ties 3–5 pylimo rąstu. Dūrpė su griuv. į ŠV nuo pylimo. Rad. nr. 155. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).
VV14		Veidrodėlio rėmelio fragmentas? Dalis. Išlikęs smulkus dugno krašto fragmentas 45 x 29 x 9 mm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po III mediniu lygiu iki smėlio. Centrinė dalis. Rad. nr. 185. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
VV15		Veidrodėlio rėmelis Dalis, jo skersmuo – 12 cm, storis – 1,4 cm. Pušis (LIG–06–120), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Tarp III–IV medinių lygių (iki žemio). Rad. nr. 193. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).
VV16		Veidrodžio rėmelis Dalis, skersmuo – 8,5 cm, vidinis apskritimo skersmuo – 5 cm, storis – 0,7 cm. Veidrodėlio skersmuo – 5 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. P pusė, I medinis lygis į V nuo pastatėlio iki kelio lentų. Rad. nr. 215. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
VV17		Veidrodžio rėmelis Tekintas. Apskritas dirbinys, prie pakraštėlio turi lygią iškilį juostą. Skersmuo per lūžį – 8,7 cm, vidinis apskritimo skersmuo per lūžį – 2,8 cm. Buvęs rėmelio skersmuo – 9 cm, veidrodėlio skersmuo – 3 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. P pusė, I medinis lygis į V nuo pastatėlio iki kelio lentų. Rad. Nr. 215 dublis. XV a. pr. (Ožalas, 2006šb).
VV18		Veidrodėlio rėmelis Dalis, storis – 0,5 cm. Rėmelio skersmuo – 12,5 cm. Veidrodėlio skersmuo – 4 cm. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Juoda dūrpė su skiedromis ir kaulais žemiau akmenų viršaus, iki pylimo krašto. Rad. nr. 217. XV–XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
VV19		Veidrodžio rėmelis ar dangtelis? Dalis, skersmuo – 9,1 cm, storis – 0,6 cm. Su stačiakampio formos skylė krašte (0,8 x 0,4 cm). Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas (į P nuo tvoros po I mediniu lygiu iki smėlio). Rad. nr. 269. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).

VV20		<p>Veidrodžio dangtelis? Dalis, skersmuo – 8 cm, storis – 0,5 cm. Su stačiakampio formos skylė 0,5 x 0,3 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas (į P nuo tvoros po I mediniu lygiu iki smėlio). Rad. nr. 270. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VV21		<p>Veidrodėlio rėmelis Apskritas dirbinys, dalis, ilgis – 3,9 cm, plotis – 9,5 cm, storis – 0,3 cm. Rėmelio skersmuo – 18,2 cm. Veidrodėlio skersmuo – 9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 20. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VV22		<p>Veidrodžio rėmelis Su baltų dažų liekanomis, rėmelio skersmuo – 22 cm, vidinio rėmelio skersmuo – 15 cm, kraštinio ir centrinio rėmelio plotis – 1 cm, dirbinio storis – 1–1,5 cm. Veidrodėlio skersmuo – 12 cm. Pagamintas iš eglės (LIG–08–77). Atlikus baltos spalvos medžiagos tyrimus, paaiškėjo, kad juos sudaro kreida ir gyvulinės kilmės rišiklis (baltymas) (Tyr. nr. KM 26, M. Steponavičiūtė). Atlikus sidabrinės spalvos dangos tyrimus paaiškėjo, jog veidrodis buvo dengtas alavo ar švino lydiniu (Tyr. nr. MT 55/1476). VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 113. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VV23		<p>Veidrodžio ruošinys? Fragmentas. Šonelis status, nesmailintas, išlikęs neaiškus kaištelis šone. Ilgis – 10 cm, plotis – 6,2 cm, storis – 0,5 cm. Pagamintas iš pušies (LIG–06–155). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinio lygio apačia, kv. A–D/16–20. Rad. nr. 35. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š).</p>
VV24		<p>Veidrodžio rėmelis Tekintas. Apskritimo formos (skersmuo – 9,1 cm), su skylute centre (skersmuo – 1,8 cm), aplink skylutę – 4,5 cm skersmens įgilinimas veidrodėliui įstatyti. Mažojo veidrodėlio skersmuo – 2 cm, didžiojo – 4,8 cm. Pagamintas iš kėnio (LIG–16–09). Įgilinimo pakraščiuose neaiški balta medžiaga (klijai veidrodėliui įklijuoti?). Atlikus tyrimus paaiškėjo, jog tai kreida ir gyvulinės kilmės rišiklis (Tyr. M. Steponavičiūtė). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygis, P dalis, kv. T/18–19. Rad. nr. 94. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 150).</p>

VV25		<p>Veidrodėlio rėmelis</p> <p>Tekintas. Dvipusis. Apskritas, jo skersmuo – 8,4 x 9,0 cm, storis – 1,2 cm. Mažojo veidrodėlio skersmuo – 3 cm, didžiojo – 6,5 cm. Pagamintas iš liepos (LIG–10–17). Atlikus tyrimus surasta prilipusi metalo plokštelė, nustatyta, kad tai – alavas (Sn) (Tyr. Nr. 102/1009, technologė A. Skučienė). Veidrodėlis ornamentuotas: veidrodėlio pakraštėlis puoštas juodos spalvos trikampaiais. Trys trikampėliai nupiešti anglimi tiesiai ant rėmelio, o kiti trys – nudažyti anglies, kreidos ir baltyminės medžiagos mišiniu. Šalia angų išliko baltos masės liekanų, atlikus tyrimus paaiškėjo, jog tai – kreida ir baltyminės kilmės medžiagos.</p> <p>VŽP, 2010. M–22 išorė. III medinio užstatymo lygis. Pastato išorė. H abs. 89,40–89,30 m. Kv. 98/P. Rad. nr. 14.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 25, 77).</p>
VV26		<p>Veidrodžio rėmelio ruošinys?</p> <p>Dalis. Ilgis – 7,8 cm, plotis – 8 cm, storis – 6 cm. Galimas skersmuo – 10 cm. Pagamintas iš pušies (LIG–12–10).</p> <p>VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp M 1 ir Š korpusų sienų. Rytinė pusė prie M–1. Rad. nr. 8.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>

Avalynės detalės (VAD)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VAD1		<p>Padas iš medžio ir odos Su siuvimo žymėmis pakraščiuose. Sudėta iš 3 sluoksnių, kuriuos sudaro oda ir medis. Ilgis – 19,0 cm. Vienas galas siauresnis (4,2 cm), užapvalintas, kitas praplatintas (9,5 cm), užapvalintas. VŽP, 1996. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 829. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 81).</p>
VAD2		<p>Bato detalės su medinio užkulnio liekanomis. Uždaras, priekinė viršutinė dalis suvarstoma, ilgis – 16 cm, plotis – apie 8 cm, užkulnis su medžio liekanomis (aukštis – 5,5 cm) šoninė juosta apiplyšusi. Bato ilgis – apie 24 cm. VŽP, 1996. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 901. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 86).</p>
VAD3		<p>Padas Kamštmedis, apvilktas oda – su padais ir šoninių juostelių liekanomis. Ilgis – 21 cm, storis – 1,7 cm, plotis ties pirštais – 5,2 cm, ties kulnu – 4 cm, ties sąsmauka – 3,6 cm. VŽP, 1996. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1726. XV–XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 7, 87).</p>
VAD4		<p>Padas Kamštmedis, suskilęs į tris dalis, apvilktas oda – su padais ir šoninių juostelių liekanomis. Ilgis – 21,7 cm, storis – 3,5 cm, plotis ties pirštais – 4,6 cm, ties kulnu – 3,7 cm, ties sąsmauka – 2,8–3 cm. VŽP, 1996. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1727). XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 87).</p>
VAD5		<p>Padas Kamštmedis, apvilktas oda – su padais ir šoninių juostelių liekanomis. Ilgis – 20,5 cm, storis – 17,5 cm, plotis ties pirštais – 4,2 cm, ties kulnu – 3,9 cm, ties sąsmauka – 3,7 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1728. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 87).</p>

VAD6		<p>Padas Kamštmedis, su šonine juoste. Ilgis – 20,4 cm, storis – 4,1 cm, plotis ties pirštais – 4,4 cm, ties kulnu – 3,3 cm, ties sąsmauka – 3,2 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1729/1. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD7		<p>Padas Kamštmedis, su šonine juoste ir bato viršaus detale. Ilgis – 21 cm, storis – 1,5 cm, plotis ties pirštais – 5,5 cm, ties kulnu – 3,7 cm, ties sąsmauka – 3,2 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1729/2. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD8		<p>Padas Kamštmedis, apvilktas oda – su padais ir šoninių juostelių liekanomis. Ilgis – 21,1 cm, storis – 2,7 cm, plotis ties pirštais – 4,7 cm, ties kulnu – 3,7 cm, ties sąsmauka – 3,7 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1731. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD9		<p>Padas Kamštmedis, apvilktas oda – su padais ir šoninių juostelių liekanomis. Ilgis – 21,8 cm, plotis ties pirštais – 5,4 cm, ties kulnu – 3,8 cm, ties sąsmauka – 3,2 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1732. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š).</p>
VAD10		<p>Padas Likę trys padą sudarantys medžio fragmentai bei dalis odinio pado apvaskalo (oda su siuvimo žymėmis). Pado ilgis ~ 22 cm, plotis pado plačiausioje vietoje ~ 5,1 cm, plotis kulniuko srityje ~ 3,4–2,7 cm, medinio pado storis šalia kulniuko 1,7 cm, plotis priekyje – 0,8 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1733. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD11		<p>Padas Jo ilgis – 20,4 cm, plotis plačiausioje vietoje – 5 cm, plotis ties kulnu – 3,4 cm, platformos storis – 2,5 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1734. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>

VAD12		Bato fragmentai Likę medžio (pado) ir odos (šoninės juostelės) fragmentai. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr.1735. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).
VAD13		Padas Likę kamštmedžio fragmentai bei dalis odinio pado apvalkalo (oda su siuvimo žymėmis). Pado ilgis ~ 4,5 cm, plotis ~ 2,4 cm, aukštis pakulnės srityje ~ 1,2 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1736. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).
VAD14		Padas Išlikusi didžioji dalis pado – medinės dalies – ilgis – 14,8 cm, plotis ties pakulne – 3,5 cm, ties sąsmauka – 3,2 cm, plačiausioje vietoje – 5,2 cm. Pado storis – 2 cm. Odinio pado apvalkalo išlikę 4 dalys. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1737. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).
VAD15		Padas Likusi iš kamštmedžio pagaminto pado didesnė pusė jo dalies (likęs ilgis – 15,7 cm, plotis ties pakulne – 3 cm, siauriausioje vietoje – 2,5 cm, plačiausioje – 4,7 cm, pado aukštis – 1 cm) bei pado odinio apvalkalo fragmentai. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1738. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).
VAD16		Padas Ilgis – 21,8 cm, plotis ties pakulne – 3,5 cm, ties sąsmauka – 3 cm, plačiausioje – 5,8 cm, pado aukštis – 1,3 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1740. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).
VAD17		Padas Ilgis – 21,8 cm, plotis ties pakulne – 3,5 cm, siauriausioje vietoje – 3 cm, plačiausioje – 5,8 cm, pado aukštis – 1,3 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Neinventorintas. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).

VAD18		<p>Padas Kamštmedžis, su odine iškarpa ir šonine juoste. Perskilęs į 2 dalis. Ilgis – 21 cm, storis – 2 cm, plotis ties pirštais – 3,9 cm, ties kulnu – 3,3 cm, ties sąsmauka 3 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1630, 1746. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD19		<p>Padas Likęs ilgis – 23 cm, storis – 0,5 cm, plotis ties pirštais – 7,3 cm, ties kulnu – 3,4 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1753/1. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD20		<p>Padas Likęs ilgis – 22 cm, storis – 0,5–1 cm, plotis ties pirštais – 4–4,1 cm, ties kulnu – 2,7–3,5 cm, ties sąsmauka – 2,4–3,0 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Neinventorintas. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD21		<p>Padas Ilgis – 21,5 cm, storis – 0,5–0,7 cm, plotis ties kulnu ir ties sąsmauka – 2,7 cm, plačiausioje vietoje – 5,7 cm, ties pirštais – 3,5 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1753/3. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD22		<p>Bato kulnas Medinis, pusės ovalo formos, apvilktas oda. Oda likę tik kulno apačioje. Oda prikaustyta skirtingų dydžių vinutėmis. Vinutės metalinės ir medinės. Išliko 4 metalinės vinutės bei 22 medinės vinutės. Kulno ilgis – 7,8 cm, storis – 2,7–3,7 cm, plotis – 6,4 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1754/1. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD23		<p>Padas Sveikas. Medis. Ilgis – 21,5 cm, pado storis – 0,8 cm, plotis ties kulnu – 3,7 cm, ties sąsmauka – 3,1 cm, plačiausioje vietoje 6 cm, ties pirštais susiaurėja iki 3 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1754/2. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>

VAD24		Padas Sveikas. Medis. Ilgis – 15,2 cm, storis – 0,9–1 cm, plotis ties kulnu – 3,7 cm, ties sąsmauka – 3 cm, plačiausioje vietoje – 4,8 cm, ten pat padas nukirstas tiesia linija. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1755. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).
VAD25		Padas Kulno pusės bato pado dalis. Likęs ilgis – 10,7 cm, storis – 0,6–0,9 cm, plotis ties kulnu – 4 cm, ties sąsmauka – 3 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1756. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).
VAD26		Kulnas Kulno pusės bato pado dalis išilgai suskilusi į dvi dalis. Likęs ilgis – 10,7 cm, storis – 1–1,2 cm, plotis ties kulnu – 3,2 cm, ties sąsmauka – 2,5 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1757. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).
VAD27		Padas Sveikas. Ilgis – 22,9 cm, storis – 0,1–0,4 cm, plotis ties kulnu ir sąsmauka – 2,3 cm, plačiausioje vietoje – 4,8 cm, ties pirštais susiaurėja. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1757e. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).
VAD28		Padas Kamštmedis, trapecijos formos. Ilgis – 18, cm, plotis – 5,5–10,2 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1758. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).
VAD29		Padas Trapecijos formos, vienu užapvalintu galu. Ilgis – 13,8 cm, storis – 0,3 cm, plotis – 3,3 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1759/1. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).
VAD30		Padas Trapecijos formos, vienu užapvalintu galu. Ilgis – 11,6 cm, storis – 6 cm, plotis – 3,2 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1759/2. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).

VAD31		<p>Padas Trapecijos formos, vienu užapvalintu galu. Ilgis – 15,6 cm, storis – 0,3 cm, plotis – 3,2 mm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1759/3. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD32		<p>Padas Sveikas. Plačiausioje vietoje padas nukirstas lenkta linija. Ilgis – 15,2 cm, storis – 0,1–0,6 cm, plotis ties kulnu ir sąsmauka – 3,3 cm, plačiausioje vietoje – 5,6 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1760. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD33		<p>Padas Beveik sveikas. Deformuotas. Likęs ilgis – 21,8 cm, storis – 0,4–0,7 cm, plotis – 4 cm. Pado priekis nulūžęs. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1761. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD34		<p>Padas Sveikas. Ilgis – 24 cm, storis – 0,2–0,7 cm, plotis ties kulnu – 3,2 cm, bato priekio padas plėtėja iki 5,5 cm, po to iki pirštų siaurėja ir užsibaigia puslankiu. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1762. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD35		<p>Padas Likęs pado ilgis – 23,8 cm, storis – 0,3–0,6 cm, plotis ties kulnu – 3,3 cm, link bato priekio padas tolygiai plėtėja iki 7,3 cm ir nulūžta. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1763. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD36		<p>Padas Dalis. Su odos liekanomis. Likęs ilgis – 14 cm, medinės pado dalies storis – 0,4 cm (bendras su oda storis – 0,6 cm), plotis ties kulnu – 3,7 cm, ties sąsmauka – 3 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1764. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>

VAD37		<p>Padas Kamštmedis. Likęs jo ilgis – 10,2 cm, plotis ties kulnu – 3,4 cm, ties sąsmauka – 3,1 cm, pado storis – 1,6 cm. Vienoje pusėje, kulno gale, įskelta horizontali linija padui. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1765. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD38		<p>Padas Išlikęs ilgis 4,5 cm, storis – 1,2 cm, plotis pakalnės vietoje – 3,3 cm, siauriausioje vietoje – 2,5 cm. VŽP, 1996. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 1766. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD39		<p>Padas Kamštmedžio pado aukštis – 1,2 cm. Jo išlikęs ilgis – 11 cm, plotis 5,5 cm. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1767. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD40		<p>Padas Išlikęs visas pado ilgis (susideda 2 fragmentai: ilgis – 20,5 cm, plotis ties pakulne – 3,4 cm, siauriausioje vietoje – 2,7 cm, plačiausioje – 5,4 cm, aukštis – 1,5 cm). Yra šalia odos likučių. VŽP, 1996. Pietų vartų bokštas. Juodžemio (dumblo) sluoksnis. Rad. nr. 1768. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD41		<p>Padas Ilgis 20,2 cm, storis – 1,8 cm, storis plačiausioje – 4,2 cm, siauriausioje – 2,7 cm, ties pakulne 3,5 cm. VŽP, 1996. Juodžemio sluoksnis. Neinventorintas. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD42		<p>Padas Išlikęs ilgis – 10,8 cm, storis – 4,7 cm, plotis plačiausioje – 5,7 cm. VŽP, 1996. Juodžemio sluoksnis. Neinventorintas. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>
VAD43		<p>Padas Išlikęs ilgis – 6,5 cm, storis – 1,5 cm, plotis plačiausioje – 5,4 cm. VŽP, 1996. Juodžemio sluoksnis. Neinventorintas. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).</p>

VAD44		Padas Išlikęs ilgis – 6,5 cm, storis – 1,2 cm, plotis pakalnės vietoje – 3,3 cm, siauriausioje vietoje – 2,3 cm. VŽP, 1996. Juodžemio sluoksnis. Neinventorintas. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).
VAD45		Padas Išlikęs ilgis – 19,4 cm, storis – 2,2 cm, plotis pakalnės vietoje – 3,7 cm, siauriausioje vietoje – 3 cm, plačiausioje – 4,8 cm. VŽP, 1996. Juodžemio sluoksnis. Neinventorintas. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 7, 88).
VAD46		Užkulnis Trikampio formos, su skylutėmis; pagamintas iš tošies, ilgis – 16,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 4–10 (D–F), H abs. 88,70–88,60 m, rudai juoda žemė po antrais degėisiais. Rad. nr. 8580. XIV a. II pus. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 77).
VAD47		Bato užkulnis Trikampio formos, su skylutėmis; pagamintas iš tošies. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 11–16 (D–H), 14–16 (B, C), H abs. 90,40–89,40 m, juoda žemė su medienos liekanomis. Rad. nr. 8899. XV a. II pus. (Rackevičius, 2003šd, 95).
VAD48, 49		Bato užkulnis (2 vnt.) Trikampio formos su skylutėmis; pagaminti iš 2 beržo tošies sluoksnių; ilgis – 14,5 cm, plotis – 5,2 cm, storis – 2,3 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 42–44 (B–E), 43 (F, G), 44, 45 (F–I), 46 (H, I), H abs. 90,80–90,20 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 10092z. XIV a. pab. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 153).
VAD50		Bato padas ar platforma Iš kaštmedžio pagaminta bato pado arba platformos dalis. VŽP, 2003. Plotas 8. Pietinių vartų bokštas, piltas gruntas. Neinventorintas. XVI a. I pus. (Ožalas, 2004ša).
VAD51		Užkulnis Tošinis užkulnis, dalis. Beržas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. Juoda žemė žemiau I laipto. Rad. nr. 84. XVIII – XIX a. (Ožalas, 2004–2006šb).

VAD52		Pakulnė Pušinės pakulnės dalis. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. Juoda žemė žemiau I laipto. Rad. nr. 85. XVIII–XIX a. (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD53		Padas Pailga lentelė. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. Juoda žemė žemiau I laipto. Rad. nr. 86/1. XVIII–XIX a. riba (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD54		Pakulnė? Išliko tik nedidelis fragmentas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. Juoda žemė žemiau I laipto. Rad. nr. 86/2. XVIII–XIX a. riba (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD55		Pakulnė? Išliko tik nedidelis fragmentas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. Juoda žemė žemiau I laipto. Rad. nr. 86/3. XVIII–XIX a. riba (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD56		Pakulnė? Išliko tik nedidelis fragmentas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. Juoda žemė žemiau I laipto. Rad. nr. 86/4. XVIII–XIX a. riba (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD57		Pakulnė Pušinė pakulnė, dalis. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. Juoda žemė žemiau I laipto. Rad. nr. 87. XVIII–XIX a. (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD58		Padas Pailga medinė lentelė. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas. Juoda žemė žemiau I laipto. Rad. nr. 88. XVIII–XIX a. (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD59		Užkulnis Tošinis užkulnis, dalis. Beržo tošis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda žemė su griuvenomis. Rad. nr. 89. XVIII–XIX a. riba. (Ožalas, 2004–2006šb).

VAD60		Užkulnis Tošinis. Dalis. Beržo tošis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 2 kvadratas. Durpė po akmenim iki I medinio lygio (iki fiksacijos). Rad. nr. 90. XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD61		Užkulnis Tošinis. Dalis. Beržo tošis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 2 kvadratas. Durpė po akmenim iki I medinio lygio (iki fiksacijos). Rad. nr. 91. XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD62		Pakulnė Medinė pakulnė, dalis. Liepa, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda žemė su griuvenom po viršutiniaisiais sluoksniais. Rad. nr. 92. XVIII–XIX a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD63		Padas Medinė (žievės) platforma (2 fragmentai). Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Į ŠV nuo kolektoariaus ties 3–5 rąstu. Juoda durpė su griuvenomis ir XVI a. kokliais. Rad. nr. 93. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD64		Užkulnis Batų užkulnio fragmentas. Su siuvimo žymėmis. Pagaminta iš beržo tošies. VŽP, 2004–2006. Trasa 3 (Plotas 5). XIX a. duobė. Rad. nr. 289/1 XIX a. (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD65		Užkulnis Batų užkulnio fragmentas. Su siuvimo žymėmis. Pagaminta iš beržo tošies. VŽP, 2004–2006. Trasa 3 (Plotas 5). XIX a. duobė. Rad. nr. 289/2. XIX a. (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD66		Užkulnis Batų užkulnio fragmentas. Su siuvimo žymėmis. Pagaminta iš beržo tošies. VŽP, 2004–2006. Trasa 3 (Plotas 5). XIX a. duobė. Rad. nr. 289/3. XIX a. (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD67		Užkulnis Batų užkulnio fragmentas. Su siuvimo žymėmis. Pagaminta iš beržo tošies. VŽP, 2004–2006. Trasa 3 (Plotas 5). XIX a. duobė. Rad. nr. 289/4. XIX a. (Ožalas, 2004–2006šb).

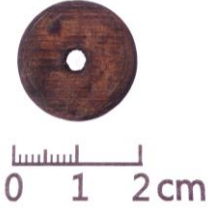
VAD68		Užkulnis Batų užkulnio fragmentas. Su siuvimo žymėmis. Pagaminta iš beržo tošies. VŽP, 2004–2006. Trasa 3 (Plotas 5). XIX a. duobė. Rad. nr. 289/5. XIX a. (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD69, 70		Užkulnis Batų užkulnio fragmentas. Su siuvimo žymėmis. Pagaminta iš beržo tošies. VŽP, 2004–2006. Trasa 3 (Plotas 5). XIX a. duobė. Rad. nr. 289/6, 7. XIX a. (Ožalas, 2004–2006šb).
VAD71		Užkulnis 2 dalys. Du sluoksniai, trapecijos formos, tošinio užkulnio. Apatinėje dalyje pastebimos siuvimo žymės. Viršutinės trapecijos kraštinės ilgis – 11 cm ir 11,2 cm, apatinės kraštinės ilgis – 12,8 cm ir 12,6 cm. Fragmentų aukštis – 4,6 cm ir 4,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korp, I–II medinis lygis. Rad. nr. 602. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š).
VAD72		Vyžos fragmentai? Tošiniai, tarpusavyje supinti vyžos fragmentai. Pinta iš juostelių, jų plotis – 1,8–2 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. Horizontas H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. Kd 7. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrenas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006ša, 130).
VAD73		Bato užkulnis Pagamintas iš beržo tošies. Jo ilgis – 6,7 cm, plotis – 3,2 cm, storis – 0,2 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinis užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. Kd 16 XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrenas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 130).
VAD74		Vyžos dalis Priekinės vyžos dalies fragmentas. Pinta iš tošies juostelių. Jų plotis – 1,7 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinis užstatymo lygis. Horizontas H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. Kd 19. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrenas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 130).
VAD75		Padas Pado dalis. Medis, geležis. Dydis – 4,8 x 5,1 x 1,65 cm. Mediniame pade prikalta metalinių vinučių. VŽP, 2007. VŽP. Žvalgymai. Ventilacinė kamera II. VR PR kampas. Supiltiniai sluoksniai. Rad. nr. 11038. XVIII–XIX a. (Striška, 2007š).

VAD76		<p>Užkulnis Beveik sveikas, ilgis – 10,7 cm, plotis – 2,6 cm, storis – 0,1 cm. Pagamintas iš tošies. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp M 1 ir Š korpusų sienų. Rytinė pusė. Tarp I–II medinių lygių. Rad. nr. 5. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>
VAD77		<p>Užkulnis Beveik sveikas, ilgis – 11,8 cm, plotis – 2,6 cm, storis – 0,1 cm. Pagamintas iš tošies. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp M 1 ir Š korpusų sienų. Rytinė pusė. Tarp I–II medinių lygių. Rad. nr. 6. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>

43 LENTELĖ

Sagos (VS)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VS1		<p>Saga Pusrutulio formos saga, šerdis pagaminta iš medžio, o apvalkalas iš vario lydinio skardos. Turi penkias skylutes. Skersmuo – 1,2 cm, aukštis – 0,7 cm. VŽP, 1988 m. Plotas 1. Rad. nr. 27. XV a. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š).</p>
VS2		<p>Saga Pusapvalė, išgaubta, sagos šerdis medinė, dengta alavo lydinio ornamentuota skardele. Plokštelė papuošta iš centro einančiais grioveliais. Skersmuo – 1,4 cm, aukštis – 0,5 cm, auselė nulūžusi. 1991 m. Išorinis kiemas į P. nuo rūšio D (prie sienos). 3,70 m gylis nuo sijos. Juodos lipnios žemės sluoksnis. Kv. 26. Rad. nr. 13. XVII a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š, 6).</p>
VS3		<p>Saga Užapvalinto kūgio formos. Kepurėlė alavinė, vidinė dalis medinė. Medinėje dalyje padarytos dvi skylutės. Skersmuo – 1,3 cm, aukštis – 1 cm. Kepurėlė: alavas (Sn), geležis (Fe), švinas (Pb) (MT–84/1410). VŽP, 1991. Išorinis kiemas. 3,10–3,35 m gylis. Juodos lipnios žemės sluoksnis su kaulų nuolaužomis. Rad. nr. 363. XVII a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š, 29).</p>
VS4	<p>Sagos fragmentas Apvalus. Skersmuo – 1,7 cm. Viduje išlikę medžio. VŽP, 1992. Kv. 45–50 A–E. Ha. 91.3–91.0 m. Rad. nr. 2946. XVII a. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993šb, 161).</p>	
VS5		<p>Saga Medinė beveik sveika, pusės apskritimo formos saga, apkalta metaline plokštele, kuri puošta spurgeliais, su metaline auselė. Plotis – 0,8 cm, storis – 2,3 x 1,9 cm. VŽP, 2003–2006. Trasa 3, Š dalis. Tarp 2–3 kvadratų. Pilka žemė žemiau pirmo laipto. Rad. nr. 1275. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VS6		<p>Saga Beveik sveika. Skersmuo – 2,7 cm, storis – 0,4 cm. Su 5 skylutėmis. Drožyba. Išliko šiek tiek žievės. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų, III–IV medinių lygių. Rad. nr. 83. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

VS7		<p>Saga? Karoliukas? Pagamintas iš beržo (LIG-10-14). Sveikas, 1,7 cm aukščio, 1,6 cm skersmens. Skylutė 0,4 cm skersmens. Pailgas. VŽP, 2007. Kv. F-X 8-12 II praplėtimas. Viršutiniai sluoksniai iki mūrų viršaus, apie 60 cm gylis. Rad. nr. 6550. XVIII a.? (Striška, 2007š).</p>
VS8		<p>Saga Sveikas, skritulio formos dirbinys, skersmuo – 1,8 cm, viduryje yra skylė, kurios skersmuo – 0,3 cm, dirbinio storis – 0,5 cm. VŽP, 2005, 2007-2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18-24/Č-M. Rad. nr. 270. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007-2009š).</p>

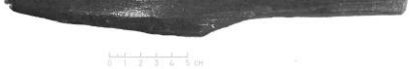
Žaislai ir žaidimų reikmenys (VIŽ)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VIŽ1		<p>Kalavijo rankena? Medinio pailgo dirbinėlio dalis, kurio viename gale yra tarsi kryžma. Keturkampio skersinio pjūvio. Ilgis – 7,2 cm, plotis plačiausioje vietoje – 2,5 cm, storis – 1 cm. VŽP, 1960. Tarp bažnyčios vartų pamatų ir IV akmenų grindinio (290 cm gylio). Rad. nr. 1028 (AR 387: 88). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 124), (LNMF).</p>
VIŽ2		<p>Vilkelis Medinis kūgio formos dirbinys nusmailintu galu. Viršutinėje plokštumoje praskaptuota skylutė. Dirbinio ilgis – 4 cm, skersmuo 2,2 cm. VŽP, 1960–61. Gedimino kalno šiaurinė papėdė. Mediniai lygiai. Be tikslios metrikos. Radinio muz. nr. AR 387: 165. XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>
VIŽ3		<p>Kalavijo rankena? Medinis dirbinys su šiašiakampe galvute. Jo ilgis – 7,3 cm, storis – 4,1 cm, aukštis – 0,5 cm. VŽP, 1960–1961. Radinio muz. nr. AR387:167. XIII–XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>
VIŽ4		<p>Šachmatų figūrėlė Šachmato pagrindas perskirtas pusiau į dvi dalis, liemuo rombo skerspjūvio. Viršutinę dalį sudaro mažesnis nei pagrindas apskritimas, virš jo kūgio formos viršūnėlė. Šachmatas aukštis – 4,3 cm, skersmuo ties pagrindu – 1,7 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilies teritorija. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Katedros aikštė. Šurfas nr. 3, kv. 8(I), juosva žemė, gylis 3,2 m. Rad. nr. 1524. XVI a. II p. – XVII a. pr. (Rackevičius, 1997š, 81).</p>
VIŽ5		<p>Žaislinės vežimo ašies ruošinys? Stačiakampio skersinio pjūvio strypelis su nuplonintais galais, ilgis – 13,7 cm, plotis – 1,3 cm, aukštis – 0,6 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 89,50–88,60 m, rudai juoda žemė po pirmais degėsiais. Rad. nr. 8216. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 92; Rackevičius, 2003šb, 60).</p>

VIŽ6		<p>Vilkelis Sveikas. Ilgis – 3,6 cm, skersmuo – 2,5 cm. Apvalaus skersinio pjūvio, vienas galas nusmailintas, plokščiajame gale padaryta duobutė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 43. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 30; Ožalas, 2004šb, 235).</p>
VIŽ7		<p>Peilis Dalis, ilgis – 20,3 cm, plotis – 4 cm, storis – 0,8 cm. Dirbinys turi 1,4 x 7,5 cm dydžio kotą. Peilio formos. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. K–R 9–16, griuvenos į P nuo pylimo. H abs. 88,30–89,90 m. Rad. nr. 67. XVI a. (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 237).</p>
VIŽ8		<p>Kamuoliukas Sveikas, skersmuo – 7,7 cm, apvalus dirbinys. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 92. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 239).</p>
VIŽ9		<p>Žaislinio vežimėlio ašis Vienas galas nulūžęs. Dirbinio ilgis – 10,2 cm, plotis – 1,7–2 cm. Dirbinio storis – 1,2 cm. Korpuso centre yra išpjova, jos viduryje skylė. Jos skersmuo 1,7 cm. VŽP, 2003–2004. ŠR kampas (šulinio duobė). Durpės sluoksnis iki medinių pastatų lygio. Šurfas nr. 3. Rad. nr. 5859. XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>
VIŽ10		<p>Sukutis Sveikas (ašis ir 2 mentys). Ašis – stačiakampio skersinio pjūvio 0,9 x 0,9 cm, abu jos galai plonėjantys (ovalaus skersinio pjūvio 0,7 x 0,6 cm, 0,5 x 0,4 cm), ilgis – 27,7 cm. Mentys – stačiakampio skersinio pjūvio su apdrožtais priešinguose kampuose kraštais. Ilgis – 18,3 cm; 18,4 cm, plotis – 2,4 cm; 2,5 cm, storis – 0,4 cm, 0,5 cm. Abiejų menčių centre kvadrato formos skylutė įstatyti ašiai 0,8 x 0,8 cm; 0,8 x 0,8 cm. Pušis (LIG–05–133:1–3), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų po IV–V mediniais lygiais. Juoda durpinga žemė iki įžemio. Rad. nr. 79. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

VIŽ11		<p>Plaktukas Dalis. Apdrožtas pagaliukas, skersmuo – 2,7 cm, su jam statmenai išlikusia šaka, kurios skersmuo – 1,2 cm – plaktuko formos dirbinys. Eglė (LIG–06–164), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Tarp I–II medinių lygių (iki II lygio, nusiimant I lygio lentas). Rad. nr. 133. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIŽ12		<p>Kamuoliukas Medinis rutulys. Dalis. Jo skersmuo – 6,8 cm. Drožyba. Pagaminta iš klevo (LIG–06–390). VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Tarp pastatų. Durpė. Rad. nr. 162. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIŽ13		<p>Žemo cilindro vaikštukas Išliko pusė vaikštuko. Jo skersmuo – 4 cm, aukštis 1 cm. Viršus puoštas koncentriniais apskritimais. VŽP, 2004–2006. Trasa 3 Š dalis, 4 kvadratas. Po III mediniu užstatymo lygiu. Palei R pjūvį. Rad. nr. 239. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIŽ14		<p>Žaislinio arba leto lanko absodas Netaisyklingos pailgos formos dirbinys, kurio vienas galas nulūžęs, išlikęs fragmento ilgis – 39,5 cm, plotis – 3,2 cm, kitame gale yra stačiakampio formos išpjovimas, kurio dydis 1,5 x 1,2 cm, šalia jo yra skylė, kurios skersmuo – 1,2 cm. Pagamintas iš pušies (LIG–11–43). VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/ C–N. Rad. nr. 39. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIŽ15		<p>Šachmatas Profiliuotas dirbinys. Dirbinio aukštis – 4,3 cm, skersmuo ties viduriu – 3,6 cm, vidurys puoštas pjaustytu geometriniu ornamentu, pagrindo skersmuo – 3,9 cm. Viršus puoštas ornamentuotu apskritimu, kurio skersmuo – 2,4 cm. Pagamintas iš ožekšnio. (LIG–07–26). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III/IV medinio užstatymo lygis, iš smėlio. Rad. nr. 89. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 149).</p>
VIŽ16		<p>Šaškė? Apskritimo formos dirbinys, palei pakraštį įpjautas nežymus griovelis. Dirbinio skersmuo – 6,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 210. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 157).</p>

VIŽ17		<p>Šauškė? Skersmuo – 3,2 cm, aukštis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 217. XIV–XV a. riba. (Blaževičius, Bugys, 2008š, 157).</p>
VIŽ18		<p>Žaislinis ietigalis Ietigalio formos, smaigalys nulūžęs. „Įkotės“ skersinio pjūvio dydis – 1,2 x 1,4 cm, „įkotės“ ilgis – 10,2 cm, „plunksnos“ plotis plačiausioje vietoje – 2,9 cm, storis – 0,8 cm, „plunksnos“ šonai „užastrinti“. Dirbinys pagamintas iš pušies (LIG–12–16). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 248. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>
VIŽ19		<p>Kvirkato žaidimo lenta Statinės dugnelio pusė. Ant nebenaudojamo dirbinio buvo išraižyta kvirkato žaidimo laukas, kurio dydis – 22,7 x 21,4 cm. Laukas suskaidytas į 16 (nuo 5 x 5 cm iki 5,5 x 5,5 cm) langelių ir turintis dvi įžambines. Dugnelio buvęs skersmuo – 62,5 cm, aukštis – nuo 2,2 cm iki 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ant V medinio lygio, P dalis, kv. Š/21. Rad. nr. 329. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162).</p>
VIŽ20		<p>Žaislinis ietigalis? Ietigalio formos dirbinys. Įkotė nulūžusi. Išlikęs ilgis – 26,4 cm, plunksnos ilgis – 15 cm, jos plotis – 3,3 cm, kotelio skersinio pjūvio dydis – 0,7 x 0,8 cm. Apatinėje plunksnos dalyje šonuose padaryta po įkartėlę. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P dalis, kv. R/21. Rad. nr. 349. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>
VIŽ21		<p>Peilis Rankena netaisyklingo ovalo formos. Geležtės galas nulūžęs. Ilgis – 22,5 cm. Geležtė 2,5 cm pločio, 0,5 cm storio. Rankena 1,5 cm pločio, 1 cm storio. VŽP, 2014–2015. VR R korp. W rūšys. I-ojo medinio užstatymo lygio, 5 planas. Kv. Š/17–19. H abs. 90,50–90,10 m. Rad. nr. 2040. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 32; Kuncevičius, 2015šb, 87).</p>

Muzikos instrumentai (VIM)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VIM1		<p>Būgno lazdelė? Ilgis – 44 cm, plotis – 9 cm, storis – 2 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio, galas ramento formos. Dirbinio galuose įrėžti grioveliai. VŽP, 2002. Plotas 7. Ruda smėlinga žemė su stambiomis plytomis, akmenimis, ir griuvenomis (iki juodos žemės sluoksnio). H abs. 88,15–89,20 m. Rad. nr. 86. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 99; Ožalas, 2003šb, 218).</p>
VIM2		<p>Būgno lazdelė? Dalis, ilgis – 12,5 cm, plotis – 2,5 cm, storis – 1,7 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio pagaliukas su vienu praplatėjusiu galu. Ažuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Tarp III–IV medinių lygių (iki įžemio). Trikampis. Rad. nr. 201. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIM3		<p>Fleita Medinės fleitos su trimis skylutėmis fragmentas. Viename gale yra griovelis virvutei pririšti (?). Viršutinėje pusėje matyti trys skylutės garso aukščiui keisti. Pagaminta iš uosio. Ilgis – 20,2 cm, skersmuo – 2 x 1,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, V perkamos dalis, Š pusė. Rad. nr. 16. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>
VIM4		<p>Stygų veržimo suktukas (ruošinys?) Ilgis – 8 cm, plotis – 2,25 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korp. U rūšys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1329. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>

46 LENTELE

Lazdos su rutulinėmis buožėmis (VIL)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija ar piešinys	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VIL1		<p>Buoželė Apdegintos šakos, panašios į buožę, fragmentas. Jos dydis – 10,8 x 8,6 x 6 cm. VŽP, 1960. Tarp bažnyčios vartų pamatų ir IV akmenų grindinio (290 cm gylio). Rad. nr. 1033 (AR 387: 86). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 124), (LNMF).</p>
VIL2		<p>Buoželė Apdegusio ir aprinto medžio fragmentas VŽP, 1960. Atvalant išilginio pjūvio šiaurės rytinę sieną tarp bažnyčios vartų pamatų ir IV grindinio. Rad. nr. 1041. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 124), (LNMF).</p>
VIL3	<p>Buoželė Sutrūkinėjusi, ovalo formos. Ilgis – 7,7 cm, storis – 4,5 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Atvalant namo, esančio tarp ilgojo pastato ir IV-to grindinio pietinio galo grindis. Rad. nr. 1043 (AR 387: 76). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 125), (LNMF).</p>	
VIL4		<p>Buoželė Medinė buožė ir panašios buožės dalis. VŽP, 1960. Atvalant namo Nr. 2 pietinio galo grindis. Rad. nr. 1043. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 125), (LNMF).</p>
VIL5		<p>Buoželė Dalis. Likęs nedidelis kotelio fragmentas. Visos buožės ilgis – 11,5 cm, plotis – 2,3 cm, storis – 1,7 cm. Ornamentuota. VŽP, 1960. Atvalant namo Nr. 2 pietinio galo grindis. Rad. nr. 1044 (AR 387: 79). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 125), (LNMF).</p>
VIL6		<p>Buoželė Medinė buožė nuo žaidimo lazdos. Buožė apvali, supleišėjusi. Ilgis – 7,5 cm, storis – 4,8 cm, plotis – 6,1 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Atvalant pastato Nr. IV vidų. Rad. nr. 1089 (AR 387: 60). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 127); (LNMF), (LNMF).</p>
VIL7		<p>Buoželė Lazda su buože. VŽP, 1960. Iš pirmojo pastato, krosnies vietoje. Pl. V. Rad. nr. 1106. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 128), (LNMF).</p>
VIL8	<p>Buoželė Pailgas pagalys, kiek lenktas ir peskeltas pusiau, arčiau vidurio iš abiejų pusių įpjovimas. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Po II-uju mediniu grindiniu. Rad. nr. 1108. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 128), (LNMF).</p>	
VIL9		<p>Buoželė Žaidimui skirtos lazdos buožės dalis. VŽP, 1960. Tarp II-jo ir III-jo medinio grindinio. Rad. nr. 1116. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 128), (LNMF).</p>

VIL10		Buoželė Nevisai išlikusi buoželė su kotelio fragmentu. VŽP, 1960. Tarp II-jo ir III-jo medinio grindinio. Rad. nr. 1117–1119. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 128), (LNMF).
VIL11		Lazda su buožele Lazda su buožele gale, sveika. Ornamentuota. VŽP, 1960. Prie pastato Nr. IV šiaurės rytinės sienos. 3 m. Rad. nr. 1146. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).
VIL12		Lazda su buožele Koto ilgas, apskrito skersinio pjūvio. Viename gale yra ovalinė buožė. Ji sutrūkinėjusi. Lazdos ilgis – 76,6 cm, koto storis – 1,6 cm, buožės matmenys – 4,1 x 7,4 x 3,4 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Namu nr. 4 ŠR kampo. Gylis 3 m. Rad. nr. 1147. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).
VIL13		Buoželė Pailga su medinio koto fragmentu. Ilgis – 7 cm, buožės plotis – 4,6 cm, storis – 3,4 cm. VŽP, 1960. Po I-jo pastato pietvakarių galo grindimis. Rad. nr. 1180. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).
VIL14		Buoželė Apegusi. Ilgis – 7 cm. VŽP, 1961. Po IX-to pastato priestatu. Rad. nr. 1203. XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 134), (LNMF).
VIL15		Buoželė Su skylė įtvarei. Ilgis – 6,7 cm, skersmuo – apie 6,5 cm. VŽP, 1961. Po IV-tu mediniu grindiniu. Rad. nr. 1218 (AR 387:5). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 135), (LNMF).
VIL16		Buoželė Dalis. Ilgis – 7,8 cm. VŽP, 1961. Po V-to medinio grindinio rąstais, gylis 4,5–4,7 m. Rad. nr. 1225 (AR 387:8). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 135), (LNMF).
VIL17		Buoželė Dvi svogūno formos buoželės dalys. Ilgis – 4,2 cm. VŽP, 1961. Kelias. Gylis 4,7–4,9 m. Rad. nr. 1237. XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 136), (LNMF).

VIL18		<p>Buoželė Rutulinės buožės galvutės ilgis – 7,3 cm, skersmuo – 7,2 cm, kotelio ilgis – 3 cm, skersmuo – 2,3 cm. Pagaminta iš kamieno ir šakos. VŽP 1991. Be tikslio radimo vietos. Rad. nr. 3847. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š).</p>
VIL19		<p>Buoželė Galvutės ir kotelio ilgis – 10,6 cm, galvutės skersmuo 5,7 x 3,6 cm, kotelio skersmuo – 2,3 x 1,6 cm. Neornamentuota. Neaišku, ar kotas nulūžęs, ar tyčia nupjautas. VŽP, 1992. Rūmų išorinis kiemas, kv. 14–16, apie 89,5–89,3 m H abs. gylyje. Rad. nr. 4796. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
VIL20		<p>Buoželė Galvutės ir kotelio ilgis – 8,5 cm, skersmuo – 6 cm, kotelio skersmuo – 2,1 cm. Neornamentuota. Neaišku, ar kotas nulūžęs, ar tyčia nupjautas. VŽP, 1992. Rūmų išorinis kiemas, kv. 14–16, apie 89,2–89,0 m H abs. gylyje. Rad. nr. 4797. XIV a. pab. – XV a. pr. Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
VIL21		<p>Buoželė Miniatiūrinės buožės galvutė, jos matmenys: 5,5 x 4,5 x 3 cm, kotelio skersmuo – 1 cm, išlikęs kotelio ilgis – 0,8 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4810. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
VIL22		<p>Buoželė Lašo formos, neornamentuota. Aukštis – 12,2 cm, skersmuo – 7,3 x 8,4 cm, kotelio skersmuo 1,8 cm. Viršutinė dalis ištrupėjusi. Pagaminta iš kamieno ir šakos. VŽP, 1997. Ploto prie rūmų pietryčių kampo archeologiniai tyrimai. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis 5,7–6 m). Rad. nr. 3118. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė 1998š, 6, 205).</p>
VIL23		<p>Buoželė Pusės ovalo formos, kita dalis nulūžusi, ornamentuota iškiliais skirtingų dydžių ovalo formos kontūrais, aukštis – 8,0 cm, skersmuo – 5,7 x 6,4 cm. VŽP, 1997. Daiva Steponavičienė. Ploto prie rūmų pietryčių kampo archeologiniai tyrimai. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis 5,7–6 m). Rad. nr. 3119. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė 1998š, 6, 205–206).</p>

VIL24		<p>Lazda su buožele Ornamentuota. Ilgis – 63 cm. Kotelio ilgis – 55 cm, skersmuo – 1,5 cm. Viename lazdos gale yra 7,5 cm skersmens buoželė. Ji ornamentuota vingiuotomis linijomis, sudarončiomis geometrinį ornamentą. Dalis yra nudegusi, todėl ornamentas visai neišlikęs. VŽP, 1999. Pietinių vartų išorė tarp pietinių vartų bokšto ir M–25. Juodos durpingos žemės sluoksnis. H abs. 87,50 m. Rad. nr. Md 1. XIV II pus. (Ožalas, Urbanavičius, 2000š, 5, 10).</p>
VIL25		<p>Buoželė Dalys, ilgis – 11,5 cm, skersmuo – 8,5 cm. Apvali dalis ornamentuota išdrožtais apskritimais. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m (2 kv. su kardu). Rad. nr. 14. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 211).</p>
VIL26		<p>Buoželė Dalys, ilgis – 10,6 cm, skersmuo – 8 cm. Apvali dalis ornamentuota išdrožtais apskritimais. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m (2 kv. su kardu). Rad. nr. 15. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 211).</p>
VIL27		<p>Buoželė Dalys, ilgis – 12 cm, skersmuo – 7,9 cm. Kriaušės formos dalis. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,60–90,00 m (4 kvadratas). Rad. nr. 37. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 69; Ožalas, 2003šb, 214).</p>
VIL28		<p>Lazda su buožele Sveika. Ilgis – 73,5 cm, skersmuo – 1,6 cm. Apvalaus skersinio pjūvio kotelis, užsibaigiantis 6,4 cm skersmens buože. Ornamentuota. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m (virš centrinio kelio). Rad. nr. 44. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 84; Ožalas, 2003šb, 214).</p>
VIL29		<p>Buoželė Dalys, ilgis – 9,3 cm, skersmuo – 5,7 cm. Kriaušės formos dirbiny. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,60–90,00 m. Rad. nr. 64. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 68; Ožalas, 2003šb, 216).</p>

VIL30		Buoželė Dalis, ilgis – 9,5 cm, skersmuo – 7,6 cm. Kriaušės formos dirbinys. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,60–90,00 m. Rad. Nr. 65. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 68; Ožalas, 2003šb, 216).
VIL31		Buoželė Dalis, ilgis – 13,5 cm, skersmuo – 8 cm. Kriaušės formos dirbinys. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė–centrinė dalis. Dūrpė tarp I ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m. Rad. nr. 84. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 85; Ožalas, 2003šb, 218).
VIL32		Buoželė Ilgis – 55 cm, apvalaus skersino pjūvio, skersmuo – 2,1 cm, vienas galas nudrožtas smailai, kitas užsibaigia 5,4 cm skersmens buože. VŽP, 2002. Plotas 7. Ruda smėlinga žemė su stambiomis plytomis, akmenimis ir griuvenomis (iki juodos žemės sluoksnio) H abs. 88,15–89,20 m. Rad. nr. 85. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 99; Ožalas, 2003šb, 218).
VIL33		Lazda su buožele Nupjauto apskritimo formos dalis su apskrito skersinio pjūvio (skersmuo – 1,5 cm) nulūžusia atauga; apačia nuskilusi, skersmuo – 6,7 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 88,30–88,20 m, žemesnioji (po rąstais) rudai juodos žemės po antrais degėisiais dalis. Rad. nr. 8610. XIV a. vid. (Rackevičius, 2003šd, 80).
VIL34		Buoželė Nupjauto apskritimo formos dalis su apskrito skersinio pjūvio (skersmuo – 1,7 cm) nulūžusia atauga, skersmuo – 6,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 88,30–88,20 m, žemesnioji (po rąstais) rudai juodos žemės po antrais degėisiais dalis. Rad. nr. 8611. XIV a. vid. (Rackevičius, 2003šd, 80).
VIL35		Buoželė Dalis, kiaušinio formos, nulūžusiu koteliu, skersmuo – 6 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 20–26 (C–E), 21–24 (F), 22–24 (G, H), H abs. 89,70–89,50 m, juoda žemė (žemesnė dalis). Rad. nr. 9437. XV a. I ketv. (Rackevičius, 2003ša, 107; Rackevičius, 2003šd, 121).

VIL36		Buoželė Medinės apeiginės lazdos fragmentas. Ornamentuota. Kotelis nulūžęs. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Rad. nr. 10050. XIV a. pab. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003šd, 150).
VIL37	Lazda su buožele	Dalis, ilgis – 10 cm, skersmuo – 6,9 cm. Kriaušės formos dalis. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. H–J 22–26, pylimo apačia, ruda žemė su griuvenomis iki įžemio. H abs. 88,30–89,70 m. Rad. nr. 1. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 46; Ožalas, 2004šb, 232).
VIL38	Lazda su buožele	Dalis, ilgis – 13,5 cm, skersmuo – 5,4 cm. Perpus nulūžusi kriaušės formos dalis su koto liekanomis. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. H–J 22–26, pylimo apačia, ruda žemė su griuvenomis iki įžemio. H abs. 88,30–89,70 m. Rad. nr. 2. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 46; Ožalas, 2004šb, 232).
VIL39	Lazda su buožele	Dalis, ilgis – 11 cm, skersmuo – 7 cm. Išlikusio kotelio ilgis – 5,3 cm, skersmuo – 1,8 cm. Kriaušės formos dalis. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. H–J 38–49, pylimas, pilka žemė su griuvenomis ir juoda durpinga žeme. H abs. 88,20–89,50 m. Rad. nr. 7. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 33; Ožalas, 2004šb, 232).
VIL40	Buoželė	Dalis, ilgis – 7,7 cm. Kriaušės formos dalies puselė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. H–J 38–49, pylimas, pilka žemė su griuvenomis ir juoda durpinga žeme. H abs. 88,20–89,50 m. Rad. nr. 8. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 33; Ožalas, 2004šb, 232).
VIL41		Buoželė Ilgis – 10,2 cm, plotis – 7,2 cm, storis – 4,9 cm. Kriaušės formos. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, juoda durpinga žemė su skiedromis ir stiegėmis. H abs. 88,20–89,10 m. Rad. nr. 11. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 233).
VIL42		Buoželė Dalis, ilgis – 8,1 cm, skersmuo – 7,9 cm. Žemo cilindro formos, pūstais šonais. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, juoda durpinga žemė su skiedromis ir stiegėmis. H abs. 88,20–89,10 m. Rad. nr. 12. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 233).
VIL43		Buoželė Dalis. Fragmento storis – 6,5 cm, skersmuo (buožės) – 6,5 cm, skersmuo (kotelio) – 1,4 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, juoda durpinga žemė su skiedromis ir stiegėmis. H abs. 88,20–89,10 m. Rad. nr. 13. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 233).

VIL44		<p>Lazda su buožele Dalis. Kotelio ilgis – 36,5 cm, buoželė 5,3 x 7,9 cm dydžio, kotelio skersmuo – 2,5–2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, juoda durpinga žemė su skiedromis ir stiegėmis. H abs. 88,20–89,10 m. Rad. nr. 14. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 233).</p>
VIL45		<p>Buoželė Kriaušės formos buožės galva, neornamentuota. Jos dydis – 8,5 x 7 x 5,8 cm. Vienas kampas yra nuskeltas. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, juoda durpinga žemė su skiedromis ir stiegėmis. H abs. 88,20–89,10 m. Rad. nr. 18. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 233).</p>
VIL46		<p>Buoželė Žemo cilindro formos, pūstais šonais. Storis – 6,7 cm, skersmuo – 10,1 cm. Galėjo būti apskritas. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 14–22, pylimo viršus, pilka žemė su griuvenomis (gotikiniais kokliais). H abs. 89,30–89,80 m. Rad. nr. 21. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 233).</p>
VIL47		<p>Buoželė Kriaušės formos, aplūžusi. Storis – 6,7 cm, skersmuo – 6–5,5 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, ruda žemė su degėsiais ir plytgaliais, pylimo viršus. H abs. 88,50–89,50 m. Rad. nr. 22. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 47, 48; Ožalas, 2004šb, 233).</p>
VIL48		<p>Buoželė Išliko tik buoželė su kotelio fragmentu. Buoželės dydis – 9,2 x 7,9 cm, išlikusio kotelio ilgis – 3,7 cm, skersmuo – 2,2 cm. Neornamentuota. Drožyba. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 30. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).</p>
VIL49	<p>Buoželė Dalis, ilgis – 15,7 cm. Aplūžusi, kriaušės formos. Buožės skersmuo – 7,7 cm, koto liekanų skersmuo – 2,1 cm. Ornamentuota. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 32. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).</p>	

VIL50		<p>Buoželė Dalis, ilgis – 11,1 cm, skersmuo – 7,7 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 34. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).</p>
VIL51		<p>Buoželė Dalis, ilgis – 9,3 cm, skersmuo – 6,7 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 35. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).</p>
VIL52		<p>Buoželė Dalis, skersmuo – 9,5 cm. Kriaušės formos buožė, viršus nulūžęs. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 36. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).</p>
VIL53		<p>Lazda su buožele Išliko buoželė ir dalis kotelio. Išlikusio dirbinio ilgis – 20 cm. Suploto ovalo formos buožės dydis – 9,2 x 3,2 cm. Kotelio ilgis – 10,2 cm, skersmuo – 2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 37. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).</p>
VIL54		<p>Buoželė Dalis, ilgis – 9,8 cm. Apdrožtos, kriaušės formos buožės skersmuo – 7 cm. Ornamentuota vertikaliomis iškilėmis linijomis, prasidedančiomis ir pasibaigiančiomis ties koteliu. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 38. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).</p>
VIL55	<p>Lazda su buožele Dalis, koto fragmento skersmuo – 1,9 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 39. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 234).</p>	

VIL56		<p>Buoželė Dalis, ilgis – 12,5 cm, skersmuo – 8 cm. Apdrožta, kriaušės formos buožė. Buvo ornamentuota. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 40. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 49; Ožalas, 2004šb, 234).</p>
VIL57		<p>Buoželė Dalis, ilgis – 12,2 cm, skersmuo – 6,2 cm. Kriaušės formos buožė su 1,9 cm skersmens koto liekanomis. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu), pylimo apačia. H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 41. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 49; Ožalas, 2004šb, 234).</p>
VIL58		<p>Buoželė Dalis, ilgis – 8,3 cm, skersmuo – 6,5 cm. Aplūžusi kriaušės formos dalis. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 42. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 49; Ožalas, 2004šb, 235).</p>
VIL59		<p>Buoželė Dalis, ilgis – 12,8 cm, skersmuo – 6,3 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 44. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 48; Ožalas, 2004šb, 235).</p>
VIL60		<p>Buoželė Dalis, ovalo formos dirbinys. Ilgis – 12 cm, skersmuo – 4,5 cm. Apdegusi. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 45. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 49; Ožalas, 2004šb, 235).</p>
VIL61		<p>Buoželė Dalis, ilgis – 15,2 cm, skersmuo – 7 cm. Ovalo formos dirbinys. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 47. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 49; Ožalas, 2004šb, 235).</p>
VIL62		<p>Buoželė Išliko tik buoželė. Jos dydis – 8 x 6,1 x 7,3 cm. Kriaušės formos buoželė neornamentuota. Galimas kotelio skersmuo – 2,2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 48. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 49; Ožalas, 2004šb, 235).</p>

VIL63	<p>Buoželė Dalis, ilgis – 13,1 cm, skersmuo – 6,6 cm. Kriaušės formos dirbinys. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 49. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 49; Ožalas, 2004šb, 235).</p>
VIL64	<p>Buoželė Dalis, ilgis – 12,9 cm, skersmuo – 7 cm. Kriaušės formos dirbinys su drožimo žymėmis. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 50. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 49; Ožalas, 2004šb, 235).</p>
VIL65	 <p>Buoželė Išliko tik buoželės dalis su kotelio fragmentu. Buoželė rutulio formos, jos dydis – 8,9 x 6,6 x 5,7 cm. Kotelio išlikęs ilgis – 2,2 cm, skersmuo – 2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 51. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 49; Ožalas, 2004šb, 235).</p>
VIL66	 <p>Buoželė Kriaušės formos dirbinys. Išliko tik buoželė, jos dydis – 8,5 x 5 cm. Neornamentuota. Drožyba. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 52. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 79; Ožalas, 2004šb, 235).</p>
VIL67	<p>Buoželė Dalis, ilgis – 11,9 cm, skersmuo – 5,9 cm. Kriaušės formos dirbinys. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–H 14–22, juoda žemė po griuvenomis (iš griovio virš juodos žemės). H abs. 88,70–89,00 m. Rad. nr. 53. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 79; Ožalas, 2004šb, 235).</p>
VIL68	 <p>Buoželė Dalis, ilgis – 11,4 cm, skersmuo – 4,8 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, pylimo apačia, rausva žemė su griuvenomis ir mediena (po smėliu). H abs. 88,00–89,10 m. Rad. nr. 60. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša 45; Ožalas, 2004šb, 236).</p>
VIL69	 <p>Buoželė Dalis, pusė kriaušės formos buožės. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 14–22, pylimo apačia, juoda durpinga žemė (ir griovys). H abs. 88,00–88,30 m. Rad. nr. 61. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 45; Ožalas, 2004šb, 236).</p>

VIL70		Buoželė Ilgis – 12,2 cm, skersmuo – 7,1 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 14–22, pylimo apačia, juoda durpinga žemė (ir griovys). H abs. 88,00–88,30 m. Rad. nr. 62. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša; Ožalas, 2004šb, 236).
VIL71		Buoželė Jos ilgis – 11,1 cm, skersmuo – 5,1 cm. Ovalo formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 14–22, pylimo apačia, juoda durpinga žemė (ir griovys). H abs. 88,00–88,30 m. Rad. nr. 63. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 73; Ožalas, 2004šb, 236).
VIL72	Lazda su buožele Dalis, ilgis – 9 cm, skersmuo – 7,5 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, juoda durpinga žemė su skiedromis ir stiegėmis. H abs. 88,20–89,10 m. Rad. nr. 69. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša; Ožalas, 2004šb, 237).	
VIL73	Buoželė Jos skersmuo – 6,3 cm. Apvali. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, tamsiai ruda žemė su griuvenomis ir plokštinėmis stiegėmis (iki medinių stulpų viršaus). H abs. 90,50–91,30 m. Rad. nr. 70. XV – XVI a. (Ožalas, 2004ša, 41; Ožalas, 2004šb, 237).	
VIL74	Buoželė Buoželės skersmuo – 6,7 cm. Ovalo formos. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, juoda durpinga žemė su skiedromis ir stiegėmis. H abs. 88,20–89,10 m. Rad. nr. 71. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 238).	
VIL75		Lazda su buožele Dalis, skersmuo – 8 cm, koto skersmuo – 1,5 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 78. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).
VIL76		Lazda su buožele Dalis, skersmuo – 7,2 cm, koto skersmuo – 1,8 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 79. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).
VIL77	Lazda su buožele Dalis, skersmuo – 7,6 cm, koto skersmuo – 2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 81. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).	

VIL78		<p>Lazda su buožele Dalis, skersmuo – 7,6 cm, koto skersmuo – 1,8 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 82. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).</p>
VIL79		<p>Lazda su buožele Dalis, skersmuo – 7,2 cm, koto skersmuo – 1,6 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 85. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).</p>
VIL80		<p>Buoželė Dalis, skersmuo – 6,6 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 86. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).</p>
VIL81		<p>Buoželė Dalis, skersmuo – 7,7 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 87. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).</p>
VIL82		<p>Buoželė Dalis, kubo formos, 3,2 x 3,9 cm dydžio „buoželė“ su 2,1 cm skersmens kotu. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 89. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).</p>
VIL83		<p>Buoželė Išliko tik buoželės dalis. Jos dydis – 9,1 x 5,5 cm. Kriaušės formos buožė yra puošta vertikaliomis iškilimais linijomis, einančiomis nuo kotelio per visą buožę, iki kotelio kitos pusės. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 93. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 239).</p>
VIL84		<p>Buoželė Dalis, skersmuo – 6,4 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 94. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 239).</p>

VIL85		<p>Buoželė Išliko kriaušės formos buoželė su kotelio fragmentu. Išlikęs jos dydis – 7,8 x 5,9 x 5,2 cm. Kotelio ilgis – 1,7 cm, skersmuo – 1,7 x 1,5 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 95. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 239).</p>
VIL86		<p>Lazda su buožele Išliko buoželė ir dalis kotelio. Išlikęs dirbinio ilgis – 16 cm. Rutulio formos buoželės dydis – 8,4 x 7,8 x 6,5 cm. Kotelio išlikęs ilgis – 8,9 cm, skersmuo – 1,8–2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 96. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 239).</p>
VIL87		<p>Buoželė Išliko tik kriaušės formos buoželė su kotelio fragmentu. Jos dydis – 7,5 x 6,3 x 5,4 cm. Kotelio išlikęs ilgis – 0,8 cm, skersmuo – 1,6 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 97. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 239).</p>
VIL88		<p>Lazda su buožele Dalis, skersmuo – 7,1 cm, koto skersmuo – 1,8 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 98. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 239).</p>
VIL89	<p>Buoželė Dalis, skersmuo – 6,1 cm, koto skersmuo – 2,2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–J 14–22. Juosva žemė po pilku smėliu (iki įžemio). H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 103. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 53; Ožalas, 2004šb, 239).</p>	
VIL90	<p>Buoželė Jos skersmuo – 7,1 cm, apvalus dirbinys. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–J 14–22. Juosva žemė po pilku smėliu (iki įžemio). H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 104. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 53; Ožalas, 2004šb, 239).</p>	
VIL91	<p>Buoželė Dalis, skersmuo – 7,2 cm, koto skersmuo – 1,1 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–J 14–22. Juosva žemė po pilku smėliu (iki įžemio). H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 105. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 53; Ožalas, 2004šb, 239).</p>	
VIL92	<p>Buoželė Jos skersmuo – 6,6 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–J 14–22. Juosva žemė po pilku smėliu (iki įžemio) H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 106. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 53; Ožalas, 2004šb, 239).</p>	

VIL93		<p>Buoželė Jos skersmuo – 6,9 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. H–I 22–26, pilka žemė su medienos liekanomis ir juoda žemė iki įžemio. H abs. 87,50–88,10 m. Rad. nr. 110. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 54; Ožalas, 2004šb, 240).</p>
VIL94		<p>Buoželė Jos skersmuo – 6,8 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. H–I 22–26, pilka žemė su medienos liekanomis ir juoda žemė iki įžemio. H abs. 87,50–88,10 m. Rad. nr. 111. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 54; Ožalas, 2004šb, 240).</p>
VIL95		<p>Buoželė Jos skersmuo – 7,2 cm, apvalus dirbinys. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. H–I 22–26, pilka žemė su medienos liekanomis ir juoda žemė iki įžemio. H abs. 87,50–88,10 m. Rad. nr. 112. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 54; Ožalas, 2004šb, 240).</p>
VIL96		<p>Buoželė Jos skersmuo – 8,2 cm, koto skersmuo – 2,1 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. H–I 22–26, pilka žemė su medienos liekanomis ir juoda žemė iki įžemio. H abs. 87,50–88,10 m. Rad. nr. 113. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 54; Ožalas, 2004šb, 240).</p>
VIL97		<p>Buoželė Jos skersmuo – 5,9 cm, koto skersmuo – 1,1 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, L–R 7–9, pylimo apačia, tamsiai ruda žemė su skiedromis ir griuvenomis. H abs. 88,50–89,30 m. Rad. nr. 114. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 75; Ožalas, 2004šb, 240).</p>
VIL98		<p>Buoželė Jos skersmuo – 4,8 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, L–R 7–9, pylimo apačia, tamsiai ruda žemė su skiedromis ir griuvenomis. H abs. 88,50–89,30 m. Rad. nr. 115. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 75; Ožalas, 2004šb, 240).</p>
VIL99		<p>Buoželė Dalis, skersmuo – 6,6 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–J 14–22 Juosva žemė po pilku smėliu (iki įžemio). H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 121. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 53; Ožalas, 2004šb, 241).</p>

VIL100		<p>Lazda su buožele Sveika. Ilgis – 67 cm, buoželės skersmuo – 7,8 cm, koto skersmuo – 2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–G 9–11, tamsiai pilka durpinga žemė iki įžemio. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 124. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 79; Ožalas, 2004šb, 241).</p>
VIL101		<p>Buoželė Dalis, skersmuo – 5,8 cm. Kriaušės formos buožė. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. H–I 22–26, pylimo viršus, pilka žemė su griuvenomis. H abs. 89,50–89,80 m. Rad. nr. 125. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 46, Ožalas, 2004šb, 241).</p>
VIL102		<p>Buoželė Dalis pusrutulio formos su kotelio fragmentu centre. Skersmuo – 8,4 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, Tarp II ir III pastato medinių grindų (po mūrinio pastato P siena). Paskutinis medinis lygis. Rad. nr. 2848. XIII a. (Striška, 2007šb, 193)</p>
VIL103		<p>Lazda su buožele Beveik sveika. Ilgis – 70 cm. Koto skersmuo – 1,8 cm. Kriaušės formos dalis nuskelta, skersmuo – 7,8 cm. Drožyba. Ornamentuota. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų, IV–V medinių lygių. Iš tarpo tarp abiejų pastatų. Rad. nr. 82. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIL104		<p>Buoželė Išlikusi briaunuota kriaušės formos dalis: 6,4 x 6 cm. Ažuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Tarp I–II medinių lygių (iki II lygio, nusiimant I lygio lentas). Rad. nr. 131. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIL105		<p>Buoželė Dalis. Išlikusi kriaušės formos dalis, nuskelta, skersmuo – 6,4 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 2 kvadratas. Durpė po akmeniu iki I medinio lygio. Rad. nr. 140. XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIL106		<p>Buoželė Dalis. Išlikusi kriaušės formos dalis, skersmuo – 6,8 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 2 kvadratas. Durpė po akmeniu iki I medinio lygio. Rad. nr. 141. XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

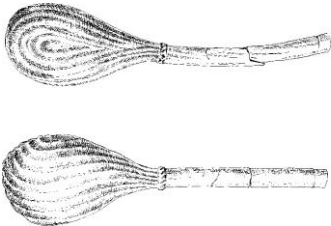

VIL107		<p>Lazda su buožele</p> <p>Dalis. Išlikusi kriaušės formos dalis, buožės skersmuo – 7,6 cm, su 7,1 cm ilgio išlikusiu koto fragmentu, kurio skersmuo – 1,4 cm. Taip pat išlikęs 13,1 cm ilgio nulūžęs koto fragmentas, jo skersmuo – 1,7 cm. Ažuolas, drožyba.</p> <p>VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas, P pusė, II medinio lygio pastatų vidus, iki degėsių. Rad. nr. 150.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIL108		<p>Buoželė</p> <p>Dalis, skersmuo – 9,1 cm. Perskilusio pusiau medinio rutulio pusė (?). Ažuolas, drožyba.</p> <p>VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Į ŠV nuo kolekatoriaus, virš I medinio lygio. Rad. nr. 158.</p> <p>XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIL109		<p>Buoželė</p> <p>Dalis. Išlikusi rutulio formos dalis, nuskelta, skersmuo – 6 cm. Ažuolas, drožyba.</p> <p>VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Į Š nuo I medinio lygio tvoros. Dūrpė iki degėsių (I–II medinis lygis). Rad. nr. 174.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIL110		<p>Lazda su buožele</p> <p>Dalis. Kotas nulūžęs, išlikusi sveika kriaušės formos dalis 67 x 64 mm. Ažuolas, drožyba.</p> <p>VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po III mediniu lygiu. Po smėliu. Dūrpė virš IV medinio lygio. Rad. nr. 188.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIL111		<p>Buoželė</p> <p>Dalis. Kotas nulūžęs. Išlikusi sveika kriaušės formos dalis, puošta vingiuotais grioveliais 5,8 x 5,3 cm. Ažuolas, drožyba.</p> <p>VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po III mediniu lygiu. Po smėliu. Dūrpė virš IV medinio lygio. Rad. nr. 189.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIL112		<p>Buoželė</p> <p>Dalis. Kriaušės formos dalis, skersmuo – 8 cm. Drožyba.</p> <p>VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas (į P nuo tvoros po I mediniu lygiu iki smėlio). Rad. nr. 220.</p> <p>XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

VIL113	<p>Lazda su buožele Sveika (?), ilgis – 60 cm. Kriaušės formos dalies skersmuo – 8,4 cm. Kotelis apvalaus skersinio pjūvio, jo skersmuo – 1,5 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas, Š dalis. Prie R pjūvio. Monetos. Virš 5 lygio. Rad. nr. 231. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIL114	 <p>Buoželė Dalis, ilgis – 18 cm, plotis – 7,8 cm, storis – 6,1 cm. Lašo formos nuodėgulys. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Į Š nuo tvoros žemiau I medinio lygio. Rad. nr. 246. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIL115	 <p>Lazda su buožele Dalis. Kriaušės formos dalis puošta ornamentuotos formos grioveliais, skersmuo – 9,4 cm. Kotas nulūžęs. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 5 kvadratas. Tarp III–IV medinių lygių. Prie IV medinio lygio lentų galo. Rad. nr. 254. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIL116	 <p>Lazda su buožele Dalis. Kriaušės formos dalis, skersmuo – 7,5 cm. Kotas nulūžęs. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. II medinio lygio pastatų, iki degėsių. Rad. nr. 255. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIL117	<p>Buoželė Dalis. Išlikusi kriaušės formos dalis, suskilusi į 5 fragmentus. Ažuolas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų, IV–V medinių lygių. Iš tarpo tarp abiejų pastatų. Rad. nr. 277 XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIL118	 <p>Buoželė Dalis, kotelis nulūžęs. Išlikusio fragmento skersmuo – 1,2 cm. Bendras ilgis – 10,5 cm. Nuskilusios buožės plotis – 6 cm. Pagaminta iš ažuolo. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 60. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
VIL119	 <p>Buoželė Buožės fragmentas. Ilgis – 7,5 cm, plotis – 5,1 cm, storis – 3,4 cm. Pagamintas iš ažuolo. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 61. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>

VIL120		<p>Lazda su buožele Kotelio ilgis – 29 cm, skersmuo – 1,2 cm. Buožės ilgis – 9,5 cm, skersmuo per vidurį – 6,5 cm. Buožė dekoruota: išilgai apdrožta sudarant plokštumas. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 72. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>
VIL121	<p>Lazda su buožele Kotelio ilgis – 36,3 cm, skersmuo – 1,5 cm. Buožės ilgis – 8,5 cm, skersmuo per vidurį – 0,7 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 73. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>	
VIL122	<p>Buoželė Išlikusio buožės fragmento storis – 3,5 cm, skersmuo – 6,5 cm. Pagaminta iš ąžuolo. VŽP, 2003–2005. II oficina. VIII medinio užstatymo lygis. Rad. nr. 88. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>	
VIL123	<p>Buoželė Išlikusio buožės fragmento ilgis – 8 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 3 cm. Pagaminta iš ąžuolo. VŽP, 2003–2005. II oficina. VIII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,04–89,55 m. Rad. nr. 89. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>	
VIL124		<p>Buoželė Kotelis nulūžęs, likęs tik jo fragmentas (skersmuo – 1,9 cm). Bendras fragmento ilgis – 12 cm. Buožė ovalo formos, nuskilusiu kampu, 6,5 x 7 cm dydžio per vidurį. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 100. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>
VIL125	<p>Buoželė Išlikusios buožės dalies skersmuo – 6,8 cm, storis – ~ 6 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 110. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>	

VIL124		<p>Buoželė Kotelis nulūžęs, likęs tik jo fragmentas (skersmuo – 1,9 cm). Bendras fragmento ilgis – 12 cm. Buožė ovalo formos, nuskilusiu kampu, 6,5 x 7 cm dydžio per vidurį. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 100. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>
VIL125	<p>Buoželė Išlikusios buožės dalies skersmuo – 6,8 cm, storis – ~ 6 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 110. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>	
VIL126		<p>Buoželė Išlikusi buožės dalis, 8,4 x 7,2 cm dydžio, ilgis – 9,2 cm. Pagamintas iš ąžuolo. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 117. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 9).</p>
VIL127		<p>Buoželė Kiaušinio formos buoželė. Kotelis nulūžęs. VŽP, 2003–2005. II oficina. Rad. nr. 140a XIV a. II p. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 10).</p>
VIL128		<p>Buoželė Išlikęs tik buožės, puoštos išpjovomis, fragmentas. Ilgis – 9 cm, plotis – 6,5 cm, storis – ~ 3 cm. Pagamintas iš ąžuolo. VŽP, 2003–2005. II oficina. XI medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,20 m. Rad. nr. 142. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 10).</p>
VIL129		<p>Lazda su buožele Padaryta iš paprastojo ąžuolo. Galva išdrožta besisukančiais grioveliais, ties įkote užrėžtas tarsi apvadėlis, puoštas iš medžio drožtomis skersomis įkartomis. Iškasus matmenys buvo: ilgis apie 26 cm, galvos skersmuo ~ 6–7 cm. Po restauravimo matmenys: ilgis apie 24,6 cm, galvos skersmuo 5,5–6,4 cm. Kotelis apie 14 cm ilgio, skersmuo 1,5–1,6 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Patalpa Nr. 1–2. Pilkų žemių sluoksnis. Mediniame pastate su krosnimi (virš pastato grindų). Rad. nr. 2519. XV a. (Striška, 2003–2004š).</p>

VIL130		Lazda su buožele Padaryta iš paprastojo ąžuolo. Lazdos ilgis apie 66 cm. Galvos skersmuo apie 7 cm. Restauruotos lazdos su buože ilgis apie 55,6 cm. Galvos skersmuo apie 6,8 cm. Kotelio skersmuo apie 1,5–1,7 cm, jis sulūžęs į dvi dalis. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Patalpa Nr. 1–2. Pilkų žemių sluoksnis. Medinio pastato su krosnimi V išorėje (ties III oficina, PV kampu). Rad. nr. 2538. XV a. (Striška, 2003–2004š).
VIL131		Lazda su buožele Dalis. išlikęs visas ilgis – apie 17,5 cm, galvos skersmuo – apie 6,4 cm, aukštis apie – 11 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Lazda su buožele. Patalpa Nr. 1–3. Dūrpės sluoksnis ties mediniu pastatu su krosnimi. Rad. nr. 9469. XV a. (Striška, 2003–2004š).
VIL132	Buoželė Dalis, skersmuo – 7 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė nuėmus medinę konstrukciją. Rad. nr. 12. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).	
VIL133	Buoželė Kriaušės formos dalis, Skersmuo – 7,5 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė nuėmus medinę konstrukciją. Rad. nr. 13. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).	
VIL134	Buoželė Kriaušės formos dalis Skersmuo – 7,7 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė nuėmus medinę konstrukciją. Rad. nr. 14. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).	
VIL135		Buoželė? Sveika. Jos dydis – 6,8 x 5,8 x 5,2 cm. Skersmuo – 6,5 cm. Apvalus medinis dirbinys. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė su griuvenomis tarp stambių griuvenų ir įžemio. Rad. nr. 17. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).
VIL136		Buoželė Kriaušės formos dalis, Skersmuo – 6,8 cm. Ornamentuota. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Į R nuo pylimo, juoda smėlinga žemė iki įžemio. Rad. nr. 18. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).
VIL137		Lazda su buožele Apvali dalis su koteliu, skersmuo – 6,8 cm, kotelio skersmuo 1,9 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Į R nuo pylimo, juoda smėlinga žemė iki įžemio. Rad. nr. 19. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).
VIL138		Lazda su buožele Koto skersmuo – 2,9 cm, išlikęs koto ilgis – 26 cm, buoželės dydis – 10,2 x 5,7 x 6,4 cm. Kotas su aplūžusia buože. Pagaminta iš ąžuolo (LIG–05–24). VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Į R nuo pylimo, juoda smėlinga žemė iki įžemio. Rad. nr. 20. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).

VIL139		Buoželė Apvalios dalies fragmentas skersmuo – 7,7 cm. Pagaminta iš ažuolo (LIG–05–29). VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Pylimo vieta, po griuvenom juoda žemė iki žalsvo smėlio. Rad. nr. 25. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).
VIL140		Lazda su buožele Lašo formos. Apskrito skerspjuvio. Buoželės dydis – 10,7 x 7 x 8 cm. Apvali dalis su koteliu. Kotelio skersmuo 18 mm, išlikęs ilgis – 16,4 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Pylimo vieta (?) po griuvenom, juoda žemė iki žalsvo smėlio. Rad. nr. 26. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).
VIL141		Buoželė Apvali dalis, skersmuo – 5,6 cm, drožinėta. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Pylimo vieta (?) po griuvenom, juoda žemė iki žalsvo smėlio. Rad. nr. 27. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).
VIL142		Buoželė Kriaušės formos dalis, skersmuo – 6,8 cm, drožinėta. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Pylimo vieta (?) po griuvenom, juoda žemė iki žalsvo smėlio. Rad. nr. 28. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).
VIL143		Buoželė Kriaušės formos. Buoželės dydis – 8,3 x 8,3 x 7,8 cm. Kotelio skersmuo – 2,3 cm. Apvali dalis, skersmuo – 6,8 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Pylimo vieta (?) po griuvenom, juoda žemė iki žalsvo smėlio. Rad. nr. 29. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).
VIL144		Lazda su buožele Apvali dalis su koteliu, skersmuo – 7,7 cm, kotelio skersmuo 2 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Pylimo vieta (?) po griuvenom, juoda žemė iki žalsvo smėlio. Rad. nr. 30. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).
VIL145		Buoželė Lašo formos. Apskrito skerspjuvio. Buoželės dydis – 8,4 x 6,7 x 6,3 cm, drožinėta. Ornamentuota nuo kotelio einančiais iškilimais. Pagaminta iš guobos (LIG–05–35). VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Pylimo vieta (?) po griuvenom, juoda žemė iki žalsvo smėlio. Rad. nr. 31. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006š).
VIL146	Buoželė Nuskelta, išmatavimai: 8 x 10 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 42. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).	

VIL147	Buoželė Išmatavimai: 7 x 7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 48. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL148	 Buoželė Išmatavimai: 11 x 6,7 cm. Pagaminta iš ažuolo (LIG–14–09). VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 49. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL149	Buoželė Ilgis – 6,4 cm, skersmuo – 5,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 50. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL150	Buoželė Netaisyklingos formos dirbinys, kurio ilgis – 26 cm. Vienoje pusėje išplatėjimas iki 13 x 6,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 51. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL151	Buoželė Kotelio dalis nulūžusi, bendras fragmento ilgis – 25 cm, plotis – 11 cm, storis – 1,7 cm, kotelio ilgis – 11,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė, ties IV–VI medžiu. Šulinio vidus. Rad. nr. 81. XVI a. pab. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL152	Buoželė Sulūžusi į 7 dalis. Bendras dirbinio ilgis – 82,5 cm, galvutės dydis – 8 x 7,6 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 111. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL153	Buoželė Dalis, kotelis nulūžęs, bendras fragmento ilgis – 16 cm, galvutės plotis – 6,3 cm, kotelio plotis – 1,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 121. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL154	Buoželė Sulūžusi į 2 dalis, nuskelta, išmatavimai: 7,2 x 9,6 cm, buožės skersmuo – 7,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 141. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL155	Buoželė Sulūžusi į 3 dalis, išmatavimai: 9,8 x 5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 142. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL156	 Buoželė Nuskelta, skersmuo – 6,4 cm. VŽP, 2006–2008 m. I oficinios išorė, VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 163. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL157	 Buoželė Ornamentuota grioveliais, plotis – 5,7 cm. Ažuolas (LIG–14–10). VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 164. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).

VIL158		Buoželė Dalis, nuskelta pusiau; išmatavimai: 8,9 x 6 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 190. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL159		Buoželė Dalis, ornamentuota grioveliais; išmatavimai: 10 x 6,5 cm. Pagaminta iš ažuolo (LIG–14–11). VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 191. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL160		Buoželė Dalis, įlūžusi, ornamentuota grioveliais, išmatavimai: 11,6 x 7,1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 192. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL161		Buoželė Dalis, išmatavimai: 11 x 4,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 193. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL162		Buoželė Dalis, išmatavimai: 8,7 x 8,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 194. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL163		Buoželė 5 dalys. Bendras ilgis – 38 cm (kotelio galas nulūžęs), išlikusio kotelio ilgis – 28,1 cm, skersmuo – 1,6 cm. Buožė ornamentuota grioveliais, jos skersmuo – 7,1 cm, ilgis – 9,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 197. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL164		Buoželė Ties viduriu ornamentuota grioveliu, ilgis – 11,4 cm, plotis – 6,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 209. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL165		Buoželė Ties viduriu nuskelta, ilgis – 7 cm, plotis – 7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 210. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL166		Buoželė Fragmento ilgis – 11,1 cm, plotis – 9,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 20–22/H–E. Rad. nr. 215. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL167		Buoželė Kuokos pavidalo dirbinys, kurio ilgis – 58 cm, platesnysis galas nulūžęs. Pastarojo plotis – 15,5 cm, ilgis – 16 cm, kotelio ilgis – 42 cm, skersmuo – 4,6 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 20–22/H–E. Rad. nr. 218. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL168		Buoželė Fragmento ilgis – 14,5 cm, plotis – 9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 220. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL169		Buoželė Plokščios formos, išmatavimai: 12 cm x 6 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 222. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).

VIL170	Buoželė Fragmento ilgis – 14,5 cm, plotis – 8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 223. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL171	Buoželė Plokščios formos, išmatavimai: 8,5 cm x 6,1 cm. Ornamentuota. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 224. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL172	Buoželė Fragmento ilgis – 7,7 cm, plotis – 6,4 cm. Viduryje – skersmuo – 2,5 cm skylė. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 225. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL173	Buoželė Apdegusi, fragmento ilgis – 11 cm, plotis – 7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 226. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL174	Buoželė Apvali, skersmuo – 14 cm, storis – 1,3 cm. Viduryje yra skylutė, jos skersmuo – 2,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 19–22/Y–H. Rad. nr. 237. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL175	Buoželė Sveika, po galvute yra du grioveliai. Bendras ilgis – 75 cm, ilgis (kotelio) – 63 cm, plotis – 8,7 cm, plotis (kotelio) – 2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Virš žemio. Kv. 18–24/M–C. Rad. nr. 241. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL176	Buoželė Ornamentuota grioveliais, plotis – 6,5 cm, ilgis – 7,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Virš žemio. Kv. 18–24/M–C. Rad. nr. 243. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL177	Buoželė Ornamentuota grioveliais, plotis – 5,8 cm, ilgis – 4,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Virš žemio. Kv. 18–24/M–C. Rad. nr. 244. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL178	Buoželė Nuskelta pusiau, plotis – 7,4 cm, ilgis – 13,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Virš žemio. Kv. 18–24/M–C. Rad. nr. 245. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL179	Buoželė Nuskelta, plotis – 8,1 cm, ilgis – 7,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Virš žemio. Kv. 18–24/M–C. Rad. nr. 246. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL180	Buoželė Apvali, plotis – 7,5 cm, ilgis – 10,6 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Virš žemio. Kv. 18–24/M–C. Rad. nr. 247. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL181	Buoželė Apvali, plotis – 8,7 cm, ilgis – 10,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Virš žemio. Kv. 18–24/M–C. Rad. nr. 248. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL182	Buoželė Apvali, ties viduriu iškašta, plotis – 7,2 cm, ilgis – 11,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Virš žemio. Kv. 18 – 24/M – C. Rad. nr. 249. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL183	Buoželė Apvali, plotis – 6,8 cm, ilgis – 11,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Virš žemio. Kv. 18 – 24/M – C. Rad. nr. 250. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).

VIL184		Buoželė Ornamentuota grioveliais, plotis – 8,1 cm, ilgis – 14,5 cm. Pagaminta iš ąžuolo (LIG–08–86). VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 21/J. Rad. nr. 252. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL185		Buoželė Galvutė su kojelės dalimi, plotis – 7,4 cm, ilgis – 13,4 cm. Pagaminta iš ąžuolo (LIG–08–87). VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 257. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL186		Buoželė Apvali, plotis – 7 cm, ilgis – 10,6 cm. Pagaminta iš ąžuolo (LIG–14–08). VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 258. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL187		Buoželė Trikampio formos, plotis – 6,4 cm, ilgis – 8,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 259. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL188		Buoželė Apvali, plotis – 6,5 cm, ilgis – 10,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 260. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL189		Lazda su buožele Sveika, tik sulūžusi į 9 dalis. Bendras buožės ilgis – 75 cm, plotis (galvutės) – 7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 277. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIL190		Buoželė Neornamentuota, deformuota. Skersmuo – nuo 8 iki 6,8 cm, ilgis – 8,5 cm, koto skersmuo – 1,9 x 2,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, po pirmo namo grindimis, kv. E–H/5–4. Rad. nr. 17. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).
VIL191		Buoželė Ketvirtadalis numanomoms buožės. Pagaminta iš ąžuolo (LIG–06–172). Skersmuo – 8,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po I mediniu lygiu, kv. A–D/16–20. Rad. nr. 25. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).

VIL192		<p>Buoželė Kriaušės formos. Ovalo formos pjūvis, jo skersmuo – 7 x 5 cm, ilgis – 11,5 cm, plotis – 7 cm, skersmuo prie kotelio – 1,7 cm. Buožės viršutiniame apvaliame kampe – 5 cm ilgio nuskilimas.</p> <p>VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II–III medinio užstatymo lygis (namai II–ojo, o grindiniai III–ojo medinio užstatymo lygio). Rad. nr. 48.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>
VIL193		<p>Buoželė 7 dalys. Bendras ilgis – 71 cm, kotelio ilgis – 60 cm, skersmuo – 1,8–2,1 x 2 cm, buožės skersmuo – 7 x 7,5 cm.</p> <p>VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 61.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).</p>
VIL194		<p>Buoželė Viršutinėje dalyje – 5,1 cm pločio nuskėlimas. Buožės ilgis – 6,8 cm, skersmuo prie kotelio – 1,3 cm.</p> <p>VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III mediniu, kampas po laiptais, perkasos V dalis. Rad. nr. 84.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).</p>
VIL195		<p>Lazda su buožele 125 cm ilgio lazda lenktu nulūžusiu galu. Apatinėje tiesiojoje dalyje skersmuo – 2,2 cm, viršutinėje dalyje – keturkampis skerspūvis (4–5 cm). Lazdos viduryje skersmuo – 4 cm.</p> <p>VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis, kv. O–P/22–26, tarpas tarp pastatų. Rad. nr. 123.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>
VIL196		<p>Buoželė Kotelis perlūžęs. Kotelio skersmuo ties viduriu – 1,3 cm, gale – 1 cm. Buožės skersmuo – 5 cm, ilgis – 24,5 cm.</p> <p>VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 137.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).</p>
VIL197		<p>Buoželė Dalis (pusė), ornamentuota. Pagaminta iš ažuolo (LIG–07–70). Ilgis – 9,4 cm, skersmuo – 6,2 cm.</p> <p>VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 140.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).</p>
VIL198		<p>Buoželė Kotelis nulūžęs. Skersmuo – 6,5 x 6 cm, skersmuo ties kotelio fragmentu – 1,5 cm, bendras ilgis – 10 cm, buožės ilgis – 7 cm.</p> <p>VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 172.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).</p>
VIL199		<p>Buoželė 6 fragmentai, koto ilgis – 67,5 cm, kotelio skersmuo – 2 cm, buožės plotis – 7,7 cm.</p> <p>VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygiu, kv. N–O/22–23. Rad. nr. 182.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).</p>

VIL200	Buoželė Kotelio ilgis – 63,5 cm, kotelio skersmuo – 2,2 cm, buožės ilgis – 13,5 cm, buožės skersmuo – 4,4 cm. Kotelio dalyje prie buožės išdrožtas 0,4 cm pločio žiedas, kurio skersmuo – 3,5 cm. Dalis buožės nuskilusi. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygiu, kv. N–O/22–23. Rad. nr. 183. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).
VIL201	 Buoželė Kotelis nulūžęs. Bendras ilgis – 14 cm, buožės ilgis – 9,5 cm, skersmuo – 7,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. M–T/20–26. Rad. nr. 196. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 156).
VIL202	 Buoželė Apskilinėjusi. Dirbinio skersmuo – 8,8 cm, ilgis – 15,2 cm, kotelio dalies ilgis – 6,2 cm, skersmuo – 3,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Nr. 246. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).
VIL203	Buoželė Ilgis – 89 cm, skersmuo – 3,2 cm, skersinio pjūvio prie buožės dydis – 5,5 x 4,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 247. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).
VIL204	Buoželė Ovalaus skersinio pjūvio (dydis – 6,6 x 7,5 cm), su kotelio dalimi. Bendras ilgis – 22,5 cm, buožės ilgis – 9,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 259. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).
VIL205	 Buoželė Ovalaus skerspjūvio. Dydis – 5,8 x 4,6 cm, ilgis – 8,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 304. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).
VIL206	 Buoželė Apskaldyta, be kotelio. Ilgis – 13,8 cm, skersmuo – 8,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P dalis, kv. R/21. Rad. nr. 333. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).
VIL207	Buoželė Fragmentas. Kotelis ir buožė nulūžę. Bendras ilgis – 27 cm, kotelio ilgis – 19,5 cm, išlikęs buožės plotis – 8 x 7,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V mediniu lygiu (įžemis), P. dalis, kv. K–U/16–26. Rad. nr. 402. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 168).
VIL208	Buoželė Ilgis – 9 cm, skersmuo – 7 cm, skersmuo kotelio vietoje – 2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VI medinis lygis (griova), kv. L–U/24–26. Rad. nr. 406. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 168).

VIL209	Buoželė Ovalaus skerspjūvio. Dydis – 9,4 x 8,1 cm, ilgis – 10,3 cm. Bendras ilgis – 4,9 cm. Kotelis nulūžęs, kotelio skersmuo – 2,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V dalis, durpės sluoksnis ~ I–III mediniai lygiai, kv. I–K/25–28 ir kv. J–L/21–25. Rad. nr. 418. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 169).
VIL210	 Lazda su buoželė Kotelis nulūžęs. Skersmuo – 0,8 cm, aukštis – 4,6 cm, ovalaus skerspjūvio (dydis – 4,6 x 3,4 cm). Pagaminta iš ažuolo (LIG–08–74). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 540. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).
VIL211	 Buoželė Kūgio formos, viršūnė nulūžusi. Skersmuo ties pagrindu – 3,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 541. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).
VIL212	Buoželė Bendras ilgis – 57,8 cm, koto ilgis – 47,8 cm, koto skersmuo – 1,5 cm. Apskrito skerspjūvio buožės skersmuo – 6,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 544. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).
VIL213	Buoželė Skersmuo – 5,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 596. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).
VIL214	Buoželė Dalis. Kotas nulūžęs, išlikusi nuskelta kriaušės formos dalis, jos dydis – 9 x 6 cm. Drožyba. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp sienų. Po II mediniu lygiu. Rad. nr. 17. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).
VIL215	 Buoželė Dalis. Kotas nulūžęs, išlikusi pusė rutulio formos dalies skersmuo – 7,9 x 8 cm. Briaunota. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Durpė. Rad. nr. 5. XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).
VIL216	 Buoželė Dalis. Kotas nulūžęs. Išlikusi sveika kriaušės formos briaunota dalis, jos skersmuo – 8,9 cm. Ažuolas, drožyba. Ornamantuota. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestato 6 patalpa. Durpė po III mediniu lygiu į Š pusę nuo griovio. Rad. nr. 7. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).

VIL217		<p>Lazda su buožele Dalis. Kriaušės formos dalis, jos skersmuo – 8 x 7,9 cm. Išlikusi ovalaus skersinio pjūvio koto dalis, ilgis – 5,2 cm, skersmuo – 1,9 x 1,5 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Tarp II–III medinių lygių. Durpė. Rad. nr. 13. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirbllys, 2007–2009š).</p>
VIL218		<p>Lazda su buožele Dalis. Ovalaus skersinio pjūvio pagalys, ilgis – 41,3 cm, skersmuo – 1,7 x 1,5 cm, su plėtėjančiu, ovalo formos galu, skersmuo – 4,4 x 4,2 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Iki I medinio lygio (kelio). Durpės viršus. Rad. nr. 18. XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirbllys, 2007–2009š).</p>
VIL219		<p>Lazda su buožele Beveik sveika, ilgis – 14 cm. Išlikusi šiek tiek nuskilusi kriaušės formos dalis, jos skersmuo – 6,9 cm, su nedideliu koto fragmentu. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Tarp II–III medinių lygių. Durpė. Rad. nr. 21. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirbllys, 2007–2009š).</p>
VIL220		<p>Buoželė Dalis. Išlikęs nedidelis, stipriai suirusios lazdos galvutės fragmentas, jos skersmuo – 8,6 x 6,6 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Durpė po III mediniu lygiu. Į pietus nuo griovio. Rad. nr. 23. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirbllys, 2007–2009š).</p>
VIL221		<p>Buoželė Išliko tik buoželė, kotas nulūžęs. VŽP, 2007–2009. Rad. nr. 26 dublis. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirbllys, 2007–2009š).</p>
VIL222		<p>Buoželė Grubiai aptašyto kiaušinio formos dirbinio fragmentas. Skersmuo – 7,7 x 5,5 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. III medinio užstatymo lygis. Po grindimis. H abs. 89,40–89,20 m. Kv. N–Š/97–101. XIV a. pab. (Blaževičius, 2010š, 23–24, 77).</p>

VIL223		<p>Lazda su buožele Lazda su buožele gale. Išlikęs lazdos ilgis – 40,5 cm. Buožės ilgis – 12,3 cm, skersmuo (storiausioje vietoje) – 5,6 cm. Kotelio skersmuo – 1,6 cm. Buožė puošta vertikaliai koteliui einančiais ranteliais. Sulūžusi į tris dalis. VŽP, 2010. M–22 išorė. II medinio užstatymo lygis. Po grindimis. H abs. 89,50–89,32 m. Kv. N–Š/97–101. XIV pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 21, 74).</p>
VIL224		<p>Buoželė Sulūžusi į dvi dalis. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. Smėlingas durpės sluoksnis ties III medinio užstatymo lygio, 1 plano apačia. Kv. S–R/24–27. H abs. 89,50–89,15 m. Rad. nr. 1656. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 64).</p>
VIL225		<p>Buoželė Skersmuo – 8 cm. Neornamentuota. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. Smėlingas durpės sluoksnis ties III medinio užstatymo lygio, 1 plano apačia. Kv. S–T/24–26. H abs. 89,50–89,00 m. Rad. nr. 1718. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 22; Kuncevičius, 2015šb, 69).</p>
VIL226		<p>Lazda su buožele Ornamentuota. Kotelis su iškarta. Ilgis – 14,5 cm. Galvutės skersmuo – 7,9 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki žemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20–88,45 m. Rad. nr. 1768. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 71).</p>
VIL227		<p>Buoželė Pusė. Įskilusi. Skersmuo – 9,5 cm, aukštis – 6 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso W rūšys. Virš II-ojo medinio užstatymo lygio, griovos užpildas. Kv. S–R/19. H abs. 90,10–88,41 m. Rad. nr. 2056. XIV a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 32; Kuncevičius, 2015šb, 89).</p>

Vežimų ratai ir jų dalys (VIIR)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija ar piešinys	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VIIR1		<p>Ratlankis Išliko tik dalis. Pailga, keturkampė. Vienas galas apvaliai apdrožtas, išmaugtas. Žemiau išmaugimo yra pailga keturkampė skylė. Kitas galas nulūžęs, tačiau jame taip pat pastebimos skylės liekanos. Dirbinio ilgis – 39 cm, plotis – 4,3 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Tarp II-ojo ir III-ojo medinio grindinio. Rad. nr. 1144 (AR 387:105). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).</p>
VIIR2		<p>Rato stipinas Ilgis – 42,5 cm. VŽP, 1961. Nuimant V-ojo medinio grindinio rąstus. Rad. nr. 1220 (AR 387:12). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 135), (LNMF).</p>
VIIR3		<p>Rato stipinas Ilgis – 25,7 cm, plotis – 10,9 cm. VŽP, 1961. XV-to pastato vidus. Rad. nr. 1282 (387:14). XIII a. II p. (Tautavičius, 1961š, 140), (LNMF).</p>
VIIR4		<p>Ratas Beveik sveikas, jo skersmuo – 95 cm, storis – 6 cm. Turi 8 stipinus. Ratlankis pagamintas iš guobinio (guoba, skirpstas, vinkšna), stipinai pagaminti iš ąžuolo, o stebulė – iš beržo (Pukienė, 2005š). VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,93–90,14 m. (4 kvadratas). Rad. nr. 75. XIV a. II p. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 216).</p>
VIIR5		<p>Rato stipinas Stačiakampio skersinio pjūvio lenta vienu paplatintu, kitu pasiaurintu galu, ilgis – 50 cm, plotis – 6,2 cm, storis – 3,3 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 20–26 (C–E), 21–24 (F), 22–24 (G, H), H abs. 89,70–89,50, juoda žemė (žemesnė dalis). Rad. nr. 9439. XV a. I ketv. (Rackevičius, 2003ša, 107; Rackevičius, 2003šb).</p>

VIIR6		<p>Rato stipinas Sveikas, stačiakampio formos skersinio pjūvio, 3 x 2,5 cm dydžio. Gale, kuris yra įstatomas į stebulę, padarytas praplatėjimas: ilgis – 6 cm, plotis – 5,5 cm, storis – 2 cm. Kitame gale (stipino šonuose) yra dvi 3 cm ilgio iškartos (skirtos įstatymui į išorinę ratlankio dalį). Vienoje praplatėjimo pusėje yra įpjova. Apytikslis rato skersmuo galėtų būti 1,05 m. Pagamintas iš ąžuolo (LIG–05–98). VŽP, 2003–2005. II oficina. XI medinio užstatymo lygis. Horizontas H abs. 89,59–89,20 m. Rad. nr. 141. XIV a. II pus. (Gendrenas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 10).</p>
VIIR7		<p>Rato stipino fragmentas Išlikusi tik dalis galo, tvirtinamo stebulėje. Ilgis – 10 cm, plotis – 4,7 cm, storis – 2,8 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. Po P pamatų arka. III medinio užstatymo lygis. Horizontas H abs. 90,21–89,86 m. Rad. nr. 154. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrenas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 11).</p>
VIIR8		<p>Rato stipinas Dalis. Išlikęs apdrožtos lentelės ilgis – 10,7 cm, storis – 0,4 cm. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. X rūšys. Kv. B–F 37–39. X rūšys. Juoda–ruda žemė su griuvenomis. H abs. 90,30–91,30 m. Rad. nr. 8. XVII a. (Ožalas, 2008ša, 39; Ožalas, 2008šb, 105).</p>
VIIR9		<p>Rato stipinas Sveikas. Dydis – 40 x 6,5 x 2,8 cm. Pagamintas iš ąžuolo. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Patalpa Nr. 1–2. Pilkų žemių sluoksnis. Medinio pastato su krosnimi V išorėje. Rad. nr. 2539. XV a. (Striška, 2003–2004š).</p>
VIIR10		<p>Rato stebulės dalys Plotis – 6,4–7,6 cm, storis – 3,1–3,6 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Rad. nr. 77. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIR11		<p>Ratlankis Dalis su stipino fragmentu. Ratlankis – apvalaus skersinio pjūvio, jo skersmuo – 5,6 cm, ilgis – 63,3 cm. Stipinas – stačiakampio skersinio pjūvio, kurio dydis 2,7 x 2,3 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Tarp IV–V medinių lygių. Rad. nr. 148. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

VIIR12		<p>Rato stipinas Dalis. Stačiakampio skersinio pjūvio 2,8 x 4,2 cm. Siauresnioji dalis stačiakampio skersinio pjūvio 1,9 x 2,5 cm, ilgis – 50 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 5 kvadratas. Tarp III–IV medinių lygių. Rad. nr. 238. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIR13		<p>Rato stipinas Sveikas, ilgis – 50 cm, plotis – 5,4 cm, storis – 2,9 cm. Ovalaus skersinio pjūvio. Išlikusi į lanką įstatoma stipino dalis 1,8 x 2,9 x 4,2 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. 3 medinis lygis prie V pjūvio. Rad. nr. 262. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIR14	<p>Ratas Jis sudarytas iš rato lanko, stebulės dalies ir 5 stipinų. Rato lanko ilgis – 100,3 cm, plotis – 44 cm. Lanke yra 4 skylutės, kurių skersmuo – 2,5 cm. Stebulės skersmuo – 16,5 cm, bendras fragmento ilgis – 150 cm, 5 stipinai, kurių visų ilgis – nuo 37 iki 39,5 cm, o plotis – nuo 3,1 cm iki 5,1 cm VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė (V'S). Apie 2 – 2,5 m gylis. Durpingas XVIII a. sluoksnis. Rad. nr. 1. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIIR15	<p>Rato dalis Iš abiejų pusių nulūžusi, plotis – 4,3 cm, storis – 2,8 cm, ties viduriu yra skylutė, kurios skersmuo – 2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. Griuvėnų apačia. Apie 2–2,5 m iki I akmenų grindinio. Rad. nr. 4. XVII–XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIIR16	<p>Rato dalis Rato lanko dalis su nulūžusiu stipinu. Lanko fragmento ilgis – 52 cm, storis – 4,5 cm, plotis – 6 cm. Stipino dalies ilgis – 18,5 cm, plotis – 2,2 cm. Spėjamas rato skersmuo – apie 100–101 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. Durpingas sluoksnis. Apie XVIII a. Gylis apie 1,5–2 m. Rad. nr. 8. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIIR17	<p>Rato dalis Dalies ilgis – 31 cm, storis – 3,4 cm, plotis – 5,5 cm. Lanke yra likusi stipino dalis, kurios ilgis – 34 cm, plotis – 2,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. Durpingas sluoksnis. Apie XVIII a. Gylis apie 1,5–2 m. Rad. nr. 9. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIIR18	<p>Stipinai (4 vnt.) Visų stipinų ilgis – nuo 36,5 cm iki 39,5 cm, plotis – nuo 3,8 iki 4,5 cm, storis – nuo 1,5 iki 2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. Durpingas sluoksnis. Apie XVIII a. Gylis apie 1,5–2 m. Rad. nr. 10 XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIIR19	<p>Ratas Sudarytas iš 3 dalių: 1. lanko, kurį sudaro 7 dalys, skersmuo – 5,7 x 5,3 cm; 2. stebulės, kurios ilgis – 41 cm, skersmuo – 14–11 cm, vidinis skersmuo – 4,7 x 7,5 cm; 3. stipinų – 9 vnt., tik vienas sveikas, jo ilgis – 47,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas Kv. 21–22/Y–J. Rad. nr. 117. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	

VIIR20		<p>Rato stebulė Pagaminta iš beržo (LIG-07-15). Vienoje dalyje yra praplatėjimas (skersmuo – 18 cm) ir 9 skylės stipinams įstatyti. Keliose iš jų išlikę stipinų fragmentai. Kitoje dalyje – susiaurėjimas (skersmuo – 13 cm). Aukštis – 29 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinio užstatymo lygis, namo I kampas. Rad. nr. 75. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).</p>
VIIR21		<p>Rato stipinas Viename stipino gale – išplatėjimas (4,8 cm) ir išpjova (nutolusi 2 cm nuo galo) tvirtinimui į stebulę, kitame – suplonėjimas įtvirtinimui į ratlankį. Stipino ilgis – 42 cm, plotis – 3 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III–IV medinio užstatymo lygis, V pusė. Rad. nr. 165. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>
VIIR22		<p>Rato stipinas Viename stipino gale – išplatejimas (6 cm) ir išpjova (nutolusi 2,3 cm nuo galo) tvirtinimui į stebulę, kitas stipino galas apdegęs (?). Radinio ilgis – 37,5 cm, skersinis pjūvis – 2,5 x 3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III–IV medinio užstatymo lygis, V pusė. Rad. nr. 166. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>
VIIR23		<p>Ratas 8 ratlankio fragmentai, 7 stipinai (kai kurie nulūžinėję). Ratlankis pagamintas iš guobos (LIG-07-13), stipinai – ažuoliniai (LIG-07-12). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. ŠV perkasos dalis, IV medinis lygis. Rad. nr. 168. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).</p>
VIIR24	<p>Ratas Ilgis – 42,7 cm, rakto gale – nusmailėjimas, kurio ilgis – 3,5 cm, plotis – 1,7 cm, rakto skersmuo – 3,7 cm. Kitame gale yra išpjova ir sustorėjimas, kurio skersmuo – 5,2 cm, storis – 3–3,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š-V/12–14. Rad. nr. 308. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).</p>	
VIIR25	<p>Rato stipinas Viename stipino gale – suplonėjimas įtvirtinimui į ratlankį. Suplonėjimo ilgis – 3,8 cm, plotis – 5,2 cm, storis – 2,1 cm. Kitas galas nulūžęs. Stipino ilgis – 40 cm, plotis – 4,2 cm, storis – 2,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. Š-P/24–25. Rad. nr. 361. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>	

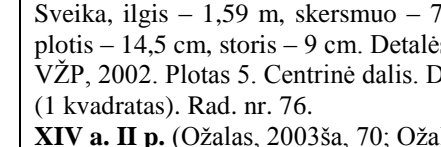

VIIR26	<p>Rato stipinas Viename stipino gale – suplonėjimas įtvirtinimui į ratlankį. Suplonėjimo ilgis – 3,8 cm, plotis – 5,2 cm, storis – 2,1 cm. Kitas galas nulūžęs. Stipino ilgis – 40 cm, plotis – 4,2 cm, storis – 2,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. Š–P/24–25. Rad. nr. 361. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>
VIIR27	<p>Rato stebulė su stipiniais Ilgis – 51 cm, išorinės dalies ilgis – 12 cm, vidinės – 12,5 cm ir 6 cm ilgio nežymus išplatėjimas gale. Stebulės dalies, skirtos stipinams įstatyti, skersmuo iš abiejų galų link centro plėtėja. Stebulės skerspjūvis ovalus (suspaustas), išorinės dalies – 16,2 x 15 cm, vidinės dalies – 14 x 13,4 cm. Išorinės dalies sienelės storis – 4,4 cm, vidinės – 3,8 cm. Stipinų ilgis – apie 44,5 cm, plotis – 5,3 cm, aukštis – 4,4 cm. Stipino suplonėjimo, skirto įstatyti į stebulę, ilgis – 5 cm, plotis – 4,8 cm, storis – 2,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ant V medinio lygio, P dalis, kv. O/19. Rad. nr. 368. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 166).</p>
VIIR28	<p>Rato stipinas Ilgis – 36,5 cm, aukštis – 2,7 cm. Plačiausiosios dalies (prie įstatymo į stebulę) plotis – 5,2 cm, storis – 2,8 cm. Įstatomosios į stebulę dalies ilgis – 5,2 cm, plotis – 5,2 cm, aukštis – 2,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 373. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 166).</p>
VIIR29	<p>Rato stipinas Ilgis – 49,4 cm, aukštis – 2,7 cm. Plačiausiosios dalies (prie įstatymo į stebulę) ilgis – 3,7 cm, plotis – 4,7 cm, storis – 2,8 cm. Įstatomosios į stebulę dalies ilgis – 5 cm, plotis – 4,7 cm, aukštis – 2,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 374. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 166).</p>
VIIR30	<p>Rato stipinas Ilgis – 45,5 cm, plotis – 4,5 cm, storis – 3 cm. Viename stipino gale – išplatėjimas (4,8 cm) ir išpjova (nutolusi 5 cm nuo galo) tvirtinimui į stebulę, kitame – suplonėjimas iki 3,7 cm, įtvirtinimui į ratlankį. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 437. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 170).</p>
VIIR31	<p>Rato stipinas Ilgis – 46,5 cm, plotis – 4,5 cm, storis – 3,2 cm. Viename stipino gale – išplatėjimas (4,7 cm) ir išpjova (nutolusi 5 cm nuo galo) tvirtinimui į stebulę, kitame – suplonėjimas iki 4,2 cm, įtvirtinimui į ratlankį. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 438. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 170).</p>
VIIR32	<p>Rato stipinas Aplūžęs. Ilgis – 43,5 cm, plotis – 4,3 cm, storis – 2,7 cm. Viename gale – suplonėjimas, jo storis – 3,4 cm, įtvirtinimui į ratlankį. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 439. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 170).</p>
VIIR33	<p>Rato stipinas Viename stipino gale – 3,2 cm ilgio išplatėjimas 4,9 cm tvirtinimui į stebulę, kitame – suplonėjimas iki 2,1 cm įtvirtinimui į ratlankį. Stipino ilgis – 49,4 cm, plotis – 4,3 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 457. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>
VIIR34	<p>Rato stipinas Viename stipino gale – 6,4 cm ilgio išplatėjimas 4 cm tvirtinimui į stebulę, kitame – suplonėjimas tvirtinimui į ratlankį. Stipino ilgis – 43 cm, plotis – 4 cm, storis – 2,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 458. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>

VIIR35	Rato stipinas Aplūžęs. Ilgis – 32,5 cm, stačiakampio skerspjuvio (dydis – 3 x 3 cm), išpjova (nutolusi 1,3 cm nuo galo) tvirtinimui į stebulę yra 3,4 cm pločio. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. nr. 538. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).
VIIR36	Stebulė Galuose ovalaus skerspjuvio dėl grunto kompresijos (dydis – 14,5 x 12,5 cm). Plačiausioji centrinė dalis – apskrito skerspjuvio (skersmuo – 19,3 cm). Stebulės ilgis – 40 cm. Sienelių storis galuose – nuo 2,5 iki 2,7 cm. Stebulėje likę 8 stipinų fragmentai. Stipinams įstatyti skirtų skylių dydis – apie 5,7 x 3,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VI medinis lygis. Rad. nr. 547. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).
VIIR37	Ratas su šešiais stipiniais ir lanko fragmentu Stipinai: Jų ilgis – 44,5–44 cm, plotis – 6–5 cm, storis – 3–2,6 cm, stebulė su septyniomis skylėmis stipinams: jų ilgis – 42,5 cm, ratlankio fragmentai D formos skersinio pjūvio, ilgis – 1,49 m (4,5 x 7 cm). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII planas. Medinis užstatymas. Kv.W–X/31–32. Habs.88,65–89,00 m. Rad. nr. 613. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 180).
VIIR38	 Rato stipinas Dalis. Stačiakampio skersinio pjūvio 4 x 2,7 cm, ilgis – 41 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Durpė. Rad. nr. 1. XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).
VIIR39	 Rato stipinas Dalis. Stačiakampio skersinio pjūvio 3,4 x 2,7 cm, ilgis – 42,5 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Durpė. Rad. nr. 2. XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).
VIIR40	 Rato stipinas? Dalis. Stačiakampio skersinio pjūvio 4,3 x 2,8 cm, ilgis – 47 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Durpė. Rad. nr. 3. XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).
VIIR41	 Rato stebulės dalys Sulūžusi. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Durpė. Rad. nr. 4. XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).
VIIR42	 Stebulė ir stipinas Dalis. Ovalaus skersinio pjūvio nusmailintas kotas, jo dydis – 43 x 42 x 7 cm. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Po III mediniu lygiu (iki didelio ilgo rąsto apačios). Rad. nr. 14. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).

VIIR43		<p>Rato stipinas Ilgis – 22 cm, plotis – 4,5 cm, stotis – 1,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso W rūsysis. I-ojo medinio užstatymo lygio, 5 planas. Kv. Š/17–19. H abs. 90,50–90,10 m. Rad. nr. 2039. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 32; Kuncevičius, 2015šb, 87).</p>
--------	---	---

48 LENTELĖ

Vežimų ašys ir dalys (VIIAD)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VIIAD1		<p>Vežimo detalė Sveika, ilgis – 1,59 m, skersmuo – 7 cm, vidurinė stačiakampė dalis turi 3 išpjovas, plotis – 14,5 cm, storis – 9 cm. Detalės galai apvalaus skersinio pjūvio. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m (1 kvadratas). Rad. nr. 76. XIV a. II p. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 217).</p>
VIIAD2		<p>Vežimo ašis Sveika. Ilgis – 1,81 m, skersmuo – 8 cm, vidurinė dalis stačiakampė, ilgis – 78 cm, plotis – 14 cm, storis – 3 cm. Pagaminta iš ąžuolo (LIG–15–26). VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė–centrinė dalis. Dūrpė tarp I ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m. Rad. nr. 77. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 85; Ožalas, 2003šb, 217).</p>
VIIAD3		<p>Vežimo ašis Apskrito skersinio pjūvio dirbinys su apskritomis skylutėmis galuose (skersmuo – 2 cm) ir keturkampe skylute (5 x 4 cm) viduryje; vidurinė dalis platesnė, suploto pusapskritimo skersinio pjūvio, ilgis – 1,66 m, plotis – 14 cm, storis – 4 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 89,50–88,60 m, rudai juoda žemė po pirmais degėsiais. Rad. nr. 8213d. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 92; Rackevičius, 2003šb, 59).</p>
VIIAD4		<p>Vežimo ašis Centrinė dalis išpjaustytais šonais; vienas galas ovalinio skersinio pjūvio (3,5 x 4,5 cm), ilgis – 1,075 m, plotis – 15,5 cm, aukštis – 5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 20–26 (C–E), 21–24 (F), 22–24 (G, H), H abs. 90,20–89,70 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 9355. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 106; Rackevičius, 2003šb)</p>

VIIAD5	<p>Vežimo ašis Sveika, Jos ilgis –1,64 m. Plotis ties išplatejimus – 13,5 cm, išplatintos dalies soris – 5 cm. Abiejų galų skersmuo – 5 cm. Ašis turi apskritas 2 cm skersmens skylutes gale. Išplatintoje centrinėje dalyje yra 5,5 x 4,3 cm dydžio skylutė. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 2, 3 (G, H). H abs. 88,20–88,10 m, (medinės konstrukcijos lygis, rudai juodos žemės po antrais degėsiais dalis). Rad. nr. 10382. XIV a. pab. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003b, 170).</p>	
VIIAD6	<p>Vežimo dalys 2 dalys. Vienos dalies ilgis – 155 cm, plotis – 7,5 cm, storis – 3,7 cm. Vienoje pusėje nupjauta. Dirbinyje yra 7 skylutės, kurių skersmuo – 2 cm. Tarpai tarp skylučių – nuo 1,7 cm iki 2 cm ilgio. Kitos dalies fragmento ilgis – 65 cm, plotis – 7,4 cm, storis – 3,4 cm. Yra 2 skylutės, kurių skersmuo – 1,7 cm. Tarpas tarp jų – 17,5 cm ilgio. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Apie 2–2,5 m gylis. Durpingas XVIII a. sluoksnis. Rad. nr. 2. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIIAD7	<p>Vežimo ašis Dirbinio bendras ilgis – 86 cm. Vienas dirbinio galas plonas, jo ilgis – 41 cm, kito storis 2,1 cm ir skersmuo – 8 cm, storesniajame gale išpjauta stačiakampio formos 6 x 9 cm dydžio skylė. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 15. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIIAD8	<p>Vežimo detalė? Stačiakampio formos, lenktas dirbiny, kurio ilgis – 100 cm, plotis – 5,7 cm. Ties viduriu yra 2 stačiakampio formos skylės, kurių plotis – 3,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI medis. Kv. 19/Č. Rad. nr. 119. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIIAD9	<p>Vežimo dalis? Dalis. 13 cm nuo krašto pergręžta 2,5 cm skersmens skylė. Nuo to paties krašto padaryta 8 cm ilgio išpjova. Panašu į vežimo ar pakinktų dalį. Bendras ilgis – 44 cm, storis – 8,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 1. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>	
VIIAD10		<p>Vežimo ašis Nulūžusi. Bendras ilgis – 116,8 cm, storesnėje (pusapvalio pjūvio) dalyje (ilgis – 51 cm) yra skylė (skersmuo – 4,5 cm), plonesniosios dalies gale – 2 cm skersmens skylutė. Plonesniosios dalies ilgis – 54 cm, plonesniosios nulūžusios dalies išlikęs ilgis – 11,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis, kv. O–P/22–26, tarpas tarp pastatų. Rad. nr. 121. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>
VIIAD11	<p>Vežimo ašis Storesniame gale nulūžusi. Plonajame gale išlikusios įkaltos 2 viny. Plonesnioji dalis – keturkampio skersinio pjūvio. Dydis – 6,8 x 2,5 cm. Storesniosios dalies storis – 5 cm, plotis – 8,5 cm, šioje dalyje yra 8 x 5,5–6 cm dydžio skylė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis, kv. O–P/22–26, tarpas tarp pastatų. Rad. nr. 122. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>	

VIIAD12	<p>Vežimo dalis Keturkampio skersinio pjūvio dirbinys (konstrukcijos detalė), netaisyklingos trapepcijos formos, ir su 10,5 cm išpjova viduryje. Galuose išpjauta po stačiakampę 7,5 cm ilgio skylę. Išpjovos viduryje taip pat padaryta 4,7 x 5,4 cm skersmens skylė (jos kraštai dėl pastovaus naudojimo smarkiai nutrinti). Skersai detalę padarytos dvi (3 x 4,5 cm ir 3 x 5 cm) skylės. Vienos kraštinės aukštis – 12 cm, kitos – 9,6 cm. Dirbinio ilgis – 75,5 cm, plotis – 10,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygiu, po smėliu, kv. Š–U/12–14. Rad. nr. 177. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).</p>
VIIAD13	<p>Vežimo ašis Nulūžusi. Ilgis – 105 cm, siauresniosios dalies ilgis – 57 cm, platesnioji – nulūžusi. Siauresniosios dalies skersinio pjūvio skersmuo – 6,3 cm, platesniosios plotis – 10 cm, aukštis – 6 cm. 3,4 cm nuo siauresniosios dalies galo išgręžta 2,6 cm skersmens skylė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygiu, po smėliu, kv. Š–U/12–14. Rad. nr. 178. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).</p>
VIIAD14	<p>Vežimo ašis Storesnioji dalis – pusapvalės formos, plotis – 15,7 cm, ties skylė (skersmuo – 4,3 cm) nulūžusi. Plonesniosios dalies ilgis – 53,4 cm, ovalaus skersinio pjūvio (dydis – 5 x 5,5 cm). Prie pat galo padarytos išpjovėlės, 6 cm nuo krašto – 1,6 cm skersmens skylė, užkišta kaiščiu. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygiu, po smėliu, kv. Š–U/12–14. Rad. nr. 179. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).</p>
VIIAD15	<p>Priekinė vežimo ašis Nulūžusi viena iš siauresniųjų dalių, sveikoji siauresnioji dalis – ovalaus skersinio pjūvio (dydis – 4,8 x 5,7 cm). Ilgis – 56,5 cm. Prie pat galo padaryta nedidelė išpjova, 4,9 cm nuo galo – 2,2 cm skersmens skylė. Platesnioji ašies dalis – pusapvalio skersinio pjūvio. Ilgis – 52,3 cm, plotis – 14,4 cm, aukštis – 5,7 cm. Šioje dalyje išgręžta 4,7 cm skersmens skylė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygiu, po smėliu, kv. Š–U/12–14. Rad. nr. 180. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).</p>
VIIAD16	<p>Vežimo dalis? Ilgis – 85 cm. Vienoje dirbinio plokštumoje, iš abiejų pusapskritimo įpjovimo pusių – stačiakampio formos grioveliai (ilgis – 8,2 cm, plotis – 3,2 cm). Griovelių išorėje dirbinyje pragręžta po vieną 2,4 cm skersmens skylę. Plonėjančiuose dirbinio galuose – stačiakampės skylės (dydis – 9 x 2,5 cm). Dirbinio viduryje yra pusapvalė įpjova, kurios ilgis – 10 cm, storis plongalyje – 6 cm, plotis – 6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 255. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>
VIIAD17	<p>Vežimo ašies ruošinys Vienas galas nudegęs. Ilgis – 228 cm, storis – 10,5 cm, vidurinės dalies plotis – 13,5 cm, vidurinės dalies ilgis – 78,5 cm, siauresniųjų dalių ilgiai – 70,5 cm ir 79 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 307. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162).</p>
VIIAD18	<p>Vežimo ašis Vienas galas nulūžęs. Plonesnioji dalis – ovalaus skerspjūvio (dydis – 5 x 5,7 cm), ilgis – 61 cm, jos gale išgręžta 2,5 cm skersmens skylutė. Platesnioji dalis – pusapvalio skerspjūvio. Ilgis – 59 cm, plotis – 15,4 cm, aukštis – 6,8 cm. Viduryje – 4 cm skersmens skylutė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė P. dalis kv. Š/22. Rad. nr. 338. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>

VIIAD19		<p>Vežimo ašis 174,5 cm ilgio ašis, vidurinės dalies ilgis – 59,5 cm, plotis – 6,4 cm, aukštis – 8,5 cm, pusapvalio skerspjūvio, jos apačioje – trapecijos formos išpjova. Siauresniosios šoninės dalys 58 cm ir 56 cm ilgio, skersmuo – nuo 4,8 iki 6,1 cm. Po 4 cm nuo abiejų galų išgręžta po 2 cm skersmens skylę. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. N/24–23. Rad. nr. 366. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 166).</p>
VIIAD20	<p>Vežimo ašis 159,2 cm ilgio ašis su keturiomis trapecinėmis išpjovomis platesnėje dalyje (2 vienoje pusėje ir 2 – kitoje). Platesniosios dalies ilgis – 60 cm, plotis – 12,2 cm, storis – 6,1 cm. Plonesniųjų dalių skerspjūvis – nuo 5 iki 5,5 cm, 2,5 cm atstumu nuo abiejų ašies galų – 2 cm skersmens skylutės. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. R–S/15–16. Rad. nr. 367. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 166).</p>	
VIIAD21	<p>Vežimo ašis Pusapvalio skerspjūvio. Bendras ilgis – 157 cm, vidurinės dalies ilgis – 50 cm, plotis – 15,8 cm, aukštis – 6 cm, siauresniųjų šoninių dalių ilgiai – 51 cm ir 56 cm, skersmuo – nuo 5,8 iki 4,5 cm. Abiejuose galuose išgręžta po 2,3 cm skersmens skylę, galai nuploninti. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P. dalis, kv. P–R/20–21. Rad. nr. 395. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>	
VIIAD22	<p>Vežimo ašis Ašis, su pusapvale 25 cm ilgio išpjova viduryje ir stačiakampėmis 9 cm ir 9,6 cm ilgio išpjovomis. Ašies bendras ilgis – 169 cm, vidurinės dalies ilgis – 63 cm, plotis – 6,5 cm, aukštis – 12 cm. Siauresniųjų šoninių dalių ilgiai – 51 cm ir 53,4 cm, skersmuo – nuo 5,8 cm iki 6 cm. Abiejuose ašies galuose išgręžta po 1,8–2 cm skersmens skylę. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ties V mediniu lygiu, P. dalis, kv. O/26. Rad. nr. 399. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 168).</p>	
VIIAD23		<p>Vežimo ašis Ilgis – 163,5 cm, vidurinės dalies ilgis – 61,3 cm, plotis – 7,1 cm. Vidurinė dalis turėjo pusapvalę ir dvi stačiakampes išpjovas. Siauresniųjų dalių ilgiai – 51,4 cm ir 51,8 cm, skersmuo – nuo 5 iki 5,7 cm. Abiejuose ašies galuose išgręžta po 1,8 cm skersmens skylę. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ties V mediniu lygiu, P. dalis, kv. O/26. Rad. nr. 400. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 168).</p>
VIIAD24	<p>Vežimo (?) detalė 1,244 m ilgio, viena galas nulūžinėjęs, kitas – nutašytas (nusmailintas). Pusapvalio skerspjūvio, 4,9 cm aukščio, 7,3 cm pločio. Detalėje išpjautos dvi 7,3 x 1,8 cm dydžio skylės. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 435. XIV a. pab. – XV a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 170).</p>	

VIIAD25	<p>Vežimo (?) detalė 76 cm ilgio, su dviem 21,3 cm ir 19,5 cm pločio atsikišimais viename krašte. Skersai detalę išpjautos 3 stačiakampio skersmens skylės (dydis – nuo 2,8 x 5,8 cm iki 2,3 x 7 cm) ir 2 skylės išpjautos vertikaliai (dydis – 5 x 3,7 cm ir 5 x 4,4 cm). Detalės aukštis – 6 cm, plotis – nuo 7,9 iki 8,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po II mediniu lygiu, kv. K–L/27–28. Rad. nr. 454. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>
VIIAD26	<p>Ašies fragmentas 60 cm ilgio, apskrito skerspjuvio vežimo ašies dalis, viena dalis nulūžusi, skersmuo 5,2 cm. Krašte skylė kaiščiui. Skylės skersmuo – 2,4 cm storio. Ašies fragmentas su skylė kaiščiui. Pagaminta iš ąžuolo (LIG–12–18). VŽP, 2007. Pilies vartų tyrimai. Kv. H–I 24–26. I medinio užstatymo namo vidus. Medinė dėže. Ties dugnu, ant sukritusių lentų. Rad. nr. 11376. XIV–XV a. (Striška, 2007š).</p>

49 LENTELĖ

Kamantai (VIIK)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VIIK1		<p>Kamantai Dalis, plotis – 4,4 cm, storis – 4,9 cm, šiek tiek išlenktas, sveikasis galas užsibaigtas buožele. Centre dvi skylės. Pagamintas iš klevo (Pukienė, 2005š, 1). VŽP, 2003. 8 plotas. Kv. F–G 9–11, tamsiai pilka durpinga žemė iki įžemio. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 123. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 80, Ožalas, 2004šb, 241).</p>
VIIK2		<p>Kamantai Puslankio formos, keturkampio pjūvio (8,4 x 3 cm) pavalkų dalis su 3 skylutėmis (jų skersmenys – 1 cm, 2,5 cm, 2,8 cm). Ilgis – 50 cm, plotis (apatinės dalies) – 6,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygiu, P dalis, kv. N/24. Rad. nr. 119. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 152).</p>
VIIK3		<p>Kamantai 1 dalis. „J“ raidės formos, viename šone – 3,7 cm pločio geometrinis ornamentas, einantis per visą dirbinio šoną. Ilgis – 44 cm, plotis – 7,4 cm, storis – 3,7 cm, aukštis aukščiausioje vietoje – 8 cm. Kamantų viduryje išgręžtos dvi 2 cm skersmens skylės, susijungiančios vidinėje dirbinio pusėje padaryta 3,4 cm ilgio išpjovėle. Apatinėje dalyje – stačiakampė 1,5 x 1,1 cm dydžio skylutė. Viename kamantų šone – dvi nedidelės stačiakampės skylutės. Išorinėje, viršutinėje dalyje – 7,3 cm ilgio skersai einantis įrantėlių ornamentas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. T–U/16–17. Rad. nr. 315. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162).</p>

VIIK4		<p>Kamantai 1 dalis. „J“ raidės formos, viename šone – 1 cm pločio bangelių ornamentas, einantis per visą dirbinio šoną. Ilgis – 47 cm, plotis – 5,4 cm, plotis apačioje – 3,3 cm. Kamantų viduryje išgręžtos dvi 2 cm skersmens skylės, susijungiančios vidinėje dirbinio pusėje padaryta 3,6 cm ilgio išpjovė. Apatinėje dalyje – 1,1 cm skersmens skylutė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ant V medinio lygio, P dalis, kv. R–S/18–19. Rad. nr. 331. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>
VIIK5		<p>Kamantai Jų ilgis – 56 cm. Dalių plotis – 3,9–4,1 cm, plotis – 25–45 cm. Ornamentuoti geometriniu–augaliniu ir svastikų motyvu. Yra išlikę surišimo virvelės fragmentų, jie perverti per skylės, kurių skersmuo 2,2 x 2,5 cm ir 2,2 x 3 cm. Kitų skylių skersmuo 1,6 x 1,5 cm ir 1,3 x 1,4 cm. Apačioje esančios skylės skersmuo 1,6 x 1,9 cm. Likusių skylių skersmuo 1,5 x 1,6 cm, 1,5 x 1,7 cm, 1,7–1,8 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–III–ias medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1675, 1677. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).</p>

50 LENTELĖ

Kinkymo lankas (VIII)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VIII1		<p>Arkljo kinkymo lankas Plotis – 102 cm, aukštis – 50,5 cm. Lanko skersmuo – 7 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–III–ias medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1664. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).</p>

51 LENTELĖ

Transportavimo talpa (VIITT)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VIITT1		<p>Transportavimo talpa (?) Bendras konstrukcijos ilgis – 2,75 m, plotis – 70 cm, aukštis – 35–40 cm. Dugnas sudarytas iš dviejų 26,5 cm pločio ir 2,5 cm storio ir 3,5 cm storio lentų. Apačioje, lentų išorėje, dvi kartys, kurių ilgis – 2,75 m, skersmuo – 6–8 cm). Kartys surištos tarpusavyje prie keturių skersinių pagaliukų, gulinčių po lentomis. Konstrukcijos „sienos“ suformuotos prie apatinių karčių, stačiais trumpais pagaliukais (ilgis – 16 cm, skersmuo – 3 cm) pririšus dar dvi kartis (ilgis – 2,25 m, skersmuo – 5–7 cm). Trumposios kartys sudaro šoninių sienų viršų. „Sienų“ aukštis – 30–35 cm. Į konstrukcijos vidų stačiai įdėta apie 40–50 cm</p>

		<p>aukščio tošis. Ši į vidų sulinkusi ar susmukusi tošis yra konstrukcijos sienelės. Iš kaimyninių šalių etnografinių šaltinių žinomos panašios konstrukcijos buvo uždedamos ant vežimo ratų ir naudotos derliaus transportavimui.</p> <p>VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P dalis, kv. S–Š/15–13. Rad. nr. 313.</p> <p>XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).</p>
--	--	---

52 LENTELĖ

Balnai (VIIB)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VIIB1		<p>Balno dalis Medinė apatinė balno dalis. VŽP, 1960. VIII–to pastato vidus. Rad. nr. 1159. XIV a. (Tautavičius, 1960š, 131).</p>
VIIB2		<p>Balnas Susideda iš kelių dalių. Vieną dalį sudaro dvišakio formos dalis su kauliniais apkalais, kuri yra apverstos „Y“ formos ir turi siaurą kaulinį apkalą su kaulinėmis vinutėmis bei platėjantį kaulinį apkalą su skriestuvinių akučių ornamentu. Dvišakio formos medinės dalies ilgis – 32,8 cm, plotis – 25 cm, aukštis – 6,2 cm. Kitą balno dalį sudaro trys elementai: 1) galinis atlošas, jo ilgis – 25,5 cm, aukštis – 18 cm, su siauru kauliniu apkalu palei kraštą prikaltu kaulinėmis vinutėmis, puoštas polichromine tapyba, 2) kairysis šonas (žiūrint į konstrukciją iš priekio), jo ilgis – 41,6 cm, plotis – 10,5 cm, aukštis – 3,3 cm, siauras kaulinis apkalas su kaulinėmis vinutėmis, taip pat puoštas polichromine tapyba, 2) dešinysis šonas (žiūrint į konstrukciją iš priekio), jo ilgis – 52,5 cm, plotis – 11 cm, aukštis – 2,5 cm, siauras kaulinis apkalas su kaulinėmis vinutėmis, su polichromine tapyba. Balno guga pagaminta iš klevo (LIG–15–5), atklatė – taip pat iš klevo (LIG–15–4), balno dešinioji lentelė ir fragmentas prie balno dešinėsios lentelės – iš liepos (LIG–15–2), (LIG–15–3), balno kairioji lentelė – taip pat iš liepos (LIG–15–1).</p> <p>VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsysis. II–III–ias medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1680 ir 1681.</p> <p>XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 67).</p>

Rogių stipinai (VIIRS)

Kat. nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VIIRS1		<p>Rogių stipinas Bendras ilgis – 64,5 cm. Galvutės ilgis – 25,5 cm, plotis – 7,5–5 cm, su užbarzda prie koto, kurio plotis 4 cm, storis 1,5 cm. VŽP, 1997. Ploto prie rūmų pietryčių kampo archeologiniai tyrimai. Durpių sluoksnis: mediniai statiniai (gylis 5,7–6 m). Rad. nr. 3120. XIV a. pab. – XV a. pr. (Steponavičienė 1998š, 6, 205).</p>
VIIRS2		<p>Rogių stipinas Fragmento ilgis – 26,5 cm, plotis – 8,5 cm, storis – 1,7 cm. Viename gale, tarsi čerpės, gūbrys. Jo plotis – 5,5 cm, storis – 2,9 cm. Pagamintas iš ąžuolo (Pukienė, 2005š, 9). VŽP, 2003–2005. II oficina. XI medinio užstatymo lygis. H abs. 89.59–89.20 m. Rad. nr. 144. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 10).</p>
VIIRS3		<p>Rogių stipinas Staciakampio formos dirbinys, kurio vienas galas nulūžęs, kitas sveikas. Bendras fragmento ilgis – 33 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 1,4 cm. Vienoje pusėje yra išsikišimas, kurio storis – 2,9 cm. Pagamintas iš ąžuolo (LIG–14–7). VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 140. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIRS4		<p>Rogių stipinas Dirbinys su 12,2 cm ilgio praplatėjimu viename gale. Dirbinio ilgis – 39 cm. Siaurojo galo plotis – 3,2 cm, praplatėjimo plotis dirbinio gale – 4,4 cm, praplatėjimo plotis link centro – 4,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II–II medinių užstatymų lygis, perkastos V dalis. Rad. nr. 50. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>

VIIRS5		<p>Rogių stipinas Dirbinys (detalė), galas aplūžęs. Centre turi 5 cm paaukštėjimą, už kurio ji suplonėja. Link centro dirbinys susiaurėja, storesniajame gale – stačiakampė iškarta. Detalės ilgis – 39,5 cm, plotis – 9,5 cm, aukštis – 2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 173. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).</p>
VIIRS6		<p>Rogių stipinas Ilgis – 47,3 cm, siaurosios dalies ilgis – 23,5 cm, plotis – 3,4 cm, storis – 1,8 cm. Platesniosios dalies ilgis – 23,8 cm, storis aukščiausioje vietoje – 4 cm, storis gale – 1,4 cm, plotis – 7,5 cm. Platesniosios dalies gale padaryta 3 cm ilgio išpjova. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 222. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>
VIIRS7		<p>Rogių stipinas Bendras ilgis – 46 cm, siaurosios dalies plotis – 5 cm, storis – 2,8 cm. Platesniosios dalies plotis – 8 cm, storis aukščiausioje vietoje, ties šaka – 5,5 cm, plotis – 8 cm. Platesniosios dalies gale padaryta 5,8 x 2,6 cm dydžio išpjova. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu. P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 223. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>
VIIRS8		<p>Rogių stipinas Išliko tik fragmentas, jo ilgis – 6,1 cm, plotis (aukščiausioje vietoje) – 6,5 cm. Iškartos detalės gale dydis – 1,4 x 4,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo). P dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 376. XIV a. pab. – XV a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>
VIIRS9		<p>Rogių stipinas Pailgos formos 72 cm ilgio dalis, plotis – 4,9 cm, vienoje pusėje išplatėja iki 11 cm, išplatėjusios dalies ilgis – 29 cm. Išplatintos dalies storis – 2,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. nr. 578. XIV a. pab. – XV a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).</p>

54 LENTELE

Irklai (VIII)

Kat. Nr.	Dirbinio fotografija	Dirbinio charakteristika, radimo vieta, datavimas
VIII1		<p>Irklas VŽP, 1960. Plotas V. I-jo pastato krosnies vietoje. Rad. nr. 1135 (AR 387:77). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 129), (LNMF).</p>
VIII2		<p>Irklas Bendras mentės ilgis – 67,5 cm, storis – 1,8 cm, koto – 32,5 cm, netaisyklingo išplatėjimo ilgis – 26,8 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4820. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
VIII3		<p>Irklas Bendras mentės ilgis – 66 cm, storis – 1,3 cm. Koto ilgis – 39,2 cm, netaisyklingo išplatėjimo ilgis – 35,9 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4821. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
VIII4		<p>Irklas Dalis. Išlikęs mentės ilgis – 38,7 cm, praplatintos dalies ilgis – 29 cm, plotis – 13,2 cm, aukštis – 1–1,3 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4822. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
VIII5		<p>Irklas Sveikas, rankena ovalinė (3,1 x 2,1 cm); galas išplatėjantis, ilgis – 53 cm, plotis – 10,5 cm, storis – 1,6 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 27–37 (B–E), H abs. 90,40–89,70 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 9969. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003š).</p>
VIII6		<p>Irklas Dalis, kotas ovalinio skersinio pjūvio, vienu nulūžusiu galu; kitas galas išplatėja; perskeltas pusiau, storis – 2,9 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 38–42 (B–E), H abs. 90,50–90,00 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 10051a. XIV a. pab. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003š).</p>

VIII7		Irklas Sveikas, apskrito skersinio pjūvio kotas; išplatėjimas netaisyklingos trapecijos formos, skersmuo – 4 cm, ilgis – 1,28 m, plotis – 11,5 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 38–42 (B–E), H abs. 90,50–90,00 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 10051b. XIV a. pab. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003š).
VIII8		Irklas Dalis, ilgis – 52,3 cm, plotis – 13 cm, storis – 2 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 74. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).
VIII9		Irklas Dalis, plotis – 8,7 cm, storis – 1,3 cm, koto skersmuo – 3,2 cm. Kotas nulūžęs. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 75. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 238).
VIII10		Irklas Dalis, irklo galas – 34 cm ilgio, 2,1 cm storio. Vienas šonas labiau nukirstas. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai. Priešpaskutinis medinis sluoksnis mūrinio pastato viduje (ŠV kampas) – III medinis lygis. Rad. nr. 2840. XIII a. II p. (Striška, 2007šb, 192).
VIII11		Irklas Dalis, irklo galas, 31 cm ilgio, 20,2 cm pločio, 2 cm storio. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai. Priešpaskutinis medinis sluoksnis mūrinio pastato viduje (ŠV kampas). Rad. nr. 2841. XIII a. II p. (Striška, 2007šb, 192).
VIII12		Irklas Dalis. Irklo galas 20 cm ilgio, 9,7 cm pločio, 1,3 cm storio. Irklo ilgis – 66,5 cm. VŽP, 2003. Gedimino kalno šiaurinės papėdės tyrimai, Tarp II ir III pastato medinių grindų (po mūrinio pastato P siena). Paskutinis medinis lygis. Rad. nr. 2847. XIII a. (Striška, 2007šb, 193).

VIII13	<p>Irklas Dalis, išlikęs bendras ilgis – 74,5 cm. Menties plotis – 9,5 cm, koto plotis – 4,5 cm, storis – 2,5–3 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 80. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 7).</p>
VIII14	<p>Irklas Bendras ilgis – 36 cm. Menties ilgis – 14 cm, plotis – 2,6 cm. Koto plotis – 1,4 cm, storis – 0,9 cm. Pagamintas iš pušies. VŽP, 2003–2005. II oficina. VIII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,04–89,55 m. Rad. nr. 97. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 8).</p>
VIII15	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Irklas Dalis. Plotis – 10 cm, storis – 2,5 cm. Išlikusi irklo (?) mentė, kotas nulūžęs. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Į ŠV nuo kolektoariaus. Ties 3–4 kolektoariaus rąstais. Dūrpės viršus. Rad. nr. 62. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p> </div> </div>
VIII16	<p>Irklas Irklo mentės dalis. Ilgis – 36 cm, plotis – 4,2 cm, storis – 1,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II–III medinio užstatymo lygis (namai II–ojo, o grindiniai III–ojo medinio užstatymo lygio). Rad. nr. 45. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>
VIII17	<p>Irklas Sveikas, mentės dalis aptrupėjusi. Bendras ilgis – 104 cm, mentės ilgis – 40 cm, plotis – 14 cm, storis – 18 cm, rankenos skersmuo – 3,8x3,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, kv I–J/23–24. Rad. nr. 57. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).</p>
VIII18	<p>Irklas Ilgis – 83 cm, koto skersmuo 3,5 x 2,5 cm, menties ilgis – 22 cm, plotis – 9 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II–III medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 103. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 150).</p>
VIII19	<p>Irklas Fragmentas (menties dalis). Ilgis – 29,5 cm, plotis – 8 cm, plotis prie koto – 4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III–IV medinio užstatymo lygis. Rad. nr. 110. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).</p>
VIII20	<p>Irklas Bendras ilgis – 43,5 cm, „koto“ ilgis – 26 cm, plotis – 2,6 cm, storis – 1,2 cm; „menties“ ilgis – 17,5 cm, plotis – 3 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinio užstatymo lygis, P dalis, V parplėtimas. Rad. nr. 114. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).</p>
VIII21	<p>Irklas Ilgis – 1,05 m, „mentės“ ilgis – 62,5 cm, plotis – 17,2 cm, „rankenos“ plotis – 5,6 cm, storis – 1,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 257. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>

VIII22	Irklas Irklo formos. Prie „mentės“ nulūžęs. Bendras ilgis – 113,5 cm, „mentės“ plotis – 12,2 cm, storis – 3,9 cm, „rankenos“ plotis – nuo 3,6 iki 4,8 cm, storis – nuo 4,8 iki 5,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 258. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).
VIII23	Irklas Ilgis – 1,44 cm, rankenos ilgis – 58 cm, rankenos plotis – nuo 3,5 iki 5 cm, mentės plotis – 19 cm, storis – 2,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medinis lygis, P dalis, kv. T/15. Rad. nr. 311. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162).
VIII24	 Irklas Bendras ilgis – 111,5 cm, rankenos ilgis – 57,5 cm, mentės plotis – 18,8 cm, rankenos plotis – 4,3 cm, storis – 2,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. T–U/16–17. Rad. nr. 314. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 162).
VIII25	Irklas Ilgis – 102,8 cm, storis – 2,8 cm, rankenos plotis – 4,8 cm, mentės plotis – 14,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medinis lygis, P dalis, kv. R/21. Rad. nr. 328. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).
VIII26	Irklas Grubiai pagamintas. Mentė nulūžusi. Bendras ilgis – 60 cm, rankenos storis – 3 cm, mentės storis – 2,5 cm, mentės plotis – 15,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medinis lygis, P dalis, kv. P–Š/23–25. Rad. nr. 343. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).
VIII27	Irklas Rankena ir mentė nulūžusios. Rankenos ilgis – 63 cm, skersmuo – 3,8 cm, mentės ilgis – 33 cm, plotis – 17,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medis, kv. Š–T/26–27. Rad. nr. 498. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).
VIII28	 Irklas Ilgis – 113,3 cm, mentės ilgis – 22 cm, plotis – 11,2 cm, storis – 2,8 cm. Rankena ovalaus skerspjūvio (dydis – 4,8 x 3,7 cm). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medinis lygis, kv. N/28. Rad. nr. 573. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).
VIII29	Irklas Sveikas. Bendras ilgis – 1,15 m, rankenos skersmuo – 3–4 cm. Menties ilgis – 38,5 cm, plotis – 20,5 cm. VŽP, 2003, 2006–2007. U rūšys, II medinio užstatymo lygis. H abs. 90,16–89,88 m. V pasienis. Rad. nr. 7. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, Kaminskaitė, Ožalas, 2003, 2006–2007š).
VIII30	 Irklas Pusė. Ilgis – 73 cm, plotis – 11 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korp. U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Rad. nr. 1497. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 56).

Nenustatytos paskirties dirbiniai (VIII N)

Rad. Nr.	Dirbinio fotografija ar piešinys	Dirbinys, charakteristika, datavimas
VIIIN1		Nenustatytos paskirties dirbinys Lazdutė. Apdrožtos ir apdegintos medinės lazdutės dalis. Apskrito skersinio pjūvio. Ilgis – 18 cm, storis – 1,5–1,7 cm. VŽP, 1960. Tarp IV–jo grindinio ir ilgojo pastato. Gylis – 2,9–3 m. Rad. nr. 1021 (AR 387:75). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 123), (LNMF).
VIIIN2		Nenustatytos paskirties dirbinys Kuolelis. Kampuotu paviršiumi. Storasis galas nulūžęs. Ilgis – 14,2 cm, storis – 3,5 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Tarp naujosios bažnyčios vartų pamatų ir XIV–ojo grindinio, gylis – 2,9 m. Rad. nr. 1023 (Ar 387:80). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 124), (LNMF).
VIIIN3		Nenustatytos paskirties dirbinys Kuolas. Aplūžęs. Ilgis – 20,7 cm, storis – 4,1 cm. VŽP, 1960. Tarp bažnyčios vartų pamatų ir IV akmenų grindinio. Gylis – 2,9 m gylis. Rad. nr. 1024. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 124), (LNMF).
VIIIN4		Nenustatytos paskirties dirbinys Kuolelis. Šiek tiek lenktas. Apskrito skersinio pjūvio. Ilgis – 34,7 cm, storis – 4 cm. VŽP, 1960. Tarp bažnyčios vartų pamatų ir IV akmenų grindinio. Gylis – 2,9 m. Rad. nr. 1025 (AR 387:84). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 124), (LNMF).
VIIIN5		Nenustatytos paskirties dirbinys Kuolas. Apskrito skersinio pjūvio. Viršūnė aptašyta. Ilgis – 30,2 cm, storis – 4,6 cm. VŽP, 1960. Tarp bažnyčios vartų pamatų ir IV akmenų grindinio. Gylis – 2,9 m gylis. Rad. nr. 1026 (AR 387:82). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 124), (LNMF).
VIIIN6		Nenustatytos paskirties dirbinys Kuolas. Kampuotu paviršiumi. Ilgis – 20,9 cm, storis – 3,1 cm. VŽP, 1960. Tarp bažnyčios vartų pamatų ir IV akmenų grindinio. Gylis – 2,9 m. Rad. nr. 1027 (AR 387:82). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 124), (LNMF).
VIIIN7		Nenustatytos paskirties dirbinys Apdrožto ir apdeginto medžio fragmentas. Plokščias, šiek tiek primenantis žuvį. Ilgis – 8,1 cm, plotis – 3,3 cm. VŽP, 1960. Tarp bažnyčios vartų pamatų ir IV akmenų grindinio. Gylis – 2,9 m. Rad. nr. 1032 (AR 387:87). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 124), (LNMF).
VIIIN8		Nenustatytos paskirties dirbinys Neaiškios paskirties medinio dirbinio dalis. Jį sudaro neplati lentelė, kuri per vidurį perverta pagaliuku. Ilgis – 25,3 cm, plotis – 3,7 cm. VŽP, 1960. Atvalant namo nr. 2 pietinio galo grindis. Rad. nr. 1045 (AR 387:78). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 125), (LNMF).
VIIIN9		Nenustatytos paskirties dirbinys Lazdelė. Apdrožtos medinės lazdelės fragmentas. Ilgis – 10,7 cm, storis – 2,3 cm. VŽP, 1960. Atvalant namo nr. 2 pietinio galo grindis. Rad. nr. 1046 (AR 387:77). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 125), (LNMF).
VIIIN10		Nenustatytos paskirties dirbinys Medinė lentelė vienu nusmailintu galu. Ilgis – 31,1 cm, plotis plačiausioje vietoje – 4,6 cm. VŽP, 1960. Atvalant II–ąjį medinį grindinį. Rad. nr. 1050. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 125), (LNMF).

VIIIIN11		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas, keturkampio skersmens pjūvio, nulaužtais galais. Vienas iš jų – įskeltas. Ilgis – 18,6 cm, storis – 2,5 cm, plotis – 2,7 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Tarp namo nr. 5 šiaurinės sienos ir II-jo medinio grindinio, gylis – 3,4 m. Rad. nr. 1060 (AR 387:50). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 125), (LNMF).</p>
VIIIIN12	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuolas. Turi plokščią smaigalį. Ilgis – 19,4 cm, storis – 6,3 cm. VŽP, 1960. Prie namo nr. VI šiaurės vakarinio kampo, II durpių sluoksnis. Rad. nr. 1065 (AR 387:98). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 126), (LNMF).</p>	
VIIIIN13	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lazdelė. Medinis apdrožtas lazdelės fragmentas. Ilgis – 10,5 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Atvalant pastato nr. IV vidų. Rad. nr. 1090 (AR 387:65). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 127), (LNMF).</p>	
VIIIIN14	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medžio gabalas. Apdegintas ir apdrožtas medžio gabalas. Ovalus. Jo ilgis – 11,2 cm, storis – 3,3 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Išilginė juosta šiaurės rytinėje pusėje. Gylis – 4,5 m. Rad. nr. 1102 (AR 387:101). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 127), (LNMF).</p>	
VIIIIN15	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas dirbinys, per vidurį išplatėja, viršuje atsikišusiais galais, palūžęs. Dirbinio ilgis – 19,4 cm, plotis – 4 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Po IV-tu pastatu prie bažnyčios vartų pamatų rasto grindinio lygyje. Rad. nr. 1112 (AR 387:71). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 128), (LNMF).</p>	
VIIIIN16	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apdegintas ir aprintas medžio gabalas – buožė. Dydis – 9,5 x 5,7 x 3,1 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Po IV-tu pastatu prie bažnyčios vartų pamatų rasto grindinio lygyje. Rad. nr. 1113 (AR 387:70). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 128), (LNMF).</p>	
VIIIIN17	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lazdelės. Medinių, apvaliai apdrožtų lazdelių 2 fragmentai. Vieno ilgis – 23,6 cm, kito – 13,6 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Po IV-tu pastatu prie bažnyčios vartų pamatų rasto grindinio lygyje. Rad. nr. 1114–1115. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 128), (LNMF).</p>	
VIIIIN18	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys VŽP, 1960. Tarp II-jo ir III-jo medinio grindinio, I-jo pastato pietrytiniame pasienyje. Rad. nr. 1120. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 128), (LNMF).</p>	
VIIIIN19	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis kuolas. Smailai nutašyto dalis (šoninė statinės lentelė). VŽP, 1960. Plotas V. Iš po I-ojo pastato I-mos patalpos, po grindimis. Rad. nr. 1130. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 129), (LNMF).</p>	
VIIIIN20	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Neaiškios paskirties medinis dirbinys VŽP, 1960. Plotas V. Po I-mo pastato šiaurės rytų galo grindimis. Rad. nr. 1131. XIV–XV a. (Tautavičius, 1961š, 129), (LNMF).</p>	
VIIIIN21	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lazdos dalis. Medinė, apvaliai apdrožta. VŽP, 1960. Plotas V. Po I-mo pastato šiaurės rytų galo grindimis. Rad. nr. 1134. XIV–XV a. (Tautavičius, 1961š, 129), (LNMF).</p>	

VIIN22 –24	Nenustatytos paskirties dirbiniai Mediniai neaiškios paskirties dirbiniai. VŽP, 1960. Plotas V. I–jo pastato krosnies vietoje. Rad. nr. 1136 – 1138. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 129), (LNMF).	
VIIN25	Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis dirbinys. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Tarp II–ojo ir III–jo medinio grindinio. Rad. nr. 1141. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).	
VIIN26	Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas, kiek suplotas, nežymiai lenktas. Ilgis – 43,2 cm, plotis – 3,9 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Tarp II–ojo ir III–jo medinio grindinio. Rad. nr. 1142 (AR 387:106). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).	
VIIN27	Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas, plokščias, keturkampio skersinio pjūvio. Vienas galas platesnis ir iš dviejų pusių apdrožtas, sudaro tarsi buoželę. Ilgis – 18,3 cm, plotis – 3 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Tarp II–ojo ir III–jo medinio grindinio. Rad. nr. 1143 (AR 387:107). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).	
VIIN28	Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis neaiškios paskirties dirbinys. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Tarp II–ojo ir III–jo medinio grindinio. Rad. nr. 1145. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).	
VIIN29	Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas, smailėjančius ir kiek lenktu galu, apskrito skersinio pjūvio. Ilgis – 36,5 cm, plotis – 4,6 cm, storis – 3,2 cm. VŽP, 1960. Pietvakarių plotas. Išilginės juostos ŠR pusėje. Gylis 340 cm. Rad. nr. 1152 (AR 387:102). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).	
VIIN30	Nenustatytos paskirties dirbinys Lazda. Medinė, apvaliai apdrožta. VŽP, 1960. Prie namo nr. VI pietvakarinės sienos kampo. Rad. nr. 1154. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130).	
VIIN31	Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis neaiškios paskirties dirbinys. VŽP, 1960. Prie namo nr. VI šiaurės vakarų kampo. Rad. nr. 1156. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 130), (LNMF).	
VIIN32		Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis neaiškios paskirties dirbinys. VŽP, 1960. VIII–to pastato vidus. Rad. nr. 1160. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).
VIIN33	Lazdelės Medinės neaiškios paskirties lazdelės. VŽP, 1960. Atvalant namo Nr. 4 vidų. Rad. nr. 1161. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).	
VIIN34		Nenustatytos paskirties dirbinys Jo vienas galas iš abiejų šonų nudrožtas staigiu kampu. Ilgis – 11,7 cm, plotis – 3,6 cm, storis – 2,3 cm. VŽP, 1960. Prie namo Nr. 6 šiaurės vakarinio kampo. 360 cm. Rad. nr. 1163 (AR 387:131). XIV a. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).
VIIN35	Nenustatytos paskirties dirbinys Neaiškios paskirties mediniai dirbiniai. VŽP, 1960. Po I–jo pastato pietvakarių galo grindimis. Rad. nr. 1181. XIV a. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).	

VIIIIN36		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pagalys. Medinis apdegintas pagalys. Vienas galas apdrožtas, taip, kad primena žalčio galvutę. Ilgis – 42,5 cm, plotis – 3,1 cm, storis – 3,3 cm. VŽP, 1960. Tarp V–to ir VIII–to pastatu. Rad. nr. 1186 (AR 387: 44). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).</p>
VIIIIN37		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lazdutė. Medinė apskrito pjūvio apdrožta ir viename galas plokščias, o antrame gale pastebimas įsmaugimas. Ilgis – 2,3 cm, storis – 0,9 cm, plotis – 1,2 cm. VŽP, 1960. Tarp V–to ir VIII–to pastatų. Rad. nr. 1187 (AR 387:45). XIV a. I pus. (Tautavičius, 1961š, 131), (LNMF).</p>
VIIIIN38		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sulenktas puslankiu, abiejuose galuose yra po dvi skylės. Ilgis – 22,8 cm, atsumas tarp galų – 15,8 cm. Lanko storis plačiausioje vietoje – 5,1 cm. Plotas pietvakarių. Pastatas VIII. Inv. nr. AR 387: 120. XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>
VIIIIN39		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas, įgaubtais šonais, siaurais galais dirbinys, galuose ir per vidurį yra skylutės. Ilgis – 37,2 cm, plotis – 8,1, storis – 6,9 cm. VŽP, 1960–1961. Be tikslios radimo vietos. Inv. nr. 387:176. XIV a. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>
VIIIIN40		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas dirbinys su skylėmis, kuriose išliktų mediniai kaiščiai. Dirbinys sulūžęs į 4 dalis. Dirbinio ilgis – 58 cm, plotis – 10,2 cm, storis – 4,3 cm. VŽP, 1960–1961. Be tikslios radimo vietos. Inv. nr. AR387:193. XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>
VIIIIN41		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas dirbinys su skylėmis, kuriose išliktų mediniai kaiščiai. Dirbinys sulūžęs į 4 dalis. Dirbinio ilgis – 90,3 cm, plotis – 9,1 cm, storis – 5,6 cm. VŽP, 1960–1961. Be tikslios radimo vietos. Inv. nr. AR387:194. XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>
VIIIIN42	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Aplūžęs. Dirbinio ilgis – 34,2 cm, plotis – 5,2 cm. VŽP, 1960–1961. Be tikslios radimo vietos. Inv. nr. AR387:196. XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š), (LNMF).</p>	
VIIIIN43	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis kuoliukas. Su užbarždėle prie galvutės ir keturkampio skersinio pjūvio. Ilgis – 19,1 cm, plotis – 3,2 cm, storis – 2,1 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Po V–to pastato pamatais. Rad. nr. 1191 (AR 387:38). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 133), (LNMF).</p>	

VIIIN44	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys panašus į kuolą. Vienas galas storesnis, jo tarsi išskaptuotas, kitas – plonesnis. Aplūžęs. Ilgis – 24,9–25,4 cm, plotis storiausioje vietoje – 4,6 cm, galvutės storis – 2,8 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Po IX pastato PR sienos ŠR galu. Rad. nr. 1199 (AR 387: 36). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 133), (LNMF).</p>
VIIIN45	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Vienas galas baigiasi dvišakiu ir žemiau jos turi išpjovą. Kitas – smailejantis. Ilgis – 40 cm. Plotis storiausioje vietoje – 7,2 cm, storis storiausioje vietoje – 4 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Po IX–to pastato priestatu. Rad. nr. 1204 (AR 387:35). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 134), (LNMF).</p>
VIIIN46	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys pagamintas iš pailgos apvalios lazdelės. Vienas galas lūžęs, kitas užbaigtas buožele. Ilgis 17,6 cm, skersmuo – 2,5–3 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Po X–to pastato priestatu. Rad. nr. 1209 (AR 387:24). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 134).</p>
VIIIN47	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis kuoliukas. Smaigalys nulūžęs. Ilgis – 22 cm. VŽP, 1961. Nuimant IV medinį grindinį. Rad. nr. 1214 (AR 387:7). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 135), (LNMF).</p>
VIIIN48	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Vienas galas plonėja, storesniame gale vienas šonas išskaptuotas. Ilgis – 29 cm. VŽP, 1961. Nuimant IV medinį grindinį. Rad. nr. 1215. XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 135), (LNMF).</p>
VIIIN49	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Su skylė plačiajame gale. Ilgis – apie 55 cm, plotis 10,7 cm, storis 5 cm, skylės skersmuo – 4 cm. VŽP, 1961. Nuimant V–jo medinio grindinio rąstus. Rad. nr. 1221 (AR 387:11). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 135), (LNMF).</p>
VIIIN50	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Vienas galas platesnis, kitas siaurėjantis. Smaigalys nulūžęs. Ilgis – 21,5 cm. VŽP, 1961. Kelias. Gylis – 5–5,1 m. Rad. nr. 1242 (AR 387:2). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 137), (LNMF).</p>
VIIIN51	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis apvalaus pjūvio dirbinys. Vienas galas plokščiai užsmailintas. Ilgis – 32–33 cm, skersmuo – 1,5–1,7 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Atkasant pastatą „A“. Rad. nr. 1277 (AR 387:28). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 139), (LNMF).</p>
VIIIN52	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis kuoliukas. Į apačią plonėjantis. Suskilęs. Ilgis – 26,8–28,7 cm, storis plačiausioje vietoje – 5,2 cm. VŽP, 1961. Pietvakarių plotas. Kv. 9 – 11. Gylis – 5,4 m. Rad. nr. 1286 (AR 387: 31). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 140), (LNMF).</p>
VIIIN53	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medinio dirbinio dalis – buoželė. Pailgas. Keturkampio skersinio pjūvio. Vienas galas skersinis. Ilgis – 11,7 cm, storis plačiausioje vietoje – 3,7–3,9 cm. VŽP, 1961. Kiemas tarp XIII ir XIV pastatų. Gylis 5,5–5,7 m. Kiemas tarp XIII ir XIV pastatų. Rad. nr. 1287 (AR 387:17). XIII a. II pus. (Tautavičius, 1961š, 140), (LNMF).</p>
VIIIN54	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Fragmentas nudrožtais galais. Išlenktas, išorinė lygi, vidinės pusės vienas kraštas nusklembtas. Turi abiejuose galuose skylės. Jų dydis – 2,3 x 4,2 cm. Tarp skylių atstumas – 32 cm. Ilgis – 50 cm. Storis – 4–4,6 cm. VŽP, 1983. Gylis – 4,5–4,7 m. Rad. nr. 21. XIV a. II p. (Lianka, 1984š).</p>

VIII55	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lentelė aptašyta, galuose suformuotos išpjovos, jų plotis – 3,7–5 cm, gylis – 1,5 cm. Ilgis – 30 cm. Plotis – 12,3 cm. Storis – 3,2 cm. VŽP, 1983. Gylis – 4,5–4,7 m. Rad. nr. 22. XIV a. II p. (Lianka, 1984š).</p>	
VIII56		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys. Pjaustytas, drožtas. Medinio dirbinio dalis (pagalys), perlūžusi į dvi dalis, išilgai ploninta, perdžiūvęs, aprtrupėjusi. Dirbinio išlikęs dydis – 37,5 x 3,8 cm. VŽP 1987 m. Plotas 2. Juodos žemės sluoksnis virš grindinio. Rad. nr. 248. XIV a. pab. – XV a. pr. (Raškauskas, Stankevičius, 1988š, 27).</p>
VIII57		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pjaustytas, drožtas. Medinio dirbinio dalis (pagalys), galai nupjauti, perdžiūvęs, aprtrupėjęs. Dydis – 17,6 x 4,4 cm. VŽP 1987 m. Plotas 2. Juodos žemės sluoksnis virš grindinio. Rad. nr. 250. XIV a. pab. – XV a. pr. (Raškauskas, Stankevičius, 1988š, 27).</p>
VIII58		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys. Netaisyklingos trikampio formos dirbinys, nugludintais šonais. Apdegęs. Dirbinio ilgis – 12,3 cm, plotis – 7 cm, storis – 3,4 cm. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 12. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 94).</p>
VIII59		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys. Medinis 1,1 cm storio ir 10 cm ilgio medinis pagaliukas, susuktas į 2,3 cm pločio odinę juostelę. Dirbinio ilgis – 10,2 cm, skersmuo – 2,7 cm. Medinio pagaliuko skersmuo – 1,1 cm, odinės juostelės plotis – 2,3 cm. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 12a. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 94).</p>
VIII60		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Vienu nulūžusiu galu. Dirbinys vėliavėlės su koteliu formos. Išplatintoje dalyje suformuota netaisyklinga trikampė iškarta. Dirbinio „kotelio“ ilgis – 38,3 cm, plotis – 3,1 cm; aukštis – 1,9 cm, išplatintos dalies ilgis – 23,2 cm, plotis – 3,1 cm, aukštis – 4,7 cm. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 14. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 95).</p>
VIII61–72	<p>Nenustatytos paskirties dirbiniai Dydžiai neaprašyti. Neišsaugoti. VŽP, 1988. Durpių sluoksnis. Rad. nr. 15–21, 23–27. XIV a. pab. – XV a. pr. (Tautavičius, Urbanavičius, 1989š, 95).</p>	
VIII73		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ovalo formos. Dydis – 7,6 x 4,4 x 0,3 cm. VŽP, 1991. Rūmų išorinis kiemas. Kv. 21–27, 5,1 m gylis. Rad. nr. 3845. XIV a. pab. – XV a. pr. (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1992š).</p>

VIII74		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Smailėjantis lentgalys. Nusmailintas lentos fragmentas. Dydis – 13,3 x 16,4 x 1,6 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4809. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
VIII75		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Matmenys: ilgis – 11,5 cm, plotis – 7,2 cm, storis – 0,4–0,8 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4811. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
VIII76		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 14,3 cm, plotis – 1,7–2,8, aukštis – 0,8 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4823. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
VIII77		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Trikampio formos. Kraštinių matmenys – 11 x 20,5 x 10,5 cm, aukštis – 1 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4828. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
VIII78		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stipriai apiręs. Vienas galas nusmailintas, kitas nulaužtas. Ilgis – 36,5 cm, storis – 1,9 cm, vidutinis plotis – 5,5 cm. VŽP, 1992. Be tikslios radimo vietos metrikos. Rad. nr. 4829. XIV a. pab. – XV a. pr.? (Kuncevičius, Tautavičius, Urbanavičius, 1993š).</p>
VIII79		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medinė buožė – rutulys. Apvaliais galais, medžio kamieno dalis, į kurią sukalta viena eilė aplinkui 9 kaltinių vinių. Storesniame gale, per šakų vietas įsispaudę trys grioveliai (nuo pakabinimo virvių?). Ilgis 13,2 cm, plonesnio galo skersmuo 10,2 cm, storesnio – 12 cm. VŽP, 1995. Senojo arsenalo kiemas. 2 dalis – atkarpa tarp betoninių šulinių B–C (antro ir trečio). Maišytas sluoksnis. Prie pirmojo pastato rytinės sienos. Rad. nr. 25. XV–XVI a. (Merkevičius, 1996š).</p>
VIII80		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Susuktas į 8 cm pločio tošies juostelę; tarp apvijų – medžio lentelė. Skersmuo – apie 4,5 cm. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai, 1996 m. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 814. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 79).</p>

VIII81		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 9,5 cm, skersmuo – 4,5 cm. Labai ryškios 5 medžio rievės. VŽP, 1996. Vilniaus Žemutinės pilies valdovų rūmų teritorija. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai, 1996 m. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 815. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 79).</p>
VIII82		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 10 cm, skersmuo – 2,7 cm. VŽP, 1996. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai, 1996 m. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 816. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 79).</p>
VIII83		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 10 cm, skersmuo – 2 x 2,3 cm. VŽP, 1996. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 817. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 79).</p>
VIII84		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lentelė su kvadratine išpjova viename gale, kitas – nulūžęs. Likęs ilgis – 17 cm, plotis – 2,5 cm, storis – 0,7 cm. VŽP, 1996. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai. Juodžemio sluoksnis. Rad. nr. 823b. XVI a. (Steponavičienė, 1997š, 81).</p>
VIII85		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pagalys (išilgai perskilęs pusiau), aptrauktas oda ir susiūtas iš vienos pusės. Galuose – siauresnis (3,5 cm), ties viduriu – praplatintas (4 cm). Ilgis – 24,5 cm, storis – 2 cm. Oda viename gale nupjauta lygiai, kitame apiplyšusi. VŽP, 1996. Rūmų pietinių vartų bokšto tyrimai. Rad. nr. 826. XVI a. I pus. (Steponavičienė, 1997š, 80).</p>
VIII86		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lentos fragmentas su išpjova. Matmenys: aukštis – 20,5 cm, plotis – 16 cm, išpjovos plotis – 6,2 cm, storis – 2–2,2 cm. VŽP, 1996. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai. Katedros aikštė. Šurfas Nr. 3, kv. 7–9 (I), 8, 9 (H), juosva žemė, gylis 2,65–3,95 m. Rad. nr. 1533. XVI a. II p. – XVII a. pr. (Rackevičius, 1997š, 82).</p>
VIII87	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingo skersmens pjūvio, į vieną galą plonėja. Turi išpjautus sriegius. Ilgis – 18 cm. VŽP, 1996. Arsenalo g. 3. Neinventorintas. XIV a. II pus. – XV a. I pus. (Vaicekuskas, 1997š).</p>	
VIII88		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas, ilgis – 5,2 cm, plotis – 13 cm, storis – 2,2 cm. Geometriniu ornamentu puošta medžio lenta, vienas kraštas išpjaustytas laipteliais. VŽP, 2002. Plotas 4. Tarp I ir II medinių grindinių. H abs. 91,10–91,30 m. Rad. nr. 5. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003šb, 210).</p>

VIII89		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas, ilgis – 42 cm, plotis – 21 cm, storis – 2 cm. Išpjaustyta lenta su skylute prie krašto. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė – centrinė dalis. Dūrpė tarp I ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m. Rad. nr. 18. XIV a. pab. – XV. pr. (Ožalas, 2003ša, 85; Ožalas, 2003šb, 212).</p>
VIII90		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas, ilgis – 33 cm, plotis – 9,5 cm, storis – 1,6 cm. Lenta per vidurį susmaugta, užapvalintais galais, viduryje yra skylė. Kitoje pusėje išdrožtas 5,8 cm aukščio ir 9,2 cm skersmens iškilimas. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Dūrpės viršus iki I medinio lygio. H abs. 89,96–90,90 m. Rad. nr. 19. XV a. (Ožalas, 2003ša, 85; Ožalas, 2003šb, 212).</p>
VIII91		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas, ilgis – 22,7 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 2,1 cm. Lenta per vidurį susmaugta, užapvalintais galais, viduryje yra skylė. Kitoje pusėje išdrožtas 5,5 cm ilgio ir 8,9 cm skersmens iškilimas. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,60–90,00 m. Duobė prie PR kontraforso apačios ir dūrpės pradžia. Rad. nr. 20. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 68, 85; Ožalas, 2003šb, 212).</p>
VIII92		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas, stačiakampė lenta, abiejuose galuose šiek tiek susmaugta. Galai šiek tiek išplatėja. Viduryje yra stačiakampė skylė. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Dūrpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,60–90,00 m. Duobė prie PR kontraforso apačios ir dūrpės pradžia. Rad. nr. 21. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 68; Ožalas, 2003šb, 212).</p>
VIII93		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas, skersmuo – 8,3 cm. Rąstelis, kurio vienas galas aptašytas. Kitame gale išdrožtas apvalaus skersinio pjūvio atsikišimas. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė – centrinė dalis. Dūrpė tarp I ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m. Rad. nr. 33. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 85; Ožalas, 2003šb, 213).</p>

VIII94		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas, ilgis – 53 cm, plotis – 4,6 x 2,5 cm. Keturkampio skersinio pjūvio dirbinys. Galuose išpjautos skylutės. Viename gale išpjautas 3 cm pločio, 1,4 cm aukščio griovelis. Jo galai įstriži. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė tarp I ir II medinių lygių. H abs. 89,50–90,00 m, palei R pjūvį. Rad. nr. 40. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 83; Ožalas, 2003šb, 214).</p>
VIII95		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 23 cm, plotis – 17 cm, storis – 3,5 cm. Lenta, kurios vienas galas susiaurėja iki 2,9 cm pločio. Plačiajame krašte išpjauti 3 laipteliai. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė tarp I ir II medinių lygių. H abs. 89,50–90,00 m, palei R pjūvį. Rad. nr. 41. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 83; Ožalas, 2003šb, 214).</p>
VIII96		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys sveikas. Netaisyklingo apskritimo formos. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,50–89,10 m. Juoda durpė su griuvenomis, stiegėmis po paskutiniaus medžiais. Rad. nr. 49. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 86; Ožalas, 2003šb, 215).</p>
VIII97		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas, ilgis – 30 cm, skersmuo – 5 cm. Apvalaus skersinio pjūvio dirbinys, per vidurį sustorėjantis. Skersmuo – 6 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,50–89,10 m. Juoda durpė su griuvenomis, stiegėmis po paskutiniaus medžiais. Rad. nr. 50. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 86; Ožalas, 2003šb, 215).</p>
VIII98		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas, ilgis – 8 cm, plotis – 6 cm, storis – 2 cm. Trapecijos formos medinė lentelė, kurios 2 kraštai išpjauti. VŽP, 2002. Plotas 5. Centrinė dalis. Durpė po III mediniu lygiu. H abs. 88,00–89,00 m (2 kvadratas). Rad. nr. 59. XIV a. pr. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 70; Ožalas, 2003šb, 215).</p>
VIII99	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 11,4 cm, storis – 1,1 cm. Viename gale turi stačiakampį 4,9 x 2,6 cm dydžio išplatėjimą su skylė. VŽP, 2002. Plotas 5. Pietinė dalis. Durpė tarp II ir III medinių lygių. H abs. 89,30–90,00 m (į R nuo kolektoriaus, palei R pjūvį). Rad. nr. 82. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 84; Ožalas, 2003šb, 217).</p>	

VIIIIN100		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 11,4 cm, plotis – 3,1 cm. Išdrožtas 1,8 cm griovelis. VŽP, 2002. Plotas 7. Ruda smėlinga žemė su stambiomis plytomis, akmenimis, ir griuvenomis (iki juodos žemės sluoksnio). H abs. 88,15–89,20 m. Rad. nr. 88. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003ša, 99; Ožalas, 2003šb, 218).</p>
VIIIIN101		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Skersmuo – 3 cm, ovalo formos skerspjūvio, galas nudrožtas. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. X rūsys. Kv. B–F 37–39. X rūsys. Juoda–ruda žemė su griuvenomis. H abs. 90,30–91,30 m. Rad. nr. 4. XVII a. (Ožalas, 2008ša, 39; Ožalas, 2008šb, 105).</p>
VIIIIN102	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Kvadratinio skersinio pjūvio 0,8 x 0,5 cm lazdelė. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. M rūsys. Kv. R–T 79–82. M rūsio PR kampas. Juoda durpinga žemė nuo renesansinių medinių rostverkų lygio iki įžemio. H abs. 88,50–89,10 m. Rad. nr. 14. XIV–XV a. (Ožalas, 2008ša, 57; Ožalas, 2008šb, 105).</p>	
VIIIIN103		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Plotis – 7 cm, storis – 4,5 cm. Aplūžęs tašelis. VŽP, 2003. Vakarų korpuso tyrimai. M rūsys. Kv. R–T 79–82. M rūsio PR kampas. Juoda durpinga žemė nuo renesansinių medinių rostverkų lygio iki įžemio. H abs. 88,50–89,10 m. Rad. nr. 16. XIV–XV a. (Ožalas, 2008ša, 57, 174; Ožalas, 2008šb, 105).</p>
VIIIIN104		<p>Nenustatytos paskirties medžio fragmentai 4 dalys. Pirmos dalies dydis – 4,3 x 3,7 x 1,05 cm; antros – 10 x 2,7 x 1,95 cm; trečios – 7,2 x 3,4 x 2,65 cm; ketvirtos – 7 x 2,6 x 1,7 cm dydžio. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4441. XVIII a. pab. – XIX a. (Striška, 2003–2004š).</p>
VIIIIN105		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lenta su skylė viename šone. 28,5 x 19,4 x 2,3 cm dydžio; skylė ovali – 2,15 x 2,35 cm dydžio. Beveik per vidurį buvo įkalta vinis. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sl. Rad. nr. 4442. XVIII a. pab. – XIX a. (Striška, 2003–2004š).</p>

VIII106		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pusė rąstelio su grioveliu. 15,5 x 10,3 x 6,65 cm dydžio. Griovelis per vidurį, 10 x 4,4 x 1,3 cm dydžio. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sluoksnis. Rad. nr. 4443. XVIII a. pab. – XIX a. (Striška, 2003–2004š).</p>
VIII107		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lenta su vinių žymėmis. 33,2 x 6,05 x 2,6 cm dydžio lenta su dviem į ją įkalbų vinių žymėmis. Išlikusi viena 4,7 cm ilgio vinis stačiakampe 1,45 x 0,9 cm dydžio galvute, stačiakampio skerspjūvio, 0,4 x 0,3 cm koteliu. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Po XVIII–XIX a. pastatėlio grindimis. Uždurpėjusių žemių sl. Rad. nr. 4444. XVIII a. (Striška, 2003–2004š).</p>
VIII108	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas. Storis – 1,7 cm. Pailgos formos dirbinys su keliomis išpjovomis (apvalia ir netaisyklinga trikampe). Vienas galas plonėjantis, baigiasi lyg kabliu. Dirbinio ilgis – 24,5 cm, plotis – 2,7 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Šūrfas Nr. 4. Durpių sluoksnis. H abs. 89,60 m. Rad. nr. 5852. XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>	
VIII109	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lazdos užlenktu galu formos. Storis – 1,2–6,3 cm. Kote (beveik ties viduriu) 2 cm pagilinimas, besitęsiantis iki galo. Užlenktasis galas yra 25 cm ilgio, 5,3–7,5 cm pločio, 3–6,3 cm storio. Dirbinio ilgis – 8,9 cm, plotis – 4–7,5 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Perkasa kolektoriaus kamerai ties atitvarinės sienos Š puse. Durpių sluoksnis, III medinis lygis. Rad. nr. 6030. XIV a. pab. – XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>	
VIII110	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys 3 dalys. Apdeges; storis – 1,5 cm. Sulūžęs į tris dalis, kurios dedasi. Kiek lenktos formos. Dirbinio ilgis – 50 cm, plotis – 3,5 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Šūrfas nr. 4. H abs. 89,50–89,40 m. Rad. nr. 5854. XV a. pr. (Striška, 2003–2004š).</p>	
VIII111	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Beveik sveika. pailgas; su trimis, skirtingose pusėse, iškartomis dirbinys. Viena iškarta apvali, 1,3 x 2,15 cm. Kitos dvi nuožulnios. Dirbinio storis – 2,3 cm. Rankenėlė – 4 x 1,8 x 1,1 cm. Ilgis – 21,2 cm, plotis – 3,05 cm. VŽP, 2003–2004. VR šiaurės rytų kampas. Šūrfas nr. 4. Durpių sluoksnis. H abs. 89,60 m. Rad. nr. 9477. XV a. (Striška, 2003–2004š).</p>	
VIII112	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingo apskritimo formos. Skersmuo – 5,2 x 4,3 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2002. Be metrikos. Rad. nr. 94. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2003šb, 218).</p>	
VIII113	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Išgaubtas tuščiaviduris dirbinys, skersmuo – 8 cm, aukštis – 4 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H). H abs. 89,50–88,60 m, rudai juoda žemė po pirmais degėsiais. Rad. nr. 8213c. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 92; Rackevičius, 2003šb, 59).</p>	

VIIIIN114		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Strypelis su pjovimo žymėmis, plotis – 2 cm, aukštis – 3,9 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 1–10 (D–H), H abs. 89,50–88,60 m, rudai juoda žemė po pirmais degėšiais. Rad. nr. 8219. XV a. II ketv. (Rackevičius, 2003ša, 92; Rackevičius, 2003šb, 60).</p>
VIIIIN115		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ovalinio skersinio pjūvio, su apskrita skylute per vidurį ir stačiakampėmis skylutėmis galuose, ilgis – 28,6 cm, plotis – 3 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 4–10 (D–F), H abs. 88,70–88,60 m, rudai juoda žemė po antrais degėšiais. Rad. nr. 8583. XIV a. II pus. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003š).</p>
VIIIIN116		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kvadratinio skersinio pjūvio, per vidurį siauresnis; vienas galas ovalinio skersinio pjūvio (6,8 x 6 cm.), ilgis – 68,5 cm, plotis – 11 cm, storis – 11 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 11–16 (D–H), 14–16 (B, C), H abs. 90,40–89,40 m, juoda žemė su medienos liekanomis. Rad. nr. 8899b. XV a. II pus. (Rackevičius, 2003š).</p>
VIIIIN117		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apskrito skersinio pjūvio, siaurėjančiais galais; iš abiejų pusių pusių plėtėjantis per vidurį; skersmuo – 3,3 x 3 cm, ilgis – 20,8 cm. VŽP, 2002. Šiaurinio korpuso prieigos. Kv. 38–42 (B–E), H abs. 90,50–90,00 m, juoda žemė (vidurinė dalis). Rad. nr. 51. XIV a. pab. – XV a. pr. (Rackevičius, 2003š)</p>
VIIIIN118		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas ?, pailgas, lygiais šonais, viename gale užkirstas praplatėjimas. Ilgis – 25 cm, plotis – 3–4 cm, aukštis – 1,7–2,6 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, juoda durpinga žemė su skiedromis ir stiegėmis. H abs. 88,20–89,10 m. Rad. nr. 16. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 52; Ožalas, 2004šb, 233)</p>
VIIIIN119		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, storis – 2,4 cm, plotis – 3,4 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio, nusmailintas dirbinys. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–H 8–12, ruda žemė su medienos liekanomis + pilkas molis į Š nuo pylimo. H abs. 88,00–89,50 m. Rad. nr. 57. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 79; Ožalas, 2004šb, 236).</p>
VIIIIN120		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Tekinimo liekana? Dalis ?, skersmuo – 7,9 cm, apskritas. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–J 27–35, tamsiai ruda žemė su griuv. ir plokšt. stiegėm (iki med. stulpų viršaus). H abs. 90,50–91,30 m. Rad. nr. 72. XV – XVI a. (Ožalas, 2004ša, 41; Ožalas, 2004šb, 238).</p>

VIII121		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, storis – 3,3 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 91. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82 ; Ožalas, 2004šb, 239).</p>
VIII122		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, stačiakampio skersinio pjūvio formos, 3,2x2,9 cm dydžio, užsibaigia 2,1 cm skersmens kotu. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. I–K 9–14, pylimo vieta, tamsiai pilka durpinga žemė. H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 99. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 82; Ožalas, 2004šb, 239).</p>
VIII123		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, skersmuo – 3 cm. Lazda užapvalintu galu. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. D–J 14–22. Juosva žemė po pilku smėliu (iki įžemio). H abs. 87,50–87,80 m. Rad. nr. 107. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 53; Ožalas, 2004šb, 239).</p>
VIII124		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, plotis – 6,9 cm, storis – 5,4 cm. Lenta su stačiakampe išpjova. VŽP, 2003. Plotas 8. Kv. F–H 8–12, ruda žemė su medienos liekanomis+pilkas molis į Š nuo pylimo. H abs. 88,00–89,50 m. Rad. nr. 119. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004ša, 79; Ožalas, 2004šb, 241).</p>
VIII125		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, kuoliukas vienu apdrožtu galiuku. Ilgis – 10,7 cm. skersmuo – 1,3 cm. VŽP, 2003. Plotas 8. Neinventorintas. XV–XVI a. (Ožalas, 2004ša, Ožalas, 2004šb, 242).</p>
VIII126		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Skersmuo– 2,3 cm. Netaisyklingo kūgio formos dirbinys. Pušies šaka, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Ties 3–5 pylimo rąstu. Durpė su griuv. į ŠV nuo pylimo. Rad. nr. 42. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII127		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Skersmuo – 5,1 cm. Ovalaus skersinio pjūvio, smailėjantis. Uosis (LIG–06–31) drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po II mediniu lygiu. „Trikampis“ ir į R nuo jo (2–3 eilės). Rad. nr. 45. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII128		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Ilgis– 8,2 cm, plotis – 2,7 cm, storis – 0,7 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio, apdrožtas. Pušis (LIG–06–78), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po II mediniu lygiu. „Trikampis“ ir į R nuo jo (2–3 eilės). Rad. nr. 46. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

VIII129		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, plotis – 1,3 cm, storis – 0,3 cm. Išdrožta stačiakampio skersinio pjūvio lentelė, kurios vienas galas nusmailintas, o kitas nulūžęs. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 49. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII130	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas 3,2 x 2,4 cm, ilgis – 46,8 cm. Ovalaus skersinio pjūvio kotas, su apdrožtu plonesniu vienu galu 2,1 x 1,9 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Griuvenos + juoda žemė žemiau I laipto. Rad. nr. 54. XVII a. antra pusė. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>	
VIII131		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 39,8 cm, plotis – 7,5 cm, storis – 1,5 cm. Trapecijos formos lenta, su pagrinde išdrožtu grioveliu. Kitame krašte išdrožtas nedidelis griovelis 1,2 x 1 x 0,5 cm. Eglė. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Į ŠV nuo kolekt. Ties 3–4 kolektoriaus rąstais. Durpės viršus. Rad. nr. 61. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII132		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Beveik sveikas. Ilgis – 26,5 cm. Apvalaus skersinio pjūvio kotelis skersmuo – 1,7 cm. Su stačiakampio skersinio pjūvio išplatėjimu viename gale 2,6 x 1,6 cm ir išpjauta stačiakampe skylė 2,5 x 1,1 x 1,1 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po II med. lygiu, ploto centre (iki trikampio). Rad. nr. 66. XIV a. pab – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII133		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Skersmuo – 0,7 – 1,2 cm. Ovalaus skersinio pjūvio pagaliukas su 3 užbarzdomis. Pušis (LIG-06–68), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4–5 kvadratų riba. Durpės viršus. Rad. nr. 71. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII134		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Plotis – 4,3 cm, storis – 0,7 cm. Pusmėnulio formos, profiliuotu kraštu dirbinys. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų, tarp III–IV med. lygio. Rad. nr. 73. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII135		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Plotis – 6,7 cm, storis – 3,6 cm. Lovelio formos neaiškus dirbinys. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp sienų IV–V med. lygis. Iš tarpo tarp abiejų pastatų. Rad. nr. 74. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

VIII136		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Išlikusi stačiakampio skersinio pjūvio lentelė. Jos dydis 9,7x6,4 cm, kurios viename gale, viduryje yra išdrožta ovalaus skersinio pjūvio atauga, jos skersmuo– 1,2–1,5 cm, ilgis – 4,5 cm. Priešingame gale iš buvusių panašių 3 ataugų išliko tik viena (kampe), jos skersmuo – 1,1 cm, ilgis – 5,2 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis. Juoda uždurpėjusi žemė. Rad. nr. 101. XVIII a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII137		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, plotis – 5,4 cm, storis – 2 cm. Lenta. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Juoda žemė su griuv. po viršutiniais sluoksniais iki pilko smėlio. Rad. nr. 108. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII138		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, storis – 2,4 cm, plotis – 5,5 cm. Apdegęs kuoliukas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Griuvenos + juoda žemė, žemiau I laipto. Rad. nr. 112. XVII a. II pus. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII139		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, skersmuo – 3,1–4 cm. Ovalaus skersinio pjūvio nusmailintas kuoliukas. Pušis (LIG–06–17), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 4 kvadratas. Į ŠV nuo pylimo ties 3–4 rąstu. Durpės viršus (su XVI a. radiniais). Rad. nr. 115. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII140		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 9,4 cm, plotis – 3 cm, storis – 2,5 cm. Ovalaus skersinio pjūvio pagaliukas, su praplatėjimu viename gale, ir susiaurėjimu kitame gale. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Rad. nr. 125. XIV a. pab. –XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII141		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 29,2 cm, plotis – 7,5 cm, storis – 3,6 cm. Lenta su 2 ažuolinių kaiščių likučiais ir nedidele įpjova jos viduryje. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Tarp I–II medinių lygių (iki II lygio, nusiimant I lygio lentas). Rad. nr. 130. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII142		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, dydis – 6,5 x 3,8 cm. Bformis, apdegęs medinis dirbinys. Liepa, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Tarp I–II med. lygių (iki II lygio, nusiimant I lygio lentas). Rad. nr. 132. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

VIII143		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Plotis – 21 cm, storis – 1,2 cm. Sulūžusi lenta. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Po I laiptu. Durpės viršus po pilka žeme su griuvenos. Rad. nr. 139. XV a. pab. – XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII144		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 55,5 cm, plotis – 19,5 cm, storis – 7,2 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio, su įpjova ir 2 skylėmis. Viena iš jų apskritimo formos, skersmuo – 3,8 cm, kita stačiakampio formos skersmuo – 5 x 3,3 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2–3 kvadratai. 4 medinis lygis (prie R pjūvio). Rad. nr. 143. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII145		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, jo ilgis – 61 cm, plotis – 14,5 cm, storis – 5,8 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio lenta, vienas galas nusklembtas, su 3 skylėmis (skersmuo – 3–3,2 cm), kuriuose išlikę kaiščiai. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 – 3 kvadratai. 4 med. lygis (prie R pjūvio). Rad. nr. 144. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII146		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas, jo ilgis – 53,5 cm, plotis – 14,2 cm, storis – 5,4 cm. Puspervalio skersinio pjūvio, su nedideliu praplatėjimu ir skylė (skersmuo – 4,8 cm) viduryje. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Tarp IV–V medinio lygių. Rad. nr. 145. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII147		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, jo skersmuo – 4,8 cm. Apvalaus skersinio pjūvio nusmailintas kuoliukas, kurio kitas galas yra siauresnis, skersmuo – 3,5 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. Tarp IV–V medinių lygių. Rad. nr. 149. XIV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII148		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, skersmuo – 2,9 cm. Apvalaus skersinio pjūvio nusmailintas kuoliukas. Klevas, drožyba. VŽP, 2004–2006. trasa 3, 4 kvadratas. Ties 3 – 5 pylimo rąstu. Durpė su griuv. į ŠV nuo pylimo. Rad. nr. 152. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIII149		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, jo plotis – 3,1 cm, storis – 1cm. Stačiakampio skersinio pjūvio sulūžusi lentelė. Eglė (LIG-06-33), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Ties 3–5 pylimo rąstu. Durpė su griuvenomis į ŠV nuo pylimo. Rad. nr. 153. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

VIIIIN150		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis ilgis – 8,7 cm, plotis – 4,4 cm, storis – 2,9 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio lentelė su pragręžta skylė viduryje 1,8 cm skersmens. Ažuolas (LIG–06–21), drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas. Ties 3–5 pylimo rąstu. Dūrpė su griuvenomis į ŠV nuo pylimo. Rad. nr. 156. XVI a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIIIN151		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dali, ilgis – 27,5 cm, plotis – 16,5 cm, storis – 4 cm. Keturkampė lenta su skylė viduryje, jos skersmuo – 3,5 cm Galas nusklembtas. Drožyba. Pagamintas iš pušies (LIG–06–13A). VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. past. ir tako. I eilė prie sienos po II mediniu lygiu. Rad. nr. 176. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIIIN152		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 19,1 cm, plotis – 3,9 cm, storis – 2 cm. Nulūžusios lazdos fragmentas. Beržas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Po III med. lygiu. Po smėliu. Dūrpė virš IV medinio lygio. Rad. nr. 190. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIIIN153		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Ilgis – 31,8 cm, plotis – 7,3 cm, storis – 7 cm. Apvalaus skersinio pjūvio nusmailintas kuolas. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, XVIII a. Rad. nr. 191. XVIII a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIIIN154		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Rombinio skersinio pjūvio pagalys, gale nusklembtas 1,7 x 2 cm. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Dalis prie tako. Tarp III–IV med. lygio (iki žemio). Rad. nr. 197. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIIIN155		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 9,6 cm, plotis – 4,7 cm, storis – 2,3 cm. Bepformis, apdegęs neaiškaus medinio dirbinio fragmentas. Beržas, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Dalis prie tako. Tarp III–IV med. lygio (iki žemio). Rad. nr. 198. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIIIN156		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 12,7 cm, plotis – 3,1 cm, storis – 1,6 cm. Bepformis, apdegęs neaiškaus medinio dirbinio fragmentas. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Tarp III–IV medinių lygių (iki žemio). Trikampis. Rad. nr. 202. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>

VIIIIN157		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 17 cm, plotis – 4,9 cm, storis – 3,2 cm. Aplūžęs, nusmailintas kuoliukas. Apdeges. Pušis, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 5 kvadratas. Durpė iki rąstų į PR nuo kolekatoriaus. Rad. nr. 206. XV a. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIIIN158		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 20,3 cm, plotis – 6,8 cm, storis – 2,8 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio, viename gale praplatėjanti lentelė. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. 3 medinis lygis prie V pjūvio. Rad. nr. 207. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIIIN159	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 43 cm, plotis – 5,5 cm, storis – 3,6 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio, su pusapvale išpjova viduryje, apdeges. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 3 kvadratas. 3 medinis lygis prie V pjūvio. Rad. nr. 210. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>	
VIIIIN160		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 21 cm, plotis – 8,5 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio lentelė, kurios galas nusklembtas, kitame – nedidelė 3 cm ilgio išpjova. Palei kraštą išdėstytos 3 skylės. Turi stačiakampio formos skylę kampe 1,8 x 1,2 cm. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Tarp II–III med. lygių (I degėsių sluoksnis ir durpė žemiau) (I PV nuo pastato). Rad. nr. 230. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIIIN161		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. U formos lenkta detalė, plotis – 16,5 cm. Aprūpėjusi, drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Tarp II – III med. lygių (I degėsių sluoksnis ir durpė žemiau) (I PV nuo pastato). Rad. nr. 233. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIIIN162		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 14,8 cm, plotis – 5 cm, storis – 4,2 cm. Apdeges pagaliukas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos. Po III med. lygiu. Rytinė pusė (prie sienos). Po smėliu. Rad. nr. 236. XIV a. pab (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIIIN163		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 24 cm, plotis – 3,8 cm, storis – 1,7 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio lentelė su užbarzda. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 4 kvadratas, Š dalis. Prie R pjūvio. Virš 5 lygio. Rad. nr. 240. XIV a. pab (Ožalas, 2004–2006šb).</p>
VIIIIN164	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, plotis – 3 cm, storis – 0,9 cm. J formos, stačiakampio skersinio pjūvio detalė. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. Tarp II–III medinio lygio. I degėsių sluoksnis ir durpė žemiau. I PV nuo pastatų. Rad. nr. 241. XIV a. pab – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).</p>	

VIIN165		Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 15 cm, plotis – 5,4 cm, storis – 3 cm. Nusmailintas, apdegęs pagalys. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos. Po III med. lygiu. Rytinė pusė (prie sienos). Po smėliu. Rad. nr. 242. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).
VIIN166		Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, skersmuo – 1,7 cm. Pagaliukas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Š dalis, 5 kvadratas, P pusė. II med. lygio pastatų, iki degėsių. Rad. nr. 253. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
VIIN167		Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, jo dydis – 31 x 19,5 cm, storis – 1 cm. Apskritimo formos, suskilęs į 5 dalis. Drebulė (tuopa?). Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3, Š dalis, 2 kvadratas. Po I laiptu. Dūrpės viršus po pilka žeme su griuvenos. Rad. nr. 257. XV a. pab. – XVI a. pr. (Ožalas, 2004–2006šb).
VIIN168		Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, storis – 0,8 cm. Neaiškaus dirbinio iš karnos 21 fragmentas. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Tarp XVII a. sienos ir tako. Dalis prie tako. Tarp III–IV medinių lygio (iki įžemio). Rad. nr. 259. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).
VIIN169		Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 52 cm, plotis – 5,9 cm, storis – 4,3 cm. Ovalaus skersinio pjūvio pagalys, su įkarta vidutyje. Vienas galas užrietas. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. 4 kvadratas, Š dalis. Prie R pjūvio. Virš 5 lygio. Rad. nr. 261. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).
VIIN170		Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 19 cm, plotis – 5,5 cm, storis – 1,6 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio nusmailintas kuoliukas, perlūžęs į 2 dalis. Drožyba. VŽP, 2004–2006. Trasa 3. Š dalis, 3 kvadratas. III medinis lygis prie V pjūvio. Rad. nr. 271. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).
VIIN171		Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Ovalaus skersinio 0,5 x 0,4 cm pagaliukas, fragmento ilgis 2 cm. Beržas (piniginės nr. 1323 pirmame skyriuje nuo viršaus). VŽP, 2004–2006. Trasa 3. 5 kvadratas, tarp III–IV med. lygių? Prie pjūvio. Rad. nr. 281. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).
VIIN172		Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Ovalaus skersinio 0,6 x 0,5 cm pagaliukas, fragmento ilgis 1,1 cm. Beržas (piniginės nr. 1323 pirmame skyriuje nuo viršaus). VŽP, 2004–2006. Trasa 3. 5 kvadratas, tarp III–IV med. lygių? Prie pjūvio. Rad. nr. 282. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).
VIIN173		Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Ovalaus skerspūvio (0,3 x 0,5 cm) pagaliukas, fragmento ilgis 1,3 cm. Beržas (piniginės nr. 1323 pirmame skyriuje nuo viršaus). VŽP, 2004–2006. Trasa 3, 5 kvadratas, tarp III–IV med. lygių? Prie pjūvio. Rad. nr. 283. XIV a. pab. (Ožalas, 2004–2006šb).

VIII174	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 7,5 cm, plotis – 1,2 cm, storis – 0,8 cm. Beveik tolygiai siaurėja iki 0,5 pločio ir 0,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. Juosvas sluoksnis po griuvenomis. Pastatėlio su krosnies padu liekanos. H abs. 93,10–92,82 m. Rad. nr. 1. XVI–XVII a. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
VIII175	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 21 cm, tolygiai siaurėja: viename gale skersmuo – 2,5 cm, kitame – 1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. I durpės sluoksnis ties I mediniu užstatymo lygiu. H abs. 91,50–91,30 m. Rad. nr. 2. XV–XVI a. I pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
VIII176	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 23,5 cm, skersmuo – 2,9 cm. 2 cm nuo sveiko galo yra užkarta. Vietomis išlikę žievės fragmentai. VŽP, 2003–2005. II oficina. II durpės sluoksnis ties I medinio užstatymo lygiu. H abs. 91,50–91,20 m. Rad. nr. 5. XV–XVI a. I pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
VIII177	<div data-bbox="464 949 743 1072" data-label="Image"> </div> <p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos, užapvalintais kampais. Viename gale yra galimos rankenėlės fragmentas. Ilgis – 11,5 cm, plotis – 4,5 cm, storis – 0,5 cm. Rankenėlės ilgis – 2,5 cm, plotis – 2,2 cm, storis – 0,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. II durpės sluoksnis ties I medinio užstatymo lygiu. H abs. 91,50–91,20 m. Rad. nr. 7. XV–XVI a. I pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
VIII178	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skerspjūvio formos. Ilgis – 10 cm, plotis – 1,7 cm, storis – 1,5 cm. Sveikas galas susiaurintas. Jo ilgis – 2 cm, plotis – 1,7 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. II durpės sluoksnis ties I medinio užstatymo lygiu. H abs. 91,50–91,20 m. Rad. nr. 8. XV–XVI a. I pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
VIII179	<div data-bbox="437 1464 740 1541" data-label="Image"> </div> <p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 40 cm, skersmuo – 3 cm. Vienas galas nukirstas įžambiai, kitame – trumpos šakelių liekanos. VŽP, 2003–2005. II oficina. II durpės sluoksnis ties I medinio užstatymo lygiu. H abs. 91,50–91,20 m. Rad. nr. 10. XV–XVI a. I pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
VIII180	<div data-bbox="501 1765 676 2000" data-label="Image"> </div> <p>Nenustatytos paskirties dirbinys Keturkampio skerspjūvio formos, siaurėjantis. Ilgis – 6,2 cm, plotis – 6 cm, storis – 5,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. II durpės sluoksnis ties I medinio užstatymo lygiu. H abs. 91,50–91,20 m. Rad. nr. 12. XV–XVI a. I pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>

VIII181		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pusė dirbinio, žemo cilindro formos. Ilgis – 7,5 cm, plotis – 4,2 cm, storis – 3,8 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. III–IV durpių sluoksnis. R pasienis. H abs. 91,10–90,35 m. Rad. nr. 20. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 4).</p>
VIII182		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas, su trim iškartomis viename šone. Ilgis – 30,2 cm, plotis – 2,9 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. III medinio užstatymo lygis. H abs. 91,08–90,42 m. Rad. nr. 34. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
VIII183		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampė lentutė, kurios vieno galo pakraštėlis nusklembtas, o abu jo kampai nukirsti. Kitame gale – puscilindro formos iškilimas. Ilgis – 13,2 cm, plotis – 9,5 cm. Puscilindro formos galo plotis – 3 cm, storis – 2,7 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. III–V mediniai užstatymo lygiai. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 36. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
VIII184		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pusapvalio formos, ilgis – 25,5 cm, plotis – 4,1 cm, storis – 2 cm. Sveikajame gale, šonuose yra iškirtimai (pririšimui?). Paviršiuje išlikę žievės fragmentai. VŽP, 2003–2005. II oficina. IV durpės sluoksnis. III–IV mediniai užstatymo lygiai. H abs. 90,65–90,35 m. Rad. nr. 38. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
VIII185		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Keturkampio pjūvio dirbinys. 4,5 cm nuo sveiko galo yra plati įkarta užkabinimui ar pririšimui. Išlikusios dalies ilgis – 25,5 cm, plotis – 2,5 cm, storis – 2,3 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. V medinis lygis. H abs. 90,53–90,18 m. Rad. nr. 44. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>
VIII186		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Smailejantis, šiek tiek išlenktas. Ilgis – 20 cm, storajame gale skersmuo – 3,4 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. V medinis lygis. H abs. 90,53–90,18 m. Rad. nr. 48. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 5).</p>

VIIIIN187	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas, galas keturkampio formos skersinio pjūvio, 1,7 x 1,5 cm dydžio. Maždaug ties viduriu dirbinys siaurėja ir tampa apvalus (skersmuo – 1 cm). Ilgis – 12 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. V medinis lygis. H abs. 90,53–90,18 m. Rad. nr. 53. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
VIIIIN188	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skersinio pjūvio. Viename gale yra 8 cm gylio ir 2 cm skersmens skylė. Iš viršaus į detalę įkaltos dvi viny. Detalės ilgis – 16 cm, plotis – 4,5 cm, storis – 5,8 cm. Pagamintas iš guobos. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 57. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p> </div> </div>
VIIIIN189	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apskritos formos skersinio pjūvio (per vidurį skersmuo – 1 cm). Išlikusios dalies ilgis – 11,1 cm. Sveikame gale išpjauti du aplink einantys lygiagretūs grioveliai. Nulūžęs ties skylute. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 66. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
VIIIIN190	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lenktas, trikampio formos skersinio pjūvio dirbinys, pereinantis į stačiakampio formos skersinį pjūvį. 5,5 cm nuo sveiko galo yra iškarta (ilgis – 4,5 cm, gylis – 1,3 cm). Trikampio galo išmatavimai: storis – 5,5 cm, kraštinių ilgis – ~ 8 cm. Bendras ilgis – 69,5 cm. Dirbinys pagamintas iš uosio. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 68. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p> </div> </div>
VIIIIN191	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apskritos formos skersinio pjūvio (skersmuo – 8,8 cm). Galai nukirsti įstrižai. 11,5 cm nuo vieno galo yra 9 cm ilgio ir 1,6 cm gylio įkarta. Bendras ilgis – 64 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VI medinio užstatymo lygis. H abs. 90,23–89,86 m. Rad. nr. 69. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šb, 6).</p>
VIIIIN192	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Neaiškaus dirbinio fragmentas Daugiabriaunis dirbinys, kurio vienas galas smailus. Per vidurį – cilindro daugiabriaunio pavidalo dalis, siaurėjanti tarsi į kotelį (nulūžęs?). Bendras ilgis – 10 cm. Cilindrinės dalies skersmuo – 2,5 cm, „kotelio“ skersmuo – 0,7 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. VII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,06–89,75 m. Rad. nr. 78. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 7).</p> </div> </div>

VIIIIN193		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Paviršius gerai nugludintas. Stačiakampio formos skersinio pjūvio dirbinys. Abiejuose galuose po taisyklingą kiaurymę. Bendras ilgis – 47,2 cm, plotis – 1,5 cm, storis – 1 cm. Viena skylė (1,3 x 0,6 cm dydžio) yra 1,8 cm nuo galo, kita (1,1 x 0,7 cm dydžio) – 1,9 cm nuo kito galo. Pagamintas iš pušies. VŽP, 2003–2005. II oficina. VIII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,04–89,55 m. Rad. nr. 90. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 8).</p>
VIIIIN194		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys „L“ formos, cilindro pavidalo kotu, užapvalintu galu. Koto ilgis – 19,3 cm, skersmuo – 2,9 cm. 5,4 cm nuo koto galo yra 1,2 cm pločio skylė. Kitame gale cilindro formos kotas užsisuka ir tampa stačiakampe galvute išskobtais šonais. Jos ilgis – 4,7 cm, plotis – 5,2 cm, storis – 2,6 cm. Bendras dirbinio ilgis – 24 cm. Pagamintas iš ažuolo. VŽP, 2003–2005. II oficina. VIII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,04–89,55 m. Rad. nr. 95. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 8).</p>
VIIIIN195	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ties galu – apskritos formos skersinio pjūvio (skersmuo – 5 cm). Apie 2 cm nuo galo palaipsniui plokštėja. 4,3 cm nuo galo, dirbinio centre, 1,8 x 1,8 cm dydžio skylė. Bendras ilgis – 29 cm. Pagamintas iš guobos. VŽP, 2003–2005. II oficina. VIII medinio užstatymo lygis. H abs. 90,04–89,55 m. Rad. nr. 98. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 8).</p>	
VIIIIN196		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Panašios į kuoką formos. Kotas apskritos formos skerspjuvio (skersmuo – 3 cm). Netaisyklingo kūgio formos buožės ilgis – 16 cm, skersmuo ties viduriu – 6,5 cm. Bendras ilgis – 74 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rastas 15/F kv. Rad. nr. 103. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 8).</p>

VIII197		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Rombo formos, dviem nukirstais galais dirbinio dalis. Bendras ilgis – 25,2 cm, viduryje plotis – 10,4 cm. Viename nuplonintame gale plotis – 8,1 cm, kitame – 5,7 cm. Centre storis – 4,3 cm. Pagamintas iš guobos. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 118. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 9).</p>
VIII198		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lenktas, vienoje pusėje nugalintu paviršiumi dirbinio fragmentas. Ilgis – 14,7 cm. Viename gale plotis – 6,3 cm, kitame – 5,6 cm. Storis – 1,1–1,9 cm. Pagamintas iš pušies. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 119. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 9).</p>
VIII199		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas, cilindro formos dirbinys. Abu galai tvarkingai nupjauti. Ilgis – 6,7 cm, skersmuo – 2,5 cm. Pagamintas iš pušies. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 128. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 9).</p>
VIII200		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, stačiakampio formos skersinio pjūvio fragmentas su užkarta sveikame šone. Fragmento ilgis – 11,5 cm, plotis – 2,1 cm, storis – 4 cm. Pagamintas iš uosio. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 129. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 9).</p>
VIII201		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Siaurėjantis, pailgo, plokščio dirbinio fragmentas su dviem skylėmis viename gale. Bendras fragmento ilgis – 20 cm. Plačiajame gale plotis – 5,2 cm, siaurajame – 2,8 cm. Storis – 2,3–2,7 cm. Pagamintas iš klevo. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 132. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 10).</p>

VIIIIN202		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apvalaus skersinio pjūvio pagaliukas, kurio vienas galas suplokštintas. Fragmento ilgis – 11,5 cm, skersmuo – 1,7 cm. Plokščiosios dalies plotis – 1,3 cm. Pagamintas iš pušies. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 133. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 10).</p>
VIIIIN203		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos skersinio pjūvio pagaliukas. Vienas galas pastorintas. Fragmento ilgis – 10,4 cm, plotis – 1,3 cm. Storojo galo plotis – 1,8 cm, storis – 1,3 cm. Pagamintas iš gluosnio. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 134. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 10).</p>
VIIIIN204	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apskrito skersinio pjūvio. Sveiko galo vienoje pusėje yra užkarta. Bendras ilgis – 49,2 cm, skersmuo – 1,5–1,7 cm. Pagamintas iš drebulės. VŽP, 2003–2005. II oficina. IX medinio užstatymo lygis. H abs. 89,59–89,07 m. Rad. nr. 137. XIV a. II pus. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 10).</p>	
VIIIIN205	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Keturkampio formos skerspjūvio, pagaliukas su vienu plėtėjančiu galu. Fragmento ilgis – 13 cm. Plataus galo plotis – 3 cm, siauro – 1,5 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. Po P pamatų arka. III medinio užstatymo lygis. H abs. 90,21–89,86 m. Rad. nr. 155. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 11).</p>	
VIIIIN206	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ovalo formos skersinio pjūvio, su dviem įkartomis. Ilgis – 25 cm. Storasis galas 2,8 x 2,7 cm dydžio, plonasis – 2,1 x 1,5 cm. VŽP, 2003–2005. II oficina. Po P pamatų arka. III medinio užstatymo lygis. H abs. 90,21–89,86 m. Rad. nr. 156. XIV a. pab. – XV a. pr. (Gendrėnas, Blaževičius, Steponavičienė, 2006š; Blaževičius, Kaminskaitė, 2006šc, 11).</p>	
VIIIIN207		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas. Ovalaus skersinio 2 cm pjūvio pagaliukas su išpjova per vidurį. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė iki griuvenų (medinės konstrukcijos). Viršus. Rad. nr. 2. XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>

VIIIIN208		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Medinės konstrukcijos dalis. Stačiakampio skersinio pjūvio, plotis – 7,5 cm, aukštis – 5,7 cm, profiliuota, viename gale turi išpjovą. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė po skiedromis. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
VIIIIN209		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, kūgio formos. Skersmuo storiausioje vietoje – 3,7 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė. Dūrpė po pilkom griuvenom su juoda žeme. Rad. nr. 7. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
VIIIIN210		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, kūgio formos, skersmuo storiausioje vietoje – 3,3 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Stambios griuvenos žemiau medinės konstrukcijos viršaus (0,4–0,5 m. gylis). XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
VIIIIN211		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas. Skersmuo – 1,3 cm, galas nudrožtas. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Juoda žemė su griuvenomis tarp stambių griuvenų ir įžemio. Rad. nr. 16. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
VIIIIN212		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Lentos fragmentas, aukštis – 1,8 cm, plotis – 3,5 cm. VŽP, 2004–2006. Plotas 11. Į R nuo pylimo, juoda smėlinga žemė iki įžemio. Rad. nr. 21. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, 2004–2006ša).</p>
VIIIIN213		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sulūžęs. Ilgis – 22 cm, skersmuo – 2 cm. Vienoje pusėje arčiau krašto turi negilų įsmaugimą. VŽP, 2010. M–22 išorė. II medinio užstatymo lygis (H abs. 90,10–89,51 m). Kv. N–Š/97–101. Rad. nr. 3. XIV pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 20, 74).</p>
VIIIIN214		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Fragmentas. Išlikusios dalies ilgis – 23,5 cm, plotis: plačiausioje vietoje – 5 cm, siauriausioje vietoje – 3,4 cm; storis – 2 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. II medinio užstatymo lygis. Po grindimis. (H abs. 89,50–89,32 m). Kv. N–Š/97–101. Rad. nr. 9. XIV pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 21, 75).</p>
VIIIIN215		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Architektūrinė detalė? Netaisyklingos trapecijos formos. Išlikusios dalies ilgis – 39,5 cm, plotis – 8,3 cm, storis – 4 cm. Šone turi 1,5 cm skersmens skylę. VŽP, 2010. M–22 išorė. II medinio užstatymo lygis. Po grindimis. (H abs. 89,50–89,32 m). Kv. N–Š/97–101. Rad. Nr. 10. XIV pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 21, 76).</p>
VIIIIN216		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingos formos pagalys su apdirbimo žymėmis. Ilgis – 42 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 4 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. II medinio užstatymo lygis. Po grindimis. H abs. 89,50–89,32 m. Kv. N–Š/97–101. Rad. nr. 11. XIV pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 21, 76).</p>

VIIIN217		Nenustatytos paskirties dirbinys Apskrito pjūvio pagaly su apdirbimo žymėmis. Ilgis – 27,5 cm, skersmuo 3,6 cm. 6,5 cm nuo vieno jo galo pastebimas 2,5 cm pločio išmaugimas. VŽP, 2010. M–22 išorė. II medinio užstatymo lygis. Po grindimis. H abs. 89,50–89,32 m. Kv. N–Š/97–101. Rad. nr. 13. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, 2011š, 21, 76).
VIIIN218		Nenustatytos paskirties dirbinys P formos dirbinio dalis. Ilgis – 25,2 cm, plačiausios vietos plotis – 7 cm, siauriausios vietos plotis – 4,1 cm, storis – 1,9 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. III medinio užstatymo lygis. Po grindimis. (H abs. 89,40–89,20 m). Kv. N–Š/97–101. Rad. nr. 17. XIV a. pab. (Blaževičius, 2011š, 23–24, 77).
VIIIN219		Nenustatytos paskirties dirbinys Kuolas su apdirbimo žymėmis. Abu galai aptašyti. Ilgis – 53 cm, skersmuo – 7,2 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. III medinio užstatymo lygis. Po grindimis. H abs. 89,40–89,20 m. Kv. N–Š/97–101. Rad. nr. 18. XIV a. pab. (Blaževičius, 2011š, 23–24, 77).
VIIIN220		Nenustatytos paskirties dirbinys Lentelė. Stačiakampio formos. Ilgis – 27,5 cm, plotis – 18 cm, storis – 1,7 cm. Kraštai statūs, vienas šonas nusklembtas. VŽP, 2010. M–22 išorė. III medinio užstatymo lygis. Po grindimis. H abs. 89,40–89,20 m. Kv. N–Š/97–101. Rad. nr. 22. XIV a. pab. (Blaževičius, 2011š, 23–24, 78).
VIIIN221		Nenustatytos paskirties dirbinys Lentelė nusmailintu galu. Ilgis – 23 cm, plotis – 7,3 cm, storis – 1,9 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. VI medinio užstatymo lygis. Kv. 97–100/P–Š. H abs. 89,10–88,05 m. Rad. nr. 24. XIII a. pab. (Blaževičius, 2011š, 27, 79).
VIIIN222		Nenustatytos paskirties dirbinys Pagaliukas su apdirbimo žymėmis. Ilgis – 31 cm, skersmuo – 2–3,7 cm. VŽP, 2010. M–22 išorė. VI medinio užstatymo lygis. Kv. 97–100/P–Š. (H abs. 89,10–88,05 m). Rad. nr. 25. XIII a. pab. (Blaževičius, 2011š, 27, 79).
VIIIN223	Nenustatytos paskirties pagaliukai Nuolaužos (2 vnt.) 5 ir 7 cm ilgio, 2 cm pločio. VŽP, 2005. Vidinis kiemas. III etapas, 4 plotas. M–2 vidus. Juodų žemių sluoksnis su smulkiomis griuvenomis (su akmeniniais sviediniais). Rad. nr. 9783. XIV a. (Striška, 2005š).	

VIIIN224	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Jo dydis – 8,3 x 4,2 x 1,1 cm. „C“ formos dirbinys. Drožyba. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas Tarp M–1 ir Š korp. sienų. Po II mediniu lygiu. Durpė. Rad. nr. 1. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>	
VIIIN225	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Kotelio ilgis – 24 cm, plotis – 1,7 cm, storis – 1,2 cm. Drožyba. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp sienų. Po II mediniu lygiu. Rad. nr. 2. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>	
VIIIN226		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 55,8 cm, skersmuo – 2,5 x 2,8 cm. Stačiakampio skersinio pjūvio kotelis, su 2 iškartomis galuose. Drožyba. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp M–1 ir Š korpuso. PV kampas (duobė po lentgaliais). Juoda žemė po II mediniu lygiu. Rad. nr. 3. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>
VIIIN227	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 17 cm, plotis – 1,8 cm, storis – 0,6 cm. Pagaliukas, drožyba. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp M–1 ir Š korpuso. Po II mediniu lygiu. Rad. nr. 4. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>	
VIIIN228	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, ilgis – 17,5 cm, plotis – 2,2 cm, storis – 2,1 cm. Kvadratinio skersinio pjūvio pagaliukas su nusmailintu galu. Ant šono įrėžtas trikampio formos ženklas. Drožyba. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp M–1 ir Š korpuso. V perkasos dalis. Kontrolinė Š – P kryptis. Žemiau I medinio lygio. Rad. nr. 7. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>	
VIIIN229	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apvalaus skersinio pjūvio kotelis. Ilgis – 24 cm, plotis – 17 cm, storis – 12 cm. Drožyba. VŽP, 2006–2008. Vidinis kiemas. Tarp sienų. Po II mediniu lygiu. Rad. nr. 15. XIV a. pab. (Ožalas, Montvilaitė, 2006–2008š).</p>	
VIIIN230	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampė lentelė, trumpesnėje kraštinėje išlikusi vinis. Ilgis – 22 cm, plotis – 16,5 cm, storis – 1,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 12. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>	
VIIIN231	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampė lentelė. Ilgis – 13 cm, plotis – 10 cm, storis – 0,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė. PR dalis. Juodas durpingas sluoksnis pastatėlio viduje (su organika). Rad. nr. 13. XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 144).</p>	

VIIIN232		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apskrito pjūvio pagaliukas, nugludintais šonais. Skersmuo – 2 cm, ilgis – 2,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po I mediniu lygiu, kv. A–D/16–20. Rad. nr. 27. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>
VIIIN233		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lygiašonio, nupjautais kampais trikampio formos dirbinys. Viršutiniame kampe – stačiakampė išpjova. Ilgis – 20,7 cm, plotis centre – 4,5 cm, plotis galuose – 1,8 cm, storis – 1,8 cm, išpjovos ilgis – 3,1 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po I mediniu lygiu, kv. A–D/16–20. Rad. nr. 31. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>
VIIIN234	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas, į galą platiąjantis. Ilgis – 11,5 cm, plonojo galo skersmuo – 1,5 cm, storio galo skersmuo – 2,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinio lygio apačia (iki pilko smėlio), kv. A–D/16–20. Rad. nr. 37. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>	
VIIIN235	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ovalaus skerspjūvio, viename gale smailėjantis ir apvalėjantis dirbinys. Kitame gale – 1 cm ilgio keturkampio skerspjūvio (dydis – 1 x 0,7 cm) atsikišimas. Bendras ilgis – 10 cm, plotis – 3,2 cm, aukštis – 2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinio lygio apačia (iki pilko smėlio), kv. A–D/16–20. Rad. nr. 38. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 145).</p>	
VIIIN236		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Nedaug išlenktas, netaisyklingo ovalo pjūvio, gražiai apdirbtu paviršiumi. Vienas galas nulūžęs. Ilgis – 35 cm, storiiausios dalies (per išlenkimą) skersmuo – 32 x 45, nulūžusio galo skersmuo – 3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II–III medinio užstatymo lygis (namai II–ojo, o grindiniai III–ojo medinio užstatymo lygio). Rad. nr. 46. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>
VIIIN237		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas, nusmailintu galu. Sulūžęs pusiau. Nusmailinto galo ilgis – 1 cm, bendras ilgis – 16 cm, skersmuo – 0,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II–III medinio užstatymo lygis (namai II–ojo, o grindiniai III–ojo medinio užstatymo lygio). Rad. nr. 47. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>
VIIIN238	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingos formos dirbinio nuolauža. Ilgis – 10,2 cm, storiiausios dalies plotis – 1,7 cm, storis – 0,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II–III medinio užstatymo lygis, perkastos V dalis. Rad. nr. 52. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 146).</p>	
VIIIN239	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pusapvalės formos. Ilgis – 55 cm, plotis – 20,5 cm, storis – 4,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinio užstatymo lygis, perkastos V dalis (iš grindinio). Rad. nr. 53. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 147).</p>	

VIIIN240		Nenustatytos paskirties dirbinys Fragmentas, trikampio formos. Ilgis – 9,5 cm, plotis – 7 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 68. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).
VIIIN241		Nenustatytos paskirties dirbinys Lazdelės pavidalo dirbinys su 2,5 cm pločio įkarta nuo galo (tikriausiai virvelei pririšti). Kitas lazdelės galas nulūžęs. Dirbinio ilgis – 8,5 cm, plotis – 1,3 x 1,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 70. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).
VIIIN242		Nenustatytos paskirties dirbinys Lazdelės pavidalo, suplonintais galais. Suplonintų galų ilgis – 3,5 cm, bendras ilgis – 33,4 cm, plotis – nuo 1,5 iki 1,7 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 71. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).
VIIIN243		Nenustatytos paskirties dirbinys Vienu nulūžusiu galu. Kitas galas suplonintas. Bendras ilgis – 13,7 cm, skersmuo – 1,6 cm, suplonėjimo ilgis – 2,5 cm, skersmuo – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po III medinio užstatymo lygiu, po laiptais, kv. A–C/16. Rad. nr. 72. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).
VIIIN244		Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, su pusapvalės formos išpjova. Ilgis – 25,5 cm, plotis – 4,5 cm, storis – 3,5 cm, išpjovos (skylės fragmento) skersmuo – 3,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po (ties) III medinio užstatymo lygiu, pastato PV perkamos kampe vidus, kv. I–J/23–24. Rad. nr. 81. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).
VIIIN245		Nenustatytos paskirties dirbinys Panaši į ašį. Beveik apvalaus skersmens, su dviem pusapvalėmis išpjovomis gale. Dirbinio ilgis – 56 cm, skersmuo – 5,2 cm, skersmuo ties išpjovomis – 4,2 cm, išpjovų (skylių fragmentų?) skersmuo – 2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po (ties) III medinio užstatymo lygiu, pastato PV perkamos kampe vidus, kv. I–J/23–24. Rad. nr. 82. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 148).
VIIIN246		Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys su įkartėle. Įkartėlė nuo krašto nutolusi 2,2 cm. Dirbinio ilgis – 8,2 cm, plotis – 2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 90. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 149).
VIIIN247		Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinio nuolauža nusmailintu galu. Ilgis – 20 cm, plotis – 5,9 cm, storis – 2,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 91. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 149).
VIIIN248		Nenustatytos paskirties dirbinys 7 dalys. Sulūžęs, stačiakampio skerspjūvio. Galuose – stačiakampio formos išplatėjimai (5 x 10 cm ir 5 x 7 cm dydžio). Iš 7 dalių susideda dvi detalės, kurios tarpusavyje nesusijungia. Jų aukštis – 23 ir 39 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygis. Rad. nr. 93. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 150).

VIIIN249	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys 9,8 cm ilgio dirbinys su 1,6 cm gylio, 2,7 cm ilgio iškirtimu, kuris nuo viršaus (?) nutolęs 3 cm. Dirbinio apačia (?) nusmailinta. Plotis – 5,5 cm, storis – 3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, I medinio užstatymo lygis, juoda žemė už tvoros. Rad. nr. 95. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 150).</p>	
VIIIN250		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Sveikas. Netaisyklingos formos. Nuo krašto link vidurio (dirbinio viršuje?) – 11 cm ilgio išplatėjimas. Apačioje (?), arčiau siauresniojo krašto, panašu į išdilimą, atsiradusį dėl dirbinio naudojimo. Dirbinio bendras ilgis – 23 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 100. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 150).</p>
VIIIN251	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kvadratinio skerspjuvio dirbinio nuolauža su 3 cm nuo galo nutolusia išpjova. Ilgis – 12 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III–IV medinio užstatymo lygis, P dalis, V pusė. Rad. nr. 102. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 150).</p>	
VIIIN252	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Detalė, turinti 5 dantytas išpjovas viršuje. Ilgis – 86,5 cm. Išpjovos ilgis – 6 cm, dantelio ilgis – 10 cm. Detalės storis – 4,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 107. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).</p>	
VIIIN253	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys, šiek tiek nusmailintais galais. Ilgis – 26,5 cm, plotis – 4 cm, aukštis – 0,2–0,3 cm. Nusmailinimų ilgis – 4,5 cm ir 5,5 cm. Lūžęs pusiau. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinio užstatymo lygis, P dalis, V parplėtimas. Rad. nr. 113. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 151).</p>	
VIIIN254	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Perlūžęs, stačiakampio skersinio pjūvio. Dydis – 0,8 x 1,5 cm. Ilgis – 28,7 cm. Abiejuose galuose – po keturkampę skylutę (dydis – 0,6 x 0,6 cm), kurių viena nuo krašto atitolusi 1,5 cm, kita – 2,8 cm (šiame dirbinio gale padaryta 1 cm ilgio ataugėlė, kitame – išpjovimas). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygis, P dalis. Rad. nr. 138. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 153).</p>	
VIIIN255		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingos trapecijos formos dirbinys (detalė), centre – vertikali skylė (dydis – 5,3 x 2,3 cm). Apatinė (ilgoji) dalis ties skylė turi išpjovas šonuose. Dirbinio ilgis – 42,5 cm, plotis – 8,3 cm, aukštis – 5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 153. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>

VIIIIN256		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lenta, kurioje išgręžtos trys 2–2,5 cm skersmens ir viena keturkampės (dydis – 1,2 x 1,2 cm) skylės. Keturkampė skylė užkišta kaiščiu, kuris iš lentos išlindęs 5 cm. Lentos ilgis – 48,5 cm, plotis – 12 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 154. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>
VIIIIN257		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys 24 cm ilgio, apvalaus skersinio pjūvio (skersmuo – 2 x 1,5 cm) į galą suplokštėjantis ir išplatėjantis dirbinys. Išplatėjimo plotis – 5,7 cm, ilgis – 6,5 cm. Suplokštėjęs galas nusmailintas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 157. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>
VIIIIN258	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys „Žuvies“ formos. Ilgis – 5,2 cm, plotis – 1,8 cm, aukštis – 1,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 158. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>	
VIIIIN259		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Ovalaus skersinio pjūvio (dydis – 6,4 x 7,8 cm) dirbinys su stačiakampe skylute (dydis – 2,2 x 4,5 cm), kuri nuo galo nutolusi 11,5 cm. Dirbinio ilgis – 56 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 161. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>
VIIIIN260	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys, gale išplatėjantis iki 2,3 cm ir išplatėjime turintis stačiakampę skylutę (dydis – 1 x 1,3 cm). Bendras ilgis – 17,5 cm, plotis – 1,3 cm, išplatėjimo ilgis – 5,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III–IV medinio užstatymo lygis, P dalis, V pusė. Rad. nr. 167. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 154).</p>	
VIIIIN261		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Keturkampio skersinio pjūvio dirbinys. Prie kiekvieno galo padarytos įpjovos, vienas galas nusmailintas. Ilgis – 8 cm, plotis – 1 cm, aukštis – 0,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinio užstatymo lygio apačia, P dalis. Rad. nr. 174. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).</p>
VIIIIN262	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys (konstrukcijos detalė), kurio viename gale padaryta stačiakampė išpjova, o kitas galas susiaurėja iki 6,2 cm. Viename dirbinio šone – 8 cm ilgio išpjova. Dirbinio ilgis – 2,2 cm, plotis – 7 cm, platesniojo galo storis – 1,4 cm, siauresniojo galo storis – 0,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinio užstatymo lygiu, po smėliu, kv. Š–U/12–14. Rad. nr. 181. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 155).</p>	

VIIIIN263		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys siaurėjančia priekine dalimi. 15,8 cm atstumu nuo siaurėjančios dalies galo padaryta 2,8 x 2 cm dydžio išpjova, 4 cm nuo storesniojo galo išpjauta 2,8 x 1,5 cm dydžio skylė. Dirbinio ilgis – 33 cm, plotis – 3,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 200. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 157).</p>
VIIIIN264		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lentelė, kurios viduryje išpjauta keturkampė 4 x 4,3 cm dydžio skylė. Dirbinio galuose, skirtingose pusėse, išgręžta po 2 cm skersmens skylutę. Dirbinio ilgis – 51,4 cm ilgio, plotis – 14,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 201. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 157).</p>
VIIIIN265		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lentelė, kurios viduryje padaryta keturkampė 4 x 4,3 cm dydžio išpjova, o galuose, skirtinguose šonuose, išgręžta po 2 cm skersmens skylutę. Ilgis – 51,4 cm, plotis – 14,4 cm, aukštis – 2,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 202. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 157).</p>
VIIIIN266		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys, šiek tiek siaurėjančiu viduriu. Viduryje – 2,6 x 2,4 cm dydžio keturkampė skylė. Dirbinio ilgis – 22,4 cm, plotis – 7,7 cm. Centrinės (aštuoniakampės) dalies aukštis – 4,4 cm, ilgis – 6,8 cm, plotis – 6,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 203. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 157).</p>
VIIIIN267		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys, kurio storasis galas ovalo skersinio pjūvio (dydis – 1,6 x 1,9 cm), jame padaryta išpjova. Viename gale išdrožtas 0,8 x 1,1 cm dydžio skersinio pjūvio išsikišimas. Dirbinio ilgis – 49,7 cm, skersmuo – 1,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 207. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>
VIIIIN268		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Bendras storis – 6,4 cm, viršutinės dalies storis – 2,3 cm, apatinės dalies storis – 1,8 cm. Per dirbinį turėjo būti pergręžta skylė, kuri apatinėje dalyje praplatinta. Sienelės storis viršuje – 1,3 cm, apačioje – 2,1 cm. Į apatinę dalį įkaltas metalinis strypelis (išlindusi 2,2 cm ilgio dalis). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 220. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>
VIIIIN269		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys 27,8 cm ilgio, 2,3 cm apvalaus skersinio pjūvio, nulūžęs dirbinys (detalė). Galas – 3 cm skersmens. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 226. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>

VIIIN270		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Išpjaustyta, nulūžusi, nusmailėjanti detalė su skylutėje užkištu kaiščiu (skersmuo – 1,6 cm). Plačiausioje dalyje plotis – 3,8 cm, aukštis – 5 cm. Siaurėjanti dalis užlenkta į vieną pusę, užlenkimo ilgis – 3,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 227. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 158).</p>
VIIIN271		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Fragmentas. Dydis – 10,1 x 6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 229. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
VIIIN272		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Į dvi dalis perskilęs dirbinio fragmentas, su dviem skylutėmis, kurių skersmuo – 3,4 cm ir 2,2 cm. Fragmento plotis – 13,7 cm, plotis susiaurėjime – 9,9 cm, storis – 2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 230. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
VIIIN273		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Indo fragmentas (?). Dydis – 7 x 5,8 cm, storis – nuo 0,6 iki 1,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 232. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
VIIIN274		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys su išpjovomis prie vieno galo, kitas galas nulūžęs. Radinio ilgis – 79,3 cm, plotis – 5,4 cm, aukštis – 2,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 250. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
VIIIN275		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ovalaus skersinio pjūvio, į vieną galą nusiaurėjantis dirbinys, dirbinio šonuose padaryta po 10 išpjovėlių. Siauresnysis galas nulūžęs. Storesniajame gale – keturkampio skersinio pjūvio (dydis – 2 x 2,8 cm) atsikišimas. Dirbinio ilgis – 50 cm, plačiausios dalies plotis – 6 cm, siauriausios dalies plotis – 4,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 252. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 159).</p>
VIIIN276		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dvi 2 cm skersmens skylės išgręžtos vertikaliai lentos (abi po 14 cm nutolusios nuo siauresniųjų kraštų) ir viena 2 cm skersmens skylė išgręžta horizontaliai lentos. Lentos ilgis – 66 cm, plotis – 10,4 cm, aukštis – 4,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 256. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>
VIIIN277		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys su aplūžusiais galais. Siauresniojo galo plotis – 4,7 cm, jame padaryta keturkampė išpjova, kitame gale įstrižai dirbinio išgręžta 1,5 cm skersmens skylė. Dirbinio plotis – 7,3 cm, aukštis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 260. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).</p>

VIIIN278	Nenustatytos paskirties dirbinys Trikampio formos nuskeltas dirbinys (dalis). Ilgis – 4,5 cm, plotis – 3,7 cm, storis – 4,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 263. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).
VIIIN279	Nenustatytos paskirties dirbinys Fragmentas. Dydis – 4,4 x 3,7 cm, storis – 0,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 264. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).
VIIIN280	 Nenustatytos paskirties dirbinys Lentelė su išpjova. Ilgis – 22 cm, plotis – 5 cm, aukštis – 2,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 273. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).
VIIIN281	Nenustatytos paskirties dirbinys Į vieną galą susiaurėjantis dirbinys (siauresnysis galas aplūžęs). Dirbinys link centro aukštėja iki 5,7 cm, toliau paaukštėjimas vertikalčiai nukirstas, plotis ties aukščiausia vieta – 2,3 cm, bendras ilgis – 21,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 278. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 160).
VIIIN282	Nenustatytos paskirties dirbinys Pusapvalio skerspjūvio. Viename gale – ovalaus skerspjūvio (dydis – 1,5 x 2 cm), 7,7 cm ilgio susiaurėjimas. Dirbinio ilgis – 20,4 cm, plotis – 5 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 300. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).
VIIIN283	 Nenustatytos paskirties dirbinys 2 dalys, netaisyklingai užapvalintais galais. 8,4 cm nuo vieno galo išpjauta stačiakampė 6,1 x 2,1 cm dydžio skylė. Dirbinio ilgis – 25,4 cm, plotis – 5,7 cm, aukštis – 2,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 301. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).
VIIIN284	 Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingo ovalo skerspjūvio (dydis – 3 x 2,5 cm) dirbinys, prie storojo galo turintis susiaurėjimą (skersmuo – 1,6 cm). Dirbinio – 12,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, smėlyje, kv. Š–V/12–14. Rad. nr. 302. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 161).
VIIIN285	Nenustatytos paskirties dirbinys Pusapvalio skerspjūvio dirbinys (detalė) užapvalintais galais, su dviem stačiakampėmis (dydis – 7 x 2,3 cm) skylėmis. Vienas galas nulūžęs. Radinio bendras ilgis – 49,5 cm, plotis – 8,5 cm, aukštis – 3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. S–Š/19–21. Rad. nr. 318. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).

VIIIN286	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skerspjuvio. Skersai radinį – išpjautų dviejų keturkampio pjūvio skylių kontūrai, viena skylė kitoje pusėje plėtėja – nuo 6,7 iki 7,6 cm. Dirbinio plotis – 3,4 cm, aukštis – 4,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. S–Š/19–21. Rad. nr. 319. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).</p>	
VIIIN287	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Į vieną galą nužemėjantis, o kitame – nuskeltas dirbinys. Ilgis – 23 cm, plotis – 2 cm, storis aukščiausioje vietoje – 5,2 cm, nuskeltos dalies storis – 3,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. S–Š/19–21. Rad. nr. 320. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).</p>	
VIIIN288	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 34 cm, viename gale aukštis – 5 cm, kitame – 3,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. S–Š/19–21. Rad. nr. 322. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).</p>	
VIIIN289	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Ilgis – 47 cm. Apvalaus skerspjuvio (skersmuo – 3,1 cm) dirbinys su išplatėjusiu galu (netaisyklingo ovalo skerspjuvio dydis – 3,6 x 3,9 cm). Kitas galas nulūžęs. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. S–Š/19–21. Rad. nr. 323. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).</p>	
VIIIN290	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Grubiai aptašytas radinys, viename gale susiaurėjantis ir suplonėjantis (dydis – 5,5 x 5,5 cm). Abu galai nulūžę. Ilgis – 58,6 cm, plotis – 8,7 cm, aukštis – 6,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. S–Š/19–21. Rad. nr. 324. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).</p>	
VIIIN291	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Trapecijos skerspjuvio (pjūvis į vieną dirbinio galą siaurėja) dirbinys, plonesnysis galas nulūžęs. Ilgis – 10,7 cm, plotis – 4,2 cm, storis – 2,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV mediniu lygiu, P dalis, kv. S–Š/19–21. Rad. nr. 325. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 163).</p>	
VIIIN292		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Smailėjančiais galais, dalis dirbinio nuskelta. Ilgis – 28,3 cm, aukštis – 5,9 cm, nuskeltos dalies aukštis – 4,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ant V medinio lygio, P dalis, kv. R–S/18–19. Rad. nr. 332. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>
VIIIN293	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lėšio formos skerspjuvio aplūžusi lentelė. Dirbinio šonuose – po 2 išpjovas. Ilgis – 34,7 cm, plotis – 8,5 cm, aukštis – 1,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ant V medinio lygio, P dalis, kv. R–S/18–19. Rad. nr. 335. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>	
VIIIN294	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis (?). Dydis – 22 x 5 x 4,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV–V medinis lygis, P dalis, kv. P–Š/23–25. Rad. nr. 345. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 164).</p>	

VIIIN295	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Vienas galas nulūžęs. Plotis – 4,5 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P dalis, kv. R/21. Rad. nr. 352. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>
VIIIN296	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apvalaus (siauresnėje dalyje skersmuo – 0,8 cm) ir ovalaus (storesnėje dalyje dydis – 2,3 x 2 cm) skerspjūvio dirbinys. Abu galai nulūžę. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P dalis, kv. R/21. Rad. nr. 353. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>
VIIIN297	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Peilio formos dirbinys. „Rankenėlės“ ilgis – 10,7 cm, „geležtės“ ilgis – 18,8 cm. Ovalaus skerspjūvio „rankenėlė“ (dydis – 1,2 x 1,8 cm), „geležtės“ plotis – 2,8 cm, storis – 0,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. Š–P/24–25. Rad. nr. 356. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>
VIIIN298	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 18,5 cm, aukštis – 1,3 cm. Viename gale – nupjaustyti kampai, viduryje – 2,2 x 1,8 cm dydžio stačiakampė skylė. Kitame gale – 2,2 cm ilgio paaukštėjimas (storis – 2,1 cm). VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. Š–P/24–25. Rad. nr. 358. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>
VIIIN299	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuolas. Stačiakampio skerspjūvio. Dydis – 2,6 x 2,8 cm, ilgis – 46,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, P dalis, kv. Š–P/24–25. Rad. nr. 362. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>
VIIIN300	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Platesniajame gale nulūžęs dirbinys. Ilgis – 1,5 cm, plotis siauresniajame gale – 3,8 cm, plotis plonesniajame gale – 4,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po IV medinių lygiu, kv. Š–P/24–25. Rad. nr. 363. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 165).</p>
VIIIN301	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Link galo nusmailėjantis ir toliau išplatėjantis bei įgaunantis nupjauto kūgio formą dirbinys. Ilgis – 60,5 cm. Ovalaus skerspjūvio dydis – 4,4 x 5,2 cm, susiaurėjimo dydis – 3 x 3,3 cm. Nupjauto kūgio pagrindas – 4,4 x 4,8 cm, ilgis – 13,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 375. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>
VIIIN302	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Į vieną galą išplatėjantis ir abiejuose galuose nulūžęs radinys. Platesniajame gale padaryta 0,7 cm pločio išpjova. Siaurasis galas – apvalaus skerspjūvio (skersmuo – 0,9 cm), plačiojo galo dydis – 1 x 1,4 cm. Dirbinio ilgis – 12 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 387. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>
VIIIN303	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apvalaus skerspjūvio (skersmuo – 1,1 cm), vienas galas nulūžęs. 1,4 cm nuo kito galo padaryta nedidelė įpjova. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis (ir po juo), P. dalis, kv. U–K/16–26. Rad. nr. 388. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>

VIIIN304	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lenta. Ilgis – 102 cm, plotis – 29,5 cm. 31,8 cm nuo vieno galo įkalta 0,7 cm pločio vinis (?). Kitame gale vinis (?) užlenkta, jos ilgis – 4,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medinis lygis, P. dalis, P–Š/16–20. Rad. nr. 394. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 167).</p>
VIIIN305	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kartis. Ilgis – 300,4 cm. Jos skersmuo – apie 4,2 cm. 3,2 cm nuo galo, 13 cm ilgio iškarta. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III–IV medinis lygis, P. dalis, kv. P–R/18–23. Rad. nr. 397. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 168).</p>
VIIIN306	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apvalaus skerspjuvio skersmuo – 4 cm. Bendras ilgis – 40 cm. Viena galinė dalis nuskelta, kitoje – 1,7 cm ilgio išplatėjimas (skersmuo – 4,5 cm). Prieš išplatėjimą – kelios įpjovėlės. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V mediniu lygiu (įžemis), P. dalis, kv. K–U/16–26. Rad. nr. 403. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 168).</p>
VIIIN307	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ovalaus skerspjuvio. Dydis – 4,3 x 5,5 cm. Vienas galas nulūžęs, kitas galas užapvalintas, apvalaus skerspjuvio. Skersmuo – 4,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VI medinis lygis (griova), kv. L–U/24–26. Rad. nr. 407. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 168).</p>
VIIIN308	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skerspjuvio. Dydis – 2,2 x 2,8 cm. Viename gale nulūžęs, į kitą galą išplatėjantis. Praplatėjimo skersinis pjūvis – 4 x 3,5 cm, ilgis – 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ties VI mediniu lygiu, kv. L–U/24–26. Rad. nr. 411. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 169).</p>
VIIIN309	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Neaiškios detalės (?) dalis. Ilgis – 29,5 cm, plotis – 5,5 cm, storis – 2,6 cm. Detalės vienas galas siaurėja ir yra nupjautas. Kitame gale detalės vienas kraštas turi siaurą prailgėjimą. Detalės plačiosios dalies ilgis (be prailgėjimo) – 8,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V dalis, durpės sluoksnis ~ I–III medinis lygis, kv. I–K/25–28 ir kv. J–L/21–25. Rad. nr. 419. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 169).</p>
VIIIN310	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas. Keturkampio skerspjuvio. Dydis – 1,8 x 2,1 cm, ilgis – 29,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V dalis, durpės sluoksnis ~ I–III medinis lygis, kv. I–K/25–28 ir kv. J–L/21–25. Rad. nr. 420. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 169).</p>
VIIIN311	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Detalė. Ilgis – 18,8 cm, plotis – 2,2 cm, aukštis – 1,4 cm. Viename detalės gale – stačiakampio užapvalintais dviem kampais formos skylė. 12,3 cm nuo šio galo abiejuose detalės kraštuose išpjauta po nedidelę išpjovėlę. 5,3 cm nuo išpjovėlių dirbinys susiaurėja. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V dalis, durpės sluoksnis ~ I–III medinis lygis, kv. I–K/25–28 ir kv. J–L/21–25. Rad. nr. 422. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 169).</p>
VIIIN312	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 35,5 cm, skersmuo – apie 4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V dalis, durpės sluoksnis ~ I–III medinis lygis, kv. I–K/25–28 ir kv. J–L/21–25. Rad. nr. 426. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 170).</p>

VIIIN313	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Fragments. Dydis – 8,6 x 5,8 cm. Apvalaus skerspjūvio (skersmuo – 2,9 cm), į galą išplatėjantis. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V dalis, durpės sluoksnis ~ I–III medinis lygis, kv. I–K/25–28 ir kv. J–L/21–25. Rad. nr. 427. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 170).</p>
VIIIN314	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Fragments, užapvalintu kraštu. Dydis – 3,7 x 1,6 cm, plotis – 2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V dalis, durpės sluoksnis ~ I–III medinis lygis, kv. I–K/25–28 ir kv. J–L/21–25. Rad. nr. 428. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 170).</p>
VIIIN315	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys galėjo būti apskritimo formos, su skylute viduryje ir grioveliu dirbinio šone. Išlikusi tik pusė apskritimo. Skersmuo – 6,3 cm, skylutės skersmuo – 0,7, storis – 0,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, po kolektoriumi. Rad. nr. 433. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 170).</p>
VIIIN316	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Keturkampio skerspjūvio dirbinys nulūžusiu galu. Dydis – 6 x 6 cm. Išilgai sveikojo krašto, viename detalės šone, padarytas 1,7 cm pločio išpjovimas, už jo išgręžta 2 cm skersmens skylutė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 436. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 170).</p>
VIIIN317	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 26,3 cm. Vienas galas nuskeltas, ilgis – 16,3 cm, plačiausioji dalis siekia 5,4 cm, plotis – 2,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 440. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>
VIIIN318	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys 8,6 cm aukščio aplūžusi detalė (?) su 5,7 cm aukščio išpjova. Dalies iki išpjovos ilgis – 9,2 cm, detalės plotis – 3,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 441. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>
VIIIN319	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 10px;"> <p>Nenustatytos paskirties dirbinys Aplūžusi detalė. Ilgis – 26,6 cm, aukštis – 6,5 cm. Centre – išpjova, kurios viduryje – nežymus (storis – 2,3 cm) paaukštėjimas (žemiausios dalies storis – 1,5 cm). Dirbinio plotis nulūžusiam krašte – 1,5 cm, sveikajame – 2,5 cm. Sveikasis galas – nupjauto trikampio formos. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 442. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p> </div> </div>
VIIIN320	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Šiek tiek išgaubtos formos dirbinio fragmentas. Dydis – 11,3 x 5,7 cm. Storis aukščiausioje vietoje – 2,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 443. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>
VIIIN321	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas (?). Storasis galas – ovalo formos. Ilgis – 26,5 cm, skerspjūvio dydis – 2,3 x 2,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 445. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>
VIIIN322	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 26 cm, 2,5 cm nuo vieno galo (skersmuo – 2,3 cm) padaryta įpjova. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 446. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>

VIIIN323	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingos formos, vienas galas nulūžęs. Plotis centre – 3 cm, plotis plačiausioje vietoje – 3,5 cm. Dirbinys nuo plačiausios vietos į galą siaurėja. Siaurėjimo ilgis – 9,7 cm. Dirbinio storis – 2,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 447. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>
VIIIN324	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Detalė, kurios vienas galas užapvalintas ir jame išgręžta 1,5 cm skersmens skylutė. Kitame gale – 1,3 cm ilgio atsikišimas. Detalės ilgis – 10,2 cm, plotis – 2,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 448. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>
VIIIN325	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Aplūžusi lygiašonio trikampio formos detalė su 2,9 cm skersmens skylė centre. Ilgis – 11,1 cm, plotis – 3,1 cm, storis – 2,6 cm. Vienas kraštas užapvalintas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 449. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>
VIIIN326	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Detalės (?) dalis, viename gale užapvalinta, kitame gale turinti 1,2 cm pločio atsikišimą viename šone. Plotis – 4,6 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, II medinis lygis, kv. J–M/23–33. Rad. nr. 450. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 171).</p>
VIIIN327	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ištęstos trapecijos formos. Ilgis – 38,2 cm, platesnės kraštinės plotis – 4,6 cm, siauresnės kraštinės plotis – 2,1 cm, storis – 2,2 cm. Centre išpjauta 1,8 x 2,4 cm dydžio skylė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 459. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN328	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Keturkampio formos aplūžusi lentelė. Dydis – 14,6 x 19,1 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 461. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š).</p>
VIIIN329	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pusapvalio skerspjūvio. Ilgis – 21,2 cm, plotis – 6,4 cm, aukštis – 4,2 cm. Su 4,8 cm ilgio ir 2,5 cm pločio atsikišimu viename gale. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 462. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN330	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas (?) Ilgis – 31,5 cm, storiausios dalies skersmuo – 2,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 464. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN331	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Aplūžusi lentelė. Ilgis – 22 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 1,2 cm. Platieji lentelės kraštai „karpyti“. Centre – netaisyklingo stačiakampio formos skylutė, kurioje – skersai įstatyto 1,1 x 1,2 cm skersmens pagaliuko liekanos. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 465. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN332	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pusapvalio skersinio pjūvio, šiek tiek išlenktos formos dirbinys (detalė?). Vienas galas nulūžęs, kitas – užapvalintas. Ilgis – 39 cm, plotis – 5,4 cm, užapvalinto galo plotis – 5,6 cm, storis – 4,1 cm, užapvalinto galo storis – 5,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 466. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN333	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Detalė nulūžusiu galu ties stačiakampe skylė (?). Ilgis iki skylės – 19,3 cm, plotis – 4,5 cm, aukštis – 4,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 468. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>

VIIIN334	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apvalaus skersinio pjūvio, į vieną galą siaurėjantis dirbinys. Ilgis – 13,2 cm, plačiojo galo skersmuo – 3,9 cm, siaurojo galo skersmuo – 2,9 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 469. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN335	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kotelis, iš abiejų pusių nulūžęs. Ilgis – 12,5 cm, skersmuo – 0,5 cm. Viename gale – stačiakampio formos išplatėjimas, kurio plotis – 1 cm, storis – 1,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 472. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN336	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Keturkampio užapvalintais kampais skerspjuvio formos. Dydis – 2,2 x 2,7 cm, ilgis – 37 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 473. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN337	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingo, iššęsto kūgio formos. Ilgis – 23,8 cm, skersmuo ties pagrindu – 3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 474. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN338	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pusapvalio skerspjuvio formos. Ilgis – 41,3 cm, plotis – 3,1 cm, storis – 2,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 475. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN339	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Profiliuotas. Plotis – 6,4 cm, storis – 2 cm, storis aukštesniame krašte – 2,8 cm, skylutės skersmuo – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 476. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN340	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Detalė (dirbinys), pusapvalio skerspjuvio. Dydis – 4,4 x 5,7 cm, storis – 3,7 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 477. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN341	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Nulūžusi dirbinio dalis. Ilgis – 6,5 cm, plotis – 3,5 cm, aukštis – 3,2 cm. Gale – 2,5 cm ilgio išplatėjimas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 478. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN342	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos, su vienu iškirstu kampu. Ilgis – 7,5 cm, plotis – 3,1 cm, aukštis – 3,3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medinis lygis, kv. L–M/23–33. Rad. nr. 479. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 172).</p>
VIIIN343	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Detalė su praplatėjimais (plotis – 4,2 cm) gale. Praplatėjimuose išgręžtos skylės (skersmuo – 1,8 cm ir 2,1 cm). Detalės ilgis – 7,15 cm, plotis – 3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinis lygis ir po juo, kv. I–M/23–33. Rad. Nr. 483. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 173).</p>
VIIIN344	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas (?). Ovalaus skerspjuvio. Dydis – 1,4 x 1,8 cm, ilgis – 16,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinis lygis ir po juo, kv. I–M/23–33. Rad. Nr. 485. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 173).</p>

VIIIN345	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Ilgis – 21 cm. Į vieną galą siaurėjanti ir užapvalėjanti detalė. Plotis ties lūžiu – 5,5 cm, plotis siaurajame gale – 3,5 cm. 4,7 cm nuo siaurojo galo skersai dirbinį padaryta 0,3 cm ilgio įpjova. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinis lygis ir po juo, kv. I–M/23–33. Rad. Nr. 486. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 173).</p>
VIIIN346	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ovalaus skerspjūvio. Dydis – 2,6 x 2,8 cm, ilgis – 11,6 cm. Vienas galas susiaurėja, o kitame – 2,2 cm ilgio išplatėjimas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinis lygis ir po juo, kv. I–M/23–33. Rad. Nr. 487. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 173).</p>
VIIIN347	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Viename gale smailėjanti, kitame – nulūžusi lentelė. Ilgis – 25,5 cm, plotis – 3,5 cm, storis – 1,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medinis lygis ir po juo, kv. I–M/23–33. Rad. Nr. 488. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 173).</p>
VIIIN348	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apvalaus skerspjūvio. Ilgis – 25,5 cm, skersmuo – 2,7 cm. Vienas galas turi 4,4 cm ilgio suplonėjimą, kurio skersmuo – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, iki I medinio lygio, durpė. Kv. M–U/26–31. Rad. Nr. 494. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 173).</p>
VIIIN349	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampė, aplūžusi lentelė. Ilgis – 31,5 cm, plotis – 12,5 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medis, kv. N–U/26–33. Rad. Nr. 501. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>
VIIIN350	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Detalė nulūžusiu galu. Plotis – 6 cm, aukštis – 4,7 cm. 5 cm nuo sveikojo galo padaryta 3,2 cm pločio įpjova. Detalėje padaryta 3,3 x 2,2 cm dydžio keturkampė skylė, per kitą skylę detalė nulūžusi. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medis, kv. N–U/26–33. Rad. Nr. 505. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>
VIIIN351	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apvalaus skerspjūvio, į vieną galą plonėjantis dirbinys (detalė?). Ilgis – 26 cm, storio galo skersmuo – 4,9 cm, plonojo galo skersmuo – 3,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medis, kv. N–U/26–33. Rad. Nr. 506. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>
VIIIN352	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Keturkampio skerspjūvio. Dydis – 2,5 x 4 cm. Vienas galas nulūžęs, plonėjantis. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medis, kv. N–U/26–33. Rad. Nr. 509. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>
VIIIN353	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lenkto dirbinio (detalės?) dalis. Dydis – 18 x 6 cm. Viename dirbinio krašte – 1,7 cm pločio, pusapvalio skerspjūvio iškili juosta. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, III medis, kv. N–U/26–33. Rad. Nr. 511. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>
VIIIN354	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampė lentelė, abu galai nulūžę. Išlikęs ilgis – 23,5 cm, plotis – 8 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medis, kv. R–U/27–33. Rad. Nr. 513. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).</p>

VIIIN355	Nenustatytos paskirties dirbinys Detalė. Ilgis – 42,5 cm, aukštis – 2,5 cm. 7,5 cm nuo vieno galo – 1,5 cm pločio išpjovimas. Tame pačiame gale – 9 cm pločio išplatėjimas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medis, kv. R–U/27–33. Rad. Nr. 514. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).
VIIIN356	Nenustatytos paskirties dirbinys Detalė. Ilgis – 29 cm, plotis – 5,1 cm, aukštis – 4,1 cm. Detalės viename krašte padarytos 2,6 cm ir 2,5 cm pločio išpjovos. Vienas dirbinio galas susiaurėja. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medis, kv. R–U/27–33. Rad. Nr. 515. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 174).
VIIIN357	Nenustatytos paskirties dirbinys „Peilio“ formos dirbinys. Ilgis – 35 cm. „Rankenėlės“ ilgis – 9,2 cm, storiausios dalies storis – 2,3 cm. „Geležtės“ galas aplūžęs, plotis – 3 cm, storis – 1,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medis, kv. R–U/27–33. Rad. Nr. 516. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).
VIIIN358	 Nenustatytos paskirties dirbinys Detalė nusmailinta viršūne. Aukštis – 6,9 cm. Netaisyklingo ovalo formos skerspjuvio. Dydis – 5,2 x 5,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medis, kv. R–U/27–33. Rad. Nr. 517. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).
VIIIN359	Nenustatytos paskirties dirbinys Detalė nulūžusiu vienu galu. 4,3 cm nuo kito galo padaryta 1,1 cm pločio išpjova. Pusapvalio skerspjuvio. Ilgis – 25,5 cm, plotis – 5,3 cm, aukštis – 3,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, IV medis, kv. R–U/27–33. Rad. Nr. 518. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).
VIIIN360	Nenustatytos paskirties dirbinys Medinė lentelė. Ilgis – 14 cm, plotis – 5 cm, storis – 0,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medis, kv. 27–33/N–U. Rad. Nr. 521. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).
VIIIN361	Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinio ilgis – 21 cm. Vienas galas – apvalaus skerspjuvio (skersmuo – 3,1 cm), kitas galas suplonėja, plotis – 3,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medis, kv. 27–33/N–U. Rad. Nr. 522. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).
VIIIN362	Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys keturkampio skerspjuvio (dydis – 4,3 x 3,4 cm), kitas galas suplonėja. Ilgis – 28 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medis, kv. 27–33/N–U. Rad. Nr. 523. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).
VIIIN363	Nenustatytos paskirties dirbinys Nusmailėjantis dirbinys, vienas galas nulūžęs, apvalaus skerspjuvio (skersmuo – 2,2 cm). Ilgis – 25,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medis, kv. 27–33/N–U. Rad. Nr. 524. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).
VIIIN364	Nenustatytos paskirties dirbinys Keturkampio skerspjuvio dirbinys. Vienas galas nupjaustytas, kitas – nulūžęs. Ilgis – 45 cm, plotis – 5,6 cm, storis – 4 cm. 5,1 cm nuo sveikojo galo – 2,9 cm skersmens skylė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medis, kv. 27–33/N–U. Rad. Nr. 527. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).
VIIIN365	Nenustatytos paskirties dirbinys Vienas dirbinio galas nulūžęs, kitas – užapvalintas, keturkampio skerspjuvio. Dydis – 2,7 x 2,6 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V medis, kv. 27–33/N–U. Rad. Nr. 529. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).

VIIIN366	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apvalaus skerspjuvio, aplūžusi detalė. Skersmuo – 3,2 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. Nr. 534. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).</p>	
VIIIN367	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Keturkampio skerspjuvio. Dydis – 2 x 2,9 cm. Bendras ilgis – 13,2 cm. Viename gale nusmailintas iki 1,9 cm pločio. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. Nr. 536. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).</p>	
VIIIN368	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ištęsto kūgio formos dirbinys (detalė ?). Ilgis – 27,5 cm, skersmuo prie pagrindo – 3 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. Nr. 537. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 175).</p>	
VIIIN369	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Keturkampio skerspjuvio (storesniajame gale dydis – 1,4 x 1,5 cm), nusmailėjantis dirbinys. Ilgis – 30 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, po V medžiu, kv. N–U/26–33. Rad. Nr. 539. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).</p>	
VIIIN370	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ovalaus skerspjuvio (dydis – 5,2 x 5,9 cm) detalė. Ilgis – 37 cm. 12,5 cm nuo galo padarytas suplonėjimas, einantis iki kito galo. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. Nr. 550. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).</p>	
VIIIN371	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Aplūžusi stačiakampė lentelė. Ilgis – 43,3 cm, plotis – 5,4 cm, storis – 1,5 cm. 2,1 ir 2,2 cm nuo galų padarytos trikampės išpjovėlės abiejuose kraštuose. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. Nr. 551. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).</p>	
VIIIN372	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Fragmentas. Centre susiaurėjanti (iki 8,3 cm pločio) lentelė. Susiaurėjusioje vietoje išpjautas 4,3 cm aukščio aštuoniakampis (dydis – 8,3 x 9,8 cm), centre turintis išskaptuotą keturkampę duobutę (dydis – 3,3 x 2,7 cm). Nuo centrinio aštuoniakampio iki krašto einančios lentelės dalies ilgis – 13 cm, storis – 1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. Nr. 555. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 176).</p>	
VIIIN373		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas. Vienas galas nulūžęs, ovalaus skerspjuvio (dydis – 1,1 x 1,5 cm), ilgis – 17,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. Nr. 559. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>
VIIIN374	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lentelė nulūžusiais galais. Plotis – 3,1 cm, storis – 1,1 cm. Lentelėje išgręžtos trys 0,5–0,6 cm skersmens įstrižos skylutės. Lentelės kraštai užapvalinti. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. Nr. 562. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>	
VIIIN375	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lentelė. Ilgis – 26,1 cm, plotis – 5,5 cm, storis – 2,1 cm. 4,8 cm nuo vieno galo išgręžta 1,8 cm skersmens skylutė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N–Š/26–30. Rad. Nr. 564. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>	

VIIIN376	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingo keturkampio pjūvio (storajame gale dydis – 3,7 x 2,4 cm), į vieną galą smailėjantis dirbinys. Bendras ilgis – 27,1 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N-Š/26–30. Rad. Nr. 566. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>
VIIIN377	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Aplūžusios ir perskilusios pusiau lentelės fragmentas. Netoli nuo išlikusio fragmento centro išgręžta 3,2 cm skersmens skylė. Bendras plotis – 13,7 cm, storis – 3 cm, VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N-Š/26–30. Rad. Nr. 567. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>
VIIIN378	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Perlūžęs pusiau. Ilgis – 47,2 cm, skersmuo – 1,3 cm. 0,7 cm nuo vieno galo padaryta 0,3 m pločio išpjova aplink kotelio skersmenį, kitame – susiaurėjimas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, ~ V medis (VI), kv. N-Š/26–30. Rad. Nr. 569. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 177).</p>
VIIIN379	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys su abiejose pusėse apvalintais galais, kurių kiekvieno ilgis – 6 cm. Bendras ilgis – 44,5 cm, plotis – 8,5 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. Nr. 581. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
VIIIN380	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 25 cm, storis – 1,4 cm. Viduryje yra stačiakampio formos 4 cm gylio išpjova. Dirbinio galuose yra 2 cm išpjovos, vienoje pusėje yra 0,5 cm griovelis. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. Nr. 588. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
VIIIN381	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 23 cm, storis – 2,4 cm. Vienoje dirbinio pusėje plotis – 4 cm, kitoje – 6,2 cm išplatėjimas, išplatėjusios dalies ilgis – 8,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. Nr. 589. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
VIIIN382	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kūgio formos. Skersmuo – 2,5 cm, ilgis – 22,5 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. Nr. 590. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
VIIIN383	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kūgio formos, nulūžęs. Skersmuo – 1,4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. Nr. 591. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
VIIIN384	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 46 cm, storis – 4,5 cm, dirbinyje yra 4 cm ilgio pusapvalis išpjovimas. Kitoje pusėje – stačiakampio formos, 12 cm ilgio išpjovimas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. Nr. 592. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
VIIIN385	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apvalus dirbinys. Ilgis – 29,5 cm, skersmuo – 3,8 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. Nr. 593. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
VIIIN386	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apvalus, nulūžęs dirbinys, vienoje pusėje apipjaustytas. Skersmuo – 4 cm. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. Nr. 594. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>
VIIIN387	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Nulūžęs. Storis – 2,7 cm, vienoje pusėje – pusapvalis 1,9 cm išpjovimas. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VII medis, kv. 26–30 N/S. Rad. Nr. 595. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 178).</p>

VIIIN388		Nenustatytos paskirties dirbinys Lygiašonės trapecijos formos su 1,9 cm pločio atauga pagrinde. Ilgis – 4,3 cm, plotis – 5 cm, storis – 2,5 cm. Pušies žievė. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, VI planas. Medinis užstatymas. Kv. J–M/25–27. H abs. 89,30–90,00 m. Rad. Nr. 606. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 179).
VIIIN389		Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampė lentutė, jos ilgis – 16 cm, plotis – 3 cm, storis – 0,5 cm, su dviem įpjovomis ir ovalo formos skylute centre. VŽP, 2006–2008. ŠR korpuso išorė, V planas. Medinis užstatymas. Kv. J–N/25–28. H abs. 89,60–90,20 m. Rad. nr. 611. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008š, 180).
VIIIN390		Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys nulūžęs, jo plotis – 6,2 cm, storis – 2,1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Griuvenų apačia. Apie 2–2,5 m iki I akmenų grindinio. Rad. nr. 3. XVII–XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIIIN391		Nenustatytos paskirties dirbinys Apvalios formos, skersmuo – 2,8 cm. Šonuose susiaurėjimai, po kurių iškart eina apvalūs išplatėjimai. Bendras dirbinio ilgis – 7,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Griuvenų apačia. Apie 2–2,5 m iki I akmenų grindinio. Rad. nr. 5. XVII–XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIIIN392		Nenustatytos paskirties dirbinys Abu galai platūs, ties viduriu susiaurėjimas, kurio ilgis – 1,8 cm. Bendras ilgis – 8,2 cm, išplatėjimų plotis – 8,2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Griuvenų apačia. Apie 2–2,5 m iki I akmenų grindinio. Rad. nr. 6. XVII–XVIII a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIIIN393		Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinio ilgis – 61,5 cm. Viename gale susiaurėja iki 5,5 cm, kitame praplatėja iki 12,5 cm. Yra iškandimas, kurio ilgis – 10 cm, plotis – 8 cm. Dirbinio storis – 3,6 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 14. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIIIN394		Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas dirbinys, kurio ilgis – 34 cm. Viename gale plotis – 4 cm, kitame gale – suplonėjimas iki 1,5 cm. Yra 4 cm ilgio išsikišimas. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 26. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIIIN395		Nenustatytos paskirties dirbinys Apdeges, nulūžęs, išmatavimai: 3,6 x 6 x 3,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 28. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).
VIIIN396		Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys lanko formos, su viduje esančiomis kvadratinėmis skylutėmis, kurių plotis – 0,9 cm. Dirbinys greičiausiai ažuolinis. Jo išmatavimai: 20,5 x 24 x 3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 29. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).

VIIIN397	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys plonas, pailgos formos. Bendras ilgis – 96,5 cm, plotis – 1,5 cm. Viename gale yra išstorėjimas, kurio ilgis – 0,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 31. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN398	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos dirbinys su skylutėmis. Išmatavimai: 5,5 x 3,2 cm, storis – 0,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 33. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN399	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 23 cm, plotis – 12 cm, storis – 0,9 cm. Viena dirbinio pusė yra suapvalinta ir toje vietoje daug skylučių. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 34. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2006–2008).</p>
VIIIN400	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos dirbinys, kurio ilgis – 25 cm, plotis – 4,5 cm. Viename gale turi išsikišusį stačiakampio formos galiuką, kurio ilgis – 3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 37. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN401	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingo trikampio formos, ilgis – 22 cm, plotis (storiausioje vietoje) – 3 cm. Per centrą prakištas pagaliukas, kurio ilgis – 13,5 cm. Skylės skersmuo – 2,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. V planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 41. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN402	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingos formos dirbinys, kurio ilgis – 26,5 cm, plotis – 7,5 cm. Vienoje pusėje jis turi stačiakampio formos išpjovimą, kurio dydis 7,7 x 2,8 cm. Viduryje yra stačiakampio formos 4 x 2,5 cm dydžio skylė. Dirbinio storis – 3,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 52. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN403	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lentelė. Dalis, išmatavimai: 27 x 10,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 53. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN404	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos dirbinys, nulūžęs, ilgis – 32 cm, plotis – 15,5 cm, storis – 4,2 cm. Viduryje yra skylė, kurios skersmuo – 3,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 54 XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN405	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas, plonas, cilindro formos dirbinys. Vienas galas nulūžęs, kitas baigiasi kūgio forma. Jo ilgis – 4,8 cm, atskirtas grioveliu. Dirbinio skersmuo – 2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 55. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN406	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Cilindro formos dirbinys, kurio ilgis – 16,8 cm, vieno galo skersmuo – 2,6 cm, kito – 1,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 58. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

VIIN407	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingos formos dirbinys, kurio ilgis – 53,5 cm, storis – 4,2 cm. Vienoje dirbinio pusėje yra išpjovimas, kurio ilgis – 13,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 59. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN408	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Cilindro formos dirbinys, kurio ilgis – 36,5 cm, skersmuo – 2 cm. Viename gale yra susiaurėjimas, kurio ilgis – 1,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 60. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN409	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos dirbinys, kurio ilgis – 33 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 5,1 cm. Vienoje dirbinio pusėje yra stačiakampio formos skylutė, kurios ilgis – 4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 61. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN410	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas, stačiakampio formos dirbinys, kurio ilgis – 25 cm, plotis – 2,5 cm. Vienoje pusėje yra griovelis, atitolęs nuo krašto per 3,5 cm. Dirbinys sulūžęs į 3 dalis. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 62. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN411	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys 26 cm ilgio ir 2,2 cm pločio pagaliukas. Turi negilų griovelį, kurio plotis – 1,8 cm. Nuo krašto jis atitolęs per 2,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 64. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN412	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos dirbinys, sudegęs, ilgis – 33 cm, plotis – 8,5 cm. Vienoje pusėje yra 3 cm ilgio susiaurėjimas. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 68. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN413	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos, masyvus dirbinys, ilgis – 38 cm, plotis – 32 cm, storis – 3,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 72. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN414	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos, masyvus dirbinys, ilgis – 59 cm, plotis – 36 cm, storis – 6,8 cm. Ties viduriu yra stačiakampio formos išpjovimas, kurio dydis – 24 x 10 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 73. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN415	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Vienas dirbinio galas nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 17,7 cm, storis – 2,2 cm, plotis – 2,8 cm. Kitame gale yra išplatėjimas su užkarta, kurios ilgis – 6,5 cm, plotis – 5,6 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. Ties IV–VI medžiu. Šulinio vidus. Rad. nr. 77. XVI a. pab. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN416	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos pagaliukas, ilgis – 30,5 cm, plotis – 2,5 cm, storis – 1,1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. Ties IV–VI medžiu. Šulinio vidus. Rad. nr. 82. XVI a. pab. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

VIII417	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos dirbinys, kurio viename gale yra 2,4 x 1,8 cm dydžio nuožulnus nupjovimas, kitoje pusėje – cilindro formos kotelis, kurio ilgis – 11,7 cm, skersmuo – 1,6 cm. Bendras fragmento ilgis – 19,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. Ties IV–VI medžiu. Šulinio vidus. Rad. nr. 83. XVI a. pab. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIII418	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys „L“ raidės formos dirbinys, vienoje pusėje nulūžęs ir susiaurėjęs, bendras fragmento ilgis – 43,5 cm, ties išplatėjimu 24 cm, plotis – 8 cm, storis – 8,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 84. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIII419	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos dirbinys, iš abiejų pusių ir išilgai nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 16,2 cm, plotis – 4,9 cm, storis – 1,7 cm. Ties viduriu yra 1,9 x 3,9 cm dydžio stačiakampio formos iškilimas, o po juo – apvalios formos 4,4 cm ilgio iškandimas. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 89. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIII420	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lūžusi ties viduriu, viena pusė nuskelta išilgai. Bendras ašies ilgis – 40,5 cm, vienos dalies plotis – 12 cm, storis – 3,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VI planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 94. XIV–XV a. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIII421	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Cilindro formos pagaliukas, kurio ilgis – 28,5 cm, skersmuo – 1,5 cm. Viename gale 0,7 cm nuo krašto yra griovelis. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 130. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIII422	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingos trapecijos formos dirbinys, kurio vienos pusės plotis – 47 cm, kitos – 37,5 cm, ilgis – 14,5 cm, storis – 1,2 cm. Vienoje pusėje yra iškilimas, kurio storis – 2,2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 131. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIII423	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingos trapecijos formos dirbinys, kurio ilgis – 15,5 cm. Vienos pusės plotis – 21,5 cm, kitos – 17,5 cm, storis – 2,1 cm. Šonai aptašyti. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 132. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIII424	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kvadrato formos dirbinys, 15 x 15,5 cm dydžio, storis – 1,2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 133. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIII425	<div data-bbox="411 1742 794 1854" data-label="Image"> </div> <p>Nenustatytos paskirties dirbinys Cilindro formos dirbinys, nulūžęs ir nuskeltas. Bendras fragmento ilgis – 25,5 cm, skersmuo – 4,5 cm. Sveikoje pusėje yra 5,1 cm susiaurėjimas ir stačiakampio formos 2,6 x 2,1 cm dydžio skylė. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 134. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

VIII426		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos sulūžęs pagaliukas, kurio bendras ilgis – 12,4 cm, plotis – 2,5 cm. Nuo sveiko krašto per 2 cm nutolęs susiaurėjimas, kurio plotis – 1,1 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 136. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIII427	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos dirbinys, bendras dirbinio ilgis – 59,5 cm, vienoje pusėje plotis – 2,4 cm, storis – 1,9 cm, kitoje – plotis – 5,3 cm, storis – 2,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 157. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIII428	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgos formos, vienoje pusėje storesnis, kitoje – plonesnis dirbinys. Bendras dirbinio ilgis – 39,5 cm, vienoje pusėje plotis – 2,3 cm, kitoje – 1,2 cm, storis – 2 cm, plongalyje 6,5 cm nuo krašto yra 2 grioveliai. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 158. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIII429	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Trapecijos formos dirbinys, kurio ilgis – 14,3 cm, plotis – 11,1 cm, storis – 2,2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 162. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIII430	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos, kurio vienas galas apvalintas, o kitas nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 48 cm, apvalinimo ilgis – 4,3 cm, plotis – 4,3 cm, prieš apvalinimą yra susiaurėjimas, kurio plotis – 2,2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 167. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIII431	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kūgio formos dirbinys, susiaurėjimas nulūžęs, bendras fragmento ilgis – 34 cm, skersmuo – 2,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 168. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIII432	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pailgas, vienoje pusėje siaurėjantis, kitoje – nulūžęs pagaliukas. Bendras fragmento ilgis – 25 cm, plotis – 2,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 169. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIII433	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Trapecijos formos dirbinys, su nuožulniais kraštais, kurių ilgis – 6; 8; 9 cm, dirbinys lūžęs per pusę, fragmento apatinės dalies ilgis – 33,5 cm, viršutinės dalies ilgis – 24,5 cm, dirbinio storis – 6,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 170. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIII434	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skersinio pjūvio formos dirbinys, bendras ilgis – 71,5 cm, jo vienoje pusėje esančio išpjovimo ilgis – 5,5 cm, plotis – 3,7 cm, kitoje pusėje – ilgis – 11,2 cm, plotis – 3,3 cm. Dirbinio plotis (ties viduriu) – 5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VII planas. Kv. 17 – 24/C – N. Rad. nr. 171. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	
VIII435	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Cilindro formos dirbinys, nulūžęs, bendras fragmento ilgis – 21 cm, skersmuo – 2,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 172. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>	

VIIN436	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lentelė. Stačiakampio skersinio pjūvio dirbinys, išilgai nuskilęs, dirbinio ilgis – 34,5 cm, plotis – 7,5 cm, storis – 1,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 178. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN437	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Cilindro formos dirbinys, kurio ilgis – 88 cm. Skersmuo – 3,4 cm, kitoje pusėje yra pailgas išpjovimas, kurio ilgis – 6 cm, plotis – 1,2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 185. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN438	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skersinio pjūvio dirbinys, kurio viena pusė platesnė, užapvalinta, kita – nulūžusi. Fragmento ilgis – 27 cm, plotis – 3,5 cm, plotis (storgalio) – 4,8 cm, storis – 1,3 cm, ilgis (storgalio) – 7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 186. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN439	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skersinio pjūvio dirbinys, kurio viena pusė užapvalinta ir atskirta įpjovomis, kita – statmena. Bendras dirbinio ilgis – 26,5 cm, ilgis (už suapvalėjimo) – 6 cm, plotis – 3,9 cm, plotis (ties įpjovomis) – 2 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 188. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN440	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skersinio pjūvio dirbinys, kurio viena pusė yra smailėjanti su trikampė įpjova, kita – nulūžusi. Bendras fragmento ilgis – 32,5 cm, plotis – 10,5 cm, storis – 3 cm. Smailėjimų ilgis – 8 cm ir 5,5 cm, trikampės įpjovos išmatavimai: 2,1 x 1,2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 189. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN441	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Grybo formos dirbinys, kurio bendras ilgis – 12,8 cm. Kepurės ilgis – 5,4 cm, storis – 2,7 cm, skersmuo – 3,7 cm. Kotelio ilgis – 7,4 cm (galas nulūžęs), skersmuo – 2,7 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 195. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN442	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Cilindro formos dirbinys. Skersmuo – 2,7 cm, ilgis – 17 cm (vienas galas nulūžęs). VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 196. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN443	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys 20 x 13 cm dydžio lenta, kurios storis – 1,3 cm. Viename krašte 3,6 x 2,7 cm dydžio išsikišimas, priešingoje lentos pusėje, kampuose, 1,1 x 2,3 cm dydžio stačiakampės skylės. Skylėse išlikę nulūžusių detalių fragmentai. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 200. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN444	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lenta, kurios vienas galas nupjautas įstrižai, o kitas – nulūžęs. Bendras ilgis – 27 cm, plotis – 8,5 cm, storis – 1,9 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 201. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN445	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skersinio pjūvio dirbinys, ilgis – 41,5 cm, plotis – 3,6 cm, storis – 2,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 205. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

VIIIN446	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Cilindro formos dirbinys, kurio vienas galas nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 27 cm, skersmuo – 2 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 206. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN447	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Cilindro formos dirbinys, iš abiejų pusių nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 30 cm, skersmuo – 1,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 207. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN448	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skersinio pjūvio dirbinys, kurio ilgis – 14 cm, plotis – 7,8 cm, storis – 0,5 cm. Ties viduriu yra skritulio formos skylė, kurios skersmuo – 1 cm. Viename krašte yra 2,1 x 1,2 cm dydžio stačiakampė išpjova. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 208. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN449	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skersinio pjūvio dirbinys, kurio vienas galas nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 34,5 cm, plotis – 1,8 cm, storis – 1,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–N. Rad. nr. 214. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN450	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Cilindro formos dirbinys, bendras ilgis – 35 cm, storis – 2,4 cm. Vienas galas suplonėja iki 2,2 cm, storis iki 1,9 cm. Jis yra atskirtas griovelio. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 20–22/H–E. Rad. nr. 216. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN451	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingo stačiakampio formos dirbinys, ilgis – 63 cm, plotis – 5,7 cm. Vienas galas nulūžęs, kitas turi susiaurėjimą iki 3,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 227. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN452	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingo stačiakampio formos dirbinys, ilgis – 40 cm, plotis – 2,5 cm. Vienas galas nulūžęs, kitas susiaurėja iki 2,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 228. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN453	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skersinio pjūvio dirbinys. Bendras ilgis – 41,5 cm. Vienos dirbinio pusės plotis – 5,5 cm, storis – 3 cm, kitos – plotis – 3,3 cm, storis – 2,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 229. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN454	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingos formos dirbinys, iš abiejų pusių nulūžęs. Fragmento ilgis – 34,5 cm, storis – 1,3 cm. Vieno galo plotis – 5,8 cm, kito plotis – 3,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 230. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN455	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingos formos pailgas dirbinys, ilgis – 18,5 cm. Vienas galas nulūžęs, jo plotis – 1,7 cm, kitas – sustorėja iki 2,8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 232. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIIN456	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos dirbinys, ilgis – 23 cm, plotis – 2,6 cm. Vienas galas nusmailintas, kitas kvadrato formos, 3 x 3,4 cm dydžio. VŽP, 2005, 2007–2009. I oficinios išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 233. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>

VIIN457	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dviejų dantų šakutę primenantis dirbinys. Bendras ilgis – 36,5 cm, storis – 2,8 cm. Vienas galas nulūžęs. Dantų ilgis – 2,5 cm, plotis – 8 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 234. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN458	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kabliuką primenantis dirbinys, kurio vienas galas nulūžęs. Bendras ilgis – 10 cm, plotis (užlenkimo) – 5 cm, plotis – 1,7 cm, storis (užlenkimo) – 2,6 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 17–24/C–M. Rad. nr. 235. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN459	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio formos, apvalintais kraštais dirbinys. Bendras ilgis – 42 cm, plotis – 6,3 cm. Ties viduriu yra stačiakampio formos 3,2 x 2 cm dydžio skylė. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 19–22/Y–H. Rad. nr. 239. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN460	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys 4 vnt. stačiakampio skersinio pjūvio dirbiniai, plotis – ~2,1 cm, ilgis – nuo 13 cm iki 23 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. Išorė virš žemio. Kv. 18–24/M–C. Rad. nr. 251. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN461	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skersinio pjūvio dirbinys. Bendras ilgis – 25,5 cm. Vienas galas kvadrato formos, jo išmatavimai: 4,5 x 3,5 cm, kitas susiaurėja iki 2,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 268. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN462	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys „P“ formos dirbinys, vienas galas nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 21,5 cm, plotis – 1,8 cm, plotis (storojo galo) – 3,7 cm, ilgis (storojo galo) – 4,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 272. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN463	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skersinio pjūvio dirbinys, ilgis – 13,7 cm, plotis – 5,1 cm, storis – 2,1 cm. Vienas galas nulūžęs ir yra stačiakampio formos 1,7 x 1,8 cm dydžio išpjovimas. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 273. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN464	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skersinio pjūvio dirbinys, iš abiejų pusių nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 8,6 cm, plotis – 2,3 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 284. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN465	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Cilindro formos dirbinys, kurio vienas galas nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 9,1 cm, skersmuo – 1,5 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 285. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN466	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skersinio pjūvio dirbinys, iš abiejų pusių nulūžęs. Bendras fragmento ilgis – 8,2 cm, plotis – 2,9 cm, storis – 2,4 cm. VŽP, 2005, 2007–2009. I ofcinos išorė. VIII planas. Kv. 18–24/Č–M. Rad. nr. 286. XIV a. pab. – XV a. pr. (Blaževičius, Bugys, 2005, 2007–2009š).</p>
VIIN467	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Jo dydis – 75 x 3,65 x 1,45 cm. Apdegęs. VŽP, 2007. Kv. E–J 23–27. Medinio namo vidus. Durpės sluoksnis virš grindų lygio 3,45–3,60 m gylis. Rad. nr. 4484. XIV–XV a. (Striška, 2007š).</p>

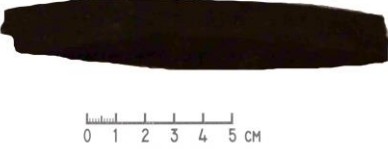

VIIIIN468	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinio dalis. Jo dydis – 9,2 x 5,35 x 0,35 cm. Jis netaisyklingo pusrutulio formos. VŽP, 2007. Kv. T–W 27–33. Uždurpėjęs sluoksnis ties medine konstrukcija. 3,25–3,50 m gylis. Rad. nr. 9165 XV a. (Striška, 2007š).</p>	
VIIIIN469		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis, jo dydis – 35,8 x 2,55 x 1,1 cm. Pailgas pagaliukas, viename gale griovelis užkabinimui. VŽP, 2007. Kv. T–W 27–33. Uždurpėjęs sluoksnis po medine konstrukcija. 3,50–3,90 m gylis. Rad. nr. 11374. XVI a.? (Striška, 2007š).</p>
VIIIIN470		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Netaisyklingo kūgio formos, nusmailintas kuolas, ilgis – 22 cm. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Tarp II–III medinių lygių. Durpė. Rad. nr. 6. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>
VIIIIN471		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Ovalaus skersinio pjūvio pagaliukas, ilgis – 16,8 cm, plotis – 1,5 cm, storis – 1,4 cm. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Durpė. Rad. nr. 8. XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>
VIIIIN472		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Daugiabriaunis. Išlikęs ne visas. Pagamintas iš pušies (LIG–12–22). VŽP, 2007–2009. Rad. nr. 28 dublis. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>
VIIIIN473		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Trikampio formos dirbinys. VŽP, 2007–2009. Rad. nr. 32. XIV a. pab. – XV a. pr. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>
VIIIIN474	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dalis. Stačiakampio skersinio pjūvio nulūžęs pagalys, ilgis – 92 cm, skersmuo – 6,5 x 3,7 cm. Išlikusios 5 stačiakampio formos iškirstos skylės. Vienas galas nusmailintas. Drožyba. VŽP, 2007–2009. Š korpuso priestatas. 6 patalpa. Iki I medinio lygio (kelio). Durpės viršus. Rad. nr. 19. XV a. (Ožalas, Montvilaitė, Žvirblys, 2007–2009š).</p>	

VIII475		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas. Jo ilgis – 16 cm, storis – 2,6 cm, skersmuo – 1,5 cm. VŽP 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. I–as medinio užstatymo lygis. Perkasimo duobė su durpingo smėlio užpildu. Kv. T–U/25–26. H abs. 90,55–89,85 m. Rad. nr. 1255. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, p., Kuncevičius, 2015šb, 44).</p>
VIII476		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pagaliukas nusklembtu galu. Jo ilgis – 11 cm, plotis – 4 cm, storis – 2,1 cm. VŽP 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. I–as medinio užstatymo lygis. Perkasimo duobė su durpingo smėlio užpildu. Kv. T–U/25–26. H abs. 90,55–89,85 m. Rad. nr. 1256. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 13; Kuncevičius, 2015šb, 44).</p>
VIII477	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis kuoliukas. Ilgis – 22 cm, skersmuo – 1,1 cm. Į galą smailėjantis. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1324. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>	
VIII478	<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis kuolas nusmailintu galu. Ilgis – 32 cm, storis – 5,7 cm, plotis – 10,8 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1326. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>	
VIII479		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis kuoliukas. Ilgis – 11 cm, skersmuo – 2,7 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1333. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>
VIII480		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis kuoliukas. Ilgis – 11 cm, skersmuo – 2,1 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1334. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>
VIII481		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis kuoliukas. Ilgis – 8 cm, skersmuo – 3,65 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. I–as medinio užstatymo lygis. Kv. R–Š/24–27. H abs. 90,65–89,90 m. Rad. nr. 1335. XIII a. pab. – XIV a. pr. (Kuncevičius, 2015ša, 12, 13; Kuncevičius, 2015šb, 50).</p>

VIII482		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Medinis dirbinys vienu iš abiejų pusių nusklembtu galu, kitame gale suformuota ataugėlė. Ilgis – 37 cm, storis – 1,9–2,25 cm. VŽP, 2014–2015 VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1417. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53).</p>
VIII483		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Panašus į kaištį. Ilgis – 18 cm, skersmuo – 2,25 x 2,7 cm, didesnioji dalis – skersmuo – 4,3 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Rad. nr. 1419. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53).</p>
VIII484		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas ar dirbinio dalis. Nusmailintu galu. Ilgis – 17,8 cm, skersmuo – 1,05 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 1 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,40–89,85 m. Nr. 1420. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 14; Kuncevičius, 2015šb, 53).</p>
VIII485		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 21,5 cm, plonojo galo storis – 2,5 cm, storesniojo – 21,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Nr. 1499. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 56).</p>
VIII486		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Nusmailintu galu. Ilgis – 52 cm, plotis – 5,4 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Rad. nr. 1500. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 57).</p>
VIII487		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Nusmailintu galu. Ilgis – 17 cm, plotis – 4,7 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Rad. nr. 1502. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 57).</p>

VIII488		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Plonėjančiu galu. Su iškarta. Ilgis – 26,1 cm, skersmuo – 1,7 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Rad. nr. 1504. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 57).</p>
VIII489		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pagaliukas smailėjančiu galu. Ilgis – 11,2 cm, skersmuo – 3,3 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Rad. nr. 1505. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 57).</p>
VIII490		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apvalus, nupjautu galu, apkapotas. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Rad. nr. 1506. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 57).</p>
VIII491		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Apkapotu galu. Ilgis – 15,6 cm, plotis – 5,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 3–5 planas. Kv. R–U/24–27. H abs. 90,10–89,55 m. Rad. nr. 1507. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 16; Kuncevičius, 2015šb, 57).</p>
VIII492		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Išlenkti medžio fragmentai (4 vnt.). Ilgiai: 3,5 cm, 7,5 cm, 8 cm, 13 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 6–7 planas. Kv. S–R/24–27. H abs. 89,90–89,45 m. Rad. nr. 1587. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 18; Kuncevičius, 2015šb, 61).</p>
VIII493		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas. Apvalaus skerspjuvio. Ilgis – 32 cm, skersmuo – 3,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 6–7 planas. Kv. S–R/24–27. H abs. 89,90–89,45 m. Rad. nr. 1590. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 18; Kuncevičius, 2015šb, 61).</p>

VIII494		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Mediniai pagaliukai (15 vnt.). Pailgi vidutiniškai 10 cm ilgio pagaliukai. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. II–as medinio užstatymo lygis, 6–7 planas. Kv. S–R/24–27. H abs. 89,90–89,45 m. Rad. nr. 1591–1605. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 18; Kuncevičius, 2015šb, 61).</p>
VIII495		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Detalė nusmailintu galu. Aplūžusi. Ilgis – 14 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. Smėlingas durpės sluoksnis ties III medinio užstatymo lygio, 1 plano apačia. Kv. S–R/24–27. H abs. 89,50–89,15 m. Rad. nr. 1655. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 64).</p>
VIII496		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Dirbinys dviem nusklembtais galais. Ilgis – 15,5 cm. VŽP, 2014–2015 VR R korpuso U rūšys. II–III–ias medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1678. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).</p>
VIII497		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 15,5 cm, plotis – 3,3 cm. VŽP, 2014–2015 VR R korpuso U rūšys. II–III–ias medinio užstatymo lygiai, aruodas. Kv. T/26–27. H abs. 89,59–89,00 m. Rad. nr. 1679. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 21; Kuncevičius, 2015šb, 66).</p>
VIII498		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Ilgis – 3 cm, plotis – 1,9 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. Smėlingas durpės sluoksnis ties III medinio užstatymo lygio, 1 plano apačia. Kv. S–T/24–26. H abs. 89,50–89,00 m. Rad. nr. 1721. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 22; Kuncevičius, 2015šb, 69).</p>
VIII499		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas. Ilgis – 27 cm. Plotis – 2,8 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūšys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20–88,45 m. Rad. nr. 1774. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 71).</p>

VIII500		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas. Ilgis – 38 cm. Plotis – 4,8 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20– 88,45 m. Rad. nr. 1775. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 71).</p>
VIII501		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Aukštis – 4,8 cm, plotis – 6,4 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20– 88,45 m. Rad. nr. 1779. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 71).</p>
VIII502		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas. Sulūžęs į dvi dalis. Ilgis – 29,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20– 88,45 m. Rad. nr. 1781. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 72).</p>
VIII503		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lentelė nusklembtu galu. Ilgis – 26 cm, plotis – 2,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24– 27. H abs. 89,20– 88,45 m. Rad. nr. 1782. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 72).</p>
VIII504		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas. Ilgis – 19,2 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20– 88,45 m. Rad. nr. 1784. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 72).</p>
VIII505		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas. Ilgis – 18 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20– 88,45 m. Rad. nr. 1785. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 72).</p>
VIII506		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Kuoliukas. Ilgis – 14,2 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20– 88,45 m. Rad. nr. 1786. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 72).</p>

VIII507		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Nusklembtais, profiliuotais galais. Ilgis – 9 cm, plotis – 5,4 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso U rūsys. III medinio užstatymo lygis, 2 planas iki įžemio. Kv. R–T/24–27. H abs. 89,20–88,45 m. Rad. nr. 1789. XIII a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 25; Kuncevičius, 2015šb, 72).</p>
VIII508		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Detalė nusklembtais galais. Stačiakampio skerspjuvio. Ilgis – 22,5 cm, plotis – 4,5 cm, aukštis – 3,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso W rūsys. I-ojo medinio užstatymo lygio, 5 planas. Kv. Š/17–19. H abs. 90,50–90,10 m. Rad. nr. 2038. XIV–XV a. sandūra (Kuncevičius, 2015ša, 32; Kuncevičius, 2015šb, 87).</p>
VIII509		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Lentelė su iškarta. Stačiakampio formos. Ilgis – 16 cm, plotis – 8 cm, storis – 4 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso W rūsys. I-ojo medinio užstatymo lygio, 5 planas. Kv. Š/17–19. H abs. 90,50–90,10 m. Rad. nr. 2041. XIV–XV a. sandūra (Kuncevičius, 2015ša, 32; Kuncevičius, 2015šb, 87).</p>
VIII510		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Pagalys nusmailintu galu (kuoliukas?). Ovalo skerspjuvio. Ilgis – 27 cm, plotis – 3,5 cm, storis – 3 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso W rūsys. I-ojo medinio užstatymo lygio 5 planas. Kv. Š/17–19. H abs. 90,50–90,10 m. Rad. nr. 2042. XIV–XV a. sandūra (Kuncevičius, 2015ša, 32; Kuncevičius, 2015šb, 87).</p>
VIII511		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skerspjuvio, nusklembtu galu. Ilgis – 12,5 cm, plotis – 7,5 cm, storis – 4 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso W rūsys. I-ojo medinio užstatymo lygio 5 planas. Kv. Š/17–19. H abs. 90,50–90,10 m. Rad. nr. 2044. XIV–XV a. sandūra (Kuncevičius, 2015ša, 32; Kuncevičius, 2015šb, 87).</p>
VIII512		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Trikampio formos skerspjuvio, profiliuota. Ilgis – 8,5 cm, plotis – 5,5 cm, aukštis – 2,5 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso W rūsys. I-ojo medinio užstatymo lygio, 5 planas. Statinio vidus, po moliu. Kv. S–Š/17–19. H abs. 90,20–89,85 m. Rad. nr. 2052. XIV–XV a. sandūra (Kuncevičius, 2015ša, 32; Kuncevičius, 2015šb, 88).</p>
VIII513		<p>Nenustatytos paskirties dirbinys Stačiakampio skerspjuvio. Ilgis – 30 cm, plotis – 2 cm, aukštis – 1 cm. VŽP, 2014–2015. VR R korpuso W rūsys. Virš II-ojo medinio užstatymo lygio, griovos užpildas. Kv. S–R/19. H abs. 90,10–88,41 m. Rad. nr. 2057. XIV a. pab. (Kuncevičius, 2015ša, 32; Kuncevičius, 2015šb, 89).</p>

Fotografijų autoriai: Vytautas Abramauskas, Rasa Valatkevičienė, Mindaugas Kaminskas, Irena Kaminskaitė.